

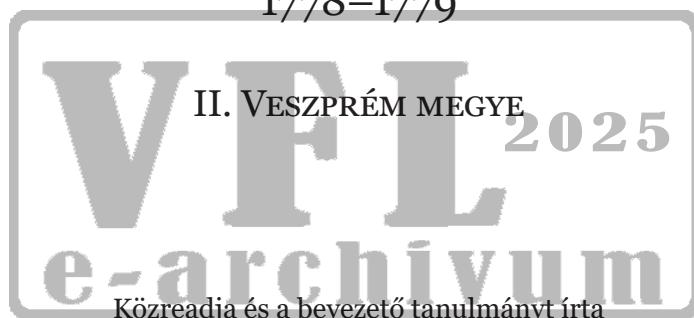
A veszprémi egyházmegye egyházlátogatási jegyzőkönyvei 1778–1779
II. Veszprém megye

A veszprémi egyházmegye múltjából 37.

A VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE
EGYHÁZLÁTOGATÁSI JEGYZŐKÖNYVEI
1778–1779

Közreadja és a bevezető tanulmányt írta

Kanász Viktor

Veszprém, 2021

A kötet előkészítését és megjelenését támogatta

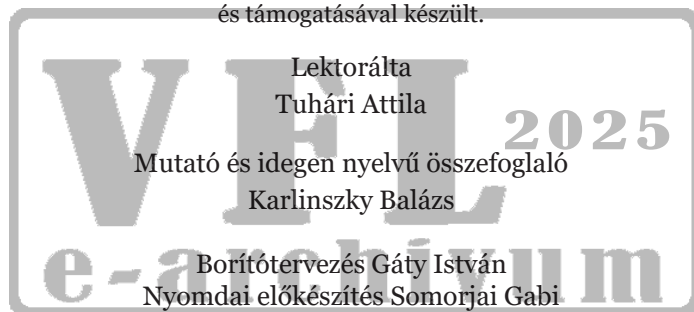
EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

VESZPRÉMI FŐEGYHÁZMEGYEI LEVÉLTÁR

A kötet az NFKFIH K 134806. számú („OTKA”) pályázat keretében
és támogatásával készült.

Az előzékeken szereplő térképeket Hermann István készítette,
közlésükhöz az MNL Veszprém Megyei Levéltára járult hozzá

A borítón Berhida, Kovácsi és Peremarton falvak térképe
(1766, VFL IX.7.c. no. 18.) látható.

HU ISBN 978-615-81349-4-1
HU ISSN 0238-7190

© Kanász Viktor, 2021
© Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár, 2021

Kiadja a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár
Felelős kiadó: Dr. Takáts István
Nyomdai munkálatok: OOK-Press Nyomda, Veszprém
Megjelent 200 példányban

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető	7
----------------	---

FORRÁSKÖZLÉS

Protocollum	13
-------------------	----

Districtus Palotensis	25
Hagymáskér	25
Vörösberény	32
Kenese	36
Siófok	40
Mezőkomárom	48
Lepsény	60
Dég	66
Peremarton	69
Óskü	76
Palota	81
Ósi	89

Districtus Cseznekiensis	95
Tés	95
Teszer	99
Gyirót	106
Szűcs	115
Zirc	121
Súr	130
Esztergál	139
Oszlop	143
Szombathely	151

Districtus Papensis	159
Vanyola	159
Felsőiskáz	172
Nagyszőlős	181
Devecser	191

Kovácsi.....	198
Külsővat.....	208
Marcaltó.....	220
Nagyanna.....	226
Nyárad.....	232
Noszlop.....	242
Pápa.....	250
Tüskevár.....	257
Vásárhely.....	270
Vaszar.....	278
Ugod.....	283
Districtus Weszprimiensis.....	295
Nagyvázsony.....	295
Szentgál.....	302
Márkó.....	307
Vámos.....	312
Hidegkút.....	317
Nagytevel.....	322
Polány.....	327
Városlőd.....	334
Kislőd.....	343
Halimba.....	353
Vöröstó.....	362
Extractus.....	370
Település- és személynévmutató.....	373
Summary.....	385

BEVEZETŐ

1777-ben komoly változások történtek a dunántúli katolikus egyházszervezetben, ugyanis a székesfehérvári és a szombathelyi püspökség megalapítása jelentős mértékben lecsökkentette a veszprémi egyházmegye területét. Mindez szükségessé tette az egyházmegye állapotának felmérését és bizonyos fokú belső átszervezését is. Így 1778–1779-ben Bajzáth József megyéspüspök canonica visitatiót, azaz egyházlátogatást tartott, melynek során a teljes egyházmegye felmérésre került. A főpásztori egyházlátogatás különösen adatgazdagnak tekinthető, s e forrás nem csak egyháztörténeti, hanem többek között művelődés-, művészet-, oktatás-, birtok- és helytörténeti kutatásokhoz is értékes adatokat biztosít, hiszen részletesen vall a templomok, kápolnák, parókiák és iskolák állapotáról, felszereltségéről, birtokairól, a pátronusokról, a vallásos társulatokról, a tanító, a plébános, a harangozó és a bábák személyéről, jövedelméről, képzettségéről, a plébániák és a plébánosok könyvtáráról, valamint az adott település lakosságának számáról, felekezeti megoszlásáról, vallásosságáról is. Így az egyházlátogatás segítségével az oszmán hódítást követően a reorganizáció korszakát élő püspökség virágzó barokk időszakának utolsó éveire nyerhetünk átfogó rálátást.¹

A latin nyelvű vizitáció a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltárban három kötetbe rendezve található meg, külön kötetben mutatva meg a Zala, Veszprém, illetve Somogy vármegyék területén végzett egyházlátogatásokat. A Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár célul tűzte ki, hogy vármegyénként haladva kiadja e forráskorpuszt. 2020-ban a vizitációk történetét és fejlődését ismertető, részletesebb előszóval látott napvilágot a Zala megyei vizitációkat tartalmazó kötet. Jelen munkában pedig a veszprémi főesperesség, azaz Veszprém vármegye területén 1779 tavaszán végzett vizitációk² kerültek kiadásra, bennük a püspök által megvizsgált palotai, cseszneki, pápai és veszprémi esperességek 46 plébániájának, valamint a hozzájuk tartozó filiáknak a felmérésével.

*

¹ A vizitáció történelmi előzményeiről és szakirodalmáról: KANÁSZ VIKTOR (közreadja és a bevezető tanulmányt írta): *A veszprémi egyházmegye egyházlátogatási jegyzőkönyvei 1778–1779. I. Zala megye*. Veszprém, 2020. (A veszprémi egyházmegye múltjából 35.).

² Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár I.1.8. Visitationes canonicae, Visitatio canonica archidiaconatus Weszprimiensis (12. kötet).

A forrás kiadása során sok segítséget kaptam, amelyekért elsősorban Hermann Istvánnak, Kalotai Noéminak, Karlinszky Balázsnak, Knapp Évának, Orsós Juliannának, Tuhári Attilának és Tusor Péternek tartozom köszönettel. A kötet az MTA-PPKE Fraknói Vilmos Római Történeti Kutatócsoport és a Magyarországi Kutató Intézet szakmai támogatásával készült.

Átírási elvek

A forrást az előző kötetben követett átírási elveket követve, latin nyelven, betűhív változatban tesszük közzé.³ Mivel azonban a vizitáció közreadása során elsősorban a történeti kutatások segítése volt a célunk, bizonyos nem egyedi, valamint nem korjelölő esetekben a szótári, klasszikus formát figyelembe véve normalizáltuk a szöveget. Ennek megfelelően a következő egységesítést alkalmaztuk: *sicque* → *sicque*, *exequitur* → *exsequitur*, *quot annis* → *quotannis*, *opidum* → *oppidum*, *extant* → *exstant*, *comunionis* → *communio*, *duntaxat* → *dumtaxat*. Bizonyos szavak többféle módon is megtalálhatóak a szövegben, ezeket is egységesítettük, pl. *ceremonia/caeremonia* → *caeremonia*, *baptismate/baptizmate* → *baptismate*, *elemosyna/elemosina* → *elemosyna*, *fenum/foenum/faenum* → *faenum*. A feleslegesnek ítélt kötőjeleket és szóközöket kivettük: pl. *ludi-rector/ludi rector* → *ludirector*, *ludi-magister/ludi magister* → *ludimagister*, *neo-nupta* → *neonupta*, *archi-diaconatus* → *archidiaconatus*. A forrásban található mértékegységeket szintén rövidített alakban használjuk: pl. *florenus* → *flor.*, *denarius* → *den.*, *metreta Psoniensis* → *metr. Pos.*, *libra* → *libr.*, *centenarius* → *cent.*

A tulajdonnevek (személy-, ország-, helynevek) átírásánál meghagytuk a szövegben található nagy kezdőbetűket, ám mivel a kis- és nagybetűk használatát igen változatos és következtelen, többnyire a kisbetű javára döntve egységesítettük a forrást. A hely- és a vezetékneveket betűhíven írtuk át, ám a keresztnéveket normalizáltuk, pl. *Joannes/Johannes* → *Joannes*, *Matthias* → *Mathias*, *Casparus/Gasparus* → *Casparus*. Egy-egy település, birtokok, dűlő

³ A feldolgozáshoz segítséget nyújthat: VARGA Imre: *A canonica visitatio értelmező szótára. Vigilia* 43 (1978/3) 200–204., uo. (1978/4) 270–273.; DÓKA Klára (összeállította): *Veszprémi egyházmegye*. Budapest, 1997. (Egyházlátogatási jegyzőkönyvek katalógusa. 4.); RÁCZ Imre: *Glossarium. Latin - magyar szójegyzék a canonica visitatio és a régi latin nyelvű okmányok fordításához*. Miskolc, 1998.; GÓZSY Zoltán – VARGA Szabolcs (bev. tan., közreadja): *Visitatio canonica dioecesis Quinqueecclesiensis 1738–1742*. Pécs, 2009. (Seria Historiae Dioecesis Quinqueecclesiensis 5.) 294–307. GÓZSY Zoltán (bev. tan., közreadja): *Visitatio Parochiarum Dioecesis Quinqueecclesiensis 1753–1757*. Pécs, 2016. (Seria Historiae Dioecesis Quinqueecclesiensis 14.) 379–388.; GÓZSY Zoltán (bev. tan., közreadja): *Conscriptio ecclesiarum et parochiarum comitatus Baranyiensis et comitatus Tolnensis anno 1733*. Pécs, 2019.² (Pécsi Egyháztörténeti Műhely 10.) 239–247.

vagy vezetéknev esetében így nem egy esetben többféle változatot is találhatunk.⁴ Ennek bizonyos esetekben az lehetett az oka, hogy hallomás után írták le az adatokat, így lett például a korábban helyesen lejegyzett Bitva-patakból Vitve.

A könyvtárak állományának felsorolásakor az egyes szerzők neveit több formában is megtaláljuk, például: Hermann Busenbaum: Busenbaum, Buzenbaum, Buzembam, Busembam, Buzembam; Pápai Páriz Ferenc: Parisz Pápai, Pariszpápai, Pariszpapai, Paris Papai, Parizpapai, Párisz Pápai, Párizpápai, Párizpápay; Martin Wigandt: Vigand, Vigant, Anaklet Reiffenstuel: Reiffenstühl, Reiffenstuhl, Reiffenstul; Kilianus Kazenberger: Cilioni Kazemberger, Pray György neve pedig Georgii Prei alakban is leírásra került. E neveket a forrásban található módon hagytuk. Így Josephus Flavius például Josephus Fluvius alakban marad a kiadásban is, Michael Bauldry a helyes írásmód mellett Bualdry alakban is szerepel, Bársony György *Veritas Toti Mundo Declarata...* című munkája Georgii Borsányi *Veritas declarata* formában, Franz Xaver Mannhardt *Antiquitates Christianorum* című munkája pedig *Historia de Antiquitatibus Christianorum* p. Monhurt alakban található meg. Kírvó esetnek számít, hogy Antonio Sandini neve egy esetben Londini lett. A könyvek leírását nem egységesen, hanem évszám és megjelenési hely nélkül, általában a cím rövidítésével adják meg őket. Nem egy esetben az azonos típusú munkáknál (pl. prédikációk), egymástól vesszővel elválasztva csak a szerzőiket tüntetik fel. Bizonyos tévedések is előfordulnak a könyvek felsorolásakor, ezek többsége valószínűleg abból eredhet, hogy a vizitáció lejegyzője hallomás után írta le a köteteket. Így például Landovics István *Novus Succursus, az az Uj segítség* című munkáját *Ujsetécség* címmel vették fel, Antonius de Escobar szerző pedig Asbogar név alatt szerepel. A szerzőknél és munkájuk címeinél a szóróvidítések – amennyiben biztosan sikerült beazonosítani őket – jelölés nélkül kiegészítésre kerültek.⁵

⁴ A különböző helynevek azonosításához: BALOGH Lajos – ÖRDÖG Ferenc – VARGA Mária (szerk.): *Veszprém megye földrajzi nevei. I–IV.* Budapest, 1982–2000. (A Magyar Nyelvtudományi Társaság Kiadványai. 156., 171., 192., 194.); BÉL Mátyás: *Veszprém megye leírása.* Szerk.: KREDICS László, Veszprém, 1989. (A Veszprém Megyei Levéltár Kiadványai 6.); NY. NAGY István (szerk.): *Pesty Frigyes kéziratosa helynévtára. Történelmi Veszprém vármegye.* Pépa, 2000.; LICHTNECKERT András: *Veszprém vármegye községeinek feleletei az úrbéri kilenc kérdőpont-ra 1768–1782.* Veszprém, 2007. (A Veszprém Megyei Levéltár Kiadványai 19.); LICHTNECKERT András: *Veszprém vármegye községeinek urbáriumai, úrbéri és telepítési szerződésai, 1686–1836.* Veszprém, 2009. (A Veszprém Megyei Levéltár Kiadványai 21.); KÖBLÖS József (szerk.): „Processus visitationis”. *Torkos Jakab egyházlátogatása 1747-ben.* Pépa, 2011. (A Pápai Református Gyűjtemények Kiadványai, Forrásközlések 11.); HERMANN István: *A veszprémi egyházmegye igazgatása a 18. században 1700–1777.* Veszprém, 2015. (A Veszprém Megyei Levéltár kiadványai 37.).

⁵ Az egyházmegye könyvkultúrájáról: HERMANN Egyed – ÉBERHARDT Béla: *A veszprémi egyházmegye papságának könyvkultúrája és könyvvállománya a XIX. század elején.* Veszprém, 1942. (A veszprémi egyházmegye múltjából 8.). A vizitációk könyvtártörténeti

A kötet elején, utólag a borító belső oldalához fűzve található egy 20. századi, gépelt helynévmutató. Mivel e forráskiadás végén összeállítottunk egy a kiadás oldalszámaihoz igazodó hely- és személynévmutatót, ezért ennek közlésétől eltekintünk.

A forrásban sok szigla található. A pater és ragozott alakjaira vonatkozó p. és PP alakokat rövidítés nélkül, p. alakban adjuk közre. A szentek neve előtti, általában csupán S. formában jelölt *sanctus* szót, valamint a sokszor szintén csak sziglaként (I.) jelölt *illustrissimus* és *inclytus* alakot, továbbá a *BMV* rövidítést (*Beata Maria Virgo*) viszont jelölés nélkül feloldottuk. A j betűket a korjelölő szavak esetében meghagytuk az újkori klasszikus alakban (pl. jejunium, juvenus), a szóvégi j/y betűket viszont a tulajdonnevek kivételével egységesítettük (pl. ij → ii, y → ii).

A tévesztés következtében duplikált szövegrészeket { } jellel, a kiolvashatatlan vagy feloldhatatlan szöveget szögletes zárójellel [...] jelöltük.

A szövegben használt zárójeleket: /: és :/ a ma használatos () zárójelekkel váltottuk fel. Több esetben a szerző nem zárta le a megkezdett zárójelet, ezt jelölés nélkül megtettük. Bizonyos, a fentiektől eltérő esetekben az eredeti szöveget nem javítottuk, hanem [!] jelöléssel láttuk el.

Az oldalszámokat szögletes zárójelbe téve jelöltük. Azokban az esetekben, amikor egy szó az adott oldal alján, valamint az új oldal tetején szétválasztva szerepel, a következő oldal jelölését nem az adott szó közepén, hanem a szó elé helyeztük. A bevezetés, a kérdőpontok, valamint az index nem került számozásra, így az oldalszámok a tényleges vizitáció elején, a palotai esperesség bemutatásánál kezdődnek. A számozást a vizitáció főszövegével megegyező tintával készítették egészen a 396. oldalig, ahol az egyházlátogatást a püspök saját viaszpecsétjével erősítette meg és zárta le. Ezt követően egy utólagosan bemásolt kivonat kapott helyet, amely a főesperességben és a vármegyében található protestáns prédikátorokat sorolja fel. E kivonat utólag kapott ceruzával felvitt oldalszámozást.

hasznosíthatóságáról: MONOK István: Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek könyvtártörténeti hasznosítása. *Magyar Egyháztörténeti Vázlatok* 10 (1998) 1–2. 203–207. A korabeli egyházi könyvkultúráról pl. ZVARA Edina (s.a.r.): *Katolikus intézményi könyvtárak Magyarországon. Ferences könyvtárak. 1681–1750.* Budapest, 2008. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 19/3); MONOK István (szerk.): *A tiszántúli református iskolák 18. századi könyvöröksége. Tanulmányok.* Budapest – Eger, 2012. (Kulturális örökség); EMŐDI András: *A Nagyvárad Egyházmegye alsópapságának könyvkultúrája a korai újkor végén. 18. századi plébániai könyvjegyzékek, személyi gyűjtemények fennmaradt kötetei.* Szeged, 2014. (Adattár XVI–XVIII. századi szellemi mozgalmaink történetéhez 19/4); KNAPP Éva: Egy ismeretlen mariánus ferences könyvtár a 18. században. In: NYERGES Judit – VERÓK Attila – ZVARA Edina (szerk.): *MONOKgraphia. Tanulmányok Monok István 60. születésnapjára.* Budapest, 2016. 385–404. Legújabbban: Anton BRÜCK – MONOK István – ZVARA Edina Éva: *Bewahrte Geistigkeit und Kulturerbe von drei Nationen. Die Historische Bibliothek des Franziskanerklosters in Güssing.* Budapest – Güssing, 2021., DÓBÉK Ágnes: *Barkóczy Ferenc (1710–1765) egri püspök könyvtára.* Budapest, 2021. (A Kárpát-medence kora újkori könyvtárai XI.).

A szövegben több a lejegyző kezétől származó, valamint későbbi kék színű ceruzával eszközölt aláhúzás található, amelyek általában következtetlenül a forrásban található településeket jelölik. Ezen aláhúzásokat a kiadásban nem jelöljük. A nevek közül csupán a szövegben található plébánosokat láttuk el jegyzettel, megadva – amennyiben megtalálható – az adott személy életrajzának helyét Pfeiffer János történeti névtárában.⁶

Bajzáth József veszprémi püspök
(olajfestmény, veszprémi püspöki palota)

⁶ PFEIFFER János: *A veszprémi egyházmegye történeti névtára (1630–1950)*. München, 1987. (Dissertationes Hungaricae ex Historia Ecclesiae 8.) [A továbbiakban: PFEIFFER, 1987.].

PROTOCOLLUM

Canonicae Visitationis Ecclesiarum et Parochiarum in comitatu et dioecesi Weszprimiensi situatarum, per excellentissimum, illustrissimum, ac reverendissimum dominum, dominum Josephum Bajzáth episcopum Weszprimiensem, insignis ordinis Sancti Stephani regis apostolici commendatorem, utriusque sacrae caesareae et regio-apostolicae majestatis actualem intimum status consiliarium et serenissimae reginae Hungariae aulae cancellarium instituae et peractae anno Domini 1779.

Expeditum est sequens decretum fine canonicae visitationis in comitatu Weszprimiensi anno hocce 1779. instituendae, cui privatae districtualibus vice-archidiaconis sonantes quaestiones, puncta item canonicae visitationis adnexa sunt.

NOS JOSEPHUS BAJZÁTH etc. etc. reverendis, honorabilibus incliti comitatus Weszprimiensis et cathedralis archidiaconatus ecclesiarum, parochialium, altarium et capellarum tam ecclesiastici, quam regularis ordinis rectoribus, parochis, administratoribus, capellanis, cunctis denique ad hunc comitatum et archidiaconatum pertinentibus ac jurisdictioni nostrae ordinariae subjectis presbyteris, clericis et ministris salutem et paternam benedictionem. Pastoralis officii cura infirmitati nostrae in hac ecclesia Weszprimiensi ex alto imposita sollicite considerare nos admonet, ut ad vigilantiae nostrae partes sedulo intendentes ea, quae pro ecclesiarum parochialium, et in his deservientium ministrorum nec non locorum piorum et foundationum administratione, vel regimine quomodo libet dependentium prospero felicitique statu et directione expedire cognoscimus, opportunis paternae nostrae providentiae remediis salubriter provideamus. Cum itaque a postrema ecclesiarum harum et sacrorum curionum canonica visitatione, multa, quae ad mentem sanctionum canonicarum salutariter constituta et ordinata exstiterunt, vicissitudine et tractu temporis alterata, vel in abusum deducta vero similiter existimemus. Nos, quibus a suscepto almae hujus diaecesis gubernio nihil antiquius fuit,

quam domus Dei decori cultus divini et unicae salvificae religionis orthodoxae incremento, animarumque saluti uti debemus, prospicere et sacros ecclesiae ritus intemeratos conservare rebusque ecclesiarum et parochiarum medio tempore alteratis, et collapsis debitae animarum curae administrationi pro virium nostrarum tenuitate mederi cupientes, visitationem canonicam longioris alioquin temporis tractu intermissam sub finem Mensis Aprilis vel initium subsequi mensis Maii anni venturi 1779 reiterandam esse constituimus, quemadmodum etiam praemissa matura deliberatione, ac de episcopalis nostrae potestatis plenitudine cum ecclesias parochiales, et earum ministros, tum alia omnia pia loca et foundationes a cujuscunque gubernio et administratione dependentes et jurisdictioni nostrae spirituali, in praefato comitatu et archidiaconatu jure ordinario subjectos auspice Deo canonicè visitabimus, ne si qui abusus culpa cujuscunque irrepissent, conniventia nostra tolerari subsummantur fraternitatibus proinde ac dilectionibus vestris ac vestrum singulis, quin omnibus etiam aliis, quos series canonicae hujus visitationis quoquomodo tangere, et concernere judicaretur, praesentium virtute intimandum simul et serio mandandum esse duximus, ut ea cuncta, quae in visitatione juxta sacrarum legum dispositionem et adnexa interrogatoria puncta tractanda venient, ad praefinitum tempus in ordinem redigere in scriptisque parata servando ad alias quoque quaestiones ex propositis articulis ne fors emersuras prompte et alacriter respondere, in reliquo autem fidelem quoque populum curae vestrae concreditum in iis, quae ad rite et devote suscipiendum confirmationis sacramentum a nobis subinde occasione hujus visitationis in singulo districtu administrandum pertinent, conformiter ad puncta praeadvolutis interrogatoriis articulis ad calcem subnexa tam quoad virtutem intrinsecam, quam et caetera ejusdem sacramenti requisita tempestive, et sufficienter instruere ac docere debeatis et teneamini. Datum Weszprimii in curia nostra episcopali die 31. Decembris anno 1778.

Puncta, seu articuli canonicae visitationis ecclesiarum parochialium et aliarum piarum foundationum intra ambitum, et limites unius cujusque parochiae consistentium, secundum quos singulus parochus et curae animarum administrator responsa sua ad singulum punctum et articulum in columna praevie, et in antecessum distinctim exprimere et hac ratione responsa in scriptis parata pro oculari inspectione visitatori statim cum adventu ejusdem praesentare tenebatur.

De Statu Ecclesiae

- 1º Ecclesia cui sancto est dicata? An sit consecrata an lapidea? Vel lignea? Quot in ea altaria? Num haec consecrata? Integra? Vel in lapide, aut sigillo violata?

- 2° A quo erecta, et fundata? Sub quali dote? Num talis dos extet, vel sit abalienata? Quando, et per quem?
- 3° Qualem et quantum proventum habet ecclesia annuum? Quantum in parata pecunia? Quantum in debitis activis et passivis? Apud quos? Quales item alios proventus habet, seu ex agris et pratis, seu aliunde promanantes et hi num debite et per quem administrentur? An de illis quotannis ab administratoribus rationes exigantur? Per quem et coram quibus?
- 4° Specificentur clenodia et apparamenta ecclesiae, quae et qualia sint? Quot calices? Patenae? Ciboria? Monstrantiae? Cruces? Pixides ex quali materia? Num sint integra? Deaurata? Vel defectuosa?
- 5° Utrum altaria tribus mappis et antependiis sint instructa? Num ecclesia missalibus indumentis, sacerdotalibus quot? Et qualibus sit provisa? Utrum ecclesia ipsa ejusdemque corporalia, purificatoria, pallae, urceoli munde, pure, nitide, integre, vel defectuose asserventur?
- 6° An Venerabile Sacramentum singulis binis hebdomadis pro communione aegrotantium, et adoratione publica in ecclesia servandum renovetur? Ac recentes hostiae pro sacrificio missae in apto et sicco loco asserventur?
- 7° Utrum fons baptismalis? Sacri liquores in loco decenti, et sub bona clausura serventur, et praescriptis temporibus renoventur?
- 8° Quot et quae in specie possessiones, aut praedia titulo filialium sint huic matri adnexa? Quae item, et quanta distantia intercedat inter matrem, et hanc, vel illam filialem? An denique in una vel altera ex his filialibus detur ecclesia, a quo, et quando erecta? Quali dote? Proventu? Et sacra suppellectili provisa? Quibus diebus et per quem in his filialibus ecclesiis divina peraguntur?
- 9° Quot campanae dentur in matre ecclesia? Quot in singula filiali, et hae quot librarum, aut centenariorum sint?
- 10° Num praeter ecclesiam parochialem dentur insuper seu in matre, seu in aliqua filiali aliquae publicae capellae vel ecclesia? Per quem? Sub quali dote erectae? Et quali sacra suppellectili provisae? Quibus diebus divina in his et per quem celebrentur?

De dominis terrestribus et patronis

- 1° Qui sunt in hac parochia domini terrestres? Num jure patronatus gaudeant? Et jus praesentationis exerçant? Num item patroni officium, quod est dos, aedificatio fundus rite adimpleant?
- 2° Num aliqui magnates aut nobiles in suis castellis, et curialibus residentiis privata oratoria habeant? Num haec autoritate ordinarii sint erecta?

Utrum adsit facultas ordinarii scripta ad effectum missae sacrificia in his celebrandi?

De parcho ejus obligatione et proventibus

- 1° Parochus quis est de nomine et cognomine? Cujus aetatis, quas linguas callet? Quibus linguis in matre aut filialibus deservit? Quae studia, et ubi absolvit? Num sit canonice investitus et installatus? Quotannis curam animarum exercet?
- 2° Quibus, et qualibus libris est provisus? Qui ex his ad personam propriam? Qui item ad ipsam parochiam vel ecclesiam pertineant? Elenchum specificum librorum ad hoc punctum inducat, ac una ad subeundum de sufficientia doctrinae suae tentamen sit paratus.
- 3° Habetne matriculam, seu librum in quem baptisatorum, copulatorum, defunctorum et confirmatorum nomina referri solent et debent?
- 4° Estne provisus protocollo parochiali domestico, cui constitutiones, et ordinationes seu episcopales seu vicariales inscribendae sunt?
- 5° An missae sacrificium omnibus diebus dominicis et festis de praecepto, feriatibus autem diebus frequentius celebret? Num? Et quibus diebus illud pro suis parochianis Deo offerat? Quale item sit a lecto? Quale a cantato sacro de communi stipendium?
- 6° An singulis dominicis et festis diebus pro concione dicat? Num item juventutem, et quibus diebus, ac horis in rudimentis fidei catechiset? An denique horis pomeridianis vespas vel lytanias cum populo servet?
- 7° Qua hora in hyeme, qua in aestate divina inchoet? Quamdiu haec durant? Utrum uno die cum vel sine licentia ordinarii duo sacra celebret?
- 8° Num sacramenta diligenter administret? An non aliquis ob ejus negligentiam sine baptismo, poenitentia vel extrema unctione decesserit?
- 9° An Venerabile Sacramentum, si fieri potest, cum omni decencia, et lumine ad infirmos degerat? Utrum lampas coram venerabili diu noctuque ardeat?
- 10° Utrum festa de praecepto, et jejunia populo denunciaret? An item ante solemnitatem nuptiarum solitas ternas denunciationes rite praemittat? Utrum ante matrimonialem copulationem sponso potissimum plebeos, et rudiores ex doctrina Christiana examinet?
- 11° Quis est proventus parochi fixus seu in aere parato seu in lecticali, idque tam in matre, quam et seorsive in filialibus? Quid et quantum titulo ordinariae stolae a baptismo, introductione puerperae aut neonuptae matrimoniali copulatione et sepultura desumit? Quid item et quantum, ac a quibus sub nomine liberae stolae exigit?

- 12° Quot agri? Prata? Vineae? Cujus capacitatis? In quali loco et in cujus vicinitate sita pertinent ad parochiam? Per quem haec omnia cultiventur? Quae in specifico deducenda erunt?
- 13° Num insuper parochus habeat aliqua pia legata, utpote missas votivas, seu anniversarias aut alias perpetuas foundationes? Si ita an mens fundatorum per illum debite ad impleatur?

De scholae rectore ejus obligatione et proventu

- 1° Quis est de nomine scholae rector? cujus aetatis? Quae studia absolvit? An Catholicus? Num professionem fidei deposuit? An sciat caeremonias? Et ritus Catholicos? An habeat officio suo competentem doctrinam? An rite fungatur officio suo tam in cantu, quam et juventutis instructione qualium morum? An non ebriosus? Contentiosus? Aut alio aliquo vitio laborans?
- 2° Pulsus matutinus, meridianus, vespertinus, contra tempestatem et in aliis circumstantiis num ludirectori, vel aedituo incumbat? Et num in his parochianis satisfiat?
- 3° Quis ejus proventus seu in parato aere, seu in lectionali fixus? Quid et quantum eidem seu titulo pulsus campanarum, seu ab instructione puerorum, seu denique nomine qualiscunque stolae competat?
- 4° Quot agros? Prata? Vineas? Cujus capacitatis? In quo loco, et in cujus vicinitate sitas habeat? Cui horum cultivatio incumbit?
- 5° Domus parochialis et scholaris ex qualibus materialibus constructa? Quot cubiculis et cameris provisa, et in quali statu de praesenti posita sit? Penes quem est harum aedificatio, conservatio et reparatio?

De parochianis et horum obligatione

- 1° Quis est numerus animarum in matre? Quis in singula filiali? Cujus religionis? Quot sunt ex his capaces confessionis? Quot item incapaces?
- 2° Num populus sit devotus, et in ecclesia frequens? Num sub divinis rosarium clara voce alio praeorante oret? Aut pias cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinat? Num sit bene instructus in rudimentis fidei?
- 3° Utrum in complexu parochiae deprehendantur aliqui publici peccatores, venefici? Divinatores? Usurarii? Concubinarii? Adulteri? Blasphemi? Pejoratores? Excommunicati? Festorum et jejuniorum violatores manifesti, an in his et aliis parochianorum vitiis coercendis parochus operam suam impendit, et respective magistratuaalem auctoritatem interpellaverit?

- 4° An omnes parochiani Catholici praecepto confessionis Paschalis satisfecerunt?
- 5° Reperiuntur aliqui a vera fide Catholica apostata? Qui sunt hi? Designentur?
- 6° An zelo moderni parochi aliqui abjurata haeresi salvificam fidem orthodoxam amplexi sunt? Qui illi? Specificetur.
- 7° Dantur in ambitu hujus parochiae aliquae virorum aut mulierum confraternitates? Sub cujus cura et directione?
- 8° Datur aliquod hospitale pauperum? Per quem, et pro quot personis fundatum? Quis hujus proventus? Per quem, et num debite administratur? Cui rationes super administratione redduntur?
- 9° Utrum in hac parochia resideat aliquis probatae religionis ordo? An non jura parochialia laedat? Vel his in aliquo praejudicet?

De obstetricibus et vespilonibus

- 1° An habeatur in hac parochia obstetrix? Num haec sit Catholica vel a catholica? Num adjurata, et ad rite, ac valide baptisandum pro casu necessitatis sufficienter instructa?
- 2° Num pro inhumatione defunctorum detur locus opportunus? Num hic intra vel extra septa ecclesiae, vel etiam ipsius oppidi, aut possessionis positus sit? Num benedictus? Num item designata habeantur in qualitate vespillonum certa individua quibus ex officio incumbat obligatio inhumandi mortuorum corpora.
- 3° Privatae quaestiones directae ad ipsos vice-archidiaconos, secundum quas hi privative responsa sua distinctim ad singulum articulum in scriptis columnaliter depromere et visitatori cum adventu ejusdem exhibere debebant.

De vita, et moribus parochorum, administratorum et capellanorum districtualium

- 1° Cujus vitae ac morum sit parochus? Administrator vel capellanus loci? An sit ebriosus? Litigiosus? Percussor? Lusor? Quaestor? Negotiator? Chorearum amator? Suspectus cum sexu femineo conversator? Venator? Vel jaculator?
- 2° Num constantem in sua parochia residentiam faciat? Neque extra hanc absque alio sacerdote supplente noctem agat vel etiam citra facultatem

a superioritate sua in scriptis obtentam a parochia sua longiori tempore abesse soleat?

- 3° Utrum aliquo impedimento occulto laboret? Quominus curam sibi commissam exequi possit?
- 4° Num ritus in missali et rituali praescriptos, aliasque solitas ecclesiasticas caeremonias probe sciat? Et effective observet? Num divinum officium, seu breviarium sine intermissione persolvere soleat?
- 5° Utrum vestem talarem et tonsuram constanter deferat? An denique omnia illa, quae ab episcopo vel ejus vicario praescripta et constituta sunt, accurate observet, et exequatur?

De locis et ministris acatholicorum

- 1° In quo districtus sui loco resideat praedicans, et publicum confessionis suae exercitium faciat? Num hic sit Helveticae vel Augustanae confessioni addictus? Quod nomen et cognomen ejus?
- 2° An hic vel ille praedicans extra locum mansionis suae excurrat, et aliquam ministerialem functionem illic peragat?
- 3° An alienos, utut suae confessionis parochianos citra praevisum proprio parrocho depositam stolam et absque scripto hujus testimonio non baptiset? Copulet? Vel sepeliat?
- 4° An sine praemissis ternis denunciationibus suos non copulet? Festa autem decretalia observet, et suis promulget?
- 5° An benignas resolutiones regias in puncto religionis emanatas observet, neque his in aliquo loco contraveniat?
- 6° Utrum Catholicas personas praesertim servos et ancillas in sua religione pacifice vivere sinat? Et nec per se, nec per alios minis, terculamentis, aut variis polli citationibus a vera fide orthodoxa avocet?

Sequentes in facto defectuum occasione peractae canonicae visitationis nefors interventorum unicuique domino districtuali vicearchidiacono parochis suis currentandae expeditae sunt.

Venerabiles fratres, et filii dilectissimi!

Canonicam visitationem, quam ex munere officii nostri anno superiori apud vos susceptam auxiliante Deo terminavimus, eandem in scriptum ordinem reductam singulo vestrum pro vestra et successorum vestrorum directione et observantia fine illo transmittimus, ut hanc velut agendorum regulam, et cynosuram penes acta parochialia diligenter custodire, ac una cum constitutionibus nostris ibidem ad calcem provocatis inomisse adimplendo de successore in successorem transmittere debeatis, eo isthic per expressum declarato: ut cum contextu hujus visitationis specificè expressi vestri, et ludirectorum vestrorum seu fixi et lecticales, seu etiam stolarei redditus potissimum in confessatis et propria vestrum deductione, quam in scriptis nobis exhibuistis, radicarentur, idcirco in quantum horum inductio vestra veritati niteretur, et jam praevisio etiam pacifico usu, aut mutuo inita cum communitatibus conventionem effectum sortita fuisset, aut etiam sub decursu modernae hujus visitationis praesentibus nobis et dominis nobilium iudicibus ipsi parochiani seu in lecticali et stolari proventu, seu in praestandis circa culturam agrorum et pratorum parochialium laboribus in nonnullis locis ad aliquod augmentum benevole accessissent, in tantum justos redditus et obventiones vestras virtute etiam hic adnexae visitationis nostrae canonicae a parochianis porro quoque servato moderamine exigatis, et si hi renitentia quorundam vobis negarentur, non ideo collationem sacramentorum, vel administrationem sacramentalium alicui negare, aut etiam differre praesumatis, sed assistentiam seu dominalem, seu hac non consecuta magistratualem, quae prompta nobis ab inclyto comitatu pollicita est, contra tales humiliter imploretis. In quantum vero, quod non supponimus nonnulli vestrum fors a vero aberrassent, et redditus suos non ea ratione, prout pacifico usu percepit fuerunt, indictassent, aut etiam sub decursu hujus visitationis nova cum parochianis mutua benevola conventionem regulati non fuissent, sed hos privato commodi sui studio seu ampliassent, seu controversos, aut violenter extortos pro usu pacifico perceptis exposuissent, in tantum talibus vigor praeadnexae visitationis nostrae in ea parte nullo modo suffragetur, et neque praesidio illius, quae potius ad omnes controversias antevertendas, et mutuam cum parochianis tranquillitatem fovendam unice directa est, per quemquam talium reddituum exactio attentetur.

Cum autem unicuique animarum curatori inter caeteras muneri suo congruas scientias praeferenter necessaria sit notitia Sacrarum Litterarum, concilii item Tridentini, et catechismi Romani, his autem libris vel in toto, vel in parte nonnullos vestrum penitus destitutos esse observassemus. Eapropter singulus vestrum his tribus exemplaribus semet quantocius providere, ac in reliquo etiam assidua librorum lectione promovendae gloriae divinae aptius instrumentum reddere ita studeat et nec intermittat, ut dum et quando no-

bis, aut vicariali consistorio nostro visum fuerit pro subeundo tentamine quempiam ex improvise evocare, unus quisque vestrum semper paratus, et necessariis curatori scientiis debite instructus inveniri, et laudari possit. Caeterum nos piis ad aram suffragiis vestris enixe commendamus et vobis omnibus episcopalem nostram benedictionem peramanter impertimur. Wieszprimii in curia nostra episcopali die 31. Novembris 1779 affectionatus in Christo Pater.

INDEX

Ecclesiarum et parochiarum in comitatu Weszprimiensi et archidiaconatu
ejusdem nominis canonice visitatarum

DISTRICTUS PALOTENSIS

PAGINA

Hagymáskér	1
Vörös-Berény	8
Kenese	13
Sió-Fók	16
Mező-Komárom	25
Lepsény	38
Dégh	44
Peremarton	48
Eöskeü	56
Palota	61
Eösy	70

DISTRICTUS CSEZNEKIENSIS

Teés	77
Teszer	81
Gyíróth	89
Szücs	99
Zircz	107
Suúr	116
Esztergál	127
Oszlop	131
Szombathely	139

DISTRICTUS PAPENSIS

Vanyola	149
Fölső-Iszkáz	164
Nagy-Szöllős	174
Devecser	184
Kovácsi	192
Külső-Vath	203
Marczalteö	215

Nagy-Ganna	221
Nyarád	222
Noszlop	238
Pápa	246
Tüske-var	255
Vásárhely	269
Vaszar	276
Ugod	281

DISTRICTUS WESZPRIMIENSIS

Nagy-vázsony	295
Szent-Gaál	304
Márkó sive Mesteri	311
Vámos	317
Hidegkut	323
Nagy-Tevely	330
Polány	337
Város-Löd	346
Kiss-Löd	359
Halimba	373
Vörös-To	385

[1] DISTRICTUS PALOTENSIS

CANONICA ECCLESIAE ET PAROCHIAE

Hagymáskériensis visitatio per Josephum Bajzáth episcopum Weszprimiensem, insignis ordinis Sancti Stephani regis apostolici commendatorem, utriusque sacrae caesareae et regio-apostolicae aiestatis actualem intimum status consiliarium et serenissimae reginae Hungariae aulae cancellarium die 7ª Aprilis anno 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater Hagymáskériensis ecclesia e solidis materialibus est constructa et dicata Sanctissimae Trinitatis perenni adorationi, ornata est tribus altaribus, quorum singulum ad decentem altarium ornatum requisitis vestitum, lapide portatili bono, atque integro provisum exhibetur. Ecclesia haec erecta est sumptibus magnae memoriae excellentissimi domini episcopi Martini condam Biró, a quo etiam dotem in 200 flor. subsistentem accepit, aucta vero nova turri per me visitantem episcopum.

Proventus ejus provenit ex annuo praeexpositae dotalis summae interursurio, quod facit annue flor. 12 ex offertoriis marsupiali elemosyna et campanarum pulsu, e quibus ritiolis annue colliguntur flor. circiter 13, in parato aere numerat flor. 120. Debita passiva nulla, activum autem e dotali summa exurgens habet apud sequentes: apud Michaellem Nagy flor. 10, apud superiorem Michaellem Fülöph flor. 25, apud inferiorem Michaellem Fülöph flor. 20, apud seniore Franciscum Fülöph flor. 15, apud seniore Franciscum Budai flor. 20, apud Joannem Zergi flor. 10, apud Stephanum Osváth flor. 10, apud Stephanum Zergi flor. 15, Stephanum Fülöph 15, Andream Fülöph flor. 20, seniore Michaelem Suuri flor. 15, Martinum Simon flor. 5, Samuelem Nagy flor. 5, Petrum Csillagh flor. 5, Joannem Kovács flor. 5, Paulum Farkas flor. 5, qui in unum collecti faciunt flor. 200. Habet insuper ecclesia agros duos, quorum unum in diverticulo Ott e parte lateris unius in vicinitate Michaelis Suri, ex parte alterius in vicinitate Stephani Zergi situs est, alter jacet in plaga Közép-mocsár dicta in vicinitate Michaelis Farkas, et Georgii Fülöp, singulus capit 2 Pos. metr. cultivantur plenarie per Hagymás-kerienses, proferuntque ecclesiae [2] quovis anno 6 7ve flor. Proventus specificati colliguntur in cistam provisam sera duplici, quarum unius clavim parochus, alterius conservat syndicus, isque de perceptis et erogatis coram dominali officiali et iudice ac juratis localibus parochus quovis anno rationes reddit.

Sacra supellectili instructa, quantum necessitas exigit calices cum patenulis suis argenteos habet duos, ciborium cupreum unum, monstrantiam

cupream figuris argenteis ornatam, beneque inauratam, pixides 2, unam pro deferendo ad aegros sacro viatico argenteam, alteram pro sacris liquoribus conservandis lamineam, crucem cum salvatoris effigie ligneam, lampadem ordinariam 1, thuribulum et naviculam studebit ocius procurare. Missalia habet 2, unum de sanctis, alterum de requiem, casulas quatuor, duas ex his bonas, duas vero usu attritas, omnes suis appertinentiis instructas, albas 3, amictus 6, corporalia 7, purificatoria 12, urceorum paria 2, campanas 2, quarum una libr. circiter 160, altera libr. 80 appendit, quae omnia, ut decor domus Domini requirit, semper munde ac nitide asservantur.

Sanctissimum Sacramentum pro publica adoratione aequae ac aegrotorum sacro viatico, altera quavis hebdomada renovatur, hostiae etiam intra idem spatium recentes pro consecratione parantur. Fons baptismalis non habetur, sed et de hoc, ne diutius in communi lustrali aqua sacramentum baptismatis administrari debeat procurando dispositio quamprimum fiet, interea autem quemadmodum hucusque sacri liquores statis suis temporibus renovabuntur et sub bona clausura conservabuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est episcopus Weszprimiensis, qui jure patronatus gaudet, illudque exercet ac officium patroni quin ad impleturus sit, dubium non est.

De parochia ejusque obligatione

Parochus est Joannes Balási⁷ annorum 39, callet linguam Hungaricam, eaque sola tam in matre, quam filialibus deservit, studia absolvit in universitate Tyrnaviensi, est canonicè investitus et installatus curam animarum gerit annis 11.

Libri, quibus utitur potissimum proprii sunt, neque alios quam librum Sanctissimae Trinitatis, Evangeliorum, Rituale et Concionale Szelepcsényi ecclesia habet. Proprii autem sunt: Sacra Scriptura vulgatae editionis Latina et Hungarica, Commentaria in canonicum jus p. Reiffenstul in 6 tom., Concionatores Petrus Pázmán, Stephanus Szabó, Micae et spicae [3] Martini Biró, Sigismundus Csuzi, Antonius Ginther, Zacharias Lasalve, p. Clauz, p. Molnár, Stephanus Illyés, Antonius Ardiá, Sermones Divi Thomae pro dominicis totius anni in compendio, quinque Tractatus Theologici, Theologia moralis p. Antoen, p. Engelmajer de Impedimentis matrimonii, Casus Conscientiae Lambertini, Manuale confessarii p. Herczig, ejusdem Manua-

⁷ Balási (Balásy) János (†1810). PFEIFFER, 1987. 254.

le parochi, Epitome doctrinae moralis Benedicti 14^{ti}, autore p. Mansi Sermones et Epistolae Sancti Leonis Magni, Sancti Augustini Opusculum de gratia, Regulae Pastorales Sancti Gregorii, Instructio practica confessoriorum Thobiae Lohner, Ludovici Abeli Introductio ad vitam spiritualem, p. Hanapi Exempla Biblica, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Nucleus catecheticus, Francisci Nagy Catechismus, Diarium sanctorum in 2 tom., Tomas Kempensis Speculum sine macula, alias Makula nélkül való Tükör, quotidiana Pietatis exercitia Steinhurstius de Passione Christi Domini, ad haec provisus est protocollo et matriculis, in has nomina baptisatorum, copulatorum, ad Catholicam fidem conversorum et defunctorum referre solet, in protocollum autem benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et consistoriales ordinationes inscribit.

Missae sacrificium nisi infirmitate, aut alia justa et gravi causa impediatur, non solum festis et dominicis, sed et feriatis celebrat, quibus si stipendium offeratur lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 dicit, festis vero de praecepto et dominicis sacrum offert Deo pro populo sibi credito, inchoatque hora 9^a a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis, a festo autem Sancti Michaelis noque festum Sancti Georgii hora 10^a absoluto sacro ad concionem dicit, post finitum sacrum sermonem desponsos, si sint, promulgat et venturos jejuniorum, ac festos dies populo annunciat. Post prandium catecheses facit, et juventutem in praeceptis fidei, et doctrina morum instituit, dein vero lytanasias cum populo servat.

Sacramenta omnibus petentibus ea sedulitate ministrare studuit, ut putet neminem fuisse, quem his culpa parochi frustratum esse parochiani queri possint, quod et testimonio parochianorum probatum est. Sacrum viaticum ad infirmos ob ecclesiae penus tenuitatem absque lumine quidem, sed tamen cum tempus, aut emergentium casuum admittunt circumstantiae intra matris parochiae ambitum stola et superpelliceo indutus puero cum tintinabuli pulsu praeunte defert ad infirmos, lampas hucusque ob ecclesiae paupertatem non arsit coram Venerabili Sacramento in aram reposito, a modo autem imposterum saltem diebus dominicis et festis sub divinis officiis accendi curabit. [4]

De parochi proventibus

Proventus ejus fixus in aere parato sunt flor. 30, instrumento 40 Pos. metr., 24 orgiae lignorum focalium, titulo stolae a baptisate simul et puerperae introductione, quae in usu non est flor. 1, a sepultura cruc. 17, nomine liberae stolae ab iis, qui extranei sunt exigit duplum ordinariae.

Agros mediam tantum colonicalem sessionem constituentes habet, eosque in duas calcaturas divisos. Pro una calcatura pro una serie in loco Közep-Szél dicto in vicinitate versus orientem viae ad Bakony ducentis, a meridie

in vicinitate Petri Csillag, ab occidente nobilis Andreae Fülöp hi agri capaces sunt 11 metr. Pos. Pro altera calcatura aeque in una serie supra promontorium vulgo Pap-szér ab oriente in vicinitate ludimagistri, ab occidente spectabilis dominae Alexandri Kiss viduae possidet agros 3, 11 metr. capaces, unum denique duarum metr. capacem in loco Varsányi-Toó dicto juxta viam Eössiensem penes Stephanum Zergi ab una, ab altera vero parte penes Joannem Kovács situm.

Prata habet 2, unum in plaga versus Soól jacente ab una parte in vicinitate ludimagistri, ab altera sive versus occasum in vicinitate prati dominalis profert faenum ad capacitatem 3 curruum. Alterum pratum habet in diverticulo Amos dicto penes sylvam Jaksona-Berke appellatam in vicinitate Joannis Budai et Martini Simon proferens 1 currum faeni. Tam recensitos agros, quam prata plene Hagymáskérienses cultivant, eorumque fructus conveyere tenentur.

Piam foundationem in flor. 100 subsistentem habet, haec posita est per excellentissimum dominum condam Martinum Biró episcopum Weszprimiensem juxta cujus mentem erga dictae capitalis summae interusurium annum singulis anni mensibus prima die non impedita obligatur unum missae sacrificium persolvere, cui obligationi adamussim satisfacit.

De scholae rectore ejusque obligatione

Scholae rector est Franciscus Gyöngyösi annorum circiter 60 prima tantum litterarum elementa in scholis trivialibus didicit, est Catholicus, fidei professionem fecit, officio quantum hoc in loco opus est, competentem habet doctrinam, eoque tam in cantu, quam in juventutis instructione commode fungitur, neque vitio alicui deditus esse unquam observatus est. Pulsus praeter eum, qui pro divinis officiis fit, in omnibus temporum circumstantiis ludimagistro incumbit, qui hac etiam in parte obligationi suae satisfacit. [5]

Proventus ejus sunt fixi quidem in aere parato flor. 7 cruc. 30 in frumento tritici siligine mixti metr. Pos. 7 ½ pro pulsu campanarum contra tempestates in actu praesentis visitationis coram domino nobilium iudice Francisco Perczel a parte singuli hospitis seminaturam habentis unum manipulum frugum frumenti se praestituros obligarunt, ab instructione puerorum, quorum parentes solvendi capaces sunt, nam pauperes gratis pro Deo erudire tenetur, quovis trimestri spatio ab uno puero cruc. 15, titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a schaedis promulgationis cruc. 7.

Agros habet 2 in singula calcatura. 1 in una calcatura situatur secus viam ad sylvam Bakony ducentem in loco Telek-haraszt-Szél dicto penes agrum Michaelis Kiss capax 3 Pos. metr. Pro altera calcatura 4 metr. capacem habet, hic situs est in loco Pap-Szer dicto ab oriente in vicinitate Stephani Péter, {a meridie in vicinitate Stephani Péter,}⁸ a meridie in vicinitate vi-

⁸ Valószínűleg itt egy véletlen folytán megismétli Péter István nevét.

duae Alexandri Kiss, ab occidente agrorum parochialium. Agri hi plenarie cultivantur per incolas Hagymáskérienses.

De filialibus ecclesiis

Ad matrem Hagymáskériensem ecclesiam titulo filialis 1° adnexa est possessio Rátoth, quae a matre unius horae spatio dissita est. Habetur in ea ecclesia e solidis materialibus aedificata et honori Sancti Joannis Nepomuceni dedicata, exstat in ea altare unum omnibus requisitis, prout etiam lapide portatili bono, neque ulla sui parte violato instructum. Erecta est a venerabili capitulo Weszprimiensi ante annos 14, quo tempore etiam benedicta fuit.

Dotem nullam habet, sed quos proventus annuos habet, illi proveniunt e marsupiali elemosyna pulsu campanarum ac mulctis, efficiuntque annue circiter flor. 10, in parato aere numerat flor. 15. Hi exigui proventus administrantur eo modo, quo ecclesiae matris annuos redditus administrari expositum est.

Sacra suppellectili provisa est utpote: calicibus 2, quorum unus, una cum sua patenula argenteus est, alter vero cupreus, ciborium cupreum 1 habet. Pacificale unum cupreum, crucem cum effigie Salvatoris ligneam 1, pixidem lamineam 1, quae pro sacris liquoribus conservandis deservit, casulas cum suis appertinentiis 2, albas 2, amictus 2, corporalia 6, purificatoria 7, tintinabula 2, campanas 3, unam duorum circiter cent., alteram libr. 50, tertiam, quae Calvinistarum est circiter unius cent.

De parcho, ejusque obligatione

Parochus ad hanc filialem obligatur secundo quovis dominico, vel occurrente festo pro celebrando missae sacrificio transire populum in rebus fidei, et doctrina morum instruere, et cum casus fert, pro Sacramentorum administratione [6] et mortuorum sepultura transire, pro quibus spiritualibus servitiis habet annue a quovis pari mediam Pos. metr. frumenti et cruc. 12, titulo autem stolae a baptisate, una introductione puerperae cruc. 17, a sepultura cruc. 17, ab assistentia matrimoniali flor. 1, titulo liberae stolae duplum ordinariae.

Pratum habet unum juxta fluviolum, qui vulgo Faluere nominatur, in vicinitate prati ad Catholicum localem ludimagistrum spectantis et Stephani Juhász. Pratum hoc profert faenum ad capacitatem duorum curruum, falcant illud Rátotienses, desectum gramen colligunt et convehunt.

De scholae rectore, ejusque obligatione

Scholae rector est Emericus Bissits annorum circiter 40, absolvit rhetoricam, fidei professionem deposuit, ritus et caeremonias ecclesiae bene scit, doctrinam habet competentem suo officio, cui tam in cantu, quam in juventutis institutione satisfacit, morum bonorum est. Pulsus in quibusvis temporum circumstantiis illi incumbit, et exiguo hoc, quo in hac statione est tempore, hac etiam ex parte obligationi suae respondit.

De proventu scholae rectoris

Nomine lecticalis proventus habet a singulo pari cruc. 8 et mediam Pos. metr. frumenti mixti, pro instructione puerorum haberet alias singulo trimestri cruc. 15, a quovis puero, nunc autem e mola dominali ad arbitrium et beneplacitum dominii percipit pro instructione puerorum metr. Pos. 12, titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros in duas divisos calcaturas possidet, pro una calcatura habet 1, trium Pos. metr. capacem situm in diverticulo Vakcsa secus viam communem, versus orientem in vicinitate Pauli Harangozó, versus occidentem in vicinitate Michaelis Varga. Pro altera calcatura habet 3. Primum in loco Fenyös dicto penes prata 3 Pos. metr. capacem a dextris in vicinitate Davidis Kaki, a sinistris in vicinitate Michaelis Somogyi. Alterum in diverticulo Füzes 1 ½ Pos. metr. capacem ab oriente in vicinitate Joannis Farkas, ab occidente Joannis Fülöp. Tertium in loco Rövidföldek dicto 1 ½ Pos. metr. capacem ex una parte penes agrum, qui actu per praedicantem possidetur, ex altera autem in vicinitate Emerici Sipós, horum omnium cultivatio usque ad ipsarum frugum convectionem incumbit plenarie Rhatotiensibus. [7]

Prata habet duo, unum penes fluviolum vulgo Falu-ere nuncupatum ab una parte in vicinitate prati parochialis ab altera autem in vicinitate Joannis Farkas capax proferendi faeni curruum 2, alterum in diverticulo Miháld penes fluvium magnum in vicinitate prati ad lanionem spectantis capax 1 currus faeni proferendi, utrumque defalcare, faenum colligere et convehere tenentur Rátotienses.

Domus scholaris parte una e solidis, in parte autem e ligneis materialibus est constructa complectitur cubicula duo, quorum unum pro scholaribus, alterum pro habitatione ipsius magistri deservit, culinam 1, quae omnia in statu satis misero posita sunt, earum, et conservatio et reparatio localibus incolis incumbit.

Secunda filialis est possessio Kádárta. Tertia Liter utraque dissita est a matre unius horae spatio. Quarta est Soól distans a matre uno horae quadrante. In nulla harum existit ecclesia. In Kádárta sunt campanae duae, quae Catholicis et acatholicis communes sunt, harum una 90, altera 40 libr. appendit. In Liter una libr. 30, in Soól libr. 60, in hac ultima filiali habetur etiam oratorium privatum in dominali patrum Cistercitarum domo, in quo dicti ordinis patres cum ad hanc possessionem divertunt vigore facultatis per ultimo denatum praesulem uti praetenditur concessae celebrant.

De parochio, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter communem, et relate ad omnes filialium incolas sibi incumbentem populum in rebus fidei, et morum doctrina instituendi obligationem tenetur ad has filiales pro administrandis Sacramentis et sepeliendis infirmis transire. Et hoc titulo ab earum incolis percipit stolam ordinariam in matre praestari solitam.

In tribus postremis filialibus ludimagister non habetur, sed ad Soóly et Liter Hagymáskériensis, ad Kádárta Rátotiensis deservit, uterque praeter ordinariam stolam aliud nihil percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Hagymáskér animae Catholicae confessionis capaces numerantur 107, incapaces 47, Helveticae confessionis 368.

In filiali Rátot Catholici confessionis capaces 355, incapaces 158, Helveticae confessioni addicti 300. In filiali Kádárta Catholici confessionis capaces 36, incapaces 15, Helveticae confessioni addicti 485.

In filiali Liter Catholici confessionis capaces 28, incapaces 10, Helveticae confessioni addicti 352. [8]

In filiali Soóly Catholici confessionis capaces 73, incapaces 30, Helveticae confessioni addicti 195. Populus Catholicus etiam in medio acatholicorum satis, et pro contento sui pastoris devotus est, et diebus praecipue festis ac dominicis in ecclesia frequens. Rosarium angelicum praeorante ludirectore orat, et eodem praecinente Sanctissimae Trinitatis Laudes concinit, ad haec etiam in doctrina fidei pro suae capacitatis modulo bene formatus et instructus est.

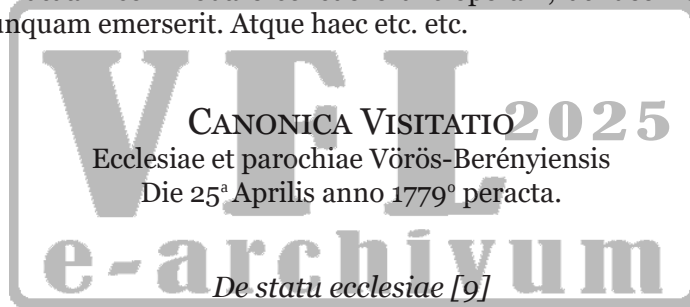
Vitio graviore, quod publicam offensionem excitare posset, neminem scit addictum, malum, si quod hucusque observavit, interpellata dominalis, aut magistratualis hominis assistentia emendavit, et hac modalitate posthac quoque emendare studebit. Praecepto confessionis annuae, uti etiam communionis annuae Paschalis satisfecerunt, inter populum parochialem apostata formalis nullus reperitur, qui autem Deo moderni parochi operam ad-

juvante salvificam fidem amplexi sunt, numerantur 12, omnes de nomine et cognomine cum expressione eorum aetatis, loci originis, ac duorum vel trium eorundem professioni fidei adstantium testium nominibus in ecclesiae matricam inscripti sunt, et pari modalitate posthac etiam inscribentur.

Congregatio, aut confraternitas aliqua in totius hujus parochiae ambitu praeter eam, quae sub nomine perpetuae Sanctissimi Sacramenti Adorationis autoritate ordinarii introducta est, nulla existit.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstetrices in hac parochia habentur 3, una in filiali Rátot, Catholica, duae in reliquis locis acatholicae, omnes adjuratae, examinatae, ac ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructae, adest etiam singulis in locis pro inhumandis mortuis locus opportunus prout credi par est, benedictus. Vespilones porro, quibus ex officio incumberet obligatio mortuorum corpora inhumandi nulli sunt, sed in casu funeris amicis et proximis mutuam commodare consueverunt operam, ut ideo nullus plane defectus unquam emergerit. Atque haec etc. etc.

Mater ecclesia Vörös-Berényiensis actu e solidis materialibus ad omnem decorem erigitur honori Sancti Ignatii Lojolae sumptibus publici studiorum fundi intrinsecus tota pingitur per Casparem Buffleur abolitae Societatis Jesu sacerdotem pia munificentia adtributis. In hac nullae adhuc sunt arae, neque divina peraguntur, sed in sacello eidem contiguo, quae hucusque invicem ecclesiae deservivit, haec pariter Sancti Ignatii Lojolae honori per abolitae Societatis Jaurinense collegium erecta et dicata fuit, unica in ea est ara, quae lapide portatili bono provisa, tribus mappis, alioque requisito ornatu decenter vestita est.

Proventum absolute nullum habet, verum omnibus sive paramentis sacris, sive aliis ad celebranda divina mysteria necessariis e domini redivitibus honeste providetur. Calices habet duos, quorum unus cum patenula sua argenteus, alter cupreus est. Ciborium argenteum 1, monstrantiam cupream externe argento vestitam 1, cruces 2 cum effigie Salvatoris majorem unam, alteram minorem, pixides 2, unam pro sacro viatico ad infirmos deportando

argenteam, alteram pro sacris liquoribus conservandis lamineam, vexilla majora 2, minora 2, omnia antiqua, missalia antiqua 2, bona 2 et haec ordinaria de sanctis, de requiem 3, casulam e serica materia ad aureas fimbrias suis requisitis instructam unam cum conformibus dalmaticis, ordinarias casulas cum suis appertinentiis 4, item casulas nigras duas, corporalia 5, quae cum purificatoriis, et reliqua sacra suppellectili munde et nitide asservantur, tintinabulum habetur unum, campanae 4, una duorum cent., altera unius, tertia 40 libr., quarta 25 libr. est.

Venerabile Sacramentum altera quavis hebdomada, tam pro publica adoratione, quam pro sacro infirmorum viatico renovatur, hostiae quoque intra ejusdem temporis spatium pro consecratione recentes parantur. Fons baptismalis in decente ecclesiolae loco collocatus habetur, et sub bona clausura una cum sacris liquoribus conservatur, ac tempore ab ecclesia praescripto quotannis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre est penes publicum studiorum fundum, qui per excelsum Locumtenentiale Consilium Regium administratur, quod etiam jus patronatus dominio adnexum exercet, et officio patroni etiam satisfactorum speratur.

De parochia, ejus obligatione et proventu

Parochia haec administratur per Stephanum Hatós missionarium, hic est annorum 57, linguas callet Hungaricam bene, Germanicam mediocriter, Slavonicam infra mediocritatem, operatur sola Hungarica, subinde tamen in sacro tribunali [10] omnibus deservit. Libris utpote: Bibliis Sacris Latinis et Hungaricis, concordantiis, aliisque pluribus ad suam privatam personam spectantibus provisos est.

Ad haec habet matriculam et protocollum parochiale, in matricam nomina baptisatorum, copulatorum, ad Catholicam fidem conversorum et defunctorum nomina inscribit. In protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et ordinationes consistoriales refert.

Missae sacrificium nisi infirmitate, aut alio quopiam gravi obice impediatur, quotidie celebrat, feriatis quidem diebus, si stipendium offeratur lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum vero erga flor. 1, diebus autem festis de praecepto et dominicis offert pro populo sibi commissio, his diebus a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo vero Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a divina officia inchoat. Post

missae sacrificium ad concionem dicit, finita dictione desponsos juxta synodi Tridentinae decretum promulgat, ac festos, venturosque jejuniorum dies populo annunciat, et haec fiunt mane, post prandium facit catechesim et juventutem in doctrina fidei, ac praeceptis morum instituit, et lytanias ad occasum solis una, et rosarium cum populo orat, dein examen conscientiae instituit.

Sacramenta petentibus omni tempore prompte administrat, neque ullus ob ejus negligentiam sacramentis frustratus decessit. Venerabile Sacramentum ad infirmos absque lumine quidem, sed tamen omni, qua potuit decencia detulit deinceps autem cum tempus, et emergentium casuum circumstantiae admiserint, intra matris parochiae ambitum stola et superpelliceo indutus puero praecedente, et tintinabulum pulsante deferet. Lampas coram Sanctissimo in tabernaculum reposito diu noctuque ardet.

Administrator parochiae fixum a parochianis proventum nullum habet, sed subsistit in pensione annua 400 flor. e fundo studiorum juxta Clementissimam Sacratissimae Maiestatis resolutionem singulo trimestri spatio pro rata temporis pendi solita, ultra hanc autem percipit stolam et quidem a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1 et cruc. 30, ab introductione neonuptae cruc. 7, a sepultura adultorum 30 cruc., a sepultura parvulorum cruc. 24, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Ladislaus Kovács, qui simul localis notarii munere fungitur, est annorum 45, absolvit [11] philosophiam et theologiam triennio, professionem fidei proxime deponet, ritus et caeremonias ecclesiae probe callet, habetque doctrinam omni ex parte officio suo competentem, eoque rite et in cantu et in juventutis instructione fungitur, morum est proborum. Pulsus ludimagistro non incumbit, sed fieri consuevit per hominem e domestica dominali familia, qui hunc debite in quibusvis temporum circumstantiis perficit.

Proventum a parochianis fixum nullum habet, sed dominium quovis anno praestat illi flor. 20 et victum, titulo autem stolae a baptismo cruc. 7, a schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris cruc. 15, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 3, ab instructione unius pueri, si parentes ejus solvendi capaces sint, quovis trimestri spatio cruc. 15, si vero pauperes sint, eos, ut plurimum fit, pro Deo gratis instruit.

Agros, qua notarius habet duos, quorum singulus 2 circiter Pos. metr. capax est, unus situs est ad viam regiam versus Akarattya in vicinitate agri ad Calvinisticum ludimagistrum spectantis, alterum infra vineas pariter penes

agrum ad Calvinisticum ludimagistrum pertinentem, hic habet etiam pratum unum curram faeni proferendi capax, cultivantur per Catholicos loci incolas.

Domus parochialis nulla datur, sed administrator residet in domo domini. Scholaris autem e solidis materialibus constructa adnexa est domui notariali, conservatur per dominium.

De filialibus ecclesiis

Matri Vörös-Berényinesi ecclesiae nomine filialis adnexa est possessio Szent-Király-Szabadgya et praedia Almád, et Mama, quae loca distant a matre spatio circiter mediae horae ecclesia solum in praedio Mama habetur e solidis materialibus constructa, exstat in ea altare unum lapide portatili bono provisum sed caeteroquin omni instructione, prout et ipsa ecclesia sacra suppellectili destituta. Divina ter solum in ea per anni decursum nempe in festo Sancti Ladislai regis, cujus honori dicata est et Virginis in coelum assumptae celebrantur, ac tum ad altaris ornatum requisita una cum sacra suppellectili ex ecclesia Vörös-Berényensi transferuntur.

Administrator ad recensitas filiales pro sacramentorum administratione, sepeliendis mortuis transire populum in his degentem in doctrina fidei, et morum sedulo instruere tenetur, quorum titulo a populo percipit stolam in matre praestari solitam.

Ludimagistri in his filialibus non sunt, sed ad has matris parochiae ludimagister deservit, ideoque stolam in [12] matre sibi pendi solitam percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Vörös-Berény numerantur animae Catholicae confessionis capaces 161, incapaces 82, Helveticae confessioni addicti 481.

In filialibus Catholici confessionis capaces 59, incapaces 41, Helveticae confessioni addicti 1265.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia praecipue dominicis et festis diebus frequens sub Divinis praeorante ludimagistro orat, in doctrina fidei probe instructus est, administrator de hinc omni industria adnitetur edocere populum angelicum rosarium alta voce recitandi, et laudes Sanctissimae Trinitatis concinendi methodum, ne ab aliis dioecesis ecclesiis, in quibus laudabili consuetudine frequentatur, differat.

Publici peccatores in ambitu hujus parochiae non reperiuntur, si qui subinde festorum dierum Sanctitatem, vel jejuniorum observantiam violare comperiuntur, hos implorata pro ratione circumstantiarum Domini, aut inclyti comitatus autoritate corrigere nititur. Apostata nullus est, ad fidem

autem Catholicam conversi reperiuntur n° 6, qui in matricam de nomine et cognomine inscripti sunt, ejusmodi conversos posthac etiam suae inscribet matriculae, verum una diligenter connotabit eorum aetatem, locum originis, ac etiam duorum triumve testium, qui illorum fidei professioni adstiterunt nomina.

Habetur in hac parochia congregatio sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis ordinarii autoritate introducta, et Sacratissimi Beatae Mariae Virginis Rosarii utraque sub cura et directione administratoris.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstetrices dantur duae, una Catholica, altera acatholica, Catholica adjurata est, et bene instructa, altera autem hactenus juramentum de fideliter exequendo suo munere deponere non voluit, quod si ultro detrectaverit, ab obstetricatione penes assistentiam dominalem administrator inhibebit. Pro inhumatione defunctorum datur locus opportunus extra possessiones in matre benedictus, ac contra pecorum et pecudum incursiones bene munitus, vespilones non sunt ex officio tales, sed ejus, quem quis reperit, uti solet opera. Atque haec, etc. [13]

2025
CANONICA VISITATIO
Ecclesiae et parochiae Keneseiensis die 25^a Aprilis 1779 instituta
et peracta.

De statu ecclesiae

Sacellum in domo dominali per abolitae Societatis Jesu Collegii Jaurinensis rectorem in honorem Beatae Mariae Virginis sub titulo Nativitatis erectum subit vices ecclesiae, exstat in hoc altare 1, quod lapide portatili bono provisum, et omnibus requisitis decenter instructum est.

Proventum alium, quam qui e marsupiali elemosyna provenit, nullum habet, hic vero per annum efficit circiter 14 flor., hos percipit et erogat parens ecclesiae, isque de perceptis, et erogatis coram senioribus Catholicis, et ludimagistro, administratori rationes singulis annis reddit, in quantum porro specificatus proventus pro rebus ad usum sacrum necessariis non sufficit, suppletur e cassa dominali.

Sacellum hoc monstrantiam unam, ciborium 1, calices 2, patenulam 1, crucem 1, pixidem ex argento 1, omnia praeter unum calicem, qui inauratione indiget, bene inaurata sunt. Missalia 2, casulas 3, suis appertinentiis instructas, duae sunt diversi coloris, una nigra, vexilla 2, utrumque lacerum, tintinabulum

1, quae omnia una cum corporalibus munde et nitide asservantur. Campanae habentur duae consecratae, major libr. 40, honori Sancti Ladislai regis, altera libr. 25, Sancti Donati est oblata.

Sanctissimum Sacramentum tam pro adoratione publica, quam fidelium communione, ac sacro viatico altero quovis hebdomade renovatur, hostiae quoque intra idem tempus pro consecratione recentes parantur.

Fons baptismalis una cum sacris liquoribus in sacello sub bona clausura conservantur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovantur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre est penes fundum studiorum excelsi Consilii Regii administrationi subjectum, illud jure patronatus etiam gaudet, sed quemadmodum jus praesentationis non exercuit, ita nec officium patroni implevit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Administrator parochiae est Antonius Csima abolitae societatis sacerdos annorum 51. Callet linguam Hungaricam bene, Germanicam mediocriter, servit sola Hungarica. Libris utpote: Sacris Bibliis, ac aliis ad usum necessariis provisus est. Et hi omnes ejus proprii sunt. Habet ad haec matriculam, et protocollum, in matriculam nomina baptisatorum, [14] in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum inscribit, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes diligenter inferre solet.

Sacrum missae sacrificium non solum festis et dominicis, sed etiam feriatis diebus nisi infirmitate detineatur celebrat diebus dominicis et festis de praecepto a modo imposterum offeret Deo pro populo parochiali, et quemadmodum hactenus divina officia a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a a festo autem Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a inchoavit, ita posthac etiam inchoabit. Ad concionem quovis die dominico et festo dicere non intermittit. Post concionem desponsos, si qui sint, juxta Tridentinae synodi decretum promulgat, et festos venturosque jejuniorum dies populo annunciat, iisdem diebus post prandium catechizat, et juventutem in doctrina fidei, et praeceptis morum instituit, ac sub vesperum dato campanae signo populum congregat, sicque cum eo in ecclesiam congregato lytanasias orat, et conscientiae examen instituit, diebus porro feriatis, si quando manualis elemosyna erga missam pro aliqua particulari intentione celebrandi obligationem offeratur, lectum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat.

Sacramenta ea promptitudine semper administrare studuit, ut nemo sit, qui queri valeat, ejus culpa absque sacramentis aliquem decessisse, sacrum viaticum, etsi absque lumine ob ecclesiae penus paupertatem, sed tamen stola et superpelliceo indutus, puero cum tintinabuli pulsu praecedente, deferet ad infirmos, providebitque, ut modo hucusque observato lampas in ecclesia coram Sanctissimo sub divinis semper ardeat.

Administrator fixum a parochianis proventum nullum habet, sed vivit ex annuo 400 flor. stipendio juxta clementissimam Sacratissimae Suae Maiestatis resolutionem e fundo studiorum quovis trimestri spatio pendi solito. Titulo autem stolae a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, a sepultura cruc. 24, a funebri concione flor. 1 et cruc. 30, ab assistentia matrimoniali flor. 1 et cruc. 30, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Joannes Nagy-Borós annorum 25, absolutus philosophus, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias ecclesiae noscit bene, doctrinam habet competentem suo officio, eoque tam in cantu, quam in [15] juventutis institutione bene, ac laudabiliter fungitur, morum est optimorum. Pulsus in omnibus temporum circumstantiis perficiendi obligatio illi incumbit, praeterquam dominicis et festis diebus, quibus pro sacro aedituus pulsare debet.

Proventus ludirectoris in fixo sunt a dominio flor. 12, tritici puri metr. Pos. 2, frumenti mixti metr. 10, butyri libr. 8, salis libr. 15, saevi libr. 10, carnis bubulinae libr. 50, milii 1 Pos. metr., a parochianis autem a singulo pari habet cruc. 15 et 1 metr. Pos. frumenti, ligna focalia pro necessitate sufficientia, ab institutione unius pueri solvendi capacis (pauperes enim gratis instruit singulo trimestri spatio cruc. 15, titulo stolae a baptismo cruc. 7, a comitiva funeris cruc. 15, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7).

Agros fixos non habet, sed pro quavis calcatura singulo anno dantur illi terrae 10 Pos. metr. capaces, quos Catholici loci incolae perarant, inseminant, demetunt, item habet pro canabibus unius quadrantis capacem terrulam et hortulos 3.

Domus parochialis non datur, sed administrator residet in domo domini. Domus ludimagistri autem e virgultis contexta tota lignea est, posita est in status satis misero, dominio cum concursu operae Catholicorum eam conservandi et aedificandi obligatio incumbit.

De parochianis, et eorum obligatione

Animae Catholicae numerantur 173, ex his confessionis capaces sunt 126, incapaces 47, Helveticae confessioni addicti sunt 1246.

Populus Catholicus et si in medio acatholicorum degat, devotus est, diebus dominicis et festis in ecclesia frequens, angelicum rosarium orat praeorante ludimagistro, et eodem praecinente laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, in rudimentis fidei probe instructus est, neque ullus invenitur, qui praescripto confessionis et Paschalis communionis non satisfecisset. Inter populum, si quis subinde in malum prolabatur aliquod, ejus ad frugem reductio primum suavis probatur, si pertinax esse pergat, auctoritate dominali corrigitur, apostata formalis quidem non datur, sed ex haeresi olim ad fidem Catholicam conversi nonnulli omnino frigidi sunt Catholici, cum quibus ut meliorem religionis spiritum iis installare possit, administrator relictis asperioribus, uti expertus est, ad emendationem talium minus idoneis, suavem agendi rationem adhibeat.

Fidem Catholicam recentioribus his temporibus [16] nemo est amplexus, qui autem praecedentibus annis ecclesiae Christi sunt aggregati in matricam sunt inscripti, ac posthac etiam inscribentur de nomine et cognomine cum designatione eorum aetatis, loci originis, duorum item, triumve testium talium fidei professioni praesentium nominis expressione.

Congregatio Sanctissimi Rosarii, et perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti, quae auctoritate ordinarii introducta est, habetur in hac parochia sub cura et directione administratoris.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstretrix datur, sed ob defectum mulieris Catholicae acatholica, haec adjurata est et examinata, atque ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructa. Locus pro inhumandis mortuis, tam pro Catholicis, quam acatholicis datur opportunus, Catholicorum benedictus est, et contra pecorum pecudumque accessus commode munitus. Vespilones ex officio tales non sunt, sed pro scrobibus effodiendis quisque in casu funeris sibi conducere solet. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Sió-Fokiensis die 26ª Aprilis anno 1779
instituta et peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Sió-Fokiensis erecta est per venerabile capitulum Wespri-
miense e solidis materialibus, benedicta et dicata honoribus Beatae Mariae
Virginis Elisabeth visitantis. Altaria habentur in ea duo, quae portatilibus in
medio sigilli fissuram exhibentibus, caeteroquin autem bonis instructa, tribus
mappis vestita, ac reliquo sacro ornatu decenter provisa sunt.

Pro dote habet in singula calcatura agrum unum, quorum primus in di-
verticulo Belső-Szölök-közzött dicto versus septemtrionem in vicinitate
Michaelis Pinter situs capit metr. Pos. 6 ½. Alter est in diverticulo Kiss-
kut dicto penes agrum ludirectoris Stephani Tóth et Josephi Erdős versus
septemtrionem, versus meridiem penes Franciscum Nagy ac pratum illud,
quod singulis annis a communitate distribuitur, ejusdem, cujus prior sive 6
½ metr. capacitatis cultivatur per localem communitatem.

E relatis agris quovis anno percipit flor. circiter 10, e marsupiali elemosyna,
et effigie Sanctissimae Trinitatis, ac vexillo occasione funerum efferri solito,
annue flor. circiter 9. In festo patrocinii a quaestoribus titulo localis pecuniae
quam [17] dominium ad tempus suo arbitrio duraturum ecclesiae cessit flor.
circiter 12. Debita passiva nulla, activa autem habet apud sequentes et quidem:
apud dominum Joannem Jantelek parochum Valenesem flor. 58, quos pa-
rochus ab eo quamprimum repetet et ad alium securum locum elocabit.
Apud Joannem Gusovics flor. 40, Josephum Elefant flor. 30, Joannem Szi-
li seniore flor. 53 den. 54, Stephanum Pap flor. 20, Carolum Kardós flor.
20, Andream Szili flor. 20, Mathiam Timár flor. 10, Joannem Pinter flor. 10,
Ladislauum Szabó flor. 11 den. 40, Joannem Balika flor. 6, Stephanum Latrányi
flor. 5, Joannem Szili juniorem flor. 7 den. 50, apud viduam Michaelis Kara-
nyi flor. 4 den. 50, viduam Joannis Németh flor. 2 den. 50, Joannem Tosinger
flor. 7 den. 50, apud communitatem localem flor. 24, Joannem Kelfel flor. 2
den. 50, Antonium Karányi flor. 2, Andream Szücs flor. 1 den. 25, Georgium
Nagy flor. 1 den. 25, Stephanum Gulyás flor. 2, Georgium Balássa flor. 1. Super
quibus chartabiancae in cistam ecclesiae repositae sunt, eorumque census
6 per centum computatus cum reliquo proventu colligitur per syndicum
Joannem Szily in cistam duplici sera, quarum unius clavim parochus, alteram
conservat syndicus, qui etiam de quibusvis perceptis et erogatis parocho
coram dominali homine, et senioribus loci quotannis ratiocinatur.

Eadem ecclesia calices habet 2, quorum cuppae cum patenulis argenteae
sunt, ciborium 1, monstrantiam 1, crucem effigiatam 1, haec omnia e cupro

bene inaurata ligneas cruces cum effigie Salvatoris, statuas Sanctissimae Trinitatis duas, statuam Beatae Mariae Virginis portatilem 1, crucem in funeribus praeferri solitam 1, pixidem pro sacro viatico, et sacris liquoribus ad infirmos deportandis argenteam 1, pixidem aliam pro conservandis sacris liquoribus cupream 1, organum defectuosum mutationum 4, umbellam pretiosam 1, vexilla 2, lampadem majorem ante aram pendentem, alteram in sacristia repositam minorem, utramque ex metallo, thuribula cum naviculis 2, tintinabula 2, feretra 2 et nigrum laneum tapetem pro tegendis tumbis 1, campanas 2, quarum una libr. 120, altera libr. 75, appendit. Missalia 2 de sanctis, unum de requiem, casulas cum suis appertinentiis n° 5, unam ex his pene novam, filis aureis cum serico contextam, alteram commodam viridem cum similis coloris dalmaticis albas 4, amictus 4, cingulos 4, corporalia 6, purificatoria 30, urceos 4, orbem stanneum 1, velum 1, quae omnia prout decor domus Domini exigit munde semper conservantur. [18]

Sanctissimum Sacramentum altera quavis hebdomada pro publica adoratione et communione fidelium recenter consecratur, hostiae quoque intra idem tempus pro consecratione recentes coquantur, et constanter in loco sicco et apto conservantur.

Fons baptismalis decente in ecclesia loco collocatus habetur, qui sub bona clausura una cum sacris liquoribus conservatur, ac temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est venerabile capitulum Weszprimiense, quod jure patronatus gaudet, illudque exercet, ac etiam officium cumulate implet.

De parochia, ejusque obligatione

Parochus est Emericus Katona⁹ annorum 30, linguae Hungaricae et Germanicae gnarus, servit sola Hungarica, studia theologica absolvit Weszprimii in Seminario Sanctae Annae, est canonice investitus et installatus, curam animarum exercet in annum 7^{mum}. Libris ad usum necessariis provisos est sufficientibus, ex his sequentes spectant ad parochiam: libri Evangeliorum 2, Rituale dioecesanum 1, archi-dioecesanum 1, liber Angyalí Társaság, item Armatura fortium inscriptus. Sequentes vero ejus proprii sunt, utpote: Biblia Sacra Latino-Germanica, Antonii Ruof Conciones dominicales et festivales, Georgii Grill Dominicales et festivales, Casimiri Donner Dominicales et fe-

⁹ Katona Imre (†1814). PFEIFFER, 1987. 576.

stivales, Joannis Molnár Dominicales et festivales, Sigismundi Csuzi Festivales, Pauli Baranyai Funebres, Zachariae Laselve Dominicales et adventuales, Joannis Dedinge Festivales, Bessaei Festivales, Theologia Renati Billuart, Theologia moralis p. Antoen, Natalis Alexandri, Danielis Concinna, item Anacleti Reiffenstul, Sebastiani Abreu Institutio parochi, Tobiae Lohner Institutio practica, Alphonsi Ligorio Praxis confessarii, Dominici Mansi Epitome doctrinae moralis Benedicti 14^u, Francisci Herczig Manuale controversisticum, Catechismus Romanus, Nucleus catecheticus, Francisci Nagy Az egy igaz boldogító hitnek eleje, Petri Canisii Catechismus idiomate Hungarico, ejusdem idiomate Germanico, Samuelis Vajda Kristus élete, Muratorii de Vera Christiana pietate idiomate Hungarico, Sancti Augustini Meditationes et soliloquia, Dominici Bohours Circulus meus tuus, Thomas Kempensis, Veni mecum piorum sacerdotum, Breviarium mono- et quadripartitum. Provisus est ad haec tum matricula, quam protocollo, in matricam refert nomina baptisatorum, copulatorum ad fidem Catholicam [19] conversorum et defunctorum, in protocollum autem benignas regias resolutiones, constitutiones episcopales et consistoriales ordinationes.

Sacrum missae sacrificium necdum festis vel dominicis, sed ne feriatis quidem diebus nisi infirmitas obstitit, intermisit, diebus feriatis, si manualis ad privati intentionem celebrandi obligationem elemosyna offeratur, lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat. Diebus autem dominicis et festis de praecepto offert semper pro suis parochianis et his diebus inchoat divina a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo vero Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a quibus finito sacro ad concionem dicit post absolutam concionem desponsos juxta decretum synodi Tridentinae promulgat, et festos ac imminentes jejuniorum dies populo annunciat, post prandium catechesim facit, et juventutem in doctrina fidei ac praeceptis morum solerter instituit, posthoc dein pro ratione solemnitatis festivitatum vespas, aut lytanias cum populo servat.

Sacramenta omnibus petentibus, et omni tempore, sed praecipue infirmis ea cum promptitudine administravit, ut putet sua culpa neminem his frustratum sive mansisse, sive decessisse, de quo parochiani testimonium perhibuerunt. Lampas coram Sanctissimo hucusque solum in solemnibus festis arsit. Posthac siquidem ecclesia sufficientem pro procurando oleo proventum habeat, hanc omni festo et dominico die sub divinis officiis accendi curabit. Sacrum viaticum etiam posthac intra matris parochiae ambitum cum tempus, et emergentium casuum circumstantiae admiserint, stola et superpelliceo indutus puer cum tintinabuli pulsu praecedente deferet ad infirmos.

De proventu parochi

Parocho tamquam fixus proventus in aere parato solvuntur a singulo pari cruc. 15, in frumento 1 Pos. metr. siliginis, aut mixti, praestat praeterea quilibet jugalibus provisos 1 currum ligni focalis, item in actu praesentis visitationis in locum, quod hactenus localis communitas pro vino ad missae sacrificii celebrationem requisito pendebat, atque ad complendam parochi praetensionem super 6 mediis musti a quolibet vineam habente suis antecessoribus praestiti, formatam sponte ac benevole a singulis vineam in promontorio Fokiensi habentibus promiserunt et obligarunt 4 medias musti tempore vindemiarum per ipsum parochum colligendas. In festis Nativitatis, Paschatis, Pentecostes, habet a communitate 4 libr. bubulae carnis et 4 medias vini, item 30 libr. saevi et 6 currus faeni 6 jugalium a [20] communitate. Titulo stolae percipit a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura senioris cruc. 30, ab infantum cruc. 15, nomine liberae stolae ab extraneis, et iis, qui ipsi in fixo nihil praestant duplum stolae ordinariae desumit.

Agros universim habet n° 7, primum in diverticulo Csapó Völgy in fine inferiori versus septemtrionem in vicinitate Georgii Borbély versus occidentem Ladislai Szabó 20 Pos. metr. capacem. Alterum in diverticulo Csonka-körtvély-fa versus orientem in vicinitate Samuelis Szalaj, versus occidentem Adami Somogyi 8 Pos. metr. capacem. 3um in diverticulo Két-körtvély-fa versus orientem in vicinitate Joannis Szekeres versus occidentem Georgii Borbély 20 Pos. metr. capacem. 4um in diverticulo Kiss-körtvély-fa versus orientem penes Joannem Szabó, versus occidentem penes agrum ad ludimagistrum spectantem 8 Pos. metr. capacem. 5um in diverticulo Dese-Gát versus occidentem penes Antonium Karanyi, versus orientem penes pratum parochiale 2 Pos. metr. capacem. 6um in diverticulo Temető-mellet ex parte orientali penes caemeterium, ex parte occidentali penes vineam Joannis Gusonics 6 Pos. metr. capacem. Hujus ultimi agri unam araturam, praespecificatorum autem omnem culturam, inclusa etiam frugum convectione praestant parochiani. 7um agrum habet in diverticulo Illa-völgy dicto penes Joannem Pintér, Stephanum Szabó et Andream Tóth ex parte meridionali, ex parte autem septemtrionali penes Josephum Gyömörei, Georgium Angyán et vinearum Joannis Gyömörei 7 Pos. metr. capacem, quem ipse parochus suis impensis cultivare debet.

Prata habet 5, primum in diverticulo Tőreki versus 7^{trionem} penes viam ad possessionem Zamárd ducentem, versus meridiem penes Martinum Szapanyos proferens 16 currus faeni 4 jugalium. 2um pratum habet in diverticulo Köles föld versus orientem in vicinitate Ladislai Baranyai et limitum pratorum Fok-Szabadiensium proferens currus faeni duos 4 jugalium, quod falcare et

faenum colligere tenentur filialistae Fok-Szabadienses. 3um in diverticulo Dese Gát versus orientem in vicinitate pratorum Fok-Szabadiensium versus occidentem in vicinitate Joannis Barbély et Antonii Karányi proferens 6 currus faeni. 4um in diverticulo Temető alat ex parte 7^{trionali} in vicinitate Bozzát, ex parte meridionali penes agrum parochialem proferens 2 currus faeni. 5um Szürüs kert dictum cum Bozzát-Szél penes prata alternativis annis per communitatem dividi solitorum versus 7^{trionem}, alias Puszta allá dictorum, versus meridiem [21] autem in vicinitate vineae Joannis Borsós et Michaelis Szabó proferens faeni currus 2, hortos habet 2, unum penes domum parochialem pro viridariis, alterum extra pagum pro cauleto, quorum cincturam perficere et conservare tenentur Fokienses.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Girisics annorum circiter 45, scribere, legere in triviali schola edoctus, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias pro loci hujus exigentia bene scit, scientiam habet competentem suo officio, quo sive in cantu, sive in puerorum institutione bene fungitur, morum autem proborum est. Pulsum in omnibus temporum circumstantiis perficiendi obligatio illi incumbit, et hac etiam in parte obligationi suae satisfacit.

Proventus ejus sunt fixi in parato aere a quolibet pari cruc. 7, in frumento media metr. siliginis, aut mixti, a pulsu funebri habet cruc. 3, a pulsu contra tempestatem a singulo vineam habente duae mediae musti, lignorum focalium a quovis jugalia possidente altero quovis anno unum plaustrum lignorum focalium. Ab instructione pueri unius solvendi capacis, pauperes enim gratis pro Deo instituere tenetur, singulo trimestri spatio cruc. 15, titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a cantu valedictorio cruc. 15, a psalmodia diurna vel nocturna cruc. 7, a communitate de faeno 6 jugalium currus 3.

Agros habet n° 6, primum in diverticulo Marha-Csapás versus orientem per Josephum Erdös, versus occidentem penes Joannem Balika capacem Pos. metr. 7 1/2. 2^{dum} in diverticulo Kiss-körtvély-fa versus orientem in vicinitate agri parochialis, versus occidentem penes agrum notarialem 4 Pos. metr. capacem. 3um in Közép-dülö a parte orientali in vicinitate Andreae Soós, a parte meridionali in vicinitate agri notarialis capacem metr. Pos. 7 1/2. 4um in Csapó völgy versus 7^{trionem} in vicinitate Georgii Balika, versus meridiem penes Adamum Somogyi capacem 4 Pos. metr. 5um in diverticulo Belső utra dülöben versus orientem penes Mathiam Timár, versus occidentem penes Andream Gyömörei capacem 4 metr. Pos. 6um intra intra cincturam vinearum a parte orientali in vicinitate relictæ ab Adamo Pinter viduae, a parte occidentali penes Georgium Gyömörei 4 metr. Pos. capacem. Agro huic adjacet falcastrum

ferax faeni curriculi unius. Cultivatio horum agrorum praeter suffossionem fagopyri, et ejusdem collectionem ac convectionem incumbit parochianis.

Domus parochialis e solidis materialibus est constructa pro habitatione parochi continet cubicula 2 fornita, quae reparatione indigent, pro familia cubiculum 1 bonum, [22] cameras 2, cellarium, quae pariter sui exigunt praesentem reparationem. Domus ludimagistri e crudis materialibus est aedificata cubiculis 2 et culina est provisa, utriusque reparatio et conservatio incumbit parochianis, quantum ad curules et manuales labores, materialiaque requisita dominium terrestre subministrare tenetur.

De filialibus ecclesiis

Matri Sió-Fokiensi ecclesiae adnexae sunt filiales 1ª possessio Fok-Szabadi distans a matre spatio unius horae, in qua datur sanctuarium instar capellae, quam reverendissimus dominus Georgius Tej-falusi impensis 159 flor. a reverendissimis dominis Paulo Orosz et Stephano Lenthly capituli ecclesiae Weszprimiensis praepositis ultima voluntate relictis aedificare coepit, dein autem non levibus e propria penu petitis sumptibus pia liberalitate perfecit, ac postquam pereleganti arula, cathedra eam instruxisset anno 1778. die 8^a Septembris ritu solemniter benedixit, et honoribus Sanctae Annae Deiparae Genitricis dedicavit, porro sequentibus suppellectilibus etiam providit, monstrantia aerea figuris argenteis ornata 1, in thecam pelliceam reposito ciborio, quod in cuppa, operculo argenteum est, ac velo filis sericeis ac argenteis contexto provisum, calice cupreo 1, thuribulo et navicula, pixide majore pro conservandis sacris liquoribus stannea, altera minore pro sacro viatico ad infirmos deportando argentea, casulis 2 suis appertinentiis instructis, quarum una nigra, altera diversi coloris est. Utraque nova, item 3 casulis antiquis, duabus dalmaticis, duobus pluvialibus, quorum singula suis appertinentiis instructa sunt, mappis duabus novis, duobus in locum tertiae mappae ad mensam altaris servituris strophis, purificatoriis 13, corporalibus 5, strophis pro tegendis urceolis 8, manutergiis 2, cingulis 2, albis 2, amictibus 2, missali de sanctis 1, de requiem altero, velo albo sericeo fimbriolis aureis ornato, operculo pro tegenda mensa altaris, vase pro lustrali aqua, aspersorio, urceolis 4, patena laminea quadratis 2, tintinabulis 2. Praeter haec habet ecclesia ista campanas 2, quarum una libr. 135, altera libr. 55 appendit.

Proventus ejusdem ecclesiae praeter marsupialem annue circiter flor. 4 efficientem sunt a pulsu funebri cruc. 7, qui annue plus minus flor. 1 efficiunt. In parato aere in cassa numerat flor. 12 den. 72 1/2, in activo debito habet sub curatela venerabilis capituli flor. 50, qui exigui redditus pari, ac eodem [23] quo matris ecclesiae redditus modo curantur.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus vi contractus cum parochianis novissime initi, ac usque ulteriorem dispositionem per dominum generalem vicarium ratificati tenetur hujus filialis incolis pro festivitibus Paschatis, Pentecostes, et Nativitatis de sacerdote providere, qui iisdem sacrum celebret, et divina officia perficiat, obligatur ad haec pro sacramentorum administratione, sepeliendis defunctis transire, populum in doctrina fidei, et morum sedulo instruere, quorum titulo habet a singulo pari parati aeris cruc. 7 et mediam Pos. metr. frumenti, a communitate 20 libr. saevi et currus 6 jugalium faeni 4, titulo stolae a baptisate cruc. 17 ab introductione puerpera vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura senioris cruc. 30, ab infantum cruc. 15, nomine liberae stolae percipit duplum ordinariae.

Agros habet sequentes fixos et stabiles: primum in diverticulo Rét-Szél dicto versus ^{7^{trionem}} in vicinitate viae ad Fok-Szabadi ducentis, versus meridiem autem in vicinitate Michaelis Takács capacem 20 Pos. metr. Alterum in diverticulo Kender-földek dicto a parte septemtrionali penes Valentinum Szili, a parte meridionali autem penes Joannem Horváth capacem mediae secundae Pos. metr., quorum cultivatio incumbit parcho. Praeter hos agros dominium quotannis assignare solet agrum 1 pro autumnali seminata 8 Pos. metr., pro vernali pariter 8 Pos. metr. capacem, pro milio mediae Pos. metr. capacem, quas terras filialis Fok-Szabadi incolae plene cultivare sunt obligati. Demum habet parochus 16^{mam} tam ex vini, quam frumenti decima.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Georgius Lábós annorum 32, absolvit poesim, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias non satis expedite novit, caeteroquin autem doctrinam habet competentem suo officio, cui quoad cantum quidem satisfacit, quoad institutionem autem parvulorum major industria ab eo requiritur, qua de causa parochus vigili in eum oculo intentus est. Morum est tolerabilium, pulsandi obligatio illi uni et soli incumbit, et quoad hoc parochianis satisfacit. Proventum fixum in aere parato habet a singulo pari cruc. 7, de frumento mediam metr. Pos., pro pulsu contra tempestatem hujus canonicae visitationis occasione sponte et benevole a quavis seminaturam habente [24] promiserunt et obligarunt incolae eidem unum manipulum frugum, habet praeterea annue currus 10 lignorum focalium, ab instructione unius pueri solvendi capacis singula angaria 15 cruc. Titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agrum fixum tantum unum habet in diverticulo Víz-álló versus ^{7^{trionem}} penes agrum fabri communitatis, versus meridiem autem penes Michaellem

Takács capacem metr. Pos. 6, per dominium quolibet anno assignatur illi pro autumnali, aequae ac vernali seminata 6. circiter Pos. metr. capacitatis, terra item pro milio mediae Pos. metr. capax, quorum omnium cultivatio est penes Fok-Szabadienses.

Prata habet duo: unum in diverticulo Nyolczas dicto a parte orientali penes Josephum Takács, versus occidentem penes Stephanum Gyékény duos currus faeni proferendi capax. Alterum in loco Szöllök-közöt versus ^{7^{trionem}} penes Stephanum Takács, versus meridiem penes Stephanum Gyékény profert unum curriculum faeni.

Domus ludimagistri e crudis materialibus constructa est, complectitur duo cubicula, et culinam, eam aedificandi et reparandi obligatio est penes loci incolas.

Secunda filialis est possessio Maros a matre unius horae spatio dissita absque ecclesia, imo et campana destituta est. Parochus ad hanc filialem pro Sacramentorum administratione, et sepeliendis defunctis transire, populum loci in doctrina fidei, et morum praeceptis instituere tenetur. Titulo servitorum suorum spiritualium habet a dominio ex decima vini et frumenti 16^{mam}, stolam praeterea in matre praestari solitae aequalem. Caeteroquin nisi, quod ab assistentia matrimoniali flor. 2 percipiat, ludimagister in loco non datur, sed Fok-Szabadiensis in occurrentibus casibus huc quoque deservit, ac tunc stolam ordinariam percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Sió-Fok animae Catholicae confessionis capaces numerantur 669, incapaces 190, Helveticae confessioni addicti 124.

In filiali Fok-Szabadi Catholici confessionis capaces 172, incapaces 70, Helveticae confessioni addicti 636, Augustanae confessionis 1.

In filiali Marós Catholici confessionis capaces 27, incapaces 10, Augustanae confessioni addicti 5, Helveticae confessionis 352.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia frequens [25] rosarium angelicum alta voce et libenter orat, ac laudes Sanctissimae Trinitatis avide concinit, in rudimentis fidei pro modulo suae capacitatis bene est instructus. Praecepto confessionis et Paschalis communionis accurate satisfacit, nec invenitur ex eo palmari cuipiam vitio addictus, si quis subinde sive malitia, sive fragilitate prolabatur, primum suavi adhortatione, et commissi vitii turpitudinis exaggeratione per parochum ad sui emendationem incitatur, si haec non proficiant, implorata dominalis autoritatis assistentia corripitur et corrigitur.

Apostata nullus datur, ad fidem Catholicam, cum nexus quem inter se foveant acatholici respectu in conversione eorum parum operari possit parochus, unus ex Augustana confessione amplexus est, iste in matricam inscriptus est, si deinceps divina adjuvante gratia aliqui fidei Catholicae fuerint aggregati, hi quoque inscribentur cum designatione eorum aetatis loci originis, duorum item triumve testium, coram quibus fidei professionem sunt facturi.

Congregatio hac in parochia praeter eam, quae sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis auctoritate ordinarii recentius introducta est, nulla datur.

De obstetricibus et vespilonibus

In matre Sió-Fók habetur obstetrix Catholica adjurata, atque ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructa. In filialibus sunt acatholicae in quarum locum studebit parochus Catholicas inducere, et sin minus hoc possit, ab his iuramentum de officio fideliter explendo exiget. Caemeteria singulis in locis dantur, in Siófok et Fok-Szabadi Catholicorum propria benedicta, ac contra pecorum et pecudum incursiones probe munita, vespilones autem ex officio tales non sunt, sed in casibus funerum vicini vicinis et amici amicis mutuum operam commodare solent. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Mező-Komáromiensis per Josephum Bajzáth
etc. etc. die 26^a Aprilis anno 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater Mező-Komáromiensis ecclesia anno 1772. pietate, et aere parochianorum e solidis materialibus erecta et honoribus sanctorum Petri et Pauli apostolorum dedicata est, et benedicta tantum, sunt in ea altaria 3 lapidibus [26] portatilibus bonis, neque ulla sui patre violatis provisa, atque tribus mappis, ac reliquo apparatu decore vestita.

Dotem nullam habet, nisi agri inferius recensendi dotis vicem subire censendi sint. Proventum autem e sequentibus titulis provenientem et quidem: ex agris prosperat quotannis flor. 12. Ex marsupiali collecta annue flor. circiter 30. In festo sanctorum apostolorum Petri et Pauli ex educillo flor. 30. Eadem die ex desumptione localis pecuniae a mercatoribus pendit solitae circiter flor. 20, in parata numeratos habet flor. 79 den. 38. In debitis activis in Mező-Komárom apud Franciscum Lehocz flor. 8, Michaellem Németh

flor. 7, Stephanum Hardi flor. 2, Michaellem Vizi den. 85, Stephanum Bene flor. 2 den. 50, Michaellem Sebestyén flor. 13 den. 50. In Város-Hídvég apud Michaellem Bárdi flor. 42 den. 25, Stephanum Bárdi flor. 22. In Ozora apud funificem Josephum Stroszer flor. 30, quorum interusurium cum aliis ecclesiae proventibus colliguntur in cistam duplici sera, quarum unius clavim parochus, alterius ecclesiae oeconomus quotannis parochi coram provisoro dominali et senioribus loci rationes reddit.

Agros ecclesia pro singula calcatura habet 3. Pro una calcatura primus ager est in plaga vulgo Bocskor-szy-düllő dicta versus praedium Tiszta-viz 4 metr, capax in vicinitate agri parochialis ab una, ab altera autem penes agrum Michaelis Kardos. 2^{dus} est in via Albensi 8 Pos. metr. capax in vicinitate agri Michaelis Kiss et agri parochialis. Pro altera calcatura habet itidem agros 3, quorum primus penes locum Ország-réttye dictum intra agrum provisoralem et parochialem situs, capax est 8 Pos. metr. 2^{dus} est penes praedium Hodos versus meridiem penes agrum parochialem, versus 7^{mtrionem} in vicinitate praedialium Hodósiensium agrorum capax 8 Pos. metr. 3um est ad magnum ulmum vulgo Öreg-Szilfa 4 Pos. metr. capax, situatur inter agros ab una parte ad parochum, ab altera ad provisorum pertinentes. Pro tertia calcatura primus situs est ad locum Barom-állás dictum in via Deghiensi 4 metr. Pos. capax ab una parte penes ipsam viam Deghiensem, ab altera parte penes agrum parochialem. 2^{dus} in eadem Deghiensi via penes praedium Bogárd 12 metr. Pos. capax, qui una ex parte adjacet agro parochiali, ex altera terminatur ad desertas terras quotannis dividi solitas.

Calices habet 4 et totidem patenulas, ex his unus de integro una cum patenula sua argenteus est, alter pure cupreus, duo in cuppa tantum argentei cum una patenula argentea, tres bene deaurati sunt. Quartus, qui cupreus est nova indiget inauratione. Ciborium unum cupreum, monstratorium unum cupreum, pacificale unum cupreum, [27] pixidem unam pro sacris liquoribus conservandis cupream unam, missalia 5 de sanctis, de requiem 2, albas 6, amictus 6, cingulos sericeos 2, lineos 4, casulas suis appertinentiis instructas 10, pluvialia 3, dalmaticas 2 et tunicellas totidem, horum paramentorum unum est nigri coloris. Corporalia 10, purificatoria 43, rochetum 1, superpellicea 2, baldachinum 1, thuribula cuprea 2, naviculam 1, tintinabula 4, organa duo, majus 10 mutationum, minus mutationum 3, campanas 3, quarum una 6, altera 4, tertia 2 cent. appendit. In reliquo sedibus et vexillis etiam instructa est, atque haec omnia prout decor domus Dei exigit munde et nitide servantur.

Venerabile Sacramentum pro publica adoratione aequae ac pro fidelium communionem altera quavis hebdomada recenter consecratur, hostiae quoque pro consecratione intra idem tempus recentes parantur. Fons baptismalis decente in ecclesia loco collocatus est una cum sacris liquoribus bona sub clausura custoditur et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Philippus e comitibus de Batthyán, qui patronatus jure gaudet, et illud per eminentissimum cardinalem Josephum archi-episcopum Strigoniensem fratrem suum, qua domini arendatorem, qui patroni officio cumulate satisfacit, exercet.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Stephanus Kapitár¹⁰ annorum 39, callet linguam Hungaricam, et hac sola deservit, studia theologica absolvit Weszprimii in seminario Sanctae Annae est investitus et installatus, curam animarum exercet annis 14. Libris ad usum necessariis provisos est sufficientibus, et quidem concionatoribus Martino Biró sub titulo Spicae et micas, ejusdem Enchyridion, Marchantii Rituali Evangelizantium tom. 2, p. Csete Concionibus tom. 1, Vita Christi auctore Samuele Vajda tom. 3, Historia p. Graveson, Conciliis Hungaricis Peterffy tom. 2, Bodonis Jurisprudencia Criminalis, p. Szegedi Juris Hungarici Tyrocinio. Quibus accedunt: Bauldri Manuale Sacrarum Caerimoniarum, Bellecius Christianus pie moriens, Nepueu Considerationes Christianae tom. 2, Probst Memoria mortis tom. 2, Notitia Romanorum Pontificum, Rituale Romanorum, Catechismus Romanus Concilium Tridentinum, Pontificale Romanum caeremoniale episcoporum, Officium hebdomadae sanctae, Cantus ecclesiasticus sacrae historiae passionis Dominicae, et Lamentationum, Concionale Szelepcszenianum, Concionale Csiki [28], Parisz Pápai Dictionarium, Praxis Fori Spiritualis kalaúz, p. Szentiványi Philosophica oeconomia, Institutiones Sancti Caroli Boromaei, p. Sanning Collectio Benedictionum, Notitia Sanctorum Patrum, Mundus symbolicus, Theatrum politicum, Biblia Sacra Vulgatae editionis Latina et Hungarica, eorundem Concordantiae, Gulielmi Estii Opera omnia in Sacram Scripturam tom. 3, p. Billuard Theologia universa tom. 3. Ludovici Habert Theologia Dogmatica tom. 8, ejusdem Praxis poenitentiae, p. Erber Theologia speculativa tom. 8, p. Antoen Theologia moralis tom. 2, Besombes Theologia moralis tom. 2, Pontas Dictionarium casuum tom. 3, Corpus juris canonici tom. 2, Bullarium Benedicti 14^{ti} in vol. 2. Ejusdem opera utpote: de Synodo dioecesana et de Canonisatione Sanctorum, Godeau Theologia moralis tom. 2, Concinae Compendium theologiae moralis, Reiffenstul Theologia moralis tom. 1, Hodegus Pázmánni, ejusdem Conciones, p. Perrázó Bibliotheca concionum vol. 1, p. Mathiae Fabri Concionum tom. 3, ejusdem Auctuarium in dominicas et festa tom. 2, Barziae Excitator Christianus tom. 2, in eundem manu ductio tom. 1, p. Segne-

¹⁰ Kapitár István (†1811). PFEIFFER, 1987. 568.

ri Homo Christianus tom. 2, ejusdem Conciones dominicales et festuales tom. 2, p. Hemipoch Rhetorica Christiana tom. 2, ejusdem Catechismus tom. 2, p. Letius Theologia concionator[ia] tom. 1, p. Stephani Szabó Concionum tom. 1, ejusdem Concionum Quadragesimalium tom. 1, Stephani Illyés Concionum festivalium tom. 1, ejusdem Conciones funebrales tom. 1, Breviaria 2, Diurnale 1, et hi omnes spectant ad ipsum parochum, ecclesiae autem et parochiae proprii sunt: Angyali Társaságnak Szövetsége, Liber Evangeliorum, duo Ritualia, item Holtig való Barátság. Ad haec provisos est parochus matricula et protocollo in matricam nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et defunctorum, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes referre solet. Sacrum missae sacrificium nedum diebus festis vel dominicis, sed ne feriatis quidem, nisi infirmitas obstet, praetermittit, diebus feriatis si manualis elemosyna erga peculiarem ad particularem intentionem celebrandi obligationem offeratur, lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat, dominicis autem et festis de praecepto offert missam pro populo suae curae credito, ac his divina officia a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a inchoat, finito missae sacrificio ad concionem dicit, post concionem desponsos juxta sacrosanctae synodi Tridentinae decretum promulgat, et festos [29] adventuros jejuniorum dies populo annunciat, post prandium catecheses instituit, et juventutem in doctrina fidei, ac praeceptis morum instituit, demum sicut in profestis, ita et festis dominicisque diebus pro ratione solemnitatis festivitatum vespas, aut lytanias servat.

Sacramenta petentibus, sed vel maxime aegrotis ea semper studuit promptitudine administrare, ut existimet, ne unum sibi adduci posse, quem culpa parochi sacramentis frustratum parochiani causare valeant, qui idcirco etiam sufficiens testimonium praebuerunt. Sacrum viaticum intra ambitum matris parochiae, dum tempus et emergentium casuum circumstantiae morulam aliquam patiuntur, stola et superpelliceo vestitus defert, sed plerumque absque lumine, quod in ipsa ecclesia coram Sanctissimo in tabernaculum reposito incessanter ardet.

De proventu parochi

Parochus juxta tenores contractus anno 1771 in praesentia Michaelis Pöstenyi tunc generalis Wespriemiensis vicarii cum parochianis initi, singulum par solvit in parato aere cruc. 24, in frumento unam Pos.metr., a pueris decennium excedentibus, prout etiam juvenibus innuptis cruc. 12 et ¼ Pos. metr. de frumento praestant, jugalia habentes unum currum ligni focalis, item vigore ejusdem contractus usu hucusque continuato roborati medium cent. salis,

et 15 libr. saebi e proventu communitatis eidem praestantur. Titulo stolae a baptisate percipit cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura absque discrimine cruc. 30, a sermone funebri flor. 1, nomine liberae stolae ab extraneis, et qui iuxta contractus superius provocati tenores parrocho nihil solvunt, exigit duplum ordinariae.

Sessio parochi in agris in tres divisa est calcaturas, in harum singula habet agros 3. 1us in plaga Bocskor-Szj-dülő versus praedium Tiszta-viz capax 8 Pos. metr., cui ex parte septemtrionali ager ecclesiae, ex parte meridionali ager ludimagistri adjacet. 2^{dus} in via Albensi 16 metr. Pos. versus 7^{trionem} ecclesiae agro, versus meridiem agro ludimagistri advicinatur. 3^{ius} in plaga Kutas dicta 16 metr. Pos. a parte 7^{trionali} in vicinitate agri ludimagistri, a parte meridionali penes agrum ecclesiae. In secunda calcatura primus ager est in loco, qui vulgo Ország-réttye dicitur 16 Pos. metr., cui ager ecclesiae ad terminos ipsius Ország-réttye ex alia parte ager provisoris dominalis advicinatur. 2^{dus} situs est penes praedium Hodós 16 Pos. metr. a 7^{trione} agrum ecclesiae, a meridie agrum ludimagistri contingit. [30] 3^{ius} est ad majorem ulmum alias Öreg-Szilfa 16 Pos. metr. a 7^{trione} agro ecclesiae, a meridie agro ludimagistri adjacet. In tertia calcatura primus in loco Barom-állás dicta, est in via Deghiensi 8 Pos. metr. versus 7^{trionem} penes agrum ecclesiae, versus meridiem penes agrum ludimagistri. 2^{dus} in via itidem Deghiensi ad limites territorii penes praedium Bogárd 16 metr. Pos. a 7^{trione} penes agrum ecclesiae, versus meridiem penes agrum ludimagistri. 3^{ius} est in via Szillasiensi ad tres ulmos vulgo Három-Szilfa 18 Pos. metr., a parte 7^{trionali} penes agrum ludimagistri a parte meridionali penes agrum ad ecclesiam spectantis. Pro fagopyro habet agros duos: primus est in loco Ökörállás dicto 3 Pos. metr. ad 7^{trionem} in vicinitate agri provisorialis versus meridiem penes agrum ludimagistri. Alterum habet in loco Viasz-vár dicto 2 Pos. metr. versus orientem agrum ludimagistri Catholici, ab occidente agrum ludimagistri Helveticae confessioni addictorum contingit. Pro canabeto itidem 2 habet jugera, quorum unum, in cujus termino est etiam cauleum parochiale infra oppidum ad fluvium Sió 2 Pos. metr. capax, fossa nudique est circumdatum, et proximum simili canabeto ad ludimagistrum Catholicum spectante. 2^{dum} jugerum est infra vineas, quae superiores vocantur, unius Pos. metr. capax, cui a septemtrione Francisci Peteö, a meridie ager ludimagistri Catholici vicini sunt. E recensitis terris singulo anno duas terras, unam pro vernali, aliam pro autumnali, quamlibet 16 Pos. metr. parochiani cultivant, earum fruges demetunt et convehunt, terras etiam pro fagopyro illi perarant, reliquos autem suis impensis cultivari curat.

Pratum habet unicum, quod optimo tempore profert 8 cumulos faeni. Pratum hoc situm est infra vineas inferiores ad fluvium Sió, a 7^{trione} vicinum habet ludimagistrum Catholicum, versus meridiem praedium Saári, defalcatur a parochianis, qui faenum colligunt et convehunt.

De scholae rectore ejusque obligatione

Ludimagister Paulus Fakó annorum 23, Catholicus absolutus rhetor, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias ecclesiae scit, officio, cui et in cantu, et in juventutis institutione satisfacit, competentem habet doctrinam, morum est exemplarium, pulsum quemlibet perficiendi obligatio illi incumbit, et quoad hunc quoque parochianis satisfacit.

De proventu ludimagistri

Vigore contractus a singula persona, quae parochus lecticalia praestat, habet 3 polturas et medium quadrantem frumenti [31] a quolibet jugalibus proviso medium plastrum ligni focalis, vel 15 manipulos arundinis, a pulsu contra tempestatem, et simul pulsu quotidiano a singulo colono unum manipulum frugum frumenti, ab iis autem, qui vineas possident 2 medias musti. Titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a schaeda promulgationis cruc. 7, ab instructione pueri unius, si solvendi capacium parentum sit, nam pauperes si tales per parochum recognoscantur, gratis pro Deo erudire tenetur, pro trimestri spatio habet den. 25, hic et nunc autem pro instructione puerorum per aversionem pro omnibus scholaribus solvit dominium flor. 25, annuatim nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Agros habet sequentes: in plaga Bocskor-Szij-dülő dicta habet 1 jugerum duarum Pos. metr. in vicinitate ab una parte agri parochialis, ab altera agri ad provisorum pertinentis. 2^{dus} est in via Albensi 4 Pos. metr. ab una parte penes agrum parochi, ab altera autem penes agrum provisoris dominalis. 3^{ius} in Kutas 4 Pos. metr. in eadem ad parochum et provisorum pertinentium agrorum vicinitate. Pro secunda calcatura in praedio Hodós habet 4 Pos. metr. capacem penes agrum parochialem ab una, ab altera penes agrum provisoris. 2^{dus} est ad majorem ulmum posita plaga vulgo Öreg-Szilfánál 4 Pos. metr. in plaga ad Országhréttye sita inter dominalis provisoris et parochi agrum, verum per viciniam absorptus est. Pro tertia calcatura ad Baromállás existente: 1^{mus} est in via Deghiensi 2 Pos. metr. 2^{dus} ad limites territorii penes praedium Bogárd 4 Pos. metr. 3^{ius} in via Szillasiensi in plaga ad 3 ulmos vulgo Három Szilfánál 5 Pos. metr., et hi omnes situantur in vicinitate agrorum parochialium ab una, ab altera autem ad dominalem provisorum pertinentium. Pro fagopyro habet agellos duos, unus est in loco Ökör-állás nominato capax unius metr. Pos. in vicinitate agri ad provisorum ab una, ab altera autem parte ad praedicantem spectantis. Alter 1 Pos. metr. est, in loco Viaszvár nominato penes similem parochi agrum et opilionem. Pro canabeto itidem duas possidet terrulas, quarum 1^a unius circiter quadrantis Pos. metr. capax est, jacet infra oppidum ad fluvium Sió penes fossato circumdatum parochi canabetum secunda sita

est infra vineas superiores penes parochiales canabetum¹¹ a septemtionem, a meridie penes agellum notarii loci. Ex his agris duos singillatim 4 Pos. metr., unum pro autumnali, alterum pro vernali seminatare cultivant parochiani, fruges demetunt et convehunt, perarant etiam terras fagopyraceas, reliquos vero agros suis impensis colere debet ludimagister.

Pratum possidet unum faenum duobus curribus procreandi capax, situm est infra vineas inferiores inter pratum [32] parochi, et Helveticae confessioni addicti ludimagistri, pratum istud defalcant parochiani, faenum colligunt et convehunt.

Domus parochialis e solidis materialibus constructa est, complectitur praeter culinam, aedificiaque oeconomicalia cameram et cubicula 5 est in statu optimo. Domus scholaris est e sepibus contexta, habet cubicula 2, culinam et exiguam cameram, et haec in statu bono posita est, utriusque conservatio et reparatio est penes parochianos, ad reparationem tamen domus parochialis Város- et Falu-Hídvégenses etiam concurrere tenentur.

De filialibus ecclesiis

Matri Mező-Komáromiensi ecclesiae adnexae sunt, qua filiales Város- et Falu-Hídvég unius quadrantis horae spatio a matre dissitae, utraque caret ecclesia. In Város-Hídvég una habetur campana cent. 1 et libr. 65 appendens. In Falu-Hídvég duae cum acatholicis communes, una duorum cent., et libr. 4, altera libr. 60.

De parcho et ejus obligatione

Parochus ex incumbente sibi officii obligatione tenetur quovis tempore pro Sacramentorum administratione pro sepeliendis defunctis ad has filiales transire, et localem utrobique degentem populum in doctrina fidei, et morum praeceptis sedulo instituere. Atque hoc titulo habet juxta contractus in descriptione proventuum in matre praestari solitorum relati tenores tam in Város, quam Falu-Hídvég a singulo pari cruc. 24, et unam Pos. metr. frumenti, a pueris annos 10, excedentibus, et juvenibus innuptis cruc. 12, ac quadrantem frumenti, a jugalia possidentibus unum plastrum ligni focalis. Titulo stolae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura absque discrimine 30 cruc., a sermone funebri flor. 1, nomine liberae stolae exigit prout in matre duplum ordinariae.

¹¹ A 'secunda sita'-tól a 'canabetum'-ig az oldal jobb margójára írt betoldás.

Agros in Város-Hidvégh habet 3, quorum primus in via Nyekiensi in vicinitate versus meridiem Francisci Dekány ad septemtrionem in vicinitate agri ludimagistri 4 Pos. metr. 2^{dus} est infra praedium Rebesz ad Strázsó-gunyhó 4 Pos. metr., cui ab oriente Stephanus Kuoási, ad occidentem Franciscus Dekány vicini sunt. 3^{ius} in loco Gergerenda dicto 4 Pos. metr. ad orientem penes Georgium Porga, ad occidentem penes Adamum Archi. Ex his duos cultivant Város-Hidvéghienses fruges demetunt et ad Mező-Komárom devehunt. [33]

In filiali Falu-Hidvégh sessio parochialis divisa est in duas calcaturas pro singula calcatura habet agros 3. In prima calcatura versus praedium Rebetz primus ager 12 Pos. metr. ad occidentem vicinum habet Michaelis Király ad orientem Helvetici Város-Hidvéghiensis ministri agrum. 2^{dus} situs est infra superiorem Rebecziensem viam 8 Pos. metr. ad orientem in vicinitate Joannis Kerti, ad occidentem praedicantis Város-Hidvéghiensis. 3us infra viam Somiensem 5 Pos. metr., qui versus orientem Joannem Kerti, ad occidentem Stephanum Farkas vicinum habet. In altera calcatura primus ager 12 Pos. metr. capax ad meridiem in vicinitate agri praedicantis ad 7^{trionem} ludimagistri Catholici. 2^{dus} in plaga Kövecses-Domb dicta 12 Pos. metr., qui per transversum ad orientem Francisci Kolláth et Michaelis Király ac Georgii Topa, ad occidentem ludimagistri agrum vicinitate contingit. 3^{ius} est in Csergerenda ad foveas vulpinas 4 Pos. metr., qui versus 7^{trionem} teloniatorem ad meridiem Stephanum Füredi vicinos habet. Ex his agris quovis anno cultivant locales incolae duos, unum pro autumnali, alterum vernali semine singillatim 4 Pos. metr. eorum fructum demetunt, et ad Mező-Komárom convehunt.

Pratum habet 1 duos cumulos faeni procreandi capax, quod intermediat inter agros vernaes, et pratum dominale Kadis appellatum, et in utroque fine cingitur fluvio Sió, pratum hoc falcant alternative Város- et Falu-Hidvéghienses faenum colligunt et ad Mező-Komárom devehunt.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Bóth annorum 33, absolvit rhetoricam, est Catholicus, fidei professionem fecit, caeremonias et ritus ecclesiae probe scit, doctrinam habet sufficientem, officio suo in omnibus debite satisfacit, morum plane proborum et exemplarium est, pulsus cum in Város-Hidvégh resideat, perficiendi obligatio illi hoc in loco in Falu-Hidvégh autem notario incumbit, in utroque loco populo satisfacit.

In Város- et Falu-Hidvégh perinde ab illis personis desumit suam obtingentiam, a quibus parochus suam accipit, singillative habet 3 ½ cruc., frumenti autem medium quadrantem Pos. metr. Pro lignis focalibus a singula domo cruc. 3, a pulsu campanae per aversionem 12 metr. Pos. frumenti, a quovis cujuscunque religionis vineam possidente duas medias musti.

Titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a pulsu funebri cruc. 3, a schaedae promulgationis cruc. 7, ab instructione puerorum per aversionem percipit annue flor. 25, stolam duplam ordinariae tum habet, ubi eam parochus desumit. [34]

Agros habet sequentes: in Város-Hidvégh in via Nyekiensi 4 Pos. metr. in vicinitate agrorum ab una parte parochi, ab altera Joannis Bongár, pro fagopyro habet terram unius, et mediae Pos. metr. capacem in vicinitate Michaelis Berkesdy et Josephi Gödör situatam tam hanc, quam priorem excolunt Város-Hidveghiensis ita nihilominus, ut terram pro fagopyro solum perarare teneantur.

Pratum habet unum intra hortos fagopyraceos positum penes fluvium Sió, in quo exiguus faeni cumulus procreatur hoc defalcant faenum colligunt et convehunt Város-Hidvéghiensis. In Falu-Hidvégh versus praedium Rebecz habet unum agrum 12 Pos. metr., qui jacet inter agrum praedicantis Város-Hidvéghiensis et notarii Falu-Hidvéghiensis. 2^{dus} infra viam superiorem Rebecziensem 4 Pos. metr., qui una parte agrum praedicantis Város-Hidvéghiensis, ab altera notarii Falu-Hidvéghiensis vicinitate contingit. Pro altera calcatura penes terras fagopyraceas possidet agrum 6 Pos. metr. in vicinitate agri ad parochum pertinentis ab una, ab altera parte autem in vicinitate agri Falu-Hidvéghiensis notarii. 2^{dus} pro eadem calcatura 4 Pos. metr., cujus vicini sunt parochi, et opilionis agri. Habet item inter plagam dominalem et agrum opilionis pro fagopyro terram unam 1 Pos. metr. capacem, quam una cum praevis recensitis suis impensis cultivare tenetur.

Domus hujus ludimagistri e crudis materialibus composita est, duo complectitur cubicula, quae una cum reliquis appertinentiis in statu commodo posita sunt, eam reparandi et conservandi obligatio est penes locales incolas.

Tertia filialis est possessio Enyingh spatio unius horae a matre dissita, datur in ea ecclesia ab excellentissimo domino comite Philippo de Bátthyán anno 1767 e solidis materialibus aedificata benedicta tantum, et honori sanctorum apostolorum Philippi et Jacobi dedicata, est in ea altare unum, quod lapide portatili integro instructum, tribus mappis, et reliquo sacro ornatu decenter vestitum est.

Dotem nisi hoc nomine censeantur agri huic ecclesiae adscripti, non habet, agri vero illi sunt sequentes: 1us pro calcatura versus occidentem situata ad Tolvaj-lap inter agrum parochi, et pascuum commune 6 Pos. metr. capax. 2^{dus} in plaga ad terminos praedii Szent-Mihály falva existente ab una parte penes agrum parochi, ab altera penes terras desertas, quae singulis annis dividuntur 6 Pos. metr. 3^{ius} 12 metr. Pos. situs est penes viam, quae vulgo Kustányi Malom-ut appellatur ex una, ex altera parte vero penes agrum parochi. Pro altera calcatura ad plagam orientalem [35] in via praedii Fekete habet ecclesia agrum 6 Pos. metr. ab una parte immediate adjacet dictae viae, ab

altera vero agrum parochialem vicinitate contingit. 2^{dus} penes eandem viam versus Soós-halom 6 metr. Pos. in eadem, quae immediate praecedens est vicinitate. 3^{ius} est ad Benedek-verme 12 metr. Pos. penes agrum parochi et Stephani Tündér situatur. Pro tertia calcatura primus ager est in Kiss-Bosók 12 metr. Pos. jacet inter agrum parochi et diversitoris. 2^{dus} 6 Pos. metr. ad limites Lepsényienses in plaga Röviddüllő nuncupata jacet inter agrum parochi et Francisci Torda. 3^{ius} pariter 6 Pos. metr. penes viam ad praedium Fekete ducentem in limitibus Lepsényiensibus, qui ex una parte eidem viae conterminus est, ex altera autem agro parochi advicinatur.

E recensitis agris quovis anno percipit ecclesia flor. 20, e marsupiali elemosyna circiter flor. 6, in aere parato numerat flor. 52. Hos proventus administrat Josephus Takács oeconomus ecclesiae, forma et modus administrationis est eadem, quae in matre observatur.

Sacram porro supellectilem hoc ordine numerat monstrantiam 1, calicem cum patenula 1, ciborium 1, singulum e cupro bene inauratum, casulas 4, suis appertinentiis instructas, albas et amictus 3, cingulos 3, superpelliceum 1, corporalia 5, purificatoria 16, missale 1, ritualia 2, pixidem lamineam pro conservandis sacris liquoribus 1, pacificale cupreum 1, baldachinum cum suis hastis 1, tintinabulum 1, vexillum 1, organum mutationum 6, campanas 2, quarum una libr. 44, altera 25 appendit. Habetur in hac ecclesia etiam fons baptismalis decente loco collocatus, qui una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter, ac ultra communem ex officio sibi incumbentem fidelem hujus filialis populum in doctrina fidei, ac morum praeceptis instituendi, sacramentis providendi, eorum mortuos sepeliendi obligationem, tenetur vel per se, vel per capellandum singulis dominicis, vel festis diebus divina officia hic persolvere, hocque fine transire. Quorum titulo habet a singulo pari cruc. 24 et unam Pos. metr. frumenti, ab hospitum filiis innuptis singillative ab uno quovis unius diei manualementem laborem, stolam praeterea in matre praestari debita in omnibus aequalem.

Agros in 3 divisos calcaturas, in singula tres numerat et quidem pro calcatura occidentali ad Tolvaj-lap primum 12 Pos. metr. ad orientem in vicinitate agri ecclesiae, ad occidentem in vicinitate agri ludimagistri. 2^{dum} ad terminos praedii Szent-Mihály falva 12 Pos. metr. ad [36] orientem penes agrum ludimagistri, ad occidentem penes agrum ecclesiae. 3um ad Kustanyihalom 30 Pos. metr. inter ecclesiae et ludimagistri agrum positum. Pro secunda calcatura ad plagam orientalem penes viam Fekete 12 Pos. metr. inter agrum ecclesiae et ludimagistri situatum. 2um penes eandem viam versus

Soós-halom in limitibus Lepsényiensibus 12 Pos. metr. in eadem agrorum ecclesiae et ludimagistri vicinitate. 3um ad Bendek-verme 24 metr. capacem a 7^{trione} in vicinitate agri ludimagistri ad meridiem penes agrum ecclesiae pro tertia calcatura primus ager est in Kiss-Bosok 24 metr. Pos. a meridie vicinum habet agrum ecclesiae, ab altera parte agrum ludimagistri. 2^{dus} est ad limites Lepsényienses in plaga Rövid-düllő dicta 12 metr. capax a septemtrione ager ludimagistri, a meridie ecclesiae vicini sunt. 3^{ius} est penes superius dictam viam praedii Fekete in limitibus terreni Lepsényiensis 12 Pos. metr., qui ab una parte agro ecclesiae ipsi dictae viae contermino, ab altera autem agro ludimagistri vicinitate junctus est. Ex his agris duos, unum pro autumnali, alium pro vernali semine singillatim 12 Pos. metr. cultivant Enyinghienses, demetunt, ac fruges in localis ludimagistri aream convehunt, caeteros parochus suis impensis cultivat.

Pratum habet unum 6 cumulos faeni proferendi capax, situm inter limites praedii Tiszta-viz et territorii Enyinghiensis ad ortum pascuum dominale, ad occasum fluvius Tisztaviz eidem advicinantur. Pratum hoc falcant parochiani, colligunt faenum et ad Mezö-Komárom devehunt.

Titulo filialis hujus habet parochus singulis hebdomadibus 4, missae sacrificia fundata pro excelsa familia Batthanyana universim per annum 208 sacra, duo item anniversaria pro quibus e cassa fundationali domini solvuntur annue flor. 75 parochus menti ac intentioni fundatorum facit satis, atque ne obligatio sua unquam memoria excidat, celebranda sacra in tabellam retulit, et hanc in sacristia loco oculis obvio appendit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Petrus Kálmán annorum 38, absolvit syntaxim est Catholicus, fidei professionem fecit, caeremonias, et ritus ecclesiae bene scit, doctrinam pro statu suo competentem habet, officio suo debite fungitur a gravitate morum omnem laudem meretur, pulsus aedituo incumbit, qui parochianis satisfacit. Proventus ejus sunt a quolibet pari cruc. 9 et quadrans frumenti Pos. metr., habet item a quovis jugalibus proviso lignorum [37] focalium currum 1, aut hujus loco 30, manipulos arundinis. Titulo stolae a comitiva funeris cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, ab instructione puerorum e cassa dominali per aversionem flor. 25. In circumstantiis, quibus stola parochi duplicatur etiam ludimagistri.

Agros habet ordine sequenti: et quidem pro calcatura occidentali ad Tolvaj-lap 3 Pos. metr. in vicinitate agrorum parochi ab una, ab altera parte autem rationistae dominalis. 2^{dus} in plaga ad terminos praedii Mihályfalva 3 Pos. metr. 3us ad Kustányi halom 6 Pos. metr. uterque jacet inter agrum parochi et rationistae dominalis. Pro altera calcatura ad plagam orientalem penes viam

praedii Fekete sitam 3 Pos. metr. vicinos habet ab una parte parochum, ab altera rationistam. 2^{dus} est in eadem plaga et in eadem vicinitate ac ejusdem capacitatis. 3us est ad Bendek-verme 6 Pos. metr. pariter rationistae dominalis agrum ex parte una, ex altera autem agrum parochi vicinitate tangit. Pro tertia calcatura habet itidem 3 agros, primum versus 7^{trionem} in Kiss-Bosok 6 Pos. metr. penes agrum parochi. 2^{dus} est in plaga Rövid-dülö dicta ad limites Lepsényiensis 3 Pos. metr. penes agrum parochi et rationistae dominalis. 3us in iisdem Lepsényiensibus limitibus penes viam praedii Fekete 3 Pos. metr. inter agrum parochi et rationistae dominalis, ex his agris quovis anno duos, unum pro autumnali, alterum pro vernali seminata perarant parochiani, eosdemque demetunt et convehunt, reliquos ipse cultivat. Pratum nullum habet, verum loco prati a communitate habet 1 currum faeni.

Domus scholaris est e sepibus facta, complectitur duo cubicula, quae cum reliquis appertinentiis in statu commodo posita sunt, eam conservandi et reparandi obligatio est penes Enyinghienses.

De parochianis et horum obligatione

In matre Mező-Komárom numerantur animae Catholicae confessionis capaces 458, incapaces 118, Helveticae confessioni addicti 403, Augustanae confessionis 3.

In filiali Város-Hidvégh Catholici confessionis capaces 236, incapaces 74, Helveticae confessionis 535, Augustanae confessionis 29, schismatici 13.

In Falu-Hidvégh Catholici confessionis capaces 155, incapaces 60, Helveticae confessionis 218, Augustanae confessionis 7.

In Enyingh Catholici confessionis capaces 378, incapaces 93, Helveticae confessionis 1342, Augustanae confessionis 14.

In praedio Tiszta-viz Catholici confessionis capaces 57, incapaces 20, Helveticae confessioni addicti 5. [38]

Populus demptis paucis, qui veluti lolium in tritico sunt devotus est, rosarium angelicum magno pietatis fervore orat et Sanctissimae Trinitatis laudes concinit. In rudimentis fidei pro modulo suae capacitatis probe instructus est, vitiis publicam offensionem sive scandalum excitare natis nemo observatus est irretitus esse, si qui subinde sive fragilitate, sive malitia in malum quodpiam prolabantur, hos primum paterna agendi ratione ad frugem, factique poenitudinem reducere nititur parochus, si vero suavia non proficiant apud tales ad emendationem inclyti dominii implorat assistentiam, quam semper praesto habet.

Parochiani praecepto annuae confessionis et Paschalis communionis hucusque satisfecerunt diligenter, nec invenitur inter eos ullus a fide Catholica apostata, qui autem Deo misericorditer opitulante, opera et zelo moderni

parochi abjurata haeresi fidem Catholicam amplexi sunt, numerantur 39, qui a primo usque ultimum de nomine et cognomine in matriculam inscripti sunt cum designatione eorum aetatis, loci originis et haeresis, quam abjurarunt, imposterum eorum in matricam consignatione adnotabuntur etiam duorum triumve testium nomina ex iis, qui talium professioni interfuturi sunt.

Confraternitas in hac parochia praeter Sanctissimi Sacramenti devotionem sub titulo perpetuae adorationis institutam nulla habetur.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam filialibus sunt obstetrices Catholicae Mező-Komáromiensis et Falu-Hidvéghiensis se ad muneris obligationem juramento adstringi nolunt, officio tamen una cum caeteris idoneae sunt et satisfaciunt. Caemeteria singulis in locis dantur, ubique contra incursiones pecorum et pecudum munita et benedicta. Vespilones autem ex officio tales nullibi existunt, sed in casibus funerum pro effodiendis scrobibus et tumulandis cadaveribus mutuam sibi invicem operam commodant parochiani ita, ut nullus hucusque emerit defectus. Atque haec etc. etc.

2025
CANONICA VISITATIO
Ecclesiae et parochiae Lepsényiensis die 27^a Aprilis 1779°
suscepta et peracta. [39]

De statu ecclesiae

Mater Lepsényiensis ecclesia e solidis materialibus constructa, benedicta et Beatae Mariae Virginis sub titulo Immaculae conceptionis dedicata. Est in ea altare 1 lapide portatili integro instructum, tribus mappis aliisque requisitis pro paupertatis ratione commode vestitum.

Dotem nullam habet, sed ubi proventus ejus pro occurrentibus necessitatibus non sufficiunt, excellentissimus dominus comes Franciscus Nádasdy qua dominus terrestris pia liberalitate succurrit. Proventum porro alium non habet, quam qui e marsupiali elemosyna, legatis piis, aut mulctis provenit, qui annue circiter flor. 11 efficit, in parato habet flor. 16 den. 80, in activis debitis apud Joannem Németh textorem Lepsényiensem flor. 9 den. 22. Super quibus obligatoriales una cum parato aere repositae sunt in cistam duplici sera munitam, harum unius clavim administrator, alterius conservat ecclesiae parens, a quo de perceptis et erogatis pater administrator coram dominali provisor et senioribus loci Catholicis quotannis rationes exigit.

Calices habet 2, unum in cuppa una cum sua patenula argenteum, alterum cupreum, monstrantiam cupream figuris argenteis ornatam, cruces 2, unam aeream, alteram ligneam, pixidem pro sacro viatico ad infirmos deportando, et conservandis sacris liquoribus adpartam, missalia 2, uno ecclesiastico, altero Franciscanico, casulis tribus honestis suis stola, manipulo, velis, pallis et bursis instructis albis 2, cingulis, amictibus 2, superpelliceo 1, tintinabulis 2, campana 1, quae libr. circiter 50 appendit.

Praeter modo relatam parochialem ecclesiam datur hic publica capella, honori Sancti Joannis Nepomuceni e solidis materialibus exstructa benedicta est, habetur in ea altare unum, quod lapide portatili, aliisque requisitis probe instructum est.

Dotem nullam habet, sed si quare indiget, ejus necessitati providet excellentissimus dominus comes Franciscus Nadasdi, qui illam aedificavit, capella haec casula honesta, aliisque pro uno celebrante necessariis paramentis instructa. Campanas habet in sua turricula appensas 2, quarum major libr. 80 ex cellis marianis, minor libr. 30. Laureto allata est, missae sacrificia in festo Sancti Joannis Nepomuceni, et infra ejus octavam, ac aliis, quibus administratori placet diebus in ea peraguntur.

Sanctissimum altaris sacramentum altera quavis hebdomada tam pro publica adoratione, quam pro sacra [40] fidelium communione renovatur, hostiae quoque pro consecratione intra idem tempus recentes parantur. Fons baptismalis loco in ecclesia, quantum ejus patiuntur angustiae decente collocatus est, ac una cum sacris liquoribus sub bona clausura servantur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Franciscus Nadasdi, qui jure patronatus gaudet, sed hic et nunc jus praesentationis non exercet, officium patroni plene non implet, sed impleturum pietas ejus eximia pollicetur.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Administrator parochiae est p. Adalbertus Svarczfisser ex ordine Sancti Francisci provinciae Marianae annorum 35, callet linguas Hungaricam et Germanicam, quibus tam in matre, quam in filialibus deservit, studia theologica absolvit in monasterio Posoniensi, curam animarum exercet annis 8, libros praeter ritalem et Evangeliorum ecclesia vel parochia nullos habet, sed neque administrator proprios ullos, quibus autem utitur, eos pro usu

e conventu Weszprimiensi concessos habet. Matricula et protocollo parochiali provisos est, in matricam baptisatos, in matrimonium conjunctos, ad fidem Catholicam conversos et mortuos. In protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones, ordinationes consistoriales refert.

Sacrum missae sacrificium non solum festis et dominicis, sed et feriatis diebus, nisi infirmitate prohibeatur, celebrat, feriatis quidem si manualis elemosyna erga particularem intentionem offeratur, lectam missam erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1, diebus autem dominicis et festis de praecepto offert Deo sacrum pro populo sibi concredito. Divina vero his diebus a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a, a festo autem Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a inchoat. Finito sacro ad concionem dicit, post concionem desponsos juxta concilii Tridentini decretum promulgat, festos item et venturos jejuniorum dies populo annunciat, et haec matutino tempore post prandium catecheses facit, ac in iis juventutem in fidei, et morum doctrina instruit, post has servatis lytaniis populum dimittit.

Sacramenta petentibus ea promptitudine semper [41] conatus est administrare, ut nullam admissae negligentiae notam sibi objici posse putet, de quo parochianorum adfuit testimonium. Sanctissimum Sacramentum ad infirmos omni decentiae significatione, sed absque lumine defert, lampadem etiam coram Sanctissimo constanter alit. Pro decore, et majori venerabilis Sacramenti veneratione a modo imposterum quoties tempus, et occurrentium casuum circumstantiae admiserint intra matris parochiae ambitum stola et superpelliceo indutus puero cum tintinabuli pulsu praecedente deferet sacrum viaticum ad infirmos.

Administrator nomine lecticalis proventus in aere parato habet a singulo pari cruc. 24, de frumento unam Pos. metr. Praeter haec a dominio percipit annue flor. 33 libr. 33 ½ sedecimam item e decima frumenti, vini et agnellorum. Titulo stolae a baptisate cruc. 17 ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura cruc. 30, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Agros nullos habet, sed in promontorio Lepsényiensi habetur vinea parochialis, quae ante annos 15 in desolationem recidit, quae si debite culta fuerit, profert 5 urnas vini, vinea haec jacet inter dominalem et Michaelis Győri Lepsényiensis vineam.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Petrus Paparényi annorum 45, absolutus grammata, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias, quantum necesse est, scit habetque doctrinam competentem pro hoc loco, officio suo in cantu satisfacit, in instructione argumentum suae industriae dare non potest,

cum vix unus puer scholas frequentet, quos ut parentes ad scholas mittant p. administrator eosdem omnimode persuadere studebit, caeterum morum bonorum est. Pulsum aedituus absolvit.

Habet a singulo pari den. 25 et frumenti unum quadrantem metr. Pos., ab instructione unius pueri solvendi capacis nam pauperes gratis instruere tenetur, pro trimestri spatio cruc. 15, a comitiva funeris cruc. 15, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agrum aut pratum fixum non habet, sed tam pro autumnali, quam vernali seminatura exiguum quid illi quoque excinditur pro quo census quoque praetenditur, sed dissimulatur, cultivatio soli ludimagistro incumbit.

De filialibus ecclesiis

Matri Lepsényiensi ecclesiae adnexae sunt pro filialibus prima possessio Bosok 3, quadrantum spatio dissita, in qua habetur ecclesia pia spectabilis domini Ladislai Jankovics liberalitate, et adjutorio aliorum Bosokiensium e veteribus [42] ruinis restaurata, et Sanctissimae Trinitatis honoribus dedicata anno 1750. Altare in illa lapide portatili bono provisum, tribus mappis, aliisque ad necessitatem pertinentibus vestitum est. Titulo dotis a praedicto domino dono accepit flor. 100, quae summa erga legale interusurium per ipsum donantem dominum elocata ad 337 flor. adaucta est e quibus flor. 280, ab eodem rursum elocati sunt, sed vix aliquid ob debitoris morositatem fructificant, in periculo tamen neque capitale, neque interusurium est, praeter censum dictae capitalis summae percipit haec flor. 3, pro pulsu campanarum flor. 2, ex agello pro interim ecclesiae dato flor. 4. Pro horum proventum administratione cum consensu spectabilis domini Ladislai Jankovics, ac eorum, quorum interest, pater administrator constituat oeconomum sive syndicum, qui eos in cistam duplici sera, quarum unius clavim iste conservet, colligat, deque illis coram compossessoribus patri administratori quotannis rationes reddat.

Calicem habet unum cum patenula sua argenteum, ciborium, monstrantiam cupream, sed decoram, casulas tres decentes suis requisitis instructas, albas 3, amictus 3, cingulos 2, missalia 2, tintinabulum 1, campanas 2, quarum una libr. 60, altera libr. 30 appendit.

De obligatione et proventu parochi

Administrator praeter ordinarias officii pastoralis obligationes, quarum vi pro providendis infirmis, sepeliendis defunctis transire et populum in doctrina fidei ac morum praeceptis instituere tenetur, obligatur tertio quovis domino, vel occurrente festo in filiali hac ecclesia divina peragere, quo titulo per

aversionem habet in parato aere flor. 16 et sedecimam ex decima frumenti, stolam praeterea ab omni stolari functione in matre praestari solitae aequallem.

Habetur hic ager parochialis 4 Pos. metr., qui nunc ecclesiae fructificat, ager iste a meridionali parte Stephanum Kovács a 7^{trione} Georgium Bakonyi vicinos habet.

Ludimagister idem est, qui in matre, habet a pari conjugum cruc. 7 et unum quadrantem Pos. metr. de frumento, stolam praeterea, quae in matre praestatur, dempta funebri stola, quae est, et subsistit in cruc. 7.

Secunda filialis est possessio Kajár distans a matre semialtero quadrante, in qua domus communitalis pro oratorio anno 1777 deputata, ac honori Sancti Joannis Nepomuceni [43] dedicata est. Capella haec dotem nullam habet, neque proventum ullum, 40 flor., quos quidem ultima voluntate legavit, haerent, nec hactenus per administratorem extorqueri poterant, in parato numerat flor. 17. De caetero praeter unam casulam stola, et manipulo instructam tres mappas et unum antipendium nihil habet.

Administrator ad hanc filialem pro celebrandis divinis transire non obligatur, nec aliud, quam ordinariae circa curam animarum obligationes secum ferunt praestare. Hoc titulo habet a singulo pari den. 40 et unam Pos. metr. frumenti, sedecimam ex frumento et vino ac stolam, quae in matre praestatur.

Tertia filialis est possessio Mező-Szent-György distans a matre unius horae quadrantis spatio absque ecclesia. Administrator ex officii sui obligatione tenetur ad hanc filialem pro infirmorum provisione, sepultura mortuorum transire, locique populum in doctrina fidei, et morum solerter erudire, hoc titulo habet a singulo pari conjugum cruc. 24 et unam Pos. metr. frumenti. Sedecimam ex decima frumenti, ac stolam in matre praestari solitae aequalem.

Ludimagister in utraque filiali Kajár nempe, et Mező Szent-György est idem, qui in matre, habetque eandem tum fixam, cum stolarem solutionem, quam matris Lepsény incolae eidem praestant.

De parochianis et horum obligatione

In matre Lepsény animae Catholicae numerantur confessionis capaces 101, incapaces 39, Helveticae confessioni addicti 839.

In filiali Bosók Catholici confessionis capaces 141, incapaces 47, Helveticae confessionis 118.

In filiali Kajár Catholici confessionis capaces 102, incapaces 25, Helveticae confessionis 1259.

In filiali Mező-Szent-György Catholici confessionis capaces 93, incapaces 28, Helveticae confessionis 501.

Populus devotus est, et pro numeri sui exiguitate satis frequens, in ecclesia diebus festis et dominicis rosarium angelicum devote orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, in rudimentis fidei pro modulo capacitatis suae in fructus est sufficienter. Exceptis festi fragis, qui potissimum acatholici sunt, et jejuniorum praevaricatoribus, aliis vitiis praecipue publicam offensionem causantibus deditum neminem scit, jejuniorum autem praevaricatores sunt servi Catholici apud acatholicos, quos ut refrenet administrator, [44] diversas iam inivit vias, malo tamen penitus sufferendo opportunum medium non invenit.

Praecepto annuae confessionis et Paschalis communionis praeter unum, alterumve famulum in Kajár satisfecerunt omnes, his quoque ad satisfaciendum praeecepto adducendis omnem impendet operam.

Formalis apostata nullus est, sed frigida Catholica reperitur una de nomine Susanna Hoka, olim e Calvinismo conversa, quae hodie etiam animo talis est, esset etiam externa professione, sed quia per ministrum, nec ad panisationem, nec ad orationum admittitur, extra oratorium se detinet.

Zelo, et opera administratoris 10 ad fidem Catholicam conversi sunt, qui de nomine et cognomine conscripti in matrica notati sunt, posthac in eorum, qui convertentur, inscriptione, exprimetur etiam aetas, locus originis, haeresis, quam abjurabunt, duorum item triumve testium talium fidei professioni praesentium nomina.

Congregatio in hac parochia nulla est praeter perpetuam Sanctissimi Sacramenti adorationem autoritate ordinarii introductam.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam singula filiali habetur obstetrix. In Lepsény Mező-Szent-György Catholica, in Kajár acatholica, in Bosok Catholica omnes ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructae sunt, sed Bosokiensis nondum est adjurata. Caemeteria sunt in singulis locis benedicta, et fossatis munita. Vespilones non dantur, sed quis quem conducere potest, ejus utitur opera. Atque haec etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et administraturae Deghiensis die 27^a Aprilis 1779.
instituta et peracta.

De statu ecclesiae

Ecclesia Deghiensis e crudis materialibus est constructa benedicta, et honori Sanctae Annae est dedicata. Altare est in ea unum lapide portatili, cujus sigillum tenuem rupturam exhibet provisum, et tribus mappis aliisque ad necessitatem pertinentibus vestita est. [45]

Dotem nullam habet, neque proventum alium, quam e piis legatis raro contingentibus proveniente, huic collectos habet flor. 25 den. 98, quos aedituus recenter electus a dominali provisorio in suas manus resignatas recepit, isque posthac tam de his, quam subinde acquirendis patri administratori coram dominali officiali, et senioribus communitatis rationes reddet.

Calicem cujus cuppa argentea est cum requisita patenula pariter argentea habet 1, ciborium 1, monstrantiam 1, hanc, et illud ex cupro, cruces 2, pixidem pro Venerabili Sacramento, et sacris liquoribus ad aegros deportandis 1 cupream, umbellam 1, vexilla 2, lampades pro conductu processionali duas, missalia 2, unum de sanctis, alterum de requiem, casulas cum suis appertinentiis pro albo et rubro colore adplicabiles, violaceam, 1, nigram 1, utramque stolis, manipulis, velis, pallis et bursis instructam, superpellicea 2, albas 2, amictus 3, corporalia 6, purificatoria 7, urceos 2, tintinabulum 1, campanas 2, quarum una libr. 35, altera libr. 15 appendit.

Venerabile Sacramentum singulis binis hebdomadibus pro publica adoratione et sacra fidelium communione renovatur, hostiae quoque intra idem tempus pro consecratione recentes parantur. Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus habetur, et una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est spectabilis dominus Ludovicus Festetics, an jure patronatus gaudeat non constat, id certum est, quod jus praesentationis non exerceat, officium autem patroni implere studebit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Administrant parochiam hanc patres ex ordine Sancti Francisci e conventu Simon-Tornyensi, ubi, et administrator ob residentialis domus defectum habitat, qui tamen a tempore proxime praeteritae quadragesimae determinatus non est, sed modo unus, modo alter e patribus horsum procurrit, quae variatio patrum, quia bonae administrationi repugnaret, ideo dehinc administraturae huic stabili patre administratore providebitur.

Libri ad ecclesiam vel parochiam spectantes nulli sunt, patres utuntur libris conventus, matricula autem prout etiam protocollo provisi sunt, in matriculam nomina baptisatorum in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et defunctorum, in protocollum autem benignae regiae resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes debite inscripta habentur. [46]

Sacrum missae sacrificium diebus dominicis et festis accurate celebratur, offertque Deo pro parochianis, inchoantur autem Divina a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a. Post missae sacrificium fit contio, absoluta concione, quos inter matrimonium contrahendum est, juxta Tridentinae synodi decretum promulgantur, festi dein et venturi jejuniorum dies populo annunciantur, post prandium non fiunt catecheses semper, neque lytaniae, sed tantum pro opportunitate temporis, et circumstantiarum, diebus porro ferialibus hic et nunc ob localis residentiae defectum non celebratur sacrum. Cum autem ex defectu domus residentialis localis magnus in administranda cura animarum defectus observetur, idcirco zelus domini spectabilis terrestris interpellandus veniet, quo patri administratori in loco de congrua habitatione quamprimum provideretur.

Sacramenta qua possunt maxima administrantur promptitudine, nec auditum hucusque, ut aliquis ob negligentiam patrum absque sacramentis decessisset, Venerabile Sacramentum deferunt patres ad infirmos quoties tempus, aut emergentes casus admittunt, stola et superpelliceo induti cum lumine puero cum tintinabuli pulsu praecedente, lampas etiam munificentia domini spectabilis Ludovici Festetics coram Sanctissimo in tabernaculum reposito diu noctuque ardet.

Dominus spectabilis Ludovicus Festetics conventui intuitu capellanalii servitii sibi particulariter obligati praestat annue flor. 60, parochiani autem 8, hospitum domos constituentes singillative praestant cruc. 24, et frumenti unam Pos. metr. Titulo stolae a baptisate habent cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 17, a sepultura infantum den. 25, adultorum den. 50, ab assistentia matrimoniali flor. 1, quae stola in duplo desumitur ab iis, qui extranei sunt, aut qui caeteroquin annue plane nihil solvunt.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector nullus est, in cantu nihilominus in forma suppletoria obit vices ludimagistri Stephanus Horváth arte textor, qui caeteroquin nihil agit, sed unice pulsum perficit.

Proventum alium non habet, quam stolarem occasione funerum, et quidem a comitiva funeris infantum den. 25, [47] adultorum 50 den. exemptus praeterea est a communi dominalis robottae onere, et a domino terrestri gratuito accipit pro seminata tam vernali, quam autumnali fundum passuum circiter 40.

Domus nec parochialis, nec scholaris datur, administratores, ut supra expositum est, habitant Simon-Tornyaie in conventu, adeoque a Dégh ad distantiam duarum horarum, praenotatus autem textor propriam suam domum incolit.

De filialibus

Deghiensi ecclesiae in forma filialis adnexa est possessio Hármas Bolhás distans a matre 3 horae quadrantibus. Praedia item Fekete, Etsi et Bogárd, in quarum nulla est ecclesia, neque patres ullam aliam, quam stolarem solutionem in matre praestari solitae aequalem habent.

De parochianis et horum obligatione

In Dégh animae Catholicae numerantur confessionis capaces 229, incapaces 109, acatholici 156.

In filiali Hármas-Bolhás Catholici confessionis capaces 239, incapaces 105, Helveticae confessioni addicti 900, Augustanae confessioni 25.

In praediis Fekete, Etsi et Bogárd Catholici confessionis capaces 46, incapaces 9, Lutherani 12.

Populus in hac parochia tepidus, et in ecclesia pusillus est. Sub divinis nec rosarium angelicum orat, nec laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, ob defectum praeorantis et praecinantis. In rudimentis pauci quidam sunt bene instructi, reliqui potissimum autem, qui in custodia gregum in campis adolesunt, vel mercenariatui acatholicorum obligati sunt, sicut raro divinis, verbi Dei praedicationi intersunt, ita vix aliquid de his, quae ad doctrinam fidei, et morum praecepta pertinent, norunt, quantum tamen in tanta dispersione nosci possunt, plerique saltem semel in anno confitentur, et in Paschate communicant, nonnulli tamen sunt, qui penitus neglexerunt.

Praevaricatores praeceptorum jejunii, blasphemi complures sunt, sed eos corrigendi vix modus suppetit, atque ideo patres accendantur zelo animarum, et earum salutem eo studio atque alacritate operentur, ut mensuram vocationis suae qua in subsidium eorum, quos Deus posuit regere, et pascere oves suas, vocati sunt, debite adimpleant, et contra malitiosos et excedentes auctoritatem dominalem serio interpellent.

Apostata esse dicitur Joannes Kovács Bolhásiensis [48] incola, cum duobus filiis de cujus statu penitus cognoscendo indagabunt patres. Ad fidem Catholicam conversus ab eo tempore nullus est, a quo administrator habitationem suam ad conventum transferre debuit, qui autem antea conversi sunt, hi in matricam de nomine et cognomine inscripti habentur, posthac in talium inscriptione exprimendum erit, quo loco nati, cujus aetatis sint? Quali sectae addicti fuerint? Ad haec adnotentur etiam duorum triumve testium qui eorum fidei professioni praesentes fuerint nomina.

Congregatio hic nulla est praeter eam, quae sub titulo perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti auctoritate ordinarii introducta est.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam filiali est obstetrix Catholica, utraque adjurata, et ad valide baptisandum in casu necessitatis debite instructa. Caemeterium utrobique datur, sed cum acatholicis commune, procul dubio non benedictum, hinc quantum in se est agent patres cum dominis terrestribus, ut locum pro Catholicis distinctum excindant. Vespilones nulli sunt, sed in casibus funerum sibi invicem operam commodant. Atque haec etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Peremartonyiensis die 28^a Aprilis 1779
suscepta et peracta.

De statu ecclesiae

Ecclesia Peremartonyiensis impensis venerabile capituli Veszprimiensi ad omnem elegantiam et decorem e solidis materialibus est aedificata, honori Sancti Ladislai regis dedicata, benedicta tantum. Altare est in ea unum lapide portatili bono instructum, et reliquis requisitis decore vestitum.

Dotem nullam habet, sed actu possidet agros duos: singulus capit 4 Pos. metr., unus situs est in campo superiori versus 7^{trionem} vicinam habet molam, versus meridiem viduam Evam Soller, alter est in campo inferiori in vicinitate

agri Joannis Miklovics et Joannis Kovács, agros hos ipsi Peremartonyienses occasione divisionis agrorum inter se initae assignarunt ecclesiae, quos evolutis [49] annis contractualibus cum loci incolis pactatis, quamvis speretur capitulum eos ecclesiae redditurum pendeat nihilominus ab ejusdem arbitrio ecclesiam in horum possessorio relinquere, aut aliunde necessitatibus illius providere.

Ex praescriptis duobus agris prosperat quovis anno flor. 15, e marsupiali elemosyna percipit flor. 14, a singulo pulsu funebri si omnes campanae pulsantur cruc. 24, per annum flor. 11, e mulctis flor. circiter 6, e capitalium interusuriis flor. 14 den. 65, capitalia illa alocata sunt hoc ordine Peremartonyiensibus et quidem: Joanni Takács flor. 66, Mathiae Toth flor. 5, Stephano Elő flor. 10, Ladislao Puskási flor. 15, Joanni Markus flor. 11 den. 95, Georgio Varga flor. 7, Joannis Varga flor. 16 den. 50, Stephano Pinter flor. 12 den. 28, Josepho Suli Weszprimiensi flor. 100. Haec omnia sunt sub cura parentis ecclesiae Stephani Barkoczi, isque parochus coram iudice, et jurassoribus localibus tantum cum dominalis homo adesse non possit, quotannis rationes reddit.

Clenodia et apparamenta habet sequentia: calicem cujus cuppa argentea cum patenula cuprea, ciborium cujus cuppa argentea, monstrantiam cupream, pacificale 1 ex cupro inauratum, pixidem pro deferendo ad infirmos sacro viatico et oleo infirmorum duplicatam ex argento. Pixidem 1, novam alteram antiquam ex lamina pro conservandis sacris liquoribus, casulam cum suis appertinentiis pretiosam pro solemnibus festis, aliam pulchram etiam pro dominicis et festis simplicibus. 3^a pro feriis, 4^a nigri coloris, et hanc omnibus requisitis instructam, albas 2, amictus 5, cingulos 2, corporalia 9 majora, minora pro sacro viatico 5, purificatoria 12, manutergia 5, superpellicea 3, missalia 2, unum de sanctis, alterum de requiem, vestes ministrantium 4, tintinabula 3, organum mutationum 6, campanas 3, in turri appensas quarum major sine corona, et pistillo cent. 8 et libr. 55, media cent. 2 et libr. 14 ponderant.

Venerabile Sacramentum altera quavis hebdomada renovatur pro publica adoratione, et sacra fidelium communione hostiae quoque intra idem tempus pro consecratione recentes parantur. Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus habetur, una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est venerabile capitulum Weszprimiense, quod jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, officio patronati satisfacit. [50]

De parocho et ejus obligatione

Parochus est Antonius Kapuváry¹² annorum 28, linguas callet Hungaricam, Germanicam et Italicam, studia theologica absolvit Romae, ubi doctoratum quoque adeptus est, est canonicè investitus et installatus curam animarum exercet in annum 6um. Libri, quibus utitur, ejus proprii sunt, sunt autem sequentes: Biblia Sacra Latina, Hungarica, Germanica, Concordantiae Bibliorum, Concilium Tridentinum, Jus canonicum Anacleti Reiffenstul, Remigii Maschat et Rainhardi Baumgartner Theologia moralis p. Antoen, Alphonsi de Ligorio Jacobi Bezombes, Thomas Zanecz, Kalauz Pazmanni, ejusdem Conciones, Martinus Biró, Stephanus Szabó, Antonius Bordoni Italice et Germanice, Ambrosius Cataneus Italus, Ignatius Claus, Joannes Molnár, Institutiones pastorales Sancti Caroli Boromei, Clericus instructus, Samuel Vajda, de Vita Christi, Catechismus Romanus, Meditationes et Confessio Sancti Augustini, Meditationes Sancti Ignatii, Vita sanctorum, Vicerowszkii de Bello sacro, Josephus Fluvius de Bello Judaico, Descriptio antiquae et novae Romae, Rituale Pontificale et Caeremoniale Romanum, provisos est etiam cum protocollo, tum matricula, in hanc baptisatos, copulatos, ad fidem Catholicam conversos et mortuos, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes refert.

Sacrum missae sacrificium omnibus diebus dominicis et festis celebrat, imo nec feriatis diebus sine ratione intermittit, neque his, si stipendium offeratur lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat, diebus dominicis et festis de praecepto a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a divina inchoat, et missae sacrificium offert Deo pro populo sibi concredito, absoluto sacro ad concionem dicit, ante dimissionem concionis, desponsos, si qui sint, promulgat, et festos ac venturos jejuniorum dies populo annunciat, catecheses facit, et juventutem cum in templo, tum in scholis, rudiores autem domi suae e doctrina fidei examinat, et in praeceptis morum instituit, post catechesim porro pro ratione solemnitatum in festis et profestis lytanas cum populo servat.

Sacramenta ea cum promptitudine administrare studuit, ut nemo sit, qui ejus culpa absque sacramentis decessisse adduci possit. Sacrum viaticum a modo imposterum dum tempus, et emergentium casuum circumstantiae admiserint, intra matris parochiae ambitum superpelliceo, et stola indutus, puero cum tintinabuli pulsu praecedente defert ad [51] infirmos, in lampade etiam coram Venerabili Sacramento in tabernaculum reposito lumen ita posthac alet, ut sin minus constanter, saltem dominicis et festis diebus sub divinis officiis ardeat, si enim hoc in ecclesiis angustiori penu provisum magna

¹² Kapuváry Antal Nep. János (†1807). PFEIFFER, 1987. 126–127.

cum observantia fit, fieri in hac potest, quae 60 et amplius flor. annuum proventum habet.

De proventibus parochi

Habet a singulo pari frumenti 1 Pos. metr. et cruc. 18, titulo stolae a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura posthac habebit sine ullo funeris discrimine cruc. 30.

Agros habet integram colonicalem sessionem constituentes, qui in tres calcaturas divisi sunt, pro prima calcatura primus est in loco vulgo Öreg-földek végén 4 Pos. metr. ad 7^{trionem} Evam Sallér, ad meridiem Joannem Szücs vicinos habet. 2^{dus} in Alájáró 4 Pos. metr. ad ortum Evam Sallér, ad occasum Joannem Szücs vicinos habet. 3us ad Széles-földek 5 Pos. metr. in vicinitate ad meridiem Joannis Szücs ad 7^{trionem} Stephani Varga. 4^{tus} Somlórájáró 4 Pos. metr. ad meridiem penes Joannem Szücs ad 7^{trionem} penes Evam Sallér. 5us in plaga Eösi-határ-dülö 4 Pos. metr. ad orientem in vicinitate terreni Eösiensis, ad occidentem in vicinitate Joannis Szücs. 6us iidem in plaga Eösi-utra dülö 5 Pos. metr. ad ortum Joannem Szücs, ad occasum Franciscum Mészáros vicinos habet. 7^{mus} in loco Kiss-Somló 2 Pos. metr. ad meridiem Joannis Szücs ad 7^{trionem} Evae Sallér agros vicinitate tangit. Horum omnem culturam sola dempta fimatione parochiani praestant, adeoque horum procreationem demetunt etiam et convehunt, pro eadem calcatura ipse parochus suis impensis curat cultivari sequentes: horum primus est in loco Öreg-földek dicto 7 Pos. metr., qui versus meridiem Joannis Szücs ad 7^{trionem} Stephani Varga agrum tangit. 2^{dus} in plaga Vörös-kő 4 Pos. metr. versus meridiem molitorem Halofeum, ad 7^{trionem} Joannem Szücs vicinos habet. 3us ad Öreg-Szennyeshegy 4 Pos. metr. ad ortum penes agrum Joannis Szücs, ad occasum penes Evam Sallér. 4^{tus} in Közép-dülö 4 Pos. metr. inter agros ad ortum Evae Sallér ad occasum Joannis Szücs. 5^{tus} 6 Pos. metr. in plaga Reá-adás dicta versus 7^{trionem} penes Joannem Szücs, versus meridiem penes viam Eösiensem 6us in plaga Eösi-gyalog-utra-dülö 1 Pos. metr. penes Joannem Szücs ad orientem, ad occidentem penes Evam Sallér. Pro secunda calcatura primus in loco Öreg-Bekefűz [52] 4 Pos. metr. versus meridiem penes Joannem Szücs, versus 7^{trionem} penes Evam Sallér. 2^{dus} in loco Kiss-Tikmonyas Domb 2 Pos. metr. iidem sunt vicini, qui prioris. 3us in loco Szilfa-dülö 4 Pos. metr. 4^{tus} in Kiss-kövecses 3 Pos. metr. 5us in Csordára-dülö 4 Pos. metr. hi ad meridiem Joannis Szücs, ad 7^{trionem} Eva Sallér agris vicini sunt. 6us in Öreg-kövecses 4 Pos. metr. versus meridiem penes Joannem Szücs, versus 7^{trionem} colonum Bogyoszlai Varga nuncupatum. 7^{mus} vulgo Csörgönél 4 Pos. metr. versus 7^{trionem} Joannem Szücs, versus meridiem Stephanum Pecsí habet vicinos. 8us in plaga Kallora-dülö 4 Pos. metr. ad 7^{trionem} Joannes Szücs,

ad meridiem Eva Sallér vicini sunt. Agros hos cultivant parochiani, metunt fruges, et easdem convehunt.

Pro hac eadem calcatura habet et alias terras parochus, quas ille ipse cultivat, et quidem in loco Kiss-Beke füz 2 Pos. metr. ad 7^{trionem} in vicinitate Joannis Szücs, ad meridiem penes prata diversorum colonorum. In plaga Kertek-alat dicta 4 Pos. metr. In plaga Kiss-mák-földek 1 metr. Pos. In plaga Kiss-köles föld 2 Pos. metr. In plaga Tüskesben-dülö 3 Pos. metr. singulus ager jacet inter eosdem vicinos ab una parte, Joannem Szücs, ab altera Evam Sallér. In plaga Temetöre-dülö 3 Pos. metr. penes Joannem Szücs ad 7^{trionem} ad meridiem autem penes agrum lanionis.

Pratum fixum habet unum in pratis vulgo Tarkás rét versus 7^{trionem} penes pratum Joannis Szücs, versus meridiem penes pratum Evae Sallér proferens 2 circiter currus faeni, quod ipsemet falcari curat. Singulo item anno assignatur in divisione pratorum per incolas ad rationes parochi in diversis locis pratum ea capacitate, ut faenum 8 curribus aquirat, atque hoc defalcant parochiani, faenum colligunt et convehunt.

Porto in promontorio Berhidensi habet vineas fossorum 7, in vicinitate vinearum spectabilis domini Beniczky ad 7^{trionem}, ad meridiem Francisci Uti. Hanc vineam possidet parochus in summa flor. 100, per Stephanum Szabó condam Peremartonyiensem parochum in forma capitalis legatorum, ita, ut erga annum ejus interusurium futuri Peremartonyienses parochi, quovis mense unum missae sacrificium celebrare teneantur, quam 100 flor. summam cum cognati defuncti legantis velut paratum aes retinere, parochus autem legantis successor vinum acceptare maluerit, eadem vinea paracho cessa existit, salvo jure terrestralis dominii, cui deposita eadem 100 flor. summa, et meliorationibus competenter exsolutis integrum manet dictam vineam ad suos usus applicare. [53]

De scholae rectore ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Ladislaus Puskási annorum 34, absolutus philosophus, Catholicus, fidei professionem fecit, scit ritus et caeremonias ecclesiae exacte, doctrinam habet competentem suo officio, cui tum in cantu, tum vel maxime in juventutis instructione satisfacit, morum a pietate aliisque eximiis virtutibus laudabilium est. Pulsus in omnibus temporum circumstantiis perficiendi obligatio illi incumbit, et quoad hoc etiam parochianis debite satisfacit. A quovis pari conjugum cruc. 7 et quadrantem Pos. metr. de frumento, titulo pulsus funebris cruc. 6, a pulsu contra tempestatem a quavis domo unum libonem panis, pro instructione puerorum a quovis, si caeteroquin solvendi capax sit, annue cruc. 30, a comitiva funeris cruc. 7, occasione baptismatis cruc. 3, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros habet 2 singulum 4 Pos. metr., unus situs est in plaga Malom hálo fa versus meridiem in vicinitate agri parochialis, versus 7^{trionem} in vicinitate communis pascui. Alter jacet infra hortos ad meridiem penes agros Martini Pap, versus 7^{trionem} in vicinitate agri ad communitatem pertinentis, utrumque plenarie cultivant parochiani. In locum prati habet duobus curribus paratum faenum.

Domus parochialis prout et ludimagistri e crudis materialibus structae sunt, illa pro parcho 2 cubicula, pro familia 1 et camerulam, ludimagistri autem 2 cubicula et camerulam complectitur, quae cum reliquis appertinentiis in statu commodo positae sunt, earum aedificatio et reparatio, quantum ad materialium, et aeris parati impensarum subministrationem patronis, quantum vero operas et curules, et manuales attinet, parochianis incumbit.

De filialibus ecclesiis

Matri Peremartonyiensi ecclesiae adnexae sunt filiales 1ª possessio Berhida matri ecclesiae contigua, in qua habetur ecclesia sub initium prioris saeculi e solidis materialibus per Sophiam Huszár modernorum duorum composessorum Boronkai abaviam erecta, et exaltationis Sanctae Crucis venerationi dedicata paucos ante annos ab haereticis, qui illam olim occuparunt, recepta et reconciliata est. Exstat in ea altare 1, quod portatili lapide bono, neque ulla sui parte violato provisum, tribus mappis ac aliis ad decentem ornatum requisitis vestitum est. [54]

Dotem nullam habet, proventum autem e marsupiali elemosyna provenientem, qui annue facit flor. circiter 14, e vineae inferius referendae fructu circiter 5 flor., ex interusuriis item elocatarum summarum, quae sunt sequenti ordine apud Constantinum et Michaelem Kozma Graecos flor. 100, apud Joannem Varga Peremartonyiensem flor. 10, Michaellem Molnár Berhidensem flor. 5, Josephum Meszáros alias Tönköl flor. 3. Item apud dominam Georgii Késmárky relictam viduam, domini Samuel et Daniel Boronkai referunt flor. 100 haberi, super quibus cum nullae extent obligatoriales, investigabit parochus, unde debitum hoc activum natum sit ecclesiae, et ejus realitate comperta, super eodem chartabiancales confici curabit, et oeconomus ecclesiae juxta praescriptum episcopalium constitutionum eligendo, qui singulis annis de proventibus et erogationibus ipsi parcho coram dominis composessoribus et senioribus loci Catholicis rationes reddet, resignabit.

Vineola ecclesiae situatur in promontorio Berhidensi in vicinitate vinearum versus meridiem Stephani Szél, ad 7^{trionem} Michaelis Legát fossorum 4.

Provisa est insuper casulis 2, quarum una nigra est, altera coloris diversi, utraque suis appertinentiis est instructa albam 1, amictus 4, corporalia 4,

purificatoria 4, cingulos 2, calicem una cum patenula argenteum 1, ciborium cupreum 1, missale 1, librum Evangeliorum 1, rituale 1, tintinabulum 1, campanam 1, quae libr. 180 appendit.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter ordinariam in filiali hac infirmos providendi, mortuos sepeliendi, populum in rebus fidei, et morum praeceptis sedulo instituendi obligationem peculiarem quidem nullam habet, feriatis diebus nihilominus semel aut bis quavis hebdomada ad eam transit, et sacrum ibidem celebrat. Titulo hoc a Catholicis ibidem degentibus habet a singulo pari cruc. 18 et metr. Pos. frumenti, stolam praeterea in matre praestari solitam, stolae liberae titulo habet duplum ordinariae.

Secunda filialis est Pap-keszi distans a matre 1 hora.

3^a filialis est possessio Kiss-kovácsi distans a matre uno quadrante.

Quarta est possessio Künkösd distans una hora, praedium Rostási ½ hora, et praedium Saári tribus quadrantibus horae a matre distantia.

Ecclesia in [55] harum filialium nulla existit. Parochus etiam relate ad has praeter ordinariam officii pastoralis obligationem nullam habet, ac ideo proventum etiam solum stolarem, qui aequalis est in matre praestari solitae.

Ludimagister in nulla praescriptarum filialium habetur, sed in singulis dum opus est servitium facit matris ecclesiae scholae rector, et tunc stolam in matre praestari solitae aequalem percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Peremarton numerantur animae Catholicae confessionis capaces 594, incapaces 223.

In filiali Berhida animae Catholicae confessionis capaces 112, incapaces 48, Augustanae confessionis 6, Helveticae 486.

In filiali Kiss-kovácsi Catholici confessionis capaces 12, incapaces 8, Helveticae confessionis 204.

In Pap-keszi Catholici confessionis capaces 6, incapaces 4, Helveticae confessionis 823.

In filiali Künkösd Catholici confessionis capaces 15, incapaces 9, Augustanae confessionis 13, Helveticae confessionis 248.

In praedio Rostás Catholici confessionis capaces 21, incapaces 6, Helveticae confessionis 7.

In praedio Saári Catholici confessionis capaces 4, incapaces 3, Heleticae confessionis 3.

Populum etsi frigidos quosdam imo, et malos suo in numero complectatur, devotus tamen ex merito dici potest rosarium angelicum et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit in rudimentis, fidei pro suae capacitatis modulo sufficienter instructi sunt, vitiis enormibus, aut publicum scandalum causantibus addictus nullus est, si in pejus aliquid prolabatur aliquis, et suavioribus corrigi nequeat dominali autoritate per parochum implorata castigatus emendatur.

Apostata nullus est, ad fidem Catholicam conversi duo, qui in matricam de nomine et cognomine inscripti sunt, tales deinceps quoque inscribet parochus, ac una exprimet conversi locum originis, aetatem, haeresim, quam abjuravit, nomina item duorum triumve testium, qui fidei professioni a talibus elicita adstituri sunt.

Congregatio nulla sed devotio sub titulo perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti autoritate ordinarii introducta habetur. [56]

De obstetricibus et vespilonibus

In matre datur obstetrix Catholica adjurata, et ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum sufficienter instructa. In filialibus cum haeresis praedominetur, acatholicae sunt, quas parochus ad juramentum stringere non potuit. Pro caemeteriis habetur locus opportunus benedictus, et contra pecorum et pecudum accessum munitus. Vespilones autem, quibus ex officio incumberet mortuos inhumandi obligatio, nulli sunt. Atque haec etc.

CANONICA ECCLESIAE

et parochiae Eöskeüiensis visitatio die 29^a Aprilis 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater Eöskeüiensis ecclesia honori Sanctae Crucis sub titulo inventionis dedicata, e solidis materialibus est erecta, a quo et quando non constat, sunt in ea altaria duo quae lapidibus portatilibus bonis instructa, et necessariis debite vestita sunt.

Dotem nullam habet, nec proventum alium, quam e marsupiali provenientem elemosyna, qui annue circiter flor. 24 efficit, in parato flor. 25 den. 84.

In activis debitis flor. 134 den. 97 ½ apud sequentes elocatos, et quidem apud Stephanum Gaspar flor. 20, Georgium Gillanyi flor. 16 den. 30, viduam Martini Mrazik flor. 3 den. 67 ½, Georgium Podluzsanszky flor. 6 den. 50, Michaellem Paraky flor. 9, Joannem Kollenics flor. 1 den. 50, Michaellem Volek flor. 5, Joannem Vaczula flor. 9, Georgium Koronczay flor. 10, Mathiam Hubinek flor. 2, Joannem Nitrai flor. 1 den. 50, Emericum Gaspár flor. 6, Franciscum Massék flor. 7, Georgium Malina flor. 3, Franciscum Mészáros flor. 2, Franciscum Koronczai flor. 2, Josephum Csemniczky flor. 3, Paulum Vas flor. 3, Michaellem Podluzsánzky flor. 20, Georgium Polák flor. 4. Proventus ecclesiae colliguntur in cistam duplici sera munitam, quarum unius clavim parochus, alteram conservat ecclesiae oeconomus, qui de perceptis et erogatis a modo imposterum parochus coram dominali officiali, et senioribus loci quotannis rationes reddere obligabitur. [57]

Sacra vasa et paramenta habet sequentia: et quidem monstrantiam cupream 1, ciborium cupreum, calicem cum sua patenula argenteum, alium defectuosum cupreum cum 2 patenis aequae cupreis pacificale cupreum 1, thuribulum cum navicula cupreum 1, pixidem lamineam 1 pro sacris liquoribus, casulas 4, duas festivas, duas pro usu quotidiano suis requisitis instructas, hae diversi coloris sunt, quibus accedunt duae nigrae suis appertinentiis pariter instructae, albas 3, amictus 3, cingulos 2, corporalia 6, purificatoria 12, rochetum 1, superpelliceum 1, tintinabula 2, organum 4 mutationum, vexilla 2, campanas 3, quarum una in turri ecclesiae suspensa appendit libr. 30, duae in pago erecto campanili appensae ex his una libr. circiter 120, altera 30 libr. ponderant.

Venerabile Sacramentum tam pro publica adoratione, quam aegrotantium sacro viatico, ac etiam fidelium sacra communione altera quavis hebdomada recenter consecratur, intra idem tempus etiam hostiae pro consecratione recentes parantur, ac constanter in loco sicco et apto conservantur. Habetur etiam fons baptismalis, qui decente in ecclesia loco collocatus bona sub clausura una cum sacris liquoribus custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est illustrissimus dominus comes Stephanus Zichy, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, officium quoque patroni speratur adimpleturus.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Andreas Mazár¹³ annorum 40, callet linguas Slavonicam bene, Germanicam mediocriter, Hungaricam mediocriter, servit sola Slavonica, aliis autem solum in excipiendis confessionibus, studia theologica absolvit Jaurini, est canonice investitus et installatus est, curam animarum exercet annis 12. Libri, quibus provisos est, sunt sequentes: Sebastiani Abreu Institutio parochi, Alphonsi Ligorio Theologia moralis, Anacleti Reiffenstul, p. Buzenbaum Theologia moralis, Hermani Brickman Theologia universa, Pauli Herczig Manuale parochi, Engelmayer de Impedimentis matrimonii, Antonii Steinsics Panoplia dogmatica, concionatores: [58] Josephus a Sancta Maria, Mathias Heimpak, Spicilegium p. Klauz, Philippus Kiszeli, Antonius Pinter, Currus Israel, Florum campi fasciculus, Laselve, Penzinger, Andreas Illyés, Andreas Kollenics, Nucleus catecheticus, Catechismus Romanus, Thomas Kempensis, Biblia Sacra, Imago filiationis Marianae, Notitia Sanctorum Patrum, Acta Sanctorum Hungariae, Sylva cogitationum Sacrarum, Thesaurus Benedictionum, Jus canonicum p. Pichler, ejusdem Theologia polemica, Otia Bácsmegyeiana, Germanici Antonii Magerl, Mathiae Heimpak Conciones funebres, Conciones Michaelis Müller, Georgii Hoffman, Heriberti Solurn, Casimiri Dorner, Sebastiani Schmid, Constantii Arsonii, Francisci Settelin, Gervasii Bulzter, Joannis Bur, Didaci Stellae asceticus. Provisus est tam matricula, quam protocollo, huic benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones, et consistoriales ordinationes inserit, in matriculam autem nomina baptisatorum, copulatorum, ad fidem Catholicam conversorum ac mortuorum inscribit.

Missae sacrificium singulis festis et dominicis diebus, imo feriatis quoque, nisi infirmitate impediatur, sacrum missae sacrificium celebrat, dominicis quidem et festis de praecepto pro populo sibi credito offert, feriatis autem si manualis elemosyna ipsi offeratur, cantatam missam erga flor. 1, lectam erga cruc. 24 celebrat. Divina officia festis de praecepto et dominicis diebus a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a inchoat, post missae sacrificium inomisse dicit ad concionem finita dictione venturos tum festos, tum jejuniorum dies populo annunciat, et desponsos, si qui sint, eos juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, iisdem diebus a meridie lytanas cum populo servat, deinceps nisi legitimum occurrat impedimentum, etiam catecheses faciet, ac juventutem in rebus fidei, et morum praeceptis solerter instruit.

Sacramenta petentibus ea cum promptitudine administrare studuit, ut nemo sit qui parochi negligentia aut morositate his se frustratum queri possit. Lampadem solum sub divinis officiis [59] idque tantum dominicis et fe-

¹³ Mazár (Maszár) András (†1810). PFEIFFER, 1987. 708.

stis diebus accensam alit in ecclesia. Venerabile Sacramentum ad infirmos defert, dum tempus et emergentium casuum patiuntur circumstantiae stola et superpelliceo indutus puero cum pulsu tintinabuli praecedente, sed absque lumine cum ob paupertatem penus ecclesiae sumptus pro eo non habeat.

Proventum parochus habet in aere parato ab inclyto dominio flor. 12, tritici metr. 10, siliginis 12, vini urnas 10, et sedecimam ex decimis, a parochianis titulo lecticalis obventionis a quolibet pari cruc. 30, et unam Pos. metr. frumenti, titulo stolae a baptisate habet cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura majoris cruc. 30, minore cruc. 15, titulo liberae stolae accipit duplum ordinariae.

Agros habet duos in loco Banta nominato sitos, quorum unum 16, alter 12 Pos. metr. capax est, uterque per parochianos cultivatur, jacent agri hi in vicinitate agri ad ludimagistrum Catholicum spectantis et prati parochialis. In finibus praedictorum agrorum habet parochus terram exstirpatitiam metr. Pos. 6, suorum antecessorum industria, et expensis exstirpatam, hanc ipse parochus cultivat.

Prata habet 2, 1^{mum} in loco Banta nominato 1 curriculi proferendi capax penes pratum lanionis, hoc pratum suis impensis curat falcari parochus. 2^{dum} pratum, quod 6 curribus profert faenum, situm est non longe post piscinam in vicinitate praedicantis, et Pauli Czaltik, quod per parochianos falcatur, faenum per eosdem colligitur et convehitur.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Csemniczky annorum 34, absolvit grammaticam, est Catholicus, fidei professionem fecit, scit caeremonias et ritus Catholicos, pro qualitate loci hujus doctrinam habet sufficientem, obligationibus suis tam in cantu, quam etiam puerorum institutione satisfacit, mores hucusque bonos prae se tulit, pulsare in quibusvis temporum circumstantiis illi incumbit et obligationi suae hac etiam in parte respondet.

Proventum habet sequentem in parato aere a quolibet pari cruc.¹⁴ de frumento¹⁵ titulo instructionis puerorum solvendi capacium, nomine stolae a comitiva funeris [60] adulti cruc. 15, a sepultura infantis cruc. 9, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, a baptisate cruc. 3.

Agros habet duos: unum 4, alterum 3 Pos. metr. capacem, uterque situs est in loco Banta nominato in vicinitate agrorum parochialium.

¹⁴ Kihagyva az érték.

¹⁵ A frumento után egy szónyi hely ki van hagyva.

Pratum duos currus faeni proferendi capax in eodem loco Banta in vicinitate Josephi Cseh et Jacobi Simak tam agros, quam prata plenarie cultivant et fructus convehunt parochiani.

Domus parochialis praeter unum exiguum cubiculum et cameram est e ligneis materialibus constructa, complectitur 3 cubacula, cameram et culinam. Domus scholaris est tota e solidis materialibus uno cubili et camera, ac culina provisa. Domus parochialis tota in ruinam inclinata est, scholaris domus autem tectum majorem in modum desolatum, aedificatio harum, prout etiam reparatio tam dominio quoad materialia, et aeris parati expensas, quam parochianis, qui curules, et manuales operas praestare tenentur, incumbit.

De filialibus

Ad matrem Eösküiensem ecclesiam, qua filiales spectant possessiones Villonya et Szent-István, Villonya distat a matre spatio unius horae, Szent-István spatio 5 quadrantum, utraque est absque ecclesia. Parochus pro Sacramentorum administratione, et sepeliendis defunctis Catholicorum ad eos procurrit, pusillum Catholicum populum in doctrina fidei, et morum praeceptis instruit, praeter stolam, quae ordinariae duplam efficit, nullum proventum habet. Ad has filiales deservit, et pro fatigiis, cum de caetero nihil habeat, stolam duplam desumit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Eöskü animae Catholicae confessionis capaces numerantur 224, incapaces 101, Augustanae confessioni addicti circiter 600.

In filiali Villonya Catholici confessionis capaces 25, incapaces 10, Augustanae confessionis 9, Helveticae confessionis circiter 300.

In filiali Szent-István animae Catholicae confessionis capaces 10, incapaces 2, Helveticae confessioni addicti circiter 340.

Populus Catholicus satis devotus est, et in ecclesia frequens, pias de Sanctissima Trinitate cantilenas {cantilenas}¹⁶ concinit, sed rosarium angelicum non oravit [61] hucusque, nunc autem illud orandi methodum populum parochus quamprimum edocebit, et usum orandi introducet. In doctrina fidei sunt pro modulo capacitatis suae bene instructi.

Graviorum criminum rei de benignitate Dei non dantur, si qui in pejus aliquid sive malitia sive fragilitate prolabantur, in illis ad frugem reducendis curam et operam suam parochus impendit, quae Dei miseratione hactenus infructuosa non remansit.

¹⁶ A szót a forrásban egymás után kétszer is leírták.

Praecepto confessionis et Paschalis communionis duo tresve, qui non satisfecerunt, inveniuntur, hos parochus si suavi agendi ratione ad implendum praeceptum adduci nequiverint, implorata assistentia dominali compellere studebit, ac una illis declarabit, quod si tali in statu ipsos decedere contingat, sciant se sepultura ecclesiastica carituros. In casu emergente pro sui instructione ad officium vicariale recurrat.

Apostata nullus hic versari scitur, conversi etiam opera moderni parochi in parochia hac recentis nulli sunt, si qui Dei beneficio ad fidem salvificam subinde adducti fuerint, eos de nomine et cognomine cum expressione loci originis, haeresis additis duorum triumve testium talium professioni praesentium nominibus in matricam inscribet.

Congregatio praeter eam, quae sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis auctoritate ordinarii introducta est, nulla datur.

De obstetricibus et vespilonibus

Datur in matre obstetrix Catholica adjurata ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructa. In filialibus sunt acatholicae, de his quoque experimentum capiet parochus, et num baptisare noverint, debite explorabit. Locus pro inhumandis mortuorum corporibus non adeo commodus et idoneus est, sed hic melior designari nequit. Vespilo cui ex officio incumbit obligatio inhumandi mortuos, habetur, et hic liber est a praestando portionali quanto, aliisque obligationibus communitati debitis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Palotensis die 29^a Aprilis 1779° peracta.

De statu ecclesiae [62]

Ecclesia vetus in arce Illustrissimi domini comitis Nicolai Zichy de Vásonkeö situata, dicata est Beatae Mariae Virginis sub titulo in coelum assumptionis, est lapidea non consecrata, sunt in ea altaria duo sacro apparatu debite vestita, et portatilibus lapidibus, quorum unus in sigillo violatus est, instructa. In locum veteris hujus et jam trabibus succollatae ecclesiae nova nunc erigitur, hactenus surrexit sumptibus ecclesiae plebe Catholica vecturas et manuales operas administrante inclytum dominium, quod caeteroquin jus patronatus fovet, calce et lignis pro pegmatibus succurrit. Dotem neutra habet, nisi hoc nomine venire possint agri inferius specificandi.

Proventum fixum pariter nullum, sed e largitionibus populi provenit, quidquid percipit, unde ejus quantitas in singulum annum determinari nequit, circiter nihilominus facit flor. 50. Agros possidet numero 4, quorum bini singulis annis inseminantur. 1^{mus} est in plaga infra calvariam sita 3 Pos. metr., cui a 7^{trione} ager parochialis, a meridie illustrissimi domini comitis Nicolai Zichy advicinatur. 2^{dus} in diverticulo Tábor-mező 4 Pos. metr., cujus ab oriente Caspari Sörfözö, ab occidente domini comitis Stephani Zichy terrae vicinae sunt. 3^{ius} in plaga infra claustrum vetus a 7^{trione} in vicinitate prati parochialis Kiss-rét dicti a meridie in vicinitate domini comitis Nicolai Zichy 4 Pos. metr. 4us in diverticulo Banta 2 Pos. metr. versus 7^{trionem} penes viduae Andreae Horváth, versus meridiem penes Michaelis Komáromi excoluntur propriis ecclesiae impensis. Fructus horum agrorum importat circiter flor. 25.

Ad haec habet eadem ecclesia in activis debitis flor. 700 apud Palotenses minutim elocatos, quorum hic et nunc census in calculum assummi nequit, cum de die in diem incassetur, et in fabricam ecclesiae convertatur. Debitum passivum habet flor. 100, qui a Stephano Hajas paracho loco ecclesiae pro sanctuarii tecto soluti sunt. Proventus isti administrantur a curatore per parochum, et seniores populi cum concursu dominalium Catholicorum officialium eligi solito, qui unam cistae pecuniariae clavim, alteram parochus conservat, isque de omnibus tam erogatis, quam perceptis, quovis anno paracho praesentibus dominiorum [63] officialibus, et senioribus plebis rationes reddit.

Vasa sacra et sacram supellectilem habet sequenti ordine: calices 2 cum totidem patenulis, horum unus argenteus, alter cupreus est, ciborium ex cupro 1, monstrantias 2 utramque cupream, crucem aeream 1, pixidem pro sacro viatico et sacris liquoribus ad infirmos deportandis unum ex argento. Poculum argenteum pro ministranda aqua baptismali, missalia 2, casulas suis appertinentiis instructas 5 diversi coloris, nigram 1, corporalia, purificatoria ad usum sufficientia, quae pro decore domus Dei semper munde et nitide asservantur, vexilla dantur 4, organum mutationum 5, tintinabula 3, campanae 2, una libr. 150, altera 120.

In ambitu parochiae sunt capellae duae, una in caemeterio honori Beatae Mariae Virginis a suo conditore excellentissimo domino comite Joanne Zichy oblata. Dotem nullam habet, sed piis populi largitionibus providetur. Sacram supellectilem nullam habet, sed quoties opus est, haec ex ecclesia parochiali effertur. Divina illic in festo patrocinii, nempe die sanctissimi nominis Beatae Mariae Virginis commemoratione omnium fidelium defunctorum, item a festo Sancti Georgii, usque diem commemorationis Omnium fidelium defunctorum singulis diebus Lunae persolvuntur, ibi etiam occasione funerum exequiae absolvuntur.

Altera capella est in promontorio Öreghegy dicto honori Sancti Donati a dominali provisoro Tumbart aedificata absque dote, proventum unde con-

servetur, nullum habet, ideo in extremam pene desolationem jam incidit, hanc diruendi et materialia ejus usui apta alio applicandi potestas parcho conceditur.

De dominis terrestribus et patronis

Domini terrestres sunt illustrissimi domini comites Nicolaus et Stephanus Zichy de Vásonkeő, gaudet jure patronatus et jus praesentationis exercent, officio et obligationi patroni sperantur plenius satisfacturi. Comes Stephanus Zichy in suo castello sacellum publicum ab illustrissimo domino comite Emerico Zichy et ejus conjuge Theresia Erdödy e consensu excellentissimi domini Adami condam Acsádi episcopi Weszprimiensis, qui illud benedixit, aedificatum habet, cui loco dotis de necessariis providere dominio incumbit.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Stephanus Hajas¹⁷ annorum 45, callet [64] linguam Hungaricam bene, Germanicam mediocriter, studia absolvit Tirnaviae in universitate, est canonice investitus et installatus, curam animarum post abolitam Societatis Jesu religionem, cujus professus fuit, in alma hac diaecesi, ut parcho in 4^{tum} annum exercet.

Libros habet complures ad suam privatam personam pertinentes, sed cum ad Weszprimiensem parochiam jam jam transiturus sit, propriis omissis, qui sunt parochiae, eos tantum recenset, sunt autem sequentes: Biblia Sacra Latino-Germanica, Georgii Káldi Conciones dominicales, Pichleri Jus canonicum tom. 2, Raifienstul Theologia moralis tom. 1, Penzinger sub titulo Bonus ordo, Biblia Latina in 8°, Theologia Concionatoria Constantini Laetius in 8° tom. 5, Biblia Hungarica Lacera, Disputatio theologica de Sacramento Poenitentiae, missalia 2, ritualia 2, unum Strigoniense, alterum Weszprimiense, liber Evangeliorum. Provisus est etiam tum protocollo, tum matricula, in hanc nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum. In protocollum autem benignas regias resolutiones, eppiscopales constitutiones et ordinationes consistoriales referre solet.

Missae sacrificium nedum festis vel dominicis diebus, sed ne feriatis unquam omittit, nisi grave impediendum occurat, offert illud dominicis et festis de praecepto pro suis parochianis, alias autem cum stipendium, sive manualis elemosyna offertur. Lectum Sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 ce-

¹⁷ Hajas István (†1798). PFEIFFER, 1987. 470–471.

lebrat. Diebus dominicis et festis de praecepto inchoat divina officia a festo quidem Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo vero Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10ª post absolutum missae sacrificium pro concione demptis messis, et vindemiae temporibus, aut cum de hyeme frigus nimium saevit, inomisse dicit, ante dimissam concionem desponsos, quos inter contrahendum est matrimonium, promulgat, et festos, venturosque jejuniorum dies populo annunciat, hora catechismi ordinaria est secunda pomeridiana, quae tum solum non fiunt, dum conciones etiam intermitteri debent, vesperae solemnioribus quibusdem festis, alias autem semper lytaniae servantur.

Venerabile Sacramentum stola et superpelliceo indutus, dum tempus et emergentium casuum circumstantiae patiuntur, puero cum tintinabuli [65] pulsu praecedente defert ad infirmos cum lumine autem, quod et in ecclesia coram venerabili aliquot tantum per hebdomadam lucet, ob paupertatem penus ecclesiae, quae modo in fabricam novae ecclesiae tota exhauritur, deferre non potest.

De proventu parochi

Parocho singulum par Catholicorum separatam habentium oeconomiam Hungari pendunt annuatim cruc. 30, et ½ quadrantem tritici, Germani autem cum nihil de caetero praestent, solvunt per singula paria flor. 1, Hungari ligna focalia quanta necessaria sunt, et sufficiunt vi contractus olim inter parochum et parochianos miti praestare tenentur, immediatus nihilominus moderni parochi praedecessor contractum hunc immutavit, atque cum suis auditoribus ita coaluit, ut in locum lignorum focalium praestent per aversionem flor. 45, quod cum in praejudicium successorum arbitrio suo agere integrum non fuerit, parocho, contractus vetus, longo quoque usu roboratus pro futuro etiam in salvo relinquitur, ita nihilominus, ut parocho absque praejudicio relati contractus liberum sit cum parochianis pacisci de parato aere lignorum loco praestando.

Ad haec in parato aere ab illustrissimo domino comite Nicolao habet flor. 21 den. 37, et metr. tritici mixti 12, urnas vini 3, ab illustrissimo domino comite Stephano Zichy in aere parato flor. 18, siliginis metr. 12, urnas vini 3, titulo stolae a baptisate percipit cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 2, a sepultura indiscriminatim cruc. 15, nomine liberae stolae cum ejus exigendae casus emergit, duplum ordinariae.

Agros habet sequentes: in diverticulo Tábor mezeje dicto ab oriente Joannis Kovács, ab occidente oppidanae communitatis 8 Pos. metr. In diverticulo Banta penes viam Kőhányas dictam ex parte orientis in vicinia Michaelis Pap,

ex parte occidentis familiae Timárianae 10 Pos. metr., qui ob sterilitatem a memoria cultus non est, in eodem loco habet jugera 2, juxta se situata a 7^{trione} penes agrum Petri Simon, a meridie penes agrum Timarianae familiae, capiunt metr. Pos. 7, ibidem versus orientem penes agrum Lutheranici ludimagistri, versus meridiem penes pratum ejusdem ludimagistri 10 Pos. metr. hujus etiam tertia pars ob sterilitatem inculta jacet, et pro falcastro relicta est. In diverticulo Somosallá dicto 16 Pos. metr. ab oriente in vicinitate agrorum [66] illustrissimi domini comitis Stephani Zichy ab occidente Michaelis Kollát. In loco Csákány hidalat dicto 4 Pos. metr. in vicinitate agri ad viduam provisoris Joannis comitis Horvát pertinentis a meridie penes Joannem Csik et Joannem Sánta. Ad stationes montis calvariae a 7^{trione} in vicinia ministri Calviniani, a meridie illustrissimi domini comitis Nicolai Zichy 3 Pos. metr. In plaga infra calvariam situata a 7^{trione} in vicinia ipsius calvariae montis, a meridie in vicinia agrorum ecclesiae Catholicae capax 8 Pos. metr. In plaga infra Puszta klastrom ab oriente in vicinia illustrissimi domini comitis Stephani Zichy agri, ab occidente in vicinia prati ad eundem dominum comitem spectantis capax 14 metr. Pos. In diverticulo Koldustelek ab occidente penes Stephanum Csáky, ab oriente penes Sigismundum Szakács 9 Pos. metr. Ex his duos cultivant parochiani, pro quovis anno unum, atque horum agrorum unus capit 16, alter 14 Pos. metr. reliquos suis impensis colit parochus.

Prata infra Puszta-klastrom duo possidet, Öreg et Kiss-rét nominata et conjuncta, quae a 7^{trione} agrum parochialem, et domini comitis Stephani Zichy, a meridie agros ecclesiae, et domini comitis Nicolai Zichy vicinitate continguus capacia 20 falcastrorum. Prata haec falcat, rastrat et convehit populus parochialis, in diverticulo Banta habet pratum 13 falcastrorum capax versus orientem in vicinitate Michaelis Basoky, ab occidente penes pratum dominale hic et nunc ad macellum assignati, a meridie penes pratum Adami Hajdu, istud suis impensis cultivat parochus.

Vineam fossorum 12 in promontorio Jozsán dicto inter vicinos a 7^{trione} Emericum Csörge, a meridie Josephum Fajt situatam, vineae huic adjacet etiam agellus 3 Pos. metr., quem una cum vinea suis impensis cultivare debet parochus. Et quoniam a parochiali populo vinea haec ea conditione in parochum translata est, titulo hujus tenetur templo vinum pro sacrificiis subministrare.

Habet pias etiam fundationes, unam quidem in flor. 100 subsistentem, haec summa a quo legata sit, ignoratur, sed eo fine relictam esse constat, ut in sacello caemeterii 6 quotannis missae celebrentur, quarum tres pro animabus in caemeterio eorum sepultorum, [67] tres autem in honorem sanctorum contra pestem patronorum, Sanctorum quippe Rochi, Sebastiani, Rosaliae et Sancti Francisci Xaverii celebrari debent, obligatio hanc summam fundationalem deponendi Stephano Hajas e conventionem cum suo in parochia Palotensi immediato antecessore inita incumbit, et se sub

actu praesentis visitationis depositurum declaravit ea tamen e certis motivis sub conditione, ut suo in parochia Palotensi successori imponatur obligatio alia 6 missae sacrificia celebrandi, quae pro impetranda sibi finali gratia, post obitum autem pro animae suae refrigerio offerri voluit. Cui petitioni, etsi ab aequitate ob motivorum propositorum momenta nequiquam alienae delatum non est. Praeter modo recensitam habet et aliam foundationem ex parte lineae illustrissimi domini comitis Stephani Zichy, pro novena Sancti Joannis Nepomuceni devotione ad ejusdem sancti statuam celebrari consueta, obligatio hinc in hoc subsistit novem diebus sub occasum solis incipiendo a primis vespers festi processionaliter exeundo lytanas de sancto, et 5^{ies} dominicam orationem et salutationem angelicam primum Hungarica deinde Germanica lingua praeorare tenetur. Habetur pro hoc ab illustrissimo domino comite Stephano Zichy quavis die cruc. 30 stipendium. Ludimagister habet per aversionem flor. 2 cruc. 15 ministrantes pueri flor. 1 cruc. 42.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Stephanus Gusalyi annorum 43, absolvit rhetoricam, est Catholicus professionem fidei fecit, scit caeremonias et ritus Catholicos, habet doctrinam suo officio competentem, munere suo autem rite et laudabiliter fungitur, in cantu aequae ac in juventutis institutione, morum est proborum, populo etiam singulariter acceptus, pulsare solum contra tempestatem incumbit ludimagistro, reliquos pulsus perficit aedituus, pro hoc peculiariter conductus.

Proventus ejus sunt a singulo pari Hungarorum suam oeconomiam habentium cruc. 15 et ½ Pos. metr. siliginis a Germanorum pari cruc. 17, in locum lignorum focalium flor. 18 per aversionem ab oppidana communitate praestandos. Titulo pulsus campanarum contra tempestatem habet jus ad prelum dominale occasione invectionis decimae mustum petendi, et aquirat libr. [68] circiter 10, ab instructione puerorum, quorum parentes solvendo pares sunt, nam incapaces solvendi gratis pro Deo instrui debent, annue ab uno quoque puero flor. 1, titulo stolae occasione baptismi ab Hungaris cruc. 3, a Germanis cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, si desponsi Hungari sint, si Germani cruc. 17, a comitiva funeris ab Hungaris den. 17, a Germanis cruc. 17.

Agrum habet unum 2 metr. Pos. penes locum vulgo Vadkert dictum, cujus a 7^{trione} Samuel Kovács, a meridie via curulis, ab occidente via Josepho Istellariana vicinitate junguntur, agrum hunc ob sterilitatem soli nemo colit.

Prata habet 2, unum in diverticulo Körös-alla capax falcatorum 9, a 7^{trione} penes Michaellem Morvai, a meridie in vicinitate Michaelis Németh, ac in reliquo pratum hoc dividit fossa Sárre té recens facta. Alterum pratum duo-

rum falcatorum capax rotundum situm est penes caemeterium et Puszta klastrom majus praecedens suis impensis colit ludimagister, alterum autem populus parochialis.

Tam parochialis, quam scholaris domus e solidis materialibus constructa est. Parochialis complectitur pro habitatione parochi cubicula 2, unum autem pro familia culinam, cameram, cellarium capax vini urnarum 50, stabula 2 et reclinaculum 1. Domus scholaris provisa est duobus cubiculis, quorum unum habitationi ludimagistri, alterum scholaribus pueris deservit, culina item camera et stabulo, utraque domus in statu satis bono posita est, earum aedificatio, conservatio et reparatio hactenus fiebat sumptibus e penu ecclesiae petitis, quod cum ante biennium tam ex parte ecclesiasticae superioritatis, quam ex parte inclyti dominii terrestralis serio difficultatum extitisset, populus parochialis agrorum ecclesiae cultivandorum obligationem in se assumpsit, quam etiam ab eo tempore praestitit. Haec utut se habeant, a modo imposterum ferio cavetur, ne ullo sub praetextu ecclesiae proventus in aedificium domus sive parochialis sive scholaris convertatur, sed inclytum dominium et parochiani, quibus similium aedificiorum extructio, conservatio et reparatio incumbit modum in aliis parochiis observari solitum teneant et sequantur.

De filialibus

Ad matrem Palotensem ecclesiam binae pertinent filiales 1ma est possessio Inota, altera est praedium Péth utraque 1/2 horae spatio a matre dissita est, nec in hac [69] nec in altera datur ecclesia. In hac filiali Inota unica solum habetur campana, quae appendit libr. 80.

De parochi obligatione et proventu

Parochus ad hanc filialem quoties opus est, tenetur pro Sacramentorum administratione pro mortuis sepeliendis transire, populum praeterea in doctrina fidei et morum praeceptis sedulo, ac diligenter instituere, quorum titulo a Catholicis et Augustanae confessioni addictis percipit 1/2 metr. Pos. frumenti ejus speciei, cujus dare possunt, item ab omnibus jugalibus provisum unum plaustrum lignorum focalium. Stola est eadem, quae in matre.

De scholae rectore

Ludimagister non datur, sed si opus et ludimagistri obsequio istud praestat ludimagister matris parochiae, qui tali occasione ordinariam stolam percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre oppido Palota animae Catholicae numerantur confessionis capaces 1357, incapaces 333, Helveticae confessioni addicti circiter 800, Augustanae confessioni circiter 800.

In filiali Inota Catholici confessionis capaces 90, incapaces 30, Augustanae confessioni addicti 66.

In filiali praedio Péth Catholici confessionis capaces 13, incapaces 8, acatholici 22.

Populus maxima parte satis devotus est, et in ecclesia frequens sub divinis praeorante et praecinente ludirectore, rosarium angelicum devote orat et laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, in rudimentis fidei seniores minus, juniores autem bene sunt instructi. In complexu parochiae hujus, cuicunque sceleri publice, ac manifeste dediti non sunt, quam blasphemandi [!] peje-randique consuetudini. In hac evellenda, penitusque eradicanda privatis, publicisque cohortationibus adlaborare non intermisit parochus et Dei gratia non sine mediocri emolumento eos similiter, qui fortasse praecepto annuae confessionis et Paschalis communionis satisfacturi non erant, vigilantia et opportunis mediis ad satisfaciendum huic obligationi induxit.

Apostata a vera Catholica fide nullus reperitur, conversi autem zelo moderni parochi sunt numero 6, quorum aetas, locus originis, haeresis, quam abjurarunt, in matricula accurate notata habentur, horum connotationi adjunguntur deinceps nomina duorum triumve [70] testium, qui neo-conversorum professioni adstituri sunt, nomina¹⁸. Congregationes habentur in hac parochia tres, Agoniae Domini ab antiquo introducta, Sanctissimae Trinitatis et perpetuae Sanctissimi Sacramenti Adorationis sub cura et directione parochi, quarum sodales sive confratres pro administratione reddituum unum e suo numero curatorem eligere consueverunt, apud hunc cassae una clavis, altera apud parochum, tertia apud ecclesiae aedituum conservatur.

¹⁸ Itt feleslegesen ismétli meg a 'nomina' szót.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstetrices in matre Catholicae duae, acatholica una, in filiali Inota Catholica, habentur adjuratae omnes, atque ad rite et valide ministrandum in casu necessitatis baptismum debite instructae. Pro inhumatione defunctorum datur locus opportunus extra septa oppidi benedictus, pro inhumandis autem mortuorum cadaveribus vespilones designati non sunt, sed caehalistae iis, qui e suo contubernio decedunt, scrobes effodiunt, reliqui quod invenire possunt, conducunt, praesto autem sunt, qui operam suam talibus commodent. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Eösiensis die 28^a Aprilis 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater Eösiensis ecclesia ex antiquis vetustae ecclesiae rudibus per defunctum episcopum Martinum Biró restaurata, et honori Sanctae Annae dicata. Altare est in ea unum, quod lapide portatili bono provisum, tribus mappis, aliisque requisitis vestitum est.

Dotem a pientissimo suo restauratore in flor. 200 accepit, quae dos etiam nunc exstat, estque sub cura venerabilis capituli Weszprimiensis erga interusurium 6 per centum elocata, fructificat itaque ecclesiae quovis anno flor. 12. Habet praeterea apud Eösienses colonos elocatos erga censum 6 flor. 296 flor., a quibus percipit flor. 17 den. 46, ex elemosyna marsupiali annue colliguntur circiter flor. 10, a pulsu funebri habet 9 cruc., qui annue ascendunt ad flor. 4. Ex agris, quos excolunt parochiani circiter flor. 3. [71]

Administratio est penes syndicum ecclesiae, qui parocho coram dominali officiali et senioribus loci singulis annis rationes reddit.

Casulas habet 5, requisitorum colorum suis appertinentiis instructas, calicem argenteum cum patenula argentea unam duos cupreos una cum suis patenulis bene inauratos, unum in cuppa et patena argenteum, ciborium cupreum, monstrantiam cupream, pixidem argenteam pro sacris liquoribus conservandis, cruces 2, baldachinum 1, confessionale 1, vexillum 1, vetustum, organum, quod alias positivum dicitur, altaria 4, amictus 2, cingulos 2, missalia 2, ritualia 2, corporalia et purificatoria sufficientia, tintinabula 2, campanas 2, quarum una cent. duos libr. circiter 60, altera libr. 35 appendit.

Venerabile Sacramentum singulis binis hebdomadibus tam pro publica adoratione, quam ad usum sacrae communionis fidelium renovatur, hostiae

quoque intra idem tempus recentes pro consecratione parantur, et in loco sicco conservantur.

Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus habetur, qui una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus per ecclesiam praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est episcopus Weszprimiensis, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, et officium patroni adimplet.

De parcho, ejus obligatione et proventu

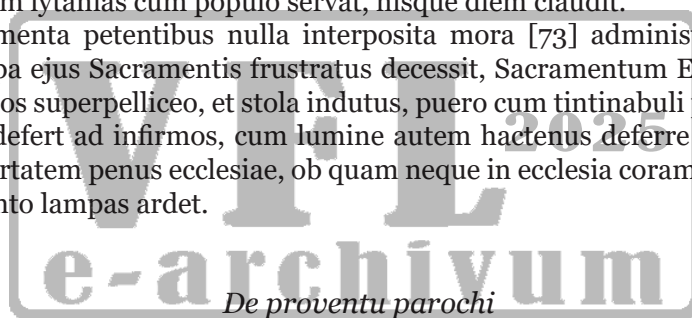
Parochus est Stephanus Borsós¹⁹ annorum 40, linguas callet Hungaricam bene, Germanicam aliquantum, studia theologica absolvit Weszprimii in seminario Sanctae Annae, est canonicè investitus et installatus, curam animarum exercet annis 15. Libri, quibus utitur partim ad parochiam, partim ad suam privatam personam pertinent, parochiae sunt: Concionum Petri Pázmán vol. 1, Breviarium Romanum partes 4, Biblia Sacra Latina vulgatae editionis, Biblia Sacra Hungarica, Martonffy Conciones funebres, Concionator sub titulo Currus Israel dominicalis et festivalis, Con[cionator] Pius Dominicalis idem festivalis, Concordantiae Bibliorum, Florus Biblicus, Mundus Marianus, Laymon Theologia moralis, Asbogar, Manuale Beccani, Ratio status [72] animae, Concilium Tridentinum, Joannes Ernesti Theologiae quaestiones, Laetum nuncium, Instructio practica p. Lohner, Quaestiones Scripturisticae, Aspirationes Sacro-Marianae, Bicsmon, Manuale parochorum, de Officio parochi Schilinger, Concilium Tridentinum Notis Lucii Calliensis, Bironis episcopi liber visitationum. Proprii parochi autem sunt sequentes: Biblia Sacra Latina, Corpus juris canonici, Hod[oe]gus Pázmány, Historia ecclesiastica p. Graveson in 3 tom., Theologia p. Gottini 3 tom., Compendium theologiae Habert, Melchior Canus, Antoen Theologia moralis, Annales de Hungaria, Catechismus Romanus, Dictionarium Parisz Pápai, Fabri Conciones, Conciones episcopi Biró, Muratorius Hungaricus, Officium Rakoczianum, Thomas a Kempis, Buzembaum, Ovidii Tristium libri, Rohi philosophia moralis, Dominicus Viva de Jubilaeo, liber rhetoricus et grammaticus et poeticus, liber de devotione sub titulo Sanctissimae Trinitatis, Exercitiola Germanico-Hungarica, Thobia Lohner Instructio practica, Quaestiones rhetoricae, Historia rhetoricae, Rudimenta historica opus-

¹⁹ Borsos István (†1806). PFEIFFER, 1987. 308–309.

culum 5um-6um historicum, Verböczi Illustratus de jure Hung[ariae], liber Evangeliorum. Ad haec provisos est tum matricula, tum vero protocollo in matriculam baptisatos in matrimonium conjunctos, ad fidem Catholicam conversos et mortuos, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes referre solet.

Sacrum missae sacrificium ne dum festis, aut dominicis diebus, sed ne feriatis quidem, nisi infirmitas obstet, celebrare intermittit, feriatis diebus si stipendium offeratur, lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat, dominicis autem et festis de praecepto offert sacrum Deo pro suis parochianis, incipit autem his diebus a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a divina, a festo autem Sancti Michaelis, usque festum Sancti Georgii hora 10^a, absoluto missae sacrificio ad concionem inomisse dicit, post dictionem desponsos promulgat et festos ac venturos jejuniorum dies populo annunciat, desponsos si qui sint, juxta praescriptum synodi Tridentinae promulgat.²⁰ Post prandium diebus festis et dominicis catechesim facit, juventutem in rebus fidei, et morum praeceptis sedulo instituit, post catechesim lytanias cum populo servat, hisque diem claudit.

Sacramenta petentibus nulla interposita mora [73] administrat, neque ullus culpa ejus Sacramentis frustratus decessit, Sacramentum Eucharistiae ad infirmos superpelliceo, et stola indutus, puero cum tintinabuli pulsu praecedente defert ad infirmos, cum lumine autem hactenus deferre non potuit ob paupertatem penus ecclesiae, ob quam neque in ecclesia coram Venerabili Sacramento lampas ardet.

De proventu parochi

Proventus parochi juxta contractum cum parochianis initum sub defuncto excellentissimo domino episcopo Martino Biró sunt flor. 40, quos judex localis a communitate obligaretur exigere pro rata cujusque trimestris spatii, et parocho praesentare, at modo non praestant, nisi flor. 30, ex frumento metr. Pos. 80, quas perinde ad metr. 60 deduxerunt, et hos nonnisi annuatim per aversionem dependunt. Titulo stolae juxta eundem contractum a baptisate habet cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, introductionem neonuptae, quae in aliis paraeciis laudabili usu viget introducta, bona quapiam modalitate introducere sataget, ab assistentia matrimoniali percipit flor. 1, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae ab iis, qui ad annuam parochi subsistentiam de stabili praestatione nihil contribuunt. Ad haec in festis Nativitatis, Paschatis, Pentecostes habet a communitate 6 libr. bubulae carnis, et totidem medias vini. Habet item a communitate lignorum focalium 24.

²⁰ Valószínűleg véletlenül kétszer is leírta a jegyesek kihirdetését.

Agros habet in duas calcaturas divisos pro autumnali seminataura ager parochialis situatur penes Kridókut 18 Pos. metr. et publica per medium transeunte via secatur. 2us ager pariter pro autumnali seminataura jacet penes fluvium Séd juxta agros semine canabum seri solitos e regione molae dominalis Fehérmalom nuncupatae, capax itidem 24 metr. cultivantur per parochianos. Prata habet pro 1 sessione excisa in vicinitate Joannis Vargakovács, fundum desertum duplicem pro vinea in vicinitate dominalis vineae capacem circiter 3 Pos. metr. Ad haec habet aream trituratoriam cum annexo cauleto, praeterea canabetum penes Georgium Szabó, cucurbetum penes Samuelem Sz-iványi.

Sacra fundata habet numero 12 a pia memoriae domino episcopo Martino Biró, qui flor. 100 hoc fine parochis Eösiensibus reliquit, capitale est sub cura venerabilis capituli, intentioni autem pii fundatoris debite satisfit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Barbaj annorum 43, [74] absolvit grammaticam, est Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias ecclesiae Catholicae utcunque scit, officio suo tam in cantu, quam juventutis institutione sedulo fungitur, indolis est mansuetae, morum honestorum, pulsum contra tempestatem faciendi obligatio ludimagistro incumbit, alios autem pulsus aedituus perficit.

Proventus ludimagistri sunt in parato flor. 15 et 30 metr. Pos. frumenti, quas communitas per aversionem eidem praestat, in festis Paschatis, Pentecostes et Nativitatis Domini habet 3 medias vini, et totidem uncia bubulae carnis, titulo pulsus campanarum contra tempestatem a quolibet hospite vineam habente percipit duas medias musti, a sepultura comitiva cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, ab instructione puerorum singillative ab uno pro trimestri spatio si solvendi capax sit cruc. 15.

Agros habet duos unum ad Ördög-Tava situatum in vicinitate Stephani Pálfi capacem 4 metr. Pos., alterum, qui de praesenti per Stephanum et Franciscum Balogh possidetur, bona quapiam modalitate rehabere conabitur. Onus cultivationis manet parochianos.

Habet praeterea canabetum exiguum in vicinitate spani dominalis et aeditui.

Domus parochialis e solidis materialibus est constructa complectitur 3 honesta cubicula pro incolata parochi, pro familia 1 culinam et cameram, est in statu bono ludimagistri e sepibus est, et proximo ruinae periculo existit et unam et alteram reparandi et conservandi obligatio penes parochianos est.

De filialibus ecclesiis

Ad matrem Eösiensem ecclesiam pertinet velut filialis Ladány a matre ½ horae spatio dissita, ubi duo dantur sacella, unum in residentionali dominae illustrissimae comitissae Smidegianaе domo, alterum in caemeterio Sanctae Crucis honori erectum, utrumque decenti sacro apparatu ad celebranda divina officia requisito instructum est, in singulo est una arula lignea 3 mappis vestita et lapide portatili bono, atque integro provisa, calices habent 2, unum argenteum, alterum cupreum cum patenulis suis conformibus, monstrantiam 1, ciborium 1 et hoc, et illud cupreum, ad capellam in residentia positam pertinent campanae 2, quarum una cent. 1, altera circiter libr. 18 appendit, ad capellam in caemeterio sitam [75] existit libr. circiter 40.

De parochia, ejus obligatione et proventu

Parochus obligatur ad praedictam filialem, quoties opus est pro administratione Sacramentorum, sepeliendis mortuis transire, ac fidelem loci populum in iis, quae ad finem, et mores Christianos spectant sedulo instruere, pro celebrandis autem divinis officiis non obligatur, et alioquin illustrissima domina terrestris provisa est capellano religioso, qui ad ejus nutum quotidie missae sacrificium celebrat.

Proventum ex hac filiali fixum nullum habet, sed in occurrentibus stolari solutioni obnoxii casibus percipit stolam ordinariae, quae in matre praestatur duplam.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Michael Pangell, qui solum legere Hungarice et Germanice novit, cantor est bonus, Catholicus, morum honestorum, proventus nullos, praeter exiguum stolarem, qui a singula functione ordinarius est, nullos habet, sed tam in parato aere, quam frumento suum deputatum a dominio habet, quod juxta conventionis varietatem variatur, neque stabile est.

De parochianis et horum obligatione

In matre Eösii animae Catholicae confessionis capaces sunt 345, incapaces 160, Helveticae confessionis addictae 547.

In filiali Ladány Catholici confessionis capaces 160, incapaces 55, Helveticae confessioni addicti 204.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia frequens praesertim dominicis et festis diebus, angelicum rosarium in communi clara voce orat, et Sanctissimae Trinitatis laudes concinit, in rudimentis fidei probe est instructus, quamvis autem populo laus a devotione, et in officiis divinis frequentia tribui possit, reperiuntur tamen nonnulli discoli et mali, ac duo signanter, quorum alter jam biennio confessionem neglexisse, et hic Eösiensis est, alter Ladanyiensis, qui cum gravi scandalo alienae uxori cohabitare notatus est, utrumque parochus non cessabit omni honesta ratione admonere Christianae obligationis, si paterna admonitione non profecerit, cum illis dominalem pro eorum correctione assistentiam impleret.

Apostata nullus reperitur, conversi autem zelo moderni parochi ex haeresi sunt numero 16, duo autem deposita perfidia [76] Judaica pariter ecclesiae Christi aggregati. Hi omnes de nomine et cognomine matriculae inscripti sunt cum expressione haeresis, quam quisque abjuravit, posthac autem in similibus descriptione exprimet parochus etiam conversi aetatem, locum originis, nomina item duorum triumve testium, qui eorum fidei professioni adstituri sunt.

Congregatio praeter devotionem sub titulo perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti auctoritate ordinarii introductam, nulla hac in parochia existit.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam filiali²¹ habetur obstetrix Catholica adjurata, et ad baptismum in casu necessitatis rite ministrandum debite instructa. Datur etiam locus pro sepeliendis mortuis opportunus extra ambitum possessionis benedictus, sed nulla circumdatus cinctura, ideoque pecudum, pecorumque incursibus pervius. Vespilones ex officio tales non sunt, sed habentur homines ejusmodi, qui requisiti pro exigua mercede prompte suam commodant operam. Ceterum etc. etc. [77]

*

²¹ Eredetileg 'filialibus', majd utólag a 'bus' végződés kihúzza.

DISTRICTUS CSESZNEKIENSIS

CANONICA ECCLESIAE

et parochiae Téésiensis visitatio die 7ma Aprilis 1779° instituta et peracta.

De statu ecclesiae

Parochialis Téésiensis ecclesia ab illustrissimo domino Francisco comite Neszl-róth condam Albensi praeposito e solidis materialibus aedificata, et Sancti Stephani regis Hungariae honori oblata, et in sui benedictione dedicata est. Altaria in ea sunt tria, quae tum lapidibus portatilibus bonis et inviolatis instructa, cum sacris ad altarium ornatum requisitis decenter vestita sunt.

Dotem nullam habet, neque proventum alium, quam e marsupiali elemosyna provenientem qui annue ad 3 4ve flor. ascendit, in debitis activis numerat apud Georgium Varga flor. 8 den. 80, apud Stephanum Hora flor. 3 den. 50. Horum census una cum marsupialis elemosynae proventu, cum nec in quotidie occurrentes necessitates sufficiat, ecclesiae e peno dominali pia liberalitate providetur.

Calices cum suis patenulis habet duos, quorum unius cappa argentea est, alter integre cupreus, et aliquantum ob detritam inaurationem defectuosus, ciborium cupreum 1, monstrantiam cupream 1, pixidem pro sacro viatico ad infirmos deportando argenteam, pacificale ex aere 1, lampadem ante majorem aram e metallo composito fabrefactam. Thuribulum cum navicula e pari materia, urceorum 1, par e stanno, par alterum e vitro, patenas stanneas duas, lavatorium e stanno 1, casulas diversi coloris 6, cum suis appertinentiis, nigras tres aequae cum suis appertinentiis, albas cum amictibus tribus, cingulos 5, pluviale 1, velum 1, rochetum 1, superpellicea 2, umbellam 1, vexilla 2, organum mutationum 5, tintinabula 3, rituale 1, missalia 5, libros Evangeliorum 2, vasculum pro aqua benedicta cupreum 1, campanas duas, quarum major 2, minor 1 ½ cent. appendit.

Sanctissimum Altaris Sacramentum tam pro publica adoratione, quam pro sacro morientium viatico asservandum altera quavis hebdomada renovatur, coram eo in tabernaculum reposito lampas constanter ardet, pro qua alenda illustrissimus dominus episcopus Albensis ecclesiae hujus patronus [78] sumptus resolvit et praestat. Hostiae pro consecratione pariter intra 14 dierum spatium recentes coquuntur et in loco sicco ac apto conservantur. Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus sub bona clausura una cum sacris liquoribus conservatur, ac temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est illustrissimus ac reverendissimus dominus episcopus Alba-Regalensis hodie illustrissimus ac reverendissimus dominus episcopus Ignatius Nagy de Sellye, qui jure patronatus gaudet, at jus praesentationis non exercet, impleturum officium patroni ejus erga Deum, templa Dei et ministros nota pietas pollicetur.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochiam administrat p. Dominicus Radiskovics ex Ordine Minorum Sancti Patris Francisci Provinciae Sanctae Mariae, qui est annorum 38, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque deservit, studia theologica absolvit in sua religione, curam animarum hic loci exercet uno anno.

Libros cum jure proprietatis nullos habet, sed quibus utitur aut conventus Weszprimiensis, cui adscriptus est, sunt aut parochiae, hujus porro sunt: Speculum exemplorum, Makula nélkül való Tükör, Vita sanctorum, Catechismus Romanus, Liber Evangeliorum Hungaricus. Provisus est etiam matricula, et protocollo parochiali in istud benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones, et consistoriales ordinationes in matricam autem nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi infirmitate impediatur, celebrat, diebus quidem feriatis, si manualis elemosyna erga obligationem pro aliquo in individuo missam applicandi offeratur, lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 absolvit, dominicis vero et festis de praecepto offert Deo pro populo suae curae credito. His diebus divina officia a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo autem Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a inchoat, finito missae sacrificio ad concionem dicit, post dictum sacrum sermonem desponsos si qui sint, juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, et imminentes festos, ac jejuniorum dies populo annunciat, sicque ante meridianum tempus concludit, post prandium [79] catechesim facit, et teneram juventutem in doctrina fidei, et praeceptis morum instituit, factoque subinde examine lytanias cum populo servat.

Sacramenta petentibus, qua potest maxima promptitudine administrat, de cujus alacritate interrogati parochiani nullum nominarunt, qui negligentia, vel culpa administratoris sacramentis frustratus decessisset. Sacrum viaticum a modo imposterum, cum tempus et emergentium casuum circumstantiae admiserint, si cum lumine ob requisitorum sumptuum defectum nequiverit, saltem stola et superpelliceo indutus puero cum pulsu tintinabuli praecedente deferet ad infirmos.

Administrator pro suis in spiritualibus obsequiis habet a quovis pari Catholicorum conjugum cruc. 30 et $\frac{1}{2}$ metr. frumenti, 1 pullum, ova duo et $\frac{1}{4}$ orgiae ligni focalis titulo stolae, quam etiam acatholici perinde solvunt, a baptismo habet cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura majoris cruc. 30, minoris cruc. 15, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Agros et prata certa non habet, sed erga instantiam illustrissimus dominus episcopus patronus assignari curavit unum pratum, quod defalcarunt parochiani, et duos agros, quos dominium cultivari fecit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Emericus Bissics annorum 44, absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias ecclesiae scit, doctrinam habet suo officio competentem, eoque et in cantu, et in juventutis instructione rite fungitur, morum est proborum, pulsus omnis ludirectori incumbit et obligationi satisfacit.

Proventus ejus sunt a quolibet pari conjugum cruc. 15 et $\frac{1}{2}$ Pos. metr. de frumento, $\frac{1}{4}$ orgiae ligni focalis, a pulsu campanarum per aversionem habet flor. 6, ab instructione puerorum flor. 6, occasione baptismi cruc. 3, a comitiva funeris adulti et minoris cruc. 15, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros habet numero 7, in duas divisos calcaturas, qui insimul capiunt 18 Pos. metr. 1^{mus} est inter agros dominales, et agrum Joannis Jáger. 2^{dus} inter agros dominales, et agrum Stephani Renipacher. 3^{ius} inter agros dominales et agrum Joannis Viszer. 4^{tus} inter agros dominales et agrum Stephani Molnár. 5us pariter inter agros dominales et agrum Melchioris satrapae dominalis. 6us itidem inter agros domini, et agrum ad [80] Kiss-zugor pertinentis. 7^{mus} est in vicinitate agrorum dominalium et agrum Michaelis Bodaj.

Pratum habet unum in vicinitate prati dominalis et prati communitatis, profert circiter 2 curribus faenum tam agri, quam pratum coluntur per locales incolas.

Domus parochialis partim e crudis, partim e solidis materialibus est constructa, complectitur 2 cubacula, cameram, culinam, et stabula subtus eam existit etiam exigua cella vinaria ad quam pertinent horti duo, quorum unus pro viridariis est ipsi domui contiguus, alter est extra pagum penes caemeterium. Domus haec est in statu commodo.

Domus ludimagistri e ligneis materialibus est aedificata cubiculis duobus, culina, camera, et stabulo provisa, in statu satis desolato est posita, ad hanc quoque pertinet hortulus, qui eidem adjacet, utriusque aedificatio, quantum parati aeris, et materialium subministrationem adtinet, dominio,

quantum autem curules, vel manuales operas, prout etiam conservationem et reparationem parochianis incumbit.

De parochianis et horum obligatione

In hac parochia animae Catholicae confessionis capaces numerantur 269, incapaces 121, Augustanae confessioni addicti 385, Helveticae confessionis 24.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium angelicum sub divinis orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit. Confessionis annuae, et Paschalis communionis praecepto diligenter satisfaciunt, in rudimentis fidei, morumque praeceptis pro suae capacitatis modulo bene sunt instructi. Unde Deo laudes, saltem a gravioribus praesertim publicam in populo offensionem parere notis criminibus carent, neque ullus ejusmodi criminis reatui implicitus fuisse observatus est, si quem subinde sive malitia, sive fragilitate deliquisse observaret p. administrator, talem primo suavi agendi ratione, hac ad emendationem non proficiente auctoritatem dominii terrestralis pro correctione interpellabit.

Apostata nullus est, qui autem zelo moderni parochi, vel administrationis potius salvificam fidem amplexi sunt, numerantur 2 uterque in matricam de nomine et cognomine relatus. In similibus inscriptione [81] posthac adnotabit administrator eorum aetatem, locum originis, nomina item duorum triumve testium, qui illorum fidei professioni adstituri sunt.

Congregatio hic nulla existit, sed devotio solum sub nomine perpetuae Sanctissimi Altaris Sacramenti adorationis auctoritate ordinarii introducta sub cura administratoris.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur obstetrix Catholica adjurata, et ad baptismum in casu necessitatis ministrandum bene instructa. Datur etiam caemeterium benedictum, et contra pecorum incursiones munitum. Vespilo autem non est determinatus, sed in casibus funerum vicini et amici ad effodiendas scrobes et tumulandum mortuum promptam sibi invicem operam commodant. Caeterum etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Teszeriensis die 1ma Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater Teszeriensis ecclesia ab excellentissimo domino comite Carolo Eszterházy episcopo Agriensi, qua dominii Papa haereditario domino terrestri est aedificata e solidis materialibus. Ecclesia haec novi, et elegantis operis, dedicata est honori Beatae Mariae Virginis sub titulo nominis Mariae, et solum benedicta. Est in ea altare vetustum, quod lapide portatili bono ac integro, caeterisque requisitis instructum est.

Pro dote habet duas arabiles terras: unam in plaga Vas-Tora dicta 17 Pos. metr. capacem, cujus ad orientem vicinus est ager parochi loci, et ad occidentem ludimagistri. Alteram habet in plaga Csergötek dicta 9 metr. capacem in eorundem vicinitate, quae cultivantur per Teszerienses incolas. Ex his agris prosperat ecclesia circiter 40 flor. a chryptis annue circiter flor. 4, e marsupiali elemosyna circiter flor. 23, in parato numerat flor. 151 den. 53, in debitis activis flor. 41 apud Teszerienses elocatos, pro quorum cura administratorem sive syndicum ecclesiae deliget parochus, ac in conformitate episcopalis dispositionis sub duplici sera, quarum unius clavim ipse, alteram syndicus habeat, cistam fieri curet, in quam omnes ecclesiae pecuniae colligantur, tumque de [82] perceptis et erogatis idem syndicus coram dominali officiali, et senioribus loci parocho ratiocinetur.

Sacram supellectilem expectat ecclesia a liberali, et vere munifica sui conditoris manu, nunc enim nihil aliud quam calicem 1 cum patenula, ciborium, monstrantiam ex cupro omnia bene satis inaurata, cruces 2, unam stanneam, alteram ligneam, missale 1, casulas cum suis appertinentiis 4, albas 4, amictus 3, cingulos 2, corporalia 5, purificatoria 12, urceorum par 1, tintinabula 2, organum positivum, vexilla 2 lacera, campanas 3, unam 5, alteram 3, tertiam 1 cent. et libr. 49.

Sanctissimum Altaris Sacramentum singulis binis hebdomadis tam pro publica adoratione, quam pro sacra fidelium communione renovatur, hostiae etiam intra idem tempus recentes pro consecratione parantur, et in loco apto et sicco conservantur.

Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus, ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus illustrissimus ac reverendissimus dominus comes Carolus Eszterházy, qui jure patronatus gaudet, jus praesentationis exercet, ac etiam patroni officium cumulate implet.

De parochia, ejus obligatione et proventu

Parochus est Ignatius Spanicz²² annorum 46, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque animabus servit, studia theologica absolvit in academia Jaurinensi, est canonice investitus et installatus, curam animarum exercet annis 17.

Libris ad usum requisitis provisos est, qui omnes ad propriam ejus personam spectant, et sunt sequentes: Sacra Scriptura Vulgata Hungarica Latina simul, et Germanica, Ligorii Theologia moralis, p. Clauz Spicilegium, ejusdem Opus catecheticum, Laselve, Manczador, Mendl, Purselt, Gombart, Moenhard, Catechismus concilii Tridentini, Concilium Tridentinum. Habet etiam matriculam et protocollum, in matriculam nomina baptisatorum, copulatorum ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes refert ac inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi infirmitas vel alia justa, et gravis obstet causa celebrat dominicis [83] quidem, ac festis de praecepto offert Deo pro suis parochianis, ferialibus autem si manualis offeratur elemosyna sacrum lectum erga cruc. 24, cantatum autem erga flor. 1 celebrat. Diebus dominicis a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a divina officia inchoat, post missam ad concionem inominis dicit, finito sacro sermone desponsos juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, et festos, venturosque juniorum dies populo annunciat. Post prandium iisdem diebus catecheses facit, et juventutem in doctrina fidei, et morum praeceptis instruit, dein cum populo lytanas servat et orat.

Sacramenta petentibus semper qua potest maxima promptitudine administrat, neque hucusque aliquis negligentia ejus absque necessariis Sacramentis decessit, Sanctissimum Corpus Domini intra matris parochiae ambitum cum tempus et emergentium casuum circumstantiae patiuntur, stola et superpelliceo indutus puero cum pulsu tintinabuli praecedente ad infirmos defert, deinceps providebit, ut sin minus cum lumine deportare possit, saltem in ecclesia sub divinis officiis coram Sanctissimo lampas ardeat.

²² Spánicz Ignác (†1796). PFEIFFER, 1987. 928–929.

Proventus parochi in parato aere, et frumento sunt ab integrae sessionis conjugum pari cruc. 30 et 1 metr. Pos. siliginis a $\frac{1}{2}$ sessionis cruc. 15, ab inquilinis 15 den. et $\frac{1}{2}$ metr. frumenti cribrati. Titulo stolae a baptisate percipit cruc. 18, ab introductione cruc. 9, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura adulti cruc. 30, ab infantibus et {et} confessionis nondum capacium cruc. 15, titulo liberae stolae desumit duplum ordinariae.

Agros habet sequentes: in plaga Vas-Tova dicta versus occidentem in vicinitate agri Francisci Pap, versus orientem in vicinitate agri ad ecclesiam pertinentis 18 metr. capacem. In plaga Görgő-mező versus orientem in vicinitate viae ad Szűcs ducentis, versus occidentem penes sylvam Teszeriensem 8 Pos. metr. capacem. In plaga Öreg irtás versus orientem penes agrum Joannis Tot-Takács, versus occidentem Michaelis Sággy 7 Pos. metr. Item in eadem, in qua praespecificati siti sunt, habet unum agrum in plaga Kenderdülő 1 Pos. metr., cujus ad [84] orientem Káloczi Joannes, ad occidentem Joannes Tóth Takács vicini sunt, item in plaga Kenderföldalla ad orientem in vicinitate Stephani Sággy, ad occidentem penes Joannem Toth-Takács 2 Pos. metr. In plaga ad viam ad Nagy-Dém ducentem posita habet pro fagopyro 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. capacem, cujus tam ad orientem, quam ad occidentem iidem, qui immediate praecedentis sunt vicini. Pro alia calcatura in plaga Falu malma előtt való dülő dicta habet terram 28 metr. Pos. capacem in vicinitate versus orientem Asszony kut ad occidentem Michaelis Bolla. In plaga Száraz-Bánya dicta ad orientem penes Michaellem Kuti ad occidentem penes Franciscum Bolla 4 Pos. metr. capacem. Item habet unum agrum in plaga Kiss-Iváncz ér dicta ad orientem in vicinitate Michaelis Bolla ad occidentem penes fluvium Kissiváncz ér. Et hos agros omnes cultivant et excolunt parochiani.

Pratum nullum habet, sed a communitate locali praestatur illi annue 16 currus faeni parati.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Horváth annorum 50, absolvit syntaxim, Catholicus professionem fidei deposuit, ritus et caeremonias ecclesiae scit bene, doctrinam habet muneri suo competentem, at ob senium exacte officio fungi non potest, in cantu quidem satis adhuc validus, sed in instituendis parvulis satis tepidus, monitus emendationem seram spopondit. Pulsus in quibusvis temporibus, et rerum circumstantiis illi incumbit, et quoad hoc parochianis satisfacit.

Proventus ejus sunt a qualibet domo cruc. 9 et metr. Pos. media de frumento, ab instructione puerorum per aversionem habet a communitate flor. 20, a pulsu campanarum 50, libones panis, occasione tam baptismi, quam introductionis puerperae cruc. 3, occasione conjunctionis desponsorum cruc.

7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris adulti cruc.²³ infantis confessionis capacis cruc.²⁴

Agros habet sequentes: in plaga Vas-Tova dicta, versus orientem penes agrum ecclesiae, versus occidentem in vicinitate agri Francisci Bodó 9 Pos. metr. capacem. In plaga Kender alla dicta habet agrum 5 Pos. metr. capacem ibidem pro canabibus $\frac{3}{4}$ metr. capacem. In plaga Öreg irtás 4 Pos. metr. ad orientem in vicinitate Thoma Hanczinger, ad occidentem penes Stephanum Szabó. Pro alia calcatura in plaga Kutszerdűlő 6 Pos. metr. cujus ad orientem Michael Meszáros, ad occidentem Andreas Szabó vicinitate junguntur, in plaga Totok mezeje dicta habet [85] agrum 5 Pos. metr., cui ad orientem opilio Teszeriensis ad occidentem fluviolus Kórtés ér vicinitate junguntur. Hos omnes excolunt Teszerienses, de faeno habet currus 3.

Domus parochialis e solidis materialibus cum omnibus suis appertinentiis est constructa, complectitur 3 cubicula et cameram cum culina, ac stabula, murisque solidis cincta est. Domus scholaris e ligneis materialibus constat continet cubilia 2, cameram et culinam, utraque in statu bono posita est, conservatur per parochianos, utpote solis ac puris dominalibus expensis posita.

De filialibus

Matri Teszeriensi ecclesiae adnexae sunt pro filialibus 1ma possessio Szent-Iván, quae $\frac{1}{2}$ hora distat a matre, habetur in ea ecclesiola, quae honori Sancti Joannis Baptistae dedicata est. Est in ea altare 1, quod lapidem portatilem bonum habet, et aliis requisitis commode instructum est. Pro dote habet agros duos: singulum 6 Pos. metr. capacem, uterque ager est penes territorium Sághiense, quibus ad orientem Josephus Trum ad occidentem territorium Sághiense advicinantur, cultivantur per loci incolas.

Ex his agris prosperat singulis annis plus minus flor. 13, ex marsupiali elemosyna flor. 2, rationes prout in matre hic etiam reddentur.

Posthaec calicem habet unum cum sua patenula, ciborium 1 ex cupro, utrumque bene inauratum, missale 1, casulas duas suis appertinentiis instructas, albam 1, cingulum 1, amictum 1, superpelliceum 1, tintinabulum 1, campanas 2, quarum una cent. 1 et libr. 50, altera libr. 60 appendit.

²³ A forrásban nincs megadva az összeg.

²⁴ A forrásban nincs megadva az összeg.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter obligationes vi muneris parochialis sibi incumbentes tenetur ad hanc filialem pro celebrandis divinis quavis 6ta dominica vel festa die transire, atque ideo habet titulo stolae idem, quod in matre ab omni functione stolae obnoxia eidem praestatur.

Titulo proventus lecticalis a quolibet pari jugalibus proviso habet in parato aere den. 50, de frumento 1 metr. Pos. siliginis ab inquilinis autem jugalibus destitutis $\frac{1}{2}$ metr. siliginis et den. 28, lignorum focalium orgias 8.

Agros et prata non habet, sed accipit a communitate 3 currus faeni.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Mathias Stampff, Catholicus, fidei professionem [86] fecit, doctrinam pro exigentia sui muneris sufficientem habet, quo tam in cantu, quam puerorum institutione commode fungitur, morum tolerabilium est.

Proventum lecticalem habet a singulo pari jugalibus proviso den. 25 et $\frac{1}{4}$ metr. Pos. tritici de frumento, ab inquilinis autem jugalibus destitutis itidem den. 25 et $\frac{1}{4}$ metr. siliginis. Titulo stolae occasione baptismatis percipit den. 5, a schaedae promulgationis den. 12, a sepultura adulti cruc. 15, a sepultura minoris cruc. 15, occasione introductionis puerperae cruc. 3, ab instructione pueri solvendi capacis per hebdomadam 1 cruc. pauperes autem solvendi incapaces gratis instruet.

Agros habet in duas calcaturas divisos. Pro 1ma calcatura habet duos 1 $\frac{1}{2}$ Pos. metr. capaces, quibus ad orientem ager communitatis, ad occidentem Mathiae Cserfás advicinantur. Pro alia calcatura habet agros itidem duos 4 Pos. metr. ad terrenum Sághiense, cui ad orientem ager communitatis, ad occidentem Adami Cserfás vicinitate junguntur. Item unum frustillum terrae arabilis $\frac{3}{4}$ Pos. metr. capacem penes Jacobum Millner et Michaellem Süttő.

Pratum habet in Kirchen visen, quod 1 currum faeni procreat, tam agri, quam pratum, colitur per communitatem. Domus ludimagistri, est e ligneis materialibus constructa, eam aedificandi et reparandi obligatio est penes locales incolas.

Secunda filialis est possessio Ságh $\frac{3}{4}$ horae a matre dissita, in qua habetur capella honori Sancti Ladislai regis dicata, exstat in ea altare unum, quod et lapide portatili bono, et aliis ad instructionem altaris ita provisum est, ut sacra in eo fieri possint. Habet calicem unum cum patenula aereum bene inauratum, casulas cum suis appertinentiis duas, missale 1, albam 1, amictum 1, cingulum 1, urceos duos, vexilla 3, tintinabulum 1, campanam 1, unius cent. et libr. 50.

Dotem nullam habet, neque proventum alium, quam a marsupiali elemosyna provenientem.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Parochus vi obligationis suae tenetur populum hujus filialis in iis, quae ad fidem, ac mores pertinent, sedulo instruere, eorum pro Sacramentorum administratione, mortuorum sepultura, ac omni in ordine sexta dominica pro celebrandis divinis transire, quarum obligationum titulo [87] habet a quolibet pari jugalibus proviso den. 50 et 1 metr. Pos. siliginis. Lignorum focalium 6 orgias. Agros et prata non habet, sed faenum 2 1/2 curruum a communitate accipit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Juracsenics Catholicus, fidei professionem fecit, doctrinam pro exigentia sui officii sufficientem habet, quo commode fungitur mores habet tolerabiles.

Titulo lecticalis proventus accipit in parato aere a singulo pari jugalia habente den. 20, de frumento 1/2 metr. siliginis, item occasione tam baptismi, quam introductionis puerperae cruc. 3, a schaedā promulgationis cruc. 7, a sepultura adultorum cruc. 15, a minorum cruc. 9, ab instructione puerorum solvendi capacium den. 35.

Agros habet duos: pro 1ma calcatura in plaga Kötés ér 2 Pos. metr. penes Paulum Kelemen ad orientem, ad occidentem penes Franciscum Léránt. Pro alia calcatura habet itidem duos Pos. metr., cui ad ortum ager communitatis, ad occidentem Bubulci communitatis advicinantur.

Pratum in plaga intra Szent-Iványiense et Ságghiense sita positum, quod faenum bono curru profert, tam agri, quam prata coluntur per loci incolas.

Domus ludimagistri est e ligneis materialibus, quam aedificandi et conservandi obligatio incumbit loci incolis.

Tertia filialis est Kiss-Dém 3/4 horae a matre dissita, quarta Nagy-Dém 1 horae. Quinta possessio Tamási 1/2 horae spatio a matre distantes. In praedio Kiss-Dém, vulgo Külső et Belső-Kiss-Dém nominato duae sunt capellae. In Belső-Kiss-Dém erecta et dedicata est honori Beatae Mariae Virginis in coelos assumptae, haec habet calicem cum sua patenula 1 cupreum, casulas cum suis appertinentiis 2, albam 1, amictum 1, cingulum 1, missale 1, tintinabulum 1, campanas duas, quarum una libr. 40, altera libr. 25 appendit.

In Kulső-Kiss-Dém pariter habetur capella, quae Sanctissimae Trinitatis honori extructa est et dedicata, haec provisa est calicibus duobus, patenulis 2, ciborio et monstrantia cupreis bene inauratis, 3^{bus} pixidibus pro sacris liquoribus conservandis, et sacro viatico ad infirmos deportando, casula 1 cum suis appertinentiis, alba, amictu, cingulo, vexillis 2, tintinabulo 1, campana 1 libr. 50. [88]

In filiali Tamási nihil datur praeter unam campanam libr. 80 Catholicis et acatholicis communem.

Parocho praeter communes muneris obligationes nihil relate ad has filiales incumbit, unde etiam in Nagy-Dém et Kiss-Dém praeter stolam in occurrentibus casileis nihil habet.

In filiali Tamási habet in aere parato 5 flor., de frumento 7 metr. Pos. siliginis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister Nagy-Démiensis est Augustinus Kűszöghi Catholicus, fidei professionem fecit, ritus Catholicos commode fuit, morum bonorum est, doctrinam pro exigentia officii sui sufficientem habet, quo rite fungitur.

Proventum lecticalem habet a quolibet pari conjugum den. 15, de frumento ¼ metr. Pos. siliginis.

Ad Kiss-Dém et Tamási deservit ludimagister matris possessionis, qui praeter stolam in matre per ludimagistrum exigi solitam, nullam observationem percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Teszer numerantur animae Catholicae confessionis capaces 413, incapaces 152, acatholici 123.

In filiali Szent-Iván sunt Catholici confessionis capaces 360, incapaces 109.

In filiali Sáágh Catholici confessionis capaces 140, incapaces 51.

In filiali Nagy-Dém Catholici confessionis capaces 105, incapaces 82, acatholici 203.

In filiali Tamási Catholici confessionis capaces 64, incapaces 26, Helveticae confessioni addicti 14.

In filiali Kiss-Dém Catholici confessionis capaces 96, incapaces 38.

Populus vere devotus est et frequens in ecclesia rosarium angelicum in unum orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit, in fidei rudimentis probe instructus est. Praecepto confessionis annuae, et Paschalis communionis omnes accurate satisfecerunt.

Graviorum criminum res hactenus observati sunt, neque opus erat hucusque pro vindicta mali cujusquam interpellare auctoritatem.

Apostata nullus reperitur, qui autem brevi tempore hic existentis parochi opera Deo miserente salvificam amplexi sunt fidem, in matricam relati sunt, sunt autem numero 3. In similiu in matricam descriptione parochus non solum eorum nomina et cognomina, sed et locum originis, aetatem, abjuratam haeresim, duorum [89] item triumve testium professioni fidei a talibus elicita praesentium nomina in matricam inscribit.

Congregatio datur Sancti Francisci cordigerorum sub cura directoris e conventu Papensi. Devotio item Sanctissimi Sacramenti perpetuae adorationis ordinarii auctoritate introducta sub directione parochi.

De obstetricibus et vespilonibus

Dantur obstetrices Catholicae adjuratae, et ad ministrandum in casu necessitatis baptismum probe instructae. Habentur etiam caemeteria, ubique quidem benedicta, sed non ubique omni ex parte benignae regiae resolutioni conformiter erecta. Vespilones ex officio tales non sunt, sed pro effodiendis scrobibus et inhumandis mortuis promptam in casibus funerum incolae sibi invicem operam praestant. Caeterum etc.

CANONICA VISITATIO
ecclesiae et parochiae Gyiróthiensis die 1ª Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater Gyiróthiensis ecclesia e solidis materialibus constructa zelo illustrissimi domini comitis Francisci Eszterházy Magnae Hungarorum Dominae sub titulo in coelos assumptae dicata, habet in se altaria duo lapidea non consecrata integra, neque in lapide, aut sigillo violata, tribus mappis caeterisque requisitis debite provisa.

Dotem habet nullam, ejus tamen annui proventus important plus minus flor. 40, habetque actu in parata pecunia flor. 14 den. 36. In debitis activis flor. 414 den. 49, videlicet apud Udalricum Sundhaimer flor. 5, Franciscum Sailler flor. 19, Michaellem Pehm flor. 72, Georgium Hutvagner flor. 30, Georgium Vesz flor. 17, Laurentium Vanhasz flor. 46, Casparum Schönauer flor. 21 den. 41, Mathiam Giller flor. 62 den. 48, Josephum Svab flor. 10, Andream Hutvagner flor. 23 den. 50, Georgium Volfberger flor. 6 den. 50, Joannem Guttman flor. 8 den. 52, Jacobum Pauer flor. 3, Andream Graz flor. 21 den.

68, Barbaram Tremlin flor. 7, Joannem Pauer flor. 1, Adamum Vachtler flor. 17 den. 16, Thomam Schabicz juniorem flor. 11 den. 20, Georgium Vesz flor. 15, ex elemosyna marsupiali flor. 18, ex interusurio flor. 22, de quibus per vice-archidiaconum coram primoribus loci ab aedituo quotannis rationes exiguntur.

Clenodia et apparamenta habet sequentia: duos [90] calices aereos deauratos, duo ciboria aerea deaurata, monstrantiam 1 ex aere pariter deauratam, pacificale itidem aereum, thecam argenteam pro particula Sanctae Crucis, quae authentia per ordinarium recognita provisa est inauratam, pixides duas, unam ex stanno pro sacris liquoribus, alteram ex aere pro sacro oleo infirmorum deauratam, missalia 3, casulas 6 cum suis stolis, manipulis, palis, bursis, velis provisas, quarum duae sunt novae ex sericea, tres aliae diversum exhibentes colorem pariter sericeae sunt bonae et integrae antiquiores tamen, sexta est integra, ex lutea materia. Numerat praeterea humeralia 6, cingulos 2, corporalia 6, purificatoria 12, strophila 4, orbiculum 1, stanneum, 6 urceolos, umbellam 1 ex lanea materia 4 manubriis instructam, thuribulum novum cum navicula, et cocleari, tintinabula 3, candelabra lignea incolorata 20, cruces ligneas cum effigie crucifixi, vexilla 3, quorum unum majus viridis, duo vero minora sunt coloris rubri, cathedram, sedem confessionalem, organum campanas duas, quarum una est cent. 5, alia 2 cent.

Fons baptismalis et sacri liquores in sacristia conservantur, et statutis ab ecclesia temporibus renovantur, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum tam pro adoratione publica, quam morientium sacro viatico, quovis duarum hebdomadarum spatio de novo consecratur, hostiae quoque intra idem tempus recentes parantur, et in loco sicco conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Emericus Eszterházy, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronisque officium rite adimplet.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Joannes Saitl²⁵ annorum 48, callet linguam Germanicam perfecte, Hungaricam mediocriter, servit utraque, studia theologica absolvit Jaurini, est canonice investitus et installatus, curam animarum exercet 23 annis. Libris provisos est sequentibus: Bibliis Sacris Latino-Germanicis, Interprete

²⁵ Szaitl János (†1804). PFEIFFER, 1987. 960.

Cornelio a Lapide. Concionatoribus: Barzia, Hunold, Höger, [91] Clauz Pulfer, Vinter, Ruef, Schatler, Nucleo aureo, Copenstenii. Catechistis: Catechismo Romano, Schmit, Pruger, Nucleo catechetico. Controversistis: Pichler, Herczig. Moralists: Reiffenstul, Alphonso de Ligorio, Antoine, Buzembaum. Canonistis: p. Krimer 5 tom. Compendio juris canonici p. Pichler, Concilio Tridentino, quibus accedunt Antoine Theologia speculativo-dogmatica, Petavii Rationarium temporum, Casus conscientiae Benedicti 14^u, Historia ecclesiastica p. Graveson, liber, cui titulus est: Christianus in solitudine, Thomas a Kempis. Ad haec habet cum matriculam, tum protocollum in matriculam nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum, mortuorumque refert, in protocollum autem benignas resolutiones regias, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi infirmitate, aut alia causa impediatur, celebrat, diebusque dominicis et festis de praecepto pro suo offert populo. Diebus vero ferialibus, si stipendium ei offeratur sacrum lectum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 celebrat, quod hactenus quidem ex indultu ordinarii geminare solebat, cessante autem jam priori causa, et ratione dehinc a geminatione sacri cessare, et se datae sibi occasione visitationis huius canonicae a nobis ordinationi conformare debebit. Ad concionem iisdem diebus inomisse dicit, finita autem concione desponsos juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, venturos jejuniorum, ac festos dies populo annunciat, tempus pro servandis divinis ab ordinario praescriptum observat, etquidem a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo vero Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a inchoat, post prandium in rebus fidei, et morum juventutem instruit, finita instructione rosarium cum populo orat.

Sacramenta petentibus ea cum promptitudine hactenus administravit, ut nullus culpa ejus improvisus decesserit, sacrum viaticum ad aegrotos admittentibus circumstantiis ministro praecedente cum tintinabulo superpelliceo, et stola indutus, defert, sed absque lumine, quod etiam in ecclesia coram Sanctissimo in tabernaculum reposito diu noctuque non habetur excepto divinorum tempore. [92]

Parochus pro suis in spiritualibus servitiis habet in fixo flor. 32, a quolibet colono 1 1/2 metr. Pos. siliginis, 1 mediam butyri, 2 pullos, ova 5, habet praeterea ex omni specie decimae obnoxia sedecimam, lignorum focalium orgias 12, currus 3 faeni, agrum unum, qui secundo quovis anno insemnatur, 8 metr. Pos. capacem in diverticulo Unterneiris dicto in vicinia meridiem versus Andreae Graf ex parte boreali fabri ferrarii communitalis, cujus cultura fructuumque collectio et invectio communitati incumbit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Leopoldus Kober annorum 40, absolvit syntaxim, Catholicus, competentem officio suo doctrinam habet, in cantu et juventutis instructione munus suum rite exsequitur, nec est ebriosus contentiosus, aut aliquo alio vitio laborans.

Habet in fixo flor. 28, siliginis Pos. mensurae metr. 33 $\frac{1}{2}$, currum 1 faeni, orgias lignorum 6, a pulsu campanarum 3 urnas musti, ab instructione puerorum 7 flor. nempe a quolibet scholari, qui tantum legere discit, percipit singulo trimestri 15 cruc., quos vero in scriptura informat ab iisdem pro praedicto temporis spatio 18 cruc. desumit. Habet a baptisate 6 cruc. ab introductione cruc. 3, a schaedae promulgationis cruc. 7, a copulatione cruc. 15, a sepultura majoris cruc. 18, a minoris cruc. 9.

Pro qualibet calcatura agrum unum in diverticulo Unterneiris dicto duarum metr. Pos. capacem in vicinitate Joannis Guttman ad meridiem, Mathiae Mikl ad ⁷trionem. Alterum in diverticulo Kalvariaecker 2 $\frac{1}{2}$ Pos. metr. capacem, situatumque penes agrum Josephi Schoffer ad orientem ad occidentem vero Joannis Mickl, quorum cultivatio ad parochianos pertinet.

Domus parochialis e solidis materialibus est constructa, complectitur 3 cubicula, duas culinas, unam dispensam, duo stabula, unum horreum, quae omnia, dempto stabulo minori et horreo in bono statu sunt, aedificatio et reparatio est penes parochianos ita, ut Gyiróthienses totum habitaculum, filialistae vero horreum curare teneantur. Domus scholaris e luto erectae, quae habet praeter culinam et cameram duo cubicula, erectio pariter et conservatio Gyiróthienses concernit. [93]

De filialibus

Ad matrem Gyiróthiensem ecclesiam adnexae sunt pro filialibus. 1ma possessio Románd distans a matre $\frac{1}{2}$ hora, in qua datur ecclesia Sancto Michaeli archangelo dicata ex solidis materialibus erecta, ab illustrissimo episcopo Jaurinensi Adolpho anno 1737 non consecrata, unicum in ea exstat altare ligneum non consecratum, integrum nec in lapide, aut sigillo violatum, estque decenter tribus mappis et antipendio instructum.

Sine dote haec ecclesia aedificata est, suus tamen ipsi non deest proventus, annue quippe plus minus percipit flor. 20, ex elemosynis marsupialibus flor. 7, ex interusurio flor. 15, in parata pecunia habet flor. 7 den. 74, in debitis activis flor. 307 den. 16, apud communitatem, quorum administratio aedituo incumbit, annisque singulis rationes reddere tenetur coram iudice et juratis loci.

Clenodia et apparamenta habet, quae sequuntur: calicem aereum cum patena deauratum, monstrantiam pariter ex aere deauratam, thuribulum

aereum cum navicula fracta, et cocleari, tintinabula 2, vexilla 3, unum majus sericeum novum, duo antiqua parva et lacera, umbellam ex vili materia obsoletam, duas cruces cum effigie crucifixi, missale unum, casulas tres cum suis appertinentiis, quarum duae sericeae variegatae sunt, tertia est nigra ex lanea materia, albas duas, superpelliceum unum, rochetum 1, humeralia 2, corporalia 3, purificatoria 6, cingulos 2, strophia 4, urceolos 2, unum orbiculum stanneum, quae omnia pure nitide et munde conservantur. Campanas habet duas, quarum una cent. 1 et 30 libr., altera 70 libr. appendit.

De parochia, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter ordinaria numeris pastoralis officia tenetur ad filialem hanc tertio in ordine dominico, vel occurrente festo die, servandorum divinorum causa transire, et ideo habet in fixo flor. 16, item 16 metr. siliginis mensurae Pos., 20 libr. butyri, lignorum 8 orgias, currus faeni 3, ex sedecima 6 cruc. tritici puri, siliginis 8, hordei 1, avenae etiam 1 crucem, urnas vini 4, fagopyri metr. 1, ex coleda flor. 1 den. 50.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Horváth annorum 38, absolutus [94] rhetor Catholicus, competentem ad munus suum obeundum habet peritiam, in cantu, et tenerae juventutis instructione officio suo rite fungitur, morum est proborum.

Proventum habet hic expressum in fixo flor. 25, siliginis metr. minoris mensurae 20, tritici puri 5, unum currum faeni, lignorum focalium orgias 6, a pulsu campanarum duas urnas musti, tritici puri metr. 1, siliginis 1, avenae 1, hordei 1, pro semestri a singulo discipulorum legere discenti 15 cruc., ab iis vero, qui scribere, et arithmeticam docentur, 18 cruc. desumit, a sepultura majoris 15 cruc., a minoris cruc. 9, a pulsu organi dum requiem celebratur cruc. 15.

Agros pro qualibet calcatura unum habet, quorum primus est in diverticulo Prindl akker 3 metr. Pos. capax, cui ex parte occidentali advicinat pascuum commune, ex parte orientali via regia, alter situatur in diverticulo Frej-akker metr. Pos. 3, 7^{trionem} versus decurrit via, quae ducit ad Lázy, meridiem versus habet vicinum Mathiam Holczinger, horum cultivatio communitati incumbit.

Domus scholaris est lutea, quae praeter culinam et cameram habet duo cubicula a communitate erecta, cui etiam conservatio incumbit.

Secunda filialis est Szent-László distans a matre ½ horae spatio exstat in ea ecclesia e solidis materialibus erecta ab excellentissimo domino comi-

te Gabriele Eszterházy, Sancto Ladislao dicata, habet altare unum non consecratum, nulla sui parte laesum, tribus mappis et antipendio decenter provisum.

Praedictus excellentissimus dominus comes pro dote huic ecclesiae attribuit 3 agros, quorum 1^{mus} situatur in diverticulo Hideg-völgy duarum metr. Pos. capax in vicinitate agrorum ludimagistri Catholici ad 7^{trionem} ad meridiem vero Stephani Kovács. 2^{dus} in diverticulo Uj-földek 2 Pos. metr. in vicinitate pariter ludimagistri Catholici ad occidentem, ad orientem vero ludimagistri Lutherani. 3^{ius} in diverticulo Fölső-Sárdos 8 metr. Pos. capax, cui ad 7^{trionem} adjacet pascuum commune, ad meridiem canabetum Germanorum Szent-Lászlóiensium.

Annue percipit ecclesia plus minus flor. 13, ex elemosynis marsupialibus flor. 2, ex fructibus agrorum flor. 6, ex interusurio flor. 5, in parato aere habet flor. 2 den. 7, in debitis activis flor. 97 den. 50, signanter [95] apud Thomam Mente flor. 10, Joannem Göncz flor. 10, Joannem Dömötör flor. 2, Georgium Fekete flor. 21, Michaellem Kaincz flor. 10, Thomam Mente flor. 6, Paulum Morocz flor. 13, Michaellem Arky flor. 4, Stephanum Dömötör flor. 10, Joannem Fekete flor. 3, Thomam Mente flor. 8 et den. 50, de quibus de anno in annum rationes reddit aeditum coram iudice et juratis loci.

Clenodia sacramque suppellectilem habet ecclesia ordine sequenti. Calices 3, quorum unus recenter assignatus est argenteus, duo cuprei inaurati cum suis appertinentiis, duas cruces ligneas, candelabra incolorata 4, imagines pictas 3, vexillum unum antiquum monstrantiam et ciborium, organum item casulas 6, tres recenter procuratas, quarum duae sericeae, auro argentoque intextae, aurea fimbria ornatae, tertia nigra ex materia ordinaria. Tres alias antiquas, earum una ex lanea materia, quarum singulae suis appertinentiis provisae existunt, albas praeterea duas, humeralia 3, cingulum 1, rochetum 1, corporalia 3, purificatoria 6, strophiola 3, urceolos 2, orbiculum stanneum 1, campanam 60 libr. appendentem.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus tertio quovis dominico recurrente, aut festo die interveniente ad hanc filialem pro servandis divinis transire obligatur, hujus et aliarum communium obligationum titulo habet a quolibet pari hominum 17 cruc. et 1/2 metr. siliginis minoris mensurae, lignorum orgias 6, ex sedecima tritici puri 1 cruc., siliginis 6, avenae et hordei insimul 1 cruc., vini urnae 1, ex colleda 5 flor.

Agrum habet unum 12 metr. Pos. in diverticulo Alsó Osztáló in contiguitate Joannis Major ad meridiem ex parte boreali decurrit rivulus, ex piscina Sz-Lászlóiensi ad molendinum Gyiróthiense, hujus cultivatio ad parochum pertinet. Habet praeterea pratum unum in diverticulo Fenyőrétek 3 falcatorum

operam insumens, cui orientem versus adjacet pratum ludimagistri Germanici, occidentem versus decurrit via, quae ducit ad Sz-Király falcare, colligere et invehere tenentur parochiani.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rectores in hac filiali duo sunt, unus Hungaricus, alter Germanicus, Hungaricus est Stephanus Göncz annorum 60, studuit rhetoricae, Catholicus, [96] competentem suo officio habet doctrinam in cantu quantum aetas provecta patitur, officio suo bene fungitur, etiam in instructione puerorum fecit satis, hoc in ipso vitii est, quod se facile ingurgitet, serio propterea monendus est, et nisi se emendaverit, loco pellatur.

Habet in fixo ab inclyto dominio annue flor. 6 et 6 metr. siliginis minoris mensurae a quolibet pari hominum cruc. 9 et $\frac{1}{4}$ siliginis minoris mensurae, a quovis discipulorum pro semestri sine discrimine 18 cruc. unum currum faeni a quovis jugalia habente, 1 currum lignorum focalium a sepultura majoris cruc. 15, a minoris cruc. 9, a pulsu campanarum nihil.

Habet agros 3 in una calcatura duos, quorum unus est in diverticulo Oszáló metr. Pos. 3, ex parte boreali habet vicinum ludimagistrum Lutheranum, ex meridionali Joannem Kiss, alter existit in diverticulo Hidegvesz metr. Pos. 2, in vicinitate ad 7^{trionem} ludimagistri Lutherani, ad meridiem ecclesiae. Pro altera calcatura habet unum tantum agrum in diverticulo Uj-földek nuncupato 4 metr. Pos. capacem ex parte occidentali decurrit via Teszeriensis, ex parte orientali adjacet ager ecclesiae horum cultivatio ad communitatem spectat.

Germanicus scholae rector est Ambrosius Görg annorum 58, ex rustico magister, nullum habet studium, Catholicus, est cantor satis commodus, in instructione juventutis diligens, morum probatorum. Annue accipit a quolibet pari hominum suae nationis cruc. 15, siliginis $\frac{1}{2}$ metr. mensurae minoris, a pulsu 1 flor. et 50 den., ab instructione puerorum pro trimestri singillatim cruc. 15. Agros et prata stabilia non habet ulla.

Domus scholaris a communitate aedificata utraque unum cubiculum cum camera et culinam habet, conservatio ejusdem pertinet ad communitatem.

Tertia filialis Sikator possessio haec distat a matre semi tertio quadrante, habet ecclesiam ab illustrissima domina comitissa Anna Eszterházy vidua illustrissimi domini comitis Joannis Eszterházy erectam uno altari provisam, quod integrum est, nec in lapide aut sigillo violatum, tribus mappis debite instructum.

Huic ecclesiae pro dote praememorata illustrissima domina [97] attribuit 4 agros, quorum 1^{mus} est in diverticulo Bödönkúti vicino ad meridiem existente spano dominali Andrea Bóts. Ad 7^{trionem} Georgio Szabados. 2us situatur in

diverticulo Bacso-Dombó metr. Pos. 3 in vicinitate ad orientem Georgii Szabados, ad occidentem Michaelis Csörnei. 3^{ius} in diverticulo Kodis telek 2 metr. Pos. capax vicinus ex parte orientali est opilio dominalis, ex occidentali Michael Szabados. 4^{tus} in diverticulo Téglás 2 Pos. metr. habet vicinum ad orientem Georgium Szabados, ad occidentem opilionem dominalem. Percipit annue plus minus flor. 8, ex collecta marsupiali flor. 2, ex fructu agrorum flor. 6, habet in parato flor. 1 den. 71. In debitis tam activis quam passivis nihil. Administratio annui proventus, rationesque dandi obligatio spectat ad aedituum a quo inomisse quovis anno vice-archidiaconus rationes exigit coram spano dominali et iudice loci.

Clenodia et sacra supellex reperiuntur sequentia: calix aereus cum patena et monstrantia nova itidem ex aere auro vestita tintinabula 2, cruces lignee 2, candelabra inaurata 6, lampas aerea 1, pulvilli duo ex lanea materia, unum vexillum antiquum, missale unum, casulae 4 sericeae bonae et integrae cum totidem stolis, manipulis, velis rochetum 1, humeralia 2, corporalia 4, purificatoria 12, urceoli 2, orbiculus stanneus unus campana una libr. 60.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter alias sibi vi parochialis officii incumbentes obligationes tenetur tertio quovis die dominico, aut festivo occurrente perficiendorum divinorum causa transire ideoque a quolibet pari conjugum habet 15 cruc. et ½ Pos. metr. siliginis, 6 orgias lignorum, ex sedecima tritici puri 5 cruces, siliginis 4, mixti 2, hordei 1, avenae 1, fagopyri 1, ex coleda 50 den. a baptisate sicut in matre et aliis filialibus 15 cruc. ab introductione puerperae cruc. 6, a copulatione 15 grossos, a sepultura majoris 30 cruc., a minoris 15 cruc. sub nomine liberae stolae accipit duplum ordinariae.

Pro qualibet calcatura habet excisos agros duos communitatis opera cultivari solitos, et quidem pro prima unus est in diverticulo Szajha Berek 2 Pos. metr. capax in vicinitate spani dominalis tam ad orientem, quam occidentem, alter est in diverticulo Kiss-erdő dúlő metr. Pos. 4, in contiguitate spani dominalis [98] ex orientali, ex occidentali parte vero Francisci Magyarosy. Pro altera calcatura itidem duos, quorum 1us est in diverticulo Kerek hegy metr. Pos. 2, cui advicinat ex orientali plaga Michael Szabados, ex occidentali spanus dominalis. Alter situs est in diverticulo Soós kuti metr. Pos. 4, Michaele Szabados, et spano dominali itidem vicinis existentibus ad modo relatas plagas.

Habet praeterea prata duo: in diverticulo Kerekhegy dicto unum duorum falcatorum capax, cujus vicinus est ex parte orientali educillator dominalis, ex occidentali autem Josephus Kraitli. Alterum in diverticulo Isten-kass 2 pariter falcatorum capax, cui ager dominalis ex parte orientali, ex occidentali

vero pratum spani dominalis contiguum est. Horum cultivatio, veluti agrorum defectio, collectio et invectio faeni communitatem concernit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Emericus Vörös annorum 35, Catholicus, absolvit rhetoricam, habet doctrinam competentem, officioque suo tam in cantu, quam instructione juventutis rite fungitur, ebrietati nuntium remisit nullique vitio deditus esse dignoscitur.

Habet a quolibet pari cruc. 7 et $\frac{1}{4}$ siliginis mensura minoris in fixo 2 flor. et 50 den. duas item metr. tritici puri, 6 orgias lignorum, 2 currus faeni, a pulsu nihil, ab instructione puerorum quovis trimestri nullo habito discrimine 17 cruc., a sepultura majoris cruc. 15, a minoris cruc. 9, a cantu diurno et nocturno cruc. 17.

Habet pro qualibet calcatura agros duos: 1us jacet in diverticulo Barat-kert metr. Pos. 3 in vicinitate Georgii Szabados ad meridiem, ad 7^{trionem} contiguum est pomarium Michaelis Simon et Joannis Ivánczó, 2^{dus} in diverticulo Papcsere 2 metr. Pos. ex parte meridionali opilio dominalis, ex boreali vero Michael Szabados sunt vicini. 3^{ius} situatur in vicinitate spani dominalis et Georgii Szabados in diverticulo Lázy utra dúlő vocato 3 Pos. metr. 4^{tus} in diverticulo Bácsa dúlő metr. 2 $\frac{1}{2}$ in vicinitate Adami Kovács orientem, occidentem versus vero opilionis dominalis, quos cultivare obligatur communitas.

Domus scholaris e ligneis materialibus erecta desolationique proxima de obligatione sua communitate serio admonet. [99]

His filialibus adnumeranda sunt duo praedia Gitz et Hathalom, illud distat a matre $\frac{3}{4}$, hoc una hora, in quibus praeter communem nullam specialem obligationem habet parochus.

De parochianis et eorum obligatione

In matre Gyiróth numerantur animae 402, omnes Catholicae, capaces confessionis 281, incapaces 121.

In filiali Romand 334, omnes Catholicae, ex quibus confessionis capaces 242, incapaces 92.

In filiali Szent-László 512, ex quibus Calvinistae 20, Catholici confessionis capaces 330, incapaces 162.

In filiali Sikator 481, ex quibus Lutherani 192, Calvinistae 115, Catholici confessionis capaces 132, incapaces 42.

In filialibus praediis Gitz et Hathalom 50, ex quibus Lutherani 10, Catholici confessionis capaces 30, incapaces 10.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium quotidie magistro praeorante clara voce persolvit, et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit, et ut in rudimentis fidei bene solidetur, omnem parochus collaturus est operam.

Publici peccatores, aut qui confessionis annuae et communionis Paschalis praecepto non fecissent satis, non reperiuntur, septem tamen est numerare, qui zelo moderni parochi abjurata haeresi fidem salvificam amplexi sunt, qui omnes libro inscripti habentur.

Congregatio hic habetur nulla praeter devotionem sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis auctoritate ordinarii introductam.

De obstetricibus et vespilonibus

Intra ambitum parochiae hujus habentur obstetrices 4, Catholicae adjuratae, ad conferendumque valide in casu necessitatis sacramentum baptismi sufficienter instructae. Dantur ubique praenominatorum locorum caemeteria benedicta extra septa ecclesiae et pagi, sicut et vespilo in matre, et filiali Romand non item alibi, sed viventes indiscriminatim casu eveniente ultima mortuis praestant obsequia. Caeterum etc.

2025
CANONICA VISITATIO
ecclesiae et parochiae Szücsiensis die 2da Maii 1779° peracta. [100]

De statu ecclesiae

Mater Szücsiensis ecclesia, non tam ecclesia, quam oratorium ante annos 32, a locali communitate e lignis constructum, et honori Beatae Mariae Virginis Elisabeth visitantis dedicatum est, hodie in statu ruinoso, et casui proximo positum. Altare in eo est unum, quod lapidem portatilem bonum habet, caeteris etiam requisitis commode vestitum est.

Pro dote habet agros duos, quorum unus situs est secus viam Fenyőfőiensem capax metr. Pos. 16, hujus vicini sunt a parte orientali ludimagistri ager, ex parte occidentali sylva Szücsiensis. Alter est in plaga Kissmehetős dicta 4 Pos. metr., qui versus 7^{trionem} communitatis Szücsiensis, versus meridiem Mathiae Valler agris advicinatur. Cultivantur per parochianos. Ex his agris prosperat singulo anno circiter flor. 15, e marsupiali elemosyna percipit flor. circiter 12, in parato aere habet flor. 54 den. 23. Capitale habet 1726 flor. cruc. 24, quorum 1061 flor. apud dominium, reliquum est apud diversos Szücsienses subditos, hujus capitalis census, prout etiam reliquorum proventuum curam

habet aedituus, qui parochus coram dominali officiali, et senioribus loci singulis annis rationes reddit.

Apparamenta habet sequentia: calicem cum patena argenteum 1, ciborium 1, monstrantiam 1, pacificale 1, omnia e cupro. Pixidem unam pro sacris liquoribus conservandis, alteram pro Sanctissimo ad infirmos deportando 1 ex stanno. Lampades ex aere 4, baldachinum e materia lanea, velum sericei effigiem Beatae Mariae Virginis cum throno, missale 1, casulas 4, diversi coloris nigram 1, suis appertinentiis instructas, bursas 3, albas 3, amictus 4, cingulum 1, corporalia 6, purificatoria 12, manutergia 6, rochetum 1, superpelliceum 1, orbiculos cupreos 2, urceos vitreos 4, vexilla adtrita 7, librum ritalem et Evangeliorum 1, quadratos 2, tintinabulum 1, campanas 2, quarum una cent. unius et libr. 48, altera libr. 40 est.

Venerabile Sacramentum altera quavis hebdomada tam pro publica adoratione, quam pro sacro [101] morientium viatico asservandum renovatur, coram quo in tabernaculum reposito lampas sub divinis officiis semper ardet. Hostiae quoque pro consecratione singulis binis hebdomadibus recentes parantur.

Fons baptismalis, quantum ecclesiae Augustiae patiuntur loco decente collocatus sub bona clausura una cum sacris liquoribus custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris haereditarius est excellentissimus illustrissimus dominus comes Carolus Eszterhazy episcopus Agriensis, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, et officium, ac obligationem jam hucusque magna parte implevit, posthac plene adimpleturum ejus piae munificentiae opera aliis in bonis posita certo pollicentur.

De parochia, ejus obligatione et proventu

Parochus est Stephanus Holecz²⁶ annorum 52, natione et lingua Hungarus, Germanice scit satis bene, et hoc idiomate servit, studia theologica absolvit Jaurini, est canonice investitus et installatus curam animarum exercet annis 27. Libris ad usum necessariis provisos est, qui omnes ad propriam ejus personam spectant, sunt autem sequentes: Biblia Sacra Latina et Hungarica, Busembam, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Melchior Canus, Sancti Bernardi opera in 2 tom., Lacroix Theologia moralis, Reiffenstul Jus

²⁶ Holecz István (†1784). PFEIFFER, 1987. 501.

canonicum, p. Szabó Conciones dominicales et quadragesimales, Petri Pázmán Conciones, ejusdem Kalauz, Pelegrinus, Praxis confessoriorum, Vicira Conciones Latinae in 4 tom., Theologia Historico-Dogmatica, Famianae Stradae de Bello Belgico, Florimundus Reimundus, Nucleus catecheticus, Christianus in solitudine, Theatrum politicum, Schnell Theologia moralis, Centuria funebris, Kollenics conciones, Barchlaus, Officialis Curiae Ecclesiasticae, Pontificale Romanum, Steinhurstius de 4. novissimis, p. Pulffer Conciones Germanicae, Dominicales et festuales in 6 tom., p. Ruoff Conc[iones] Germ[anicae] Dom[inicales] in 3 tom., Maximilianus Doza Conc. Latinae in 2 tom., Heimpak Catechesis, Polianthea juris canonici in 2 tom. Lucianus Montifontanus Conc. in 2 tom., Leo Conc. in 2 tom., Cabassutius Notitia conciliorum, Mathaeus, Spicilegium p. Clauz, Currus Israel, Parizpapai Reformatus elmélkedése, Pugna spiritualis, Heliotropium [102] de mysteriis redemptionis, Beccanus Controversista, Holtig való barátság, Tannerus de Missae sacrificio, Manuale parochi, Institutio parochi. Provisus est ad haec protocollo et matricula in hanc nomina baptisatorum in matrimonium conjunctorum ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum. In protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones, consistoriales ordinationes inscribit.

Sacrum missae sacrificium nisi infirmitas, aut aliud justum impedimentum superveniat, quotidie celebrat, ferialibus erga manualementalem elemosynam si offeratur, et quidem sacrum lectum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1, dominicis et festis diebus divina officia a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo autem Sancti Michaelis, usque festum Sancti Georgii hora 10^a inchoat, offertque missam pro populo suae curae credito, post missam ad concionem dicit, finita dictione, desponsos, si qui sint, juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, imminentes festos, ac jejuniorum dies populo annunciat, post prandium catecheses facit juventutem in doctrina fidei, et praeceptis morum instituit, dein lytanias cum populo servat, ac cum eo orat.

Sacramenta petentibus semper prompte administrat, de quo ipsi parochiani interrogati de promptitudine sui parochi testimonium perhibuerunt.

Sacrum viaticum dum tempus et emergentium casuum circumstantiae patiuntur, ad infirmos superpelliceo, et stola indutus puero cum lumine et pulsu tintinabuli praecedente defert.

Proventus habet sequentes: a qualibet domo cruc. 36, par ovorum et pulorum ab omni hospite tam integrae quam $\frac{1}{2}$ sessionis unam metr. siliginis, ab inquilinis $\frac{1}{4}$ metr., item 16 medias butyri liquati, et 20 orgias lignorum focalium in parochialem aream effective administrari solitas percipit. Titulo stolae a baptisate habet cruc. 30, ab introductione puerperae cruc. 15, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura adultorum cruc. 30, a parvulorum cruc. 15, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Agros habet unius integrae colonialis sessionis numero 20 insimul capientes metr. 75, qui de nomine sequuntur: [103] Nagy-köles föld 8 Pos. metr., Kis-Köles föld 3. Pos. metr., Blesz 4 metr., Sásföld 2 ½ metr., Kertalat Nagymehetös 10 metr., Kertalat Sürk 2 metr., Kismehetös 4 ¼, Másik kismehetös 1. metr., Kiss irtas 1 ½, Kenderföld 1 ½, Középdűlőben 4, Hosszúpründl föld 6. metr., Kiss pründl 1 ½, Csoterföld 8. metr., Ujosztal 3. metr., Széles föld 4. metr., Großhalder 4. metr. Kis halder 1 ½, Nagy korbác 4. metr., Kis korbács 1 ½ Pos. metr., qui agri cum juxta seriem sessionis excisi sint, omnes versus orientem Andreae Edl, versus 7^{trionem} Joannis Tarsthofer agros vicinos habent, ac eorum una pars circiter ad capacitatem 35 metr. pro autumnno, pro vere ad quantitatem 17 metr. insemnatur.

Pratum aliud non habet, quam fines recensitorum agrorum, in quibus tribus solidis curribus faenum colligitur, et infra hortum domui parochiali contiguum duos currus faeni procreandi capax horum omnium cultivatio incumbit parochianis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Martinus Lezsán annorum 54, solum Germanice legere et scribere novit, est Catholicus, fidei professionem fecit, rituum et caeremoniarum ignarus, officio in cantu commode, in juventutis institutione pro suae propriae doctrinae ratione satisfacit, morum bonorum est. Pulsus omnis ludirectori incumbit, et in his parochianis satisfit.

Titulo lecticalis proventus 17 metr. de siligine de tritico metr. 8, in parato aere flor. 24, pro quibus etiam notarii localis munere fungitur, a pulsu campanarum a singulo vineam habente 2 medias musti, ab instructione puerorum singillative per hebdomadam 2 den., a comitiva funeris adulti cruc. 15, a parvulorum cruc. 9, occasione baptismatis cruc. 3, introductionis puerperae cruc. 3, a scriptione schaedae promulgationis simul pro obsequiis occasione copulationis den. 23 ½.

Agros ad domum scholarem pertinentes habet duos unum in plaga ad viam Fenyőfőiensem sita positam 4 Pos. metr., qui ex parte occidentali agro ecclesiae ex parte orientali plagae Plesz vocatae advicinatur. Alter situs est in plaga Sas 2 metr. ex orientali parte vicinus est plagae Sas ex occidentali viae Fenyőfőiensi [!]. Item titulo notariatus usuat semi alterum jugerum [104] ex agro communitatis, terras has perarant et insemnatur, ac eorum fructum etiam convehunt parochiani, at demetere ipse ludimagister debet.

Domus parochialis e crudis materialibus dempta culina extructa est, complectitur cubacula pro habitatione parochi 2, pro familia 1, cameram et stabula 2, subtus autem cellarium, penes domum est fundus pro culinari horto, quem cingendi obligatio est penes parochianos. Domus scholaris est e sepibus po-

sita, culinam, 2 cubicula et cameram complectitur. Parochialis in statu bono, scholaris in statu lurido posita est, utramque aedificandi obligatio est penes parochianos, sic tamen, ut dominium necessaria materialia praestare teneatur.

De filialibus

Matri Szücsiensi parochiae unica filialis possessio Fenyőfő adnexa est, haec a matre unius horae spatio distat, datur in ea ecclesia ante 23 annos e solidis materialibus domino terrestri in 400 flor. subsidium ferente, est aedificata et honori Sanctae Mariae Magdalenae dedicata.

Pro dote habet agros duos: unum in plaga Köves dűlő 4 Pos. metr., cui a parte meridionali plaga Marhajárás, a ^{trionali} Josephus Kanits vicinitate junguntur, alterum in plaga Görsön kut 4 Pos. metr. ex una parte sylvae Bakon, ex altera agro parochiali adjacet, cultivantur per parochianos. Ex agris his et marsupiali elemosyna quovis anno prosperat circiter flor. 9, in activis debitis apud loci incolas flor. 89 den. 49 habet, quorum curam gerit oekonomus, qui singulis annis parocho coram si adesse velit dominali homine et senioribus loci rationes reddit.

Calicem cum patena cupreum habet unum, ciborium, monstrantiam ex cupro 1, pixidem pro sacris liquoribus stanneam 1, casulas diversi coloris 3, nigram unam cum suis appertinentiis instructas, albas 2, amictus 2, cingulum 1, corporalia 3, purificatoria 6, missalia 2, crucifixi effigiem cum velo, et lampade vexilla 3, stanneum orbem 1, tintinabula 2, campanas 2, unam cent. 1, et libr. 10, alteram libr. 85.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter alia spiritualia obsequia, quae filialis istius populo praestare vi officii pastoralis obligetur, [105] tenetur ad eandem pro celebrando missae sacrificio, persolvendisque divinis officiis altero quovis dominico vel festo die transire, quorum titulo habet a singulo tam integrae, quam $\frac{1}{2}$ sessionis colono 1 metr. Pos. siliginis, ab inquilinis $\frac{1}{4}$ metr. et a singulis den. 60, par ovorum et pullorum, lignorum focalium orgias 10, quas in parochialem aream convehere tenentur, butyri item liquati medias 10 a communitate. Titulo stolarum idem percipit ab omni functione, quod in matre praestatur.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Joannes Poosch annorum 35, Catholicus, fidei professionem fecit, solum scribere et legere novit, scit etiam arithmetica, officio suo, quantum potest fungitur, morum est honestorum, pulsum perficiendi obligatio illi incumbit, et huic quoque satisfacit.

Titulo lecticalis proventus habet a singulo cum hospite, tum inquilino den. 50, et a quolibet integrae sessionis mediam Pos. metr. siliginis, a comitiva funeris den. 25, occasione baptismalis vel introductionis puerperae den. 5, occasione copulationis simul pro scriptione schaedae promulgationis den. 23 $\frac{1}{2}$.

Agros habet in singulos annos 1, pro uno anno capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Pauli Horváth ex meridionali, ex 7^{trionali} parte penes Paulum Verdinger. Pro altero anno 3 Pos. metr. in plaga Hoszu penes fabrum et Jacobum Schwarcz, cultivantur per loci incolas.

In sylva habet pratum unum, quod 1 currum faeni procreat, ipsemet falcit, communitas convehit, pro hac solutione etiam munus notarii obire debet.

Domus scholaris constructa est e solidis materialibus, provisa cubiculis 2, culina, est in statu bono, aedificatio et conservatio illius incumbit localibus incolis. Penes domum hanc habet ludimagister etiam hortulum 200 plantarum capacem.

De parochianis et horum obligatione

In matre Szücs animae confessionis capaces numerantur 433, incapaces 146, omnes Catholicae.

In filiali Fenyőfő confessionis capaces 272, incapaces 174, pariter Catholicae.

Populus a devotione, et in ecclesia frequentia laudari plane non potest, sequis est ad res divinas, sequis ad ea condiscenda, quae ad fidem, bonosque mores spectant, [106] totamque pene industriam parochi exhaurit, hanc cordis populi duritiem mollire sataget suavi agendi ratione, ac omni meliori modo instillare illis debetis pietatis, et verae devotionis ardorem, pro quo felicius, faciliusque impetrando edocebit populum rosarium angelicum orandi, et Sanctissimae Trinitatis laudes concinendi modum, qui in aliis totius diaecesis ecclesiis jam laudabili consuetudine frequentatur.

Quamvis autem populus iste durae sit cervicis, satis tamen in implendo confessionis annuae, et Paschalis communionis praecepto accurratus est, neque invenitur in eo praeter unum, qui palam et publice excessuosus esset, unius autem hujus a superna tantum virtute expectari debet, quod etsi ita sit, parochus tamen suam in illo emendando operam eo minus subtrahet, quo-

minus de ejus dum vivit correctione desperare audet, imo si necessum videbitur pro correctione illius etiam dominalem auctoritatem interpellabit.

Cum populus ex toto Catholicus sit, convertendi ex haeresi aliquem occasio non est, nisi aliunde adveniat, talis conversus est unus, qui matricae inscriptus habetur, si deinceps aliquis opera et zelo parochi ad fidem adductus haeresim abjuraverit, eum de nomine et cognomine in matricam inscribet, ac simul ejus aetatem, locum originis, duorum item triumve testium, qui talis professioni assistant nomina notabit.

Congregatio nulla datur, sed devotio Sanctissimi Sacramenti sub titulo perpetuae adorationis auctoritate ordinarii introducta sub cura parochi.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam in filialibus est obstetrix Catholica, utrobique adjurata, et ad ministrandum in casu necessitatis baptismum bene instructa. Pro inhumatione mortuorum habetur ad finem possessionum locus opportunus benedictus, et ad arcendas pecorum et pecudum incursiones munitus. Vespilonis munere tam in matre, quam filiali fungitur excubitor sive vigil nocturnus, qui in matre pro inhumatione adulti den. 25, parvuli den. 15, in filiali den. 25 indiscriminatim percipit. Caeterum etc. etc. [107]

CANONICA ECCLESIAE
et parochiae Zircziensis visitatio die 29^a Aprilis 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater Zircziensis ecclesia est conventualis sacri, ac exempti ordinis Cisterciarum, nunc autem cum in ea parochiales functiones perficiantur, vices subit ecclesiae parochialis. Haec ecclesia elegantis et decori operis e solidis materialibus est constructa, oblata et dicata magnae Hungarorum dominae honori sub titulo in coelos assumptae, consecrata est per excellentissimum dominum episcopum Martinum Biró anno 1752, qua occasione venerabilis conventus aut potius abbatia eam omnibus debite providendi onus in se recepit. Altaria novem in ea numerantur, ara princeps tota consecratione sanctificata est, reliqua portatilibus consecratis lapidibus instructa, ac etiam omnibus ad sacrum altarium apparatus requisitis nitide vestita sunt.

Proventus nullos, debita quemadmodum activa, ita etiam passiva nulla habet, verum prout impensis, et sumptibus ad praesentem splendorem

abbatiae propriis educta est, his porro etiam conservabitur et providebitur. Dos proinde ejus est abbatia ipsa.

Sacra vasa habet sequentia: calices argenteos cum suis patenulis pretiosiores 6, argenteos ordinarios 10, ciboria argentea 2, monstrantias 2, pacificale 1, pixides pro usu sacrum viaticum ad infirmos deferendi 9. Quae omnia integra inaurata usibus in parochialibus obligationibus defungentium ordinis sacerdotum deserviunt. Sacram porro supellectilem habet sequentem: casulas suis appertinentiis instructas pretiosas 15, ordinarias 20, albas elegantiores 15, ordinarias 20, corporalia 45, purificatoria 80, rocheta 10, missalia 16, tintinabula 12, organum magnificium in choro, et in sanctuario alterum, campanas 4, quarum maxima cent. 21, 2da cent. 7, tertia libr. 120, 4ta libr. 60 appendit.

Venerabile Sacramentum tam pro adoratione publica, quam pro sacro viatico asservandum altera quavis hebdomada recenter consecratur, hostiae quoque [108] intra idem tempus recentes pro consecratione coquuntur, ac constanter in loco apto et sicco conservantur. Fons baptismalis affabre elaboratus loco in ecclesia decente collocatus habetur, bonaque sub clausura una cum sacris liquoribus custoditur, ac temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

Praeter praerelatum ecclesiam, nunc parochialis ecclesiae vices sustinentem exstat in fine oppidi Zircz ecclesia e solidis materialibus constructa Matri Virgini Dolorosae dedicata, quae antea parochialis fuit, sed cum pro administratione parochialium functionum valde incommoda, neque modo existentis populi numero recipiendo sufficiat, in ejus locum suffecta est ecclesia conventualis, fiunt tamen et in hac saepius divina et quidem quavis feria sexta etsi pro defuncto quopiam celebrandum sit missae sacrificium.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est abbas et conventus Zircziensis jure patronatus gaudens, sed hic et nunc jus praesentandi non exercet, officio patroni satisfacit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus est p. Carolus Pap sacri et exempti ordinis Cistercitarum professus pro tempore prior conventus parochiam administrat per religiosos sui ordinis nempe p. Henricum Togniola et p. Petrum Franke, qui serviunt linguis Hungarica et Slavonica, necnon Germanica, qui libris monasterii, quod ampla bibliotheca provisum est, libere utuntur. Habet matriculam et protocollum, in hoc benignas regias resolutiones, constitutiones episcopales et consistoriales ordinationes, in matriculam autem nomina baptisatorum, in matrimonium

conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum accurate describunt.

Sacrum missae sacrificium, nisi juxta, gravique causa impediti sint, celebrant, lectum sacrum, si quando manualis offeratur elemosyna erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1, dominicis autem et festis diebus de praecepto missa parochialis offertur Deo pro populo, inchoatur autem per totum annum hora 9^a, absoluto sacro fit sermo ad concionem, post sermonem desponsi juxta praescriptum synodi Tridentinae promulgantur et venturi festi ac jejuniorum dies populo annunciantur. Post prandium catecheses diebus festis ac dominicis rite instituuntur, dein autem cum populo in commune rosarium [109] oratur. Sacramenta petentibus prompte absque cunctatione nullusque administratorum morositate, vel negligentia absque baptisate, poenitentia vel extrema unctione decessit. Sanctissimum ad infirmos stola et superpelliceo indutus singulus quando tempus et emergentium casuum patiuntur circumstantiae ludimagistro cum lumine praecedente, et tintinabulum pulsante deferunt lampas in ecclesia coram Venerabili Sacramento diu noctuque ardet.

P. administratores a monasterio providentur victu et amictu, neque praeter 1/2 metr. Pos. frumenti a singulo pari aliam, quam stolarem obventionem a parochianis habent. Titulo autem stolae a baptisate percipiunt cruc. 17, ab introductione neonuptae vel puerperae cruc. 7, pro sepultura adulti flor. 1, infantis cruc. 30, pro assistentia matrimoniali flor. 1, nomine liberae stolae in casu eo, quo sponsa e parochia abducitur, exigunt duplum ordinariae, quae omnia cedunt monasterio.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludirector est Joannes Schovalm annorum 35, scribere et legere tantum novit, Catholicus, in caeremoniis et ritibus debite est instructus, pro sui muneris executione sufficientem doctrinam habet, eoque tum in cantu, tum in juventutis instructione laudabiliter fungitur, vitae sobriae, ac morum est exemplarium, pulsus excepto eo, qui fit contra tempestatem a ludimagistro in omnibus temporum circumstantiis aedituo incumbit.

Proventus ejus sunt titulo lecticalis a singulo pari cruc. 27, a singula domo 1/4 metr. Pos. de frumento, titulo stolae a comitiva funeris cruc. 15, a requiem cantato cruc. 9, pro instructione unius pueri solvendi capacis singulo trimestri spatio cruc. 15, pro pulsu campanarum in exequiis habet cruc. 6, occasione introductionis puerperae vel baptismi cruc. 3, occasione copulationis cruc. 15.

Agros et prata non habet, quae occasione praesentis canonicae visitationis p. Prior se excisurum declaravit, ac una cum parochianis eorum cultivandorum causa se acturum recepit.

Domus parochialis nulla est, cum p. administratores in monasterio suam habeant habitationem. Domus [110] scholaris autem e solidis materialibus est constructa duobus cubiculis, culina et camera constat, est in statu optimo, obligatio eam aedificandi, conservandi et reparandi in tantum parochianis incumbit, quod labores circa eam necessarios tam curules, quam manuales perficere obligentur.

De filialibus

Ad matrem Zircziensem ecclesiam adjunctae sunt, quartae filiales, 1° possessio Epplén distans una hora, nulla hic est ecclesia, campanula autem unica, quae libr. 30 appendit. Altera filialis est possessio Olaszfalu distans a matre ½ hora, in qua habetur ecclesia Sanctissimae Trinitatis honori dicata, constructa est e solidis materialibus sumptibus abbatis Zircziensis. Exstant in ea altaria 2 lapidibus portatilibus bonis, neque ulla sui parte violatis provisa, aliisque requisitis decenter vestita.

Dos hujus ecclesiae sunt proventus abbatis e quibus omnibus illius necessitatibus providetur. Caeterum habet, et ipsa proventum ex agro per abbatiam assignato annue flor. circiter 15, e marsupiali elemosyna flor. circiter 19, quos administrat aedituus, ac ille de perceptis et erogatis administratori coram senioribus loci quotannis rationes reddit.

Provisa est eadem ecclesia duobus calicibus, quorum unus ex integro una cum sua patenula, alter in cuppa solum argenteus est, ciborium, monstrantiam cupream, cruces ligneas 3, unam e lamina, pixides 2, unam pro Sanctissimo ad infirmos deportando, alteram pro conservanda Sanctae Crucis particula sua authentia provisa. Casulas habet diversi coloris 4, nigram unam suis apertinentiis instructas. Cingulos 6, albas 6, superpellicea 4, corporalia 15, purificatoria 16, urceos 4, organum bonum, tintinabula 3, campanas 3, quarum prima 6 cent. et libr. 40, altera 3 cent. et libr. 41, tertia, quae agonisantium est libr. 30 appendunt.

Sacramentum altaris tam pro publica adoratione, quam pro sacra fidelium communione, uti et pro sacro morientium viatico altera quavis hebdomada recenter consecratur, hostiae quoque intra idem tempus recentes parantur, et in loco sicco ac apto asservantur. Fons baptismalis quoque habetur loco in ecclesia decente collocatus, qui bona sub clausura una cum sacris liquoribus custoditur, [111] et temporibus, ab ecclesia praescriptis renovatur.

Utramque prae-notatam filialem administrant p. Martinus Faust et p. David Conaider, qui lingua Hungarica et Germanica animabus deserviunt, eorum obligatio est praeter ordinarias curam animarum attinentes singulis dominicis et festis diebus pro celebrandis divinis officiis ad dictam filialem Olaszfalu transire eaque ibi debito ordine peragere. Titulo spiritualium servi-

tiorum praestant incolae Olszfaluienses per paria, et quidem singulum par cruc. 30. Titulo autem stolae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neouptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura majoris, sive adulti flor. 1, ab incapacis confessionis sepultura cruc. 30, titulo liberae stolae, si casus ejus exigendae occurrat percipiunt duplum ordinariae. In filiali Epplén praeter stolam ordinariam nihil praestatur.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Horváth annorum 46, absolutus philosophus, est Catholicus, fidei professionem fecit, caeremonias, et ritus Catholicos scit bene, doctrinam habet officio competentem, rite fungitur munere suo tam in cantu, quam puerorum institutione, morum est bonorum, nec ullo vitio hucusque notatus fuit. Pulsus in quibusvis temporum circumstantiis illi incumbit, et hac etiam in parte obligationi suae debite satisfacit.

Proventus ejus sunt a singulo pari conjugum $\frac{1}{4}$ Pos. metr. de frumento, et cruc. 12, pro pulsu campanae agonisantium cruc. 3, a sepultura comitiva cruc. 15, tempore conjunctionis matrimonialis una cum taxa pro scriptione schaedae promulgationis cruc. 24, tempore introductionis neouptae vel puerperae cruc. 3, pro instructione puerorum solvit dominium per aversionem flor. 15.

Agros habet universim 4, et 1um quidem in Campo-nyilos 5 Pos. metr. in vicinitate versus orientem agri Joannis Litter, ad occidentem penes agrum communitatis, versus 7^{trionem} penes pratum Veimmense, ad meridiem penes Határkut. 2^{dum} in Kissmező 2 Pos. metr., cui ad orientem Jacobi Szöllősi, ad occidentem ager Joannis Kovács, ad 7^{trionem} pratum communitatis, ad meridiem Sevény uttya advicinantur. 3^{ium} in Kendermező 1 Pos. metr., cui ad orientem ager Mathiae Kupics, ad occidentem Michaelis Szöllősi, ad 7^{trionem} hortus dominalis, [112] ad meridiem Amos-uttya vicinitate junguntur. 4^{tus} in Vineser 4 Pos. metr. jacet penes viam ex Epplin ad Akli ducentem versus 7^{trionem} Hatarvölgy ad meridiem ager communitatis et junguntur vicinitate.

Pratum habet unum capax proferendi faenum 3 curribus, est penes pratum communitatis versus 7^{trionem} ad meridiem penes pontem Királyfalva, versus orientem in vicinitate Királyfalva, ad occidentem in vicinitate viae Akliensis, quorum omnium cultivatio incumbit incolis Olszfalvensibus.

Domus parochialis nulla est, scholaris vero e solidis materialibus constructa, cubiculis duobus provisa, posita est in statu bono. Conservatio et reparatio est penes locales incolas, quae si de novo aedificari debeat, tum expensas pecuniarias, et materialia dominium, curules et manuales operas loci incolae praestare tenentur.

Tertia filialis est possessio Párva conventus Papensis p. Paulinorum terrestri dominio subjecta. In hac filiali formalis ecclesia, nisi quae ruinis suis pene sepulta jacet, habetur nulla, post ruinam modo memoratae ecclesiae in rusticae domus cubiculum translatum est rerum, et officiorum divinorum exercitium, cujus annutu non constat, ac ideo tum vel maxime autem, quod locus iste non solum pro celebrandis sacris ministeriis incongruus, sed summe indignus compertus sit. In commissis datum est domino districtuali vicearchidiacono, ut facta praevis sacrorum tum vasorum, tum supellectilis in duabus exemplaribus conscriptione, et de horum debite conservandorum cura et provisione idem cubiculum occludat, declaretque nulli sacerdotum amplius licitum esse in eodem rem divinam facere.

Vetus praememorata ecclesia agellum habet unicum 2 Pos. metr. capacem, e quo prosperat annue flor. circiter 9, e marsupiali elemosyna flor. circiter 20, in parato aere flor. 106, in activis debitis flor. 337 cruc. 57 ½ numerat, horum censum, aliosque proventus curat oeconomus ecclesiae, qui de perceptis et erogatis a modo imposterum patri filialem hanc administranti, coram si fieri possit, conventus Papensis patre procuratore, aut alio homine et senioribus loci incolis singulis annis rationes reddet.

Altare in praenotato cubiculo, quod tribus mappis aliisque requisitis instructum, ac lapide portatili bono provisum fuit, exstabat 1. Calices habet duos cum totidem patenulis cupreos, quorum unus modica fractura vitiatus [113] est, monstrantiam unam, ciborium unum, pixidem unam crucem 1 ex cupro, vexilla 2, missalia 2, albas 3, amictus 3, cingulos 3, casulas suis appertinentiis instructas 4, superpellicea 2, quae omnia cum corporalibus et purificatoriis munde et nitide asservantur, tintinabulum 1, campanam unam libr. circiter 52 appendentem.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Filialem hanc administrat p. Paulus Beker e venerabili conventu Zircziensi, qui secundo quovis dominico et festo die obligatur pro celebrandis divinis horum transire, populum in doctrina fidei, et praeceptis morum erudire, Sacramentis quoties opus est, providere, mortuos sepelire, quorum titulo ejusdem filialis incolae obligantur conventui Zircziensi pratum unum defalcare, praeter hanc obligationem praestant stolam, et quidem a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, a sepultura majoris flor. 1, minoris cruc. 30, ab assistentia matrimoniali flor. 1.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Laurentius Gffeller annorum 44, legendi et scribendi gnarus, est Catholicus, fidei professionem fecit, caeremonias et ritus ecclesiae satis bene scit, officio suo tam in cantu, quam in juventutis institutione commode fungitur, morum etiam bonorum est, neque observatus est hucusque vitio alicui deditus esse. Pulsum in quibusvis temporum circumstantiis perficiendi obligatio illi incumbit, huicque debite satisfacit.

Proventus ejus sunt a quolibet pari conjugum cruc. 30, ab instructione pueri unius, si capax sit solvendi cruc. 1, quavis hebdomada, tempore baptismi simul, et introductionis puerperae cruc. 3, a comitiva funeris majorum cruc. 30, minorum cruc. 15, occasione celebrationis contractus matrimonialis simul, et introductionis neonuptae cruc. 15.

Agros, quorum unus capit 1 metr. Pos., alter 2 metr. habet, et cultivantur per incolas.

Domus scholaris est e crudis materialibus constructa, 2 cubiculis, culina et camera provisa, conservatio et reparatio incumbit, quantum curules et manuales operas attinet localibus incolis, quantum autem parati aeris impensas, et materialia dominio terrestri.

Quarta filialis est possessio Nána distans a matre unius horae spatio, habetur in ea ecclesia per excellentissimum dominum comitem Franciscum Nádasdi aedificata, et Sanctae [114] Annae honori dedicata, exstat in ea altare 1, quod lapide portatili bono instructum, caeteris requisitis vestitum est. Pro dote habet agellum unum capacem metr. Pos., qui altero quovis anno insemnatur prosperat inde plus minus flor. exiguo huic proventui accedit proventus e marsupiali elemosyna, et piis legatis proveniens, qui annue facit circiter 8, in parato habet flor. 130, in debitis activis flor. 40, qui curae et administrationi localis judicis concrediti sunt, a quo etiam singulis annis administrator coram juratis loci rationes exigit.

Haec filialis ecclesia provisa est calice patenula sua instructo, ciborio, monstrantia, pixide pro deferendo ad infirmos sacro viatico accomodata, quae omnia bene inaurata sunt, casulas habet 4, albas 2, amictus 4, cingulos 2, rochetum 1, superpelliceum 1, corporalia 8, purificatoria 6, tintinabula 2, organum 4 mutationum, vexilla 2, campanas 2, quarum una libr. 70, altera libr. 20 appendit.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Pater administrator determinatus non est, sed unus e religiosis semper praesto esse debet, qui functiones parochiales in omni occurrente casu per-

ficiat, obligatur proinde monasterium per unum sacerdotem religiosum secundo quovis dominico vel occurrente festo die divina in hac filiali peragi, populum in doctrina fidei, et morum erudiri curare, obligatur praeterea pro sepeliendis mortuis, et providendis morituris quoties opus est, sacerdotem eorum expedire. Pro spiritualibus his servitiis praestantur conventui in aere parato flor. 40 per aversionem, titulo autem stolae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, a comitiva funeris adulti flor. 1, a sepultura infantis cruc. 30, ab assistentia matrimoniali flor. 1, stola ordinariae duplae tunc solum desumitur, quando sponsa e parochia abducitur. Ad haec habetur in hac filiali anniversarium pro perpetuo fundatum pro uno defuncto celebrandum, cujus occasione 5 etiam lecta sacra dicuntur, stipendium pro anniversario solemni sunt [...] ²⁷ missarum privatarum menti fundatoris satisfit accurate.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Benedictus Herner annorum 75. Catholicus [115] fidei professionem fecit, doctrinae exiguae est, sed tamen pro loco hoc sufficientis, munere suo quoad omnia, et praecipue in juventutis instructione exacte fungitur, pulsum quemvis perficiendi obligatio illi incumbit, cui etiam ad votum parochianorum satisfacit.

Titulo lecticalis proventus habet a singulo pari cruc. 30, pro instructione puerorum flor. 10 a communitate, a comitiva funeris cruc. 15, occasione baptismi vel introductionis puerperae cruc. 3, occasione conjunctionis matrimonialis si haec in loco fiat, cruc. 15, si in alia ecclesia, tantum pro schaedae promulgationis percipit cruc. 7.

Agrum habet unum pro quovis anno 3 Pos. metr. capacem, quem communitas e suo communi agro excindere solet, ac etiam plene cultivat. Pratum nullum habet, sed de parato faeno praestatur illi singulo anno unum plastrum.

Domus pro condescensione religiosi sacerdotis, adeoque parochialis e solidis materialibus est constructa, et tam haec, quam et ludimagistri domus praeter culinam, unum cubiculum et cameram complectitur. Parochialis in statu bono, ludimagistri autem in misero posita est. Reparatio utriusque incumbit locali communitati.

²⁷ Az összeg értéke nem lett kitöltve.

De parochianis, eorumque obligatione

In matre Zircz numerantur animae confessionis capaces 671, incapaces 296, omnes Catholicae.

In filiali Olaszfalu pariter omnes Catholici sunt, ex his confessionis capaces numerantur 572, incapaces 272.

In filiali Epplén capaces confessionis 94, incapaces 39, omnes Catholici.

In filiali Porva confessionis capaces sunt 190, incapaces 56, omnes Catholici.

In filiali Nana Catholici confessionis capaces 324, incapaces 132, Helveticae confessioni addicti 49, Augustanae confessionis 6.

Populus in totius parochiae ambitu degens devotus est et in ecclesia frequens. Rosarium angelicum devote, claraque voce orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, in rudimentis quoque fidei bene est instructus, et quia his et divinorum aequae ac ecclesiae praeceptorum cognitione bene fundatus est, Dei timorem cordi suo alte impressum retinet, a vitiis caret, nec invenitur, qui praecepto annuae confessionis et Paschalis communionis defuisset, aut vitio infectus reliquis fidelibus scandalo publico fuisset. Si subinde aliquem in pejus quid sive malitia, sive fragilitate contingeret prolabi, talem ^{1^{mum}} [116] suavi agendi ratione ad frugem revocare studebunt patres, hac vero in emendationem nequitiam proficiente, magis efficacia ad correctionem media adhibebunt.

Apostata pariter nullus invenitur, qui autem fidem salvificam amplexi sunt, complures numerantur in matriculam relati, horum nonnulli modo currente, et recenter evolutis annis zelo, et cura patrum conversi sunt, multo tamen plures praecedentibus annis, ut adeo in tanta populi frequentia paucissimi jam numerentur haeretici e quibus aut aliunde advenientibus, si aliquis Deo adiutore ad fidem Orthodoxam adduceretur, talis non nomen et cognomen solum, sed et aetatem, patriam, abjuratam haeresim, duorum item triumve testium eorum fidei professioni praesentium nomina in matricam diligenter referent.

In matre Zircz datur monasterium sacri, et exempti ordinis Cisterciarum, quorum religiosi sacerdotes munus parochiale, ut praevie relatam est, obeunt.

Confraternitas, aut congregatio nulla habetur, praeter eam, quae sub perpetuae Sanctissimi Corporis Christi adorationis titulo autoritate ordinarii introducta est.

De obstetricibus et vespilonibus²⁸

Tam in matre, quam filialibus dantur obstetrices ubique Catholicae omnes excepta Porvensi adjuratae, et ad ministrandum in casu necessitatis baptis-

²⁸ Tévesen a kéziratban 'De obstetricibus et obstetricibus' szerepel.

munum debite instructae, Porvensem quoque obstetricem adurgebunt patres, ut iuramento ad fideliter obeundum munus suum semet obstringat. Pro inhumatione defunctorum in omnibus locis habetur locus opportunus extra ipsas possessiones ubique benedictus, et ad arcendas pecorum et pecudum incursiones probe munitus. Dantur etiam vespilones pene ubique, quibus scrobes pro mortuis effodiendi, eosque tumulandi incumbit obligatio. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Suuriensis die 30^a Aprilis 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater Suuriensis ecclesia e ligneis materialibus est constructa, supremamque ruinam minatur, dicata [117] est, honori Beatae Mariae Virginis sub titulo immaculatae conceptionis, est in ea altare 1, quod lapide portatili bono quidem instructum, sed caeteris requisitis misere est provisum. Unde nisi dominium de struenda alia ecclesia provisionem fecerit, haec moderna ne populum obruat, proxime claudenda veniet.

Pro dote habet agros 3, quorum singulus capit metr. Pos. 7, unus situs est in diverticulo Schuhadar in vicinitate agrorum ludimagistri et notarii localium. Alter est in diverticulo Repeze dicto ex parte meridionali penes agrum parochialem, ex parte 7^{trionali} et occidentali adjacet viae communi. 3^{ius} est in diverticulo Csép nominato jacetque inter agros parochi et ludimagistri cultivantur per parochianos.

Ex fructu specificatorum agrorum percipit annue flor. circiter 39, ex mulctis flor. 4, ex elemosynis circiter flor. 5, in parato aere numerat flor. 46 den. 98, in debitis activis apud Judaeum Eliam flor. 200, apud Michaelem Polyák flor. 15, apud Franciscum Hanak flor. 46, pro quorum cura et administratione omni amota mora parochus ecclesiae syndicum constituet, cistam, in quam omnis proventus colligatur sub duplici sera, quarum unius clavim ipse, alteram syndicus conservabit, procurabit, et ab eodem syndico coram dominali officiali et senioribus loci accuratas rationes exiget.

Sacra suppellectili provisa est sequente: casulis 5, suis appertinentiis probe instructis, quarum duae virides, duae rubrae, 5ta nigra est, amictus 4, albas laceras 4, corporalia 6, purificatoria 20. Sacra vasa utpote calices cupreos habet duos, suis patenulis provisos, monstrantiam unam ex cupro, cruces, unam aeream, alteram ligneam, candelabra lignea 4, aerea 2, pixidem pro sacris liquoribus conservandis ex lamina 1, vexilla 3, superpelliceum 1, rochetum 1, missalia 2, quorum unum est de sanctis, alterum de requiem, thu-

ribulum cum navicula 1, velum 1, tintinabula 2, campanas 2, unam libr. 140, alteram libr. 50.

Fons baptismalis ob ecclesiae angustias post aram repositus conservatur, et una cum sacris liquoribus temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur. Sanctissimum altaris Sacramentum tam pro publica adoratione, quam morientium sacro viatico intra duarum hebdomadarum spatium semper de novo consecratur, hostiae quoque pro consecratione intra idem temporis spatium recentes parantur, et constanter in loco apto et sicco conservantur.

De dominis terrestribus et patronis [118]

Dominus terrestris est illustrissimus dominus comes Nicolaus Zichy, qui jure quidem patronatus gaudet, ac etiam jus praesentationis exercet, verum patroni officium plane non implet.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Joannes Kamerer²⁹ annorum 29, callet linguas Slavonicam, Germanicam et Hungaricam omnibus servit, studia theologica absolvit Weszprimii in seminario Sanctae Annae, est canonice investitus et installatus. Curam animarum exercet annis 5. Libris provisos est sequentibus: Bibliis Sacris, Concilio Tridentino, Catechismo Romano, Historia Novi et Veteris Testamenti, Theologia moralis Antoen et Leyman, Theologia polemica p. Pichler. Concionatoribus: Iraïd, Leopold, Karl et Lasalve. Ad haec habet cum matriculam, tum protocollum, in matriculam nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum, in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes referre solet.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi justa causa impeditus nequeat, celebrat, in aestate quidem a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a, a festo vero Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a diebus dominicis et festis de praecepto divina officia inchoat, ac sacrum missae sacrificium offert Deo pro populo suae curae credito, diebus autem ferialibus, si stipendium offeratur, sacrum lectum erga cruc. 24, cantatum autem erga flor. 1 celebrat, dominicis et festis diebus ad concionem dicit, post dictionem desponsos juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, et venturos jejuniorum, ac festos dies populo annunciat, a meridie catechesim facit, et juventutem in doctrina fidei, praeceptisque morum solerter instituit, postea cum toto populo lytanias servat et orat.

²⁹ Kamerer (Kammerer) János (†1781). PFEIFFER, 1987. 566.

Sacramenta petentibus semper, qua potuit maxima alacritate administravit, nullus hucusque ejus negligentia absque necessariis sacramentis decessit. Sacrum viaticum ad aegrotos, dum tempus et emergentis casus circumstantiae patiuntur, intra matrem parochiam stola et superpelliceo indutus deferet, sed absque lumine, quod etiam in ecclesia coram Sanctissimo in tabernaculum reposito deficit, defectui huic occurret parochus, et saltem in tantum providebit, ut dominicis et festis diebus sub divinis ardeat. [119]

Parochus pro suis spiritualibus servitiis percipit a singulo pari conjugum cruc. 18 et 1 Pos. metr. frumenti, item ab iis, qui jugalibus provisi sunt, unum plastrum lignorum focalium. Titulo stolae habet a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae {puerperae}³⁰, vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacis cruc. 30, ab incapacis cruc. 15, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Terras arabiles habet numero 3, quarum singula capit metr. Pos. 16, una ex his sita est in loco Moczdak a parte meridionali in vicinitate agrorum dominalium a parte ⁷trionali penes agrum arendatoris Judaei. 2da est in diverticulo Csép dicto versus meridiem in vicinitate agrorum ecclesiae a parte orientali penes Francisci Balon agrum. 3^{ia} est in diverticulo Repcze versus meridiem agrum ludimagistri, versus ⁷trionem agrum ecclesiae vicinitate contingit.

Pratum habet unum in loco Klokoczina ferax faeni 4 curribus onerandis sufficientis in vicinitate pratorum ludimagistri et domini terrestialis. In horum culturam labores omnes praestant parochianis dempta seminata vernali, ad quam requisitos labores suis impensis curat parochus perfici.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Antonius Cedron annorum 42, absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias ecclesiae commode scit, officio suo sive in cantu, sive in parvulorum institutione bene fungitur, morum est proborum, pulsum quovis tempore perficiendi obligatio illi incumbit, et obligationi suae hac etiam in parte satisfacit.

Titulo lecticalis obventionis habet a singulo hospite mediam Pos. metr. frumenti a pulsu flor. 2, titulo stolae occasione baptismatis cruc. 3, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris adulti cruc. 15, ab infantis cruc. 9.

Terras arabiles habet 3, quarum una quaevis capit 6 Pos. metr. 1ma est in diverticulo Repcze a ⁷trione in vicinitate agri parochialis, a meridie in vicinitate agri ad loci notarium pertinentis. 2^{dus} est in loco Csép dicto inter agros notarii et ecclesiae. 3^{ius} est in diverticulo Zuchodor penes agrum ecclesiae ab una, ab altera vero parte penes agrum ad fabrum pertinentem.

³⁰ Valószínűleg véletlenül lett a forrásban megkettőzve a szó.

Pratum habet unum in loco Klohoczina nominato proferens faenum duobus curribus jacet in vicinitate [120] pratorum dominalium et parochialis. Agros cultivant parochiani perficiuntque omnes labores in illis dempta messe, quam propriis viribus et impensis perficere debet scholae rector, pratum autem illius falcant. Faenum convehunt parochiani.

Domus parochialis e ligneis materialibus est constructa complectitur cubacula 2, culinam et cameram in statu ruinae proximo est posita. Domus scholaris e crudis materialibus est aedificata continet cubacula duo et culinam, quae omnia commoda sunt, ad utriusque aedificationem materialia ad parochialis domus etiam parati aeris impensas dominium, operas autem tam curules, quam manuales praestare tenentur parochiani, quibusdem eorum conservatio et reparatio incumbit.

De filialibus ecclesiis

Ad matrem Suuriensem ecclesiam adnexae sunt pro filialibus 1ma possessio Csatka una hora a matre dissita patrum Paulinorum conventus Papensis, ubi praeter vetustam, et in suis ruinis etiam veterem splendorem ac maiestatem exhibentem ecclesiam, quae sacri praenominati religiosi ordinis liberalem pietatem praestolatur, exstat misera lignea prope diem in ruinam et cumulum abitura ecclesia. Haec Virgini Matri Elisabeth visitanti dedicata habet altare unum lapide portatili, quod in sigillo ruptum est, ac aliis ad sacrum altarium ornatum requisitis instructum. Caeterum cum ob statum desolatum rem divinam in hac ecclesia peragere, et indecorum et indignum esset, commissum est districtuali vice-archidiacono, ut eandem facta praevis suppellectilis conscriptione occludat.

Dotem nullam habet, neque proventus alios, quam e marsupiali elemosyna provenientes 4 vel 5 suorum, in activis debitis numerat apud Petrum Kuglics flor. 10, Stephanum Borbel flor. 10, Joannem Pinter flor. 10, Mathiam Kobor flor. 10, Venceslaum Olenik flor. 10 den. 60, Martinum Torma flor. 2, Georgium Guzmicz den. 60, apud subditum Pallos den. 50. Monstrantiam habet 1 ex aere, ciborium cupreum, et hunc defectuosum, calicem cum patenula 1, candelabra lignea 6, thuribulum cum navicula ex aere, casulas sericeas bonas cum suis appertinentiis duas, laceram unam, albam, amictum, cingulum 1, corporalia 4, purificatoria 6, mantilia 4, mappas 3, velum sericeum 1, pixidem 1, crucifixum aereum 1, vascula pro aqua lustrali 2, quorum unum est ex cupro missale 1, rituale 1, urceos 2, tintinabulum 1, [121] vexilla 2, campanas duas harum una libr. 99, altera 40 appendit.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter ordinaria, quae vi pastoralis muneris filialis hujus incolis praestare debet, officia tertio in ordine dominico vel festo occurrente die pro celebratione missae sacrificii, servandorumque divinorum causa dum ecclesia habebitur, transire tenebitur. Ideo singulus hospes praestat illi in aere parato cruc. 17 et unam Pos. metr. frumenti, item per aversionem 12 orgias lignorum focalium, et quoties etiam ferialibus diebus pro celebrando missae sacrificio transit cruc. 9 titulo prandii, stolam habet praeterea in matre praestari solitae aequalem.

Terras arabiles habet numero 4, quarum una in loco Jakabatollyai dicto 6 Pos. metr. inter vicinos Michaelis Zsupán et Martini Bösze agros sitam. 2da ejusdem capacitatis supra lacum penes Michaellem Zsuppan et Stephanum Törö. 3^{ia} in Köles föld 8 Pos. metr. in vicinitate agrorum Michaelis Zsuppan et Joannis Pintér. 4^a in loco Köles föld dicto 6 metr. capacem penes agros Andreae Méreg et Joannis Töske cultivantur per locales incolas, qui etiam invicem prati praestant parcho 4 currus faeni.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Mathias Kobor annorum 35, absolvit principia, est Catholicus, fidei professionem fecit, doctrinam pro loco hoc habet sufficientem, muneri suo tam in cantu, quam in juventutis institutione facit satis, morum est proborum, pulsum omnis generis perficiendi obligatio illi incumbit et hanc etiam debite implet.

Proventus ejus sunt in parato aere a singulo pari cruc. 12 et 1/2 Pos. metr. de frumento, ab instructione unius pueri solvendi capacis annue flor. 1 percipit, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris adulti cruc. 15, infantis cruc. 7.

Agros possidet duos, quorum singulus capit 3 Pos. metr., unus horum est in plaga Kisskuti dűlő dicta penes agrum Andreae Mereg et Joannis Tüske, alter in plaga Nyires föld in vicinitate agri molitoris, et a parte occidentali penes collem eminentem.

Domus scholaris est lignea commoda, eam aedificandi et reparandi obligatio est penes populum localem.

Secunda filialis est possessio Akka distans a matre unius horae spatio, datur in ea ecclesia anno 1762, a dominio erecta e ligneis materialibus, et honori Sanctissimae Trinitatis dicata, exstat in ea altare unum portatili in sigillo [122] violato provisum, ac ornatu pro necessitatis ratione vestitum.

Pro dota habet agros tres, quorum singulus capit metr. 7, unus est in plaga, quae Hasbery dicitur, a parte meridionali penes agrum localis ludimagistri, a parte 7^{trionali} penes {penes}³¹ pratum Michaelis Pinter. Alter ager est in diverticulo Hoszurét penes agrum Joannis Belik versus occidentem, versus orientem autem penes agrum parochi. 3^{ius} situs est in plaga Csepek dicta inter agros ludimagistri et Joannis Belik cultivantur per locales incolas. Ex his agris prosperat annue flor. circiter 24 ex elemosynis, et multitis flor. 7, in debitis activis numerat apud Lucam Baiy [?] flor. 4 den. 15, Joannem Hutvagner flor. 10, Franciscum Brukbacher flor. 28 den. 69, Sebastianum Amor flor. 15 den. 37, Casparum Müller flor. 11 den. 2, Michaellem Magyar flor. 12 den. 9, Simonem Fok flor. 18 den. 78 1/2, Jacobum Prandl flor. 3 den. 78, Marcum Füssenhueber flor. 13 den. 56, Fridericum Óth flor. 6 den. 68, Andream Hancza flor. 21 den. 13, Paulum Kassa flor. 5 den. 98, Michaellem Standinger flor. 14, Joannem Valdmilner flor. 19 den. 7, Mathiam Frank flor. 1 den. 58, Franciscum Sima flor. 2 den. 19, Georgium Czvikier flor. 2 den. 7, Martinum Miraider flor. 4 den. 85, Joannem Pekar flor. 1 den. 78, Georgium Fojtik flor. 31 den. 25, Franciscum Labich flor. 2 den. 21, Davidem Stroj flor. 4 den. 93, Joannem Isinger flor. 14 den. 98, Joannem Csinchics flor. 6 den. 21, quarum in cura et administratione eandem rationem, quae circa parochialis matris ecclesiae proventus praescripta est, observandum habebit parochus.

Sacra supellectili provisa est sequenti: casulis cum suis appertinentiis 4, viridis nempe rubri, albi et nigri coloris, albas 2, amictus 2, cingulus 2, superpellicea 1, corporalia 4, purificatoria 7, antipendia 2, calices cum patenula sua ex aere 2, monstrantiam 1 ex aere, ciborium e simili materia 1, velum lineum 1, thuribulum cum navicula, cruces 2 unam ligneam magnam, plumbeam minorem 1, urceos 2, missale 1 de sanctis, aliud de requiem, vasculum, pro aqua lustrali e ligno, alterum e cupro, tintinabula 2, campanas 2, unam libr. 70, alteram 2 cent.

De parochio, ejus obligatione et proventu

Parochus ultra debitas ex officio obligationes tertio in ordine dominico et festo die pro celebrandis [123] divinis officiis horsum transire tenetur, hoc atque aliarum communium obligationum titulo percipit a singulo hospite cruc. 18 et 1/2 Pos. metr. de frumento, orgias lignorum 6, a communitate et dum recurrente divinorum ordine eorum transit in locum prandii cruc. 17 et stolam in matre praestari solitam.

Agros habet 3, quorum singulum capit metr. Pos. 7. 1^{mus} situs est in loco Hajberi dicto in vicinitate agri ad communitatem spectantis et agri ludi-

³¹ A kéziratban valószínűleg véletlenül kettőzve szerepel a 'penes' szó.

magistri. 2^{dus} est in loco Hosszurét nominato in vicinitate agrorum ecclesiae et ludimagistri. 3^{ius} est in plaga Csepek nuncupata penes agros Joannis Belik et ludimagistri cultivantur a localibus incolis, qui etiam loco prati praestant faeni currus 2.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Lipánsky annorum 26, tantum legere et scribere novit, est Catholicus, fidei professionem fecit, officio suo, quantum cantum attinet, facit satis, ac obligationi pueros instituendi non respondet, morum est proborum. Defectus in puerorum institutione ab inhabilitate magistri proficisci cum observetur, injungitur parochi, ut de alio magis idoneo ludimagistro cointelligenter cum loci incolis providere non intermittat, pulsum omnem perficiendi obligatio eidem incumbit, quam etiam debite implet. Titulo lecticalis proventus percipit a quovis pari cruc. 15 et ¼ metr. Pos. de frumento occasione baptismatis percipit cruc. 3, sepultura adulti cruc. 15, ab infantis cruc. 9, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros habet 3, quorum singulus capit metr. Pos. 7. 1^{mus} est in diverticulo Hasbery penes agros ecclesiae et parochi. 2^{dus} in plaga Hoszu-rét inter agros communitatis et parochi. 3^{ius} in diverticulo Csép in vicinitate agrorum parochi et ecclesiae.

Pratum habet unum, unum currum faeni proferendi capax, situm est in diverticulo Diman penes pratum Joannis Csincsiz et communitatis, tam agri, quam pratum cultivatur per locales incolas.

Ludimagistri domus est e ligneis materialibus constructa in statu commodo posita eam aedificandi et conservandi obligatio incumbit loci incolis.

Tertia filialis est possessio Szapár distat a matre unius horae spatio habetur ecclesia elegans per illustrissimos dominos comites Szapari anno 1770 e solidis materialibus aedificata et sanctorum apostolorum Petri et Pauli honoribus dedicata et benedicta, est in ea altare 1, quod lapide portatili bono ac integro provisum, aliisque requisitis vestitum est. [124]

Dotem nullam, neque proventum ullum habet, sed omnibus necessariis a dominio providetur, ab eodem dominio accepit calices 2 cum suis patenulis cupreos, monstrantiam ex cupro 1 bene inauratam. Lampadem vitream 1, crucem plumbeam 1, unum thuribulum et naviculam ex aere 1, casulas 3 pro cum suis appertinentiis, albas 2, amictus 2, cingulum 1, superpelliceum 1, mappas 3, manutergia 2, velum lineum 1, vas pro aqua lustrali 1, missale 1, vexillum 1, tintinabulum 1, campanam 1, quae libr. 30 appendit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus relate ad hanc filialem, nullam peculiarem habet obligationem, ac ideo praeter stolam ei nihil praestatur.

De ludimagistro, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Paulus Rudtovics annorum 42, absolvit rhetoricam, Catholicus, fidei professionem fecit, habet doctrinam pro suo munere sufficientem, eoque cum in in cantu, tum in parvulorum institutione rite fungitur, morum est proborum, pulsum perficiendi obligatio illi incumbit, huicque satisfacit.

Habet per aversionem in parato aere flor. 14, a singulo hospite $\frac{1}{2}$ Pos. metr. frumenti, a comitiva funeris adulti cruc. 15, ab infantis cruc. 7, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros nullos, pratum habet unum, quod est 1 cumuli exigui de faeno procreandi capax, situm est in plaga Csetenyidűlő dicta, et pratum Georgii Urba, et Simonis Kupsics falcatur per parochianos.

Domus ludimagistri est lignea statu commodo subsistit, ejus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit localibus incolis.

Quarta filialis est possessio Jásd distans a matre 2 horarum spatio, habetur in ea ecclesia e lignis constructa, et Beatae Mariae Virginis sub titulo immaculatae conceptionis dedicata, est in ea altare unicum lapide portatili bono aliisque necessariis instructum.

Dotem nullam habet, proventum etiam solum e mulctis, et marsupiali elemosyna unde annue plus minus flor. 3 colliguntur. In parato aere flor. 12 den. 10 numerat, in activis autem debitis apud Andream Herczeg flor. 5 den. 48, Joannem Bors flor. 9 den. 26, Antonium Hadalik flor. 14 den. 16, Michaelem Gaál flor. 10 den. 8, Joannem Bognár flor. 4 den. 6, Andream Kvocsek flor. 1 [125] den. 6, Martinum Vavak flor. 6 den. 16, Georgium Quaszniczka flor. 6 den. 16, Joannem Supik flor. 4 den. 6, Michaelem Torma flor. 6 den. 16, Georgium Pázmanczky flor. 13 den. 64, Martinum Kovács flor. 8 den. 26, Michaelem Esztergálos flor. 18 den. 16, Thomam Schokl flor. 15, Stephanum Puppis flor. 6, Georgium Szabo loci scholae rectorem flor. 8, apud communitatem Jásdiensem flor. 16 den. 52. Super quibus juxta formam pro administratione matris ecclesiae proventuum praescriptam parochus a curatore rationes exiget.

Ecclesia haec provisa est uno calice, qui una cum sua patenula cupreus est, ciborio, monstrantia ex cupro, thuribulo et navicula ex aere, crucibus 2, quarum una lignea est, altera aerae, pixidem lamineam unam, candelabra

ligna 4, imagines pictas 4, vascula pro aqua lustrali 2, unum cupreum, alterum ligneum, lampadem vitream 1, antipendia 2, missale de sanctis 1, superpelliceum 1, casulas diversi coloris 3, nigras 2, suis appertinentiis instructas albas 2, amictus 2, cingulum 1, corporalia 3, purificatoria 5, urceos 4, tintinabulum 1, campanas 2, quarum una 60, altera 8 libr. appendit.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeterquam, quod vi sui pastoralis muneris teneatur filialis hujus populum in doctrina fidei, et praeceptis morum instituere, eidem sacramenta administrare, mortuos sepelire, nullam relate ad eos peculiarem habet obligationem, unde neque alium ab eo, quam stolarem habet proventum.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Georgius Szabó, annorum 38, absolvit grammaticam, Catholicus, fidei professionem fecit, doctrinam habet pro exigentia officii sufficientem, ac muneri suo plane non satisfacit, estque pessimorum morum, quos post seriam, et jam ultimam commonitionem, nisi emendaverit, cum amplius parochus non tollerabit, sed cointelligenter cum loci incolis de alio magis idoneo providebit, obligatio quocumque tempore pulsandi illi incumbit, et hanc commode implet.

Proventus ejus sunt in parato aere a singulo pari cruc. 7 et $\frac{1}{4}$ metr. Pos. de frumento, occasione baptismi percipit cruc. 5, a sepultura infantis cruc. 9, ab adulti cruc. 15, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agros habet duos, quorum unus situs est in diverticulo [126] Récsén in vicinitate agrorum Stephani Borcza et Mathiae Speray $\frac{1}{2}$ Pos. metr. capax, alter est in diverticulo Ruban unius Pos. metr. penes agrum Georgii Vinczellér et Stephani Hornyák, penes domum suam habet hortum capacem 3 metr. Pos., quem una cum agris suis impensis cultivat ludimagister.

Domus scholaris e ligneis materialibus est constructa in statu comodo posita est, ejus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit localibus incolis.

Quinta filialis possessio est Csernye distans a matre 1 hora, in qua praeter unam campanam 30 libr. nihil habetur. Parochus praeter stolam ordinariam nihil pro suis servitiis percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre Suúr numerantur animae Catholicae confessionis capaces 349, incapaces 90, Augustanae confessioni addicti 474.

In filiali Csatka Catholici confessionis capaces sunt 260, incapaces 128.

In filiali Akka Catholici confessionis capaces sunt 300, incapaces 138.

In filiali Szapar Catholici confessionis capaces 290, incapaces 98.

In filiali Jásd Catholici confessionis capaces 280, incapaces 121.

In filiali Csernye Catholici confessionis capaces 20, incapaces 10, Augustanae confessionis 2029, Helveticae confessionis 40.

Populus Catholicus devotus est, ac in ecclesia diebus dominicis et festis frequens. Rosarium angelicum cum alta voce orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit, in rudimentis fidei est commode instructus. Publici peccatores, aut qui annuae confessionis et Paschalis communionis praecepto non satisfacissent non reperiuntur.

Apostata etiam nullus est, nullus pariter, qui zelo moderni parochi conversus esset, si quis deinceps Deo adjuvante converteretur, hujus nomen et cognomen parochus inscribet matriculae, et una ejusdem locum originis, aetatem, nomina item duorum triumve [127] testium talis fidei professioni adstantium adnotabit.

Congregatio nulla hic habetur, verum devotio tantum, sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis autoritate ordinarii introducta.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstetrices excepta filiali Csernye ubique sunt Catholicae adjuratae, et ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum debite instructae. Dantur etiam caemeteria benedicta quidem ubique, sed singulis in locis extra possessiones septa. Vespilo autem sibi invicem in casibus funerum obsequium, et operam praestant. Caetero etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Esztergályiensis die 30ª Aprilis 1779 peracta.

De statu ecclesiae

In Esztergályiensi hac possessione ecclesia non datur, sed publicum oratorium tantum, quod in domo sua residentiali dominus condam Franciscus Ányos de Faisz erexit, et honori Sancti Joannis Nepomuceni cum indulto piaie me-

moriae episcopi domini Ignatii Koller dedicari, et benedici curavit exstat in eo altare 1, quod lapide portatili bono provisum tribus mappis aliisque ad sacrum altarium ornatum necessariis instructum est.

Dotem nullam habet, neque proventum aliunde, quam e marsupiali elemosyna, et multitis provenientem, qui annue ascendit ad flor. circiter 21, quibus accedit taxa pulsus annue cruc. 30 efficiens, item fructus unius alteriusve agelli, quos idem dominus spectabilis ad instantiam p. administratoris assignare solitus est. Ex his fundis habet oratorium, hoc in parato aere collectos flor. 132, in activis debitis flor. 50, quorum curam et administrationem gerit aedituus, qui singulis annis coram ipso domino terrestri et senioribus loci tam de perceptis, quam erogatis p. administratori rationes reddit.

Sacris vasis et suppellectili, quantum necessitas exigit, provisa est, habet calicem cum patena 1, ciborium 1, monstrantiam, pixides pro asservandis sacris liquoribus duas, hae ex lamina, illa vero ex cupro sunt omnia bene inaurata, antipendia pro altari duo, missalia 2, casulas diversi coloris 2, unam nigram suis appertinentiis [128] instructas, albas et amictus 3, cingulum 1, superpellicea 2, baldachinum, lampades hastis instructas pro usu cum Venerabile Sacramentum ad infirmos defertur, vela 2, strophia sericea 2, statuam Dominicae resurrectionis, vexilla 3, tintinabula 2, campanas 2, quarum una libr. 80, altera libr. 40 appendit.

Sanctissimum Sacramentum pro publica Christianitati fidelium adoratione, et sacromorientium³² viatico altera quavis hebdomada renovatur, hostiae quoque intra idem spatium recentes parantur, et constanter in loco sicco et apto conservantur. Fons baptismalis loco in oratorio decente collocatus una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Domina terrestris est vidua domina consors condam domini Francisci Anyos de Faisz jus patronatus habet, verum illud, cum possessio haec in parochiam erecta non sit, non exercet, officio tamen patroni utcumque satisfacit.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Parochus hic non datur, sed administrator, is est p. Elias Veber ex ordine Minorum Sancti Francisci Provinciae Marianae, linguae Hungariae et Germanicae aequaliter gnarus, annorum 29, servit sola Germanica, studia theo-

³² Utánna kihúzva a 'sacramento' szó.

logica absolvit in conventu Tyrnaviensi, administrat hanc possessionem anno uno, libris utitur Conventus Weszprimiensis, oratorium habet Sacram Scripturam Vulgatae editionis Germanicam, Concionatorem Germanicum p. Leopold in 8 tom., ritualia 2. Provisus est cum matricula, tum protocollo, in istud benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et ordinationes consistoriales, in matricam autem nomina baptisatorum, matrimonium contrahentium, ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum inscribit.

Missae sacrificium non minus diebus feriatis, quam festis et dominicis celebrat, nisi infirmitate aut alia gravi justaque causa impediatur, si missa erga manuaelem elemosynam dicenda sit lectum sacrum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1 dicit, dominicis autem et festis de praecepto sacrum offert Deo pro populo suae curae credito, his diebus a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis divina officia hora 9^a [129] a festo autem Sancti Michaelis, usque festum Sancti Georgii hora 10^a inchoat, ad concionem, vel catecheticum vel moralem sermonem semper dicit, dicto sermone non prius concionem dimittit, quam desponsos, si qui sint, juxta praescriptum synodi Tridentinae promulget, et imminetia festa, tum venturos jejuniorum dies populo annunciet, post prandium juventutem in doctrina fidei, et praeceptis morum instituit, absoluta institutione cum populo rosarium angelicum et lytanias diligenter persolvere consuevit.

Sacramenta petentibus, qua potest maxima promptitudine administrat, nec est qui ejus culpa sacramentis frustratus fuisse nominari posset, Venerabile Sacramentum stola et superpelliceo indutus ludirectore cum lumine et tintinabuli pulsu praecedente defert ad infirmos. In oratorio ob sumptuum defectum coram Sanctissimo solum durantibus divinis lampadem lumine alit.

Proventus ejus sunt a quolibet pari conjugum 36 cruc. a viduis et viduabus cruc. 18. Titulo stolae a baptisate cruc. 17, ab introductione neonuptae, vel puerperae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1 cruc. 30, a sepultura adulti cruc. 30, ab infantis cruc. 17, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae, victum autem praeter recensita habet gratuitum apud dominum terrestrem et patronum, uti etiam habitationem.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannem Liebig annorum 50, qui studia nulla absolvit, Catholicus, fidei professionem fecit, rituum et caeremoniarum ecclesiae, quarum hic usus est, gnarus est, officio suo tam in cantu, quam in tenerae juventutis institutione laudabiliter fungitur, morum est proborum.

Proventus ejus sunt a quolibet conjugum pari cruc. 15, et a quolibet colono $\frac{1}{4}$ majoris metr. de siligine, pro quibus etiam officium notarii sustinere obli-

gatur, a pulsu contra tempestatem percipit ab agrum habentibus 1 manipulum siliginis, ab instructione pueri majoris, si ceteroquin solvendi capax sit, pro quavis hebdomada unam polturam a minoris cruc. 1. Titulo stolae occasione baptismatis, introductionis puerperae vel neonuptae cruc. 3, occasione matrimonialis conjunctionis simul scriptione schaedae promulgationis cruc. 15, a sepultura adulti comitiva cruc. 15, minoris cruc. 9, in locum agrorum assignatus est illi hortulus penes domum scholarem, loco vero prati caemeterium, quod ipse falcet.

Domus parochialis nulla exstat, sed ut superius attactum est, in domo terrestris dominae administrator suam habet habitationem. Domus scholaris e ligneis materialibus [130] est constructa complectitur 1 cubiculum, culinam et cameram, ejus totum aedificium in ruinam inclinatum et nisi reparetur brevi concidet, obligatio aedificandi, conservandi et reparandi est penes loci incolas.

De filialibus

Duae filiales Esztergaliensi administrationi subjectae sunt, earum unum est praedium Pere 3 quadrantum spatio a matre dissitum. Alterum est Kiss-Esztergál nomine in matris territorio pauculis domibus constans, hujus incolae cum annutu consistorii ante annos 4 ecclesiolam sibi construxerunt, eamque calice, patena, casula, aliaque pro uno celebrante necessaria sacra suppellectili providerunt. Dominus autem Anyos Joannes unius agri usum fructum ad tempus suo placito duraturum ante unum annum eidem attribuit. In hac ecclesia sacra non fiunt determinato aliquo die, sed tantum ad arbitrium p. administratoris tunc, dum pro providendis infirmis aut sepeliendis mortuis eorsum transit. In praedio Pere praeter stolam ordinariam in matre praestari solitam nihil solvunt incolae. Kiss-Esztergalienses autem praestant totum hoc, quod matris incolae. Ludimagistro porro praeter stolam nihil solvunt.

De parochianis et horum obligatione

In utraque Esztergál numerantur animae Catholicae confessionis capaces 436, incapaces 228. In praedio Pere universim sunt animae 9.

Populus devotus est et in ecclesia frequens, laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit, et angelicum rosarium alta voce orat, verbo de devotionis in populo defectu querela saltem gravior non potest esse, at de parentum suas proles ad catechesim, et extraordinariam per administratorem ordinatam instructionem mittere intermittentium negligentia merito queri potest administrator, ob hanc enim evenit, quod plerorumque proles in rudimentis fi-

dei non adeo bene instructi sint, cui malo ut occurratur, in actu praesentis visitationis serio graviterque admoniti sunt iudices et iurati, quatenus curam, sollicitudinemque administratoris prompta efficacique assistentiam secundent, quod etiam facturos se receperunt.

Praecepto confessionis Paschalisque communionis uno excepto satisfecerunt omnes, graviorum criminum [131] quae publicam offensionem et scandalum causarent, reus nullus est, sed si aliquis in pejus quid prolabatur, tum primum quidem suavi adhortatione corrigere studet administrator at si has non recipiat, tum autoritate dominali talem aggreditur, et castigatum ad frugem reducit.

Ad fidem Catholicam aliquem convertendi occasio hic, cum omnes Catholicae religionis sint, occasio deest, si aliunde advenientem quempiam Dei gratia ad fidem Catholicam adduxerit, hujus nomen, cognomen, patriam, aetatem cum testium duorum triumve, qui ejus professioni fidei adstituri sunt, nominibus in matricam diligenter referet.

Congregatio praeter eam, quae sub nomine perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti autoritate ordinarii introducta est, alia non existit.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur obstetrix Catholica adjurata ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum rite instructa, pro inhumatione defunctorum locus datur opportunus, benedictus, et contra incursiones pecorum et pecudum debite munitus. Vespilones autem ex officio tales non habentur, sed in casibus funerum cognatos amicos et vicinos interpellant, qui in iis, quae ad curandum funus pertinent, operam suam interpellantibus libenter commodant. Caeterum haec etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Oszlopiensis die 30ª Aprilis 1779
instituta et peracta.

De statu ecclesiae

Mater Oszlopiensis ecclesia ab illustrissimo domino comite Francisco Eszterházy arcis Csesznek domino et capitaneo, ejusque successoribus e solidis materialibus erecta honori Sancti Joannis Baptistae dedicata est, et successive benedicta, sed recenti incendio, quod totam paene possessionem in cineres redegit, in magnam desolationem redacta est, sunt in ea altaria 2,

quae lapidibus portatilibus bonis instructa, tribus mappis aliisque ad sacrum altarium ornatum requisitis congrue vestita sunt.

Dotem nisi ager, quem possidet, hoc titulo assummat non habet, ager iste est 1 Pos. metr. capax jacet inter agros Michaelis Leütner et Michaelis Rumer cultivantur per parochianos, existo prosperat annue [132] 3 flor., e marsupiali elemosyna flor. 14 circiter, ex mulctis circiter flor. 6, in parato aere numerat flor. 10 den. 88, in debitis activis apud incolas Oszlopienses signanter apud Antonium Meister flor. 11, Adamum Gaál flor. 11, Michaellem Kunkel flor. 9, Joannem Zelencsek flor. 4 den. 20, qui per Georgium Menyhárt aedituum administrantur, ille quotannis de perceptis et erogatis coram dominali officiali, et senioribus loci parochio rationes reddit.

Sacra vasa, et supellectilem in sequentibus numerat: calices habet 3, quorum unus una cum sua patenula argenteus est, duo cuprei bene tamen inaurati, monstrantiam argenteam, ciborium ex aere, pacificale ex aere, pixides 2, unam ex aere, alteram ex argento, organum 6 mutationum, umbellam e materia bombycina, vexilla 6, unum sericeum, duo lanea bona, 3 usu et antiquitate detrita, lampades ex aere duas, baldachinum ex sericea materia cum suis hastis, missalia duo de sanctis unum de requiem, casulas 6, quarum 2 novae sericeae sunt, aliae duae e pari materia attritae, duae item laneae usu antiquatae omnes suis appertinentiis instructae albas 4, quarum duae sunt novae, pluviale 1, amictus 4, superpellicea 3, thuribulum et naviculam ex aere, corporalia 11, purificatoria 19, vestes pro ministrantibus pueris 3, tintinabula 3, campanas 2, quarum una 2, altera 1 cent. appendit.

Venerabile Sacramentum altera quavis hebdomada tam pro publica adoratione, quam pro sacro morientium viatico asservandum renovatur, hostiae quoque intra idem tempus recentes parantur, atque in loco apto et sicco conservantur. Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est illustrissimus dominus comes Joannes Nepomucenus Eszterházy de Galántha, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, obligationi patroni satisfacit.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Joannes Szabó³³ annorum 43, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque deservit, studia theologica absolvit Jaurini, est canonicus investitus et [133] installatus curam animarum exercet annis 16, libros pro cura animarum necessarios habet utpote jus canonicum p. Reiffenstul in 4 tom., ejusdem Theologiae moralis compendium, Theologiam moralem Buzembaum, p. Antoen, Casus conscientiae Lambertini, Theologiam speculativam in tom. 4, Pichleri Jus canonicum, ejusdem Controversias, Dictionarium Pariszpapai. Concionatores: p. Hunold in tom. 6, p. Clauz Spicilegium in tom. 2, Iolium in 3 tom., Patrem Segneri in 2 tom., Conciones Randovics, episcopi Martini Biró, Flores doctorum, Exempla Biblica, p. Heimpak Catechesim, p. Mathiae Keczer, Biblia Sacra, Hybneri Lexicon, Conciones pro omnibus festis B. Matris Francisci Cocciae, Theologia moralis Buzembaum in 2 tomulis, Ignatii Traunerii Conciones dominicales, hi ultimo designati ad parochiam pertinent, reliqui ejus proprii sunt, ad quorum numerum catechismus Romanum et Concilium Tridentinum paracho summe necessarios quamprimum procurabit. Matriculam et protocollum habet, in matriculam nomina baptisatorum, in matrimonium conjunctorum ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum. In protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones, consistoriales ordinationes inscriptas habet, ac deinceps etiam diligenter inscribet.

Sacrum missae sacrificium ne dum festis aut dominicis, sed ne feriatis quidem diebus omittit, nisi infirmitate, aut alia justa, gravique causa impediatur, divina officia dominicis et festis diebus a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a, a festo autem Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a inchoat, ac his missae sacrificium offert Deo pro populo suae curae credito alias vero si manualis elemosyna erga missam pro aliquo celebrandi obligationem offeratur, sacrum lectum erga 24 cruc., cantatum erga flor. 1 celebrat, ad concionem inomisse dicit, finita dictione desponsos, si qui sint, juxta Tridentinae synodi praescriptum promulgat, et festos, ac jejuniorum venturos dies populo annunciat, sicque concionem dimittit. Post prandium hora 3^a juventutem in rebus fidei, et praeceptis morum instituit, postea autem rosarium et lytanias cum populo orat, subinde etiam pro ratione solemnitatis ipsorum festorum vespas servat. Sacrum viaticum ad moribundos intra ambitum parochiae matris quando tempus et emergentium casuum admittunt circumstantiae, stola et superpelliceo indutus cum lumine [134] et pulsu tintinabuli puero praecedente defert, lampadem in ecclesia etiam coram Sanctissimo in tabernaculum reposito alit lumine constanter.

³³ Szabó (Schneider) János (†1799). PFEIFFER, 1987. 951.

Titulo lecticalis proventus a quovis pari conjugum sive integram, sive $\frac{1}{2}$ colonicalem sessionem habeant cruc. 15 et 1 Pos. metr. siliginis, item ab integrae sessionis $\frac{2}{8}$ a mediae sessionis $\frac{1}{8}$ metr. de puro tritico percipit ab iis, qui similes sessiones non tenent, percipit cruc. 30. Titulo stolae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacis cruc. 30, ab incapacis cruc. 24, nomine liberae stolae exigit duplum ordinariae.

Agros pro una calcatura habet 3. 1um 8 Pos. metr. capacem versus orientem situm in vicinitate Mathiae Kerper, versus occidentem Antonii Furtenpacher, 2um pariter 8 Pos. metr. a parte meridionali penes Joannem Menyhart, a parte 7^{trionali} penes agrum communitatis. 3um capacem 4 Pos. metr. versus orientem penes Joannem Hegedüs, versus occidentem penes agros dominales, pro altera calcatura in uno copore habet terram 20 metr. capacem, situm inter agrum communitatis et Georgii Torma.

Pratum habet 1, 4 curribus replendis sufficiens faenum procreandi capax, quod jacet versus orientem penes pratum Joannis Volff versus meridiem penes agrum Mathiae Pittmon post aream ad domum parochialem duos habet hortulos, unum in vicinitate Joannis Zelencsek et Andreae Pittmon, alterum penes Joannem Pittmon et Georgium Menyhart $\frac{2}{4}$ metr. Pos. siliginis insimul capaces pro turcico tritico, et canabibus servientes. Agrorum et pratorum totam cultivationem praestare, fruges demetere, gramen falcare, omnemque fructum convehere tenentur parochiani. Hortorum etiam primam araturam parochiani. 2^{dam} aedituus, reliquam culturam porro parochiani perficere tenentur.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Michael Kunkel annorum 46, scribere tantum, et legere novit, est Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias, quarum in rurali paraecia usus est, commode scit, officio suo et in cantu, et in juventutis instructione rite fungitur, morum bonorum est, pulsus in quibusvis temporum circumstantiis illi incumbit, et hac [135] etiam in parte suae obligationi satisfacit.

Proventum habet sequentem: in parato aere flor. 30, a quovis pari conjugum integrae sessionis $\frac{1}{2}$ Pos. metr. a $\frac{1}{2}$ sessionis $\frac{1}{4}$ ejusdem metr. de frumento, ita, ut si ex his 20 Pos. metr. non exurgant, tunc communitas e proventu molari defectum 20 metr. suppleat, pro pulsu contra tempestatem a singulo hospite unum panem, ab instructione unius pueri pro trimestri spatio, si solvendi capax sit, pauperes enim gratis pro Deo instruere tenentur cruc. 15, a quovis colono jugalibus proviso unum plastrum lignorum focalium. Titulo stolae a sepultura confessionis capacis cruc. 15, ab incapacis ejus dimidium,

sive cruc. 7 $\frac{1}{2}$ pro cantu sub requiem cruc. 15, occasione introductionis puerperae vel neonuptae cruc. 3, item occasione celebrationis contractus matrimonialis simul pro scriptione schaedae promulgationis cruc. 7.

Agrum pro quovis anno habet unum 3 Pos. metr., horum unus jacet in vicinitate agri Andreae Gál et Georgii Maypurger ab una sui parte, ab altera parte versus meridiem penes agrum Josephi Horváth, versus 7^{trionem} penes Joannis Zelencsek. 2^{dus} ejusdem capacitatis situs est ex plaga tam orientali quam meridionali penes Josephi Horváth agrum, hos agros cultivat plenarie communitas Oszlapiensis. Pratum nullum habet, sed a communitate in singulos annos praestantur illi 3 currus faeni.

Domus parochialis e solidis materialibus est aedificata complectitur cubacula 3, cameram et culinam curruum receptaculum et 2 stabula, est in statu bono ipsam domum localis communitas, stabulum majus et receptaculum curruum Cseznekienses, stabulum minus Sz-Királyienses reparare et conservare tenentur. Domus scholaris e crudis materialibus constructa uno cubiculo, culina et stabulo est provisa, reparatione tecti indiget, quam uti et alias reparationes tenentur locales perficere.

De filialibus ecclesiis

Matri Oszlopiensi ecclesiae adjunctae sunt pro filialibus prima possessio Cseznek distans a matre mediae horae spatio hic in arce habetur capella publica quando et per quem aedificata nescitur, est in ea ara una, quae tum lapide portatili bono, tum aliis requisitis commode instructa est. Dotem nullam habet.

Agrum proprio aere comparatum possidet unum, qui situs est in plaga Gerenda vágás dicta inter vicinos ab oriente Stephanum Bors, ab occidente Stephanum Fejér [136] cultivatur per incolas Cseznekienses prosperat ex eo ecclesia flor. circiter 5, e marsupiali elemosyna flor. 1, ex interusurio circiter flor. 4, in activis debitis habet flor. 75 den. 50, apud Jacobum Graff flor. 10, Georgium Kiss flor. 8, Leopoldum Redinger flor. 10, Simonem Babernics flor. 31, apud Antonium Meiszter flor. 16 den. 50, in parato aere numerat flor. 12 den. 5, horum omnium curam et administrationem gerit aedituus Georgius Kiss, a quo juxta modum in matre observari solitum singulis annis per parochum rationes exiguntur.

Capella haec habet calicem cum patena 1 argenteum, missalia 2, unum de sanctis, alterum de requiem, casulas 3, unam novam sericeam, duas usu satis antiquatas laneas cum suis appertinentiis, albas 2, amictus 2, corporalia 2, purificatoria 3, tintinabulum 1, vexillum 1, organum vulgo positivum, campanas 2, quarum una cent. 2, altera 3 appendit.

Praeter relatam capellam exstat alia quoque penes eremum ibidem habitam publicum sacellum per Georgium Kolosvári dominalem condam provisorem aedificatum. Dotem nullam nec proventum ullum habet, exstat in eo 1 arula, in qua lapis portatilis in sigillo violatus est, caeteroquin etiam solum tribus mappis et 4 ligneis candelabris est instructa divina solum in festo Sancti Joannis Nepomuceni qua die ad illud indulgentiae sunt, in eo peraguntur.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter obligationem populum in doctrina fidei, et praeceptis morum instituendi, sacramentis providendi et mortuos sepeliendi tenetur tertio quovis dominico die, et secunda post festum Sabbathi festiva die pro celebrando missae sacrificio transire, horum autem spiritualium servitiorum intuitu habet a quovis pari conjugum Catholicorum in aere parato cruc. 75, de frumento $\frac{1}{2}$ Pos. metr. et 16^{mam} ex omni specie decimae, ac tandem stolam ab omni functione stolari solutioni obnoxia eandem, quae in matre solvitur.

Pratum habet unum proferens duos circiter currus faeni situm est in plaga versus Porva et Borzavár jacenti penes praedicantii Szent-Királyiensis et Adami Bekes prata.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludimagister est Michael Sándor annorum 35, absolvit grammaticam, est Catholicus, fidei professionem emisit, ritus et caeremonias, in quantum hic opus est, commode [137] scit, munere etiam suo satis bene fungitur, morum est bonorum, neque hactenus in aliquo vitio notatus fuit, pulsus semper, et in omni casu illi incumbit perficere.

Proventum lecticalem habet in parato aere a singulo pari conjugum cruc. 9, de frumento $\frac{1}{4}$ siliginis lignorum focalium unum plastrum, ab instructione unius pueri, cujus caeteroquin parentes solvendi capaces sunt annue cruc. 30. Titulo stolae occasione introductionis, puerperae vel neonuptae cruc. 3, a comitiva funeris confessionis capaxis cruc. 15, ab incapaxis den. 14.

Pratum habet unum, quod profert unum currum situm est inter prata Michaelis Tóth et Georgii Losi falcatur a parochianis filialis hujus incolis, possidet ad haec terrulam capacem $\frac{1}{4}$ metr. Pos. partim pro cauleto, partim pro canabeto deservientem in vicinitate versus orientem Georgii Kiss, versus occidentem in vicinitate Joannis Zavori.

Domus ludimagistri e crudis materialibus est constructa cubiculo 1 et culina provisiva, est in statu bono posita, eam aedificandi et conservandi obligatio incumbit incolis localibus.

Secunda filialis est possessio Borza-vár distans a matre 2 horis, in qua habetur ecclesia e solidis materialibus anno 1776 per localem communitatem erecta, dedicata est honoribus sanctorum apostolorum Petri et Pauli, exstat in ea altare 1, quod lapide portatili bono instructum aliisque requisitis vestitum est.

Pro dote habet agrum 1, 3 Pos. metr. capacem situm inter agros colonorum Joannis Baihánt et Petri Kiss, cultivatur per loci incolas, prosperat ex hoc agro quovis anno flor. circiter 10, ex elemosyna marsupiali flor. 3, calicem habet 1 aereum, missale 1, casulas 2 cum appertinentibus stola et manipulo, albas 2, amictus 2, mappas 3, purificatoria 7, corporalia 7, tintinabulum 1, campanam 1 libr. libr. circiter 50 appendentem.

Parochus praeter alias sibi vi parochialis officii incumbentes obligationes semel per annum tenetur in festo sanctorum apostolorum Petri et Pauli pro celebrandis divinis transire quorum omnium titulo percipit per aversionem flor. 10 et stolam in matre praestari solitam, ludimagister hic et nunc non datur, conducere solent nihilominus loci incolae, et mercedem juxta conventionis, quam inire possunt, tenorem solvunt.

Tertia filialis est possessio Csetin, quarta Dudar una hora a matre distantes.

Quinta praedium Hajmás. [138]

Sexta Koromla $\frac{3}{4}$ horae distat, in harum nulla habetur ecclesia, nec aliud quidquam ad sacrum usum Catholicorum pertinens. Parochus populo Catholico inter acatholicos degenti vi suae obligationis pastoralis tenetur sacramenta absque omni cunctatione administrare, fineque horum administrandorum, sepeliendorum mortuorum transire, ibi populum in doctrina fidei, et morum praeceptis sedulo instruere, ob quarum obligationum titulum habet a quovis Catholicorum conjugum pari Sz-Király in aere parato den. 25 et $\frac{1}{2}$ siliginis metr., item in eodem Sz-Király et possessione Csetin ex omni specie decimari solita 16^{mam} et stolam in matre praestari solitam. In Dudar porro, et duobus praediis praeter stolam nihil habet.

De parochianis et horum obligatione

In matre Oszlop animae Catholicae confessionis capaces numerantur 325, incapaces 147.

In filiali Cseznek Catholici confessionis capaces 278, incapaces 111, Helveticae confessionis 155, Augustanae confessionis 85.

In filiali Szentkirály Catholici confessionis capaces 208, incapaces 70, Augustanae confessionis 47.

In filiali Borza vár Catholici confessionis capaces 284, incapaces 141. In Hajmas et Koromla circiter.³⁴

In Csetin Catholici confessionis capaces 12, incapaces 3, Augustanae confessionis 8.

In Dudar Catholici confessionis capaces 15, incapaces 2, Augustanae confessionis 8.

Populus devotus est et in ecclesia frequens laudes Sanctissimae Trinitatis concinit, et rosarium angelicum alta voce orat, in rudimentis fidei bene est instructus. Confessionis annuae et Paschalis communionis praecepto, qui non satisfacisset, hactenus nemo inventus est, sed nec ullus invenitur, qui facinorosa, et qualicunque vitio infecta vivendi ratione populo scandalo, vel offensioni fuisset, si quis subinde gravius deliquisse repertus est, talem bona suaviq[ue] agendi modalitate parochus ad frugem revocabit, et si hac non profecerit, tum etiam dominalem auctoritatem in subsidium interpellabit.

Apostata nullus datur, qui autem abjurata haeresi zelo, et opera moderni parochi fidem amplexi sunt, Catholicam 8 numerantur, qui de nomine et cognomine in matrica parochiae adnotati habentur, horum [139] connotationi, qui deinceps convertentur, adiciet parochus etiam locum originis aetatem, et duorum triumve testium, qui eorum professioni adstituri sunt, nomina.

Congregatio aut confraternitas praeter eam, quae sub titulo perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis auctoritate ordinaria introducta est, nulla hic habetur.

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur obstetrices Catholicae adjuratae, atque ad valide in casu necessitatis ministrandum baptismum bene instructae. Dantur etiam loca pro inhumandis mortuorum cadaveribus opportuna, sed in nonnullis locis eo, quod recentius excisa sint, nondum ubique benedicta, munita tamen sunt contra pecorum et pecudum incursiones. In matre existunt etiam vespilones non autem in filialibus, sed mutuo sibi invicem supremum in casu funerum praestant officium, sicque vespilonum vices subeunt. Caeterum etc. etc.

³⁴ Az érték nincs kitöltve a forrásban.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Szombathelyiensis die 1^a Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Szombathelyiensis e solidis materialibus ab excellentissimo domino comite Emerico Eszterházy condam Nitriensi episcopo est constructa, et Sancto Emerico duci Hungarorum dedicata, sunt in ea altaria 3, quae lapidibus portatilibus bonis, neque ulla sui parte violatis instructa, tribus mappis, ac aliis ad sacrum altarium ornatum requisitis vestita.

Dotem nullam habet, sed domino comiti Gabrieli Eszterházy ecclesiae conditoris successoris incumbit eam in omnibus providendi obligatio, proventum habet ex elemosyna marsupiali, mulctis et a pulsu campanarum annue flor. 18 efficiente, cura et administratio proventus istius pertinet ad aedituum, qui parochus coram officiali dominali, et senioribus loci quotannis rationes reddere tenetur.

Sacra vasa habet, utpote calices cum suis patenulis 2, unum argenteum, alterum cupreum, ciborium argenteum unum, monstrantiam elegantis operis ex argento, pixides 2, unam ex argento ad usum Sanctissimum ad infirmos deportandi, [140] apparatus, alteram e stanno pro sacris liquoribus conservandis, cruces 2, unam cum particula Sanctae Crucis sua authentia per ordinarium recognita provisam, quae invicem pacificalis deservit, thuribula 2 cum navicula, et cocleari ex aere lampades 2, unam ex argento, alteram ex aere, missalia 3, casulas diversi coloris 5, sericeas, nigras duas suis appertinentiis provisas omnes, albas 4, amictus 4, corporalia 6, purificatoria 10, urceos 2, umbellam cum 2 hastis ex materia lanea, organum 6 mutationum, vexilla 3, tintinabula 3, campanas 3, quarum maxima cent. 3 et libr. 53, altera cent. 2 libr. 45, tertia 1 cent. et libr. 17 appendit.

Sanctissimum Sacramentum tam pro publica adoratione, quam sacro extreme decumbentium viatico asservandum intra dies 14 renovatur, coram quo in tabernaculum reposito ex fundatione praelibati domini comitis episcopi ecclesiae conditoris lampas constanter ardet, hostiae etiam pro consecratione intra 14 dies recentes parantur et in loco apto et sicco conservantur. Fons baptismalis loco in ecclesia decente collocatus est, et una cum sacris liquoribus sub bona clausura custoditur, et temporibus ab ecclesia praescriptis renovatur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Gabriel Eszterházy, qui jure patronatus gaudet et jus praesentationis exercet, ac etiam officium patroni impleturus spectatur.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Antonius Nagy³⁵ annorum 28, linguam Hungaricae et Germanicae gnarus, utraque deservit, studia theologica Jaurini absolvit, est canonicè investitus et installatus, curam animarum exercet annis 4, libri ex iis, quibus utitur, proprii sunt, Sermones Sancti Francisci Salesii, Simonis Carmelitae, p. Herkel, Theologia moralis p. Antoen, Engelmayer de Impedimentis matrimonii, p. Beccani Controversiae, Institutiones sacrae eloquentiae p. Kaprinai, Thomas a Kempis, plures etiam habet paracho non solum necessarios, sed et utiles, verum hos solum ad usum concessos. Provisus est etiam protocollo et matrica in hanc nomina baptisatorum in matrimonium conjunctorum ad fidem Catholicam conversorum et mortuorum, [141] in protocollum autem benignas regias resolutiones, episcopales constitutiones et consistoriales ordinationes inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi infirmitate impediatur, aut urgente officii pastoralis actu avocetur celebrat, feriatis quidem diebus, si stipendium offeratur, ad particularem intentionem sacrum lectum erga cruc. 24, cantatum erga flor. 1, dominicis autem et festis de praecepto pro suo parochiali populo, et tunc a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9^a a festo autem Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a divina officia inchoat, post sacrum catecheticum, vel moralem sermonem ad populum dicit, absoluto sermone sacro desponsos, si qui sint, juxta synodi Tridentinae praescriptum promulgat, imminentes festos et jejuniorum dies populo annunciat. Post prandium catechesim facit, et teneram juventutem in rebus fidei, et praeceptis morum instituit, dein autem lytanias cum populo servat.

Sacramenta petentibus omni promptitudine administrare studet, qua de re interrogati parochiani nullam se habere vel minimam querimoniam responderunt. Sacrum viaticum ad infirmos a modo imposterum, si cum lumine ob requisitorum sumptuum defectum nequeat, superpelliceo, et stola indutus puero cum tintinabuli pulsu praecedente cum tempus, et emergentium casuum circumstantiae patientur, intra matris parochiae ambitum deferet.

Proventus ejus sunt a quolibet pari hominum cruc. 15 et de frumento $\frac{3}{4}$ metr. Pos., titulo stolae a baptisate cruc. 17 percipit, ab introductione puer-

³⁵ Nagy Antal. PFEIFFER, 1987. 751.

perae vel neonuptae cruc. 7, quamquam introductio neonuptae in usu non sit, ab assistentia matrimoniali flor. 1, a sepultura cruc. 15, nomine liberae stolae duplum ordinariae. Agros habet in 3 calcaturas divisos, quorum quilibet capit metr. Pos. 25, horum duo sunt ad plagam viae Jaurinensi vicinam, unius vicini sunt Martinus Leucs et Szombathelyiensis acatholicus minister, alterius idem minister et ludimagister Catholicus. 3^{ius} est in via Comaromiensi, cujus vicinus est minister acatholicus.

Prata habet 2, unum situm est inter agros in via Jaurinensi duos currus faeni procreandi capax aliud in territorii Szombathelyiensis finibus ex una parte fundi dominii Rédiensis, ex altera agris colonorum diversorum advicinatur, profert faenum curribus 3, cultivantur omnia per parochianos.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu [142]

Scholae rector est Adamus Puchola annorum 26, absolutus rhetor, Catholicus, fidei professionem fecit, habet doctrinam competentem officio suo, quo etiam et in cantu, et quantum in se est etiam in juventutis institutione facit satis, morum est bonorum. Pulsum omnem perficere ejus est muneris, obligationi suae hac etiam in parte satisfacit.

Proventus ejus sunt a quolibet pari conjugum cruc. 15 et 1/2 metr. sili-ginis ab institutione pueri unius solvendi capacis, nam pauperes gratis instruere tenetur cruc. 21, occasione baptismi cruc. 3, a scriptione schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris cruc. 10.

Agros habet in 3 calcaturas divisos, quorum quilibet capit metr. Pos. 5, horum duo sunt in via Jaurinensi, unus in vicinitate agri parochialis ab una, ab altera parte autem penes agrum coloni Joannis Juhász, alter in vicinitate ministri acatholici, et ludimagistri aequae acatholici.

Pratum nullum habet, sed si quid de faeno potest, colligit in finibus agorum, quorum cultivatio totalis incumbit parochianis.

Domus parochialis e crudis materialibus est constructa duobus cubiculis, et camera est provisiva. Domus scholaris e viminibus contexta est, unum cubiculum et cameram complectitur. Domus parochialis incommoda quidem est, at in statu commodo posita, domus vero scholaris est ruinae proxima. Utriusque aedificatio, quantum materialia, et parati aeris impensas attinet dominio terrestri, quantum autem operas sive manuales, sive curules incumbit parochianis, qui eas etiam reparare et conservare tenentur.

De filialibus

Matri Szombathelyiensi ecclesiae adnexae sunt 4 possessiones pro filialibus, quarum 1ma est Bánk a matre ½ horae spatio, in qua datur ecclesia, haec ab Augustanae confessioni addictis anno 1748 recepta cum tristi incendia absumpta esset, collatis per dominos compossessores sumptibus reaedificata, et adjectione sanctuarii adaucta est. Est in ea altare unum, quod lapide portatili bono ac inviolato instructum, caeteris etiam requisitis vestitum est.

Dotem nullam habet, neque proventum praeter marsupialem elemosynam, sed si reparatione indigeat, pro hac, ac aliis etiam occurrentibus necessitatibus dominos compossessores [143] sumptus quasi in symbolum conferunt. In parato aere nihil in debito activo apud dominum Josephum Cseh flor. 34 numerat, missalia habet 2, casulas diversi coloris 3 cum suis appertinentiis, harum una sericea, altera pellicea est, unam nigri coloris pariter cum suis appertinentiis laneam, calicem cum sua patenula 1, ciborium 1, ex cupro albas 2, amictus 2, urceos 2, tintinabulum 1, campanam 85 libr.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter communes officii pastoralis hujus filialis incolis debiti obligationes tenetur omni tertio dominico vel occurrente festo pro celebrando sacro, servandisque divinis officiis horsum transire, ideo titulo lecticalis proventus habet a quovis pari ¾ frumenti metr. Pos. et stolam in matre praestari solitam.

Terras arabiles habet duas, quarum singula capit metr. Pos. 10, harum una est in plaga ad viam Jaurinensem posita, cujus ad 7^{trionem} vicini sunt agri domini Germanecz, ex alia parte via Jaurinensis, ad quam plurium compossessorum agri protenduntur, altera est ad viam Láziensem, cui ad meridiem ager ludimagistri Bánkiensis ad 7^{trionem} via Láziensis, et ager fabri communitatis. Canabetum capax unius metr. seminis, cujus ad 7^{trionem} Joannes Utz, ad meridiem faber communitatis vicini sunt. Cauletum capax 500 plantarum, quod in una parte fossato cinctum, in altera loci ludimagistrum vicinum habet. Pratum fixum non tenet, sed paratum faenum duobus curribus praestat illi communitas. Prunetum in tantae capacitatis spatio, quod 1 Pos. metr. reciperet, possidet in hac filiali, cujus incolae fundos parochi excolere et cultivare tenentur, prout etiam cultivant.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Lendvai annorum 46, absolutus poeta, Catholicus, doctrinae sufficientis est officio suo rite fungitur, morum bonorum est. Pulsus omnis ludimagistro incumbit.

Proventum annuum a quolibet pari conjugum cruc. 7, item $\frac{1}{2}$ metr. sigillinis, ab instructione puerorum solvendi capacium (pauperes enim gratis docet) pro uno trimestri spatio 20 den., a sepultura cruc. 10.

Agros habet duos, unus adjacet agro parochiali, et ecclesiae capax 6 metr. alterius vicinus est dominus Benedictus [144] Nagy item canabetum $\frac{3}{4}$ metr., cauleum $\frac{1}{4}$ metr., prunetum 1 metr., horum cultivatio est penes communitatem habet curram 1 faeni a communitate. Domus scholaris ante annos 5 incendio absoluta est, ejus reaedificatio apud communitatem urgenda erit.

Secunda filialis est possessio Réde distans a matre spatio unius horae, aedificata pia excellentissimi domini comitis Emerici Eszterházy munificentia e solidis materialibus, in hac altare lapide portatili bono provisum, et sacro ornatu decenter provisum est. Dotem nullam habet, neque proventum alium quam e marsupiali elemosyna proveniente in parato aere numerat flor. 37, in activo debito apud Benedictum Takács flor. 14 sunt sub cura oeconomii ecclesiae, qui de perceptis et erogatis paracho coram senioribus Catholicis, et dominali officiali singulis annis³⁶ rationes reddit. Casulas diversi coloris, quarum una sericea est, tres habet, nigram unam pariter sericeam cum suis appertinentiis, albas 2, amictus 2, cingulos 2, umbellam e materia sericea habet 1, ciborium, monstrantiam aeream 1, tintinabulum 1, campanas 2, unam cent. 1 et libr. 16, alteram libr. 16.

De paracho, ejus obligatione et proventu

Parochus praeter illa, quae ex officii parochialis obligatione filialis hujus populo servitia praestare tenetur, obligatur quarta quavis dominica vel festa die pro celebrandis divinis transire, quarum titulo $\frac{3}{4}$ frumenti, a singulo pari conjugum et stolam, quae in matre dependitur habet. Pratum hac in filiali possidet unum, quod in vicinitate prati dominalis, et ad Helveticum loci ministerium pertinentis situm profert 3 currus faeni, falcaturque per loci incolae.

³⁶ A 'singulis annis' valószínűleg véletlenül duplán került a forrásba.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Stephanus Fabri, annorum 30, absolutus syntaxista, Catholicus, doctrinam habet competentem officio suo satisfacit, morum bonorum est, pulsus illi incumbit. Proventum habet a quolibet pari den. 25 et $\frac{1}{2}$ metr. siliginis ab instructione pueri singuli solvendi capacis (circa incapaces tenebit methodum in matre praescriptam) pro uno trimestri den. 30. Agros nullos, pratum unicum habet in vicinitate prati dominalis ferax 1 currum faeni.

Domus scholaris e luto constructa constat 1 cubiculo et camera, actu in bono statu posita est.

Tertia filialis est Acs-Teszer distans a matre [145] $\frac{3}{4}$ horae, in qua habetur oratorium, aut potius cubiculum pro oratorio autoritate ordinarii deputatum pro interim donec dominus terrestris ecclesiam aedificare valeat. Est in eo altare unum, quod lapide portatili bono provisum, et necessariis ad missae celebrationem vestitum est.

Dotem nullam habet, sed nec proventum praeter marsupialem ullum, annue circiter flor. 2 efficientem, calicem habet cum patenula cupreum 1, casulam cum suis appertinentiis 1, eamque laneam, missale 1, albam, amictum 1, tintinabulum 1, campanam 1 libr. 85.

De parcho, ejus obligatione et proventu

Parochus ad hanc filialem tenetur quovis quarto die dominico vel festo pro celebrando missae sacrificio transire, ac ideo hujus, et aliarum parochialium obligationum titulo habet a singulo pari conjugum $\frac{3}{4}$ metr. siliginis et 15 cruc. stolam praeterea ab omni functione stolari praestationi obnoxia eandem, quae in matre praestatur.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Magyarosy annorum 34, absolutus grammatista Catholicus sufficienti doctrina pollet, in omnibus officio suo satisfacit, morum bonorum est, pulsus eidem incumbit.

Proventum annuum a quolibet pari habet in parato den. 20 et $\frac{1}{4}$ siliginis, ab instructione puerorum solvendi capacium pro uno trimestri spatio 30 den. pauperes vero gratis pro Deo instruere obligatur a sepultura cruc. 10.

Agros et prata non habet.

Domus scholaris stabilis nulla datur, sed communitas quovis anno pro ludirectore domum exarendat, et pro illa censum solvit.

Quarta filialis est Kerek-Teleki distans a matre $\frac{1}{2}$ hora datur in hac ecclesia per illustrissimum dominum episcopum condam Joannem Stehenics aedificata, qui successoribus suis familiae Stehenics hominibus onus eam debite providendi imposuit, atque his providetur etiam. Calicem habet cum patena bene inauratum 1, albas 2, amictus 2, cingulos 2, missalia 2, casulam diversi coloris sericeam, unam nigri coloris laneam 1, utramque cum suis appertinentiis, tintinabulum 1, campanas 2, quarum 1 cent. 1 et libr. 35, altera libr. 46 appendit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus relate ad hanc filialem praeter communem muneris pastoralis obligationem nullam peculiarem habet. [146] Pro divinorum celebratione horsum transire non tenetur, neque alias hic illa celebrantur, nisi in festis Paschalibus, nativitatis Domini, Pentecostes, aliisque solemnioribus, et tunc per patrem ex ordine Sancti Francisci, quem cum indultu parochi Jaurino evehere consueverunt. Parochus hic nullum habet fixum proventum, sed percipit unice stolam, quae a primo filialis istius parochiae Szombathelyiensi ingremiatae tempore a baptismo solvitur per cruc. 34, a sepultura per flor. 1, ab introductione puerperae per cruc. 14, ab assistentia matrimoniali per flor. 2.

De scholae rectore

Scholae rector nullus est, sed in casibus funerum deservit Szombathelyiensis ludimagister, pulsus autem perficiendi obligatio incumbit campanatori, qui per patronos conducitur et solvitur.

Quinta filialis est praedium Szolga-Györ, sexta praedium Nyeszkenye a matre unius horae spatio distantes ubi, quod ad sacrum usum pertineret, nihil est, neque aliud hinc parochus praeter ordinariam stolam in occurrentibus casibus praestatur.

Ad has filiales etiam in occurrentibus circumstantiis ludimagister Szombathelyiensis deservit, qui a sepultura cruc. 30, a baptismo cruc. 6 habet.

De parochianis et horum obligatione

In matre Szombathely animae Catholicae confessionis capaces numerantur 408, incapaces 234, acatholici 1006.

In filiali Ács-Teszer animae Catholicae confessionis capaces 318, incapaces 56.

In filiali Bánk animae Catholicae confessionis capaces 115, incapaces 42, acatholici 184.

In filiali Réde Catholici confessionis capaces 140, incapaces 56, Helveticae confessionis 900.

In filialibus Teleki, Szolga-Györ et Nyeszkenye animae Catholicae confessionis capaces sunt 158, incapaces 56, acatholici 46.

Populus Catholicus devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium angelicum alta voce orat, et laudes Sanctissimae Trinitatis devote concinit in rudimentis fidei satis est instructus confessionis annuae, et Paschalis communionis praecepto diligenter satisfacit, neque hactenus gravioris criminis, praecipue quod scandalo aliis fuisset, reus in toto populi Catholici numero repertus est.

Apostata formalis nullus est, qui autem zelo moderni parochi abjurata haeresi fidem salvificam amplexi sunt, numero 3 in matricam parochiae inscripti de nomine et cognomine, similes conversos post hac [147] quoque in matricam inscribet parochus, ac una eorum aetatem, locum originis, et nomina duorum triumve testium, qui illorum fidei professioni praesentes erunt adnotabit.

Confraternitas in hac parochia non datur, sed devotio solum sub nomine perpetuae Sanctissimi Sacramenti adorationis auctoritate ordinarii introducta sub cura parochi.

De obstetricibus et vespilonibus

Dantur obstetrices et Catholicae et acatholicae omnes adjuratae, et ad valide ministrandum in casu necessitatis baptismum debite instructae. Caementarium habetur extra possessiones pro Catholicis benedictus ac contra pecorum et pecudum incursiones munitum vespilones designati non sunt, sed sibi invicem in casibus funerum operam commodant. Caeterum haec etc. etc. [149]³⁷

³⁷ A 148. oldal üres.

DISTRICTUS PAPENSIS

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Vanyalaiensis die 2ª mensis Maii anno 1779°
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Vanyalaiensis e solidis materialibus structa, a quo primitus erecta sit? Nihil certi constat, subinde a Catholicis accepta, et pia munificentia excellentissimi domini Martini Biró episcopi Weszprimiensis aucta, et cultui divino decenter accomodata, dicata est honori Sanctae Mariae Magdalenae poenitentis nondum consecrata, sed solum benedicta, continet altare unicum, quod lapide portatili bono, tribus item mappis ac antipendio instructum habetur.

Dotem haec ecclesia habet defixam in flor. 300, a praememorato episcopo Biró relictam, quae summa capitalis erga legalem censum 6 pro cento apud loci communitatem elocata est. Proventum annuum ex interusurii hujus duabus tertiis partibus percipit (una enim pars tertia parochum concernit pro 12 missae sacrificiis juxta ipsius fundatoris designationem persolvendis). Elemosyna item marsupiali, poenalitatibus et pulsu campanarum singillative per cruc. 7. Agri ad jura ecclesiae pertinent 4, quorum unus est in diverticulo Kopáron capax 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Iház et Joannis Baranyai, duo sibi contigui in diverticulo Czuha-mellet capaces 4 metr. Pos. in vicinitate Georgii Tóth et Joannis Settei. Quartus in diverticulo Babuka-hegyin capax mediae metr. Pos. in vicinitate parochi. Cultivatio agrorum incumbit communitati. Actu in aere parato numerat 399 flor. Debita activa praeter praedictam summam 300 flor. nulla habet, nec passivis oneratur. Administratio reddituum ecclesiae fit per ejusdem syndicum, qui deinceps omnem proventum in ci-stam ecclesiae duplici sera munitam colliget, clavim ab una parochus, ab altera syndicus apud se tenebit, et annis singulis evolutis coram officiolatu dominali, senioribusque loci juratis rationes reddet parochi.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 3 cum totidem patenis, horum unus ex toto, alter in cuppa argentei sunt, tertius ex toto aereus omnes tres autem inaurati, [150] ciborium aereum inauratum 1, monstrantiam 1 inauratam ex eadem materia, pacificale aereum inauratum 1, pixides 2, unam pro deferendo ad infirmos sacro viatico aeream inauratam, alteram ex stanno pro conservandis sacris liquoribus, casulas 6 cum universis appertinentiis, pluviale 1, albas 3, superpellicea 2, amictus 8, strophia 8, cingulos 3, mappas majores 6, vela sericea 2, tria paria vestium pro pueris ministrantibus appli-

cabilium, corporalia 6, purificatoria 16, quae omnia cum ipsa ecclesia munde et integre asservantur.

Ad haec reperiuntur vexilla 4, thuribulum unum cum navicula, urceoli 4, umbella 1, confessionale 1, organum cathedra, candelabra lignea 12, sepulchrum Christi Domini pro hebdomada sacra applicari solitum 1, cruces lignee 2, campanae 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 10, altera libr. aliquot.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quemadmodum et sacri liquores, qui praescriptis temporibus renovantur. Ita Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione quavis altera septimana noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac aptum reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre prout et jus patronatus ac praesentationis fovet in hac parochia seminarium cleri junioris diaecesis Sabariensis officiumque patroni, ut spes est adimplebit, nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Ladislaus Király-hegyi,³⁸ annorum 48, linguas callet Hungaricam et Germanicam mediocriter, in matre et plerisque filialibus lingua Hungarica deservit. Studia theologica absolvit Jaurini, canonice investitus et installatus est, curam animarum gerit annis 22. Libri, quibus provisos est, singuli ad propriam parochi personam pertinent, suntque sequentes: Jus canonicum Ludovici Engl tom. 1, Jus civile Georgii Kögl tom. 1, Universa concionandi scientia, sive Dictionarium morale tom. 1, Theologia moralis Analeti Reiffenstul tom. 1, Conciones Francisci Hunald tom. 6, Controversia Petri Pázmán cardinalis archiepiscopi tom. 1, Synodus diaecesana Benedicti 14^{ti} in 4to tom. 1, Theologia moralis p. Mor ab Angelis in 8° tom. 1, Manuale confessoriorum p. Herczig in 8° tom. 1, Casus conscientiae [151] Benedicti 14ⁱ in 8° tom. 1, Concilium Tridentinum in 8° tom. 1, Contr[oversiae] p. Pichler in 8° tom. 2, Jus canonicum ejusdem in 8° tom. 2, Historia de Antiquitatibus Christianorum p. Monhurt [!] in 8° tom. 1, Catechismus p. Math, Haimbach in 8° tom. 1, Biblia Sacra Latina in 4° tom. 1, Biblia Sacra Hungarica in folio tom. 1, Conciones p. Pecopii Burkhart Germanicae in 8° tom. 7, Theologia

³⁸ Királyhegyi (Königsberger) László (†1802). PFEIFFER, 1987. 597.

moralis p. Buzembaum tom. 1, Nucleus catecheticus Bernardini Mercatoris in 16mo tom. 1, Morales institutiones confessoriorum p. Tobiae Lohner tom. 1, Doctrina moralis p. Casparis Biesmon tom. 1, Instructio practica concionandi p. Thobiae Lohner tom. 1, Miscellanea variarum scientiarum Martini Szent-Iványi tom. 1, Dictionarium Latino-Hungaricum Párisz Pápai tom. 1, Cornucopiae dictionarium Adami Kercesy tom. 1, Conciones p. Joannis Molnár Dominicales et Festivales tom. 1, Sylva Lagionum p. Heger tom. 1, Conciones Stephani Landovics tom. 2, Conciones Sigismundi Csuzi tom. 3, Virtutes [heroicae] B[eatissimae Mariae] V[irginis in vita,] P[assione et morte Jesu Christi Filii sui exercitae] Amadei Maria Marchel tom. 1, Enchyridion Martini Biró episcopi Weszprimiensis tom. 1, Philosophia p. Josephi Zanchi tom. 1, Historia ecclesiastica Ignatii de Graveson, Antiqui Testamenti tom. 1, Corpus juris canonici tom. 2, Conciones Andreae Kappenstein, Nucleus aureus tom. 1, Cornucopia Caral. Vonhern tom. 1, Currus Israel Antonii Ginthner tom. 1, Theatrum gloriae p. Casimiri Fueslin tom. 1, Homo Christianus p. Pauli Segneri tom. 2, Panegyrici ejusdem Patris tom. 1, Quadragesimalis ejusdem tom. 1, Conciones p. Zachariae Laselae [!] tom. 2, Conciones Stephani Illés Dominicales, festivales tom. 2, Catecheses ejusdem tom. 1, Sermones Sancti Leonis Papae tom. 1, Manuale caeremoniarum p. Bualdry tom. 1, Theologia moralis Felicis Potestatis tom. 1, Instructio confessorum Alphonsi de Ligorio tom. 1, Compendium Pii Fiorii, Metricum Sanctae Scripturae tom. 1, Expositio propositionum damnatarum Didaci Buardi tom. 1, Deliciae S. p. Bidermanno tom. 1, Speculum non fallax p. Segneri tom. 1, Asceticus Joannis Chappius tom. 1, Solitudo Sacra Comilli Hectorei tom. 1, Contr. p. Cilioni Kazemberger tom. 1, Theologia speculativa p. Antonie tom. 5, Catechismus Romanus tom. 1, Flores doctorum tom. 1, Vita pontificum Antonii Londini [!] tom. 3, Florus Dominicus Beringii tom. 1, Supplementum ad annales veteres Georgii Prei tom. 1, Exercitia Joannis Pinamontini, Solitudo Sancti Mathiae Benneleth tom. 1, Pontificale Romanum tom. 1, Assertiones in Veteris Testamenti libros Augustini Calmeth tom. 1, Series Banorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae tom. 1, Soliloquia Sancti Augustini tom. 1, Quaestiones de rebus Hunnicis, Arabicis et Hungaricis tom. 1, [152] Historia Vagenselly Haeretici tom. 1, Tripartitum civile juris Hungarici Joannis Szegedi tom. 1, Conciones Calamatti, Exempla Biblica p. Nicolai Hanapi, Synodus Diaecesana Strigoniensis, Tabella Mariana Christophori Morii tom. 1, Concionum funebralium Pauli Boranyi, Conciones Ignatii Klauz, Catechismus ejusdem, Conciones Stephani Szabó Dominicales et festivales tom. 2, Conciones Martini Biró episcopi Weszprimiensis tom. 2, Conciones Petri Pázmán, Conciones p. Csete, Contr. de Eucharistia Joannis Gusztinyi, Vita Sancti Stephani regis Joannis Stilingier, Series archiepiscoporum Strigoniensium, Horologium principium, Cornelius a Lapide in 4 Evang. tom. 2. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulorum et defunctorum accurate inserit. Protocollum

quoque domesticum, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis quibusvis festis et dominicis, quibus diebus Divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate autem a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9^a. Sermonem sacrum iisdem diebus ad populum inomisse dicit, et juventutem in fidei rudimentis hora 2da pomeridiana catechizat, ac postmodum vespervas vel lytanias cum populo servat, festa et jejunia proxime occurrentia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam Sacrae Tridentinae synodi ter promulgat, quos priusquam matrimonialiter copulet, praevis e doctrina Christiana examinat, a lecto sacro stipendii nomine cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod geminare una die non solet.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam, absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum ad infirmos cum omni quidem decencia, absque lumine tamen defert, deinceps in quantum circumstantiae temporum et emergentium casuum patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore cum pulsu tintinabuli deferet, populumque suum hac ratione ad debitam augusti hujus Sacramenti adorationem excitabit. Lampas coram venerabili in ecclesia diebus festis et dominicis sub divino officio ardere solet.

De proventu parochi

Proventum annum lecticalem percipit in aere parato a quolibet pari den. 25, a viduis personis propriam domum habentibus den. perinde 25, a viduis inquilinis den. 15, de frumento [153] a singulo pari mediam metr. majoris siliginis, servilibus personis exceptis, qui unice den. 25 pendunt, obventionem hanc lecticalem incassandi habet obligationem ecclesiae aedituus, titulo stolae ordinariae a baptismo pro inscriptione den. 5, ab introductione puerperae den. 30, introductio neonuptarum non est in usu, a copulatione matrimoniali flor. 1 et si alterutra pars conjugum vidua sit, unum mantile, vel hujus loco 37 1/2 den. si vero pars utraque vidua sit, unam mappam majorem mensalem, vel hujus loco den. 75, a sepultura juniorum infra septennium den. 25, supra septennium aetatem habentium den. 50 percipit. Ad haec accipit sedecimam ex frumento, agnellis et apibus, in festis autem Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Domini, Corporis Christi, Dominicae palmarum et Marci 4 libr. carnis et 4 medias vini, occasione autem colledae grandium a communitate praedictis insuper tribus primis festivitibus marsupialis elemosynae ex oblati fidelium

collectae duas tertias partes parochus percipit, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui ultra hanc nihil annue praestant.

Agros universim 16 tenet: 1um in diverticulo Babuka-hegy capacem 6 metr. Pos. in vicinitate Georgii Papi et Ianionis pagensis. 2^{dum} in eodem diverticulo capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Georgii Szabó et agri ecclesiae. 2um in diverticulo Szél hoszában capacem 2. metr. Pos. in vicinitate Stephani Kámán et Petri Gyömörei. 4um in diverticulo Erre düllöben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Kámán et Petri Gyömörei. 5um in diverticulo Kertek-mellett capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Petri Gyömörei et viae publicae. 6um in diverticulo Kiss-kutnál capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Francisci Nagy et Stephani Kámán. 7um in diverticulo Hely-rétben capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Tóth et Petri Gyömörei. 8um in diverticulo Nyáros-allyában capacem 6 metr. Pos. in vicinitate Petri Gyömörei et Georgii Papi. 9um in eadem plaga capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Georgii Papi et Petri Gyömörei. 10um in diverticulo Csuka-alatt capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Nováky et Petri Gyömörei. 11um ad Söttei-tonál capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Stephani Nováky ac Petri Gyömörei. 12um in diverticulo Pápai-ut-mellet-valo-Erre-dülöben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Petri Gyömörei et Francisci Kapocsi. 13um in eodem loco capacem 1 1/2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Kiss et Stephani Kelemen. 14um in diverticulo Kert-alat capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Petri Gyömörei et Stephani Kámán. 15um juxta viam Csányiensem capacem 2 metr. [154] Pos. in vicinitate Georgii Papi et Petri Gyömörei 16um ad hortum domesticum spectantem capacem 1 metr. Pos. in eadem vicinitate pro inseminando item papavere frustum terrae capax 1/4 metr. Pos. in eadem cum priore vicinitate. Praeter memoratas terras possidet etiam cauletum inter cauleta communis capax mediae metr. Pos. in saepefata vicinitate. Omnes hi agri cultivantur per communem et dum necessarium est, obligationem quoque habent terras singulas fimandi, fimo e parochiali residentia subministrato.

Pratum in loco fixo nullum habet, sed ex pratis communis particulam hinc inde pro parte parochi annis singulis excindunt propriis sumptibus defalcandam, praeterea quolibet anno praestant 5 currus faeni, quod tenentur ad locum per parochum designandum devehere, et ibidem in acervum componere. Tenet etiam prunetum unum in vicinitate Francisci Lödi et Joannis Kiss. Lignorum praeterea focalium currum unum ab omni pari jugalibus pecoribus instructo accipit.

Pium legatum habet in qualitate perpetuae foundationis ab excellentissimo domino Martino Biró condam episcopo Weszprimiensi in summa capitali 100 flor. consistens, cujus annum 6 flor. censum percipit pro 12 sacris ad fundatoris intentionem persolvendis, prout etiam menti fundatoris exacte satisfit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Cziner, annorum 40, rhetor absolutus, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, pulsuque campanarum in quibusvis circumstantiis ipsi incumbente, mores exiguo illo tempore, a quo officium adiit bonos prae-setulit, spes est ut deinceps quoque et muneri suo debite respondeat, et probitate morum reliquis exemplam praebeat.

Proventum fixum in aere parato habet 4 flor., praeterea lecticalem a singulo pari, singulis item viduo et vidua den. 10, de frumento a quolibet pari unum quadrantem metr. majoris ex siligine, pro pulsu campanarum occasione funeris a singula campana den. 5, pro pulsu contra tempestates a qualibet domo unum panem pro instructione puerorum singillative cruc. 30 et 1 currum ligni focalis. Si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione [155] docere obligabitur. Titulo stolaris competentiae obveniunt a copulatione matrimoniali den. 5, a schaeda promulgationis cruc. 7, a sepultura den. 12, praeterea in festis Paschatis, Pentecostes, Corporis Christi, Dominicae Palmarum et Sancti Marci 2 medias vini et 2 libr. carnis a communitate, tribus item primis his festivitibus collectae elemosynae marsupialis partem tertiam accipit, lignorum autem focalium currus 20.

Agros universim 7 possidet, 1um in diverticulo Körtvélyes allában capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Francisci Hardi et Joannis Varga. 2um in diverticulo Szöllő-retben capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Joannis et Francisci Takács. 3um in diverticulo Hely-rétben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Nagy et Francisci Bajza. 4um in fine domestici horti capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Kiss et Stephani Kappanyos. 5um in diverticulo Gyöpredűlő capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Stephani Bongya et Georgii Toth. 6um in diverticulo Settei-tonál capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Radics et Joannis Kovács horum cultivatio incumbit communitati.

Pratum nullum tenet, sed annis singulis communitas praestat currum 1 faeni.

Domus parochialis e ligneis materialibus structa, et in statu ruinae vicino posita provisa est. Cubiculis 3, camera 1, culina 1, stabulo et curruum receptaculo, ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus. Conservatio autem et reparatio incumbit communitati. Domus scholaris ex iisdem materialibus aedificata, et perinde in statu ruinae proximo constituta constat cubili 1, cameris 2 et stabulo, hujus aedificatio, conservatio et reparatio (quae tum hujus, cum etiam parochialis domus serio adurgenda erit) pertinet ad communitatem.

De filialibus

Matri huic possessioni Vanyola titulo filialium adnexae sunt possessiones 3 et 1 praedium.

Prima filialis est possessio Lová[sz]³⁹ Patona distans a matre una hora, habetur in hac fili[ali]⁴⁰ ecclesia impensis illustrissimi domini comitis Caroli Festetics anno 1764 erecta dicata honori Ascensionis Domini.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, piisque fidelium oblatis, partim autem ex interusurio summae capitalis [156] flor. 299 den. 82 erga legalem censum elocatae, debito passivo nullo oneratur, agrum tenet unum capacem $\frac{1}{4}$ metr. Pos. in diverticulo Nyir-mezön in vicinitate Stephani Kiss et Georgii Varga, ager hic ob stagnantem in se aquam inseminari nequit, sed pro prato deservit, cultura incumbit filialistis Catholicis hujus possessionis incolis. Administratio reddituum ecclesiae tractanda erit deinceps modo in matre possessione praescripto.

Sacra ecclesiae supellex est sequens: calices 2 aerei inaurati cum totidem patenis, pixis pro sacris liquoribus ex stanno 1, altera pro deportando sacro viatico, casulae 3 cum suis appertinentiis, albae 2, humerale 1, purificatoria 6, corporalia 4, superpellicea 2, mappae majores 2, strophia 10, urceoli 2, quae omnia munde et integre cum ipsa ecclesia asservantur. Praeter haec reperiuntur vexilla 5, rituale 1, liber Evangeliorum 1 Hungarico idiomate, missalia 3, confessionale 1, sedilia cruces 2, una major, altera minor. Candelabra aerea 2, lignea 2, armarium in sacristia pro conservanda sacra supellectili, campana una appendens cent. 1.

De parochi obligatione et proventu

Praeter ordinariam pro munere pastoralis sibi incumbentem obligationem, debet in hac filiali ecclesia parochus divina peragere quolibet quinto die festo vel dominico demptis solemnioribus festivitibus, quibus absque serie in matre ecclesia divina persolvuntur.

Proventum annum fixum habet a communitate infimis 20 et 20 majoribus metr. siliginis consistentem, stolam percipit in matre usitatam, insuper a communitate in festo Sancti Stephani proto-martyris feria secunda Paschatis et Pentecostes, dominica item infra octavam Corporis Christi prandium habet, vel loco prandii singillative cruc. 17, a terrestri autem dominio 16^a ex frumento, vino, agnellis et apibus. Dum vero parochus seu pro providendis

³⁹ Az irat e résznél kiszakadt.

⁴⁰ Az irat e résznél kiszakadt.

divinis, sive etiam providendis infirmis ad hanc filialem excurrit, ea occasione tenentur filialistae ipsi occasionem curulem submittere.

Agros nullos tenet, nec prata, sed a communitate praeter memoratos reditus accipit quotannis 8 currus lignorum focalium. In qualitate perpetuae fundationis [157] habet summam capitalem 20 flor., unde interusurium annuum percipit pro 2 sacris persolvendis. Ludimagister autem den. 20 fundatio haec relicta est a Stephano Nagy, cujus menti exacte satisfit.

De scholae rectore

Scholae rector est Nicolaus Knesics annorum 46, in litteris humanioribus parum versatus fuit, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias non callet, pro officii sui exigentia doctrinam utcunque sufficientem habet, in cantu quidem et pulsu campanarum quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente populo satisfacit, in juventutis autem institutione negligens est, in potu vini nunquam graviter excedit, quo tempore a blasphemiiis, et contentionibus non abstinet, dignus proinde non est (nisi serio omnino se emendaverit) ut in officio ludirectoris tolleretur, hinc curae suae habebit parochus, ut de idoneo et exemplari scholae rectore provideri possit.

Proventum annuum lecticalem percipit a singulo pari, viduis item personis utriusque sexus in aere parato den. 12, de frumento a quolibet pari conjugum $\frac{1}{4}$ majoris metr., pro pulsu campanae occasione funeris den. 5, a comitiva funeris den. 12, a baptismo den. 5, a copulatione matrimoniali den. 5, pro schaedae promulgationis cruc. 7, ab instructione pueri singuli angariatim den. 30, unum frustrum ligni focalis, circa pauperiores autem gratis instituendos observabit regulam in matre praenotatam.

Agros tenet 2, quorum unus est penes domum opilionariam capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Michaelis Kül et Stephani Nagy, alter in diverticulo Kajári-határnál inter prata circumjacentia capax circiter 2 metr. Pos. Habet etiam terrae frustum capax $\frac{1}{4}$ metr. Pos. pro inseminandis canabibus in diverticulo Malomi-kender-földeknél in vicinitate Joannis Virág et viduae Francisci Németh, cauleum item exiguum in vicinitate Georgii Herczegh et Joannis Fodor, hortum denique 1 domesticum pacem 1 circiter quadrantis metr.

Pratum nullum possidet, sed annue communitas praestat ipsi cumulum 1 faeni, 10 item orgias lignum focalium.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu commodo posita continet cubile 1 et cameras 2, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Getse distans a matre media secunda hora datur ecclesia honori Sanctae Margarethae dicata potiori ex parte impensis defuncti episcopi Biró reparata et aucta. [158]

Dotem certam nullam habet, annum vero proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, piisque fidelium legatis, partim autem diversis poenalitibus, et interusurio annuo summae capitalis flor. 99 den. 21 erga legalem censum elocatae.

Agros tenet 4, quorum primus situatur in diverticulo Hét mérföldön capax 2 metr. Pos. in vicinitate Joannis Kiss et Stephani Tamás. 2us in eodem diverticulo capax 2 metr. Pos. in vicinitate Petri Kolmár et Andreae Kolmár. 3us penes viam Papensem capax 2 metr. Pos. in vicinitate Gregorii Kovács et viae communis. Quartus in plaga Kert alat capax metr. Pos. 2, in vicinitate Andreae et Petri Kalmár horum omnium cultivatio incumbit communitati. Administratio proventus hujus quoque ecclesiae deinceps tractetur methodo in matre praescripta.

Sacram supellectilem habet sequentem: calicem aereum inauratum 1 cum patena, pixidem ex stanno 1 pro conservandis sacris liquoribus. Casulas 3 cum requisitis appertinentiis, corporalia 3, purificatoria 7, strophia 6, lintea 2, urceolos vitreos 2, vexillum 1, missale 1, rituale 1, cruces ligneas 3, stanneam 1, confessionale 1, cathedram librum Evangelium Hungarico idiomate, campanam 1 cent. unius.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali ecclesia obligatur parochus recurrente serie singulo 5° die dominico vel festo divina peragere, demptis dumtaxat majoribus festivitibus, quo tempore non observato ordine in matre ecclesia divina persolvuntur. Ad infirmos praeterea quodcumque vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quis decedere contingat, sepelire.

Proventum annum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre perinde 16^{mam} habet ex frumento, vino, agnellis et apibus, ita etiam prandium et curulem occasionem, quotiescunque pro peragendis divinis parochus excurrit, dare tenentur.

Agros pro qualibet calcatura 2 tenet: 1um in diverticulo Hoszu-földön capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Francisci Tallar et Gregorii Kovács. 2um penes viam Nemes ut dictam capacem 1 ½ metr. Pos. in vicinitate Pauli Bali et viae publicae. 3um in diverticulo Ludoson capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Joannis Magyarosy et Mathiae Szalai. 4um in diverticulo Körtvélyes capacem 1 ½ metr. Pos. [159] in vicinitate Pauli Szakodi et Stephani Tamás omnis cultivatio horum agrorum incumbit communitati.

Pratum nullum possidet, sed annis singulis communitas praestare debet currum unum faeni et lignorum focalium currus 20.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Szabó litteris tenuiter excultus, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos, et caeremonias commode callet, pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem, bene fungitur officio suo tum in cantu, cum etiam juventutis institutione in pulsu campanae occasione quarumlibet circumstantiarum ipsi incumbente populo satisfacit.

Annuam lecticalem obventionem percipit in aere parato a singulo pari in distincto pane constituto cruc. 7 et $\frac{1}{4}$ metr. majoris de frumento, ab individuis autem viduis et servilibus personis conjugatis cruc. 7, pro pulsu contra tempestates ab omni domo panem 1, et a quovis vineam possidente unam pintam vini, ab instructione puerorum singillative den. 30, et frustum ligni focalis, circa pauperiores adolescentes gratis instruendos observabit regulam in matre possessione praescriptam pro comitiva funeris den. 12, a baptismo den. 5, a copulatione matrimoniali den. 5, a schæda promulgationis cruc. 7, praeterea lignorum focalium orgias 6, faeni cumulum 1, et in festivitibus majoribus unam pintam vini et 5 libr. saebi a communitate accipit.

Agros tenet 3 universim: 1um in diverticulo Kertallaban capacem 2 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Andreae Kalmár et Mathiae Szalai. 2um in diverticulo Kissbakk árákjában capacem 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Petri et Andreae Kalmár. 3um in plaga Kert-alat capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Joannis Csete et Gregorii Kovács, pro inseminandis insuper canabibus terram capacem 2 metr. Pos. in diverticulo Kender-földekben in eadem vicinitate, et cauleto in communi cauleto capax medii quadrantis metr. Pos. in vicinitate Georgii Tamás et Gregorii Kovács horum omnium cultivatio loci communitati incumbit.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu ruinae vicino posita, provisa est cubili 1 et 2 cameris, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio (quae sollicite urgenda erit) pertinet ad communitatem.

Tertia filialis est possessio Nyüger [!] distans a matre $\frac{1}{4}$ horae, provisa est ecclesia e ligneis materialibus 1766° per communitatem erecta, quae honori Sancti Stephani regis dicata est. [160]

Dotem nullam, annum vero proventum habet ex elemosyna marsupiali, piis fidelium legatis, variis poenalitatibus et interusurio summae capitalis flor. 89 erga legalem censum elocatae. Agri ad jura ecclesiae pertinent 2, quorum unus situs est in diverticulo Zanka ker capax $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Michaelis Slegl. 2us in diverticulo Halder kart capax 1 metr. Pos. in vicinitate ludimagistri agri cultivantur per communitatem.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 2 aereos inauratos cum totidem patenis, casulas 3 cum suis appertinentiis, albam 1, amictum 1, purificatoria 6, corporalia 3, strophia 2, lintea 2, urceolos 2, lampadem 1, vexilla 2, missale 1, rituale 1, crucem ligneam 1, statuam ligneam Jesuli in processionibus deferri solitam 1 campanam 1 cent. 1.

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali ecclesia non obligatur alias divina parochus peragere nisi in festo patrocinii ecclesiae, ad infirmos autem quodcumque vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Proventum annuum lecticalem hoc modo percipit, singulus videlicet hospes integrae sessionis praestat in aere parato den. 30 et mediam metr. majoris siliginis, reliqui hospites integram colonicalem sessionem non habentes in aere parato den. 15, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. majoris viduae solvunt unice ex aere parato den. 15. Titulo ordinariae stolae obveniunt a baptismo den. 30, ab introductione puerperae cruc. 7, neonuptarum introductio non est in usu, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura infra septennium den. 50, tempore colledae prandium a communitate habet. Exactio lecticalium competentiarum pertinet ad iudicem communitatis.

Agros nullos tenet, nec prata, annis tamen singulis accipit a communitate currum 1 faeni, quod ad parochiam advehere iidem obligantur.

In qualitate perpetuae foundationis habet duplex pium legatum, unum a Michaelae Valstramer consistens in 10 flor. capitali summa, ex cujus interusurio parochus percipit pro persolvendo missae sacrificio den. 50, ludimagister autem den. 10, alterum in aequali summa defixum a vidua Christina Eslinger perinde cum eodem stipendio et obligatione in utriusquem hujus foundationis implemento menti fundatorum exacte satisfit. Cum autem summam fundationalem 1° loco memoratam notet parochus in suis responsis gratis haerere, hinc dabit omnem operam, ut exilis licet [161] summa illa erga legalem censum loco securo elocari possit.

De scholae rectore

Scholae rector est Andreas Hauszer annorum 44, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias non callet, officio suo competente doctrina instructus est valde tenuiter, in juventutis quidem instructione ad vires doctrinae suae muneri satisfacit, ita etiam in pulsu campanae quibusvis circumstantiis ipsi incumbente, in cantu autem plane deficit,

morum ceteroquin commodorum est, cum nihilominus pleraque requisita pro sustinendo ludirectoris officio in moderno non reperiuntur, curae suae habebit parochus, ut magis idoneus scholae rector haberi possit.

Proventum lecticalem annum percipit a pari singulo hospitum integrae sessionis colonialis in aere parato den. 40, de frumento 1, minorem metr. siliginis a reliquis autem den. 20 et $\frac{1}{2}$ partem metr. minoris ex frumento, pro instructione puerorum singillative den. 25, circa pauperiores autem gratis instituendos observabit regulam in matre praenotatam a pulsu pro funere adultorum den. 25, parvulorum den. 15, a schaedae promulgationis cruc. 7. Praeterea ab omni hospite integrae sessionis ligni focalis curram 1.

Agros duos tenet capaces singillative 2 metr. Pos., qui fixi non sunt, sed semper in alio et alio loco assignantur. Habet etiam frustum terrae capax 1 metr. Pos. pro inseminando fagopyro in diverticulo Haldnaber in vicinitate agri ecclesiae et ex altera parte cauponis, cultivatio agrorum pertinet ad communitatem.

Domus scholaris e crudis materialibus noviter structa constat cubili 1, camera 1 et stabulo 1, aedificatio illius, prout et conservatio ac reparatio incumbit loci communitati.

Quarta filialis est praedium Szalmavár distans a matre media hora, nulla habetur ecclesia, nec campana.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos, dum vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis tempestive provideat, et si quem mori evenerit, sepeliat, parochum tum in hac, et reliquis filialibus cum etiam in matre muneri suo pastoralis rite satisfacisse publico suorum parochianorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Proventum annum stolare eodem modo percipit quemadmodum in matre. [162]

De scholae rectore

Nullus determinate in hac filiali scholae rector, sed oblata necessitate ludimagister possessionis matris deservit, qui pro functione sua stolare competentiam eodem modo quemadmodum in matre accipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 158, incapaces 45, religionis Catholicae, Augustanae confessioni addicti universim 454, Helveticae confessionis 128.

In filiali Lovász Patona capaces confessionis 367, incapaces 112 Catholicae religionis, Helveticae confessioni addicti 15.

In filiali Gecse Catholici capaces confessionis 184, incapaces 55, Augustanae confessionis 314, Helveticae confessionis 67.

In filiali Nyögér capaces confessionis 153, incapaces 54, omnes religionis Catholicae.

In filiali Szolmavár Catholici confessionis capaces 29, incapaces 11, acatholici panizationis capaces 28, incapaces 8.

Populus hic Catholicus devotus est in ecclesia diebus praesertim festis et dominicis frequens, rosarium sub sacro dum plures interesse possunt, clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas vel maxime de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam fragilitate vel malitia deliquiste comperiantur, ad eos coercendos magistratualem vel dominalem auctoritatem interpellat, praecepto confessionis Paschalis satisfacit, nec ullus a fide Catholica apostata, ad hanc autem relicta haeresi zelo moderni parochi conversi reperiuntur numero 41, omnes hi cum designatione aetatis, et loci originis matriculae parochiali inserti habentur, deinceps illud quoque diligenter observandum erit, ut occasione professionis fidei ab huiusmodi conversis deponendae duo vel tres in qualitate testium praesentes adhibeantur, eorundemque nomina parochiali matriculae perinde inserantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti datur in hac parochia, eaque sub cura et directione parochi, nullum vero hospitale pauperum, nec probatae religionis ordo.

De obstetricibus et vespilonibus

Plures intra ambitum hujus parochiae habentur obstetrices, pleraeque Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. [163]

Pro inhumatione quoque defunctorum existit locus opportunus et benedictus extra septa ecclesiarum et possessionum positus excepta possessione Nyögér. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli sunt, mutuo sibi invicem praestant fideles hoc officium charitatis. Caeterum etc. etc. [164]

CANONICA ECCLESIAE
et parochiae Felseő-Iszkáziensis visitatio die 5^a mensis Maii 1779°
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Fölső-Iszkáziensis e solidis materialibus structa, et honori Omnium Sanctorum dicata, a quo et quando fuerit erecta? Nihil constat. Habetur in ea altare unicum, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Dotem nullam habet, annuum proventum percipit ex elemosyna marsupiali, piisque fidelium legatis ac interusurio summae capitalis 18 flor. 75 den. apud Franciscum Ács erga legalem censum elocatae. Passivis debitis nullis oneratur, actu in aere parato numerat 135 flor. Administratio proventus ecclesiae deinceps tractetur per ejusdem curatorem seu syndicum hoc fine constituendum, qui omnem redditum in cistam duplici sera munitam colliget, clavim ab una parochus, ab altera ille ipse apud se tenebit, et annis singulis evolutis coram officiali dominali, et aliquot senioribus loci juratis parochorationes reddet.

Sacra ecclesiae supellex sequens est: calices 2 inaurati, unus argenteus, alter aereus cum 2 patenis, monstrantiam 1, in aliqua parte argenteam deauratam, ciborium 1 aereum deauratum, pixidem argenteam interne deauratam 1 pro deferendo sacro viatico ad infirmos, casulae 7 cum omnibus appertinentiis, albae 4, amictus 5, corporalia 8, purificatoria 12, cinguli 2, quae omnia una cum ipsa ecclesia decenter, et integre conservantur. Habentur praeterea vexilla 2 majora, minora etiam 2, organum 6 mutationum, catedra, sedes, missalia 2, campanae 3, quarum una appendit cent. 11, altera cent. 5 et 16 libr., postrema 2 cent. et 9 libr.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura constitutus, quo et sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur, ita Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione qualibet altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac aptum reponuntur. [165]

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre in hac parochia fovet venerabilis conventus Psoniensis sanctimonialium Sanctae Clarae, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et patroni officium non adeo exacta adimplet, nullum oratorium privatum intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parcho ejusque obligatione

Parochus est Ladislaus Basay,⁴¹ annorum 64, callet linguam Hungaricam, et nonnihil etiam Germanicam, sola Hungarica in matre et filialibus deservit, studia Theologica Tyrnaviae in seminario Sancti Stephani absolvit, canonice investitus et installatus est, curam animarum exercet annis 39.

Libri, quibus provisus est sequentes sunt: Sacra Scriptura Latino et Hungarico idiomate, Jus canonicum p. Viti Pichler, Theologia moralis Anacleti Reiffenstul, et p. Buzembam, Concionatorum opera Barsiae in 3 tom., Josephi Mansi in 2 tom., Conciones Stephani Illés, p. Clauz Spicilegium in 2 tom., Georgii Martonfi Conciones, Andreae Kolenics Conciones, Sigismundi Csuzi, Steinhurstius, Concilium Tridentinum, Raphaelis Delaminecz, Imago mortis, Catechismus Romanus, Nucleus catecheticus, p. Molnár Dictionarium Latinum et Hungaricum, Joannis Dedinge et Josephi Tamási. Duo hi postremi inscripti sunt parochiae, reliqui autem ad propriam parochi personam pertinent. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium, nisi legitime impediatur, quotidie celebrare nunquam intermittit, offert illud Deo pro suis parochianis, omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat, hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus pro concione quoque dicit, et juventutem horis pomeridianis in rudimentis fidei catechizat, ac subinde vespas, vel lytanias cum populo servat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

Festa et jejunia imminetia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter jungat, praevis e doctrina Christiana examinat. [166]

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni quidem decetia, et cultus significatione ad infirmos defert absque lumine tamen deinceps in quantum temporis et casuum emergentium circumstantiae patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus, praeunte ludirectore, vel hoc impedito existente alio quocunque cum pulsu tintinabuli deferet, lampas coram venerabili in ecclesia non ardet, curabit parochus, ut in posterum (si penus ecclesiae patiat) ad minus diebus festis et dominicis sub officio divino ardere possit.

⁴¹ Bassay (Bassai) László András (†1793). PFEIFFER, 1987. 269–270.

De proventu parochi

Proventum annuum lecticalem percipit a singulo hospite jugalibus pecoribus proviso in aere parato den. 50, de frumento mediam metr. majoris mensurae, ab illis autem, qui jugalibus destituuntur tam aeris parati, quam etiam frumenti dimidiam partem. Titulo stolae ordinariae a baptisate den. 15, ab introductione puerperae den. 15, a copulatione matrimoniali den. 60, ab introductione neonuptae den. 60, a sepultura omnium sine discrimine aetatis den. 40, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui extra parochiam constituti sunt, et nihil aliud annue praestant.

Agros habet universim 30 metr. Pos. capaces in 15 jugera distributos 1° in diverticulo Hoszu telek jugera 4 in vicinitate Joannis Fazékas et Petri Kovács. 2° ad viam Nagy Szőlősiensis vulgo Vásáros utra dúllőben jugera 2, in vicinitate Stephani Senioris Marton et Joannis Ács. 3° in diverticulo Közepdűlő jugera 2 in vicinitate Stephani Senioris Tomor et Joannis Ács. 4° in diverticulo Harasztra dűlőben jugerum 1 in vicinitate Joannis Kovács et Joannis Ács. 5° in diverticulo Rétre-dűlőben jugera 2 in vicinitate Petri Kovács et ludimagistri. 6° in diverticulo Turás jugerum unum in vicinitate Francisci Nagy et Joannis Marton. 7° in diverticulo Husz-föld jugerum 1 in vicinitate Francisci Nagy et Francisci Ács. 8° in diverticulo Folyó kutra dúllőben jugerum 2 in vicinitate Adami Matis et Joannis Martony, ex quibus agris pro insematura autumnali quolibet anno jugerum 2 cultivant parochiani.

Prata 2 exigua tenet, unum in diverticulo Rétre-dűlő ben in fine agri parochialis, quod nec unum currum capax est proferendi, alterum perinde exiguum in diverticulo Folyó kutra dúllőben et vicinitate agri parochialis, utrumque falcatur per parochianos, gramen desectum colligitur et convehitur. [167]

Accipit praeterea sedecimam a dominio terrestri ex frumento, et per annum 4 offertoria in festis videlicet Nativitatis Domini, Circumcisionis, Paschatis et Pentecostes, quibus diebus singula possessio, mater aequae ac filialis praestat unam integram mensuram vini, nulla pia legata in qualitate perpetuae foundationis tenet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Ladislaus Laurencsics annorum circiter 30, Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum et caeremoniarum commode gnarus est, pro muneris sui exigentia doctrinam sufficientem habet, in cantu officio suo non respondet, in moribus tollerabilis, qui cum omnia requisita ludirectoris in se non complectatur, dabit operam parochus se cointelligenter habendo cum suis parochianis, ut de magis idoneo ludirectore providere pos-

sit. Pulsus campanarum in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbit, et hac in parte populo satisfacit.

Annuam obventionem sequentem habet a schæda promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris et psalmodia diurna et nocturna insimul cruc. 17, a cantu sub sacro de requiem den. 25, pro pulsu funebrali den. 5, pro pulsu contra ingruentes tempestates a quolibet hospite tum ex autumnali, cum etiam vernali insemminatura unum manipulum, ab instructione pueri singuli angariatim den. 25, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hoc stipendium pendere nequeant, eos gratis absque desumptione mercedis instituere tenebitur, a communitate lignorum focalium currus 5.

Agros tenet 2 capaces metr. Pos. 4 in vicinitate Joannis Fazokas et Stephani Marton unum, alterum vero in vicinitate prædis Tokaj et agrorum parochialium, quovis anno 1 iugerum excolunt parochiani.

Domus parochialis e solidis materialibus aedificari caepta, sed nondum consummata continet cubicula 2 jam præparata et culinam 1, alterum autem cubiculum cum camera nondum ad integritatem deductum, cuius consummationem urgebit parochus apud dominium terrestre, cui aedificatio incumbit cum concursu parochianorum, in operis manualibus et curribus, conservatio autem et reparatio parochianis. Domus scholaris e ligneis materialibus structa provisa est cubili uno, camera una et culina 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem.

Matri huic ecclesiae Fölső-Iszkásziensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 4.

Prima filialis est possessio [168] Csöz distans a matre uno quadrante horae, habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus structa, benedicta, et honori Sancti Emerici ducis dicata, provisa altari uno, quod lapide portatili bono et inviolato, tribus item mappis ac antipendio instructum est.

Dotem nullam, annum autem proventum habet partim ex elemosyna marsupiali et poenalitatibus, partim autem ex interusurio summae capitalis flor. 5 den. 75 erga legalem censum elocatae proveniente, actu in aere parato numerat flor. 45 den. 75. Administratio reddituum memoratorum, quantum ob tenuitatem fieri potest tractetur methodo in matre ecclesia prænотata.

Sacra hujus ecclesiae supellex sequens est: calix argenteus deauratus 1 cum patena, casula 1 cum requisitis appertinentiis, albae 2, amictus 1, corporale 1, purificatorium 1, superpelliceum 1, missale 1, rituale 1, campanae 2, quarum una appendit cent. 3 et 35 libr. Altera cent. 1 et libr. 85.

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali ecclesia divina per parochum peraguntur in festo nonnisi patrocinii, obligatur autem idem quandocumque ad infirmos vocatur solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos mori contigerit, sepelire.

Annuum proventum lecticalem et stolarem eodem modo percipit quemadmodum in matre, agros tenet capaces 7 metr. Pos. efficientes 4 jugera in continuo posita in vicinitate ex parte meridionali adjacentis sylvae, et ex altera parte Francisci Dosa. Pratum perinde 1 capax proferendi 10 circiter currus in vicinitate horum agrorum et viae communis, quod falcare, faenum colligere et convehere tenentur filialistae hujus possessionis incolae. Ad haec sedecimam a dominio terrestri et unam integram mensuram vini diebus festis Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Domini et Circumcisionis.

De scholae rectore

Scholae rector est Josephus Bartha, annorum 25, rhetor absolutus, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo debite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, pulsuque campanarum in quibusvis circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Stolarem et reliquas obventiones eodem modo [169] percipit, sicut ludimagister matris possessionis, habet insuper titulo lecticalis obventionis ab omni hospite in seorsivo pane constituto den. 12.

Terrarum arabilium quotannis a communitate 2 jugera accipit capacia 4 metr. Pos., quorum vicinitas certa non est, cum annis singulis locus varietur, culturam omnis generis impendit communitas. Prata 3 tenet insimul capacia proferendi 4 currus faeni, unum in vicinitate prati parochialis, et sylvae adjacentis, alterum juxta viam vulgo Egy-ház uttya in vicinitate agri dominalis, et agrorum colonialium ex altera parte. Tertium vulgo Berek uttya in vicinitate allodii dominalis, et agrorum aequae dominalium.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa provisa est cubili 1, culina 1 et campana 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Kiss-szölös distans a matre 2 quadrantibus horae, existit in hac filiali ecclesia e solidis materialibus structa, benedicta et honori Sancti Martini episcopi dicata, erecta fuit olim per loci incolas, in qua

habetur altare unum lapide portatili bono et inviolato tribusque mappis ac antipendio instructum.

Pro dote tenet 2 jugera terrae arabilis, unum in diverticulo Safrán kert capax 3 metr. Pos. in vicinitate Stephani Mike et viae publicae, alterum in diverticulo Üllés capax 1 ½ metr. Pos. in eadem vicinitate, quae cultivantur per communitatem, unde annum proventum accipere solet, prout etiam ex interusurio summae capitalis flor. 29 erga legalem censum elocatae, actu numerat in aere parato 182 flor. et 55 den. administratio proventuum tractetur a proportionem praescripti in matre ecclesia praememorati.

Sacram supellectilem sequentem habet calicem unum argenteum cum patena, casulas 2 cum appertinentiis, albas 2, amictus 2, corporale 1, purificationarium 1, missale 1, superpellicea 2, rituale 1, campanae duae, quarum una appendit 2 cent. et 93 libr., altera cent. et libr. 2.

Praeter hanc ecclesiam existit etiam capella publica per loci incolas erecta, et honori Sancti Stephani regis Hungariae dicata, nulla supellectili sacra provisum est, occasione autem divini officii, quod in die nonnisi patrocinii, et una feria rogationum per parochum in eadem persolvitur, adhibetur sacra supellex alterius ecclesiae. Dote perinde caret. Conservatio [170] nihilominus capellae hujus incumbit communitati loci, a qua decenter etiam conservatur.

De parochi obligatione et proventu

Eadem est parochi in hac filiali quoque obligatio, quae in praecedente, nunquam videlicet alias nisi in festo patrocinii ecclesiae divina per parochum ex obligatione persolvuntur.

Proventum annum lecticalem et stolarem percipit eodem modo, quemadmodum in matre, et superiore filiali ex iisdem fructibus sedecimam quoque, et praecipuis illis festivitibus mensuram integram vini.

Agros tenet 3 jugerorum capacium insimul 9 metr. in vicinitate Francisci Antal et Petri Vathi, ex quibus agris 2 jugera cultivare tenetur communitas. Pratum 1 possidet capax proferendi 5 currus faeni in vicinitate Petri Bereczte et Martini Mike, quod falcatur per communitatem, faenum colligitur et convehitur.

De scholae rectore

Scholae rector est Iosephus Simon, annorum circiter 40, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia officii sui doctrinam sufficientem habet, quam juventutis institutioni pro

viribus suis impendere satagit, in cantu populo mediocriter, in pulsu autem campanarum occasione quarumlibet circumstantiarum ipsi incumbente populo satisfacit, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum stolarem et reliquas competentias eodem modo percipit, quemadmodum ludimagister matris possessionis, qui perinde regulam circa pauperiores adolescentes gratis instituendos observabit.

Terrae arabilis tenet 4 jugera capacia insimul 8 metr. in vicinitate Joannis Tomór et Petri Vathi, horum duo annis singulis pro autumnali insemminatura quoad omnes labores cultivantur per communitatem, quae insuper pro vernali quoque insemminatura tenetur unum jugerum propriis ludirectoris expensis procurandum perinde cultivare.

Pratum unicum habet capax proferendi 1 currum faeni in vicinitate sylvae Bocskor nominatae, et fluvii Halyagos, falcatur propriis sumptibus ludirectoris.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata continet cubile unum cameram 1 et culinam 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati. [171]

Tertia filialis est possessio Alsó-Iszkász distans a matre $\frac{1}{4}$ horae, in qua habetur ecclesia e solidis materialibus aedificata, benedicta et honori Sancti Nicolai episcopi dicata, erecta fuit per ipsos loci incolas, existit in hac ecclesia altare unicum, quod lapide portatili bono et inviolato, tribus item mappis ac antependio instructum est.

Dotem nullam habet, annuum proventum percipit ex elemosyna marsupiali, et interusurio summae capitalis flor. 62 erga legalem censum elocatae, actu numerat in aere parato flor. 12 den. 33 $\frac{1}{4}$. Administratio reddituum ecclesiae tractetur deinceps a proportionem praescripti in matre ecclesia.

Sacra ecclesiae supellex sequens est: calix argenteus unus cum patena, casulae 2 cum suis appertinentiis, amictus, corporale, purificatorium, missale 1, rituale 1, superpellicea 2, alba 1, cathedra, sedes campanae 2, quarum una appendit 2 cent. et 93 libr., altera circiter 30 libr.

De obligatione et proventu parochi

In festo dumtaxat patrocinii ecclesiae in hac filiali per parochum divina peraguntur, reliqua autem pastoralis muneris obligatio communis est, quae in superiore filiali.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre, reliquas etiam obventionem, utpote 16^{mam} ex frumento, et unam integram mensuram vini diebus festis Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Domini et Circumcisionis.

Agros nullos tenet, obligantur nihilominus filialistae hi singulis annis unum iugerum in territorio altero ubi per parochum designatur cultivare.

De scholae rectore

Idem scholae rector ad hanc etiam filialem deservit, qui in matre residet, annuam obventionem stolarem, caeterasque competentias eodem modo percipit, sicut in matre, focalium, insuper lignorum curram 1 a singulis binis hospitibus jugalia pecora habentibus.

Quarta filialis est possessio Közep-Izkász distans a matre medio quadrante. Datur in hac filiali capella publica e solidis materialibus per loci incolas nobiles erecta, benedicta et honori Sancti Ladislai regis Hungariae dicata provisa altari uno, quod lapide portatili bono et inviolato, tribus item mappis ac antipendio instructum est. Dotem haec capella nullam quidem habet, [172] obligantur nihilominus ipsi nobiles communitatis juxta promissionem propriam occasione aedificatae capellae factam eandem decenter conservare. Proventum annuum percipit e piis fidelium oblatiis, et emergentibus nonnuncquam poenalitatibus interusurioque summae capitalis flor. 10 erga legalem censum elocatae, actu numerat in aere parato flor. 11 den. 19. Administratio proventus hujus quoque capellae tractetur methodo in matre praescripta, quantum ob ejusdem tenuitatem fieri potest.

Sacra supellectili provisa est sequenti calice uno argenteo cum patena, casula 1 cum requisitis appertinentiis, alba 1, amictu 1, corporali 1, purificatorio 1, campanis 2, quarum una est 2 cent. et 45 libr. altera 30 circiter libr.

De obligatione et proventu parochi

Communem cum reliquis filialibus in hac quoque parochus habet obligationem in festo nempe patrocinii capellae divina peragere, ad infirmos autem quodcumque vocatur solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire, prout etiam parochum tum in hac, cum etiam reliquis filialibus, ac matre possessionibus muneri suo pastoralis exacte respondisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Annuum lecticalem et stolarem proventum in reliquo eodem modo percipit, sicut in matre, et caeteris filialibus cum hac dumtaxat distinctione, quod hic loci e pecunia lecticali non 50, sed solum 40 den. praestentur. Agros nullos tenet, nec prata, tenentur tamen hi filialistae unum iugerum terrae arabilis pro autumnali insemminatura quoad omnes labores in alieno territorio

per parochum designandum cultivare. Habet praeterea in hac quoque filiali prout et reliquis possessionibus occasione colledae gentaculum et coenam a parochianis.

De scholae rectore

Ille idem scholae rector, qui in matre residet, ad hanc perinde filialem deseruit, eandemque stolarem obventionem et reliquas competentias percipit, lignorum quoque focalium currum 1 a binis hospitibus in unitas vires conjunctis quotannis accipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae capaces confessionis 161, incapaces 63.

In filiali Közép-Iszkász capaces confessionis 239, incapaces 97. [173]

In filiali Alsó-Iszkász capaces confessionis 153, incapaces 52.

In filiali Csőz capaces confessionis 285, incapaces 172.

In filiali Kiss-Szölös capaces confessionis 319, incapaces 207.

Tam in matre, quam etiam filialibus omnes sunt religionis Catholicae.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens sub sacro rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nunquam deliquisse comperiantur, ad eos coercendos parochus operam suam impendit, et magistratualem vel dominalem auctoritatem interpellat, praecepto confessionis Paschalis satisfacit, demptis dumtaxat paucis, quos etiam pastoralibus suis cohortationibus et monitis ad ejusdem implementum adducere studebit parochus, quibus si nihil proficiat, ad competentem jurisdictionem pro castiganda ejusmodi persona recurret.

Nullus a fide Catholica apostata, nec ad eandem zelo moderni parochi plures (cum omnes Catholici intra ambitum parochiae resideant) quam unica persona ex possessione Vid abjurata haeresi conversa reperitur, quae cum designatione aetatis, et loci originis matriculae parochiali inserta habetur. Si nihilominus deinceps occasio quaedam se offerret professionem fidei ejusmodi conversorum excipiendi, serio observabit parochus, ut duo vel 3 depositioni professionis fidei in qualitate testium interfuit eorundemque nomina eidem matriculae parochiali inscribantur.

Duae sunt in hac parochia confraternitates, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera Sancti Francisci

Seraphici perinde sub directione parochi constituta, nullum autem hospitale pauperum datur, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur tam in matre, quam etiam filialibus obstetrix Catholica et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam pro defunctorum inhumatione, locus opportunus et benedictus extra septa possessionum et ecclesiarum positus, nulli autem vespilones designati reperiuntur, quibus ex officio incumberet sepelire mortuorum cadauera, mutuo sibi invicem fideles praestant hoc officium charitatis. Atque etc. etc. [174]

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochi[ae] Nagy Szöllösiensis die 5^a Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Nagy-Szöllösiensis e solidis materialibus structa benedicta, et honori Sancti Michaelis archangeli dicata, quando et per quem olim erecta fuerit? Nihil constat, posterius subinde reparata est per loci incolas annis videlicet 1725 et 1771 habetur in eadem altare 1, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Dotem determinatam actu nullam habet, annum autem proventum percipit ex elemosyna marsupiali, et interusurio summae capitalis flor. 50 erga legalem censum sequentibus elocatae, et quidem ecclesiae Kertaiensi flor. 20, Georgio Pap Dobaiensi flor. 15, Georgio Komlosi aequae Dobaiensi flor. 10, Michaelis Antalics Nagy-Szöllösiensi flor. 5, actu in aere parato numerat flor. 94 den. 68 $\frac{1}{3}$. Praeterea e pio legato apud nobilem Joannem Fodor Dobaiensem restantes habet flor. 150, administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem curatorem Franciscum Horváth, qui annis singulis rationes reddit paracho coram juratis nonnullis senioribus loci, deinceps, et officialis dominalis tempore exigendarum rationum advocandus erit, quem perinde interesse oportebit.

Sacra ecclesiae supellex est sequens: calix ex stanno inauratus 1 cum patena, ciborium aereum inauratum 1, monstrantia aerea inaurata 1, pixis pro deportando sacro viatico ad infirmos, et conservandis sacris liquoribus 1 aerea inaurata. Casulae 4 cum requisitis appertinentiis, albae 3, amictus 3, purificatoria 20, corporalia 7, quae omnia munde et integre pro domus

Dei decore conservantur. Ad haec reperitur vexillum unum cathedra, sedes, campanae 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 45, altera cent. 1 et libr. 15.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura una cum sacris liquoribus, qui temporibus praescriptis renovantur, prout venerabile quoque sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communionem omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac decentem reponuntur. [175]

Dominus terrestris est illustrissimus dominus comes Carolus Zichi de Vásonkeö, qui iure patronatus gaudet, et jus etiam praesentationis exercet, patroni tamen officium non adeo exacte adimplet, nullum privatum oratorium intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Joannes Horváth,⁴² annorum 45, callet linguam Hungaricam, qua in matre et filialibus deservit, studia theologica absolvit Jaurini, canonicè investitus et installatus est, curam animarum gerit in annum 20um.

Libri, quibus provisus est et ad propriam parochi personam spectant, sequentes sunt: Conciones Paleti festivales et dominicales, Currus Israel Festivalis et Dominicalis, Josephi de Barsia Conciones, Gloria Sanctorum Dorn, Dominicales et festivales Harting, Theologia moralis p. Sbogár, Vigant et Herczig, Felix potestas, Scriptura sacra, Parochus meditans, Contemptus vanitatum mundi. Ad parochiam pertinent sequentes: Poleanthea sacrorum canonum, Compendium theologiae moralis Vigant, Thomas a Kempis, Kaldi, Scriptura sacra Latina, Breviarium vetustum et officia noviora sanctorum, deest in hac parochia concilium Tridentinum prout et Catechismus Romanus, libri ambo spirituali pastori summe necessarii, utrumque proinde sibi quo celerius procurare studebit parochus. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inserit, est provisus domestico quoque protocollo parochiali, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales accurate inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud pro suis parochianis singulis dominicis et festis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis usque festum Sancti Georgii hora 10^a aestate autem a festo Sancti Georgii, usque festum Sancti Michaelis hora 9ª iisdem diebus pro concione inomisse dicit, et juventutem pomeridianis horis in fidei rudimentis catechizat, ac postmodum lytanasias cum populo servat, festa et jejunia imminetia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta

⁴² Horváth János (†1804). PFEIFFER, 1987. 517.

exigentiam Sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet praevis e doctrina Christiana examinat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. [176]

Sacramenta petentibus administrat solerter, nec quispiam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni quidem decencia, et veneratione ad infirmos deferret absque lumine tamen, deinceps autem in quantum circumstantiae temporum et occurrentium casuum patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore aut quocunque cum pulsu tintinabuli deferret. Lampas coram venerabili in ecclesia ob tenuiores ecclesiae redditus non alitur.

De proventu parochi

Proventum annuum lecticalem percipit a quolibet hospite in aere parato cruc. 24, de frumento mediam metr. ex siligine veteris mensurae, ab inquilinis tam ex aere parato, quam etiam frumento dimidiam partem. Titulo stolae ordinariae a baptismo, et introductione puerperae cruc. 17, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura cruc. 24, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigitur, qui nihil ultra hanc parochus annue praestant.

Agros tenet universim 16, ex quibus 3, ob sterilitatem a memoria hominum cultivati non sunt, reliqui autem 13, ad duas calcaturas distributi capaces sunt insimul 19 1/2 metr. sequunturque hoc ordine: 1us penes viam Dobaiensem in vicinitate Stephani Varga et Joannis Fakó. 2us inter viam superiorem et inferiorem versus promontorium in vicinitate Francisci Bolla et Georgii Balogh. 3us in diverticulo Rakotty in vicinitate Joannis Kató et Francisci Kosa. 4us ad plagam Hársos in vicinitate Petri Varga et Georgii Balogh. 5us in diverticulo Középtelek in vicinitate Stephani Badics et Georgii Balogh. 6us in diverticulo Nyár-fáknál in vicinitate Francisci Michaelis Buszás. 7us in diverticulo Telek-ut versus Kiss-Szölös in vicinitate Francisci Badics et Francisci Kosa. 8us in diverticulo Bocskortelek in vicinitate Andreae Kató et Michaelis Vér. 9us in Szent March in vicinitate Georgii Balogh et Stephani Buzzás. 10us in diverticulo Szilvaszer in vicinitate Stephani Badics et Francisci Badics. 11us in diverticulo Homok-telek in vicinitate Petri Balogh et Joannis Kató. 12us et 13us sunt in diverticulo Gelészta-völgy in vicinitate Francisci Kosa et Michaelis Vér. 14us in diverticulo Hegytelek in vicinitate [177] Michaelis Vér et Stephani Szöke Buzzás. 15us in eodem loco et vicinitate. 16us in diverticulo Rakotty in vicinitate Georgii Badics et Francisci Horváth, ex his agris parochiani cultivant 2 capaces insimul 4 metr. Pos. Filiales autem Vecseienses cultivant 1 capacem 2 metr. Pos., reliquos suis sumptibus curat parochus cultivari.

Pratum unicum possidet 3 currus faeni capax procreandi in diverticulo Soós in vicinitate prati dominalis, falcatur per parochianos concurrenter cum filialistis Vetseiensibus et Vidiensibus.

Vineam tenet unam in promontorio Somlóiensis, territorio Nagy-Szöllösiensi ingremiato capacem procreandi 14 urnas vini in vicinitate Andreae Badics et Pauli Simon cultivatur propriis parochi impensis. Vineam haec fundationalis est, cujus intuitu singulo mense duo lecta sacra celebrare, et unum anniversarium decantare ad intentionem fundatoris obligatur parochus, prout etiam menti fundatoris accurate satisfit. Praeterea pro confraternitate cordigerorum in qualitate missarum votivarum quolibet mense erga commune stipendium fixum 1 sacrum persolvere obligatur, hac etiam in parte intentionem fundatorum adimplet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Ludirector actu nullus est ob defectum congruae subsistentiae, sed ludimagistro alterius possessionis in functionibus necessariis parochus utitur.

Ejus proventus annuus consistit in obventionem lecticali per 10 den. a singulo pari hominum mediae item metr. majoris praestatione a comitiva funeris competunt cruc. 7, de caetero nihil.

Domus parochialis per novissimum incendium funditus exusta est, ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus. Conservatio autem et reparatio incumbit parochianis privative. Domus scholaris nulla datur.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Nagy-Szöllösiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 4.

Prima filialis est possessio Vid distans a matre 5 quadrantibus horae, habetur in hac filiali ecclesia e solidis materialibus aedificata, nondum tamen ad integritatem deducta erigi caepit per ipsam communitatem, dicata est honori Sanctissimae Trinitatis.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex oblatiis dumtaxat fidelium, et interusurio summae capitalis [178] flor. 1 den. 50 erga legalem censum apud Georgium Kes elocatae, actu numerat in aere parato flor. 12 den. 5. Administratio proventus ecclesiae tractatur per ejusdem curatorem Josephum Tomár, qui deinceps annis singulis evolutis eo modo quemadmodum in matre praescriptum fuit, rationes reddet parochi.

Sacra ecclesiae hujus supellex sequens est: calix unus inauratus cum 1 patena, casulae 3 cum requisitis appertinentiis, alba 1, amictus 1, corporalia 2, purificatoria 5, linteum 1, vexillum 1, campana 1 circiter 50 libr. appendens.

De parochi obligatione et proventu

In hac ecclesia filiali divina peraguntur per parochum in festo Sanctissimae Trinitatis. Praeter hanc obligationem tenetur insuper ad infirmos quando-cumque vocatur, excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annuum lecticalem proventum percipit in aere parato a quolibet pari propriam domum inhabitante 18 cruc. de frumento mediam metr. siliginis cum veteri mensura ab inquilinis tam ex aere parato, quam etiam frumento dimidium. Stola eodem modo obvenit, quemadmodum in matre.

Agros nullos possidet, nec prata, nec vineas.

De scholae rectore

Scholae rector est Georgius Kovácsics annorum 45, absolutus philosophus, Catholicus, fidei professionem nondum deposuit, sed eandem quamprimum deponet. Rituum Catholicorum et caeremoniarum satis gnarus est, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis institutione, ac pulsu campanae quibuslibet in circumstantiis ipsi incumbente, morum proborum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum percipit in aere parato a singulo pari den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. a comitiva funeris den. 12, a schæda promulgationis cruc. 7, ab instructione pueri cujusvis pro toto anno flor. 1 den. 25, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus recogniti fuerint, ut annuum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis, absque ullius mercedis desumptione [179] docere obligabitur lignorum focalium currus 16 a communitate accipit.

Agros tenet duos capaces 5 metr. Pos., unum in vicinitate Francisci Tomór et Stephani Bendes, alterum in vicinitate viae regiae et Joannis Barcza, uterque cultivatur per communitatem.

Domus scholaris e crudis materialibus noviter aedificata, sed nondum plene ad integritatem deducta provisa est cubili 1 et culina 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Vetse distans a matre 3 quadrantibus horae, habetur in hac ecclesia (quae formam potius vetusti oratorii praesefert) e ligneis materialibus aedificata omni sacro suppellectili, et proventu destituta, in qua divina nunquam peraguntur.

De parochi obligatione et proventu

Nullam aliam parochus in hac filiali obligationem habet, quam ut ad infirmos dum vocatur, solerter excurrat, eosdem sacramentis necessariis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre, agros nullos tenet.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Nagy annorum 76, legere solum et scribere novit, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos commode callet, pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem, officio sibi incumbente, quantum aetas provectior patitur, tollerabiliter fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, morum optimorum est, nec impetu vini excedit, nec ulli alteri vitio deditus est.

Proventum annuum lecticalem percipit in aere parato a singulo pari den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ siligine pro comitiva funeris den. 12, ab instructione singuli pueri pro toto anno flor. 1 den. 25, respectu autem pauperiorum adolescentum gratis instituendorum tenebit regulam in praecedente filiali praescriptam. Ad haec accipit a 2 hospitibus conjunctim currum unum lignum focalium.

Agros tenet 2 capaces 6 metr. Pos. unum in diverticulo Homok-telek in vicinitate Georgii Vida et Andreae Gibiczer. Alterum in diverticulo Lencse hely in vicinitate Francisci Vankonyi et Stephani Vida. Pratum habet unicum in Mosó-hely capax proferendi currum medium tam agri, quam etiam pratum coluntur per communitatem.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu desolato constituta, provisa est cubili 1 et culina 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati loci.

Tertia filialis est possessio Doba distans a matre media hora [180] in qua existit ecclesia honori sanctorum apostolorum Petri et Pauli dicata, quae currente hoc anno per incendium exusta est.

Dotem haec ecclesia nullam, nec proventum habet, sacra autem suppellectili instructa est sequente: calice uno cum patena, casulis 2 cum appertinentiis,

albis 2, humeralibus 2, corporalibus 3, vexillis 3, campanis 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 50, altera libr. 70.

Praeter hanc ecclesiam datur insuper capella publica in promontorio honori Sancti [...] ⁴³ dicata, erecta fuit per promontorialistas cum concursu dominiis terrestralis. Dotem nullam habet nec annum proventum percipit, supellectili sacra sequente provisa est: calice uno stanneo inaurato cum 1 patena, casulis 2, albis 2, humeralibus 2, corporali 1, purificatoriis 10, superpelliceo 1, missali 1, in hac capella divina per intervenientes religiosos nonnunquam celebrantur.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali ecclesia divina per parochum praeter diem patrociniis ex obligatione non peraguntur, tenetur tamen quandocumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eos necessariis sacramentis providere et mortuos sepelire.

Proventum annum lecticalem et stolarem eodem modo habet, quemadmodum in matre. Agros tenet 8 jugera efficientes, capaces 15 metr. Pos. in uno continuo sunt in vicinitate ludimagistri localis et Georgii Horváth, ex quibus jugera 3 cultivantur per communitatem, reliqua impensis parochi, in horum agrorum finibus parochus gramen quoque exiguum solet curare falcari juxta fluvium Hajagos.

Prata 2 possidet unum in Soós ad limites territorii Nagy-Szölösiensis capax 1 1/2 currus faeni proferendi, alterum in Tíz-kert capax proferendi medium currum in vicinitate Georgii Komlosi et Stephani Dósa, utrumque falcatur per loci communitatem.

De scholae rectore

Scholae rector est Paulus Simon annorum 49, absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem quamprimum deponet, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum in juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec potius excessui, nec alteri vitio deditus est.

Annuam obventionem percipit in aere parato a singulo pari den. 10, de frumento 1/4 metr. Pos., ab instructione pueri singuli angariatim den. 25 circa pauperiores autem adolescentes gratis instituendos observabit regulam

⁴³ A templom patrocíniuma kihagyva.

in priori filiali [181] praescriptam. Pro comitiva funeris den. 12, lignorum lignorum focalium a communitate currus 16.

Agros tenet sequentes 4 capaces insimul 7 Pos. metr., quorum duo sunt in vicinitate agrorum parochialium. 3^{ius} infra promontorium Somlóiense in vicinitate Martini Adorján et Petri Németh. 4^{tus} in diverticulo Pajtás Mező in vicinitate Stephani Dosa et Stephani Borbél, cultivantur omnes per communitatem. Pratum unicum in diverticulo Kiss-Sürü capax procreandi 1 currum faeni in vicinitate custodis pecorum communitatis et Michaelis Sövegh falcat perinde per communitatem.

Domus scholaris partim e solidis, partim vero ligneis materialibus structa, et in statu commodo posita continet cubicula 2, culinam 1 et cameram 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Quarta filialis est possessio Kerta distans a matre 1 1/2 hora aedificatur in hac filiali actu ecclesia e solidis materialibus partim e penu ipsius ecclesiae, partim vero concurrente inclyto dominio terrestri, cujus nulla est adhuc dos, nec proventus, sacra autem supellex sequens: calices 2 cum totidem patenis, casulae 2 cum requisitis appertinentiis, albae 2, corporale 1, purificatorium 1, amictus 1, vexillum 1, campana 1 appendens 1 1/2 cent., quae communis est cum acatholicis.

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali ecclesia parochus obligationem habet divina peragendi omni 5° die dominico vel festo recurrente, praeterea ad infirmos solerter quodcumque vocatur, excurrendi, eosdemque necessariis sacramentis providendi, et si quos mori contigerit, sepeliendi. Prout etiam parochum incumbente sibi munere pastoralis debite functum fuisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, sicut in matre, praeterea titulo prandiorum, quae occasione divinorum ibidem peragendorum dare obligarentur hi filialistae praestant cruc. 6 singuli hospites.

Agros 8 possidet capaces insimul 14 metr. Pos. 1um infra sylvam Magyaróserdő dictam in vicinitate praedicantis loci et Francisci Végh. 2um et 3um in diverticulo Csalitka in vicinitate praedicantis et Michaelis Hadaró. 4um et 5um in eodem diverticulo versus locum Hunyor in vicinitate Emerici Szabó et praedicantis. 6um in loco Két-ut-köz in vicinitate Michaelis Borsod et Francisci Pál. 7um in diverticulo Szent-kut in vicinitate Georgii Csóm et praedicantis. 8um in diverticulo Öreg-dölü nominato in vicinitate Pauli Kovács et praedicantis. Ex quibus duos pro autumnali [182] et 1 pro vernali seminata insemnatur,

cultivant filialistae hujus possessionis incolae, reliquos suis sumptibus curat parochus.

Pratum unicum tenet in Sziget capax proferendi 2 currus faeni in vicinitate Pauli Mészáros et Stephani Mészáros falcatur per communitatem.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Illés, annorum 50, lecturam aliquantum et scripturam callet, Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum et caeremoniarum tenuiter gnarus est, pro muneris sui exigentia doctrinam unicus competentem habet, officio suo tam in cantu, quam etiam juventutis instructione respectu exiguae suae doctrinae fungitur conatu mediocri, morum vero proborum est, colit praeprimis sobrietatem et mansuetudinem, nec alteri vitio deditus est. Pulsus campanae in circumstantiis quibusvis ipsi incumbit, et hac in parte populo satisfacit.

Annuum proventum lecticalem percipit in aere parato a quolibet pari hominum den. 10, de frumento a singulo hospite $\frac{1}{2}$ metr. Pos. ab inquilinis autem $\frac{1}{4}$. Pro instructione cujusvis pueri angariatim den. 25, respectu pauperiorum vero gratis instruendorum observabit regulam in superioribus filialibus praescriptam. Pro sepultura den. 12, ab omni praeterea hospite currum 1 lignorum focalium.

Agros duos possidet capaces 4 metr. Pos., quorum 1us situs est in diverticulo Homok-dűlő in vicinitate ludimagistri Augustanae confessionis, et Stephani Berbas, alter in diverticulo Szentkut dűlő in vicinitate ludimagistri Augustanae confessionis et Francisci Hadaró cultivantur per communitatem.

Pratum habet unicum in Irtás föld capax procreandi 2 currus faeni in vicinitate ludimagistri Augustanae confessionis, et adjacentis sylvae, falcatur per communitatem.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata et in statu ruinae vicino posita, continet cubile 1, cameram 1 et culinam 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De parochianis et horum obligatione

In matre possessione Nagy-Szölös numerantur animae Catholicae confessionis capaces 159, incapaces 66, Helveticae confessioni addicti 5.

In filiali possessione Doba omnes Catholici confessionis capaces 286, incapaces 166. [183]

In filiali possessione Kerta Catholici confessionis capaces 158, incapaces 50, Augustanae confessioni addicti 250.

In filiali possessione Vid Catholici capaces confessionis 179, incapaces 63, Helveticae 1.

In filiali possessione Vetse Catholici confessionis capaces 88, incapaces 32, Augustanae confessioni addicti 219, Helveticae confessionis 132.

Populus Catholicus satis devotus est parte potiori rosarium clara voce alio praeorante sub sacro ob defectum ludirectoris hactenus non oravit, studebit autem parochus piam hanc orandi consuetudinem quamprimum inducere, diebus festis et dominicis sub divino officio publice concinit pias potissimum de Sanctissima Trinitate cantilenas, in fidei rudimentis sufficienter instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam fragilitate vel malitia deliquisse comperiantur ad eos coercendos parochus operam suam impendit, magistratualemque auctoritatem, vel dominalem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis omnes satisfaciunt, nullusque a fide Catholica apostata reperitur, ad eandem autem zelo moderni parochi abjurata haeresi conversi sunt sequentes: Anna Szily, Michael Modosi, Elizabetha Bolla, Stephanus Németh, Elizabetha Németh, Michael Nyulasi, Catharina Toth, Juliana Nagy, Elisabetha Badics, Michael Gacs et Michael Kiss, omnes hi parochiali matriculae cum designatione aetatis et loci originis inserti habentur, deinceps insuper observandum habebit parochus, ut occasione conversionis ad fidem Catholicam duo vel tres in qualitate testium professioni fidei praesentes constituentur, quorum nomina perinde matriculae parochiali inserenda erunt.

Habetur in hac parochia 2 confraternitates virorum aequae ac mulierum, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti, altera cordigerorum Sancti Francisci, haec sub directione p. Franciscanorum conventus Papensis, illa sub cura et directione parochi. Hospitale pauperum nullum datur, nec ullus probatae religionis ordo intra ambitum hujus parochiae residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Reperiuntur in hac parochia obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedictus extra septa possessionum et ecclesiarum positus. Vespilones autem designati nulli sunt, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, sed mutuo sibi ipsi praestant fideles hoc officium charitatis. Caeterum haec etc. etc. [184]

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Devecseriensis die 6ª Maii 1779 peracta.

Mater ecclesia Devecseriensis e solidis materialibus structa, a quo olim erecta fuerit? Nihil constat, subinde per excellentissimum dominum comitem pie defunctum Franciscum Eszterházy quoad sanctuarii adjectionem renovata et demum ante annos 16 ab excellentissimo domino comite Carolo Eszterházy de Galantha in majori parte aucta, et ad hodiernum statum deducta fuit nondum est consecrata, sed solum benedicta, dicata honori Sancti Antonii de Padua. Habentur in eadem altaria duo lapidibus portatilibus bonis et inviolatis, tribusque mappis ac antependio instructa.

Dotem nullam habet, annuum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, circiter 30 flor. efficiente et pulsu campanarum, poenalitatibus et piis fidelium oblatiis partim vero ex interusurio summae capitalis flor. 150 erga legalem censum apud sequentes elocatae, et quidem apud Georgium Hiraig flor. 46, Georgium Orbán flor. 12, apud communitatem Devecseriensem flor. 60, apud Joannem Mori flor. 30, Franciscum Körmendi flor. 2, actu in aere parato numerat flor. 56 den. 90. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem syndicum, seu curatorem, qui singulis annis paracho rationes reddit coram officiali dominali, et loci senioribus aliquot juratis. Terras arabiles nullas tenet, habet autem resolutum ab excellentissimo domino comite moderno terrestre domino pratum unum capax proferendi currus 10 faeni, quod tamen nondum effective pro parte ecclesiae excisum et traditum est, pro cujus celeriori effectuatione supplicabit humiliter parochus apud inclytum dominium terrestre.

Sacram suppellectilem sequentem habet: calices 3 cum totidem patenis, quorum unus ex toto, alter in cuppa argentei sunt, tertius cupreus, omnes inaurati, ciborium unum argenteum, monstrantiam unam argenteam, pacificale unum ex stanno, pixides 2 argenteas pro deferendo sacro viatico ad infirmos, casulas 10 cum requisitis appertinentiis, pluvialia 2, albas 5, amictus 6, cingulos 6, superpellicea 3, corporalia 10, purificatoria 35, rochetum 1, quae omnia pro domus Dei decore cum ipsa ecclesia munde et integre conservantur. Praeter haec habentur vexilla plura, organum unum novum, cathedra, [185] sedes sufficientes, mantilia 5, mappae 5, crux una stannea major ad altare applicari solita, lignea altera, campanae 3, quarum una appendit cent. 3 et libr. 50, altera cent. 2, tertia cent. 1.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quo sacri quoque liquores reconduntur, et temporibus praescriptis renovantur. Prout et Venerabile Sacramentum omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac aptum reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Parochus est Samuel Ladislaides⁴⁴ annorum 49, callet linguam Hungaricam et mediocriter Germanicam, utraque lingua intra ambitum suae parochiae deservit, studia theologica Jaurini absolvit, canonicè investitus et installatus est, curam animarum gerit annis 26.

Libri, quibus provisus est et ad propriam personam pertinent, sequuntur hoc ordine: Scriptura Sacra Latino et Hungarico idiomatibus in 2 tom., Tyrini Jacobi Commentarius in Scripturam Sacram, Spogar Theologia moralis, Buzembaum Theologia moralis, Manuale parochi, Anacleti Reiffenstul Jus canonicum, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Memoriale confessoriorum, p. Alexandri Lisunitmi [!] opusculum, Bibliotheca p. Houdri in 6 tom., Negotiator Evangelicus, Conciones p. Hunolt, p. Fabri Conciones, Hortus Pastorum, Catechismus p. Ferdinandi Koller in 3 tom., opera p. Abraham in 4 tom., p. Szabó Conciones, Micae et spicae Martini Biró, Laselve Festivales conciones, p. Dominici Gravia Tobiae Lohner, Opera Tiburtii Navarii, Spicilegium Claus, Sancti Augustini opus de Civitate Dei, Sanctae Tomae in apocalipsim, De ritibus Haebreorum, Messias digito demonstratus, Memoriale confessoriorum, Conciones p. Krausz, p. Edvardi Freyszolier, p. Engel Collegium juris communis, Historia de origine palatinorum, In solitudine Christianus, Thomas a Kempis, Steinhurstius Hungarico idiomate.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, omnibus festis et dominicis, quibus divina inchoat [186] hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a a festo vero Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus sermonem quoque sacrum ad populum dicit, et juventutem in fidei rudimentis catechizat, ac vespertas vel lytanias hora 3^a pomeridiana cum populo servat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia imminencia populo annunciat, desponsosque juxta praescriptum sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat.

In Sacramentorum administratione diligens est, nec quisquam hactenus ob parochi negligentiam absque baptismo poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit, sacrum perinde viaticum cum omni decencia, cultusque significatione praelato lumine, et pulsu tintinabuli ad infirmos

⁴⁴ Ladislaides Sámuel (†1797). PFEIFFER, 1987. 661–662.

defert, deinceps cum circumstantiae temporis, et emergentium casuum patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus deferet, ut populus Catholicus tanto majoris cultus, et adorationis augusto huic mysterio debitae ex facto ejusmodi pio accipiat exemplum, et ad pia suffragia aegro applicanda excitetur. Lampas in ecclesia coram venerabili continuo ardet.

De proventu parochi

Proventum annuum fixum percipit in aere parato a communitate flor. 60 de frumento lecticali a singulo hospite, inquilino et famulo in distincto pane existentibus $\frac{1}{4}$ majoris mensurae siliginis, viduae domum non habentes propriam praestant annue unius dumtaxat diei laborem omnis praeterea hospes jugalibus pecoribus (seu hi boves sint seu equi) instructus praestat currum unum lignorum lignorum focalium.

Agros tenet universim 100 metr. Pos. capaces ordine sequenti: 1° Penes viam Ajkaiensem 5 jugera in vicinitate viae memoratae Ajakaiensis et Ladislai Szabó. 2° Ad viam Szék dictam unum jugerum in vicinitate Stephani Errenyi et Joannis Pinter. 3° In eodem loco jugera 2 in vicinitate viduae Ferenczianae et Francisci Kalló. 4° In diverticulo Zsidó temetése jugera 3 Kötel földek nominari solita in vicinitate agrorum dominalium ex omni parte. 5° In diverticulo Szent kut jugera 4 in vicinitate viae Papensis et agrorum antea Gregorii Bakos, nunc autem dominalium. 6° In diverticulo Kender föld jugerum 1 in vicinitate Georgii Süle et Stephani László. 7° Ad viam Cserkut dictam jugerum 1 in vicinitate Michaelis Bakoss et Stephani Németh, agri recensiti sunt pro superiori [187] calcatura. Qui autem sequuntur pro inferiori. 8° In diverticulo Kender földek jugerum 1um in vicinitate Michaelis Szik et agrorum dominalium. 9° in eodem diverticulo jugera 3 in vicinitate Alexandri Herovics et Francisci Kalló. 10° In diverticulo Kiss dezka hid jugera 9 in vicinitate Francisci Varga, Joannis Bakos et Michaelis Szabó. 11° In diverticulo Kissskut jugera 2 vicini sunt Franciscus Kalló, Stephanus Németh et Franciscus Orbán. 12° In diverticulo Tüskés juxta locum Hosszu-nád jugera 3 vicini sunt Michael Szalai et Stephanus Szabó. 13° In via Káptalan faiensi jugera 3 in vicinitate dominalium terrarum et Martini Burnes, agri hi dati sunt parocho loco vineae parochialis, ex his agris annis singulis parochiani Devecserienses cultivant 11 jugera, Kalontarienses autem filialistae jugera 6, ac etiam fruges convehunt ad locum per parochum designari solitum.

Prata duo possidet: unum Csetkuti [!] alla nominatum in vicinitate decurrentis fluvii Torna et Joannis Holczer, Josephi item Groff ac Joannis Gren. Alterum in vicinitate Pauli Oszkó, Pauli Molnár et prati educillatoris Devecseriensis utrumque insimul capax est proferendi 12 currus faeni, falcantur per parochianos Devecserienses et omnis reliquus labor per eosdem

perficitur. Tenet etiam in fine oppidi villam cum horto pro caulibus et reliquis oleribus deserviente perpetuas foundationes nullas habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Szabó annorum 23, absolutus syntaxista Catholicus, fidei professionem nondum deposuit, deponet autem quamprimum, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo rite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuum proventum percipit fixum in aere parato a communitate 25 flor., de frumento lecticali a singulo pari seu hospitum, seu inquilinorum, vel etiam conjugatorum servorum in distincto pane existentium $\frac{1}{4}$ siliginis metr. Pos. pro pulsu funebri a quolibet campana den. 5, ab instructione pueri cujuslibet angariatim den. 30, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere tenebitur, pro pulsu contra ingruentes tempestates a singulo agris insemnatis proviso unum [188] manipulum, a comitiva funeris den. 12, a schaedae promulgationis cruc. 7, a cantu sub sacro de requiem vel aliis votivis sacris den. 50, ad haec a communitate quotannis accipit 12 currus lignorum focalium.

Agros actu possidet 7 capaces circiter 14 metr. Pos. 1um Ad molam polinariam in vicinitate Georgii Oszkó et Benedicti Oszkó. 2um In diverticulo Kender in vicinitate Francisci Kalló et Stephani Bencze. 3um Penes viam Papensem in vicinitate Joannis Josa et Georgii Oszkó. 4um Penes viam Miskeiensem in vicinitate Michaelis Szili et Stephani László. 5um In diverticulo Boldizsár kutnál in vicinitate Joannis Köteljártó et Adami Oszkó. 6um In diverticulo Csucsi kutnál in vicinitate nobilis Michaelis Farkas et Georgii Szabó. 7um In diverticulo Vörös-telek in vicinitate Adami Komáromi et Francisci Peti. Cultura agrorum incumbit ludimagistro.

Prata duo tenet omni altero anno nonnisi falcari solita, unum in vicinitate pratorum Georgii et Joannis Makos, Joannis item Csinder, et prati dominalis capax procreandi 6 currus faeni. Alterum in vicinitate Francisci Barbél et Francisci Kalló, falcatur utrumque per communitatem.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu valde bono posita continet 4 cubicula, cameram 1 et culinam 1, ejusdem aedificatio incumbit inclyto dominio terrestri cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus conservatio et reparatio parochianis. Domus scholaris ex iisdem materialibus aedificata et perinde in bono statu constituta,

provisa duobus cubiculis camera 1 et culina 1. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem loci.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Devecseriensi titulo filialium adnexae sunt 3 possessiones et 1 praedium.

Prima filialis est possessio Kolontár distans a matre $\frac{1}{2}$ hora, in qua habetur ecclesia e solidis materialibus ante annos 7 structa impensis excellentissimi domini comitis Caroli Eszterházy de Galantha, dicata honori Conceptionis Beatae Mariae Virginis non est consecrata, sed solum benedicta. Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit unice ex elemosyna marsupiali, provisa est calice 1 cupreo deaurato cum una patena, duabus item casulis cum requisitis aliis ad celebrandum missae sacrificium, una denique campana libr. 47 appendente.

De parochi obligatione et proventu [189]

Nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos dum vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat, et omni 4to die dominico divina peragat.

Annum proventum percipit a singulo pari in seorsivo pane existente, et jugalibus pecoribus instructo in aere parato den. 40, de frumento unam metr. Pos. siliginis, jugalibus autem destituti perinde in distincto pane existentes praestant in aere parato den. 20, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos. Accipit ad haec a communitate 5 orgias lignorum focalium, et titulo eo quod parochus occurrente necessitate sua occasione propria ad hanc filialem excurrat flor. 5.

Agros nullos habet in hoc territorio, nec prata, tenentur autem hi filialistae 6 jugerum agrorum parochialium alibi singulis annis cultivare, et cordonum omne, quod in pratis parochialibus procreatur, ad parochiam convehere.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Fux annorum 24, legere unice et scribere scit, Catholicus, fidei professionem deponet quamprimum, ritus Catholicos callet, pro muneris sui exigentia doctrinam sufficientem habet, debite fungitur officio suo in omnibus, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, neque alio aliquo vitio notatur, pulsus campanae in omnibus circumstantiis illi incumbit, et hac in parte populo satisfacit.

Annuum proventum percipit a pari singulo den. 25 in aere parato, de frumento autem $\frac{1}{2}$ metr. Pos. ex siligine, ab instructione pueri singuli angariatum den. 25 circa pauperiores autem gratis instruendos tenebit regulam in matre praescriptam, pro comitiva funeris den. 11 $\frac{1}{2}$, totidem a schaeda promulgationis de lignis focalibus determinate nihil praestatur, sed quantum ipsi necessarium est.

Agros nullos tenet, pratum vero unicum capax procreandi currum 1 faeni in vicinitate domus scholaris defalcatio, et reliqui labores impendi soliti pertinent ad communitatem.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu satis misero posita, provisa est 2 cubilibus ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Miske distans a matre una hora, nulla habetur in hac ecclesia, sed campana unica appensa campanili libr. 30.

Tertia filialis est Lörénte eodem modo distans [190] a matre, perinde ecclesia caret, habet vero unam campanam libr. 60 appendentem.

Quarta filialis est praedium Csota distans a matre $\frac{3}{4}$ horae nec ecclesia, nec campana in hac filiali existit.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in tribus his filialibus obligationem habet, quam ut ad infirmos dum vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat. Prout parochum muneri suo pastoralis debite semper satisfecisse e publico parochianorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Proventum in tribus his filialibus stolarem habet, a baptismo et introductione insimul den. 45, a sepultura senium den. 50, juniorum den. 25, a copulatione matrimoniali flor. 2, de relinquo nihil.

De scholae rectore

Scholae rector in filiali possessione Miske est Franciscus Földi absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem nondum deposuit, sed eam deponet quam proxime rituum Catholicorum gnarus est, officio suo doctrinam competentem habet, quo bene fungitur, morum bonorum est, nec excessui potus,

nec alteri alicui vitio deditus est. Pulsus campanarum in quibusvis temporis circumstantiis ipsi incumbit, et populo satisfacit.

Percipit nomine fixi proventus annue in aere parato flor. 4 de frumento lecticali a quolibet pari in distincto pane constituto absque discrimine conditionis $\frac{1}{2}$ metr. Pos., titulo pulsus contra ingruentes tempestates a singulo hospite panem 1, ob instructione cujusvis pueri angariatim den. 35, a comitiva funeris cruc. 7, a schæda promulgationis cruc. 7, lignorum focalium currus 33. Agros nullos habet, nec prata. Hortum vero 1, domui suae vicinum possidet pro cauleto, et aliis oleribus deservientem.

Domus scholaris particulariter nulla existit, sed modernus ludimagister propriam suam domum incolit.

In filiali possessione Lörénte idem scholæ rector deservit, qui in filiali Kolantar residet, annui proventus nomine a communitate accipit flor. 4, stolaris obventio eadem est, quæ in proxime superiori filiali.

In filiali prædio Csota idem scholæ rector deservit, qui in filiali Kolantar residet, pro functionibus suis stolari solutioni obnoxiiis habet eosdem stolares proventus, quos in immediate præscripta filiali possessione Lörénte percipit.[191]

Praeter præmemoratas filiales adnexa fuit parochiæ huic titulo filialis possessio Borszörcsök, sed ob difficiliorem administrationem occasione canonice visitationis avulsa et parochiæ Vásárhelyiensi (unde longe facilius administrari potest) canonicè adjecta.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animæ confessionis capaces 1398, incapaces 395, omnes religionis Catholice.

In filiali Kolontár animæ confessionis capaces 269, incapaces 110, omnes perinde religionis Catholice.

In filiali Miske animæ Catholice confessionis capaces 146, incapaces 74, Augustanæ confessioni addicti 124, Helvetice confessionis 33.

In filiali prædio Csota capaces confessionis 6, incapaces 2. Populus hic satis devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro clara voce alio præorante orat, piæque cantilenas præsertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius nullus reperitur, præceptoque confessionis Paschalis satisfaciunt plerique exceptis paucis admodum, quos etiam parochus pastorali suo hortatu ad ejusdem implementum serio adurgebit, tum si parere nolint, dominali vel magistratuali authoritati deferet corrigendos.

A vera fide Catholica apostata nullus, ad eandem autem abjurata haeresi moderni parochi zelo conversi reperiuntur numero 30, omnes hae personae cum designatione aetatis, et loci originis matriculae parochiali insertae habentur, deinceps occasione conversionis ad fidem Catholicam illud quoque diligenter observandum veniet, ut in depositione professionis fidei duo vel tres in qualitate testium praesentes adhibeantur, quorum nomina perinde matriculae parochiali inserenda erunt.

Duae reperiuntur in hac parochia confraternitates mulierum, aequae ac virorum, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera Sancti Francisci Seraphici sub cura et directione patrum Franciscanorum conventus Papensis, nullum vero hospitale pauperum datur, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam filialibus habentur obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus [192] in matre quidem, ac caeteris filialibus extra septa possessionum et ecclesiarum, in filiali autem Miske intra ipsam possessionem positus, ubique benedictus. Vespilones, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli reperiuntur, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum haec etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Kovácsiensis die 2da mensis Maii 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Kovácsiensis e solidis materialibus structa et benedicta, dicata est honori Sanctae Annae, a quo et quando erecta fuerit? Nihil constat. Habetur in ea altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim autem ex interusurio summae capitalis flor. 56 den. 92 apud parochianos erga legalem censum elocatae, actu in aere parato numerat flor. 1, debito passivo nullo oneratur. Administratio proventus ecclesiae deinceps tractabitur per syndicum, seu curatorem ecclesiae, qui omnes redditus in cistam duplici sera munitam colliget, clavim ab

una parochus, ab altera ille idem apud se tenebit, et evolutis annis singulis coram dominali officiali, locique senioribus aliquot juratis rationes reddet parocho.

Sacra ecclesiae supellex est sequens: calix aereus inauratus 1 cum una patena, ciborium aereum inauratum 1, monstrantia aerea inaurata 1, patenula exigua aerea inaurata 1 pro deferendo sacro viatico ad infirmos pixis laminea 1. Pro conservandis sacris liquoribus, casulae 6 cum omnibus appertinentiis, albae 4, amictus 6, purificatoria 12, corporalia 7, pallae 4, strophia sericea 2, lintea 2, superpellicea 2, quae omnia pro domus Dei decore munde et integre asservantur, praeter ista reperiuntur adhuc candelabra lignea 6, thuribulum aereum 1 cum navicula 1, vexillum 1, sedes cathedra organum, crux 1 cuprea, baldachinum 1, unum par vestium pro ministrantibus pueris accomodatarum urceoli 2, quadratus 1, missale unum, campanae 2, quarum una appendit cent. 1, libr. 46, altera cent. 1 et libr. 20.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente ac [193] sub bona clausura, ubi et sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur. Prout Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac convenientem reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galántha, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium rite adimplet, nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho ejusque obligatione

Parochus est Stephanus Vargyai,⁴⁵ annorum 54, callet linguas Hungaricam et mediocriter Germanicam tum in matre, cum etiam filialibus Hungarica lingua deservit, studia theologica in Jaurinensi seminario absolvit, canonice investitus et installatus est curam animarum gerit annis 33.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam ejusdem personam pertinent, sunt sequentes: Conciones Stephani Szabó, Kalauz excitator dominicalis et festivalis, Spicilegium Clauz Dominicale et festivalis, Philippicae et Problemata Hortung, Dominicales et festivales conciones p. Penzinger, Licianus

⁴⁵ Vargyai István (†1792). PFEIFFER, 1987. 1066–1067.

Montifontaneus, Currus Israel, Csuzi Festivalis, Rippel Georgii, Centenaria funebris, Sigismundi Csuzi pars 1^a et 2da Evangelium Trombita, Fridericus Dominicalis et festivalis, Girardus Dominicalis et festivalis, Scriptura Sacra Latino et Hungarico idiomatibus, Concordantiae Bibliorum, Heimpak, Theologia moralis p. Anacleti Reiffenstul, p. Buzenbaum Medulla theologiae moralis, Speculum exemplorum, Catechismus Romanus Latine et Hungarice, Concilium Tridentinum, Meditationes Sancti Augustini, Catechesis, Ravizi Textoris. Ad parochiam spectant: Petrus Pázmán, Biblia Sacra, Concordantiae Bibliorum, Theologia p. Redli, p. Landovics pars 1^a et 2da, Verbum abbreviatum, p. Anacletus Reiffenstul, Micae et spicae Martini Biró, Polyanthea sacra.

Est etiam provisus matricula parochiali, cui nomina baptisatorum, copulorum et defunctorum accurate inscribit, prout et protocollo domestico parochiali, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inserit. [194]

Sacrum missae sacrificium quotidie (in legitime impediatur) celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis quibusvis festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a. Sermonem sacrum ad populum iisdem diebus inomisse dicit, et juventutem horis pomeridianis in rudimentis fidei catechizat, postmodumque lytanias, vel vespas cum populo servat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminencia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos priusquam matrimonialiter jungat, praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramentibus petentibus alacriter ministrat, ne quisquam ob ejus negligentiam, absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni quidem decentia et cultus significatione absque lumine tamen ad infirmos deferret, deinceps in quantum temporis et emergentium casuum circumstantiae patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore, vel quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferret, ut hac ratione, et populum suum ad debitam augusti istius mysterii venerationem moveat, et eundem ad spiritualia suffragia pro aegro ejusmodi sacro viatico providendo ferenda excitet, lampas coram venerabili in ecclesia ob pauperiorem ecclesiae statum non ardet.

De proventu parochi

Proventum annuum lecticalem percipit in aere parato a singulis pecora jugalia habentibus den. 30, de frumento mediam metr. siliginis, qui pecoribus

jugalibus destituuntur, vel inquilini sunt, praestant in aere parato den. 15, de frumento $\frac{1}{4}$ siliginis. Titulo stolae ordinariae a baptisate den. 30, ab introductione puerperae den. 15, a copulatione matrimoniali flor. 1, etsi sponsa abducatur loco flor. 2, a sepultura adultorum den. 50, juniorum den. 25, pro testimonialium litterarum expeditione 1 flor. percipit, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab extraneis exigit.

Agros tenet pro una calcatura sequentes: 1° In diverticulo Uj-telekben jugerum 1 capax $4\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. [195] 2do In diverticulo Szél hoszában jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate eorundem. 3^{io} In diverticulo Gárdonban jugerum unum capax $1\frac{3}{4}$ metr. Pos. in vicinitate eadem. 4° In diverticulo 18 holdak szeriben jugerum 1 capax $4\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Pauli Molnár et ludirectoris. 5° In diverticulo Pápai utradüllőben jugerum 1 capax metr. Pos. $3\frac{1}{4}$ in vicinitate Francisci Ikerváry et Stephani Katona. 6° In diverticulo Rátcz-kuttya földek dülő végeben jugerum unum capax metr. Pos. $2\frac{1}{4}$ in vicinitate agri communitatis et Stephani Katona. 7mo In diverticulo Rácz kuttyának jugerum 1 capax metr. Pos. 2 in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. 8° In diverticulo Nyáras-alat jugerum 1 capax metr. Pos. $1\frac{3}{4}$ in vicinitate Josephi Németh et Georgii Jakab. 9° In diverticulo 18 holdak dülleiben jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate Thomae Németh et Pauli Molnár. 10° In diverticulo 18 holdak alat jugerum 1 capax metr. Pos. $1\frac{1}{4}$ in vicinitate Georgii Jakab et Pauli Molnár. 11° In diverticulo Közép uj-telekben jugerum unum capax metr. Pos. 2 in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. 12° Fölső kenderföld dictum jugerum 1 capax metr. Pos. $2\frac{1}{2}$ in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. 13° In plaga Sédre járó föld jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Pauli Molnár et Georgii Jakab. 14to In diverticulo Horgasban jugerum 1 capax $1\frac{1}{4}$ metr. Pos. in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona.

Pro alia calcatura sequentes: 1mo In fine pagi jugerum 1 capax metr. Pos. 2 in vicinitate Georgii Jakab. 2do In diverticulo Kökényes dombon jugerum 1 capax metr. Pos. 4 in vicinitate Joannis Szányi et Georgii Jakab. 3° In diverticulo Horgas jugerum 1 capax metr. Pos. 2 in vicinitate Stephani Katona et Georgium Jakab. 4° in diverticulo Rekettye-hoszába jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate eorundem. 5° Penes viam Gannensem jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Stephani Molnár et Domini Somogyi. 6° Kenderföld capax metr. Pos. $1\frac{1}{2}$ in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. 7mo In superiore campo penes viam Teveliensem jugerum unum capax metr. Pos. $1\frac{1}{2}$ in vicinitate Georgii Jakab et Pauli Molnár. 8° In diverticulo Alsó-Lapostelekben jugerum unum capax 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Katona et Stephani Szöke. 9° In diverticulo Kender-földben jugerum unum capax metr. Pos. $3\frac{1}{4}$ in vicinitate Georgii Jakab et Stephani Katona. 10° In diverticulo Gelegenyeshben [196] jugerum 1 capax metr. Pos. 3 in vicinitate eadem. 11° In diverticulo Nyárfaknál jugerum 1 capax metr. Pos. $1\frac{1}{4}$ in vicini-

tate eadem. 12° In diverticulo Folyó lapos telekben jugerum 1 capax metr. Pos. 2 in vicinitate Georgii Jakab et Joannis Dany. Ex praerecensitis agris quolibet anno parochiani quoad omnes labores, et frugum invectionem cultivant 4 jug. reliquum suis sumptibus curat excoli parochus.

Pratum nullum, sed singulis annis praestat communitas 4 currus faeni, singulum praeterea par jugalibus pecoribus instructum 1 currum lignorum focalium. Habet sedecimam ab inclyto dominio terrestri. Nulla pia legata tenet in qualitate perpetuae foundationis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Kanisay, annorum 33, absolutus syntaxista, Catholicus fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo rite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam obventionem lecticalem percipit a pari singulo in aere parato den. 12, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. ex siligine. Titulo stolaris competentiae a baptismo den. 5, ab introductione den. 5, a comitiva funeris den. 12, a copulatione matrimoniali den. 12, a schaedae promulgationis den. 12, a pulsu campanarum pro funere den. 5, pro pulsu contra tempestates ingruentes ab hospite quolibet manipulum unum pro instructione puerorum singillatim angariatim cruc. 17, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur, lignorum focalium currus 6 a communitate accipit.

Agros tenet 9 jugera efficientes. 1um In diverticulo Rekettye-jároban capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Jacobi Vida et Francisci Katona. 2um In diverticulo Gelegenyben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Tóth et Martini Tesler. 3um Penes viam Teveliensem capacem metr. Pos. 2 in vicinitate Stephani Sziladi et Francisci Szanyi. 4um In diverticulo [197] Sedrejárokban capacem 2 metr. Pos. in vicinitate agrorum dominalium et Francisci Ikervári. 5um In diverticulo Gordánban capacem metr. Pos. 2 in vicinitate Francisci Bendes et Sigismundi Barcza. 6um In plaga Uy-telek végében capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Horváth. 7um In diverticulo Kender szerben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate agri parochialis et Gregorii Tóth. 8um Penes viam Papensem capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Szabó. 9um prope viam Teveliensem capacem $1 \frac{1}{2}$ Pos. metr. in vicinitate Stephani Sziladi et Francisci Szanyi. Ex his agris annis singulis cultivant parochiani 1 jugera reliquos ipse suis impensis curat excoli ludimagister.

Pratum possidet in territorio possessionis Kúp capax proferendi 4 currus faeni in vicinitate inclyti dominii et prati ludimagistri Dobaiensis, quod suis sumptibus curat falcari.

Domus parochialis e solidis materialibus structa, et in statu bono constituta provisa est cubiculis tribus, culina 1, cellario 1, horreo 1, stabulis 2, ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio ad parochianos privative. Domus scholaris ex iisdem materialibus aedificata, et perinde in statu bono posita continet cubilia 2, cameram 1, culinam 1, stabulum 1, aedificatio illius, prout et conservatio ac reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Kovácsiensi titulo filialium adnexae sunt 4 possessiones.

Prima filialis est possessio Kup distans a matre 1/2 hora. Habetur ecclesia in hac filiali e solidis materialibus olim structa, et impensis excellentissimi domini comitis Caroli Eszterházy de Galantha posterius renovata nondum consecrata, sed solum benedicta, dicata honori Sancti Georgii martyris provisa est altari unico, quod lapide portatili bono et inviolato tribus item mappis ac antipendio instructum est.

Dotem defixam nullam, annum proventum habet partim ex elemosyna marsupiali proveniente, partim ex interusurio summae capitalis flor. 57 den. 72 erga legalem censum elocatae, actu in aere parato numerat flor. circiter 4, administratio reddituum hujus quoque ecclesiae deinceps tractetur methodo in matre praescripta.

Sacra ejusdem supellex sequens est: calix aereus inauratus 1 cum patena, casulae 2 cum suis requisitis appertinentiis, purificatorium 1, corporale 1, cingulus 1, amictus 1, alba 1, strophium 1, linteum 1, urceoli stannei 2, tintinabulum [198] 1, missale 1, candelabra lignea 6, campana 1 appendens cent. 1 libr. 25.

De obligatione et proventu parochi

Praeter ordinariam suam obligationem vi muneris pastoralis sibi incumben-tem obligatur parochus in hac filiali ecclesia divina peragere, quolibet tertio die festo vel dominico recurrente. Proventum annum lecticalem et stolarem eodem modo percipit quemadmodum in matre, perinde etiam lignorum foca- lium currum 1, ab omni hospite jugalibus pecoribus instructo accipit.

Agros habet universim 12. 1° In diverticulo Kenderszerben jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate Andreae Kovács et Stephani Gáspár. 2° In eodem diverticulo jugerum unum capax 2 Pos. metr. in vicinitate agrorum dominalium et Mathiae Kerbolt. 3^{io} In diverticulo Hoszü dülöben jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate Laurentii Kátzer et Pauli Nagy. 4° In diverticulo Völgybeli Szerben jugerum unum capax 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani senioris Gáspár et Stephani Finta. 5° In diverticulo Hoszu szerben jugerum 1 capax 1 ¼ Pos. metr. in vicinitate Nicolai et Andreae Gáspár. 6° In diverticulo Agy-Dióban jugerum unum capax 1 ¼ metr. Pos. in vicinitate Georgii Szalai et senioris Stephani Gáspár. 7° In plaga Harasztban jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Martini Lakoss et Adami Gáspár. 8° In diverticulo Keskeny dülöben jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate Joannis Varga et dumeti proximi. 9° In diverticulo Cseresnyesben jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Georgii Csere et Francisci Beke. 10° In eodem diverticulo jugerum 1 capax 3 ¼ metr. Pos. in vicinitate Adami et Nicolai Gáspár. 11° In diverticulo Homok szerben jugerum unum capax 1 ¼ metr. Pos. in vicinitate Stephano [!] Kovácsianae et Martini Lakos. 12° In eodem loco et vicinitate Mathiae Keizer jugerum 1 capax 1 ¾ metr. Pos. Agrorum praerecensorum omnem culturam perficere tenentur filialistae hujus possessionis incolae.

Prata 4 tenet: 1um In loco vulgo Szöllömögös capax procreandi 3 currus faeni in vicinitate Joannis Varga et Martini Szabó. 2^{dum} In eodem loco capax proferendi unum currum faeni in vicinitate Pauli Karoli et Martini Szabo. 3^{ium} In diverticulo Szélben dicto capax 4 currus faeni procreandi in vicinitate Jacobi Fekete et prati Csordás réttye nominati. 4um In diverticulo Csordásban capax proferendi 2 currus faeni in vicinitate Georgii Mészáros et prati vulgo Erdő kerülök réttye dicti ex quibus duobus primis locis posita filialistae hujus possessionis incolae. 3^{ium} Ipse suis sumptibus [199] parochus, postremum Norapienses filialistae defalcare et invehere tenentur. Habet etiam sedecimam ab inclyto dominio terrestri.

De scholae rectore

Scholae rector est Josephus Kiss, annorum circiter 46, in litteris utcumque versatus Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est, doctrinam pro exigentia sui muneris commode sufficientem habet, in juventutis instructione, et cantu utcumque fungitur officio suo, pulsus autem campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbit, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam lecticalem et stolarem, caeterasque obventiones eodem modo percipit, quo ludimagister matris possessionis, qui perinde observabit regu-

lam respectu pauperiorum adolescentum gratis instituendorum in matre praescriptam.

Agrum unum habet capacem 6 metr. Pos. in vicinitate Joannis Szakonyi, quem agrum communitas exolit. Pratum etiam unum possidet capax proferendi 4 currus faeni in vicinitate Georgii Szabó et Joannis Varga, quod aequae filialistae hi defalcant et defectum gramen invehunt.

Domus scholaris e solidis materialibus aedificata, et in bono statu posita continet cubile 1, cameras 2, culinam 1 et stabulum 1, ejus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Norap distans a matre $\frac{1}{2}$ hora perinde habet ecclesiam e solidis materialibus structam, et honori Sancti Michaelis archangeli dicatam, quae olim erecta est, a quo autem? Nihil constat, in hac ecclesia existit altare unicum, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mapis ac antipendio instructum est.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali et interusurio summae capitalis flor. 40 den. 20 apud parochianos erga legalem censum elocatae. Administratio proventus ecclesiae, quantum ob ejusdem tenuitatem fieri potuerit, instituenda erit deinceps eo modo, qui in possessione matre praescriptus fuit.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calicem unum cupreum inauratum cum patena, casulas 2 cum suis appertinentiis, corporale 1, albam 1, amictum 1, purificatorium 1, linteam 1, urceolos stanneos 2, missale 1, tintinabulum 1, candelabra lignea 6, campanam unam cent. unius et libr. 35. [200]

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali ecclesia parochus obligatur divina peragere singulo 4to die festo vel dominico recurrente, praeterea quodcumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Annum proventum lecticalem et stolarem percipit similiter sicut in matre, et superiore filiali perinde etiam praestationem lignorum focalium, et 16^{am} ab inclyto dominio terrestri.

Agros tenet pro una calcatura 7. Horum primum in diverticulo Lötö szerben capacem 2 metr. in vicinitate Pauli Cserkuti et Stephani Molnár. 2^{dum} In plaga Sedentul dicta capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Cserkuti et Joannis Vass. 3um In diverticulo Lötö szerben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Meszáros et Stephani Molnár. 4um In eodem diverticulo capacem 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Michaelis Benga et Michaelis Kardos. 5um In diverticulo Agyag szerben capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Kertbeli et Michaelis Kardos. 6um In diverticulo eodem capacem 1 $\frac{3}{4}$ metr.

Pos. in vicinitate Josephi Salamon et Stephani Molnár. 7um In diverticulo Sedentul capacem 2 metr. Pos. in vicinitate agrorum dominalium et Thomae Tóth.

Pro alia calcatura 5 possidet. 1um In loco Kertalat dicto capacem 1 ¼ metr. Pos. in vicinitate Stephani Balint et Josephi Salamon. 2um In diverticulo Fömenöben capacem 1 ¾ metr. Pos. in vicinitate Stephani Varga et Michaelis Benga. 3um In eodem loco capacem 1 ½ metr. Pos. in vicinitate Michaelis Salamon et Michaelis Kardos. 4um In diverticulo Szöllő-Dombon capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Mathiae Jager et agrorum dominalium. 5um In diverticulo Közep dülöben capacem 1 ¾ metr. Pos. in vicinitate Stephani Varga et Pauli Kardos. Ex his agris singulo anno filialistae hujus filialis incolis 3 excolunt, reliquos suis sumptibus curat parochus cultivari.

Pratum quidem nullum habet quotannis nihilominus praestat communitas 3 currus faeni. Tenet etiam domum 1, cujus conservatio et reparatio parochi incumbit, cum adnexo horto in vicinitate Michaelis Buga et Georgii Mészáros.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Klinzer, annorum circiter 46, in litteris minus versatus, Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est, doctrinam [201] pro exigentia sui muneris commode sufficientem habet, in juventutis instructione et cantu utcumque fungitur officio suo, in pulsu autem campanarum occasione quarumlibet circumstantiarum ipsi incumbente populo satisfacit, cum autem eundem morum non usque adeo exemplarium esse notet parochus ab ipso serio monendus erit, ut etiam morum suorum probitate, vel maxime teneriori juventuti, quam instituendam non solum in litteris, sed etiam moribus habet, bonum exemplum praebeat, secus ab officio suo dimoveatur.

Annuam obventionem lecticalem, perinde ac stolarem in omnibus eodem modo percipit, quemadmodum ludimagister matris possessionis, respectu autem pauperiorum juvenum gratis instituendorum tenebit regulam in matre praescriptam.

Agros 3 possidet: 1um In diverticulo Medgyes-alat capacem 1 ½ metr. Pos. in vicinitate Pauli Kardós et Michaelis Kardos. 2um in diverticulo Sédjárásnál capacem 1 ¾ metr. Pos. in vicinitate agrorum dominalium et Francisci Szabó. 3um In plaga Sedentul dicta capacem 1 ¾ metr. Pos. in vicinitate Georgii Nagy.

Pratum nullum habet, sed quotannis accipit a communitate 3 currus faeni ex lignis vero focalibus ab omni pari jugalibus proviso currum 1.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in statu bono constituta continet cubiculum 1, culinam 1, stabulum 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Tertia filialis est possessio Tapolczafő distans a matre una hora.

Quarta filialis est possessio Kettornyú Lak distans perinde a matre una hora, in neutra harum existit ecclesia, nec campana.

De obligatione et proventu parochi

In utraque hac filiali eadem est parochi obligatio, ut videlicet ad infirmos, quandocumque vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis tempestive provideat, et si quos mori contigerit, sepeliat, qua in parte parochum muneri suo pastoralis rite satisfecisse e publico suorum fidelium parochianorum testimonio compertum fuit, nullum alium in ambabus his filialibus proventum, quam stolare eo modo, quo in matre, et reliquis filialibus percipit.

De scholae rectore

In neutra harum filialium existit Catholicus scholae rector, sed is qui matre possessione residet, ad has etiam [202] filiales pro occurrentibus functionibus deservit, et obventionem stolare in matre usitatam a Catholicis accipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 70, incapaces 59, acatholici universim 93.

In filiali Kup Catholici confessionis capaces 227, incapaces 85, acatholici 217.

In filiali Norap Catholici confessionis capaces 107, incapaces 19, acatholici 78.

In filiali Tapolczafő religionis Catholicae confessionis capaces 57, incapaces 25, acatholici 63.

In filiali Két-Tornyú Lak Catholici confessionis capaces 55, incapaces 17, acatholici 13.

Populus hic Catholicus in matre perinde, ac filialibus constitutus satis devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub divino deinceps clara voce alio praeorante juxta piam diaecesis hujus consuetudinem orare per parochum docebitur, pias cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in rudimentis fidei bene instructus est.

Publicis et gravibus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis (paucis admodum exceptis quos hortatu suo ad praecepti hujus implementum adurgere studebit parochus) annis singulis satisfacit nullus a vera fide Catholica apostata, nec ad eandem abjurata haeresi zelo moderni parochi conversi reperiuntur, si qui nihilominus deinceps invenirentur, diligenter observabit parochus, ut occasione professionis fidei ab hujusmodi convertendis deponendae duo vel tres in qualitate testium praesentes constituantur, quorum nomina perinde, ac ejusmodi ad fidem Catholicam conversorum matriculae parochiale, cum designatione aetatis, et loci originis inscribenda erunt.

Praeter confraternitatem perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi constitutam nulla alia existit in hac parochia, nec hospitale pauperum, neque probatae alicujus religionis ordo.

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur in hac parochia obstetrices partim Catholicae, partim acatholicae nondum adjuratae, adrite tamen [203] valideque baptisandum pro necessitatis occurrentis casu sufficienter instructae. Datur etiam locus opportunus et benedictus pro defunctorum inhumatione in matre quidem privatim pro Catholicorum sepultura extra septa possessionis positus, in filialibus vero Kup et Norap communis cum acatholicis penes ecclesiam constitutus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumere, nulli reperiuntur, mutuo sibi invicem praestantibus fidelibus hoc officium charitatis. Caeterum etc. etc.

CANONICA ECCLESIAE

et parochiae Külsö-Vathiensis visitatio die 5^a mensis Maii 1779°
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Külsö-Vathiensis e solidis materialibus structa et honori Sanctae Margarethae virginis dicata, quando et per quem erecta fuerit? Num item consecrata sit? Nihil certi constat? In qua habetur altare 1 lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum, status ecclesiae hujus satis desolatus est, et nisi restauretur, ruinae proximus.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali pulsu item funebrali 3 circiter flor. annue efficiente, et

piis fidelium testamentariis oblati, partim vero ex fructu agri unius capacis 2 ½ metr. Pos. in pignore ad vires 25 flor., ab orphanis Kelemenianis actu possessi, cujus cultivatio incumbit parochianis, aeris parati cassa ecclesiae numerat 195 flor. Administratio reddituum ecclesiae fit per ejusdem syndicum dominum Josephum Horváth compossessorem loci, qui omnem proventum in cistam duplici sera munitam colligit. Clavim ab una parochus ab altera ille apud se tenebit, annisque singulis districtuali vice-archidiacono in praesentia parochi (deinceps et nonnullorum compossessorum, ac loci seniorum juratorum) rationes reddit.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices 2 cum totidem patenis, quorum unus in cuppa argenteus in reliqua parte uti alter ex integro cuprei sunt, et deaurati ciborium unum in cuppa argenteum inauratum, monstrantiam unam cupream deauratam, pixidem unam argenteam [204] intrinsece deauratam pro sacro viatico ad infirmos deportando, alteram lamineam pro conservandis sacris liquoribus, casulas 6 cum requisitis appertinentiis, ex quibus 4 applicari possunt ad peragendum divinum officium, albas 3, amictus 4, superpellicea 2, cingulos 2, corporalia 9, purificatoria 9, quae singula pro domus Dei decore una cum ipsa ecclesia, quantum fieri potest munde et integre conservantur. Ad haec reperiuntur vexilla 2, cathedra thuribulum 1 cum navicula, vascula aenea 2, pro benedicta aqua cum 1 aspersionario, orbes stannei 2, tintinabula 5, candelabra aerea 2, lignea 4, urceoli 4, crucifixi 2, pulvilli 2, mappae 8, unam tergia 4, quadratus 1, campanae 2, quarum una appendit cent. 2 et libr. 29, altera 30 circiter libr.

Fons quidem baptismalis non existit, sacri nihilominus liquores in loco decente, et sub bona clausura servantur, temporibusque praescriptis renovatur, non secus Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica quam etiam sacra fidelium communione intra singulos 2 hebdomadas noviter conficitur. Recentioresque hostiae pro missae sacrificiis qualibet 7^{timana} praeparantur, et in locum aptum, ac convenientem reponuntur.

Praeter ecclesiam parochialem datur extra matrem possessionem capella publica honori Sanctae Annae dicata absque ulla dote, proventu et sacra suppellectili, quae jam fere ex integro desolata est, nec amplius divina unquam ibidem persolvuntur et neque de hinc persolvuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre fovet in hac parochia inclyta familia nobilium Káldi, quae jure patronatus non gaudet, neque jus praesentationis exercet. Nullum privatum oratorium intra ambitum parochiae hujus reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Antonius Farkas,⁴⁶ annorum 48, linguam callet Hungaricam, qua tum in matre, cum etiam filialibus deservit. Studia theologica Jaurini absolvit, canonicè investitus est, non vero etiam installatus, curam animarum gerit annis 24.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam spectant [205] sequentes sunt: Biblia Sacra Latino idiomate in 2^{bus} exemplaribus, Hungarico idiomate in uno exemplari Concordantiae Bibliorum, Corpus juris canonici, Concilium Tridentinum, idem Concilium cum declarationibus cardinalium, Commentarius in Evangelia Sebastiani Barrados in 4 tom., Jacobi Tirini Commentarium in Scripturam Sacram, Bellarmini Commentarium in Psalmos, Benedicti 14^{ti} Opus de synodo diaecesana ejusdem de Missae sacrificio, Bibliotheca concionatoria Vincentii Houdri in 4 tom., Leopoldi Pilati de Originibus juris pontificii, Manuductio Barziae, Christianus animarum excitator, Festivale Tyrnaviene, Josephi a Sancta Maria, Caeleste Pantheon Henrici Egelgrave in 3 tom., Patris Deseritii de Origine gentis Hungariae, Triumphus Pauli Ignatii Pongrácz, Melchioris Cani opus de Locis theologicis, Dictionarium Pariszpapaianum, Conciones cornucopiae in ferias quadragesimales, Nucleus aureus concionatoribus, Grammatica religiosa Abrahami a Sancta Clara, Antonii Ginter Currus Israel, Discipulus redivivus Bonaventurae Elers, Zachariae Laselve Annus Apostolicus, Pauli Segneri Homo Christianus, Enchyridion Martini Biró, Sermones Sanctorum Patrum, Promptuarium Josephi Mansi, Conciones Triplices formatae Sebastiani Penzinger, Auctuarium operis tripartiti Mathiae Fabri, Stella concionatorum Alexandri Calamatti, Dominicale et festivale Augustini Poósetti, ejusdem Quadragesimale, Medulla Cedri Libani, Stephani Illés Sertum sanctorum, Tractatus Marianus Caroli Vanhorn ejusdem Quadragesimale, Michaelis Szegedi de Primatu Romani Pontificis, Curiosa variarum scientiarum Martini Szentiványi, Sermones dominicales Sebastiani Penzinger, Aula Sancti Sanctorum Christophori Traut, Exegesis meditationum Fabiani Zantel, Clara Pontificia Stephani Cardeira, Josephi Eberhardi Conciones biennales, Quotidiana sacerdotis pietas, Ignatii Clauz opus Concionatorium, Epistolae Sancti Hieronimi presbyteri, Fasciculus Biblicus Füsi, Joannis Cabassutii Notitia conciliorum, Theatrum politicum, Acta Sanctorum Hungariae Joannis Bollardi, Parochus meditans Mathaei Brandl, Assertiones veritatis Catholicae Corvini, de Praecipuis ecclesiae ritibus, Compendium gestorum Josephi Calasantii, Ludovici Abelis Sacerdos Christianus, Nicolai Hanapi Exempla Biblica, Catechismus Romanus, Apparatus ad [206] theologiam, Liber de imperatoribus Ottomannicis, Petri Chrysologi Sermones aurei, Antonii Vámosi Ethica,

⁴⁶ Farkas Antal. PFEIFFER, 1987. 387–388.

Quaestiones curiosae scripturisticae, Theologia tripartita, Richardi Arckdekin, Antonii Sandini Historia Apostolica, Brevis notitia Romanorum Pontificum, Nucleus catecheticus, Expositio propositionum damnatarum Nicolai Duarre, Institutiones Justiniani, Martini Beccani, Compendium controversiarum, Historia Curtii Ruffi, Medulla theologiae moralis Busembaum, Antidotum universale contra morbos acatholicorum, Joannis Barcali Paraenesis, Flores Biblici, Flores Sanctorum Patrum, Gabrielis Hevenesy Ars bonae mortis, Justi Lipsy Exempla politica, Jacobi Bosnet Doctrina Politica, Doctrina Christiana Adolphi episcopali Jaurinensis, Thomae a Kempis de Christi imitatione, Liber de variis benedictionibus, Enchyridion Parochorum Friderici Herlet, Catechismus Francisci Nagy, Theologia moralis Anacleti Reiffenstul in 2 tom., Tiocinium confessoriorum, Pauli Leyman Theologia moralis, Institutio parochi, Francisci Herczig Manuale parochi, Ladislai Sennyei Examen ordinandorum, Tobiae Lohner Instructio confessoriorum, Ludovici Engel Compendium universi canonici juris, Adami Hut Jus canonicum, Viti Pichler Jus Canonicum in 2 tom., Caspari Biesmon Doctrina moralis, Theologia polemica Pichler in 2 tom., Conciones dominicales Stephani Szabó Hungarico idiomate, Conciones Hungaricae dominicales Georgii Káldi, Samuelis Vajda Vita Christi Hungarica lingua, Andreae Illyés Keresztényi élet példája, Stephani Landovics Újsetécség [!], Sigismundi Csuzi Evangéliomi trombita, Andreae Illés Meg rövidítettett ige, Igasságra vezető Kalauz, Petri Pázmán Vasárnapi praedikációk, Martini Biró Conciones Hungaricae, ejusdem Relatio canonicae visitationis et plures alii. Parochiae inscriptus est liber unicus complectens mandata regia per Concilium Locumtenentiale Regium in negotio religionis intimata.

Habet etiam matriculam, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et domesticum protocollum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis quibuslibet festis et dominicis, quibus diebus divina inchoabit deinceps juxta diaecesanam nostram constitutionem hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum [207] Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus doctrinam quoque moralem populo servat, et juventutem in fidei rudimentis catechizat, tum lytanasias cum populo persolvit, festa et jejunia proxime imminencia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet praevis e Christiana doctrina examinat, a lecto sacro nomine stipendii, seu consuetae elemosynae cruc. 24, a cantato flor. 1 exigit, quod die una geminare non solet.

Sacramenta petentibus solerter administrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptisate, poenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia, et cultus significatione ad infirmos deferret, deinceps autem ad minus cum pulsu tintinabuli deferret, ut facto hoc Catholicum populum suum ad tanto majorem devotionem debitamque augusto huic sacramento adorationem excitet, et eundem ad suffragia spiritualia aegroto ejusmodi pro digna sacri viatici receptione applicanda commoneat, lampas coram venerabili in ecclesia ob pauperiorem statum non alitur.

De proventu parochi

Proventum annuum lecticalem percipit a singula domo servis item conjugatis et inquilinis viduis parati aeris den. 25, de frumento a singulo hospite jugalibus pecoribus proviso $\frac{1}{2}$ metr. majoris seu Papensem jugalibus destituti praestant $\frac{1}{4}$ ejusdem metr. Praeterea in festis solemnioribus utpote: Paschate, die nativitatis Domini et Pentecostes a communitate unam pintam vini, et offertorii illorum dierum $\frac{2}{3}$ partes accipit, ab hospitibus vero jugalia pecora habentibus currum unum lignorum focalium, integrum insuper est parochus ultra hanc praesentationem jus lignationis, Pascui et glandinationis in sylvis hujus loci. Titulo stolae ordinariae obveniunt a baptisate cruc. 17, ab introductione cruc. 7, a sepultura cruc. 15, a copulatione matrimoniali flor. 1, nomine autem liberae stolae ad exigentiam benigno-regiae eatenus emanatae ordinationis et constitutionis nostrae duplum dumtaxat ordinariae ab iis exiget, qui nihil ultra hanc annue praestant.

Agros pro duabus calcaturis 4 possidet. 1um In diverticulo Magyaros alla capacem 4 metr. Pos. in vicinitate dominae Szombatheliana et viae regiae. 2um et 3um sibi contiguos in diverticulo Középtelek capaces [208] singillative 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Nyulász et nobilis Ladislai Horváth. 4um In diverticulo Vasajto capacem 2 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. cum adnexo exiguo faenili in vicinitate Petri Kozma et viae ad Vinár ducentis. Ex his agris 1° et 2° loco recensiti cultivantur quoad omnes labores per filialistas Mersienses 3us et 4^{tus} per incolas Külsö Vathienses.

Prata 2 possidet, unum ad aggeres Besö-vathienses in vicinitate Michaelis Barcza, et communis pascui Homorod nominati, alterum ad praedium Band situm, et Pap réte nuncupari solitum, in vicinitate ex omni parte communis pascui compossessorum Külsö-vathiensium. Pratum hoc posterius falcatur per filialistas Mersienses, faenum colligitur et convehitur, primo autem loco relatum falcatur eodem modo per incolas Külsö-vathienses.

In qualitate perpetuae foundationis habet quidem summam 600 flor. a defuncto domino Joanne Liptai ea lege relictam, ut inde 500 flor. census pro

sacris perpetuis applicetur a residuis vero 100 flor. annum interusurium [pro] conservandis sartis tectis ecclesiae impendatur, sed cum haec summa fundationalis anno 1757 domino Ladislao Kozma et hujus consorti dominae Mariae Balogh erga legalem censum periculose adeo elocata sit, ut ab eo tempore nec interusurium solvere, multo minus summam capitalem depocere queant, ob egestatem summam, hinc menti etiam fundatoris hac in parte satisfieri nequit. Dabit interea parochus operam, ut ad vires facultatum dictorum debitorum (si quae existerent) si non ex toto saltem in aliqua parte praeexpositam fundationalem pecuniam auctore etiam iudice rehabere possit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Stephanus Molnár, annorum 25, absolutus poeta, Catholicus, fidei professionem deposuit, quomodo autem officio suo fungetur, et quae illius futurae sint qualitates hactenus observare parochus non potuit, cum recenter advenerit.

Annuum proventum lecticalem percipit a singulo hospite in distincto pane constituto den. 10, a servis conjugatis cruc. 7, a viduis den. 15, de frumento lecticali ab omni hospite $\frac{1}{2}$ metr. majoris et panem 1, a reliquis $\frac{1}{4}$ metr. ab iis vero, qui jugalibus pecoribus instructi sunt singillative currum 1 lignorum focalium. Pro instructione pueri cujuslibet angariatim den. 30, si qui autem adeo [209] pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis docere obligabitur, a schaedra promulgationis cruc. 7, a psalmodia nocturna cruc. 7, a diurna totidem a comitiva funeris cruc. 7, quae praestationes nobilibus quoque compossessoribus communes sunt. Praeter haec ex offertoriis fidelium in majoribus solemnitatibus $\frac{1}{3}$ partem accipit.

Agros 3 possidet, duos in diverticulo Gánya Tó telek capaces 4 metr. Pos. in vicinitate Petri Nagy et adjacentis sylvae. 3um In plaga Sürüre dülö kövecses capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Barcza et pasculi communis. Agri cultivantur quoad omnes labores per communitatem. Pratum unum tenet in loco Füsztó quod vulgo Harangos-rét appellatur in vicinitate viae regiae versus Papam ducentis et prati Francisci Nagy, falcatio, faeni collectio et invectio incumbit filialistis possessionis Belső vath incolis.

Domus parochialis e ligneis materialibus aedificata et ruinae proxima continet cubilia 2, cameram 1, culinam, stabula 2, aedificatio, conservatio et reparatio cubiculorum quidem, et culinae spectat ad communitatem Külső-vathiensem, stabuli unius pro equis, et camerae ad filialistas Vinarienses, alterius denique stabuli pro cornutis pecoribus ad Belső-vathienses. Domus scholaris ex iisdem materialibus structa constat cubili 1, culina 1, camera 1

et stabulo. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati loci.

De filialibus

Matri ecclesiae Külső-Vathiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 11.

Prima filialis est possessio Vinár distans a matre $\frac{3}{4}$ horae, habetur in hac filiali ecclesia parva ante annos circiter 38, pia munificentia domini Pauli Fehérvary structa, dicata honori visitationis Beatae Mariae Virginis, sed jam ad ruinam tendens. Proventum nullum habet, nec dotem ullam, sacra suppellectili sequente provisa est: casulis 2 cum requisitis appertinentiis, alba 1, cingulo 1, superpelliceo 1, corporalibus 2, purificatorium 2, calice 1 cupreo cum patenula, urceolis 2, orbe stanneo 1, tintinabulo 1, vasculo aeneo 1 pro aqua benedicta, aspersorio 1, candelabris ligneis 6, crucifixo 1, campana 1 libr. 35 appendente. In hac ecclesia nonnisi per religiosos mendicantes presbiteros subinde divina peragi solent.

De obligatione et proventu parochi [210]

Nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepelet.

Proventum annuum lecticalem percipit a quolibet hospite, servis item conjugatis, et viduis in aere parato den. 25, de frumento ab hospitibus pecora jugalia habentibus $\frac{1}{2}$ metr. majoris, a reliquis $\frac{1}{4}$ ejusdem mensurae. Habuit praeterea parochus antea ab omnibus jugalibus provisum currum 1 lignorum focalium, duos item currus faeni, et 150 libr. carnis bubulinae a communitate, duos item agros a communitate cultivari solitos possedit, sed ab anno 1772 per terrestre dominium his penitus privatus est, licet identidem reclamaverit, et in conservationem juris parochialis ad praeexpositos redditus omni anno certam quantitatem aeris parati a communitate desumpserit. Stolaris obventio eadem est, quae in matre.

De scholae rectore

Scholae rector est Franciscus Szép, annorum 59, absolutus grammaticus, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo doctrinam competentem habet, bene fungitur munere sibi incumbente tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanae

in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum lecticalem percipit: ab omni hospite in seorsivo pane existente aeris parati den. 10, a viduis cruc. 7, a servis conjugatis cruc. 7, de frumento lecticali hospites jugalibus pecoribus provisi singillative praestant 1 metr. Pos. reliqui autem $\frac{1}{4}$, pro instructione pueri cujusvis angariatim den. 25, circa pauperiores vero gratis instruendos observabit regulam in matre praescriptam a schaedis promulgationis cruc. 7, a psalmodia nocturna cruc. 7, totidem cruc. a diurna a comitiva funeris cruc. 7, ab omni praeterea hospite panem 1 et ab iis, qui pecora jugalia habent 1 currum lignorum focalium.

Agrum unum tenet capacem 2 metr. Pos. in diverticulo Csertelek in vicinitate agri Georgii Nagy, cultivatio omnis generis incumbit communitati.

Prata duo possidet 1um in plaga Hajó-rév in vicinitate Pauli Makranyi et Joannis Szabó, alterum in diverticulo Körös in vicinitate Francisci Bornemissa et [211] Michaelis Péter, utriusque defalcatio, faeni collectio et convectio incumbit communitati.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata continet cubiculum 1, culinam 1, cameram 1 et stabulum 1, ejus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Belső-Vath distans a matre 1 quadrante horae, nulla in hac filiali datur ecclesia, sed campana 1 libr. circiter 20.

De parochi obligatione et proventu

Eadem parochus in hac filiali incumbit obligatio, quae in superiore, proventum autem sequentem percipit et quidem in aere parato ab omni incola etiam acatholico in distincto pane existente, servis item conjugatis et viduis den. 25, ab omni hospite jugalibus pecoribus proviso $\frac{1}{2}$ metr. frumenti et 1 currum lignorum focalium, qui pecoribus jugalibus destituti sunt praestant dumtaxat $\frac{1}{4}$ de frumento, stola communis est, quae in matre. Agros nullos tenet, nec prata.

De scholae rectore

Idem scholae rector ad hanc quoque filialem deservit, qui in matre residet, titulo annuae obventionis percipit ex aere parato a quolibet pari den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. a servis conjugatis cruc. 7, a viduis cruc. 9, reliquum quemadmodum in matre, quoad stolaria.

Tertia filialis est possessio Merse distans a matre 1 1/2 quadrante perinde nulla datur ecclesia, sed campana 1 libr. 25.

De parochi obligatione et proventu

Communis est cum superioribus filialibus in hac quoque possessione parochi obligatio, proventus autem annuus sequens: singulus hospes integrae sessionis Catholicus perinde ac acatholicus praestat in aere parato den. 12, de frumento 1 metr. majoris, in medietate quidem una triticum purum, in altera vero siliginem, reliqui hospites jugalibus provisi 1/2 metr. frumenti cum eadem proportionem et 6 den. jugalibus autem destituti inquilini pendunt 1/4 frumenti. Servi porro conjugati et viduae inquilinae solvunt in toto den. 25, ultra haec a singulo jugalibus pecoribus proviso 1 currum lignorum focalium accipit stolaris obventio eadem est, quae in matre. Agros nullos tenet, nec prata.

De scholae rectore

Scholae rector particularis nullus datur, sed deservit matris possessionis, qui annuam lecticalem obventionem percipit a singula domo Catholica aequae, ac acatholica den. 10 et 1/4 majoris metr. servi conjugati cruc. 7, viduae cruc. 9 pendunt reliquae competentiae eodem modo obveniunt, sicut in matre.

Quarta filialis est possessio Gergöli distans a [212] matre 1/2 hora, nullam habet ecclesiam campanam vero 1 cent. 1 appendentem.

De obligatione et proventu parochi

Praeter ordinariam vi muneris pastoralis sibi incumbentem nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem annuum vero proventum percipit ab omni hospite, servis item conjugatis et viduis inquilinis in distincto pane existentibus sine discrimine den. 25 de frumento, hospites jugalibus provisi 1/2 metr. majoris, iisdem destituti 1/4 metr. majoris praestant. Stola eadem est, quae in matre.

De scholae rectore

Idem ludirector ad hanc filialem deservit, qui in filiali possessione Vinár residet, annuam obventionem percipit in aere parato a quolibet hospite den. 10 et 1 metr. Pos. frumenti, reliquae stolaes competentiae obveniunt, sicut in possessione Vinár.

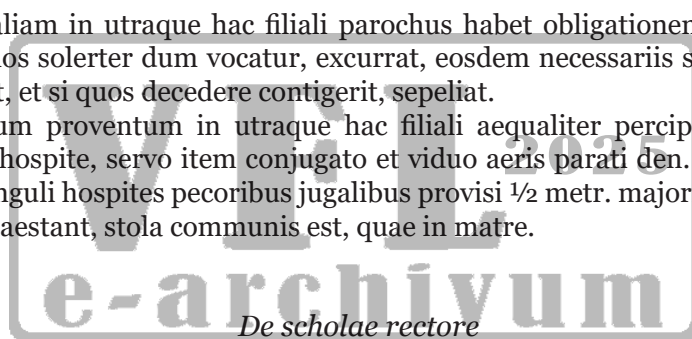
Quinta filialis est possessio Nemes-Szalok distans a matre 1 hora, nulla habetur ecclesia, sed campana 1 appendens cent. 1.

Sexta filialis est possessio Por-Szalok, eodem modo distans a matre perinde provisa campana 1 circiter libr. 35.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in utraque hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos solerter dum vocatur, excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat.

Annuum proventum in utraque hac filiali aequaliter percipit ab omni videlicet hospite, servo item conjugato et viduo aeris parati den. 25, de frumento singuli hospites pecoribus jugalibus provisi $\frac{1}{2}$ metr. majoris his destituti $\frac{1}{4}$ praestant, stola communis est, quae in matre.

De scholae rectore

Scholae rector in possessione Nemes-szalok residet, et ad alteram quoque filialem Poór-Szalok idem deservit, estque Josephus Lencses annorum 22, absolutus minor parvista, Catholicus, fidei professionem deposuit, cum autem in recenter pro hoc munere conductus sit, qualium morum sit, an item ad diligenter, et adaequate sustinendum officium ludirectoris aptus? Nondum poterat cognosci.

Annuum proventum in Nemes Szalok percipit ab omni hospite in seorsivo pane constituto parata aeris den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ majoris metr. a viduis cruc. 7 totidem a servis conjugatis, pro schaeda promulgationis cruc. 7, pro pulsu campanae a communitate flor. 1 et cruc. 30, a psalmodia diurna cruc. 7, a nocturna totidem, a comitiva funeris cruc. 7, ab omni Catholico hospite panem 1, pro instructione [213] pueri singuli angariatim den. 25, et annue currum 1 lignorum focalium, ad haec hospites pecoribus jugalibus provisi praestant currum 1 lignorum focalium.

Agros duos possidet: 1um In diverticulo Tiszta capacem 6 metr. Pos. in vicinitate ludirectoris loci et Pauli Katona, alterum in plaga Gogán uttya capacem 5 metr. Pos. in vicinitate praedicti ludimagistri Helveticae confessionis et Samuelis Szaloky, cultivatio omnis generis incumbit communitati.

Pratum unicum tenet in Csalit-dülö in vicinitate Petri Szaloky et memorati ludimagistri Helveticae confessioni addictorum, falcatio, collectio faeni, et convectorio perinde incumbit communitati. In filiali Pór-szalok agros nullos habet, nec pratum reliquas autem obventiones eodem modo percipit quemadmodum in Nemes-szalok excepto redditu pro pulsu campanae competente.

Domus ludirectoris e ligneis materialibus structa provisa est cubili 1, culina 1 et camera 1, stabulo 1, aedificatio illius, prout et conservatio ac reparatio pertinet ad communitatem.

Septima filialis est Adorján háza distans a matre $5\frac{1}{4}$ horae, in qua habetur campana circiter 1 cent. appendens.

Octava filialis est possessio Eger-allya distans a matre $5\frac{1}{2}$ horae perinde 1 campana provisa circiter 35 libr.

Nona est possessio Csögle distans a matre 2 horis.

Decima possessio Nagy-Pirit distans a matre $2\frac{1}{2}$ hora.

Undecima possessio Kiss-Pirit fere eodem modo a matre dissita.

De parochi obligatione et proventu

In omnibus his posterioribus filialibus aequae nulla alia parochus incumbit obligatio, quam ad infirmos Catholicos, qui admodum pauci isthic numerantur, dum vocatur, solerter excurrat, eos sacramentis necessariis provideat et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam parochum muneri suo pastoralis satisfecisse compertum fuit, annuam obventionem unice stolare percipit in duplo communis competentiae, cum nihil aliud in fixo eidem praestetur.

De scholae rectore

Nullus Catholicus scholae rector in his filialibus reperitur, sed pro occurrente necessitate peragendae alicujus functionis ludimagister matris possessionis deservit, et eundem, ac in matre stolare accipit proventum.

De parochianis, et horum obligatione [214]

In matre numerantur animae Catholicae capaces confessionis 210, incapaces 95, acatholici 201.

In filiali Belső-vath Catholici confessionis capaces 57, incapaces 26, acatholici 26.

In filiali Merse Catholici confessionis capaces 110, incapaces 37, acatholici 102.

In filiali Gergöli Catholici confessionis capaces 26, incapaces 14, acatholici 212.

In filiali Vinár Catholici confessionis capaces 112, incapaces 60.

In filiali Nemes-Szalok capaces confessionis Catholici 73, incapaces 33, acatholici 242.

In filiali Pór-Szalok Catholici confessionis capaces 76, incapaces 23, acatholici 52.

Reliquas filiales possessiones, quas acatholici incolunt, conscriptionem sui non admisisse notat parochus in suis responsis.

Populus hic, qua parte Catholicus est devotioni satis vacat, in ecclesia diebus maxime festis et dominicis utcunque frequens est, sub sacro rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam malitia vel fragilitate deliquisse comperiantur, ad eos coercendos parochus operam suam impendit, et magistratualem vel dominalem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis satisfaciunt omnes, a fide Catholica apostatae duo per parochum notantur, qui sub decurrente magistratuali inquisitione constituentur. Ad fidem Catholicam abjurata haeresi conversi zelo moderni parochi reperiuntur sequentes: Stephanus Végh, Christina Tóth, Josephus Lamper etc. etc. aliis 6, omnes hi cum designatione aetatis, loci originis matriculae parochiali inserti habentur. Deinceps insuper observabit parochus, ut occasione depositionis fidei professionis ab hujusmodi conversis duo vel tres in qualitate testium praesentes constituentur, eorundemque nomina perinde eidem matriculae inserantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti habetur in hac parochia sub cura et directione parochi constituta. Nullum hospitale pauperum neque religionis ordo. [215]

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur etiam obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam locus oppor-

tunus pro defunctorum inhumatione, et benedictus extra septa possessionum positus vespilones autem, quibus ex officio incumberet, mortuorum corpora inhumare certi nulli inveniuntur, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Marczalteöiensis die 3^a mensis Maii 1779
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Marczal-Töiensis e solidis materialibus structa, erecta ab illustrissimo domino libero baroni Thadeo Amade de Varkony, dicata honori sanctorum Simonis et Judae apostolorum est etiam consecrata, habentur in ea altaria tria, lapidibus portatilibus bonis et integris, tribus item mappis ac antipendiis instructa.

Pro dote habet excisas terras in singula calcatura capaces 4 metr. Pos., unum in plaga Gyöpre dülö penes caespitem et Michaellem Nagy, qui cultivatur per parochianos, reliquos in Kiss-homok in vicinitate agri communitalis et Joannis Kovács.

Proventum annuum partim hinc, partim autem e pulsu campanarum percipit, administratio reddituum ecclesiae fit per ejusdem syndicum, actu provisorem dominalem, qui deinceps singulis annis evolutis coram loci aliquot senioribus juratis, et si alter syndicus esset, etiam coram officiali dominali rationes reddet parochio.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices aereos et inauratos 3 cum totidem patenis, ciborium 1, monstrantiam 1, pixidem 1 pro sacro viatico ad infirmos deferendo, casulas 4 cum requisitis appertinentiis, pluviale 1, albas 4, amictus 4, cingulos 4, rochetum 1, superpelliceum 1, purificatoria et corporalia, quae omnia munde et integre pro decore domus Dei una cum ipsa ecclesia asservantur. Existit etiam organum, cathedra, crux una stannea vexilla et sedes, campanae 3, quarum una appendit cent. 9 et libr. 50, altera cent. 5 et libr. 50, tertia cent. 2 et libr. 50. [216]

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura constitutus, quo sacri quoque liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur. Prout et Venerabile Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione quavis altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificio intra singulos 8 dies praeparantur, et in loco sicco ac conveniente conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia dominus terrestris est illustrissimus dominus Thadaeus liber baro Amade de Várkony, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium in singulis rite adimplet, nullum privatum oratorium intra ambitum hujus parochiae reperitur, nec capella publica.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Mathias Prunner,⁴⁷ annorum 30, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque alternatim servitium spirituale praestat, studia theologica Weszprimiensis in seminario Sanctae Annae absolvit, canonice investitus est, nondum autem installatus, curam animarum exercet in annum 7^{mum}.

Libri, quibus provisus est, et ad propriam suam personam pertinent, sequentes sunt: Sacra Scriptura, Concordantiae Bibliorum, Concilium Tridentinum, Corpus juris canonici, Anacleti Reiffenstul Jus ecclesiasticum, Cornelius a Lapide in Evangelia, et Epistolas, Theologia moralis p. Antoine, Catechismus Romanus, Clericus instructus, Manuale controversiarum, Opera Samuelis Vajda abbatis Tihaniensis, Compendium theologiae moralis, Concionatores praeterea 3 Hungarico idiomate et 6 Germanicos. Est etiam provisus matricula parochiali, cui nomina baptisatorum, confirmatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inscribit. Protocollo quoque domestico parochiali, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales inserit.

Sacrum missae sacrificium quotidie (nisi legitime impediatur) celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis diebus, quibus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a sermonem [217] quoque sacrum diebus iisdem inomisse ad populum dicit, et juventutem in fidei rudimentis catechizat, ac postmodum lytanias cum populo servat, a lecto sacro nomine consuetae elemosynae seu stipendii cruc. 30, pro cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet, festa et jejunia proxime imminetia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis Christiana doctrina examinat.

In sacramentorum administratione diligens est, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decencia, et cultus

⁴⁷ Prunner Mátyás (†1808). PFEIFFER, 1987. 858–859.

significatione ad infirmos defert, deinceps in quantum temporis et emergentium casuum circumstantiae patientur, superpelliceo indutus praeunte ludirectore aut alio quocunque cum pulsu tintinabuli saltem intra ambitum matris possessionis deferet, ut huiusmodi facto fidelem populum suum ad cultum et venerationem, quae augusto huic mysterio debetur, excitet, eundemque ad suffragia spiritualia reflectat, quibus aeger sacro viatico providendus in dignam ejusdem sacramenti receptionem adjuvetur. Lampas coram venerabili in ecclesia sub divinis officiis ardere solet.

De proventu parochi

Proventum annuum lecticalem percipit a pari quolibet in aere parato den. 75, de frumento a singulo hospite mediae sessionis 1 metr. Pos. siliginis, ab hospite $\frac{1}{4}$ colonialis sessionis $\frac{1}{2}$ metr. Pos. siliginis, titulo stolae ordinariae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae den. 5, neonuptae nihil, a copulatione matrimoniali flor. 1 den. 20, a sepultura omnium sine discrimine den. 60, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui ultra hanc nihil annue praestant paracho.

Agros pro vernali calcatura habet sequentes: primum capacem metr. Pos. 3. 2um capacem 2 metr. Pos. 3um capacem 2 metr. Pos. 4um 2 metr. Pos. omnes hi agri Gerencze nominantur, et sunt in vicinitate Pauli Alper et Georgii Ambtman. 5um Két ut közí dictum capacem 4 $\frac{1}{4}$ metr. Pos. in eadem vicinitate. 6um Kiss koles föld nuncupatum capacem 1 metr. Pos. in vicinitatis⁴⁸ provisoris dominalis. 7um Birkásháza dictum capacem 5 metr. Pos. 8um Nagy homoky dictum capacem 5 metr. Pos. 9um Kiss homoky dictum capacem 2 metr. Pos. vicini sunt ubique Paulus Alper et Georgius Ambtman. [218]

Pro alia calcatura tenet 2d^{os}. 1um In diverticulo Kiss-gyalog ut capacem 2 metr. Pos. 2um In diverticulo Oreg-gyalogut capacem 3 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. 3um In diverticulo Paksi capacem 1 metr. Pos. 4um In Kunyhoi dictum capacem 2 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. 5um In diverticulo Ingolapi capacem 2 metr. Pos. 6um Birkásházi nominatum capacem 4 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. 7um In diverticulo Györbe dülö capacem 3 metr. Pos. 8um In diverticulo Alsófarkasdi capacem 3 metr. Pos. in omnibus vicini sunt Paulus Alper et Georgius Ambtman, agros praerecensitos omnes tenentur cultivare parochiani. Pratum in fixo loco tenet 1 trans Arabonem capax proferendi 6 circiter currus faeni in vicinitate Michaelis Nagy, prati item communitatis et prati provisoris dominalis. Habet adhuc praeter pratum istud alia quoque exigua prata, quae annis singulis inter colonos distribui solent, et jam in uno, jam in alio loco paracho obtingunt, haec insimul capacia sunt procreandi 3 circiter currus faeni tam horum, quam etiam memorati prati fixi

⁴⁸ Helyesen: 'vicinitate'.

defalcatio graminis defecti collectio et invectio incumbit parochianis. Cordum autem suis expensis curat falcari parochus.

Missas votivas duas annis singulis habet persolvendos, unam in honorem Sancti Floriani, alteram Sancti Vendelini, stipendium consuetum dat communitas, a qua pro theophorica quoque processione quotannis 1 flor. accipit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franciscus Horváth, annorum 40, rhetor absolutus Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, quoad caeteras qualitates et requisita, nondum satis notus, cum recenter ad venerit, testimonium nihilominus bonae suae vitae, et proborum morum attulit. Hactenus officio suo bene functus est, et in pulsu quoque campanarum occasione quarumlibet circumstantiarum ipsi incumbente populo satisfacit.

Annuam obventionem lecticalem percipit a quolibet pari in aere parato den. 20, de frumento ab omni hospite $\frac{1}{2}$ sessionis $\frac{1}{4}$ siliginis et tritici ab hospite $\frac{1}{4}$ sessionis $\frac{1}{2}$ / $\frac{1}{4}$ siliginis et tritici, ab inquilinis $\frac{1}{2}$ / $\frac{1}{4}$ siliginis. Pro pulsu campanarum a singulo pari 1 libonem panis, ab instructione singulis pueri angariatim in alphabeto den. 25, in lectione et scriptura den. 35, in arithmetica den. 50, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus recogniti fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione instituere obligabitur. Titulo stolaris competentiae obveniunt [219]⁴⁹ a baptisate den. 5, ab introductione den. 5, a schaeda promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris den. 15, pro notariatus officio habet in fixo a communitate flor. 6, et a singulo pari 10 manipulos arundinis.

Agros tenet universim 4 primum in diverticulo Kiss-homok capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Joannis Visi et Michaelis Veisz. 2um In diverticulo Két ut köz capacem 1 metr. Pos. in vicinitate Andreae Vingler et Georgii Nagy. 3um In diverticulo Szyhoszu capacem 3 metr. Pos. 4um In diverticulo Ingolag capacem 2 metr. Pos. vicini sunt in utroque agri custodum pecorum communitatis. Pratum 1 possidet in vicinitate Andreae Vingler et Georgii Nagy capax proferendi 4 currus faeni tam hujus, quam etiam agrorum cultivatio incumbit ludirectori, excepta dumtaxat vectura, quam praestare tenetur communitas.

Domus parochialis e solidis materialibus structa, et in statu bono posita provisa est cubiculis 4, camera 1 et culina 1. Ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis ma-

⁴⁹ A lap elé utólag beragasztottak egy a marcaltői plébános fájárandósága ügyében kelt, 1927. április 20-án, Veszprémben lemásolt, egy oldalas, gépelt iratot („A m. kir. vallás- és közokt. miniszter 3884/1927.I.ü.o.sz.a. kelt s Veszprém vármegye alispánjához intézett leiratának másolata”). Rajta Preiffer János püspöki levéltáros aláírása és Rott Nándor püspök pecsétje.

nualibus et currulibus. Conservatio autem et reparatio privative ad parochianos. Domus scholaris ruinae proxima est, continet haec cubacula 2 et culinam 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio, quae tempestive adurgenda erit incumbit communitati.

De filialibus

Matri ecclesiae Marczal-Töiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 4 et praedia 2.

Prima filialis est possessio Oó-malomsok distans a matre $\frac{3}{4}$ horae datur in hac filiali ecclesia honori Sancti Ladislai dicata, quae ante 20 annos circiter ab acatholici recepta fuit.

Dotem habet in terris arabilibus consistentem tenet videlicet pro qualibet calcatura jugerum 1 capax 5 metr. Pos. in plaga Keszkenyei et vicinitate agri praedicantis Augustanae confessioni addictorum, cui adnexum est pratum unum exiguum capax proferendi 1 currum circiter faeni. Administratio proventus hujus ecclesiae deinceps tractanda erit methodo in matre praescripta.

Sacra ejusdem supellex sequens est: calix 1 cum 1 patena, casula 1 cum suis appertinentiis, alba 1, superpelliceum, missale 1, organum destructum, quod curare reparari studebit parochus, cathedra, sedes campana una libr. 10.

De obligatione et proventu parochi

In hac ecclesia filiali occasione nonnisi patrocinii [220] ecclesiae et dominica infra octavam Corporis Christi divina fer parochum peraguntur, obligatur nihilominus ad infirmos quandocumque vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Proventum annuum lecticalem percipit in aere parato a pari singulo flor. 1. Stolaris obventio eadem est, quae in matre.

De scholae rectore

Scholae rector idem huic filiali servit, qui in matre residet, obventionem stolarum eandem habet, quam in matre. Lecticalem autem pecuniam percipit a singulo pari 12 cruc.

Secunda filialis est possessio Uy malomsok distans a matre $\frac{3}{4}$ horae.

Tertia est possessio Görsön distans una hora.

Quarta est possessio Acsád distat a matre 2 horis.

Quinta filialis est praedium Ponyvád distans a matre 3 quadrantis horae.

Sexta filialis est praedium Leczháza distans a matre perinde $\frac{3}{4}$ horae.
In nulla datur ecclesia aut campana.

De parochi obligatione et proventu

Eadem est in omnibus his filialibus parochi obligatio, ut videlicet ad infirmos, dum vocatur, diligenter excurrat, iisdem sacramenta necessaria tempestive ministret, et si qui decesserint, ritu Catholico sepeliat, prout et iam parochum munere suo pastoralis rite defunctum fuisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Annuam obventionem lecticalem in Uy malomsok percipit ex aere parato a singulo pari den. 25. In reliquis filialibus ultra stolam in matre usitatam, nihil hactenus percepit.

De scholae rectore 2025

Nullus in his filialibus residet scholae rector, sed pro occurrente necessitate possessionis matris ludimagister deservit, qui stolarem obventionem pro casu illo eodem modo percipit, quemadmodum in matre.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 279, incapaces 99, Augustanae confessioni addicti 49.

In filiali Oo malomsok capaces confessionis 64, incapaces 23.

In filiali Ujmalomsok capaces confessionis 14, incapaces 8 Catholici.

In filiali Görsön Catholici confessionis capaces 25, incapaces 15.

In filiali Acsád capaces confessionis ...⁵⁰ incapaces ...⁵¹.

In filialibus praediis Ponyvád et Leczházo capaces confessionis 15, incapaces 9 religionis Catholicae. [221]

Populus hic tam in matre, quam etiam filialibus constitutus, devotus est, et in ecclesia diebus potissimus festis et dominicis frequens, rosarium sub sacro

⁵⁰ Nincs szám beírva.

⁵¹ Nincs szám beírva.

clara voce alio praeorante hactenus non recitabatur, nec piae cantillenaе [!] de Sanctissima Trinitate per populum concinebatur. Deinceps autem juxta piam diaecesis hujus nostrae consuetudinem, et rosarii clara voce recitationem, et piarum praesertim de Sanctissima Trinitate cantilenarum cum populo concentum sub sacro parochus introducet. In fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam malitia vel fragilitate deliquisse observentur, ad eos coercendos parochus dominalem vel magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis exacte satisfacit. Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem zelo prioris parochi abjurata haeresi, et relicto Judaismo conversi sequentes reperiuntur: et quidem numero 2 ambo, Augustanam confessionem abjurarunt itidem. Omnes hi matriculae parochiali cum designatione aetatis et loci originis inscripti habentur. Deinceps autem si qui fidem Catholicam amplecterentur, ea occasione observabit diligenter parochus, ut duorum vel trium in qualitate testium professioni fidei praesentium nomina perinde eidem matriculae parochiali inserantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti reperitur in hac parochia sub cura et directione parochi existens, nullum autem hospitale pauperum, nec religiosus ordo.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica et adjurata, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Existit etiam locus opportunus pro defunctorum inhumatione recenter extra septa ecclesiae et possessionis in matre excisus, in reliquis vero filialibus jam antea extra septa possessionum constitutus et benedictus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli inveniuntur, sed mutuo sibi invicem hoc officium charitatis fideles praestant. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae N[agy]-Gánnensis die 3ª mensis Maii 1779°
peracta. [222]

De statu ecclesiae

Mater ecclesia N-Gánnaiensis e ligneis materialibus aedificata et benedicta, dicata est Sancti Josephi honori, erecta a loci communitate, in qua habetur

altare 1 non consecratur, sed lapide portatili bono et integro tribus item map-pis ac antependio instructum.

Dotem nullam habet, proventum annuum percipit partim ex elemosyna marsupiali, piis fidelium oblatiis, diversis item paenalitatibus, et pulsu campanae, partim autem ex interusurio summae capitalis flor. 182 den. 25 erga legalem censum apud parochianos elocatae, actu numerat in aere parato flor. 16 den. 69. Datur etiam agellus unus ad jura ecclesiae pertinens capax 2 metr. Pos. Kirchen karten dictus qui cultivatur per parochianos, unde annuos circiter 5 flor. percipit. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem aedituum, qui singulis annis praesente parocho et districtuali vice-archidiacono rationes reddit, deinceps hu jusmodi ratiocinio dominalem quoque officialem, et loci aliquot seniores juratos interesse oportebit.

Sacram supellectilem habet sequentem: calicem 1 cum patena, ciborium 1, monstrantiam 1, pixides 3 deauratas, casulas 5 cum requisitis appertinentiis, albas 2, amictus 3, corporalia et purificatoria, quae omnia munde et integre cum ecclesia, quantum desolatus hujus status admittit asservantur. Reperiuntur ad haec vexilla, cathedra, sedes, cruces 2, quarum una est lignea, altera aerea, missalia urceoli, campana una appendens 80 libr.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, prout sacri quoque liquores temporibus praescriptis renovantur, et venerabile etiam sacramentum singulis binis hebdomadis tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communionem noviter conficitur recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum, ac convenientem pro conservatione reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galantha, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium debite adimplet.

Una capella publica in Kiss-Ganna ex solidis [223] materialibus pietate populi extructa, et honori Sancti Vendelini dicata nullum autem oratorium privatum intra ambitum hujus parochiae existit.

De parocho, ejus obligatione et proventu

Parochus est Antonius Korporics,⁵² annorum 30, callet linguas Hungaricam et Germanicam in matre perinde, ac filialibus Germanico idiomate deservit,

⁵² Korporics Antal (†1787). PFEIFFER, 1987. 625.

studia theologica Jaurini absolvit, canonice investitus et installatus est. Curam animarum gerit 6 annis.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam suam personam pertinent, sequentes sunt: Scriptura Sacra Latino et Germanico idiomatibus, Theologia moralis Anacleti Reiffenstul, Medulla theologiae moralis p. Busembam, Jus ecclesiasticum p. Pichler, Conciones p. Billó in 4 tom., Conciones et catecheses p. Schmit in 2 tom., Conciones Tausch in 4 tom., Concilium Tridentinum, Homiliae Sancti Chrisostomi, Conciones p. Simonis a Beata Virgine in 4 tom., deest adhuc Catechismus Romanus parochus admodum necessarius quem proxime sibi studebit parochus comparare.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina deinceps inchoabit hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a a festo autem Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus in omnis pro concione dicit, et juventutem in fidei rudimentis hora 2 1/2^a pomeridiana catechizat, et postea vespas vel lytanas cum populo servat, a sacro lecto nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminencia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta praescriptum sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis doctrina Christiana examinat.

Sacramenta petentibus alacriter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia et cultus significatione ad infirmos deferret, imposterum autem dum [224] temporum et casuum occurrentium circumstantiae patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut ista impedito, quocumque alio cum pulsu tintinabuli deferret, quo facto fidelibus suis majoris devotionis, et in augustum hoc mysterium venerationis argumentum praestabit, lampas coram venerabili in ecclesia non alitur.

Proventum annuum lecticalem percipit sequentem: de frumento lecticali a quolibet hospite sine discrimine sessionum metr. 1, cribratae siliginis in aere parato autem ab omni pari cruc. 36. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 18, ab introductione cruc. 9, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura adulatorum cruc. 30, minorum cruc. 15, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil annue praestant aliud.

Agros habet universim capaces 50 metr. Pos. in 3 calcaturas distributos, signanter autem pro una calcatura, quae juxta viam ad possessiones Polán et

Kiss-Löd ducentem sita est, sequentes sunt: 1^{mus} Klein aker capax 1 1/2 metr. Pos. 2us Pründl-aker capax 2 metr. Pos. 3us Polaner aker capax 4 metr. Pos. 4us 14 Klaser aker capax 9 metr. Pos. 5us Kisslöder aker capax 2 1/2 metr. Pos. in omnibus his agris vicini sunt Antonius Lithauer et Volfgangus Hoffner. 6us Ozveiteskleinen aker capax 1 1/2 metr. Pos. in omnibus his agris vicini sunt ludimagister et Georgius Aninger. Pro alia calcatura sequentes: 1us Hauf aker capax 2 1/2 metr. Pos., 2us Nene aker capax 3 metr. Pos. 3us Langeaker capax 5 metr. Pos. 4us Bircken aker capax 3 metr. Pos. vicini sunt iidem, qui in superioribus agris. Pro tertia calcatura: 1us Berg aker capax 3 metr. Pos., 2us Mitter aker capax 3 metr. Pos. 3us Kupper aker capax 2 metr. Pos. 4us Grosse aker capax 8 metr. Pos. Agri hi quoque in eadem cum reliquis vicinitate existunt.

Prata tenet sequentia: 1um Ad limites Kupp possessionis cis rivulum Vitve [!] vulgo Kleine viesen in vicinitate Volfgangi Hofner et Antonii Lithauer. 2um Bruchen viesen nuncupatum in vicinitate Antonii Lithauer et Andreae Suppán. 3um Aequae Bruken Viesen dictum in vicinitate Volfgangi Hofner et Georgii Aninger. Prata haec insimul capacia sunt proferendi 4 currus faeni. 4um In sylvis versus possessionem Polyán Körös viesen dictum. 5um Grosse-Wiesen nominatum. 6um Schafner viesen in 3 his [225] posterioribus vicini sunt Volfgangus Hoffner et Antonius Lithauer insimul capacia sunt procreandi 2 currus faeni. Tam agrorum, quam etiam pratorum praerecensorum cultivatio fructuumque invectio pertinet ad parochianos. Praeter haec habet cauleta 2 juxta rivulum Vitve in vicinitate Antonii Lithauer et Jacobi Sturpi, Volfgangi item Hofner et Marci Gerdenics prout etiam hortum unum e regione domus parochialis vulgo Hauszgarten nuncupatur.

In qualitate foundationis perpetuae habet annue persolvenda 6 sacra fundationalia singula a den. 50, summa fundationalis consistit in capitali 22 flor. erga legalem censum elocatorum.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Georgius Gracinger, annorum 21, Catholicus nonnisi elementarem classem emensus est, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia sui officii doctrina competente instructus est, officio suo bene fungitur, tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanae in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est. Nec in vini potu excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam lecticalem obventionem percipit in aere parato a singulo pari cruc. 12, de frumento 1/4 siliginis ab instructione puerorum flor. 8, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut ad annum stipendium persolvendum concurrere nequeant, eos gratis absque

ullius mercedis desumptione docere obligabitur, titulo stolaris obventionis a baptismo den. 5, ab introductione den. 5, a comitiva funeris aduultorum den. 20, minorum den. 10, a copulatione matrimoniali cruc. 7.

Agros tenet duos, unum possessioni proximum versus Polány vulgo Hauß aker dictum capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Adami Reiczert et agri communitalis, alterum versus possessionem Kiss-Löd capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Georgii Aninger et agri communitalis.

Pratum unicum habet capax proferendi currum 1 faeni in vicinitate Georgii Leütner, agrorum cultivatio et frumenti invectio incumbit parochianis, prati vero defalcatio, et reliqua cultura ipsi ludimagistro.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu bono constituta, provisa est cubiculis 3, camera 1 et culina 1, ejusdem aedificatio spectat ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus. Conservatio autem, et reparatio privative [226] ad communitalatem. Domus scholaris in statu mediocri posita continet 2 cubacula, cujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitali.

De filialibus

Matri huic ecclesiae N[agy]-Gannaiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 2.

Prima filialis est possessio Kiss-Ganna distans a matre 500 nonnisi passibus. Datur in hac filiali ecclesia vel potius capella publica per communitalatem loci anno 1768° erecta, et honori Sancti Vendelini dicata.

Dotem defixam nullam habet, annum autem proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, pulsuque campanae, partim vero ex interusurio summae capitalis flor. 37 den. 72 erga legalem censum elocatae tenet etiam agellum unum capacem 2 metr. Pos. in vicinitate agri communitalis, et viae ad Kovácsi ducentis unde annuos 4 flor. et 50 den. accipit. Administratio proventus ecclesiae tractetur methodo in matre ecclesia praenotata.

Sacra hujus ecclesiae supellex sequens est: calix 1 cum 1 patena, casulae 3 cum appertinentiis, albae, amictus purificatoria, corporale, urceoli, missale et campana 1 appendens cent. 1 et libr. 50.

De obligatione et proventu parochi

In hac ecclesia filiali parochus obligatur divina peragere omni tertio die dominico recurrente. Praeterea quandocumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis tempestive providere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre.

De scholae rectore

Scholae rector est idem, qui in matre. Annuat obventionem lecticalem percipit a singulo pari congruam $\frac{1}{4}$ metr. siliginis et den. 20, ab inquilinis den. 20 stolaris competentia eadem est, quae in matre.

Secunda filialis est possessio Döbrönte distans a matre $\frac{1}{2}$ hora, in qua nec ecclesia, nec campana habetur.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, [227] solerter excurrat, iisdem sacramenta necessaria tempestive ministret, et si quem diem supremum obire contigerit, ritu a sancta matre ecclesia praescripto sepeliat, prout etiam parochum munere suo pastoralis in hac, cum etiam superiore filiali, et matre possessionibus rite functum fuisse e publico parochianorum suorum superinde perhibito testimonio compertum fuit. Proventum annuum lecticalem perinde ac stolarum conformiter percipit, sicut in matre et superiore filiali.

De scholae rectore

Scholae rector est ille idem, qui in matre, et filiali Kiss-Ganna, hic titulo annuae lecticalis obventionis percipit a singulo pari den. 20 et stolam in matre et filiali Kiss-Ganna praestari solitam, a functionibus stolari solutioni obnoxiiis desumit.

De parochianis, et horum obligatione

In matre numerantur animae capaces confessionis 337, incapaces 325.

In filiali Kiss-Ganna capaces confessionis 120, incapaces 205.

In filiali Döbrönte capaces confessionis 148, incapaces 192, omnes tam in matre, quam etiam filialibus sunt Catholici.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, sub sacro rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit in fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit, nullus a fide Catholica apostata, nec ad eandem zelo moderni parochi abjurata haeresi conversi reperiuntur, cum omnes Catholicae religionis intra ambitum hujus parochiae existant, si tamen deinceps accideret, quempiam Catholicam religionem profiteri observandum veniet parochio, ut duo vel tres in qualitate testium depositioni professionis fidei praesentes constituentur, eorundemque nomina perinde ac ejusmodi conversorum matriculae parochiali cum designatione aetatis, et loci originis diligenter inserantur.

Datur confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi quemadmodum et alia congregatio catechetica, nullum autem hospitale pauperum, nec religionis alicujus probatae ordo.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica, et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu [228] sufficienter instructa existit etiam pro inhumatione defunctorum locus opportunus quamprimum benedicendus extra septa possessionum positus, vespilones quoque designati sunt, quibus ex officio incumbit mortuorum corpora inhumare. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Nyáradiensis die 4ª Maii 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Nyárádiensis e solidis materialibus structa et benedicta dicata honori Sancti Joachim erigi caepit impensis excellentissimi domini comitis Francisci Eszterházy de Galantha deducta ad integritatem, et dote etiam provisa per excellentissimum dominum comitem Carolus Eszterhazy de Galantha, habetur in ea altare non consecratum, sed lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum.

Dotem consistentem habet in terris arabilibus $\frac{1}{2}$ sessionem colonicalem efficientibus agri hi pro singula calcatura capaces sunt 11 metr. Pos. et quidem pro una calcatura in continuo omnes sunt in diverticulo Cser tető nominato in vicinitate agrorum parochialium, et viae ad Szalok ducentis, pro alia calcatura

sequuntur hoc ordine: 1^{mus} In plaga Öreg malom utra düllöben capax 3 metr. Pos. in vicinitate agri ludimagistri, et pratorum plurium incolarum. 2us In diverticulo Sedre düllö capax 3 metr. Pos. in vicinitate agri parochialis et viae regiae. 3us In diverticulo Holt bítvaro düllö capax 3 metr. Pos. in eadem vicinitate. 4us In diverticulo Dereskei utra düllö capax 3 metr. Pos. in eadem vicinitate.

Pratum pertinet ad eandem ecclesiam unum capax proferendi 4 currus faeni in plaga Hársos-alla situm in vicinitate prati parochialis cultivantur haec omnia per parochianos. Ex praerecensitis agris, et elemosyna marsupiali proventum annuum percipit, nec activa debita habet, nec passivis oneratur, actu numerat in aere parato flor. 34. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem curatorem, qui annis singulis deinceps coram officiali dominali, locique senioribus aliquot juratis rationes reddet parocho.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 2 in cuppa argenteos et deauratos cum 2 patenis, [229] ciborium unum aereum deauratum, monstrantiam unam aeream deauratam, pixides duas, unam pro deferendo sacro viatico ad infirmos ex aere, alteram ex stanno pro conservandis sacris liquoribus, casulas 5 cum omnibus appertinentiis, albas 3, amictus 4, purificatoria 15, corporalia 5, strophia 5, lintea 3, superpellicea 2, mappulas 3, missalia 2, urceolos 4, quae omnia una cum ecclesia munde et integre pro decore domus Dei asservantur.

Ad haec reperiuntur vexilla 2, ritualia 2, liber Evangeliorum 1, quadrati 2, vestes duplices pro pueris ministrantibus, cathedra, sedes, organum commodum, tintinabulum 1, vascula 2 pro aqua benedicta, candelabra lignea inaurata 6, sepulchrum Christi Domini pro feria parasceves applicari solitum cruces lignae 3, campanae 2, quarum una appendit cent. 1 et 3 libr., altera 65 libr.

Existit etiam fons baptismalis in presbyterio ecclesiae loco proinde conveniente sub bona clausura, quemadmodum, et sacri liquores in loco decente conservantur, temporibusque praescriptis renovantur. Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singulis binis hebdomadis noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum et aptum reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galantha, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium in omnibus rite adimplet, nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De paracho, ejusque obligatione

Parochus est Georgius Simon,⁵³ annorum 45, callet linguam Hungaricam et Germanicam mediocriter in matre et filialibus ordinarie Hungarica lingua deservit, subinde autem occurrente necessitate, et Germanica, studia theologica Jaurini absolvit, canonice investitus et installatus est, curam animarum exercet 21 annis.

Libri, quibus provisus est et ad propriam suam personam pertinent, sunt sequentes: Scriptura Sacra [230] Hungarico idiomate, p. Anacleti Reiffenstul Theologia moralis, p. Busembaum Theologia moralis, p. Gabrielis Antoine Theologia dogmatica, p. Pichler Theologia polemica ejusdem Candidatus jurisprudentiae, Conciones Petri Pázmán, Stephani Csete Conciones, Stephani Illés Conciones, Stephani Landovics Conciones, Sigismundi Csuzi Conciones, Pauli Baranyai Conciones, Raphaelis Delaminecz Conciones, Friderici a Jesu Conciones, Tomae Stapletonii Conciones, Ignatii Klauz Spicilegium concionatorum, Sermones Petri Chrysologi, Catechismus Romanus, Matthiae Heinpak Praxis catechetica, Petri Ludovici Dancs Institutiones doctrinae Christianae, Laurentii Berti Historia ecclesiastica, p. Redlhamer Logica et Methaphysica, p. Joannis Zanchi Universa philosophia. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et domesticum protocollum, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, singulis festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a his diebus inomisse pro concione dicit, et juventutem in fidei rudimentis pomeridianis horis catechizat, tum vesperas, vel lytanias cum populo servat, festa et jejunia proxime imminencia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam Sacri Tridentini concilii ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e doctrina Christiana examinat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit, sacrum quoque viaticum cum omni alias decentia, et cultus significatione sine lumine tamen ad infirmos defert, imposterum dum circumstantiae temporum et occurrentium casuum admiserint, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore, vel hoc impedito

⁵³ Simon György (†1812). PFEIFFER, 1987. 912.

quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferet, lumen coram venerabili in ecclesia non alitur, curabit parochus ut ad minus sub divino officio diebus festis et dominicis ardere possit. [231]

De proventu parochi

Annum lecticalem proventum percipit in aere parato a singulo hospite den. 30, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos., ab inquilinis aeris parati den. 15, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. Titulo ordinariae stolae a baptisate den. 30, ab introductione den. 15, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura seniorum den. 50, juniorum den. 25, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab extraneis, et qui nihil aliud annue praestant.

Agros possidet numero 7, primum in plaga Csertetö capacem 20 metr. Pos. in vicinitate ecclesiae et ludimagistri. 2um In diverticulo Kendertelek capacem 2 metr. Pos. in vicinitate ludimagistri et Joannis Gerencser. 3us In diverticulo Öreg malom utra düllö capacem 22 metr. Pos. in vicinitate Stephani Szántó et Joannis Stepinger. 4um In diverticulo Holt bit váró düllö capacem 15 metr. Pos. in vicinitate ludimagistri et ecclesiae. 5um In plaga Derecskei utra düllö capacem 12 metr. Pos. in vicinitate eadem. 6um In diverticulo Sedre düllö capacem 12 metr. Pos. in eadem vicinitate. 7um In diverticulo Atól capacem 10 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Németh et viae regiae. Agri hi omnes cultivantur per parochianos Nyaradienses Catholicos aequae ac acatholicos.

Prata duo tenet, unum secus fluvium Bitva capax procreandi 7 currus faeni in vicinitate ecclesiae et ludimagistri, alterum in eodem loco paulo inferius situm in vicinitate Stephani Szántó et Stephani Morocz capax proferendi 4 currus faeni, horum prius tenentur falcare faenum colligere et invehere parochiani Nyáradienses incolae tam Catholici, quam acatholici, posterius vero falcatur per filialistas Dereskeienses ex una, ex altera autem parte Dabronienses incolae.

Praeter haec ab omni hospite jugalibus pecoribus proviso accipit unum currum lignorum focalium, qui obligantur annis singulis ad agros parochiales duos currus fimi evehere.

Pia legata in qualitate perpetuae foundationis non habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Kreskó, annorum 25, absolutus grammata, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum occasione qua-

rumlibet circumstantiarum ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini [232] excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum lecticalem percipit in aere parato a singulo hospite den. 12, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos., ab inquilinis parati aeris den. 6, de frumento $\frac{1}{8}$ metr. Pos. Titulo stolaris obventionis a baptismo den. 5, ab introductione den. 5, a copulatione matrimoniali den. 12, ab instructione singuli pueri angariatim den. 25, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum huiusmodi stipendium persolvere nequeant, eos tenebitur gratis absque ullius mercedis desumptione instruere, a pulsu campanarum habet ex mola Nyarád 1 metr. tritici et 1 siliginis.

Agros habet $\frac{1}{2}$ colonicalem sessionem efficientes insimul capaces pro qualibet calcatura metr. Pos. 11 collocantur omnes in vicinitate agrorum parochialium, cultivatio omnium incumbit parochianis possessionis Nyarad incolis tam Catholicis, quam etiam acatholicis.

Prata perinde ad $\frac{1}{2}$ sessionem approportionata tenet capacia procreandi 4 currus faeni in vicinitate pratorum parochialium, cultivatio incumbit iisdem parochianis, lignorum focalium currus 10 a communitate quotannis accipit.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu comodo constituta, provisa est cubiculis 3, culina 1, camera 1, cellario 1, stabulis 2. Ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus. Conservatio autem et reparatio privative ad parochianos.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata et in statu misero posita continet cubiculum 1, culinam 1, cameram 1 et stabulum 1, hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Nyáradiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 8 et praedia 2.

Prima filialis est possessio Borsos-Györ distans a matre una hora nulla habetur in hac filiali ecclesia nec campana.

Secunda filialis [est] possessio Derecske distans a matre $\frac{1}{2}$ hora perinde nulla datur ecclesia, nec campana. [233]

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in his filialibus parochus habet sibi incumbentem obligationem, quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepelet.

Proventum annuum lecticalem aequae ac stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre cum hac differentia, quod a sepultura absque distinctione obveniant den. 50.

Agros in filiali Borsós-Györ tenet 8 jugera efficientes: 1um In plaga Fürke nuncupata capax 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Farkas et Martini Horváth. 2um In eadem plaga et vicinitate Francisci Varga junioris et Ladislai Dancs capax 2 metr. Pos. 3um In eadem plaga, et ejusdem capacitatis in vicinitate Francisci Tóth et Francisci Kutasy. 4um In plaga Bozotra dülő capax 2 metr. Pos. vicini ejus sunt Andreas et Joannes Borócz. 5um et 6um Középdülő capacia 4 metr. Pos. in vicinitate opilionis et Georgii Farkas. 7um et 8um In plaga Rétre dülő, horam vicini sunt ludimagister et Ladislaus Dancs capiunt metr. Pos. 4, cultivantur per filialistas ejusdem possessionis incolas.

Accipit praeterea a communitate 4 currus faeni singulis annis. Derezkeiensis insuper tenentur unius diei manualementem laborem tempore messis, vel fossurae praestare.

De scholae rectore

Ad utramque hanc filialem ille idem scholae rector deservit, qui in matre residet, annuam obventionem lecticalem et stolarem eodem modo percipit, sicut in matre.

Tertia filialis est possessio Daka distans a matre $\frac{3}{4}$ horae datur in hac filiali ecclesia memoriae Passionis Domini dicata ante plures annos ab acatholicis recepta, quae dotem quidem nullam, nec annuum proventum alium, quam unice marsupialem habet. Administratio reddituum licet tenuiorum tractanda erit proportionate ad praescriptum in matre ecclesia.

Sacra ejusdem supellex sequens est: calix 1 aereus inauratus cum 1 patena, ciborium 1, monstrantia 1, pixis stannea 1 pro sacris liquoribus, casulae 3 cum omnibus appertinentiis, albae 2, superpelliceum 1, mappae 3, strophia 3, urceoli vitrei 2, missale 1, rituale 1, vexilla 2, tintinabulum 1, vasculum pro aqua benedicta 1, aspersorium 1, campana 1 circiter 1 cent. appendens. [234]

De parochi obligatione et proventu

Praeterea, quae vi muneris pastoralis incumbunt parochi, obligatur insuper in hac filiali divina peragere quolibet tertio die dominico recurrente. Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, sicut in matre cum hac unice distinctione, quod a sepultura sine discrimine aetatis habeat den. 50.

Agros pro singula calcatura habet 3 et quidem sequentes: pro una calcatura 1um et 2um in diverticulo Alsó kert alla capaces 4 metr. Pos. in vicinitate fabri ferrarii localis et Joannis Császár. 3um In diverticulo Bodaharasztra dülö capace 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Orbán et Francisci Császár. Pro altera calcatura 1um et 2um in diverticulo Répaszer capaces 4 metr. Pos. in vicinitate Georgii Orbán et Joannis Császár. 3um In diverticulo Kisskutra dülö capace 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Orbán et Georgii Kocsis omnes hi agri cultivantur per filialistas hujus possessionis incolas.

Accipit praeterea quotannis a communitate 3 currus faeni et a singulo hospite currum 1 lignorum focalium.

De scholae rectore

Idem scholae rector ad hanc filialem deservit, qui in matre residet, annuam lecticalem obventionem sequentem percipit ab omni hospite ex aere parato den. 6, de frumento $\frac{1}{8}$ partem metr. Pos., ab inquilinis autem parati aeris den. 3, de frumento $\frac{1}{16}$ partem metr. Pos. Stolaris competentia de reliquo est eadem, quae in matre cum hac dumtaxat distinctione, quod a comitiva funeris obveniant den. 25.

Quarta filialis est possessio Mezö-Lak distans a matre una hora, nulla habetur hic ecclesia, nec campana.

Quinta filialis est possessio Békás distans a matre una hora perinde absque ecclesia et campana.

Sexta filialis est possessio Mihályháza distans a matre $\frac{1}{2}$ hora aequae sine ecclesia et campana.

De parochi obligatione et proventu

Nullam aliam in his filialibus parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos dum vocatur, alacriter et tempestive excurrat, iisdem sacramenta necessaria ministret, et si quos decedere contigerit, ritu Catholico sepeliat. Annuum lecticalem et stolarem proventum in posteriore filiali Mihályháza cum illa proportionem percipit [235] quemadmodum in filiali possessione Dáka in duabus autem reliquis stolarem solummodo obventionem habet. Ad haec Mihályházienses tenentur annis singulis unius diei manualementem laborem tempore messis, et fossurae praestare.

De scholae rectore

Ad has quoque filiales idem scholae rector pro occurrente casu necessitatis deservit, qui in matre possessione existit, is nonnisi eundem stolarem proventum annuum percipit, cum hac unice distinctione, quod pro funeris comitiva accipiat den. 25.

Septima filialis est possessio Dabron distans a matre una hora datur in hac possessione ecclesia impensis pp. Paulinorum conventus Papensis erecta, et honori Sancti Laurentii martyris dicata.

Dotem nullam habet, nec proventum aliunde, quam ex oblatiis fidelium percipit, sacra suppellectili provisa est sequente: calice uno aereo inaurato cum una patena, monstrantia una aerea inaurata, casulis 4 cum universis appertinentiis, albis 2, superpelliceo 1, cruce 1, mappis 3, strophis 3, purificatoriis 3, corporalibus 2, urceolis vitreis 2, tintinabulo 1, vexillo 1, missali 1, rituali 1, libro Evangeliorum 1, vasculo 1 pro aqua lustrali, aspersorio 1, campanis 2, quarum ambae appendunt singillative 80 circiter libr.

De parochi obligatione et proventu

Nunquam alias, nisi in festo patrocinii obligatur parochus in hac filiali ecclesia divina peragere semper autem dum vocatur, ad infirmos excurrere, illos sacramentis necessariis providere, et mortuos sepelire. Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, sicut in filiali Dáka.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Gál, annorum 60, absolutus principista, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia sui muneris doctrinam sufficientem habet, hanc institutioni juvenis debite applicat, in cantu populo satisfacit, pulsus campanarum matutinus, meridianus et vespertinus incumbit ludirectori Augustanae confessionis, unde accipit a communitate 6 metr. Pos. frumenti, contra tempestates autem pulsat ludimagister Catholicus cum populi satisfactione, is morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec in alio aliquo vitio notatur.

Habet annue a quolibet hospite aeris parati den. 15, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos., ab inquilinis autem, et famulis conjugatis den. 15 et $\frac{1}{4}$ metr. Pos., de frumento ab instructione singuli pueri angariatim den. 25, respectu [236] pauperiorum vero adolescentum absque mercede instituendorum observabit

regulam in matre prae-notatam, a comitiva funeris den. 12, a cantu sub sacro de requiem den. 25, a schæda promulgationis den. 12.

Agros tenet pro una calcatura 3, omnes in diverticulo Patak közepső dűlő capaces 6 metr. Pos. in vicinitate Joannis Gögös et prædicantis ministri Dobroniensis. Pro altera calcatura duos, quorum unus situatur in diverticulo Alsó csöglei utra dűlő in vicinitate Stephani Molnár et agrorum dominalium, alter est in eodem diverticulo et vicinitate Michaelis Gergely et sylvae adjacentis, ambo capaces sunt insimul 5 metr. Pos. Præter hos agros adhuc unum possidet pro vernali insematura in plaga Halagosra dűllő capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Molnár et agrorum dominalium.

Prata duo habet: 1um In loco Hályagos melléke capax proferendi 2 currus faeni in vicinitate Michaelis Tóth. 2um In plaga Szentréti dicta capax proferendi exiguos circiter 3 cumulos in vicinitate ludimagistri acatholici et prati dominalis, tam prata hæc, quam etiam agri superius relati cultivantur per filialistas Dabronienses.

Praestat præterea singulus hospes quotannis unum currum lignorum focalium et 4 currus fimi per ludimagistrum procurandi ad agros ejusdem evehit.

Domus scholaris linea est, et stramine tecta provisæ cubiculo, culina, camera, stabulo 1, in statu commodo posita, ejus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit incolis Catholicis Dabroiensibus [1].

Octava filialis est possessio Aláson distans a matre $\frac{5}{4}$ horæ.

Nona filialis est prædium Podár distans a matre $\frac{5}{4}$ horæ.

Decima est prædium Tima distans una hora in nulla harum filialium datur ecclesia vel campana.

De obligatione et proventu parochi

Nulla alia parochus in his filialibus incumbit obligatio quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, diligenter excurrat, iisdem necessaria sacramenta administret et mortuos sepeliat, prout etiam eundem munere suo parochiali rite defunctum fuisse e publico parochianorum suorum superinde perhibito testimonio compertum fuit. Annuam lecticalem et stolarem obventionem in Aláson percipit, sicut in reliquis praeexpositis filialibus, et unius præterea diei laborem manuum tempore messis, vel fossurae præstant hujus filialis possessionis incolae, in duobus reliquis prædiis stolam communem accipit. [237]

De scholae rectore

In his quoque filialibus pro emergente circumstantia matris possessionis ludimagister deservit, qui eandem obventionem stolare habet, quemadmodum in filialibus Mezölak et Bekás.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae religionis Catholicae capaces confessionis 200, incapaces 96, Helveticae confessionis universim 372, Augustanae confessionis 2.

In filiali possessione Borsos-Györ Catholici confessionis capaces 52, incapaces 23, Helveticae confessioni addicti 101.

In filiali possessione Dereczke Catholici confessionis capaces 105, incapaces 54, Augustanae confessionis 11.

In filiali possessione Daka Catholici confessionis capaces 47, incapaces 28, Helveticae confessioni addicti 200.

In filiali possessione Mezölak Catholici confessionis capaces 50, incapaces 23, Augustanae confessionis 25.

In filiali possessione Bekás Catholici confessionis capaces 32, incapaces 15, Helveticae confessionis 63.

In filiali possessione Mihályháza Catholicae religionis confessionis capaces 48, incapaces 26, acatholici 58.

In filiali possessione Dabron Catholici confessionis capaces 133, incapaces 79.

In filiali possessione Aláson capaces confessionis 48, incapaces 35, Helveticae confessioni addicti 49.

In filiali praedio Podár Catholici confessionis capaces 9, incapax nulla, acatholicae 10.

In filiali praedio Tima Catholici confessionis capaces 8, incapaces 3.

Populus hic, qua parte Catholicus est, satis devotum se exhibet, et in frequentanda ecclesia dum ruralibus laboribus non detinetur diligentem, sub sacro dum majori numero concurrat, rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est. Gravioribus et publicis criminibus obnoxius non est, si qui etiam fragilitate vel malitia nonnunquam deliquisse comperiantur, ad eos coercendos parochus operam suam impendit, et dominalem vel magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis paucis exceptis satisfacit, hos etiam parochus seriis [238] suis pastoralibus monitis, ac cohortationibus ad implementum adducere sataget,

et si mediis his nihil profecerit, magistratualem auctoritatem ad ejusmodi personas plectendas interpellabit.

Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem abjurata haeresi zelo moderni parochi reperiuntur conversi numero 14, omnes hi cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali inserti habentur. Deinceps observandum veniet occasione conversionis hujusmodi, ut duo vel tres in qualitate testium depositioni professionis fidei praesentes constituentur, eorumque nomina perinde matriculae parochiali diligenter inscribantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti datur in hac parochia sub cura et directione parochi constituta, nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Reperiuntur in hac parochia obstetrices 3 Catholicae et 5 acatholicae, omnes adjuratae, et ad rite, valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam tam in matre, quam etiam filialibus pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedicendus, ubique alibi extra septa possessionis et ecclesiae (unice in possessione Daka intra cincturam ecclesiae) positus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli habentur, sed mutuo sibi invicem hoc officium charitatis praestant fideles. Caeterum etc. etc.

e-archivum
CANONICA VISITATIO
ecclesiae et parochiae Noszlopiensis die 6ª Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Noszlopiensis e ligneis materialibus structa, nunc ruinae proxima et benedicta, dicata honori Sanctissimi nominis Beatae Mariae Virginis erecta est impensis excellentissimi domini comitis Caroli Eszterházy de Galantha 1767° in qua habetur altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum.

Nomine dotis habet agros jugera 9 constituentes: 1mo [239] sunt in diverticulo Hosszu-berek jugera 3 capacia insimul 9 1/2 metr. Pos. in vicinitate Francisci Ács et ludimagistri Catholici. 2° In eodem loco itidem jugerum unum capax 2 metr. Pos. in vicinitate Petri Bajnai et ludimagistri Catholici. 3° In diverticulo Közepdülő jugera 4 capacia insimul 8 metr. Pos. in vicinitate ludimagistri Catholici et Stephani Kapocsi. 4° In diverticulo Szilva Berekben

vocato jugerum unum capax 2 1/2 metr. Pos. ex oriente vicinus est Franciscus Ács, ab occidente Stephanus Gaál horum agrorum cultivatio fieri consuevit ecclesiae sumptibus.

Pratum habet unum in plaga Cseresnyes alat nuncupata 4 currus faeni proferendi capax, tam agros, quam pratum in arenda tenet Joannes Nemes incola Noszlopiensis erga annum 20 flor. censum. Ecclesiae rite persolvendum pratum hoc situm est in vicinitate Stephani Varjas et Petri Csuzi.

Annum proventum percipit partim e censu annuo memoratorum agrorum, partim vero ex elemosyna marsupiali, pulsuque campanae, ac inter usurio summae capitalis flor. 128 den. 70 apud sequentes elocatae signanter apud Josephum Körmendi flor. 64 den. 70, nobilem Paulum Sipós flor. 10, Franciscum Anchely flor. 6, Paulum Czikor flor. 10, Petrum Sipos flor. 35, Joannem Horváth flor. 3, actu in aere parato numerat flor. 56 den. 92. Administratio ecclesiae reddituum fit per ejusdem syndicum, seu curatorem, qui in praesentia districtualis vice-archidiaconi, et nonnullorum seniorum loci juratorum (deinceps dominalis quoque officialis) rationes reddit parochi.

Sacram supellectilem sequentem habet: calicem unum deauratum cum 1 patena, monstrantiam 1, ciborium 1, pixidem 1 argenteam, et interne deauratam pro sacro viatico ad infirmos deferendo et conservandis liquoribus sacris, casulas 3 cum omnibus appertinentiis, corporalia, purificatoria, superpellicea 2, quae omnia munde integre servantur. Ad haec habentur vexilla 3, umbella 1, missalia 2, campana una appendens cent. 1 et libr. 18.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura una cum sacris liquoribus, qui temporibus praescriptis renovantur, prout Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione intra binas hebdomadas noviter [240] conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis pro singula septimana praeparantur, et in locum aptum et siccum reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia potior dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galantha, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et patroni officium rite adimplere conatur, nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De paracho, ejusque obligatione

Parochus est Josephus Fekete,⁵⁴ annorum 30, callet linguas Hungaricam et Germanicam aequaliter, sola Hungarica in matre et filialibus deservit, studia theologica Jaurini absolvit, canonice investitus et installatus est, curam animarum gerit annis 6.

Libri, quibus provisus est et ad propriam parochi personam pertinent, sequentes sunt: Scriptura Sacra, Conciones Petri Pázmán, Conciones Gerardi et Francisci Coccia, Catechesis p. Pruger et Francisci Nagy, Catechismus Romanus, Theologia moralis p. Vojt, p. Ligorii et Hermanni, Busembaum, Concilium Tridentinum. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, quemadmodum et domesticum protocollum parochiale, cui benignas regias dispositiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus sermonem quoque sacrum inomisse ad populum dicit, et teneriorem juventutem in fidei rudimentis pomeridianis horis catechizat, ac etiam lytanias cum populo servat, festa et jejunia proxime imminencia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat, pro lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

Sacramenta petentibus sine defectu ministrat, nec [241] quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit, sacrum viaticum cum omni decencia, et cultus significatione ad infirmos defert, deinceps in quantum emergentium casuum et temporum patientur, saltem intra matrem possessionem ardente lumine, superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut quocunque alio deferet, lampas coram venerabili in ecclesia ob tenuiorem ejusdem penum non alitur, praenominatus parochus caeteroquin idoneus, certo tamen vitio notatus, ab hac parochia remotus est.

De parochiali proventu

Proventum annum lecticalem percipit in aere parato a singulo hospite den. 30, de frumento ½ cabulum siliginis metr. majoris ab inquilinis tam parati

⁵⁴ Fekete Mihály József. PFEIFFER, 1987. 403–404.

aeris, quam etiam frumenti dimidium, a quolibet autem hospite jugalibus pecoribus proviso currum unum lignorum focalium. Titulo stolae ordinariae a baptismo obveniunt den. 25, ab introductione puerperae den. 10, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacium den. 50, incapacium den. 25, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui ultra hanc nihil annue praestant parochi.

Agros 19 tenet: 1um et 2um In diverticulo Cseresnyes allában capaces 7 metr. Pos. in vicinitate Petri Csüri et Michaelis Horváth. 3um et 4um In eodem diverticulo capaces 4 metr. Pos. in vicinitate Mathiae Varga, 5um et 6um in diverticulo Hoszutelekben capaces 6 metr. Pos. in vicinitate Joannis Vargyas et Stephani Vargyas. 7um, 8um et 9um In diverticulo Soósban capaces 7 metr. Pos. in vicinitate Joannis Dósa et Stephani Gaál. 10um et 11um In diverticulo Szilva berek alat capaces 4 metr. Pos. in vicinitate Pauli Czikor et Stephani Uyvári. 12um et 13um In diverticulo Daraberdöben capaces 6 metr. Pos. in vicinitate Petri Csuri. 14um In diverticulo Kankata kuttyánal capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Petri Sikós et Petri Nemeth. 15um et 16um In diverticulo Bakomér capaces 7 metr. Pos. in vicinitate Georgii Balógh et Francisci Gazda. 17um, 18um et 19um In eodem diverticulo capaces 9 metr. Pos. in vicinitate Francisci Gazda et Samuelis Csizmadia.

Prata duo possidet: unum in diverticulo Kiss-Szél capax proferendi 8 currus faeni in vicinitate ludimagistri [242] Catholici et nobilis Michaelis Nagy in Csögle degentis, alterum in fine domestici horti, quod omni altero nonnisi anno falcari solet, capax 4 currus faeni proferendi, tam agrorum totalis cultivatio, quam etiam pratorum et frugum omnium, ac faeni invecio incumbit parochianis.

Nulla pia legata in qualitate perpetuae foundationis habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Georgius Komlosi, annorum 70, absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanae in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam lecticalem obventionem accipit a pari conjugum den. 11 ½ aeris parati, de frumento autem ¼ majoris metr. ex siligine pro pulsu contra imminentes tempestates habet e molari proventu 2 metr. frumenti mixti, ab instructione singuli pueri angariatim den. 30, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque mercedis ul-

lius desumptione docere tenebitur, a comitiva funeris den. 30, pro pulsu funebrali den. 50, pro schaeda promulgationis den. 11 1/2. Praeterea domus quaelibet jugalibus pecoribus provisa praestat currum 1 lignorum focalium.

Agros 9 possidet: 1um in diverticulo Szabodfű szélben dicto capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Kapocsi et Joannis Dosa. In diverticulo Darab erdőben 1 capacem 2 metr. Pos. in eadem vicinitate. In diverticulo Vékonberekre düllöben unum capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Stephani Gaál et Stephani Perej. In diverticulo Közép telekben tres capaces 6 3/4 metr. Pos. in vicinitate agrorum ecclesiae et Georgii Kovács. In diverticulo Hoszu berek düllöben 3 capaces 5 1/4 metr. Pos. in vicinitate agrorum ecclesiae Noszlopiensis.

Prata 3 tenet: 1um in loco Kiss-szél alat capax 2 currus faeni proferendi in vicinitate prati parochialis et Francisi Ács, 2um in plaga Vargáne irtásában dicta capax 1 currum faeni proferendi in vicinitate Mathiae Varga et Stephani Gaál. 3um In diverticulo Köriszákban capax [243] proferendi 2 currus faeni in vicinitate Joannis Szőke et Georgii Kovács tam agri praerecensiti, quam etiam prata coluntur per parochianos.

Domus parochialis e ligneis partim, partim autem crudis materialibus structa, et in statu mediocri posita constat cubiculis 3, camera 1, culina et stabulo 1, hujus aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio incumbit parochianis privative.

Domus scholaris ex iisdem materialibus aedificata et ruinae proxima, provisa est cubiculi 1, camera 1 et culina 1, aedificatio ejusdem, prout etiam reparatio et conservatio spectat ad communitatem.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Noszlopiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 2 et praedia 2.

Prima filialis est possessio Salamon distans a matre 1 1/2 hora habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus structa, impensis excellentissimi domini comitis Francisci Zichy de Vásonkeő episcopi Jaurinensis erecta anno 1761, dicata honori Nativitatis Sancti Joannis Baptistae.

Dotem nullam habet, nec annum proventum aliunde, quam ex elemosyna marsupiali percipit. Sacra supellectili provisa est sequenti: calicibus 2 cum totidem patenis, albis 2, corporalibus 4, purificatoriis 4, casulis 3 cum appertinentiis requisitis, urceolis 2, candelabris ligneis 2, vexillo 1, missali, amictibus 2, campana 1, quae appendit libr. 94.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali obligatur parochus divina peragere omni quinto dominico vel festo recurrente, dum praeterea ad infirmos vocatur, semper solerter excurrere, eos necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Proventum lecticalem tam in aere parato, quam etiam frumento eodem modo percipit, quemadmodum in matre. Titulo stolae ordinariae a baptisate den. 16 $\frac{1}{2}$, ab introductione puerperae den. 11 $\frac{1}{2}$, a sepultura confessionis capacium den. 40, incapacium den. 20, a copulatione matrimoniali flor. 1.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Marton, Catholicus, [244] fidei professionem fecit, ritus et caeremonias pro exigentia loci sufficienter novit, pulsus in omni circumstantia eidem incumbit. Annuam lecticalem obventionem a singulo hospite, inquilino, vel subinquilino den. 11 $\frac{1}{2}$, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. Titulo stolaris obventionis habet a comitiva funeris den. 11 $\frac{1}{2}$, si nocturnas vigiliis agat den. 35, pro pulsu contra tempestatem a singulo hospite 1 panem, lignorum focalium currus 20.

Agros duos habet in duas calcaturas divisos: 1us est in vicinitate Joannis Fodor et Francisci Magyar, capax 5 cubulorum Pos., alter in vicinitate Joannis Ihász et bubulci.

Pratum habet 1 capax proferendi 1 currum faeni in vicinitate cauponis et bubulci, tam agrorum, quam prati cultivatio incumbit communitati. Ad haec habet hortum postdomalem pro cauleto.

Domus ludimagistri lignea jam ruinosa cubiculo, culina et camera provisa est, hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Oroszi distans a matre 1 hora, habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus anno 1764, per loci communitatem erecta, dicata honori Sancti Michaelis archangeli provisa suppellectili sequente calice 1, casulis 2, una nigri coloris, alba 1, humerali 1, cingulo 1, corporalibus 2, purificatoriis 2, mappis 3, missali 1, campanis 2, tintinabulis 2.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali parochus obligatur sacrum persolvere et catechesim servare cujuslibet mensis die uno feriato in reliquo autem quodcumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem sacramentis necessariis providere, et si quos mori contigerit, sepelire.

Annuum lecticalem proventum percipit in aere parato a quolibet pari conjugum den. 20, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. majoris ex siligine ab inquilinis den. 15, et perinde $\frac{1}{4}$ frumenti, stola eadem est, quae in superiore filiali.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Antal, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus et caeremonias commode scit, pulsus illi incumbit. Annuam obventionem habet a singulo pari in distincto pane vivente den. 15, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. Titulo stolaris obventionis habet a comitiva funerum den. 11 $\frac{1}{2}$, si nocturnam vigiliam agat den. 24, a pulsu [245] contra tempestatem a singulo hospite seminaturam habente 1, manipulum item lignorum focalium a quovis hospite jugalibus proviso 1 currum.

Agros habet 2, in 1ma calcatura unum capacem 2 metr. Pos. in vicinitate nobilis Pauli Szabó et sylvae adjacentis. Alterum in alia calcatura capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Adami Nagy et sylvae adjacentis memoratos agros cultivat communitas. Ad haec habet pro deponendis faeno, et stramine hortulum postdomalem, alium pro cauleto in vicinitate subulci.

Pratum non habet, sed a communitate accipit quovis anno unum cumulum vulgo Bagla de faeno.

Domus ludimagistri lignea commoda est, cubiculo, culina, camera et stabulo uno provisa, onus aedificationis, conservationis et reparationis manet communitatem.

Tertia filialis est praedium Bogdán distans a matre $\frac{3}{4}$ horae.

Quarta filialis est praedium Pölöske distans a matre $\frac{1}{2}$ hora in neutra harum filialium datur ecclesia aut campana, nec aliam parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos, dum vocatur, diligenter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat, quemadmodum hac in parte parochum muneri suo satisfecisse e testimonio parochianorum compertum fuit.

Annuam obventionem stolarem emergente casu duplam ordinariae percepit, aliud nihil.

De scholae rectore

Nullus habetur in his filialibus scholae rector, sed matris possessionis pro occurrente necessitate deservit, qui annuam stolarem obventionem quemadmodum parochus, duplam ordinariae percipit, aliud nihil.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 311, incapaces 167, Augustanae confessionis 116.

In filiali Salamon capaces confessionis 198, incapaces 102, omnes religionis Catholicae.

In filiali Oroszi capaces confessionis 117, incapaces 86, perinde omnes religionis Catholicae.

In filiali praedio Bogdán capaces confessionis 4, incapax nulla.

In filiali praedio Pölöske capaces confessionis 6, incapax nulla.

Populus hic devotus est, et in ecclesia diebus potissimum festis et dominicis frequens, sub sacro rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est. [246]

Publicis et gravioribus criminibus non notatur, praeceptosque confessionis Paschalis satisfacit, exceptis paucis dumtaxat, qui etiam pastoralis hortatu parochi ad ejusdem implementum adducendi erunt, et si monitis nihil effectum fuerit, ad competentem auctoritatem pro infligendis poenis deferendi erunt. A vera fide Catholica apostata nullus est, ad eandem autem abjurata haeresi moderni parochi zelo conversi habentur duo, uterque cum designatione nominis, et loci originis matriculae parochiali insertus est. In posterum illud quoque diligenter observandum erit occasione conversionis ad fidem Catholicam, ut duo vel tres in qualitate testium depositioni professionis fidei praesentes constituentur, quorum nomina eidem perinde matriculae inserenda erunt.

Dantur intra ambitum hujus parochiae duae confraternitates virorum et mulierum, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi altera Sancti Francisci cordigerorum sub directione p. Franciscanorum, nullum vero pauperum hospitale existit, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix acatholica adjurata tamen, et ad rite, valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Existit etiam locus opportunus et benedictus pro defunctorum inhumatione extra septa possessionum et ecclesiarum positus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, nulli reperiuntur, mutuo sibi invicem praestant fideles hoc officium charitatis. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO
ecclesiae et parochiae Papensis die 4ª Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesiae Papensis actu e solidis materialibus magnifice struitur, proxime ad integritatem aedificii deducenda, erigitur autem pia munificentia excellentissimi domini comitis Caroli Eszterházy de Galantha in honorem Sancti Stephani protomartyris in qua ob imperfectum statum nullum adhuc existit altare, hinc etiam divina officia quaevis parochialia in [247] ecclesia pp. Franciscanorum interea peraguntur.

Ecclesia haec dotem defixam habet in 16 jugeris terrae arabilis insimul 60 metr. Pos. capacibus. In diverticulo Ur-rétère dülö vocato in uno continuo existentibus, quibus advicinatur via ad possessiones Gyimóth, et Ugod ducens ab una, parte vero ab altera agri dominales. Praerecensiti agri dati sunt in arendam erga annum 20 flor. censum et cultivantur per arendatores.

Proventum annuum percipit partim e memoratis agris, partim vero ex censu annuo in flor. 8 consistente domus illius et agrorum 2, huic domui annexorum capacium insimul 7 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Alkayi situatorum, quam actu nobilis Michael Nagy ab ecclesia ex arendatam incolit. Prout etiam e pulsu campanarum signanter ab omnibus campanis singillative flor. 4, a tribus minoribus flor. 1, a posterioribus 2 den. 25, ex chryptis item hactenus per 8 flor. solutis, deinceps autem si aedificium noviter structae ecclesiae consummatum, ac juxta praescriptam normam ibidem chrypta erecta fuerit, solventur 12 flor. ab eadem, si qui autem interea, donec nova ecclesia perfecta fuerit in religiosorum ecclesiis sepulti fuerint, praestabunt flor. 6. Hac occasione ex parte nonnullorum dominorum nobilium in oppido Papa existentium, et jus quodpiam in chryptas sub veteri ecclesia constitutas fomentum reflexio interposita fuit respectu tuendi juris sui et in salvo remanendi etiam quoad noviter erectae ecclesiae chryptas cum ea declaratione, quod porro etiam apud excellentissimum dominum patronum ecclesiae juris sui conservationem adurgere velint. Ex interusurio denique summae capitalis flor. 458 erga legalem censum apud sequentes elocatae, et quidem apud Joannem Orbán flor. 100, juniorem Jacobum Barkovics flor. 100, Ladislaum Kövi flor. 50, Andream Kampis flor. 50, Stephanum Barkai flor. 50, Antonium Reznek flor. 30, Ignatium Voltschein flor. 28, Joannem Kluván flor. 50. Praeter hanc capitalem summam actu in aere parato numerat flor. 1220 den. 57. Administratio proventus ecclesiae deinceps tractabitur per syndicum, aut curatorem ecclesiae, qui omnes redditus ecclesiae in cistam duplici sera munitam colliget, clavim ab una parochus, ab altera ille idem

curator apud se tenebit, qui evolutis annis singulis coram dominali officiali, et senioribus aliquot oppidi juratis rationes reddet parocho.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices [248] argenteos 5 cum totidem patenis, quorum unus caeteris pretiosior est, omnes deaurati, ciborium cupreum 1, monstrantiam argenteam unam, cupream itidem 1, urceolorum argenteorum par 1 cum pelvi perinde ex argento, reliquias Sancti Stephani protomartyris in theca cuprea, particulam Sanctae Crucis in argentea theca, pacificale argenteum unum, lampadem argenteam appendentem 6 libr., calicem pro ablutione communicantium argenteum, crucem argenteam 1, pixidem pro sacro viatico ad infirmos deferendo 1, ornatum pretiosum albi coloris 1 consistentem in una casula, 2 dalmaticis et pluviali ceterisque appertinentiis, utpote stolis, manipulis et dependentiis aureo filo textis, ornatum alterum rubrum constantem ex una pretiosa casula, et duabus dalmaticis. Praeterea casulas usuabiles 11 cum requisitis appertinentiis, valde attritas autem 10, pluvialia 5, albas 11, amictus 11, corporalia 8, purificatoria 28, superpellicea 2, rocheta 2, quae omnia munde et integre asservantur. Ad haec reperiuntur vela sericea 2, nigrum tegumentum ex bysso cum aureis fimbriis ad tumbas occasione funeris vel exequiarum applicari solitum 1, cinguli 8, quadrati 5, mappae pro tegendis altaribus 6, vestes pro ministrantibus pueris 6, tabulae canonum duplices, album congregationis cum argenteis fibulis, baldachinum 1, e pretiosa materia albi coloris, umbella 1, coloris viridis e sericea materia, thuribula 2 cum naviculis totidem, unum argenteum, alterum cupreum, candelabra cuprea 2, lignea 8, pyramides diversis floribus ornatae 6, missalia 8, tintinabula 6, orbiculi stannei 3, lavatorium stanneum 1, pulvilli ad aram applicabiles 4, urceoli argentei 2 cum una pelvi perinde argentea, campanae 4, quarum 1ma appendit cent. 46, altera cent. 12, tertia cent. 8, 4ta cent. 2.

Existit etiam fons baptismalis sub bona clausura, qui actu ob structuram modernam ecclesiae in parochiali residentia servatur, temporibusque praescriptis renovatur, quo sacri quoque liquores reconduntur. Non secus venerabile quoque sacramentum intra quaslibet 2 hebdomadas tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione noviter conservatur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in loco sicco, ac decente conservantur.

Praeter parochialem ecclesiam habentur [249] adhuc tres ecclesiae religiosorum patrum videlicet Paulinorum, Franciscanorum et Fratrum Misericordiae, capellae itidem publicae 3.

Prima capella publica est in xenodochio dicata honori Sanctissimi Salvatoris, provisa altari uno, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum est, erecta fuit haec capella e solidis materialibus pia munificentia illustrissimi domini Iosephi Szentillonay olim canonici Strigoniensis, cujus particularis proventus a summa fundationali xenodochii distinctus nullus est, sed ex eadem decenter in expensis necessariis providetur.

Sacra supellex ad hanc capellam sequens pertinet: calix unus cupreus inauratus cum una patena, ciborium cupreum inauratum unum, monstrantia argentea inaurata 1, thuribulum argenteum cum navicula, et cocleari perinde argenteis, casulae cum requisitis appertinentiis numero 7, cinguli 2, albae 4, purificatoria 7, corporalia 5, amictus 7, mappae majores 4, minores 12, linthea 4, mappulae supra urceolos 3, missalia 2, urceoli 4, superpelliceum 1, rituale 1, liber Evangeliorum 1, campanae 3, quarum prima appendit cent. 1 et libr. 50, altera cent. 1 et libr. 10, tertia libr. 75. In hac capella divina quotidie persolvuntur hora media septima per capellatum xenodochii.

Secunda capella publica est sita in caemeterio majori, structa e solidis materialibus honori Sanctae Annae dicata piis dumtaxat oblatiis fidelium erecta fuit. Dotem defixam nullam habet, proventum annuum percipit unice ex elemosynis fidelium, unde necessitatibus, occurrentibus ecclesiae provideri solet, actu in aere parato numerat flor. 183 den. 45. Sacra supellectili provisum est sequente: casulis 2 cum requisitis appertinentiis, cingulo 1, velo 1, missali 1, mappa triplici, tegumento altaris uno. In hac capella occasione exequiarum divina persolvuntur per parochum.

Tertia capella publica est in monte Calvariae dicata honori inventionis et exaltationis Sanctae Crucis e solidis materialibus structa, cujus sacra supellex hoc ordine sequitur: casulae 4 cum universis appertinentiis, albae 4, superpelliceum 1, cinguli 3, humeralia 4, calices cuprei inaurati 2 cum totidem patenis, corporalia 4, purificatoria 6, missalia 4, pulvilli ad altare deservientes 4, urceoli stannei duo, vitrei 6, tintinabula 2, candelabra lignea inaurata 6, alia rubro colore illinita 6, lampades aereae deargenteatae 4, diversa anatemata parieti capellae affixa in 14 frustis, alia hujusmodi frusta argentea jam deposita in toto ponderant libr. 1 et 28 uncias velum sericeum 1, ornatus ad statuam Beatae Mariae Virginis applicari solitus. [250]

Proventum annuum percipit ex oblatiis fidelium, et interusurio summae capitalis flor. 303 den. 80 erga legalem censum elocatae, administratio proventuum tum hujus cum etiam capellae Sanctae Annae eo modo tractari deinceps debet, quemadmodum in ecclesia parochiali praescriptum fuit.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galantha, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium in omnibus rite adimplet, duae habentur in hac parochia capellae privatae domesticae: una in castello residentiali excellentissimi domini comitis terrestris domini, altera in residentiali domo excellentissimae dominae comitissae viduae Nádasdianae, in utraque adest facultas ordinarii missae sacrificia quotidie celebrandi.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Josephus Biricz,⁵⁵ annorum 55, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque lingua deservit, studia theologica Jaurini absolvit, canonice investitus et installatus est, curam animarum exercet 30 annis.

Libri, quibus provisos est et ad propriam personam spectant, sunt sequentes: Scriptura Sacra Latino et Germanico idiomatibus, Concordantiae Bibliorum, Corpus juris canonici, Polianthea sacrorum canonum in 3 tom., Anacleti Reiffenstul Jus ecclesiasticum, ejusdem Theologia moralis, Felix potestas, Compendiatus Vigand, Theologia moralis p. Busembaum, Ligorius, Concilium Tridentinum, Hunold Conciones in 6 tom., Sebastini Opus concionatorium, Currus Israel in 2 tom., Laselve Conciones in 2 tom., Calamato Conciones quadragesimales, Samuelis Vajda Operum p. 1ma et 2^a, Conciones p. Pázmán, Francisci Nagy Opus catecheticum, Martini Prucker Catechesis, Mundus symbolicus, Dictionarium Pariszppai, Josephi Fluvii de Bello Judaico. Parochiae inscripti habentur sequentes: Poleanthea sacrorum canonum in 3 tom., Theologia moralis p. Leyman, Concordantiae Sacrorum Bibliorum, Mathiae Fabri Conciones in 2 tom., Sermones parati de tempore et sanctis, Pauli Baranyai Imago vitae ac mortis, Josephi Mansii Aerarium Evangelicum in 3 tom., Catechesis doctrinae Christianae, Stephani Illés Conciones in 2 tom., Christophori Schlamer Tuba Tragica, Conciones Caspari Kindli, Conciones Joannis Dedinge, p. Emerici a Sancto Sebastiano Schola sacra, Dictionarium Paris Papai, Flores quotidiani Sanctorum. [251]

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum, confirmatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit. Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis singulis festis et dominicis quibus diebus tam hyeme, quam etiam aestate divina inchoat hora 9^a. Ordo hic deinceps quoque stabilitur, cum omne periculum absit ob plurium hic loci sacerdotum copiam, ne peregrini potissimum communi per diaecesim respectu peragendorum divinarum ordinationi nostrae se accomodare volentes, auditione sacri missae sacrificii priventur.

A lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Sermonem sacrum ad populum hactenus solus curatus capellanus dixit, deinceps autem saltem ad minus alternatim parochus quoque dicet. De cujus ore longe utique convenientius est, ut fideles curae spirituali crediti verbum Dei audiant, catecheses deinceps pro aetatis tenerioris adolescentum in rudimentis fidei institutione, quibusvis festis et

⁵⁵ Biricz József (†1784). PFEIFFER, 1987. 289.

dominicis a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 2^a a festo autem Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 4ª pomeridiana servabit. Postea vero vesperae, vel lytaniae cum populo decantabuntur. Festa et jejunia imminencia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e doctrina Christiana examinat.

Sacramenta, quorum ministerio praecipuam pastoralis sui muneris partem explere debet parochus petentibus solerter administrat, neque ullus ob ejus negligentiam sine baptismo, poenitentia, aut extrema unctione decessisse observatus fuit, publicum superinde testimonium perhibentibus parochianis. Sacrum quoque viaticum cum omni decencia, et cultus significatione ad infirmos defert, deinceps autem dum circumstantiae temporum, et casuum emergentium patientur, superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut alio quocumque cum pulsu tintinabuli deferet, ut facto hujusmodi populum curae suae spirituali creditum ad debitam augusti hujus sacramenti venerationem reflectat, eundemque ad spiritualia suffragia pro aegrotante ejusmodi proximo ferenda ad condignam sacri viatici receptionem excitet. Lampas coram venerabili in ecclesia diu noctuque ardere solet.

De proventu parochi [252]

Proventum annuum fixum in aere parato sequentem percipit: 1° in platea superiore vulgo Fölső uca flor. 13. 2° a platea braxatoria, seu Sörfözö uca flor. 13. 3° ab inferioribus villis, alias Alsó majorbéli ucatül flor. 12. 4° a platea novae civitatis, seu Uj-városi ucatul flor. 16. 5° a platea Kodina nuncupata flor. 4. 6° ab oppido interiori flor. 70. 7° a nobilitate flor. 60. Titulo stolae ordinariae a baptismo den. 20, ab introductione puerperae den. 20, neonuptae den. 12, a matrimoniali copulatione flor. 2, a sepultura omnium sine discrimine den. 50, nomine liberae stolae duplum ordinariae exigit ab iis, qui extranei sunt nihilque praestant parochi annue.

Habet praeterea ad jura parochialia pertinentem molam cum adnexa domo per molitorem parochialem incoli solita hortoque postdomali provisa circa finem oppidi exterioris sitam ad duas rotas, unde annuum proventum percipit circiter 212 flor. In hoc ipso fundo est alia deserta domus juri parochiali obnoxia, quae a 7^{trione} directe molam praedictam respicit, ab occidente vero domui Josephi Neybert advicinatur. Prout etiam nonnulla offertoria sub aliquot cantatis sacris unde annue circiter 7 flor. obveniunt.

Agros nullos possidet, nec vineam. Prata autem duo quorum unum capax est procreandi 16 currus faeni una cum cordo, alterum vero currus 9, istud situatur in vicinitate prati domini Caspari Csuzi, illud autem juxta molam

communitatis Borsós-Györiensis, utriusque falcatio et reliquae operae impensis proprii parochi perficiuntur.

Nulla pia legata tenet in qualitate perpetuae foundationis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Adamus Timár, annorum 26, absolutus principista, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia muneris sui doctrinam sufficientem habet, quam juventutis institutioni debite applicat, in cantu populo satisfacit, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alio aliquo vitio notatur. Pulsus campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis aedituo ecclesiae incumbit, et is hac in parte populo satisfacit.

Annuam obventionem fixam habet in aere parato flor. 50, ab oppido pro instructione pueri singuli angariatim [253] den. 35, eorum autem proles, qui iudicio parochi pauperes adeo fuerint adinventi, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. Pro cantu et pulsu organi sub nonnullis sacris singillative den. 50 et $\frac{1}{3}$ partem offertorii ea occasione colligi soliti. Titulo stolaris competentiae obtingunt a comitiva funeris absque discrimine aetatis defunctorum den. 50, a schaedae promulgationis cruc. 7, ex colleda percipit $\frac{1}{3}$ partem.

Tenet etiam medietatem molae unius duarum rotarum ad plateam superiorem constitutae, unde annue percipit circiter flor. 70.

Agrum unicum possidet versus Borsós-Györ capacem 3 metr. Pos. in vicinitate dominae Borsodiana, cujus cultivatio ipsi ludirectori incumbit.

Domus parochialis e solidis materialibus structa, et ruinae satis vicina continet 4 cubilia, cameram 1, culinam 1 et stabulum pro 5 pecoribus, ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio incumbit parochianis privative. Domus scholaris e crudis materialibus aedificata provisa est cubiculis 2 et camera 1, hujus aedificatio, conservatio et reparatio spectat ad communitatem.

De filialibus

Titulo filialis unicum diverticulum Neyhoff, alias Pinkocz dictum matri huic possessioni adnexum est, distans spatio mediae horae, ubi praeter domum opilionariam nihil habetur. Nulla quoque parochus alia incumbit obligatio respectu hujus filialis, quam ut occurrente necessitate ad infirmos eo soler-

ter excurrat, et necessariis sacramentis eos provideat, et si quempiam ibidem decedere contigerit, sepeliat, pro qua functione obventionem suam stolarem percipit parochus ludirectorem quoque in matre residentem in ejusmodi emergentibus circumstantiis applicat, qui perinde stolarem suam competentiam accipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae religionis Catholicae confessionis capaces 4960, incapaces 1200, Helveticae confessioni addicti universim 100, Augustanae confessionis 290.

In filiali diverticulo Neyhoff capaces confessionis 73, incapaces 6.

Populus hic satis devotus est, et in ecclesia [254] frequens sub sacro rosarium clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est gravioribus et publicis criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis excepto unico satisfacit, quem studebit parochus pastorali suo hortatu, et canonicarum quoque poenarum, utpote privationis ecclesiasticae sepulturae minis ad ejusdem praecepti implementum movere.

Nullus a vera fide Catholica apostata, nec zelo moderni parochi, qui paulo ante ad hanc parochiam advenit, abjurata haeresi salvificam fidem amplexi reperiuntur, si qui autem deinceps hujusmodi convertendi reperirentur diligenter observandum incumbet parochi, ut occasione depositionis professionis fidei duo vel tres in qualitate testium praesentes constituentur, quorum nomina perinde ac ejusmodi conversorum cum designatione aetatis, et loci originis matriculae parochiali inscribantur.

Quatuor habentur in hac parochia virorum aequae ac mulierum confraternitates. Prima est perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti, altera Sanctae Crucis utraque sub cura et directione parochi. Tertia Sanctissimi Rosarii sub directione pp. Paulinorum conventus localis, quarta cordigerorum Sancti Francisci sub cura p. Franciscanorum conventus localis.

Dantur etiam duo xenodochia seu pauperum hospitalia: unum erectum et fundatum ab illustrissimo domino pie defuncto Josepho Szentillonay canonico Strigoniensi pro 19 pauperibus personis signanter 12 viris et 7 mulieribus. Summa fundationalis actu consistit in flor. 49371, ex cujus annuo interusurio amictu, et victu necessario praedictae personae providentur. Administratio proventus hujus xenodochii fit per ejusdem capellanum, qua domus directorem, qui annis singulis evolutis rationes reddit inclyto dominio terrestri, qua foundationis hujus protectori. Hic annum stipendium flor. 150. Liberum praeterea victum et hospitium ex hac fundatione accipit. Cujus obligatio est pauperes hujus domus alumnos in fidei morumque praeceptis

instituere, sacramentis necessariis pro emergente casu providere, et juxta constitutionem pie defuncti fundatoris singulo mense ad sacramentalem confessionem sacramque communionem adurgere, aliaque munia partim spiritualia, partim temporalem etiam directionem concernentia debite [255] ministrare, eidem quoque incumbit, qualibet hebdomada erga defixum 50 den. stipendium duo sacra pro defuncto fundatore, et eidem proximo sanguine junctis cognatis absolvere, prout etiam menti fundatoris hac in parte exacte satisfit.

Alterum xenodochium fundatum est ab ipso oppido pro 10 personis summa fundationalis consistit in capitali 600 flor. ex agris 52 jugera efficientibus ex cujus pecuniae annuo interusurio, redditibus item ex agris memoratis convenientibus quotidianum panem subinde autem et cibos nonnullos, ac potum 10 illi pauperes accipiunt. Administrationem hujus domus, ejusdemque proventus gerit Georgius Zsoldós oppidi incola, qui annis quibusvis evolutis rationes reddit judici, et reliquis juratis oppidanis, deinceps huic actui, dum videlicet rationes ab ejusmodi curatore exiguntur, et parochum interesse oportebit.

Tria habentur monasteria religiosorum ordinum in hac parochia, p. videlicet Paulinorum, pp. Franciscanorum provinciae Marianae et Fratrum Misericordiae a nullo laeduntur jura parochialia, nec in ulla re praejudicium infertur.

De obstetricibus et vespilonibus

Reperiuntur in hac parochia 4 obstetrices, omnes Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Habetur etiam pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedictus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli sunt, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Tüskeváriensis die 4^a Maii 1779° peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Tüskeváriensis e solidis materialibus structa, dicata honori Nativitatis Beatae Mariae Virginis, non consecrata sed solum benedicta, erecta fuit impensis excellentissimi domini episcopi Jaurinensis comitis Francisci

Zichy de Vásonkeő habetur in eadem altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali, et interusurio summae [256] capitalis flor. 13 erga legalem censum apud Josephum quidem Molnár incolam Kiss-Jenöiensem flor. 10, apud Paulum Dancs Kiss-Bersenyiensem flor. 3 elocatae, actu in aere parato numerat flor. 5 den. 83 ½. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem parentem seu curatorem, qui annis quibuslibet evolutis coram officiali dominali (deinceps et senioribus loci aliquot juratis) rationes reddit parochi.

Sacra ecclesiae hujus supellex sequens est: calix argenteus deauratus 1 cum 1 patena, altera praeterea patena cuprea deaurata 1, ciborium cupreum deauratum 1, monstrantia cuprea deaurata 1, pixis cuprea deaurata 1 pro deferendo sacro viatico ad infirmos, pixis altera defectuosa una, casulae 5 cum requisitis appertinentiis, pluviale 1, amictus 4, albae 3, corporalia 4, purificatoria 7, superpellicea 2, missalia 2, quae omnia pro domus Dei decore una cum ipsa ecclesia munde et integre conservantur.

Ad haec reperiuntur vexilla 5, quorum 3 defectuosa sunt, thuribulum 1 cum navicula, tintinabulum 1, cruces lignae 2, una major, quae in processionibus deferri solet, altera minor, vela 2, urceoli 2, campanae 3, quarum una appendit cent. 1 et libr. 30, altera libr. 90, tertia libr. 30.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quo et sacri liquores reponuntur, temporibusque praescriptis renovantur. Non minus venerabile quoque sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in loco sicco ac apto conservantur.

Praeter ecclesiam parochialem datur insuper capella honori Sancti Vendelini et Isidori dicata, erecta per loci communitatem absque ulla quidem dote cum obligatione nihilominus eandem decenter conservandi, sacram suppellectilem nullam habet, sed in eo casu dum divina ibidem per parochum persolvuntur (in festo nempe patrocinii capella) indumenta sacerdotalia ex ecclesia parochiali accipiuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus episcopus Jaurinensis comes Franciscus Zichy de Vásonkeő, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium majori ex parte adimplet. Nullum privatum oratorium reperitur. [257]

De paracho, ejusque obligatione

Parochus est Antonius Veiss,⁵⁶ annorum 38, callet linguas Hungaricam et Germanicam aequaliter, sola Hungarica lingua in matre et filialibus deservit, studia theologica absolvit Jaurini, canonice investitus et installatus est, curam animarum exercet annis 12.

Libris, quibus provisus est, et ad propriam parochi personam pertinent sunt sequentes: Biblia Sacra in 2 tom., Petri Pázmán Conciones, ejusdem controversiae Kalaus dictae, Spicilegium dominicale et festivale Josephi Klauz, Conciones dominicales Francisci Dorn in 3^{bus} tom., Conciones p. Csuzi et Il-lés, Francisci Viszacsányi, Conciones p. Sebastiani Peczinger et p. Alexandri Institutiones concionatorum, Philippi Piczinielli Conciones, Cornelii a Lapide in Evangelia, Concordantiae Bibliorum, p. Jacobi Tyrini, Commentarius in Scripturam Sacram, p. Merz Thesaurus Biblicus, Historia ecclesiastica p. Graveson, p. Laselve Conciones dominicales et festivales, Samuelis Vajda Historia Christi, Christus élete inscripta, Jus canonicum p. Anacleti Reiffenstul, Jus canonicum p. Pichler, ejusdem Institutiones juris canonici, Francisci Phaebi, Jus canonicum p. Kerefne, Sacra concilia ecclesiae Regni Hungariae celebrata, Theologia polemica p. Pichler, Theologia speculativa p. Gabrielis Antonie, Theologia universa p. Charmes, Homo Apostolicus, Felix potestas, p. Buzenbaum Theologia moralis, Compendium controversiarum p. Becani, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Nucleus catecheticus, Manuale parochi p. Herczig, Notitia conciliorum p. Avanczini, Vita et doctrina Jesu Christi, Vitae Sanctorum, Theatrum politicum, Steinhurstii Historia Christi patientis, p. Jeremiae Drexelly Conciones, Philosophia p. Jászlinszky, Dictionarium Pariszpapai. Ad parochiam pertinet unicus liber inscriptus Theologia radicalis Joannis Sbogár. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie (nisi legitime impediatur) celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis singulis dominicis et festis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus sedulo ad concionem dicit, [258] et juventutem in rudimentis fidei hora 2da pomeridiana catechizat, tum lytanasias cum populo servat, a sacro lecto stipendii nomine cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod geminare una die non solet. Festa et jejunia proxime imminetia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter

⁵⁶ Weisz Antal (†1815). PFEIFFER, 1987. 1097.

promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramenta petentibus alacriter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit, sacrum quoque viaticum cum omni alias decencia, et cultus significatio ne ad infirmos defert, nihilominus absque lumine, deinceps in quantum circumstantiae temporum et occurrentium casuum patientur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferet, ut facto hujusmodi populus fidelis ad debitam augusti hujus sacramenti adorationem excitetur, piisque suffragiis suis aegrotum sacro viatico providendum adjuvet. Lampas coram venerabili in ecclesia diebus festis et dominicis sub divino officio ardere solet.

De proventu parochi

Annuum lecticalem proventum percipit a singulo pari in seorsivo pane existente in aere parato cruc. 17, de frumento a singulo hospite integrae sessionis unam metr. siliginis, ab aliis autem praevis modo constitutis $\frac{1}{2}$ metr. siliginis, viduae autem et conjuges servilium personarum, loco lecticalis obventionis praestant unius diei operam. Sedecimam praeterea ab inclyto dominio terrestri, ex frumento, vino, agnellis et apibus. Habuerunt etiam hactenus tum modernus, cum etiam hujus praedecessores parochi liberam glandinationem et lignationem. Titulo stolae ordinariae obveniunt a baptismo, et simul introductione den. 40, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura den. 28 $\frac{1}{2}$ nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil praestant parochi annue praeter stolam.

Agros tenet sequentes: 1° prope oppidum in vicinitate Georgii Mihályfi et Petri Nagy jugerum 1 capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. 2° in diverticulo Magyaros fölöt dicto jugerum unum capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. in vicinitate Stephani Vincze et Volfgangi Nagy. 3° In diverticulo Kép fölöt jugera 2 capacia 2 metr. [259] in vicinitate prati parochialis, et viae communis. 4° in diverticulo Kűhányásban jugerum 1 capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. in vicinitate Pauli Kovács et Stephani Varkónyi. 5° In eodem diverticulo jugerum unum capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Nicolai Nagy et Joannis Pocza. 6° In diverticulo Hoszú-düllöben jugerum 1 capax 2 metr. in vicinitate Georgii Nardaj et Mathiae Kovács. 7mo Diverticulo Pócz jugera 6 capacia 11 metr. Pos. in vicinitate Pauli Farkas et Michaelis Kármán. 8° in loco Berkenye fánál jugera 5 capacia 10 metr. in vicinitate Stephani Habor et Alexandri Bodó. 9° In diverticulo Vár uttya fölött jugerum 1 capax 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Nicolai Nagy et Joannis Varga. 10° In diverticulo Veszö-völgyön jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Pauli Kovács et Pauli Farkas. 11° In eodem diverticulo jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate

Francisci Csizmazia et Nicolai Nagy. 12° In diverticulo Veszö-völgy alat jugerum medium capax $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Joannis Dani et Stephani Vincze. 13° In eodem diverticulo jugerum 1 capax 1 metr. in vicinitate Stephani Fakó et Joannis Horváth. 14° In diverticulo Csertelek jugerum 1 capax 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Nárdai et Adami Farkas. 15° In diverticulo Csertelek alat jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Ladislai Horváth et Emerici Habor. 16° In diverticulo Cser-telekben jugera 2 capacia 3 metr. Pos. in vicinitate Joannis et Ladislai Horváth. 17° In eodem diverticulo jugera 2 capacia 3 metr. Pos. in vicinitate Pauli Kovács et Stephani Várkonyi. 18° In diverticulo Lesék fölöt jugerum unum capax 1 metr. Pos. in vicinitate Pauli Varga et Georgii Nárdai. 19° In diverticulo Leségen jugerum 1 capax $1\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Josephi Kovács et Georgii Horváth. 20° In diverticulo Köles földben jugerum 1 capax 1 metr. Pos. in vicinitate Stephani Csizár et Stephani Szabó. Ex agris praerecensitis singulo anno 3 cultivantur per parochianos, reliqui propriis parochi sumptibus.

Prata 4 possidet, 1um ad limites Lovas capax proferendi 1 currum faeni in vicinitate Alexandri Bodó et viduae Georgii Polgár. 2um Ad molam p. Paulinorum capax proferendi duos currus faeni in vicinitate fluvii Torna dicto et agri parochialis. 3um In diverticulo Czigány dombja alatt capax 3 currus faeni procreandi in vicinitate Emerici Habor et Francisci Kovács. 4um In loco Kép fölöt capax proferendi 1 currum faeni in vicinitate Pauli Kovács et agri parochialis. Ex his agris unum ad arbitrium proprium parochi determinandum semel annis singulis defalcant filialistae Tornenses. Praeterea a communitate matris possessionis accipit 6 currus quadri jugales faeni quolibet anno et 2 urnas vini pro missae sacrificiis applicandas. [260]

Vineam tenet unam in promontorio Somlóiensis capacem proferendi 12 circiter urna vini in vicinitate Francisci Kovács et Alexandri Bodó, quam excolunt parochiani Tüskevárienses.

Habet etiam in qualitate perpetuae foundationis summam 200 flor. erga legalem censum elocatam a reverendissimo domino Stephano Varjas relictam pro summae hujus fundationalis annuo censu obligatur parochus 12 sacra cum uno solemnii anniversario persolvere, prout etiam menti fundatoris debite satisfit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Zivolicz, annorum 38, Catholicus rhetor absolutus, fidei professionem quamprimum deponet, rituum Catholicorum et caeremoniarum bene gnarus est, habet officio suo competentem doctrinam tam in cantu, quam etiam juventutis instructione fungitur laudabiliter, morum exemplarium est, nec in potu vini excedit, nec altero aliquo vitio notatur.

Pulsus campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ludirectori incumbit, qua in parte populo satisfit.

Annuam lecticalem obventionem percipit a domo singula et in seorsivo pane existente aeris parati den. 10, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. siliginis, pro pulsu funebri den. 5, ab instructione pueri singuli per annum integrum flor. 1 den. 25 et unum currum focalium lignum, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum huiusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur, pro comitiva funeris den. 12, pro schaedis promulgationis den. 11 $\frac{1}{2}$, a baptisate den. 3 $\frac{1}{2}$, a copulatione matrimoniali den., 5 lignorum focalium currus 12 a communitate.

Agros 4 tenet: 1um in diverticulo Kölesföldek között capacem 2 metr. Pos. in vicinitate agri communitatis et Emerici Antal. 2um In diverticulo Csertelekben capacem 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate Pauli Bodó et viae communis ad possessionem Ihász ducentis. 3um et 4um In loco Küképnél capaces insimul 3 metr. Pos. in vicinitate Pauli Kovács et prati parochialis, ex quibus communitas cultivat annis singulis duos.

Prata 3 possidet: 1um In sylva dominali capax proferendi 2 currus faeni in vicinitate prati communitatis et adjacentis sylvae. 2um In loco Parrág rétek között capax procreandi unum currum faeni in vicinitate Pauli Kovács et Mathiae Kovács. 3um Penes fluvium capax proferendi 1 currum faeni in vicinitate Pauli Kovács et Adami Horváth [261] ex quibus 1mo loco recensitum defalcant parochiani huius possessionis incolae, reliqua suis sumptibus ludimagister curat.

Domus parochialis e solidis materialibus structa, et in statu bono posita provisa est 4 cubiculis, camera 1 et culina 1, stabulis 2 pro curribus receptaculo 1, aedificatio ejusdem pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio stabuli quidem unius filialistis Karakószörcsökienis alterius autem prout et cubiculorum parochianis Tüskeváriensibus, camerae vero filialistis Kiss-Jenöiensibus et receptaculi curruum itidem filialistis Kiss-Bersenyiensibus incumbit. Domus scholaris ex una parte e solidis, ex altera e ligneis materialibus aedificata, et in statu bono constituta continet cubilia 2 et cameram 1, huius aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Tüskeváriensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 5.

Prima filialis est possessio Kiss Jenö distans a matre $\frac{1}{2}$ hora. Datur in hac filiali ecclesia honori Sancti Stephani Regis Hungariae dicata, structa e solidis

materialibus ante 18 annos opera, et impensis ipsorum loci hujus incolarum, in qua habetur altare 1, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Dotem nullam habet, proventum annuum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim vero annuo interusurio summae capitalis flor. 34 den. 90 apud sequentes erga legalem censum elocatae. Et quidem apud Franciscum Tóth flor. 6, Benedictum Kámán flor. 2, Ladislaum Szabó flor. 20 den. 90, Stephanum Arvai flor. 6, qui omnes incolae Kiss-Jenöienses sunt, debito passivo flor. 10 oneratur, quod studebit parochus quamprimum depurare, et nunquam deinceps contrahere, actu in aere parato numerat flor. 7 den. 4. Administratio proventuum ecclesiae fit per ejusdem parentem seu curatorem Josephum Szabó, qui singulis annis rationes reddit parocho coram nonnullis loci juratis senioribus, deinceps quemadmodum in matre praescriptum fuit, domini compossessores adhibendi erunt.

Sacra hujus ecclesiae supellex sequens est: calix 1 cupreus deauratus cum una patena, casulae 4 cum requisitis appertinentiis, albae 3, amictus 5, cinguli 2, corporalia 2, purificatoria 5, superpellicea 2, missale 1, vexilla 5, organum 1, cathedra 1, sedes sufficientes, crux lignea 1, campanae 3, quarum una appendit cantenarum 1 et 72 libr., altera 70 libr., tertia 30 libr. [262]

Praeter praemissam ecclesiam existit praeterea in hac filiali capella publica, honori Sanctissimae Trinitatis dicata, erecta e solidis materialibus per Stephanum Szabó, a quo defixam dotem habet 200 flor., summa haec in 100 flor. elocata est erga legalem censum communitati Kiss-Jenöiensi, quae in defalcationem competentis annui interusurii obligatur occasione patrocini capellae parocho et concionatori prandium dare, residua pars summae 200 flor., alii videlicet 100 flor. elocati sunt Emerico Nagy incolae Tüskeváriensi, qui cum insolvendis interusuriis morosus notetur per parochum, dabit hic operam, ut recepta summa capitali ab eodem accuratiori debitori elocari possit. Summa haec 200^{rum} flor. ex annuis censibus ad praesens tempus aucta est in flor. 109, cujus accescentiae pars rursus elocata habetur apud sequentes: et quidem apud communitatem Kiss-Jenöiensem flor. 31 apud Andream Kovács Karakószörcsökiensem flor. 30. Idem defectus in solvendis censibus apud hos quoque debitores per parochum in responsis suis notatur, ac proinde superius praescriptum respectu etiam summae hujus capitalis 61 flor. observabit, actu in aere parato numerat 48. Administratio redditus hujus capellae tractetur a proportionem sicut in memorata filiali ecclesia, divina per parochum in festo dumtaxat patrocini capellae peraguntur, qua occasione ex ecclesia filiali sacra apparamenta adferuntur, cum haec ipsa iisdem destituatur.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali obligatur parochus divina peragere quolibet 3° die dominico et festo recurrente, quandocumque autem ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdemque necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annuum lecticalem proventum percipit a singulo pari in seorsivo pane constituto aeris parati den. 25 de frumento ab iis, qui jugalibus pecoribus seu bobus, seu equis instructi sunt $\frac{1}{2}$ metr., qui vero iisdem destituti sunt $\frac{1}{4}$ viduae autem et servorum conjuges praestant unius dumtaxat diei laborem, obventio stolaris eadem est, quae in matre. Tenentur praeterea hi filialistae in redemptionem prandii singuli iis diebus, quibus recurrente ordine divina peragere ibidem parochus solet, den. 30 solvere.

Agros tenet 7 in uno continuo situs capaces insimul 14 metr. in vicinitate ab oriente Stephani Dálos, ab occidente autem Francisci Jankó, ex quibus 2 annis singulis cultivantur per communitatem. [263]

Pratum unicum habet supra molam pp. Benedictinorum capax proferendi circiter 5 currus faeni in vicinitate territorii Vásárhelyiensis et Petri Jankó, quod una vice falcatur per communitatem, per eandem faenum colligitur et convehitur.

De scholae rectore

Scholae rector est Iosephus Aucheli, annorum 55, rhetor absolutus, Catholicus, fidei professionem nondum deposuit, deponet autem quamprimum, caeremonias et Catholicos ritus commode callet, habet officio suo competentem doctrinam, quo rite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione dum sobrius est, ac pulsu etiam campanarum in quibuslibet temporum. Circumstantiis ipsi incumbente, morum vero suorum corruptione omnibus malum exemplum praebet, in potu vini frequenter excedit, et aliis pluribus vitiis obnoxius est, indignus proinde ut deinceps in munere ludimagistri, cujus vitam exemplarem et morum integritate perfectam esse oportet, toleretur. Dabit igitur omnem operam parochus cointelligenter se habendo cum communitate loci, et dominio terrestri, ut de alio idoneo ludirectore providere possit.

Proventum annuum lecticalem percipit a singula domo in distincto pane constituta aeris parati den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ cubuli majoris ab instructione singuli pueri angariatim den. 35, respectu pauperiorum autem gratis instructorum observabit regulam in matre praescriptam, a comitiva funeris den. 30, a schaedae promulgationis den. 11 $\frac{1}{2}$, lignorum focalium currum 1, praestat hospes singulus, qui jugalibus pecoribus instructus est.

Agros tenet 4, primum in diverticulo Kesellő-Dombján capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Joannis Németh et Francisci Jankó. 2um In diverticulo Fölső-Tanarok capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Josephi Molnár et Michaelis Jenői. 3um In diverticulo Kövecses capacem 2 circiter metr. in vicinitate dumeti adjacentis, et domini reverendi Antonii Farkas parochi Külső-vathiensis. 4um Infra montem Somloiensem capacem 2 metr. in vicinitate Andreae Kovács et territorii N-Szöllősiensem omnium horum agrorum cultivatio incumbit communitati loci.

Pratum nullum tenet, nec vineam, accipit autem a communitate annis singulis 2 currus faeni.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu misero posita continet duo cubacula et cameram 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Karako-Szörcsök [264] distans a matre ½ hora, habetur in hac filiali ecclesia e solidis materialibus structa per ipsos loci incolas ante annos 32 erecta, dicata honori Sanctae Andreae apostoli, provisa altari unico, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis instructum est.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali, et inter usurio summae capitalis flor. 48 den. 50, erga legalem censum apud sequentes elocatae, et quidem apud Paulum Meszáros incolam Karakó-Szörcsökiensem flor. 20, Marianam Nagy-Pagensem flor. 3, Michaellem Forintos Karakó-Szörcsökiensem flor. 2 den. 10, seniores Franciscum Forintos flor. 7, Emericum Deés et Franciscum Király flor. 14, actu numerat in aere parato flor. 10 den. 55, debitis passivis nullis est obnoxia. Administrationem reddituum ecclesiae gerit ejusdem parens seu curator actu existens Franciscus Forintos, qui deinceps annis singulis juxta praescriptum in matre et superiore filiali notatum rationes reddet.

Suppellectilem sacram sequentem habet: calicem cupreum deauratum 1 cum 1 patena, casulas 3 cum requisitis appertinentiis, albam 1, amictus 2, superpelliceum 1, corporalia 3, purificatoria 3, cingulos 2, missale 1, rituale 1, crucem ligneam 1, vexilla 2, organum 1, cathedram 1, sedes sufficientes, campanae 2, quarum 1 appendit libr. 87, altera libr. 57.

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali parochus obligatur divina peragere recurrente quolibet 4° die festo vel dominico, dum autem ad infirmos vocatur, semper solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis tempestive providere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Annuum lecticalem proventum percipit in aere parato eodem modo sicut in praecedente filiali de frumento ab omni pari in seorsivo pane existente $\frac{1}{2}$ metr. exceptis acatholicis, qui ultra stolarem competentiam nihil solvunt, titulo redemptionis prandiorum iis occasionibus, quibus ibidem parochus divina peragit, dari solitorum singillative praestantur den. 50, stola communis est, quae in matre.

Agros nullos tenet in hujus filialis possessionis territorio obligatur tamen communitas singulis annis agrum unum parochialem in alieno territorio situm cultivare, et pro defalcando agro parochiali 5 falcatores dare.

De scholae rectore

Scholae rector est Josephus Medvi, annorum 43, absolutus rhetor, Catholicus, fidei professionem nondum deposuit, deponet autem quamprimum, cum autem recenter [265] advenerit, de notitia rituum Catholicorum et caeremoniarum, aliis item ejusdem qualitibus experimentum capi non potuit, testimoniales nihilominus litterae, quibus instructus officium ingressus est, requisitas pro hoc munere sustinendo ejusdem dotes perhibent. Pulsus campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ludirectoris incumbit.

Annuum lecticalem proventum percipit de frumento ab omni pari conjugum Catholicorum jugalia pecora habentium et in seorsivo pane existentium $\frac{1}{2}$ metr. siliginis, ab aliis autem $\frac{1}{4}$ dumtaxat metr., in aere parato per aversionem solvit annue communitas flor. 5 viduae et conjuges servilium personarum solvunt singillative 11 $\frac{1}{2}$ den., titulo stolae obveniunt a comitiva funeris den. 24, a schaeda promulgationis den. 11 $\frac{1}{2}$, pro pulsu contra tempestates singulus hospes dat 1 panem, ab instructione cujuslibet pueri angariatim den. 31 $\frac{1}{2}$ respectu pauperiorum autem gratis docendorum observabit regulam in matre praescriptam. Lignorum focalium currum 1 ab omni hospite jugalibus pecoribus proviso accipit a communitate praeterea loco faeni annue obtingunt flor. 3.

Agros 4 tenet duos in Soós telek capaces insimul 3 metr. Pos. in vicinitate agri communitatis acatholicae et Ladislai Bersenyi. Alios duos in diverticulo Átosuthomok düllöben capaces perinde 3 metr. Pos. in vicinitate eadem, cultivatio ipsi communitati ex toto incumbit, nullum pratum, nec vineam habet.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in statu ruinae vicino posita continet cubile 1, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Tertia filialis est possessio Kiss-Bersen distans a matre $\frac{3}{4}$ horae existit in eadem ecclesia formam oratorii referens e ligneis materialibus per ipsam loci communitatem ante 11 circiter annos erecta, dicata honori Sancti Antonii Paduani.

Dotem nullam habet, nec sacram suppellectilem aliam, quam unam casulam et 2 vexilla, campanam item unicam 20 libr. appendentem. Proventum annuum percipit ex intervenientibus poenalitatibus et interusurio summae capitalis flor. 40 erga legalem censum apud viduam Volfgangi Gerecs in Kiss Bersen habitantem elocatae. Administratio proventus hujus licet tenuioris deinceps tractetur a proportionem quemadmodum in matre praescriptum fuit.

De parochi obligatione et proventu

Nullam aliam parochus hic loci habet obligationem sibi incumbentem, quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, diligenter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat.

Proventum annuum lecticalem in aere parato eodem [266] modo percipit, sicut in matre, de frumento ab omni pari in distincto pane constituto Catholicorum aequae ac acatholicorum $\frac{1}{2}$ metr. Pos. Stola eodem modo desumitur, quemadmodum in matre. Agros nullos tenet, nec prata, tenentur autem hi filialistae agrum unum parochialem in alieno territorio situm annis singulis cultivare et pro falcatura 3 falcatores dare.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Király, annorum 51, absolutus syntaxista, fidei professionem nondum deposuit, deponet autem quamprimum cum reliquis, ritus Catholicos et caeremonias commode callet, pro muneris sui exigentia doctrinam sufficientem habet, officio suo satisfacit tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanae in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in vini potu, posteaquam per parochum monitus fuit, excedit.

Obventionem annuam lecticalem habet in aere parato ab omni pari tam Catholicorum, quam etiam acatholicorum, in seorsivo pane existentium conjugum den. 10, de frumento $\frac{1}{4}$ siliginis, titulo stolae a comitiva funeris den. 25, a schaedae promulgationis den. 11 $\frac{1}{2}$, pro pulsu campanae contra pestates praestat hospes singulus in pane distincto constitutus 1 panem, ab instructione pueri cujuslibet angariatim den. 25, circa pauperiores vero gratis instruendos observabit regulam superioribus locis praescriptam. Lignorum focalium 12 currus quadrijugales accipit annue a communitate.

Agros tenet jugeram 2 efficientes, capaces insimul 1 $\frac{1}{2}$ metr. in vicinitate Pauli Nemes et agri communitatis, pratum nullum, sed intra agros falcatur, cultura agrorum incumbit communitati.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in statu ruinae vicino posita constat cubiculo uno, hujus aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem.

Quarta filialis est possessio Torna distans a matre $\frac{1}{4}$ horae, datur in eadem ecclesia deserta, et celebrandis divinis minus idonea, omni supellectili sacra praeter unicam campanam 15 libr., et interiori instructione destituta. Habebat haec ecclesia proventum e piis quorundam legatis, cujus administrationem hactenus nobilis Wolfgangus Zambó habuit, qui cum rationes reddere a pluribus annis de administratione reddituum ecclesiae, etsi identidem per parochum requisitus et monitus non velit, adstrigendus erit coram competente jurisdictione ad reddendas rationes gesti officii curatoris methodo superius in matre, et filialibus reliquis [267] praenotata. Summam capitalem flor. 40 erga legalem censum elocatam habet apud dominum Paulum Karácson compossessorem Tornensem.

De obligatione et proventu parochi

Eadem est in hac filiali parochi obligatio, quae in proxime praecedente, proventum lecticalem percipit in aere parato sicut in matre, de frumento a singulo pane in distincto pane existente $\frac{1}{2}$ metr., stola in reliquo similis est, sicut in matre unice cum hoc discrimine, quod a baptisate simul et introductione ex contractu cum priore paracho inito solvantur a familia Gögösiana cruc. 17.

Agros tenet 12 jugera, capaces 20 circiter metr. in vicinitate cauletorum incolarum Tüskeváriensium et domini Pauli Karácson, cultura agrorum incumbit paracho.

De scholae rectore

Scholae rector est Stephanus Kövecses, annorum 54, absolutus syntaxista, Catholicus, fidei professionem quamprimum deponet, doctrinae sufficientis est, bene fungitur, officio suo tum in cantu cum etiam juventutis instructione ac pulsu campanae in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alio aliquo vitio notatur.

Annuum proventum lecticalem percipit a singulo pari in seorsivo pane existente cruc. 7, de frumento $\frac{1}{4}$ cubuli majoris, a comitiva funeris cruc. 7, a schaedā promulgationis cruc. 7, ab instructione pueri singuli angariatim den. 32 $\frac{1}{2}$, circa pauperiores autem gratis instruendos observabit regulam in matre praescriptam, lignorum focalium currus 3 a communitate.

Agros nullos habet, pratum vero unicum capax proferendi currum 1 faeni in vicinitate prati communis et sylvarum adjacentium, quod falcare ipse ludimagister debet.

Domus scholaris particulariter nulla habetur, modernus vero scholae rector residet in domo propria.

Quinta filialis est possessio Torna-Pinkocz distans a matre $\frac{3}{4}$, nec ecclesia, nec campana provisa.

De parochi obligatione et proventu

Nulla alia parochia in hac filiali incumbit obligatio, quam ut ad infirmos, dum vocatur, solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam eundem muneri suo pastoralium in hac, cum etiam reliquis filialibus, ac matre debite satisfecisse e publico parochianorum suorum testimonio compertum fuit. [268]

Annua parochi obventio lecticalis eadem est, quae in superiore filiali possessione Torna, stola autem communis, quae in matre. Agros nullos tenet, nec prata.

De scholae rectore

Idem scholae rector ad hanc quoque filialem deservit, qui in proxime praecedente filiali Torna residet, similem in reliquo obventionem etiam habet, cum hac dumtaxat diversitate, quod hic loci ligna focalia nulla accipiat.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 411, incapaces 212, omnes Catholicae, Judaei 5.

In filiali Kiss-Jenő capaces confessionis 485, incapaces 202, omnes religionis Catholicae.

In filiali Karakó Szörcsök capaces confessionis 302, incapaces 114, religionis Catholicae, acatholici autem 165.

In filiali Kiss-Berseny Catholici capaces confessionis 196, incapaces 79, acatholici 49.

In filialibus Torna et Pinkocz insimul capaces confessionis 275, incapaces 100, acatholici 49.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est, gravioribus et publicis criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam fragilitate vel malitia deliquisse comperiantur ad eos coercendos parochus suam impendit operam, dominalemque, vel magistratualem auctoritatem interpellat.

Praecepto confessionis Paschalis (exceptis paucis dumtaxat) diligenter satisfacit, eos etiam pastoralis suo hortatu conabitur parochus ad implementum praecepti hujus adducere. Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem zelo moderni parochi abjurata haeresi conversi reperiuntur 3, qui cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali inserti, prout illorum quoque nomina, qui in qualitate testium, fidei professioni interfuerunt, inscripta habentur diligenter, quod et deinceps quoque observandum erit.

Dantur hac parochia 2 confraternitates virorum perinde ac mulierum, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera Sancti Francisci sub directione p. Franciscanorum conventus Papensis. Hospitale pauperum nullum existit, sed ordo religiosus p. Paulinorum in opido [269] Tüskevár absque praejudicio jurium parochialium residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam etiam filialibus possessionibus existit obstetrix Catholica et adjurata, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa, prout etiam pro defunctorum inhumatione habetur ubique locus opportunus et benedictus extra possessiones et ecclesias positus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli reperiuntur, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Vásárhelyiensis die 6ª mensis Maii 1779°
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Vásárhelyiensis e solidis materialibus structa, benedicta et honori Sancti Lamberti episcopi dicata, quando et a quo erecta fuerit? Nihil

constat. Habentur in eadem altaria 3, quorum 2 lapidibus portatilibus bonis et integris, tribus item mappis ac antipendiis instructa sunt.

Dotem haec ecclesia nullam habet, annuum autem proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim vero ex interusurio summae capitalis flor. 20 erga legalem censum elocatae, tenet etiam vineam 1, in promontorio Somloiensi capacem 20 circiter fossorum in vicinitate Francisci Kovács et haeredum Nagyianorum. Administratio annui proventus ecclesiae sit per ejusdem curatorem Adamum Martony, qui deinceps redditus omnes in cistam duplici sera munitam colliget, clavim ab una parochus, ab altera ille idem apud se tenebit, annisque singulis praesentibus dominalibus officialibus locique juratis aliquot senioribus rationes reddet parochus.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 3 cum totidem patenis, quorum duo argentei sunt, unus ex aere omnes deaurati, ciborium unum deauratum, monstrantias argenteas 2, pixidem unam ex stanno, casulas 6 cum omnibus appertinentiis, pluviale 1, corporalia 10, purificatoria 11, superpellicea 2, rochetum 1, albas 4, amictus 5, quae singula pro decore domus Dei munde et integre conservantur. Ad haec habentur vexilla, sedes, cathedra, campanae 3, quarum una appendit cent. 4 et libr. 30, altera cent. 3 et libr. 11, tertia cent. 1 et libr. 25.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quemadmodum et sacri liquores qui [270] temporibus praescriptis renovantur, ita Venerabile quoque Sacramentum omni altera hebdomada tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum et aptum reponuntur.

Praeter ecclesiam parochialem dantur in hac parochia tres capellae publicae: prima capella publica e solidis materialibus per loci incolas e proventibus ecclesiae parochialis erecta, et honori Sanctae Rosaliae v[irginis] et m[artyris]⁵⁷ dicata, provisa est altari uno, nulla autem supellectili sacra, nec dote, in hac capella in festo patrocinii divina per parochum persolvuntur.

Secunda capella publica ex iisdem materialibus structa a quo erecta sit? Nihil constat, dicata est honori Sanctissimae Trinitatis, perinde nulla supellectili sacra instructa est, in hac quoque capella divina peraguntur per parochum in festo patrocinii.

Tertia capella publica est in promontorio Somló olim e solidis materialibus structa, et jam ruinae vicina dicata honori Sanctae Margarethae virginis et martyris provisa altaribus 2, quorum 1 lapide portatili bono et inviolato tribusque mappis ac antipendio instructum est. Sacram supellectilem habet sequentem: calicem 1 cupreum cum patena, casulas 3 cum appertinentiis, albam 1, amictus 2. In hac capella publica hactenus ex voto per communitatem

⁵⁷ Szent Rozália nem volt vértanú, lehetséges, hogy a lejegyző tévedett.

facto divina persolvebantur per parochum sequentibus festis 1° feria 2^a Paschatis, 2° in festo inventionis Sanctae Crucis. 3° in festo ascensionis Domini, 4° feria 2^a Pentecostes, 5° in festo Sanctae Margarethae virginis et martyris, 6° in festo transfigurationis Domini, 7° in festo Sancti Donati episcopi et martyris, 8° in festo assumptionis Beatae Mariae Virginis, 9° in festo exaltationis Sanctae Crucis, cum autem ob angustiam capellae multi beneficio audiendi sacri privati fuissent, sed et alia fundata motiva devotiones has ad ecclesiam parochialem reducere suasissent, hinc pro futuro in dicta capella nonnisi in die patrocinii et festo Sancti Donati publica divina peragendi obligatio parochum manebit.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia dominium terrestre foveat venerabilis conventus Poseniensis sanctimonialium ordinis Sanctae Clarae, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et officium patroni ex omni parte debite non adimplet. Nullum oratorium privatum intra ambitum hujus parochiae reperitur. [271]

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Stephanus Nagy,⁵⁸ annorum 38, callet linguas Hungaricam et Slavonicam, sola Hungarica deservit. Studia theologica Tyrnaviae in Generali Seminario absolvit, canonice investitus et installatus est, curam animarum in annum 12 exercet.

Libri parochiae inscripti, quibus provisos est hoc ordine sequuntur: Scriptura Sacra Latina et Hungaria, Concordantiae Biblicorum, Polianthea sacrorum canonum, Theologia p. Sbogar, Conciones Hungaricae Petri Pázmán, Hungaricae conciones Káldi, Conciones dominicales p. Fabri, ejusdem Centaria funebris Thomae Hofflich, p. Didaci Alvarez, Manuale concionatorum, Petri Rota Hortus discursuum praedicabilium, Luciatu Multifontanus, Concionator Stephani Landovics Conciones Hungaricae. Ad propriam parochi personam sequentes pertinent: Scriptura Sacra Latina cum notis Duhamel, Scriptura Sacra Hungarico idiomate, Opusculum Melchioris Cani de Locis theologicis, p. Annati Apparatus ad positivam Theologiam, S. Augustini episcopi Tractatus de gratia et libero arbitrio, ac praedestinatione sanctorum, Tractatus theologicus p. Antoine, p. Jászinszky, p. Prileczky, p. Muszka, Ludovici Csapodi, Opusculum Bellarini de vi ac ratione Primatus Romani pontificis, p. Beccani Controversiae, p. Herczig itidem Controversiae, Compendium theo-

⁵⁸ Nagy István (†1790). PFEIFFER, 1987. 755.

logiae moralis p. Cocina, Manuale parochi et confessarii p. Herczig, Benedicti 14ⁱ de Synodo diaecesana, ejusdem Constitutiones et institutiones, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Rationale temporum Petavii, Opuscula p. Sandini, Corpus Juris Canonici, Civilis et Hungarici, p. Pichler Institutiones juridicae, p. Maschat Institutiones ex jure canonico, Tyrocinium p. Szegedi, Institutiones Perezy, Conciones Káldi, Petri Pázmán et Hodezi Conciones. Spicilegium Clauz, Barzias Excitator, Conciones p. Leonis.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inserit, prout et domesticum parochiale protocollum, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales accurate inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus diebus festis et dominicis, quibus divina inchoat, hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus pro concione quoque inomisse dicit, et juventutem in fidei rudimentis circa 2^{am} horam pomeridianam catechizat, conclusaque catechesi vespertas [272] vel lytanias cum populo servat, festa et jejunia proxime imminuentia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis Christiana doctrina examinat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

Sacramenta petentibus diligenter administrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit, publicum superinde testimonium perhibentibus parochianis, sacrum quoque viaticum cum omni decentia, et cultus significatione ad infirmos deferret absque lumine tamen, deinceps in quantum emergentium casuum, temporumque circumstantiae patientur, superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut quocunque alio cum pulsu tintinabuli saltem intra matrem possessionem deferret, ut facto hoc populum suae spirituali curae creditum ad majorem augusti hujus Sacramenti devotionem et adorationem excitet, ac una eundem ad suffragia spiritualia, quibus moribundum ejusmodi in condignam sacri viatici receptionem adjurari oportet, reflectat, lampas coram venerabili in ecclesia diebus nonnisi festis et dominicis ardere solet.

De proventu parochi

Proventum annuum fixum habet in aere parato ex contractu a communitate solvendum in 60 flor. defixum, de frumento lecticali a pari singulo jugalibus pecoribus proviso $\frac{2}{4}$ mensurae majoris Jaurinensis ex siligine, ab iis, qui jugalibus carent, $\frac{1}{4}$ ejusdem mensurae. Singulus praeterea hospes pecoribus

jugalibus instructus praestat unum plaustrum lignorum focalium. Titulo stolae ordinariae a baptismo percipit den. 15, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacium den. 50, incapacium den. 25, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui ultra hanc nihil annue praestant parochio.

Agros tenet sequentes: 1° in continuo jugera 18, capacia metr. Pos. 36, in vicinitate nobilis Joannis Nagy et viae postalis. 2° In diverticulo Andics dicto jugerum 1, capax 2 metr. Pos. in vicinitate Stephani Fazékas et Francisci Egri. 3° In diverticulo Vörös képnél jugera 2 capacia insimul 3 metr. Pos. in vicinitate Francisci Szita et Joannis Szalay. 4° In diverticulo Kiss-Erdő jugera 2 capacia 3 metr. Pos. in vicinitate Ladislai Tóth et Francisci Bölcs. 5° In diverticulo Gelle kert jugera 2 capacia 3 metr. Pos. in vicinitate Petri Czigi et plurium colonorum.

Prata numero 5 possidet capacia insimul proferendi 13 circiter currus faeni. 1um In vicinitate territorii Borszörcsökiensis et prati Joannis Martony. 2um Parrag nominatum in vicinitate Francisci Szita et Josephi Szabó. 3um Cser rét dictum vicinitate Stephani Pallás et Stephani Fazokas. 4um Csonka alatt dictum in vicinitate Joannis Vajda et Adami Németh. [273] 5um In diverticulo Szantó in vicinitate Petri Simony et Stephani Csekő.

Vineas 2 in promontorio Somlyó nuncupato capaces insimul 10 circiter fossorum, unam Kopaduttya nominatam in vicinitate Andreae Martony et Francisci aequae Martony. Alteram Remete Szölő dictam in vicinitate Francisci Vagyik et Joannis Magyar. Ex agris memoratis cultivantur quoad omnes labores per parochianos jugera 7. Prata autem et vineae in toto per eosdem coluntur. Praeter has terras habet adhuc in praedio Lovas nominato agrorum 7 jugera capacia 14 metr. Pos., qui agri ob sterilitatem nimiam plerumque inculti relinquuntur. Ad haec percipit ab inclyto dominio terrestri 16^{man} de frumento et vino.

Nulla pia legata in qualitate perpetuae alicujus foundationis habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Harray, annorum 30, absolutus poeta, Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est. Officio suo doctrinam competentem habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente, morum suorum probitate reliquis fidelibus bonum exemplum praebet.

Annuam obventionem lecticalem in aere parato a qualibet domo vineam in habente den. 10, a domo autem vineam possidente unam pintam vini mensurae majoris de frumento lecticali $\frac{1}{4}$ metr. a singula domo pro pulsu

campanarum contra tempestates ab omni hospite agris proviso unum manipulum autumnalis, et vernalis procreationis, pro pulsu organi annue flor. 12 et 4 metr. puri tritici, 8 item siliginis. Praeterea a communitate aeris parati flor. 2 den. 50. Pro instructione pueri singuli angariatim den. 35, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur.

Titulo stolaris competentiae percipit a schaeda promulgationum cruc. 7, a comitiva funeris et pulsu den. 17, a psalmodia diurna et nocturna den. 53 $\frac{1}{2}$, ligneum insuper focalium plaustra 12 et 2 currus faeni a communitate. Agros 3, quorum 2 capaces 2 metr. Pos. in diverticulo Homok in vicinitate Petri et Josephi Szabó. Tertius capax 2 circiter metr. in diverticulo Peskenye in vicinitate Francisci Csuti et Josephi Magyar coluntur propriis ludimagistri expensis.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu bono constituta, provisa est 3 cubiculis, camera 1 et culina 1. Ejusdem aedificatio pertinet ad dominium [274] terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio et reparatio privative ad parochianos. Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in statu desolato posita constat 2 cubilibus et camera 1. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati, prout etiam apud eandem urgenda erit, recursu ad dominium quoque terrestre vel inclytum comitatum summendo.

De filialibus

Nulla antea ad hanc parochiam titulo filialis pertinuit possessio, sed occasione canonicae visitationis ob administrationem ex parte parochi Vászár helyiensis longe faciliorem ex parte autem parochi Devecseriensis (unde avulsa est) admodum difficilem, matri huic adjecta est filialis possessio Borszörcsök distans ab eadem $\frac{1}{2}$ circiter hora, in qua habetur ecclesia honori Sanctae Annae dicata et benedicta, erecta fuit per communitatem loci ante annos circiter 50. Sacra suppellectili provisa est sequente: calice 1 in cuppa argenteo in reliqua parte cupreo et inaurato, una cum patena 1, casulis 2 cum requisitis appertinentiis, campanis 2, quarum una appendit libr. circiter 80, altera libr. 30.

De parochi obligatione et proventu

In hac parochia secundum contractum cum parochianis initum obligatur parochus divina peragere omni altero die dominico vel festo recurrente ad

infirmos, praeterea quandocumque vocatur, solerter excurrere eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Proventum annuum fixum juxta tenorem memorati contractus percipit annue a communitate 120 flor., ad 3 item jugera terrarum arabilium cultivanda eadem communitas semet obligavit.

De scholae rectore

Scholae rector est Franciscus Szarvas, annorum 40, absolutus principista, Catholicus, fidei professionem deposuit, cum autem recenter conductus sit, nulla experientia disci potuit cujus doctrinae, et qualium morum sit? Litterae interea testimoniales, quibus provisos est ejusdem pro hoc munere sufficientiam et aptitudinem docent. Pulsus campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ludirectori incumbit.

Annuam lecticalem obventionem percipit de frumento a singulo pari in seorsivo pane existente $\frac{1}{4}$ metr. Pos. ex siligine ex aere parato pro officio notariatus flor. 4. Pro pulsu campanarum contra imminentes tempestates ab omni hospite manipulum 1 frumenti, ab instructione singuli [275] pueri angariatim den. 25, si qui autem adeo pauperes reperti et parochi iudicio pro talibus adinventi fuerint, ut annuam hanc solutionem praestare nequeant, eos gratis instruere obligabitur. Titulo stolaris obventionis percipit a comitiva funeris omnium defunctorum absque discrimine den. 12, a cantu sub requiem den. 25, a schaeda promulgationis cruc. 7, lignorum praeterea focalium currus 12 a communitate.

Agros tenet universim capaces 14 metr. Pos. 1° In diverticulo Borserdeje duos in vicinitate nobilium Petri Bodó et Joannis Hajgathó. 2° In diverticulo Sártelek unum in vicinitate Stephani Fodór et Stephani Kupi. 3° In diverticulo Vargyas 2, in vicinitate nobilis Michaelis Fabián et nobilis Francisci Ughi. 4° In diverticulo Nagy utradüllöre unum in vicinitate nobilis Joannis Varga et Michaelis Tobak. 5° In diverticulo Kert alla unum in vicinitate Georgii Vörös et Michaelis Ellés. Ex his agris duo nonnisi per communitatem cultivantur.

Prata duo tenet, quorum unum situm est in fine possessionis a loco Szény-égető in vicinitate agrorum juxta viam Devecseriensem positorum et Francisci Czövek, alterum est in vicinitate nobilis Joannis Hajgathó et Ladislai Egresi, capacia sunt insimul 8 circiter currus faeni proferendi, solam invectionem faeni praestat communitas, reliqui labores utpote falcatura, et collectio incumbunt ludimagistro.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu misero constituta provisa est cubiculo uno, et camera 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De parochianis, et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 1332, incapaces 411, religionis Catholicae omnes praeter 6 personas schismaticas.

In filiali possessione Börszörcsök [!] capaces confessionis 500, incapaces 193, omnes Catholici.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro alio praerorante clara voce orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit in fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam malitia vel fragilitate delinquant, ad eos coercendos parochus operam suam impendit dominalemque vel magistratualem auctoritatem interpellet praecepto confessionis Paschalis (demptis paucis admodum) omnes satisfaciunt, hos etiam serio sua cohortatione, ac monitis ad ejusdem implementum adducere studebit parochus. Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem [276] autem zelo moderni parochi abjurata haeresi conversus reperitur Stephanus Nagy, qui cum designatione aetatis, et loci originis matriculae parochiali insertus est. Deinceps observandum habebit parochus, si qui fidem Catholicam amplecterentur, ut in depositione fidei professionis duo vel tres in qualitate testium praesentes constituentur, eorundemque nomina perinde matriculae parochiali inserantur.

Duae habentur in hac parochia virorum et mulierum confraternitates, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera cordigerorum Sancti Francisci sub cura p. Franciscanorum conventus Papensis, nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo, residet tamen intra ambitum hujus parochiae eremita Frater Arsenius Malakovszky, de cujus proba vita parochus perhibuit testimonium.

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur in hac parochia obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus tum in matre, cum etiam filiali extra septa ecclesiarum et possessionum positus, vespilones vero designati nulli sunt, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, sed mutuo sibi invicem hoc officium charitatis praestant fideles. Atque haec etc. etc.

CANONICA VISITATIO
ecclesiae et parochiae Vaszariensis die 4^a Maii 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Vaszariensis e solidis materialibus structa, et honori Sancti Georgii martyris dicata, a quo et quando erecta fuerit? Nihil constat, quae ob vetustatem potiori parte diruta est, et actu noviter aedificatur, provisa est interea altari uno, quod lapide portatili bono et integro, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit ex interusurio summae capitalis flor. 372 den. 95 apud loci incolas maxima vero parte apud communitatem erga legalem censum elocatae. Administratio [277] proventus ecclesiae tractatur per syndicum seu parentem ecclesiae, qui deinceps singulis annis evolutis praesente officiali dominali et senioribus loci aliquot juratis rationes reddet parocho.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 3 argenteos deauratos, quorum unus defectuosus est. Ciborium 1, monstrantiam 1, perinde utrumque argenteum deauratum, casulas 4 cum requisitis appertinentiis, missalia 3, pixidem unam, crucem 1, organum, vexilla, campanas 2, quarum 1 appendit cent. 2 et libr. 50, altera 2 circiter cent. ecclesia haec, ac sacra ejusdem supellex munde et integre quantum ob actualem ecclesiae structuram fieri potest, conservantur.

Existit etiam fons baptismalis sub bona clausura, sub qua, et sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur, ita venerabile quoque sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communionem omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis singula septimana praeparantur, et in apto ac sicco loco conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est excellentissimus dominus episcopus Jaurinensis, qui jure patronatus gaudet, et jus praesentationis exercet, patronique officium rite adimplet, nullum privatum oratorium, nec publica capella intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parcho, ejusque obligatione

Parochus est Stephanus Eöry,⁵⁹ annorum 44, callet Hungaricam linguam et mediocriter Germanicam, sola Hungarica deservit, studia theologica Jaurini absolvit, canonicè investitus et installatus est. Curam animarum gerit annis 16.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam parochi personam pertinent, sunt sequentes: Biblia Sacra Latina et Hungarica, duo interpretes Tyrinus et Cornelius a Lapide in 4 Evangelia, Concordantiae Bibliorum, Theologia p. Antoine, opera Melchioris Cani, Jus canonicum Reiffenstul, Compendium Alphonsi, p. Concina, p. Leyman, p. Herczig, Felicis Potestatis Examen ecclesiasticum denique Casus conscientiae sub nomine Benedicti 14ⁱ impressi, Concilium Tridentinum, Dictionarium Theologicum, Eloquentia Sacra p. Kaprinai, p. Pichler, Conciones Petri Pázmán, Conciones p. Hunolth, p. Segneri Homo Christianus, ejusdem Sermones quadragesimales, ejusdem Orationes, [278] Panegyricae, p. S. Szabó Conciones, p. Clady, p. Andreae Koppenstein Nucleus aureus, Sancti Francisci Salesy, Instructio ad vitam spiritualem, Parochus meditans, Steinhurstius de Passione Domini, Sancti Petri de Alcantara, p. Caroli Scribani Meditationes, Catechismus Jussu Concilii Tridentini editus, p. Haimpach, Praxis catechetica, Catechesis p. Christophori Schenk, Historia ecclesiastica p. Graveson, ejusdem Tractatus de mysteriis et Annis Christi, ejusdem Tractatus de Messia contra Ethnicos, Rudimenta historica, Josephi de Bello Judaico, Epistolae selectae Sancti Hieronimi, Martini Biro cum aliquot dictionibus Hungaricis, Salviani de Dei gubernatione et de Avaritia, Delrio Disquisitiones magicae.

Parochiae inscripti sunt: Theologia Reiffenstul, Lanusa Homiliae, Esparsa Quaestiones de Passionibus, Pastorale Jaurinense, Meditationes, Soliloquia, et meditationes Sancti Augustini, Beisman Doctrina moralis. Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus inomisse pro concione dicit, et catecheses circa tertiam pomeridianam teneriori juventuti in fidei rudimentis instituendae, prout et lytanasias vel vespas cum populo servat. Jejunia ac festa proxime imminetia fidelibus annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos priusquam matrimoniali ter copulet, praevis e Christiana

⁵⁹ Eöry (Öry) István (†1789). PFEIFFER, 1987. 380.

doctrina examinat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam, absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decencia, et dum circumstantiae temporum ac emergentium casuum patientur, cum lumine et pulsu tintinabuli superpelliceo indutus defert, lampas coram venerabili in ecclesia ob ejusdem tenuiorem proventum non ardet.

De proventu parochi [279]

Proventum annuum lecticalem percipit in aere parato a singulo pari den. 25, titulo stolae ordinariae a baptismo et introductione puerperae insimul den. 45, a copulatione matrimoniali den. 50, a sepultura den. 25, ab introductione neonuptae nihil, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil aliud praestant. Ad haec par singulus $\frac{3}{4}$ metr. Pos.

Agros habet 49 jugera efficientes insimul capaces metr. Pos. 140, in vicinitate Joannis Sarj ex una et Francisci Kozma ex altera parte. Ex his agris parochiani quolibet anno cultivant jugera 6 capacia 12 metr. Pos.

Pratum tenet fixum 1 capax 6 circiter curruum, quod defalcant parochiani situm in vicinitate ludimagistri et fabri communis juxta viam ad Ugoducentem, alterum singulo anno ad quantitatem sessionis integrae assignatur per loci incolas, sicut colonis quibuscunque.

Nulla pia legata, aut perpetuas foundationes habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Ladislaus Balogh, annorum 40, absolutus poeta, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, doctrina muneri suo competente instructus est, quam debite applicat juventutis instructioni, officio suo bene fungitur tum in cantu, cum etiam pulsu campanarum in quibusvis circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam obventionem in aere parato accipit a singulo pari cruc. 3, de frumento $\frac{1}{4}$ majoris metr. pro pulsu campanarum flor. 4, pro pulsu organi flor. 4, pro instructione pueri singuli angariatim cruc. 21, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ulla mercede docere obligabitur. Titulo stolaris competentiae percipit a copulatione den. 10, a schaenda promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris den. 27.

Agros tenet universim 6 capaces insimul metr. Pos. 8 in vicinitate agrorum parochialium et viae Getsensis, quos agros cultivat communitas, suis autem sumptibus metit et frumentum invehit ludimagister.

Pratum unicum tenet capax proferendi duos currus faeni penes viam ad Ugod ducentem in vicinitate prati parochialis.

Domus parochialis e crudis materialibus structa continet 2 cubicula et 2 cameras ejusdem aedificatio [280] pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio et reparatio ad communitatem. Domus scholaris perinde provisa est 2 cubi- culis, cujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Vaszariensi titulo filialium adnexa est possessio Takácsi distans a matre $\frac{1}{2}$ circiter hora nec ecclesiam, nec campanam habens, et praedium Ihászi distans a matre 1 hora, in quo existit ecclesia e solidis materialibus structa et honori Sanctissimae Trinitatis dicata, erecta fuit anno 1772 pia munificentia domini Alexandri Vörös de Fárád, a quo etiam dotem 50 flor. erga legalem censum elocatorum accepit. Ex hujus summae interusurio, et elemosyna marsupiali proventum annuum percipit, debitis passivis nullis est obnoxia. Administratio reddituum ecclesiae deinceps, quantum fieri potest, ob minorem eorundem quantitatem tractetur methodo in matre ecclesia praescripta.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calicem 1 cum patena, ciborium 1, monstrantiam 1, casulas 3 cum requisitis appertinentiis, pluviale 1, corporalia 3, purificatoria 6, cathedram, sedes, campanulas 2, crucem 1. In hac ecclesia divina peraguntur per domesticum capellanum ordinis Sancti Francisci religiosum.

De obligatione et proventu parochi

Nulla alia in his filialibus parochi incumbit obligatio, quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, solerter excurrere teneatur et eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire, prout etiam parochum munere suo pastoralis rite functum fuisse e publico parochianorum suorum testimonio compertum fuit.

Proventum annuum percipit unice stolarem duplum videlicet stolae illius, quae in matre exigitur, praeterea in filiali Takácsi a singulo pari $\frac{3}{4}$ metr. Pos.

De scholae rectore

Nullus determinate in his filialibus scholae rector existit, sed is qui in matre residet, pro occurrente necessitate deservit, quo in casu stolarem obventionem habet a copulatione den. 11 ½, a baptismo den. 5, a sepultura in Takácsi den. 35, in Iházi vero den. 50.

De parochianis, et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 857, incapaces 280, omnes religionis Catholicae.

In filiali Takácsi capaces confessionis 162, incapaces 62. [281]

In filiali Iházi capaces confessionis 146, incapaces 50, acatholici 8.

Populus hic devotus est, et in ecclesia diebus potissimum festis et dominicis frequens, sub sacro pias praesertim de Sacratissima Trinitate cantilenas publice concinit, in fidei rudimentis bene institutus habetur, ut porro deinceps rosarium quoque alio praeorante oret sub officio divino pro munere suo pastoralis efficere studebit parochus.

Nullus publicis et gravioribus criminibus obnoxius est, et si qui etiam nonnunquam malitia vel fragilitate aberrant, ad eos coercendos operam suam impendit, et dominalem vel magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis exceptis paucis admodum omnes satisfaciunt, illos etiam ad praecepti huius implementum seria cohortatione sua urget parochus, et si monitis pastoralibus nihil paruerint, pro temporali remedio ad auctoritatem politicam recurret. Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem abjurata haeresi zelo moderni parochi conversi reperiuntur sequentes: et quidem numero 8, omnes hi cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali inserti habentur.

Dantur in hac parochia duae confraternitates virorum perinde ac mulierum, una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera Sancti Francisci Seraphici cordigerorum sub cura p. Franciscanorum conventus Papensis. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa prout etiam locus opportunus existit pro inhumatione defunctorum benedictus, extra septa possessionum et ecclesiae positus. Nulli autem vespilones designati sunt,

quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, sed mutuo sibi invicem hoc officium charitatis praestant fideles. Caeterum etc. etc.

CANONICA VISITATIO

ecclesiae et parochiae Ugodiensis die 2ª mensis Maii 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Ugodiensis e solidis materialibus structa impensis excellentissimi domini comitis [282] Eszterházy dicata est honori Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli nondum consecrata, sed solum benedicta, in qua habentur altaria 2 lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis ac antependiis instructa.

In qualitate defixae dotis habet ab inclyto dominio terrestri excisas terras arabiles numero 4. Et quidem in duas calcaturas divisas capaces insimul 44 metr. Pos., quarum vicini sunt agri dominales et parochiales ab una, ab altera parte vero fluvius Gerencze.

Ex agris his prout etiam ex elemosyna marsupiali piisque fidelium oblatis proventum annuum percipit, actu in aere parato numerat flor. 162 den. 32 1/2. Activa debita nulla habet, nec passivis oneratur, administrationem ecclesiae reddituum gerit ejusdem syndicus Stephanus Vörös, qui deinceps omnem proventum in cistam duplici sera munitam colliget, ab una clavim parochus, ab altera ille ipse apud se tenebit, annisque singulis evolutis coram officiolatu dominali, senioribusque loci juratis paracho rationes reddet.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices duos cum totidem patenis, unum argenteum, alterum aereum utrumque deauratum, ciborium 1, monstrantiam unam ex aere. Pixidem unam argenteam inauratam pro deferendo sacro viatico ad infirmos, casulas 5 cum omnibus requisitis appertinentiis, missalia 2, corporalia et purificatoria, quae omnia pro domus Dei decore munde et integre asservantur. Reperiuntur ad haec vexilla, sedes, organum, cathedra et campanae 2, quarum una appendit cent. 4 et libr. 25, altera cent. 2.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quo sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur, ita venerabile quoque sacramentum singula altera hebdomada noviter conficitur tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione, hostiae vero recentes pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in loco conveniente ac sicco conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galántha, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et patroni officium adimplet. Nullum privatum oratorium reperitur. [283]

De paracho ejusque obligatione

Parochus est Paulus Szakács,⁶⁰ annorum 42, callet linguam Hungaricam bene, Germanicam mediocriter, utraque deservit tum in matre, cum etiam plerisque filialibus studia theologica Jaurini absolvit, est canonice investitus et installatus, curam animarum exercet 17 annis.

Provisus est libris ad propriam personam sequaciter spectantibus: Scriptura Sacra Latino et Hungarico idiomatibus, Concionibus Petri Pázmán, Controversiis Klausz, Currus Israel, Concionibus p. Szabó, Festivali Tyrnaviensi, Concionibus micae et spicae inscriptis Martini Biro, Concionibus p. Káldi, alias Evangelium Trombita dictis, Morali Theologia p. Laymon, p. Herczig, Buzembaum, Tractatibus speculativis p. Antoine, p. Pichler, Catechesi p. Ginter, Hainpak. Ecclesiae inscripti sunt: Biblia Sacra Hungarico et Germanico idiomatibus et Cornucopiae. Desunt in hac parochia Concilium Tridentinum et Catechismus Romanus, utrumque hunc librum operatio spirituali summe necessarium studebit sibi parochus quantocius comparare.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum, confirmatorum et defunctorum accurate inscribit, quemadmodum et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inserit.

Sacrum missae sacrificium, nisi legitime impediatur, quotidie celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis quibusvis festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme, quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a iisdem diebus pro concione in omnes dicit, et juventutem in rudimentis fidei hora 3^a pomeridiana catechizat, ac postea lytanias cum populo servat, festa et jejunia imminencia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e doctrina Christiana examinat, nomine stipendii pro cantato sacro flor. 1, pro lecto cruc. 24 accipit, quod geminare una die non solet.

⁶⁰ Szakács Pál (†1795). PFEIFFER, 1987. 960.

Sacramenta petentibus diligenter ministrat, nec quispiam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, aut extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni quidem [284] decentia, et cultus significatione ad infirmos defert, nihilominus absque lumine, deinceps ad excitandam fidelium devotionem, quam augusti hujus mysterii excellentia poscit, dum circumstantiae temporis, et occurrentium casuum patiuntur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludirectore, aut quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferet. Lampas coram venerabili in ecclesia diu, noctuque ardet.

De proventu parochi

Proventum lecticalem annum percipit in aere parato ab hospite singulo domum habente 18 cruc., ab inquilinis autem, et servilibus personis cruc. 9, de frumento ab hospitibus $\frac{1}{2}$ majoris metr. siliginis eventilati ab inquilinis et servilibus personis cruc. 9, de frumento ab hospitibus $\frac{1}{4}$ metr., a viduis vero unice den. 12. Titulo stolae ordinariae a baptismo et introductione puerperae insimul obveniunt cruc. 24, ab introductione neonuptae nihil a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacium cruc. 30, incapacium 15, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil aliud annue praestant parochi. Ad haec accipit annis singulis lignorum focalium orgias 12.

Agros habet universim 6, ex quibus in territorio Olaszfaluiensi sunt 4 capaces 48 metr. Pos., quorum 2 capaces 24 metr. Pos. sunt in continuo in vicinitate ludimagistri Ugodiensis et agri ad ecclesiam pertinentis, alii duo aequae contigui capaces perinde 24 metr. Pos. in vicinitate ludimagistri Ugodiensis, et agri ad ecclesiam pertinentis. In territorio Ugodiensi sunt agri duo pro canabibus, et fagopyro applicari soliti sibi contigui in vicinitate viae regiae Michaelis item Boldisár Joannis et Stephani Török agri hi omnes cultivantur per parochianos.

Prata possidet duo, unum in territorio Olaszfaluiensi, capax proferendi 6 currus faeni in vicinitate inclyti dominiis terrestrialis. Alterum in diverticulo Király kútya capax 4 currus faeni in eadem cum superiore prato vicinitate illud falcare, et reliquum laborem praestare incumbit parochianis, istud autem suis sumptibus curat parochus. Nulla pia legata in qualitate perpetuae foundationis tenet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Ignatius Hubenai, annorum 37, [285] absolutus logicus, Catholicus, fidei professionem fecit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo debite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum omnibus circumstantiis ad ipsum pertinente, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam lecticalem obventionem accipit in aere parato ab hospite singulo domum propriam habente cruc. 6, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. majoris ex eventilato siligine ab inquilinis, et servilibus personis in aere parato cruc. 3, de frumento $\frac{1}{2}$ quadram metr., a viduis autem solum den. 6, pro pulsu contra ingruentes tempestates per aversionem flor. 4, pro cura circa horologium impendi solita flor. 4, a pulsu funebrali singillative cruc. 7, et $\frac{1}{2}$ vini ab instructione pueri singuli angariatim cruc. 18, et per hyemem duo frusta ligni focalis, si qui autem adeo pauperes reperti, et parochi judicio pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. Titulo competentiae stolaris obtingunt a baptisate cruc. 3, a copulatione matrimoniali solum filialistarum cruc. 7, a comitiva funeris omnium sine discrimine cruc. 7, a cantu sub sacro de requiem cruc. 7, a valedictoria cantione cruc. 7, a schaedae promulgationis cruc. 7, praeterea accipit annis singulis 2 currus faeni, lignorum focalium 8 orgias, et in festis Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini duas libr. carnis bubulinae, et 2 medias vini ad rationem autem praeparandarum hostiarum pro missae sacrificiis unam metr. puri tritici.

Agrum habet pro quolibet anno unum capacem 6 metr. Pos. in territorio praedii Olaszfalu vicini sunt ex una parte parochus loci, ex altera inclytum dominium terrestre, alterum insuper agellum capacem 1 metr. Pos. tenet pro inseminandis canabibus in vicinitate Stephani Patonai et Michaelis Györgyi, utriusque cultivatio incumbit parochianis. Hortum domui suae adjacentem unum possidet capacem unius metr. Pos.

Domus parochialis parte una e solidis, parte vero altera e ligneis materialibus structa continet cubicula 3, cameram 1 et culinam 1, actu in satis desolato statu constituta est, ejusdem aedificatio pertinet ad dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio, privative parochianis incumbit.

Domus [286] scholaris continet cubicula 2, cameram 1, in statu ruinae proximo posita, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio, quae apud parochianos etiam recursu ad inclytum dominium terrestre sumpto adurgenda erit, spectat ad communitatem.

De filialibus

Matri ecclesiae Ugodiensi adnexae sunt titulo filialium possessiones 5.

Prima filialis est possessio Csót distans a matre una hora, habetur in eadem ecclesia honori Sancti Josephi dicata e solidis materialibus olim structa, anno vero 1747 a Lutheranis recepta. Provisa est altari uno, quod lapide portatili bono et integro tribusque mappis ac antipendio instructum est. Nomine dotis habet terras arabiles numero 2 capaces 17 metr. Pos. 1^{mus} ager est in vicinitate Michaelis Tóth et Michaelis Vörös, alter in vicinitate magistri loci, et Petri Kády unde annum proventum prout etiam ex elemosyna marsupiali percipit, interusurio item annuo summae capitalis flor. 971 apud inclytum dominium Papense erga legalem censum elocatae. Sacram supellectilem habet sequentem: calicem unum aereum inauratum cum patena, casulas 2 cum requisitis appertinentiis, vexilla, sedes, organum, missale, campanam 1 cent. unius et libr. 25.

De parochi obligatione et proventu

Praeter ordinariam obligationem vi muneris pastoralis sibi incumbentem obligatur parochus in hac filiali ecclesia quolibet tertio die dominico et festo recurrente serie divina peragere, ad infirmos autem quandocumque vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre, habet praeterea tres orgias lignorum focalium in festis item Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini 3 libr. carnis bubulinae et 3 medias vini unum insuper currum faeni et 16^a ex frumento. Ad haec pro redemptione prandii quod occasione ea, dum parochus pro divinis peragendis excurrit, dare teneretur, communitas accipit flor. 6. Agros nullos, nec prata tenet, unum autem currum faeni communitas praestat.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Franiscus Soós, annorum 25, absolutus poeta, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet. Hanc juventutis institutioni rite applicat in cantu et pulsu campanarum quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente populo satisfacit, mores praesefert bonos, in potu vini non [287] excedit, nec alio aliquo vitio notatur.

Proventum annum lecticalem percipit in aere parato ab hospitibus singulis perinde, ac inquilinis, et servilibus personis cruc. 7, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. majoris totaliter repletae ex siligine eventilato, a viduis in aere parato den. 6, de frumento nihil, a quolibet praeterea hospite 1 currum lignorum focalium, pro pulsu campanae contra tempestates quivis hospes, inquilinus, non servilis persona praestat 1 libonem panis, ab instructione puerorum singillative pro angaria cruc. 15 et 2 frusta ligni focalis singulo die de hyeme Sabbataria, item quibusvis diebus Mercurii et Sabbathi, circa pauperiores autem gratis instituendos tenebit regulam in matre praescriptam titulo stolaris obventionis habet a schaeda promulgationis cruc. 7, a pulsu funebri cruc. 3, a copulatione matrimoniali cruc. 7, a cantu valedictorio cruc. 14, in festis praeterea Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini praestat communitas 2 libr. carnis bubulinae et 2 medias vini.

Agros possidet 7 jugera efficientes, ex quibus 5 jugera capacia 10 metr. Pos. sunt in diverticulo Tüskés düllő in vicinitate opilionis dominalis et agri ecclesiae, reliqua duo capacia 7 metr. Pos. sunt in vicinitate opilionis Dominalis et Joannis Farkas. Praeter hos agros habet adhuc agellum 1 in diverticulo Rétre düllőben capacem $\frac{1}{2}$ metr. Pos. pro canabibus applicari solitum et adjacentem hortum capacem 1 metr. Pos. Horum omnium cultivatio incumbit communitati. Pratum unicum possidet, capax proferendi currus faeni 5 in vicinitate Petri Farkas, Michaelis Varga, Georgii Cseh et fluvii Gerencze dicti, prati hujus bina falcatura, faeni collectio et invectio pertinet ad communitatem.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata provisa est cubiculis 2 et una camera actu in statu bono constituta, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Béb distans a matre $1\frac{1}{2}$ quadrante horae. Existit in hac filiali ecclesia per communitatem ante annos 25 erecta, dicata honori Sanctae Annae matris Beatae Mariae Virginis in qua habetur altare 1, quod lapide portatili bono et integro, tribusque mappis ac antipendio instructum est.

Nomine dotis habet hortum unum $\frac{1}{2}$ metr. Pos. capacem in vicinitate Laurentii Valentis et Joannis Novák [288] prout et pratum 1 capax proferendi currus faeni 2 in vicinitate Georgii Szekér et Joannis Massio, onus cultivationis manet ecclesiam.

Annum proventum partim hinc, partim autem ex elemosyna marsupiali et diversis poenalitatibus provenientem percipit. Administratio reddituum ecclesiae tractanda erit deinceps methodo in matre ecclesia praescripta.

Sacra suppellectili provisa est sequente: calice uno aereo inaurato cum 1 patena, monstrantia aerea inaurata 1, missali 1, organo, vexillis, sedibus, campana 1 cent. 1 et libr. 72 appendente.

De parochi obligatione et proventu

Eadem parochus in hac filiali ecclesia incumbit obligatio, quae in superiore, ut videlicet recurrente ordine quolibet 3° die dominico vel festo divina peragat, ad infirmos solerter excurrat, eosdem sacramentis necessariis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat. Proventum quoque annuum lecticalem et stolarem eodem sicut in praecedente filiali modo percipit, perinde etiam 3 orgias lignorum focalium et in redemptionem prandiorum, quae occasione ea dum pro peragendis divinis eorum parochus excurrit, communitas dare obligaretur, penduntur flor. 6 in festis autem Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini 3 libr. carnis bubulinae, et totidem ½ d[ec]i[m]ae vini. Agros nullos tenet, nec prata, sed unum currum faeni communitas praestat.

De scholae rectore

Scholae rector est Georgius Graczingger, annorum 22, ultra lecturam in studiis versatus non est, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia muneris sufficientem doctrinam habet, officio suo tum in cantu, cum etiam juventutis instructione debite fungitur, pulsus campanae in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbit, et hac in parte populo satisfacit, morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum fixum percipit in aere parato flor. 28, de frumento 10 metr. siliginis, titulo stolaris obventionis a comitiva funeris confessionis capacium [289] cruc. 9, a schæda promulgationis cruc. 7, a baptisate cruc. 3, a copulatione matrimoniali cruc. 7, a primo sacro rotare cruc. 7, a sacris votivis cruc. 7, pro publica recitatione suffragii post celebrata divina seu pro defunctis, sive etiam infirmis fieri soliti cruc. 3, pro instructione pueri singuli, qui simul in scriptura quoque instruitur angariatim cruc. 21, a reliquis cruc. 15, per hyemem vero quovis die a singulo duo frusta ligni focalis, respectu pauperiorum autem adolescentum gratis instruendorum observabit regulam in matre praescriptam.

Agros duos tenet, unum capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Francisci Aiszler et Josephi Rimes. Alterum capacem 2 ½ metr. Pos. in vicinitate Josephi Veber et territorii Gyimothiensis. Pratum unicum habet capax procreandi 2 currus faeni in vicinitate Nicolai Vajland et fluvii Gerencze nominati. Hortos duos possidet pro fagopyro deservientes, unum in vicinitate Georgii Székér, Joannis Massio, alterum in vicinitate Jacobi Uger et Viti Veber. Horum omnium cultivatio incumbit parochianis. Adhaec accipit lignorum focalium 3 orgias.

Domus scholaris e crudis materialibus noviter erecta constat cubili 1 et camera 1, cujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Tertia filialis est possessio Gyimóth distans a matre $\frac{3}{4}$ horae habetur in hac filiali ecclesia ab acatholicis anno 1747 accepta et honori Sancti Andreae apostoli dicata, provisa altari 1, quod lapide portatili bono et integro, tribus item mappis ac antipendio instructum est.

Nomine dotis habet excisos agros 8 metr. Pos. capaces in vicinitate ludimagistri et opilionis. Item pratum unum capax procreandi 3 currus faeni in vicinitate prati parochialis.

Proventum annuum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim autem ex interusurio summae capitalis flor. 128 den. 58, erga legalem censum signanter apud communitatem loci flor. 75 elocatae. Administratio illius deinceps fiet methodo in matre praescripta.

Sacra ecclesiae hujus supellex est sequens: calix 1 aereus inauratus cum 1 patena, missale 1, organum, sedes, vexilla, campana 1 cent. 1 et libr. 30. [290]

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali ecclesia perinde recurrente serie juxta ordinem superius memoratum divina peragit parochus ad infirmos insuper quodcumque vocatur, excurrit eisdem necessaria sacramenta ministrat, et si quos decedere contingat, sepelit. Proventum annuum lecticalem et stolarem similiter percipit, quemadmodum in matre et reliquis filialibus, lignorum focalium 3 orgias et in redemptionem prandiorum, quae occasione excursionis pro persolvendis divinis communitas praestare teneretur, accipit flor. 6, tres item libr. carnis bubulinae et totidem medias vini in festis Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini, praeterea ab inclyto dominio terrestri ex vernali seminatura habet 16^a a communitate carrum 1 faeni.

Agrum nullum, pratum autem habet capax proferendi 3 currus faeni in vicinitate pratorum ecclesiae et ludimagistri, suis expensis curat falcari parochus.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Nagy, annorum 49, in sola lectura versatus est, Catholicus professionem fidei deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet, pro exigentia sui officii doctrinam sufficientem habet, quo debite fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione pulsuque campanarum in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente, morum bonorum est, nec excessui vini potus deditus, nec alteri alicui vitio obnoxius est. Annuam lecticalem obventionem habet a singulis hospitibus servilibus item personis viduis et inquilinis in aere parato den. 12, de frumento autem ab hospitibus, servis et in-

quilinis $\frac{1}{4}$ majoris metr., pro instructione pueri singuli angariatim cruc. 15, hyeme praeterea a quovis puero diebus singulis 2 frusta ligni focalis, circa pauperiores gratis instruendos observabit regulam in matre praescriptam pro pulsu campanae contra imminentes tempestates ab omni hospite cruc. 3. Titulo stolaris competentiae a comitiva funeris cruc. 7, a pulsu pro funere cruc. 3, a schaedae promulgationis cruc. 7, a copulatione matrimoniali cruc. 7, pro cautione valedictoria cruc. 7. Ad haec praestat ipsi communitas 2 libr. carnis bubulinae et totidem medias vini in festis Paschalibus, Pentecostes et Nativitatis Domini, lignorum autem focalium singulus hospes curram 1. [291]

Agros tenet numero 6 capaces insimul 10 metr. Pos. duo sunt in vicinitate Francisci Hegedüs et viae regiae. 3^{ius} In diverticulo Lepsén dombján in vicinitate Stephani Hegedüs et Francisci Somogyi. 4us Juxta crucem in vicinitate opilionis dominalis et Francisci Kecskes. 5us In diverticulo Hoszu in vicinitate Petri Németh et Georgii Varga. 6us Pro canabibus inseminandis in diverticulo Szilós in vicinitate opilionis dominalis et Francisci Meszáros.

Pratum unicum possidet capax proferendi 3 currus faeni in vicinitate parochialis prati et familiae Lampertianae, tam prati hujus, quam etiam agrorum omnium cultivatio incumbit communitati.

Domus scholaris parte una e solidis parte vero altera e ligneis materialibus structa continet cubile 1 et cameram 1 actu in statu bono constituta est, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem.

Quarta filialis est possessio Bödöge distans a matre $\frac{1}{4}$ horae, nulla existit in hac filiali ecclesia, campana autem unica libr. 80 appensa in campanile. Datur nihilominus in forma oratorii aliqua domuncula satis desolata, quo fideles diebus festis et feriatis pro precibus persolvendis praeunte ludirectore concurrere solent, quod quidem porro quoque continuare possunt, demptis tamen diebus dominicis et festis antemeridie, dum videlicet pro sacro et verbo Dei audiendo ad ecclesiam transire tenentur.

De obligatione et proventu parochi

Nullam parochus hic loci habet obligationem, quam ut ad infirmos quandoque vocatur, solerter excurrat, eosdem sacramentis necessariis provideat, et si quos mori contingat, sepeliat.

Proventum annum lecticalem et stolarem eundem percipit, quem in matre, et caeteris filialibus.

De scholae rectore

Scholae rector est Georgius Horváth, annorum 42, trivialem scholam absolvit, Catholicus, fidei professionem deposuit caeremonias, et ritus Catholicos scit, officio suo tam in cantu, quam etiam puerorum instructione satisfacit, estque morum bonorum, omnis pulsus eidem incumbit.

Proventum annuum percipit, ex aere parato ab hospite singulo cruc. 7, de frumento $\frac{1}{4}$ metr., pro pulsu [292] campanae contra ingruentes tempestates quilibet hospes dat 1 libonem panis ab instructione puerorum singillative pro una angaria deinceps habebit den. 25 circa pauperiores autem gratis instituendos observabit regulam in matre praescriptam. Titulo stolae obveniunt a schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris cruc. 10.

Agros habet 2, quorum unus capax est 5 metr. Pos. in vicinitate Joannis Szür et fabri localis, alter 2 metr. Pos. in vicinitate Pauli Zsirós et prati communitalis. Prata perinde 2 insimul capacia proferendi 3 currus faeni, unum est in vicinitate Sigismundi Börsönyi et Georgii Lampért, alterum in vicinitate ludimagistri Augustanae confessioni addictorum et fabri localis, tum pratorum, cum etiam agrorum cultivatio spectat ad communitatem.

Domus scholaris in statu ruinoso et pluviis per vio constituta constat cubili et camera ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio (quae serio adurgenda erit) incumbit communitati loci.

Quinta filialis est possessio Adász-Tevel distans a matre $\frac{1}{2}$ hora, nulla habetur ecclesia, nec campana.

De parochi obligatione et proventu

Eadem incumbit parochi in hac filiali obligatio, quae in superiore, tum hic autem cum etiam in matre ac reliquis omnibus filialibus eundem muneri suo pastoralis satisfecisse publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit. Annuus parochi proventus unice stolaris est, accipit autem duplum ordinariae stolae in parochia usitatae.

De scholae rectore

Nullus determinate scholae rector Catholicus habetur, sed huc etiam ludimagister Bödögeiensis pro occurrente necessitate deservit, et praeter stolarem obventionem nihil aliud percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae capaces confessionis 1505, incapaces 195, omnes religionis Catholicae.

In filiali Csót capaces confessionis 355, incapaces 45 religionis Catholicae. Augustanae confessioni addicti capaces panizationis 150, incapaces 27, Calvinistae 69. [293]

In filiali Gyimoth religionis Catholicae confessionis capaces 302, incapaces 32, Augustanae confessionis 125.

In filiali Béb Catholici omnes capaces confessionis 320, incapaces 50.

In filiali Bödöge Catholici capaces confessionis 305, incapaces 50, Helveticae confessionis 134.

In filiali Adász-Tevel Catholici confessionis capaces 34, incapaces 6, Augustanae confessioni addicti 23.

Populus Catholicus tam in matre, quam etiam filialibus devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro praeorante alio clara voce orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit, nullus a fide Catholica apostata reperitur, abjurata autem haeresi zelo moderni parochi fidem Catholicam amplexi numerantur 29, omnes hi cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali inserti habentur, deinceps illud quoque observandum erit, ut occasione conversionis ejusmodi duo vel tres in qualitate testium professionis fidei depositioni praesentes adhibeantur, eorundemque nomina perinde parochiali matriculae diligenter inserantur.

Dantur in hac parochia duae confraternitates una perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura et directione parochi, altera Sancti Francisci perinde sub ejusdem directione. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in matre aequae ac filialibus omnibus obstetrix Catholica et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa, prout etiam pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedictus extra septa possessionum et ecclesiarum positus. Vespilones vero designati, quibus ex officio incumbet mortuorum corpora inhumare, nulli inveniuntur mutuo sibi invicem praestantibus fidelibus hoc officium charitatis. Caeterum etc. [295]⁶¹

⁶¹ A 294. oldal számozva van, viszont üres.

DISTRICTUS VESZPRIMIENSIS

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Nagy-Vázsoniensis die 8va mensis Maii 1779
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Nagy-Vázsoniensis e solidis materialibus extra oppidum pro summa fidelium incommoditate remotissime structa et honori Sancti Stephani regis Hungariae dicata, a quo olim erecta fuerit? Certi nihil constat, subinde impensis illustrissimae dominae comitissae Catharinae Szécsényi anno 1773 restaurata. Habentur in eadem altaria 3 lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis instructa.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim vero ex interusurio summae capitalis apud sequentes incolas Nagy-Vázsonienses elocatae: et quidem apud Michaellem Kancsiter flor. 98 den. 45, Joannem Poszovics flor. 127 den. 36, Antonium Rodermund flor. 23 den. 18, apud communitatem loci flor. 62, Joannem Ullatk flor. 23 den. 36, Emericum Onady flor. 25, Stephanum Beke flor. 14 den. 40, Joannem Kulcsár flor. 14 den. 18, Josephum Bullai flor. 13 den. 52, Philippum Sark flor. 9 den. 48, Franciscum Deáky flor. 13 den. 54, Joannem Budai Budaváriensem incolam flor. 10 den. 36, viduam Michaelis Görög flor. 10, Stephanus Mustos flor. 10, Franciscum Kovács Vászoliensem flor. 100, Georgium Szabó flor. 5. Actu in aere parato numerat flor. 20. Administrationem proventus ecclesiae deinceps habebit syndicus, seu parens ecclesiae, qui redditum omnem in ci-stam duplici sera munitam colliget, ab una clavim parochus, ab altera ille ipse syndicus apud se tenebit, et annis singulis evolutis coram officiali dominali, locique [296] senioribus aliquot juratis rationes reddet parocho.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices duos argenteos deauratos cum totidem patenis, ciborium cupreum deauratum 1, monstrantiam cupream deauratam 1, pacificale argenteum 1, pixides pro conservandis sacris liquoribus 2, pro sacro viatico ad infirmos deferendo unam argenteam, casulas 10 cum requisitis appertinentiis, albas 5, purificatoria 14, corporalia 8, rochetum 1, superpelliceum 1, urceolos 2, quae omnia munde et integre asservantur, ecclesiae tamen tectum undique vitiatum praesentaneam renovationem praestolatur. Ad haec reperiuntur vexilla 4, organum 1, cathedra, cruces lignae 3, missalia 3, tintinabula 4, mappae 4, abstersoria 4, campanae 2, quarum una appendit libr. 95, altera cent. 1 et libr. 15.

Existit etiam fons baptismalis sub bona clausura, et in loco decente, quo sacri quoque liquores reconduntur, et in praescriptis temporibus renovantur. Non secus venerabile etiam sacramentum, tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singulis binis hebdomadis noviter conficitur, recentesque hostiae pro sacrificiis missae intra quoslibet 8 dies praeparantur et in locum convenientem reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est illustrissimus dominus comes Carolus Zichy de Vázsonkeő, qui jure patronatus gaudet, et jus etiam praesentationis exercet, seque patroni officium plene adimpleturum pollicitus est. Nullum oratorium privatum, nec capella publica in hac parochia reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Georgius Dancs,⁶² annorum 34, callet linguas Hungaricam et Germanicam aequaliter, utraque deservit in matre perinde, ac filiali Pulla, studia theologica Weszprimii in seminario Sanctae Annae absolvit, canonicus investitus et installatus est, curamque animarum exercet in 8um annum.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam spectant, sequentes sunt: p. Ruoff Conciones dominicales et festivos, p. Tiberii Dominicales et festivos, p. Schatter Dominicales et festivos, p. Seraphici Harnischer Conciones, p. Heimpach Conciones, [297] p. Josephi a Virgine Sermones morales, p. Paichort Conciones, ejusdem Interpretatio in Scripturam Sacram, p. Heroberti Dominicales et festivos, Francisci Heffner Festivos, p. Amandi Dominicales et festivos, p. Josephi a Virgine Mons Sinai, Entronisticum Germanice et Latine, Martini Biró Dominicales et festivos, Petri Pázmán Dominicales et festivos, p. Georgii Káldi Dominicales et festivos, p. Csúzy Dominicales et festivos, Vita Sancti Vincentii Ferraii, p. Baranyai Imago vitae, Scriptura Sacra Hungarico idiomate, Joannis a Jesu et Virgine Conciones dominicales, Breviarium scripturisticum, p. Ernesti Thronus veritatis, p. Oliva Conceptus praedicabiles, p. Ginter Conceptus praedicabiles, p. Andree Kollenicz Conciones festivos, p. Kalmet Dissertationes, Thesaurus Sanctissimae Trinitatis, p. Delaminecz Conciones, Thomas a Kempis, p. Stainhurstius, Opera Hyronimi Drexelii, Ratio status animae, Manuductio ad caelum, Philosophia p. Erber, Physica ejusdem, Tractatus theologicus p. Prileczky, p. Schmitt, p. Keőszeghy, p. Antoine Theologia moralis, p. Füsy

⁶² Dants (Dancs) György János (†1783). PFEIFFER, 1987. 356.

Theologia moralis, p. Beniamini Elbet, Controversiae p. Beccani, Catecheses p. Smitt, Catechismus Romanus, Francisci Rotarii Opus, Jus canonicum, Concilium Tridentinum, Acta Concilii Nicaeni, Jus patrium Hungaricum, Manuale confessariorum p. Herczig, Opus morale p. Schnelli, Theatrum politicum, Verbőczy, Dictionarium Germanicum et Latinum, Nucleus catecheticus, Flores doctorum.

Parochiae inscripti sunt sequentes libri: Conciones currus Israel dic-tae, Ginter Conciones in dominicas, Centuria funebris, Brevis expositio propositionum damnatarum, Catecheses p. Heimpack, Conciones de Beata Maria Virgine p. Zollut, Conceptus praedicabiles p. Vanhoffer, Thesaurus veritatis, Lapis Lydius Controversiae, Ritus ac mores Judaeorum, Catechismus Christiano-Catholicus, Promptuarium concionum, p. Laselve Conciones do-minicales et festivales, Concilium Tridentinum. Deesse videntur tamen in hac parochia Biblia Sacra Latino idiomate, quae utprimum procuranda erunt.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copu-latorum et defunctorum accurate inserit, prout et domesticum protocollum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit. [298]

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina deinceps inomisse inchoabit hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na, iisdem diebus pro concione quoque solerter dicit, et juventutem in fidei rudimentis horis pomeridianis catechizat, tum vesperas vel lytanas cum populo servat, a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod ex indultu ordinarii hactenus singulis dominicis et festis geminare solebat cum tamen jam eidem auxilio capellani subventum sit, deinceps a geminatione missae penitus cessabit. Festa et jejunia imminetia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam adhuc ob negli-gentiam parochi absque baptismo, paenitentia vel extrema unctione deces-sisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni quidem decetia, et cultus significatione ad infirmos defert, absque lumine tamen, deinceps vero, dum occurrentium casuum et temporis circumstantiae patiuntur, saltem in-tra matrem possessionem superpelliceo indutus, praeunte ludirectore, aut alio quocunque cum pulsu tintinabuli deferet, ut tanto majorem in populo Catholico tot sectis acatholicis intermixto devotionem excitet, ac ad debitam adorationem augusti hujus sacramenti eundem hac ratione commoneat.

Lampas in ecclesia coram venerabili diebus nonnunquam festis et domi-nicis sub divino officio ardere solet.

De proventu parochi

Annuum proventum fixum ab inclyto dominio terrestri percipit aeris parati flor. 40, de frumento 24 metr. Pos. siliginis, item 6 urnas Pos. vini pro missae sacrificiis et ablutione communicantium applicandi. Praestatio haec fixa inclyti dominii terrestri fit loco officialium et reliquorum conventionatorem dominalium. [299] Ab oppidanis juxta contractum initum percipit ab omni videlicet pari flor. 1 et $\frac{1}{2}$ metr. Pos., idque tantum a Catholicis. Titulo stolae ordinariae a baptisate obveniunt cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, a sepultura omnium sine discrimine cruc. 15, a copulatione matrimoniali flor. 2, nomine liberae stolae duplum ordinariae exigit ab extraneis et iis, qui nihil aliud praestant parocho annue, exceptis dumtaxat dominalibus officialibus et reliquis conventionatis personis, a quibus simplicem tantum stolam accipit.

Agros duos tenet: 1^{mum} in vicinitate agrorum dominalium et ludirectoris localis, capacem 8 metr. Pos. 2^{dum} itidem in vicinitate agrorum dominalium et ministri praedicantis Augustanae confessioni addictorum, capacem 12 metr. Pos. Uterque cultivatur per filialistas Pulaenses.

Prata duo possidet: 1^{mum} in praedio Csepely capax proferendi 6 currus faeni in vicinitate pratorum dominalium et ludirectoris localis. 2^{dum} in vicinitate territorii possessionum Pulla et Padrag, Joannis item Fonyó incolae Nagy-Vázsoniensis, capax proferendi currus faeni circiter 3. Ipse suis impensis curat falcari parochus.

Nulla pia legata, nec missas votivas, in qualitate perpetuae foundationis tenet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Josephus Bruczky, annorum 50, absolutus poeta, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias commode callet, officio suo competentem doctrinam habet, qua satis bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione ac pulsu campanarum, in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est. [300]

Obventionem annuam habet sequentem: de pecunia lecticali a singulo pari den. 25, de frumento $\frac{1}{2}$ quadrantem siliginis, pro instructione pueri cujuslibet angariatim den. 35. Si qui autem adeo pauperes reperti et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. Pro pulsu vespertino in fixo flor. 1, pro pulsu contra tempestates ab omni hospite manipulum 1 ex singula specie frugum, a baptisate den.

5, a schæda promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris den. 17, præterea 6 currus lignorum focalium a communitate.

Agros 2 habet: 1^{mum} in vicinitate agri parochialis et communitatis capacem 2 metr. Pos. 2^{dum} In vicinitate Francisci Jády et Georgii Csonka, capacem 2 metr. Pos., utrumque suis impensis curat cultivari ipse ludimagister.

Prata 3 possidet: 1^{mum} in vicinitate prati parochialis et Joannis Tormásy, capax procreandi faeni curriculum 1. 2^{dum} In vicinitate Josephi Bullay et communitatis localis capax perinde faeni 1 curriculum proferendi. 3^{tium} In vicinitate prati parochialis et Joannis Ulbárk, defalcatio et caeteri labores incumbunt ipsi ludirectori.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu commodo posita continet 4 cubilia, cameram 1 et culinam 1. Ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio privative ad parochianos.

Domus scholaris aequè ex solidis materialibus aedificata, et in statu commodo constituta provisa est 2 cubiculis, camera 1 et culina 1. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

2025

Matri ecclesiae Nagy-Vázsoniensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 5.

Prima filialis est possessio Pullya distans a matre tribus quadrantibus horae. [301] Habetur in hac filiali possessione ecclesia e solidis quidem materialibus structa, sed sub tabulato et stramineo tecto existens dicata honori Sancti Vendelini, erecta fuit per ipsam communitatem loci absque ulla dote. Cujus annuus proventus provenit ex piis dumtaxat fidelium oblatis.

Sacra suppellectili provisa est sequente: calicibus 2 deauratis cum totidem patenulis, ciborio 1, monstrantia 1, pixide 1 pro sacris liquoribus, casulis 5 cum requisitis appertinentiis, albis 3, corporalibus 5, purificatoriis 8, mappis 4, tintinabulis 4, ligneis crucibus 2, missalibus 2, urceolis 2, campanis 2, quarum una appendit 80 libr., altera 40 libr.

Praeter hanc filialem ecclesiam existit in fine hujus possessionis sacellum quodpiam exiguum e solidis materialibus aedificatum et interne decenter instructum, erectum sumptibus Georgii Krammer incolae localis, sub dote 50 flor. apud communitatem loci erga legalem censum elocatorum, dicatum honori Sancti Floriani.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali parochus obligatur divina peragere singulis festis et dominicis, quodcumque insuper ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Proventum annuum lecticalem percipit a pari singulo aeris parati pro singula angaria den. 15, de frumento pro toto anno $\frac{1}{2}$ metr. Pos., lignorum focalium currus 20. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, a sepultura majoris cruc. 30, minoris cruc. 15.

Agros nullos tenet, sed filialistae hi obligantur agros parochiales in territorio matris possessionis existentes cultivare.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Szummer, annorum 34, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias commode callet, pro exigentia [302] muneris sui doctrinam habet sufficientem. Officio suo bene fungitur, tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annua obventionem percipit fixam a communitate in aere parato flor. 13, de frumento mixto 20 metr. Pos. Item 50 capita caulium et 18 currus lignorum focalium, a baptismo den. 5, a schaedae promulgationis cruc. 7, a comitiva funeris majorum den. 15, minorum cruc. 7, ab instructione pueri singuli den. 20, circa pauperiores autem gratis instruendos observabit regulam in matre praescriptam.

Agros nullos, nec prata tenet, praestat vero annue communitas ipsi currum unum faeni.

Domus scholaris ruinae proxima continet 1 cubile, 1 culinam et cameram 1. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati loci.

Secunda filialis est possessio Nagy-Pécsöl distans a matre una hora.

Tertia filialis est possessio Nemes-Pécsöl perinde una hora a matre distans.

Quarta filialis est possessio Mencsely.

Quinta est possessio Leány-falva. Ambae hae filiales distans a matre media hora. Nulla in his quatuor posterioribus filialibus datur ecclesia aut campana, sed Catholici etiam utuntur campanis acatholicorum.

De obligatione et proventu parochi

Eadem est in omnibus his filialibus parochi obligatio, ut videlicet solerter ad infirmos, dum vocatur, excurrat, iisdem sacramenta necessaria ministret, et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam parochum sibi incumbente munere pastoralis debite functum fuisse e publico fidelium parochianorum suorum testimonio compertum fuit.

Obventio parochi in filialibus his est stolaris dumtaxat, quae desumitur hoc modo, a baptisate cruc. 17, ab [303] introductione cruc. 7, a sepultura majoris cruc. 30, minoris cruc. 15, a copulatione matrimoniali flor. 2. Cum autem hi filialistae nihil aliud annue praestent parochi, constitutum fuit per nos occasione canonicae hujus visitationis, ut vel stola dupla parochi solvatur, vel aliae etiam lecticales obventiones praestentur, quorum alterutrum eligere a filialistarum horum arbitrio dependebit.

Ad haec habet in filiali Pécsel 16^{mam} ex vino ab inclyto dominio terrestri.

De scholae rectore

Nullus in his filialibus scholae rector Catholicus residet, sed pro occurrente necessitate ludimagister matris possessionis deservit, qui unice stolarem proventum eo modo, sicut in matre, percipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 523, incapaces 346, Augustanae confessioni addicti 358, Helveticae confessionis 339.

In filiali Pullya Catholici omnes, capaces confessionis 374, incapaces 211.

In filiali Mencsel Catholici confessionis capaces 54, incapaces 51, Augustanae confessionis 504, Helveticae 95.

In filiali Nagy-Pécsöl Catholici confessionis capaces 117, incapaces 106, Helveticae confessioni addicti 526.

In filiali Nemes-Pécsöl Catholici confessionis capaces 60, incapaces 55, Helveticae confessioni addicti 320.

In possessione filiali Leány-falva Catholici confessionis capaces 14, incapaces 8, Augustanae confessionis 134.

Populus hic, qua parte Catholicam religionem profitetur, devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium dum majori numero concurrit, sub sacro clara voce alio praeorante orat piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis sufficienter instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit, exceptis paucis admodum, quos etiam parochus pastoralibus [304] suis monitis et cohortatione ad ejusdem implementum adducere sataget, et si his mediis nihil profecerit magistratuali vel dominali jurisdictioni deferat puniendos et emendandos.

Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem zelo moderni parochi conversi abjurata haeresi reperiuntur sequentes: Joannes Csallay cum sua conjuge, Michael Bors cum conjuge sua et 2 filiis, Catharina Szőnyi, Joannes Csabai, Elisabetha Csabai, Juditha Csabai, omnes hae personae cum designatione nominis et loci originis matriculae parochiali insertae habentur. In posterum observandum veniet parochus, ut occasione conversionis ad fidem Catholicam duo vel tres in forma testium praesentes constituentur, quorum nomina perinde matriculae parochiali inserenda erunt.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti in hac parochia reperitur sub directione et cura parochi. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Dantur intra ambitum hujus parochiae obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam locus opportunus et benedictus pro inhumatione defunctorum extra septa possessionum positus. Vespilones autem designati nulli reperiuntur, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, sed mutuo sibi invicem fideles praestant hoc obsequium charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Szent-Gáliensis die 9na Aprilis 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia vel potius ex uno cubiculo constans [305] capella Szent-Gáliensis e ligneis materialibus aedificata per parochianos, formam oratorii referens dicata est honori Nativitatis Beatae Mariae Virginis in qua existit altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum. Praeter hanc ecclesiam aedificatur actu e solidis materialibus nova ecclesia ex benigno regio 5000 flor. oblato.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali et interusurio annuo summae capitalis flor. 7 erga legalem censum elocatae.

Agrum tenet ecclesia unicum in diverticulo Dobkerke capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Adami Kőszön et Stephani Dénes, cultivatur per parochianos Catholicos Szent Gálienses. Administratio proventus ecclesiae per ejusdem curatorem fiet deinceps, qui annis singulis coram senioribus aliquot Catholicis rationes reddet parochio.

Sacra supellectili provisa est sequente: calice 1 argenteo inaurato, ciborio uno cupreo inaurato, monstrantia cuprea inaurata 1, casulis 2 cum requisitis appertinentiis, albis 3, corporalibus, purificatoriis, missalibus 2, vexillis et urceolis, quae omnia decenter ac integre conservantur. Campanae habentur 2, quarum una appendit circiter unum cent. et aliquot libr., minor 20 libr.

Fons quidem baptismalis non existit, sacri nihilominus liquores in loco decente, et sub bona clausura servantur, temporibusque praescriptis renovantur.

Ita venerabile quoque sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione qualibet altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra singulos 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac decentem reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre fovet ipsa nobilitaris communitas localis, non gaudet jure patronatus, nec jus praesentationis exercet.

Nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur. [306]

De parochio, ejusque obligatione

Parochialium administrator est Antonius Bárdosy, annorum 53, linguas callet Hungaricam et Germanicam, in matre lingua Hungarica, in filiali Germanica deservit. Studia theologica Cassoviae absolvit, curam animarum exercet pluribus annis.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam ejusdem personam pertinent, sequentes sunt: Opera Sancti Hieronimi in 13 tom., Concilium Tridentinum, Cornelii a Lapide, Commentaria in Evangelia, Jacobi Tyrini Commentarius in Sacram Scripturam, Clericati Decisiones sacramentales cum Discordiis forensibus in 4 tom., Bordoni Conciones in 14 tom., Billot Conciones in 4 tom., Legant Conciones in 3 tom., Girardi Conciones in 4 tom., Bulfer Conciones in 9 tom., Jus canonicum Viti Pichler in 2 tom., Mazotta Theologia moralis, Erber Theologia dogmatica in 3 tom., Voit Theologia moralis in 2 tom., Busenbaum Theologia moralis, Pusch Theologiae tom. 1, Calini 12 menses cum indice in

13 tom., Novum Testamentum Graece, Hermannii Goldhagen Ethica Antonii Vámosi, Joannis Molnár opera, Samuelis Vajda Abbatis de Tihan opera in 3 tom., Exercitia et Considerationes Massaei in 2 tom., Beccani Controversiae, Francisci Nagy Catecheses, Ambrosovicsky Controversiae, Avancini Vita Christi, Thomae a Kempis, Epistolae Controversiae Petri Pázmán, Historiae e profanis scriptoribus selectae, Phraseologia Vagner, Dictionarium Párizpápay. Hic desunt Biblia Sacra et Catechismus Romanus, quos, velut prae caeteris curatori necessarios administrator sibi procurare studebit.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et domesticum protocollum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus dominicis et festis, quibus diebus divina inchoat, hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, [307] aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na, diebus iisdem sermonem quoque sacrum inomisse ad populum dicit et juventutem in fidei rudimentis catechizat, ac horis pomeridianis lytanasias cum populo servat, a lecto sacro in sortem stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminetia populo annunciat, desponsosque juxta praescriptum sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramenta petentibus alacriter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, vel extrema unctione decessisse observatus fuit.

Sacrum quoque viaticum cum omni decentia et cultus significatione ad infirmos defert, deinceps ad excitandam populi Catholici devotionem, in quantum circumstantiae temporis et emergentium casuum patiuntur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus praeunte ludimagistro aut quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferet. Lampas in ecclesia coram venerabili solemnioribus dumtaxat festis sub divino officio ardere solet.

De proventu parochiali

Proventum unice stolarem percipit, videlicet a baptismo cruc. 17, ab introductione cruc. 7, a sepultura adultorum flor. 1, infantum cruc. 30, a copulatione matrimoniali flor. 1. cruc. 30, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab extraneis exigit.

Agros duos tenet: 1um in diverticulo Hármas-Völgy capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Joannis Boda et ludimagistri Catholici.

2^{dum} capacem 4 metr. Pos. in vicinitate agri communis nobilitaris et senioris Stephani Tamás, cultivatio incumbit parochianis Catholicis.

Pratum possidet unum in loco vulgo Fazokas-Réth, capacem proferendi currus circiter 2 in vicinitate successorum Martini Szigethy et prati communis, falcatur per parochianos.

Pia legata nulla habet. [308]

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Devecsery, annorum 28, syntaxim emensus, convertita, fidei professionem indilate deponet. Morum bonorum est, officio suo satisfacit. Annuum proventum percipit a singulo pari Catholicorum den. 50, de frumento unam metr. Pos., ab instructione cujuslibet pueri angariatim cruc. 15, si qui autem adeo pauperes judicio parochi adinventi fuerint, ut stipendium hoc pendere nequeant, eos grati docere obligabitur, a comitiva funeris cruc. 9, a schæda promulgationis cruc. 7. Pro pulsu campanarum a singulo hospite panem 1. Ad hæc a domo unica in prædio Némethy habita desumit cruc. 24.

Agros duos tenet, singulum 4 metr. Pos. capacem: 1^{mum} in diverticulo Hármas-Völgy in vicinitate agri parochialis et Joannis Végh, 2^{dum} in plaga Hunföldjei ut hoszában in vicinitate viae et plurium agrorum conterminantium, agri hi coluntur per parochianos Catholicos Szent-Gálienses.

Pratum nullum habet.

Domus parochialis e ligneis materialibus aedificata, et in statu misero posita continet cubilia 2, culinam 1. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad parochianos. Domus scholaris actu nulla est, quæ fuit ob spatium amplius pro noviter erigenda ecclesia consequendum diruta est, aliam aedificandi obligatio, aedificatam conservandi et reparandi manet communis.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Szent-Gáliensi unica possessio Herend titulo filialis adnexa est distans a matre media hora. Duæ item officinae cinerum clavellatorum in diverticulis Gombás et Esegvár, distantes ambae a matre una hora. Datur in filiali possessione Herend ecclesia partim e ligneis, partim vero crudis materialibus structa impensis excellentissimæ dominae comitissæ a Castilior, dicata honori Sancti Eustachii et sociorum, provisæ [309] altari uno, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum est.

Dotem nullam habet, decentem autem ecclesiae conservationem et provisionem ipsa communitas in se assumpsit.

Sacra ejusdem supellex est calix 1 cum patena, casula cum requisitis appertinentiis, alba, amictus, purificatoria, corporalia, urceoli, campana 1 70 libr. In duabus aliis officinis nulla datur ecclesia nec campana.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali obligatur parochus divina peragere omni tertio die dominico vel festo recurrente, praeterea quodcumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire. Non secus et in reliquis duabus officinis communis haec pastoralis officii incumbit obligatio.

Annuum proventum in Herend vigore contractus cum incolis per modicum parochum initi (salva tamen alteratione in eum casum, quo possessio haec filialis meliore, ac nunc, statu fuerit ampliusque pendere potuerit) accipit in aere parato flor. 30, quodcumque autem ordo memoratus peragendorum ibidem divinorum recurrerit, occasionem pro ipso, quae advehat et revehat, exmittere obligantur. In duabus officinis, prout et in hac filiali stolaris obventio eadem est, quae in matre.

De scholae rectore

Datur hic scholae rector Catholicus, rituum et caeremoniarum gnarus, officio suo competentis doctrinae, qui pro functionibus suis habet annum mercedem 20 flor. praeterea unum hortulum pro canabibus, alterum pro caulibus. Stolaris obventio est in matre praestari solitae aequalis.

Ex officinis praememoratis in diverticulo Essegvár et Remete habitis a singulo individuo Catholico habet ludimagister Szent-Gáliensis 22 ½ cruc. [310]

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 150, incapaces 60, Helveticae confessioni addicti 2475, Augustanae confessionis 30.

In filiali possessione Herend Catholici capaces confessionis 195, incapaces 90, Helveticae confessionis 37.

In officina Gombásiensi Catholici capaces confessionis 31, incapaces 10, acatholici 2.

In officina Essegváriensi Catholici confessionis capaces 16, incapax 1, acatholici 4.

Populus hic, qua parte Catholicus est, devotioni solerter vacat, rosarium sub sacro, dum numero sufficiente comparet, alio praeorante clara voce orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis bene instructus habetur.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam quandoque deliquisse comperiantur, in iis coercendis parochus operam suam impendit et magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis omnes satisfaciunt.

Sunt nonnulli in hac parochia, de quibus gravis suspicio apostasiae formata fuit, hi etiam competenti magistratuali auctoritati delati sunt. Nullus ad fidem Catholicam abjurata haeresi moderni parochiae administratoris opera conversus reperitur, si qui tamen deinceps converterentur, observandum erit parocho, ut in depositione fidei professionis duo vel tres in qualitate testium praesentes constituantur, quorum nomina perinde, ac conversorum cum designatione loci originis matriculae parochiali diligenter inserenda erunt.

Praeter confraternitatem perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura vel directione parochi constitutam nulla alia datur, nec hospitale pauperum, neque probatae alicuius religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Dantur in hac parochia obstetrices acatholicae quidem, sed adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro [311] necessitatis casu sufficienter instructae. Habetur etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus extra septa possessionis et ecclesiae positus. Vespilones vero designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli reperiuntur, sed mutuo sibi invicem ipsi fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Márkóiensis seu Mesteriensis, die 9na mensis Aprilis 1779no peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Márkóiensis e solidis materialibus structa non consecrata, sed solum benedicta, dicata honori Sancti Marci evangelistae, erecta fuit opera

ipsorum parochianorum concurrente dominio terrestri in expensis aeris parati et materialium procuracione. Habentur in eadem altaria 3, quorum unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Dotem determinatam nullam habet, annuum autem proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali proveniente, partim item ex interusurio summae capitalis flor. 494, erga legalem censum apud sequentes elocatae: et quidem apud communitatem loci flor. 144, Antonium Hessenperger flor. 100, Josephum Majdel flor. 100, Martinum Simon flor. 50, Marcum Paur flor. 35, Josephum Pierpaur flor. 30, Juditham viduam Reselin flor. 15, Paulum Omráin flor. 10, Adamum Koss flor. 10, actu in aere parato numerat flor. 300, qui aequae erga legalem censum tuto loco elocandi erunt. Administrationem proventus ecclesiae gerit aedituus, quae oeconomus et curator ecclesiae Joannes Georgius Simon, qui omnem redditum in cistam tripplici sera munitam colligit, et annis singulis evolutis coram senioribus aliquot loci iuratis (deinceps et dominali officiali praesente) rationes reddit parochi.

Sacram supellectilem habet sequentem: calices 3 cum [312] totidem patenis, quorum unus argenteus, reliqui duo cuprei, omnes bene deaurati sunt, ciborium 1, cupreum inauratum, monstrantiam 1 cupream inauratam, pacificale 1 deargentatum, pixidem argenteam deauratam pro sacris liquoribus, casulas 6 cum universis requisitis appertinentiis, albas 7, cingulos 4, amictus 7, corporalia 8, purificatoria 12, quae omnia munde et integre cum ipsa ecclesia asservantur. Reperiuntur praeterea vexilla 3, organum bonum, cathedra, sedes, campanae duae, quarum una appendit cent. unum et libr. 8, altera cent. 1 et libr. 47.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, quo sacri quoque liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur. Non secus et venerabile sacramentum, tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione omni altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur et in locum siccum ac decentem pro conservatione reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre fovet in hac parochia venerabile capitulum Wespri-miense, quod gaudet jure patronatus et jus praesentationis exercet, et officium patroni adimplere studebit.

Nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parcho, ejusque obligatione

Parochus est Petrus Orsetti,⁶³ annorum 59, callet linguas Italicam et Germanicam aequaliter, hac posteriore sola tam in matre, quam et filiali deservit. Studia theologia Utini absolvit, est canonice investitus et installatus, curam animarum exercet in annum 30^{mum}.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam ipsius personam pertinent, sunt sequentes: Theologia moralis p. Antoine, Anacleti Reiffenstul Theologia moralis, Sporer Theologia [313] moralis, p. Rotarii Theologia moralis, Annati doctrina de Conciliis, Venedica conciones in 4 tom., Josephi Barsiae Sermones sacri in 2 tom., Volfgangi Zumsberg, Conciones Germanicae Steinmaer, Sermones Haffner in 2 tom., Sacra Scriptura, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Synodales constitutiones Aquileae dioecesis.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit. Prout et domesticum protocolium parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na, sermonem quoque sacrum per mensem pluries, non tamen quibuslibet festis et dominicis diebus ob debilitatem oculorum suorum et difficiliorem memoriae suae statum ad populum dicit, juventutem vero in rudimentis fidei horis pomeridianis catechizat, tum deinde vespertas vel lytanas cum fidelibus servat. Festa et jejunia proxime imminencia populo annunciat, desponsosque juxta praescriptum sacri concilii Tridentini ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat. A lecto sacro in sortem stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod die uno geminare non solet.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, paenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia ad infirmos defert, deinceps in quantum temporis et emergentium casuum circumstantiae patiuntur, saltem intra matrem possessionem superpelliceo indutus prae-eunte ludirectore, aut alio quocunque cum pulsu tintinabuli deferet. Lampas in ecclesia coram venerabili diu noctuque non ardet, curabit autem, ut ad minus sub divino officio diebus festis et dominicis [314] ardere possit, si ecclesiae penus patiatur.

⁶³ Orsetti (Orsethi) Péter (†1790). PFEIFFER, 1987. 799–800.

De proventu parochi

Proventum annuum fixum percipit in aere parato flor. 100, de frumento leccicali 20 metr. Pos., ab omni praeterea colono 5 ova et unum pullum. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1 cruc. 30, a sepultura adultorum flor. 1, infantum cruc. 30, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil annue praestant paracho ultra stolarem obventionem.

Agrum actu unicum tenet capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Georgii Raynforla et Martini Simon, cultivatur per parochianos. Cum autem notabiliter multum desit ad efficiendam unam integram colonicalem sessionem secundum benignam regiam dispositionem parochis competentem spectato moderno parochialium terrarum statu hinc reflexum fuit per nos occasione visitationis nostrae canonicae dominium terrestre, ut integram colonicalem sessionem paracho excindi curaret, prout etiam eidem terrestre dominium terras per parochianos exstirpandas ad vires unius integrae colonicalis sessionis, assumpto in calculum etiam moderno parochiali agro ultro obtulit, quod oblatum suum etiam ad effectum deducere inclytum dominium omnimode ocius studebit.

Pratum nullum possidet, loco hujus accipit quotannis a communitate 4 currus faeni. Nulla pia legata habet.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Michael Dedio, annorum 28, elementarem dumtaxat classem emensus, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet, pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem. Officio suo rite fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in [315] quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum est exemplarium, nec in vini potu excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuum proventum percipit fixum in aere parato 26 flor., pro pulsu organi et campanarum flor. 9, ab instructione pueri singuli per annum flor. $\frac{1}{2}$. Si qui autem adeo pauperes reperti et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum ejusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. De frumento accipit 23 metr. Pos., de lignis vero focalibus, quantum domestica ipsius necessitas exigit. Titulo stolaris obventionis a baptismo den. 5, ab introductione unam polturam, a copulatione matrimoniali cruc. 17, a comitiva funeris adultorum cruc. 17, infantum cruc. 9.

Agros nullos habet, nec prata.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu bono posita constat 2 cubiculis, camera 1, cellario 1 et culina 1. Hujus aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio incumbit communitati loci.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Márkóiensi titulo filialis adnexa est possessio unica Bánd distans a matre semialtero quadrante horae, nulla datur ibidem ecclesia, sed unica tantum campana libr. 85 appendens.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in hac filiali parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos quandocumque vocatur, solerter excurrat, iisdem sacramenta necessaria ministret, et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam parochum munere pastoralis sibi incumbente functum fuisse debite e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

In sortem annui proventus accipit in fixo a communitate flor. 60. Stolum vero in matre usitatam. [316]

De scholae rectore

Nullus particularis scholae rector in hac filiali existit, sed is, qui in matre residet, pro occurrente necessitate deservit, annuam suam obventionem fixam 8 flor. percipit, et stolum in matre praestari solitam.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 499, incapaces 252, omnes religionis Catholicae.

In filiali Bánd confessionis capaces 307, incapaces 190, perinde religionis Catholicae.

Populus hic devotus est et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit, in fidei rudimentis bene instructus habetur.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis accurate satisfacit.

Nullus a vera fide Catholica apostata, nec ad eandem abjurata haeresi moderni parochi zelo conversus ullus reperitur, cum omnes Catholici intra ambitum hujus parochiae resideant.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti datur in hac parochia sub cura et directione parochi constituta, nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam etiam filiali datur obstetrix Catholica et adjurata, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Existit etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus, extra septa possessionis in matre positus, in filiali autem intra possessionem. Vespilones vero designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli reperiuntur, sed fideles ipsi mutuo hoc officium charitatis praestant. Caeterum haec etc. [317]

CANONICA VISITATIO
Ecclesiae et parochiae Vámosiensis, die 10ª mensis Aprilis 1779no
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Vámosiensis, quae formam potius capellae alicujus refert, structa e solidis materialibus e proventibus abbatae de Valle Weszprém, dicata honori Sancti Mathaei apostoli et evangelistae. In qua habetur altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum.

Dotem nullam, annum vero proventum unice marsupialem habet, quem administrat syndicus ecclesiae, annisque singulis evolutis parochi rationes reddit, deinceps coram nonnullis loci senioribus juratis eum in finem advocandis.

Sacra suppellectili provisa est sequente: calicibus 2 cum totidem patenis, monstrantia 1, pixide 1 pro sacris liquoribus, cruce 1, casulis 2 cum requisitis appertinentiis, missali 1, amictu 1, cingulo 1, alba 1, purificatoriis 2, corporalibus 2, quae omnia munde et integre asservantur. Campanis 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 6, altera libr. 57.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, quo et sacri liquores reconduntur. Non secus venerabile quoque sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione intra singulas duas hebdomadas noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis omni septimana praeparantur, et in locum siccum ac convenientem reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

In hac parochia dantur plurimi nobiles compossessores, qui tamen nec singillative, nec in communi jus patronatus foveant, aut jus praesentationis exercent.

Nulla capella publica, nec oratorium privatum reperitur. [318]

De paracho, ejusque obligatione

Parochus est Mathias Prunner,⁶⁴ annorum 30, callet linguas Hungaricam et Germanicam aequaliter. In matre Hungarica lingua, in filiali autem Germanica deservit. Studia theologica Weszprimii in seminario Sanctae Annae absolvit, canonicè investitus et installatus est. Curam animarum gerit 6 annis.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam spectant, sequentes sunt: Sacra Scriptura, Concilium Tridentinum, Corpus Juris Canonici, Theologia moralis p. Antoine, Concionatores triplices, Clericus instructus, Catechismus Romanus.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, uti et protocollum domesticum parochiale proxime compingendum, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, singulis festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat aestate quidem a festo Sancti Georgii usque festum Sancti Michaelis hora 9na, hyeme vero a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a. Iisdem diebus sermonem quoque sacrum inomisse ad populum dicit, et juventutem in fidei rudimentis hora 2^a pomeridiana catechizat, tum lytanasias cum populo servat. A lecto sacro stipendii nomine cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminetia populo annunciat, desponsosque juxta praescriptum sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevidelic Christiana doctrina examinat.

⁶⁴ Prunner Mátyás (†1808). PFEIFFER, 1987. 858–859.

Sacramenta petentibus diligenter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, [319] paenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia et cultus significatione ad infirmos deferret, absque lumine tamen, deinceps autem saltem intra matrem possessionem, dum circumstantiae temporum et casuum occurrentium patiuntur, superpelliceo indutus praeunte ludirectore, vel quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferret, ut dato hujusmodi signo populus fidelis ad debitam sanctissimi istius mysterii venerationem excitetur. Lampas coram venerabili in ecclesia ob pauperiorem statum non alitur.

De proventu parochi

Annuum lecticalem proventum percipit ex contractu a singulo pari conjugatorum in aere parato flor. 1, de frumento 1 metr. Pos. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura seniorum cruc. 30, juniorum cruc. 15, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil aliud praestant.

Agros tenet insimul capaces 30 metr. Pos. sequenti serie: 1^{mum} in vicinitate praedicantis Helveticae confessioni addictorum. 2^{dum} in vicinitate Sáríanorum. 3^{tium} in vicinitate Francisci Bollók et Stephani Gyugyi. 4^{tum} in vicinitate Joannis Biró et successorum Georgii Sáry. 5^{tum} in vicinitate Joannis Nagy et Stephani Nagy. 6^{tum} in vicinitate Michaelis Sáry et Joannis Nagy. 7^{mum} in vicinitate Francisci Kiss et Joannis Dobay. 8^{vum} in vicinitate ludimagistri et terrarum capitularium. 9^{nun} in vicinitate Joannis Kéry et Michaelis Takács. 10^{mum} In vicinitate praedicantis et Pauli Kovács. 11^{mum} in vicinitate Emerici Balog et Samuelis Farkas. 12^{mum} in vicinitate Joannis Kéry. Ex quibus cultivantur per parochianos 7 capaces insimul 10 metr. Pos. Nulla prata tenet, nec pias fundationes. [320]

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector Catholicus datur, qui fidei professionem deposuit. Ritus et caeremonias Catholicas utcunque novit, doctrinam pro exigentia loci sufficientem habet. Pulsus campanarum in omnibus circumstantiis ludirectori incumbit. Mores tollerabiles prae se fert.

Annua illius obventio sequens est: in aere parato accipit flor. 7 den. 50. De frumento 8 metr. Pos., ab instructione pueri singuli angariatim cruc. 24. Si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis, absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. Pro comitiva funeris

seniorum den. 50, juniorum den. 15, a baptismo den. 5, praeterea lignorum focalium currus 13.

Agros tenet numero 8, capaces universim 10 metr. Pos. 1^{mus} habet vicinum Praedicantium. 2^{dus} Paulum Kovács. 3^{tius} Emericum Balog. 4^{tus} Samuelem Far-
kas. 5^{tus} Joannem Kéry. 6^{tus} Canabetum. 7^{mus} Parochum. 8^{vus} Ludimagistrum
Helveticae confessionis. Ex praerecensitis agris singulo anno communitas ad
capacitatem duarum metr. Pos. cultivare tenetur, reliqui agri propriis ludi-
magistri sumptibus excoluntur. Prata nulla habet.

Domus parochialis e solidis materialibus structa in statu adeo desolato et
ruinae proximo constituta est, ut in illa parochus vix se contra injurias tem-
porum sufficienter defendere possit. Hujus aedificatio, quoad expensas aeris
parati dominis compossessoribus, quoad manuales operas vero cum conser-
vationis et reparationis onere ipsis parochianis incumbit.

Domus scholaris e solidis etiam materialibus structa [321] in statu com-
modo posita est. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio spectat ad paro-
chianos.

De filialibus

Matri ecclesiae Vámosiensi titulo filialis adnexa est unica possessio Fáisz di-
stans a matre media hora, in qua habetur ecclesia e solidis materialibus non
ita pridem a communitate loci erecta et honori Sancti Vendelini dicata.

Dotem defixam nullam habet, annum vero proventum unice ex elemosyna
marsupiali percipit.

Administratio proventus hujus ecclesiae, licet exigui methodo in matre
praescripta tractanda est.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali obligatur parochus divina peragere omni tertio die dominico re-
currente, praeterea quandocumque vocatur ad infirmos, solerter excurrere,
eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit,
sepelire. Prout etiam parochum incumbente sibi munere pastoralis rite func-
tum fuisse, e testimonio parochianorum suorum superinde perhibito com-
pertum fuit.

Annuam obventionem ex contractu percipit a communitate flor. 53 et sto-
lam in matre usitatam.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Halbich, annorum 26, Catholicus, fidei professionem deposuit. Rituum Catholicorum et caeremoniarum, quantum ex usu percipere potuit, gnarus est. Studia quidem nulla emensus est, pro doctrina nihilominus juventutis, quoad lectionem, et alia elementa sufficientem capacitatem habet, quam etiam ejusdem institutioni solerter applicat. In reliqua parte officii sui, pulsuque campanae in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente populo satisfacit. Morum bonorum est, neque in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus esse notatur. [322]

Annuum proventum percipit a singulo pari $\frac{1}{4}$ metr. siliginis de frumento, ex aere parato autem cruc. 7, ab instructione puerorum solvendi capacium (pauperes enim gratis pro Deo instruere tenetur) desumit menstruatim den. 7. Lignorum focalium currus 12, quorum defectionis onus manet ipsum ludimagistrum, invectionis vero communitatem.

Agros et prata non habet, sed cauletum exiguum.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata in statu commodo posita. Hujus aedificatio, conservatio et reparatio incumbit filialistis Fáisziensibus.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 112, incapaces 77.

In filiali Fáisz confessionis capaces 149, incapaces 176.

Populus hic, qua parte Catholicus est, devotioni solerter vacat, rosariumque sub sacro, dum majori numero convenit, alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis sufficienter instructus habetur.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, si qui in futurum fragilitate vel malitia deliquisse comperientur, ad eos coercendos magistratualem vel dominalem auctoritatem interpellabit. Praecepto confessionis Paschalis rite satisfacit.

Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem unicus Andreas Csikváry zelo moderni parochi conversus reperitur, qui de nomine et cognomine, cum designatione aetatis, loci originis matriculae insertus habetur. Deinceps illud etiam diligenter observabit parochus, ut occasione ejusmodi depositionis professionis fidei duo vel tres in qualitate testium praesentes constituti eidem matriculae inserantur.

Unica congregatio perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub directione parochi constituta in hac parochia reperitur. Nullum hospitale pauperum, nec fixum [323] religiosi ordinis domicilium existit.

De obstetricibus et vespilonibus

Obstetrices tam in matre, quam etiam filiali sunt adjuratae, et ad sacramentum baptismi in casu necessitatis valide conferendum sufficienter instructae. Est etiam locus extra possessiones pro sepeliendis mortuorum cadaveribus aptus et benedictus. Certa individua, quibus ex officio inhumandi obligatio incumberet, nulla sunt, sed fideles invicem sibi ipsis supremum hoc charitatis officium praestant, quin aliquis emergat defectus. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Hideg-Kutiensis, die 10ma mensis Aprilis 1779no peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Hideg-Kutiensis, quae formam potius alicujus oratorii repraesentat, e ligneis materialibus per ipsam loci communitatem erecta et tecto stramineo provisa, dicata est honori Sanctorum Sebastiani et Vendelini. In qua habetur altare unicum, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum est. Praeter hanc actu e solidis materialibus nova erigitur impensis inclyti dominiis terrestialis.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali et interusurio summae capitalis flor. 145 cruc. 21 apud incolas loci erga legalem censum elocatae. Passivis debitis nullis oneratur, actu in aere parato numerat flor. 17 cruc. 39. Administrationem proventus ecclesiae gerit ejusdem aedituus curator, qui singulis annis evolutis coram senioribus aliquot loci juratis (imposterum et dominali officiali praesente) rationes reddit parocho.

Sacra ecclesiae supellex est sequens: calix 1 in cuppa argenteus, in reliqua parte cupreus et inauratus cum 1 [324] patena, ciborium 1, monstrantia 1, pixides 2 cupreae et intrinsece deauratae pro sacris liquoribus et viatico sacro ad infirmos deferendo, casulae 3 cum requisitis appertinentiis, albae 3, amictus 5, cinguli 2, corporalia 5, purificatoria 14, quae omnia munde et integre conservantur.

Reperiuntur praeterea mappae 4, vexilla 3, baldachinum 1, cruces lignae 2, ritualia 2, missale 1, urceoli 4, thuribulum 1 cum una navicula, vestes duplices pro ministrantibus pueris. Campanae 2, quarum prima appendit circiter 1 cent. et libr. 50, altera libr. 49.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, ubi et sacri liquores conservantur, temporibusque praescriptis renovantur. Non secus Venerabile quoque Sacramentum omni altera hebdomada tam pro adoratione

publica, quam etiam sacra fidelium communione noviter conficitur, recentesque hostiae intra quoslibet 8 dies pro missae sacrificiis praeparantur, et in loco sicco ac decente conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est excellentissimus dominus comes Carolus Eszterházy de Galántha, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, officium patroni tum in aliis, cum vel maxime in exstrukione novae ecclesiae rite adimplet. Nullum oratorium privatum, nec capella publica intra parochiam hanc reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Stephanus Bellovics,⁶⁵ annorum circiter 30, linguas callet Hungaricam et Germanicam, hac posteriori potissimum servitium praestat spirituale. Studia theologica Weszprimii in seminario Sanctae Annae absolvit, canonicus investitus et installatus est. Curam animarum exercet annis 6.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam ejusdem personam spectant, sunt sequentes: Theologia moralis p. Antoine, [325] Barbosa de Officio et potestate parochi, Benedicti 14^{ti} opus de Synodo diaecesana, Casus conscientiae editi in diacesi Bononiensi, Catechismus Romanus, Concilium Tridentinum, Pastorales Sancti Gregorii, Biblia Sacra, Concordantiae Sacrorum Bibliorum, Commentarius in Scripturam Sacram Jacobi Tyrini, Novarinus in Evangelia et epistolas, Ligorii Praxis confessarii, p. Szokoloczy Tribunal ecclesiasticum, p. Engelmaer de Impedimentis matrimonii, p. Viti Pichler Theologia polemica, p. Busembam Theologia moralis, Petri Pázmán Kalauz, Soliloquia Sancti Augustini, Circulus menstruus Christianarum cogitationum, Locutio Dei ad cor religiosi, Muratorius, p. Lohner Bibliotheca concionatorum, Acta Sanctorum Hungariae, Calmer Dissertatio de praedestinatione et reprobatione hominum, Jus canonicum p. Schmalczgruber, Dictionarium p. Molnár, Catecheticus p. Schmit, Kézi Kalauz Hungarico idiomate, Martini Biró Conciones, Conciones p. Giardi, Conciones p. Pulfer, Conciones p. Delarne, Sermones p. Gril, Heriberti Mariani Sermones, Conciones Josephi Telek, Procopii[,] Funebres sermones Thomae Höfflich[,] Quadragesimales conciones Benedicti Kosa, Conciones p. Dómer.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, uti et protocollum domesticum paro-

⁶⁵ Bellovics István (†1804). PFEIFFER, 1987. 276.

chiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis quibusvis festis et dominicis, prout sermonem quoque sacrum iisdem diebus ad populum dicit, ac juventutem in fidei rudimentis hora 2da pomeridiana catechizat, tum lytanas cum populo servat. Divina inchoat hyeme a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na, a lecto sacro in sortem stipendii accipit cruc. 24, a cantato flor. 1, quod una die geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminencia populo annunciat, desponsosque juxta [326] exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis doctrina Christiana examinat.

Sacramenta petentibus diligenter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia, aut extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia, et cultus significatione ad infirmos deferret. Deinceps in quantum temporis et emergentium casuum circumstantiae patiuntur, saltem intra matris possessionis ambitum superpelliceo indutus, praeunte ludirectore, aut quocunque alio cum pulsu tintinabuli deferret, ad excitandam tanto magis fidelium suorum devotionem, et augusti hujus sacramenti adorationem. Lampas coram venerabili in ecclesia, ob ejusdem pauperiorem statum non ardet.

De proventu parochi

Annum proventum fixum percipit in aere parato 60 flor., ea tamen cum reflexione, ut aucto parochianorum numero, post interventum hunc contractum singulum par accrescens teneatur solvere flor. 1. Si vero imminutio populi occasione initi contractus existentis tractu temporis accideret, contractualis tamen summa in iis etiam circumstantiis persolvenda erit. De frumento perinde a communitate per aversionem habet 40 metr. Pos. siliginis, avenae autem 15 metr. Pos. A singulo praeterea pari conjugatorum 1 par pullorum, 10 ova et 1 libram butyri non excocti, lignorum focalium orgias 15 a communitate. Titulo stolae ordinariae a baptismo obveniunt cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1 et den. 50, a sepultura seniorum cruc. 30, juniorum cruc. 17, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui annue nihil ultra stolam paracho praestant.

Agros duos tenet capaces insimul 8 metr. Pos. in vicinitate sylvae dominialis et Joannis Stajerlein, alterum in vicinitate agri communitatis, ambo cultivantur per parochianos. [327]

Pratum unum possidet capax proferendi duos currus faeni, in vicinitate decurrentis fluvii. Falcatur per parochianos, prout etiam per eosdem colligitur et convehitur. Ad haec habet etiam hortum domui parochiali adnexum capacem circiter 4 metr. Pos. pro inseminando fagopyro applicari solitum, cujus cultivatio perinde communitati incumbit.

Vineam nullam tenet, neque pia legata in qualitate perpetuae alicujus fundationis.

De scholae rectore

Scholae rector est Georgius Pader, Catholicus, studiis nullis est imbutus. Professionem fidei non deposuit, ritus Catholicos ex usu satis commode didicit. Pro muneris sui exigentia doctrinam utcunque sufficientem habet, officio suo in cantu et pulsu campanarum satis bene fungitur, in juventutis autem instructione negligentissime. In potu vini crebro excedit, nec mores illius probari possunt, sed potius fidelibus grave scandalum pariunt. Cum vero, licet pluries monitus respiscere non voluerit, hinc eundem parochus dimittere jubebit officium ludirectoris, et de alio idoneo subjecto cointelligenter se habendo cum communitate providere.

Proventum annuum lecticalem percipit a pari singulo 20 den. De frumento per aversionem a communitate 32 metr. Pos. siliginis. Ab instructione singuli pueri per hyemem (quo tempore unice proles ad scholas mitti solent) cruc. 7 et unum currum lignorum focalium. Si qui autem adeo pauperes reperti fuerint et iudicio parochi pro talibus recogniti, ut annuum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. A baptismo obveniunt cruc. 3, a comitiva funeris cruc. 12, a schaedae promulgationis cruc. 7, a copulatione matrimoniali cruc. 12, ab omni praeterea hospite seu integrae, seu mediae sessionis currum 1 lignorum focalium.

Agrum unicum tenet capacem 2 metr. Pos. ad nexum domui parochiali, quem arare pertinet ad [328] parochianos, reliquum vero laborem impendere ipse ludimagister debet. Pratum aequè unicum possidet, capax procreandi 1 circiter currum faeni in vicinitate prati communitatis ex una, altera vero parte territorii Vámosiensis.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu commodo posita continet cubicula 2, culinam 1, cameram 1, stabulum 1. Hujus aedificatio spectat ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio privative ad parochianos.

Domus scholaris e ligneis materialibus structa et ruinae proxima provisa est cubiculo 1 et culina 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati loci.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Hideg-Kutiensi titulo filialis adnexa est unica possessio Toth-Vázsony distans a matre media hora. Nulla in hac filiali ecclesia existit, sed campana unica libr. 49 appendens. Si tamen in futurum ecclesia erigeretur, ad hujus rationem per modum piorum legatorum et a fidelibus oblatores collecti habentur flor. 50 erga legalem censum apud miseram plebem Tóth-Vázsoniensem hinc inde elocati. Administratio proventus hujus ecclesiae fiet modo in matre praescripto.

De obligatione et proventu parochi

Nulla alia in hac filiali parochia incumbit obligatio, quam ut ad infirmos solerter excurrat, eosdem necessariis sacramentis provideat, si quos item decedere contigerit, sepeliat et deinceps etiam pro catechisandis pueris subinde transeat. Parochum pastoralis sui officii partem hactenus implevisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Proventum dumtaxat stolarem percipit. Hinc ordinatum per nos fuit occasione canonicae hujus visitationis, ut imposterum filialistae hujus possessionis [329] incolae, vel fixi aliquid praestent perinde ac in matre, aut vero stolae duplae subjecti sint, alterutrius tamen horum electio pendebit ab arbitrio horum filialistarum, quibus id ipsum eisdem praevis declarandum et offerendum erit.

De scholae rectore

Nullus particulariter scholae rector in hac filiali residet, sed matris possessionis pro occurrente necessitate deservit, qui a singulo pari percipit cruc. 9 et stolarem obventionem eo modo, quo in matre.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae omnes Catholicae capaces confessionis 295, incapaces 130.

In filiali Tóth-Vázsony animae Catholicae confessionis capaces 183, incapaces 96.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis bene instructus est. Publicis et

gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit, demptis paucis admodum, qui etiam ad ejusdem implementum serio parochi hortatu adducendi erunt, et si pastoralibus monitis non paruerint, pro temporali remedio ad magistratualem vel dominalem jurisdictionem recurrendum veniet.

Cum intra ambitum hujus parochiae omnes Catholici resideant, nec a fide Catholica apostata, nec ad eandem abjurata haeresi zelo moderni parochi conversi reperiuntur. Quod si autem deinceps quispiam extraneorum acatholicorum in manibus loci hujus parochi fidem Catholicam profiteri vellet, observabit idem, ut in depositione professionis fidei duo vel tres in qualitate testium praesentes constituentur, quorum nomina non secus ac conversae ejusmodi personae, parochiali matriculae diligenter inserantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti in hac parochia datur sub cura et directione parochi constituta. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet. [330]

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Existit etiam in matre pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedictus extra septa possessionis positus.

In filiali autem Tóth-Vázsony vetus caemeterium intra possessionem situm est et loco minus apto absque ullis sepimentis omnibus pecoribus pervium, hinc dabit operam parochus cointelligenter se habendo cum districtuali vicearchidiacono, magistratuali et dominali officialibus, ut de opportuno loco excindendo provideatur. Vespilones designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nec in matre, neque in filiali reperiuntur, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Ceterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Nagy-Teveliense die 3^{tia} mensis Maii 1779no
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Nagy-Teveliense e solidis materialibus per abbatialem conventum de Zircz erecta, dicata honori Sanctissimae Trinitatis, est etiam benedicta.

Habentur in eadem altaria 6 lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis ac antependiis instructa.

Dotem defixam nullam habet, conservatio tamen decens ecclesiae est penes conventum abbatialem. Proventum annuum percipit partim ex agris 4, quorum 1^{mus} est in plaga Szorka-rét capax 2 metr. Pos., in vicinitate Petri Strudel et Georgii Valdinger. 2^{dus} In plaga Bikó rét dicta 5 metr. capax [331] in vicinitate Petri Unger et Petri Strudel. 3^{tius} In plaga Waner-feld nuncupata capax 2^{rum} metr. in vicinitate Georgii Unger et Josephi Schrancz. 4^{tus} Versus praedium Usol 3um metr. Pos. in vicinitate praedii Usol, per communitatem cultivari solitis, partim vero ex elemosyna marsupiali, pulsuque campanarum et diversis paenalitatibus provenientem. Administratio reddituum ecclesiae deinceps fiet per ejusdem syndicum deligendum, qui omnem proventum in cistam duplici sera munitam colliget, clavim ab una p. administrator ecclesiae, ab altera ille idem curator seu syndicus apud se tenebit, et evolutis annis singulis coram dominali officiali, locique senioribus aliquot juratis rationes reddet administratori parochiae.

Supellectilem sacram habet sequentem: calices argenteos deauratos 3 cum totidem patenis, cupreum inauratum 1 cum patena, monstrantiam 1 in aliqua parte argenteam deauratam, ciborium 1, pixidem unam pro deferendo sacro viatico ad infirmos, pacificale 1 cum authenticis reliquiis, particulae Sanctae Crucis, casulas diversi coloris 11, nigras 3 cum omnibus requisitis appertinentiis, corporalia 20, purificatoria 37, albas 5, humeralia 6, superpellicea 3, urceolorum stanneorum paria 7, quae omnia nitide et absque defectu una cum ipsa ecclesia conservantur.

Praeter haec reperiuntur missalia 3, organum, cathedra, vexilla, sedes, campanae 3, quarum una appendit cent. 1 libr. 80, altera cent. 6, tertia cent. 4.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, ubi sacri quoque liquores conservantur, temporibusque praescriptis renovantur, ita et Venerabile Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singula altera hebdomada denuo conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis qualibet septimana [332] praeparantur et loco conveniente ac sicco conservantur.

Praeter ecclesiam parochialem superius relata existit antiqua etiam ecclesia parochialis, in qua amplius nulla divina peraguntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre fovet in hac parochia venerabilis conventus abbatiae de Zircz, qui jure patronatus gaudet et officium patroni rite adimplet.

Nullum privatum oratorium intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho, ejus obligatione

Administrator parochiae est religiosus pater e conventu Zircziensi constitutus actu existens p. Albericus, qui tam in matre, quam etiam filiali sola Germanica lingua deservit.

Libris provisos est sufficientibus ad bibliothecam conventus pertinentibus.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocollum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, obtulit illud pro suis parochianis quolibet mense semel, deinceps autem juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae et constitutionis piaie reminiscentiae pontificis Benedicti 14^{ti} offeret omnibus festis et dominicis, quibus diebus populus ad audiendum missae sacrificium ecclesiae praecepto obligatur. Diebus his divina imposterum ad tenorem diaecesani nostri praescripti inchoabuntur, hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10^a, aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9^a. [333] A lecto sacro nomine stipendii accipit cruc. 24, a cantato cruc. 30, hac etiam in parte communi constitutioni nostrae per totam diaecesim publicatae studebit se p. administrator conformare, et populum ad 1 flor. pro cantato sacro elemosynam, seu stipendium assuefacere. Concio ad populum diebus festis et dominicis inomisse habetur, et catecheses post meridiem pro tenerioris juventutis in fidei rudimentis institutione servantur. Festa et jejunia proxime imminencia populo annunciantur, desponsorumque ternae promulgationes rite praemittuntur, qui priusquam matrimonialiter copulentur, praevie per patrem administratorem e doctrina Christiana examinantur.

Sacramenta petentibus diligenter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, paenitentia et extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decencia, et si temporum ac emergentium casuum circumstantiae patiuntur, superpelliceo indutus prae-eunte ludimagistro cum lumine et pulsu tintinabuli deferre solet.

Lampas coram venerabili in ecclesia diu noctuque non ardet, dabit operam p. administrator, ut saltem diebus festis et dominicis sub divino officio ardere possit.

De proventu administratoris

Proventum annuum percipit in fixo a communitate flor. 50. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 15, ab introductione puerperae cruc. 7, neonuptae cruc. 7, pro copulatione matrimoniali flor. 1, pro sepultura seniorum flor. 1, juniorum den. 50, nomine liberae stolae duplum ordinariae exigit.

Agri nulli, nec prata pertinent ad parochiam. Pia legata in qualitate perpetuae foundationis alia [334] non habet, nisi in festis Sanctorum Sebastiani, Floriani, Antonii et Vendelini missas votivas, a quarum singulis stipendium den. 50 praestat communitas.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Rics, annorum 30, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet. Pro exigentia officii sui doctrinam sufficientem habet, quo commode fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione ac pulsu campanarum in quibuscumque circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum percipit fixum in aere parato flor. 30, a communitate loci. Praeterea lecticalem a singulo pari den. 25 et 1/2 metr. Pos. de frumento. Pro pulsu contra tempestates flor. 1 cruc. 30, ab instructione puerorum flor. 8, qui autem adeo pauperes iudicio p. administratoris reperti fuerint, ut stipendium competens exolvere nequeant, eos gratis docere obligabitur. A comitiva funeris den. 25, a baptismo et introductione den. 5, a copulatione matrimoniali den. 25.

Agrum tenet unum capace 4 metr. Pos. in vicinitate agrorum dominalium et Martini Unger, cultivatur per communitatem.

Domus parochialis a residentia dominali distincta nulla datur. Domus autem scholaris e solidis materialibus structa continet 2 cubacula, actu in statu bono posita est. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit parochianis.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Teveliensi titulo filialis adnexa est possessio Koppán distans a matre una hora. Habetur in eadem ecclesia e vetustis [335] rudibus per conventum abbatialem de Zircz educta, structa e solidis materialibus, dicata honori Sanctae Barbarae, provisa altaribus 2, quae lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis ac antependiis instructa sunt.

Dotem defixam nullam habet, providetur in necessariis expensis per conventum.

Supellex sacra ad hanc ecclesiam sequens pertinet: calix unus cum patena, monstrantia una cuprea inaurata, ciborium unum argenteum, casulae 5 cum requisitis appertinentiis, albae 3, organum, cathedra, sedes, vexilla, campanae 3, quarum una appendit libr. circiter 96, altera libr. 48, tertia libr. 27.

De obligatione et proventu administratoris

In hac filiali ecclesia obligatur pater administrator omni altero die dominico vel festo divina peragere, praeterea dum ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire. In qua, uti et in matre muneri suo pastoralis patrem administratorem rite satisfacisse publico parochianorum testimonio compertum fuit.

Proventum annuum fixum percipit in aere parato flor. 20. Stulam autem in matre usitatam.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Matschünszky, annorum 60, syntaxim absolvit. Catholicus, fidei professionem fecit. Doctrinam pro exigentia sui officii sufficientem habet, quo commode fungitur. Morum proborum est. Pulsus omnis ludimagistro incumbit et parochianis hoc in passu satisfit.

Proventum lecticalem habet in summa flor. 28. Pro pulsu contra tempestates unam urnam minorem musti, pro instructione puerorum solvendi capacium a singulo per hyemem cruc. 15. Circa pauperiores vero gratis instituendos tenebit regulam in matre praescriptam. Titulo stolae a baptismo et introductione [336] percipit cruc. 3, a comitiva funeris cruc. 18, a copulatione matrimoniali cruc. 15.

Agros habet 2 capaces insimul metr. 6 in diverticulo Koppán vocato in vicinitate Sebastiani Preiner et Joannis Spetart. Cultivatio horum agrorum spectat ad communitatem. Prata nulla habet.

Ad haec accipit a communitate siliginis 16 metr., tritici 3 metr. Pos. et loco prati 1 curriculum faeni.

Domus scholaris non datur, sed defectum hunc supplet domus dominalis, cujus aedificatio, conservatio et reparatio est penes dominium terrestre.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 373, incapaces 152, omnes religionis Catholicae.

In filiali Koppán capaces confessionis 323, incapaces 86, aequae religionis Catholicae.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium et alias orationes praeorante ludirectore sub divinis officiis orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis bene institutus habetur.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit. Nullus a fide Catholica apostata reperitur, ad eandem autem abjurata haeresi zelo moderni parochi, vel potius administratoris conversa est Margaretha Langin, quae cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali inserta habetur.

Deinceps illud quoque diligenter observandum erit, ut occasione hujusmodi conversionis duo vel tres in qualitate testium depositioni professionis fidei praesentes adhibeantur, quorum perinde nomina matriculae inserantur.

Praeter congregationem perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti sub cura administratoris parochiae [337] constitutam, nulla alia existit, nec hospitale pauperum, neque probatae religionis alicujus ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Tam in matre, quam etiam filiali habentur obstetrices 2, ambae Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Prout et locus opportunus ac benedictus pro defunctorum sepultura extra septa possessionum positus reperitur. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum corpora inhumare, nulli sunt, mutuo sibi invicem praestantibus fidelibus hoc officium charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Polyányiensis die 6ta mensis Maii 1779 peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Polyányiensis e solidis materialibus structa, dicata honori Sancti Ladislai regis nondum consecrata, erecta fuit e redditibus abbatialibus conventus de Zircz anno 1768 in qua habentur altaria 3 lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis instructa, antependiorum vices sustinet tumba lignea affabre elaborata.

Dotem haec ecclesia determinatam nullam habet, providetur autem decenter loco defixae dotis a memorato conventu. Annuum proventum ex elemosyna dumtaxat marsupiali percipit.

Tenet agrum unum capacem 3 metr. Pos. in vicinitate fluvioli Babanyos [!] vocati et lanionis Francisci Sőtér, cujus pars dimidia annis singulis insemnari solet, cultivatio incumbit parochianis. Exigui hujus redditus annui administratio deinceps tractetur per ecclesiae curatorem, qui singulis annis

rationes reddat p. administratori parochiae [338] coram officiali dominali et loci senioribus aliquot juratis.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices 3 cum totidem patenis, quorum unus argenteus est, omnes autem bene inaurati. Ciborium 1, monstrantiam 1 argenteam, pixides 2, cupream unam deauratam pro deferendo ad infirmos sacro viatico, stanneam alteram pro conservandis sacris liquoribus, casulas 9 cum requisitis appertinentiis, albas 8, amictus 8, superpellicea 4, purificatoria 20, corporalia 12, cingulos 4, urceolorum 3 paria. Quae omnia una cum ecclesia munde et integre, prout domum Dei decet, conservantur. Ad haec reperiuntur vexilla plura, organum 6 mutationum, crux lignea maior, quae in publicis processionibus praeferri solet, lampas deargenteata, baldachinum e materia sericea cum fimbriis argenteis. Thuribulum 1 cum una navicula, cathedra, sedes sufficientes, manutergia 12, missalia 3 pro sacris in colore, 1 pro requiem, campanae 3, quarum 1ma appendit cent. 5 libr. 72, altera cent. 3 libr. 36, tertia libr. 30.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, quo et sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur. Ita Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singula altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac decentem reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominium terrestre fovet in hac parochia venerabilis conventus abbatiae de Zircz, qui jure patronatus gaudet et jus etiam praesentationis exercet, patronique officium omni ex parte debite adimplet.

Nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur. [339]

De parocho, ejusque obligatione

Administrator parochiae est pater religiosus sacri ordinis Cisterciensis conventus Zircziensis actu existens p. Ladislaus, qui callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque in matre ac filialibus deservit.

Libros, quibus pro exigentia muneris sui indiget, e bibliotheca conventus Zircziensis habet. Provisus est etiam matricula parochiali, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurrate inserit. Prout et domestico protocollo parochiali, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis singulis dominicis et festis, quibus diebus divina inchoat, hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na. Iisdem diebus pro concione inomisse dicit et juventutem in rudimentis fidei hora 2da pomeridiana catechizat, tum lytanias cum populo servat, a lecto sacro in sortem stipendii cruc. 24, a cantato ex diuturna consuetudine cruc. 30 accipit, quod una die geminare non solet. Festos et jejuniorum dies populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramenta petentibus diligenter ministrat, nec quisquam absque baptismo, paenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia et cultus significatione ac dum circumstantiae temporis, casuumque occurrentium patiuntur, superpelliceo indutus cum lumine defert. Deinceps pro excitandis tanto magis fidelibus ad debitam augusti hujus sacramenti adorationem ludirectorem quoque, aut alium quemcumque cum pulsu tintinabuli praeire oportebit. Lampas coram [340] venerabili in ecclesia diebus dumtaxat dominicis et festis sub divino officio ardere solet.

De proventu parochiali

Proventum annuum lecticalem percipit a pari singulo in aere parato cruc. 30, titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione tam puerperae, quam neouptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura confessionis capacium cruc. 30, incapacium cruc. 15, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui nihil ultra hanc annue praestant parochi.

Agros pro duabus calcaturis tenet 15 jugera efficientes: 1^{mum} jugerum in plaga Telek nuncupata in vicinitate Joannis Kozma et Stephani Varga. 2^{dum} in eadem plaga et vicinitate prati dominalis et Georgii Pirnpauer. 3^{tium} in diverticulo Bartos ut hosza in vicinitate Pauli Somogyi et prati dominalis. 4^{tum} in diverticulo Rekettyére dúlő in vicinitate prati dominalis et agri Michaelis Varga. 5^{tum} in diverticulo Kis-Lődi utra dúlő in vicinitate Stephani Orbán et Stephani Gerencsér. 6^{tum} in diverticulo Kis-Képen kivűl dicto in vicinitate Joannis Szűcs et Joannis Véber. 7^{mum} in eodem diverticulo et vicinitate Mathiae Thel et Joannis Manczinger. 8^{vum} in diverticulo Nagy árokra dúlő in vicinitate Josephi Fazokas et Joannis Maczinger. 9^{num} in diverticulo Kőrtvéles in vicinitate Stephani Varga et Joannis Manczinger. 10^{mum} in plaga Főlső Malom gyalog utban in vicinitate Joannis Jósa et Joannis Kozma. 11^{mum} et 12^{mum} in diverticulo Nyires-völgy in vicinitate Simonis Valdinger et Josephi Fazokas.

13^{tium} in diverticulo Rókás-fánál in vicinitate Joannis Véber et Nicolai Kerbel. 14^{tum} in diverticulo Dóbróncei utra dúlő in vicinitate Stephani Varga et Josephi Drosics. 15^{tum} in diverticulo Gődör kut árkan alul in vicinitate Adami Takács, Josephi Fazokas et Joannis Németh. Agri [341] hi insimul capaces sunt 22 ½ metr. Pos. et omnes cultivantur per parochianos.

Prata 3 possidet: capax proferendi singulum 1 currum faeni. 1um Sár előt való nominatum in vicinitate prati dominalis et Joannis Bernurd. 2^{dum} in plaga Fűsz kuton alul in vicinitate Stephani Orbán et Georgii Pap. 3^{tium} in eodem loco et vicinitate Joannis Bernárd et Thomae Nagy. Prata haec falcantur per parochianos, ab iisdem faenum colligitur et convehitur.

In qualitate perpetuae foundationis habet annis singulis 3 sacra persolvenda, prout etiam menti fundatorum accurate satisfacit. Summa foundationalis consistit in flor. 100 a Georgio Süller relictis, actu in Berénd apud Georgium Kindl erga legalem censum elocatis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Paulus Koválcsik, annorum 36, absolutus rhetor, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias bene callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo debite fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alio aliquo vitio notatur.

Annuam obventionem fixam percipit in aere parato flor. 30, de frumento 22 metr. Pos. siliginis, 8 tritici, pro pulsu contra imminentes tempestates ab omni hospite seminaturam habente manipulum 1, ab instructione pueri singuli angariatim den. 25, si qui autem adeo pauperes reperti et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium persolvere nequeant, eos gratis, absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. Titulo stolaris obtingentiae a baptisate simul et introductione accipit den. 5, a comitiva funeris den. 25, a schaeda promulgationis et copulatione matrimoniali den. 40. Lignorum praeterea focalium orgias 10. [342] Agros pro duabus calcaturis 4 tenet: 1um in loco Borsod capace 2 ½ metr. Pos. in vicinitate Georgii Ágoston et Joannis Úveges. 2^{dum} in plaga Patrácsos capace 1 metr. Pos. in vicinitate Joannis Szalai et Joannis Veber. 3um in plaga Hoszu-Erdő capace 1 metr. Pos. in vicinitate Georgii Pap et Mathiae Thel. 4^{tum} in diverticulo Sörke-Domb in vicinitate Adami Takács et Mathiae Thel, capace 1 metr. Pos. omnes cultivantur per parochianos.

Pratum habet unicum capax proferendi unum currum faeni in sylva superiori in vicinitate Francisci Németh et Joannis Bernát, falcatur per parochianos, ab iis colligitur et convehitur faenum.

Domus parochialis nulla datur, sed p. administrator parochiae residet in domo dominali.

Domus autem scholaris e solidis materialibus structa et in statu bono posita continet 2 cubilia, cameram, cellarium et culinam, ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Polyányiensi titulo filialium adnexae sunt 2 possessiones.

Prima filialis est possessio Berénd distans a matre una hora. Habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus anno 1750 erecta impensis conventus abbatae de Zircz, dicata honori Sancti Rochi.

Dotem defixam nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali et duobus agris 6 ½ metr. Pos. capacibus, sitis in vicinitate Georgii Kindl et Joannis Ertl provenientem. Administratio proventus hujus quoque ecclesiae tractanda erit methodo in matre praescripta.

Sacra supellectili provisa est sequente: calicibus 2, argenteo 1 cupreo altero, inauratis cum totidem patenis, monstrantia 1 cuprea inaurata, ciborio uno in cuppa argenteo et inaurato, pixidibus 2, argentea 1, stannea altera pro sacris liquoribus et sacro viatico, casulis 7 cum omnibus [343] appertinentiis, pluviali uno, albis 6, superpelliceis 5, humeralibus 4, cingulis 4, corporalibus 9, purificatoriis 12, urceolis 4, mappulis 5, manutergiis 12, mappis majoribus 10, missalibus 2, baldachino 1, pacificali 1, thuribulo 1 cum navicula, vexillis 6, campanis 3, quarum una appendit cent. 5 et libr. 49, altera cent. 3 et libr. 7, tertia libr. 30.

De obligatione et proventu parochiali

In hac filiali divina per p. administratorem vel ejusdem subalternum peraguntur omni die festo et dominico. Obligatur is praeterea quandocumque ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annum proventum percipit in aere parato a singulo pari cruc. 51. Titulo stolae ordinariae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae et neonuptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura majorum flor. 1, minorum cruc. 30.

Agros nullos habet, nec prata.

De scholae rectore

Scholae rector est Adamus Karner, annorum 39, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos callet, pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem. Bene fungitur officio suo tam in cantu, quam etiam juventutis instructione ac pulsu campanarum in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente. Vitam pacatam et sobriam ducit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuum proventum percipit in aere parato flor. 19, de frumento a pari singulo mediam metr. Pos. siliginis. Pro pulsu campanarum contra tempestates hospes singulus praestat manipulum 1. Pro instructione pueri cujusvis angariatim den. 25, circa pauperiores autem gratis instruendos tenebit regulam in matre praescriptam a comitiva funeris den. 25, a baptisate et introductione [344] puerperae den. 5, a copulatione matrimoniali et schaedae promulgationum den. 40. Ligna praeterea focalia accipit pro ratione domesticae suae necessitatis.

Agros duos tenet pro duabus calcaturis: 1^{mum} in diverticulo Bódé-rét capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Jacobi Fux et Francisci Bécsy, alterum in diverticulo Oszátalos capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Jacobi Fux et Joannis Mátyás, uterque cultivatur per communitatem.

Pratum unicum habet capax proferendi duos currus faeni in vicinitate territorii Devecseriensis et adjacentis sylvae, falcatur per communitatem, ab iisdem faenum colligitur et convehitur.

Domus scholaris e solidis materialibus aedifita et in statu bono constituta provisa est 2 cubiculis. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Tóósok una dumtaxat platea a praecedente filiali distincta, distans a matre perinde una hora. Nulla habetur in hac filiali ecclesia, sed unica campanula libr. circiter 25 appendens.

De parochiali obligatione et proventu

Nullam aliam p. administrator in hac filiali habet obligationem, quam ut ad infirmos, dum vocatur, solerter excurrat, eos necessariis sacramentis tempestive provideat et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam eundem p. administratorem munere pastoralis sibi incumbente tum in hac, cum etiam superiore filiali ac matre possessionibus rite functum fuisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit. [345]

Annuam lecticalem obventionem eodem modo percipit, quemadmodum in matre. Titulo stolae ordinariae a baptismo flor. 17, ab introductione tam puerperae, quam neonuptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali cruc. 34, a sepultura omnium sine discrimine cruc. 18. Agros nullos, nec prata possidet.

De scholae rectore

Ille idem scholae rector ad hanc quoque possessionem deservit, qui in superiore filiali residet. Titulo proventus annui percipit de frumento 12 metr. siliginis, a comitiva funeris cruc. 7, ab introductione cruc. 3, a copulatione matrimoniali et scholae promulgationis cruc. 7.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 531, incapaces 169, Helveticae confessionis 99.

In filiali Berénd animae Catholicae confessionis capaces 276, incapaces 92, Helveticae confessionis 26.

In filiali Toósok animae Catholicae confessionis capaces 144, incapaces 40, Helveticae confessionis 138, Augustanae 4.

Populus hic, qua parte Catholicus est et devotionem observat, et in ecclesia diebus potissimum festis et dominicis frequentanda diligens est, rosarium sub sacro clara voce alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In rudimentis fidei recte instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam malitia vel fragilitate deliquisse comperiantur, ad eos coercendos administrator operam suam impendit, dominalemque vel magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis accurate satisfaciunt omnes, nec ullus a Catholica fide apostata reperitur, ad eandem autem zelo moderni p. administratoris abjurata [346] haeresi conversus est Franciscus Mórocz, qui cum designatione aetatis et loci originis matriculae parochiali insertus habetur. Deinceps praeterea occasione conversionis ad fidem Catholicam serio observandum veniet, ut in depositione fidei professionis duo vel tres in qualitate testium praesentes adhibeantur, eorundemque nomina perinde matriculae parochiali diligenter inserantur.

Unica confraternitas virorum et mulierum datur in hac parochia, perpetuae videlicet adorationis Sanctissimi Sacramenti, sub cura et directione p. administratoris parochiae, nullum vero hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Quemadmodum in matre, ita et in singula filiali habetur obstetrix Catholica et adjurata, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis occurrentis casu sufficienter instructa. Existit etiam locus opportunus pro defunctorum inhumatione tam in matre, quam filialibus quoque benedictus et extra septa possessionum ac ecclesiarum positus. Vespilones autem designati nulli reperiuntur, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, sed mutuo sibi invicem fideles praestant hoc officium charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Város-Lődiensis die 7ma mensis Maii 1779no
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Város-Lődiensis e solidis materialibus structa et honori Sancti Michaelis archangeli dicata, erecta fuit olim impensis excellentissimi domini Martini Biró [347] episcopi Wespzprimiensis, recenter autem turri nova aucta et renovata sumptibus visitationis. Habentur in ea altaria tria perinde sicut ecclesia non consecrata, sed lapidibus portatilibus bonis et inviolatis, tribusque mappis instructa.

Dotem defixam habet a memorato episcopo Biró in flor. 200 erga legalem censum una cum alia summa capitali 100 flor. ad rationem piaae foundationis ab eodem relictæ apud sequentes incolas Város-Lődienses elocatis, et quidem apud viduam Annam Tegerin flor. 50, Henricum Steinmacher flor. 25, Joannem Edel flor. 20, Elisabetham viduam Staub flor. 20, Josephum Gandner flor. 20, Joannem et Jacobum Funtsch flor. 23, Adamum Kungl flor. 15, Joannem Steinbach flor. 15, Josephum Schleider flor. 15, Michaellem Fentsch flor. 15, Josephum Kungl flor. 12, apud successores Conradi Herbertt flor. 12, Sebastianum Trisz flor. 12, Philippum Staub flor. 10, Joannem Fux flor. 10, Michaellem Phening flor. 8, Jacobum Müller flor. 6, Adamum Salamon flor. 6, Volfgangum Entl flor. 6.

Annuum proventum partim e recensito interusurio percipit, partim autem ex elemosyna marsupiali ac alterius summae capitalis flor. 504, annuo censu perinde erga legale interusurium apud sequentes possessionis Város-Lőd incolas elocatae: apud Josephum Fajd flor. 45, Adamum Karl flor. 35, Petrum Seibertd flor. 30, Henricum Steinmacher flor. 30, Conradum Hoch-hauß flor. 22, apud caetum sartorum flor. 20, apud Josephum Kungl flor. 17, Michae-

lem Hendler flor. 17, Joannem Eich flor. 15, Antonium Steinmacher flor. 15, Adamum Keßler flor. 13, Adamum seniozem Staub flor. 12, Adamum Krebsz flor. 12, Martinum Restich flor. 12, Joannem Huffgant flor. 12, Paullum Schmid flor. 10, Georgium Fad flor. 10, Adamum Hubert flor. 10, Conradum Psarrer flor. 10, aegidium Staub flor. 10, Adamum Lisz flor. 10, Joannem Steinbach flor. 10, Joannem Tremen flor. 10, Casparum Venczl flor. 10, Joannem Alich flor. 10, Joannem Müller flor. 8, Joannem Gandtner flor. 7, Joannem Nebel flor. 7, Annam viduam Fadin flor. 7, Joannem [348] Schmid flor. 6, Joannis Englertt haeredes flor. 5, Andream Schmid flor. 5, Bernardum Eberl flor. 5, Adamum Stenger flor. 5, Petrum Venczl flor. 5, Thomam Merlinger flor. 5, Fridericum Vebbesz flor. 5, Jacobum Kungl flor. 4, Sebastianum Fertig flor. 4, Casparum Kumoker flor. 4, Josephum Haan flor. 3. Debito passivo flor. 50 obnoxia est, a quo onere quantocius studebit parochus ecclesiam liberare, nec deinceps, ut involvatur, admittet. Actu in aere parato numerat flor. 62. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem oeconomum, qui in posterum, omnem redditum cistae duplici sera munitae imponet, clavim ab una parochus, ab altera ille idem apud se tenebit, et annis singulis evolutis parocho coram officiali dominali, locique senioribus aliquot juratis rationes reddet.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices 2 cum totidem patenis, quorum unus argenteus est, alter cupreus, ambo inaurati, ciborium unum cupreum inauratum, monstrantiam unam cupream inauratam, thecam unam ex simili materia pro reliquiis formam monstrantiae referentem, pacificale aereum 1, pixidem argenteam pro sacris liquoribus, casulas 7 cum omnibus requisitis appertinentiis, pluvialia 2, superpellicea 2, albas 4, amictus 4, cingulos 4, corporalia 6, purificatoria 24. Quae omnia pro domus Dei decore munde et integre cum ipsa ecclesia conservantur. Ad haec reperiuntur vexilla duo, organum 1 exiguum, sedes sufficientes, cathedra una, missalia 3, crux lignea major, quae in publicis processionibus praeferri solet 1, lampas argentea 1, urceoli sufficientes, campanae 3, quarum una appendit cent. 4 libr. 28, altera cent. 2 libr. 30, tertia cent. 1 libr. 25. Praeter has campanas habetur praeterea in caemeterio campanili ligneo appensa campana unius cent.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et [349] sub bona clausura, non minus sacri quoque liquores eodem modo conservantur, temporibusque praescriptis renovantur. Prout Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singula altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac convenientem pro conservatione reponuntur.

Praeter parochialem ecclesiam datur insuper capella publica in honorem Sanctae Annae e ligneis materialibus per incolas loci erecta, provisa altari uno, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis instructum est.

Dotem determinatam nullam, annum vero proventum habet ex inter-usurio summae capitalis 202 flor. e piis fidelium oblatis conflatae et erga legalem censum apud sequentes elocatae: et quidem apud Joannem Keller flor. 40, apud caetum textorum flor. 37, Michaellem Róth flor. 18, Annam viduam Fegerin flor. 12, Joannem Meczger flor. 12, Josephum Freund flor. 12, Conradum Frennd flor. 11, Catharinam viduam Langin flor. 10, Michaellem Merlinger flor. 8, Adamum Müller flor. 7, Joannem Ripel flor. 6, Adamum Geier flor. 5, Fridericum Vebbesz flor. 5, Michaellem Pinczger flor. 5, Annam viduam Fadin flor. 4, Josephum Karasiath flor. 4, Michaellem Müller flor. 3, Bartholomaeum Eberl flor. 3. Administratio proventus hujus quoque capellae a proportionem juxta praescriptam in matre methodum tractanda erit.

Sacram supellectilem sequentem habet: calicem 1 cum patena 1, casulam 1 cum requisitis appertinentiis, albam 1, amictus 1, cingulum 1, corporalia 2, purificatoria 4, campanam unam aliquot libr.

In hac capella sollemniter divina peraguntur per parochum in festo patronicii, aliis autem etiam feriatis diebus nonnunquam sacrum missae sacrificium celebratur, [350] si potissimum eo adnexum stipendium offeratur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est episcopus Weszprimiensis, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et patroni officium rite in omnibus adimplet.

Nullum privatum oratorium intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Joannes Mittis,⁶⁶ annorum 34, linguas callet Germanicam et mediocriter Hungaricam, utraque lingua servitium praestat spirituale, studia theologica Weszprimii in seminario Sanctae Annae absolvit, canonicè investitus et installatus est, curamque animarum exercet annis 11.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam pertinent, sunt sequentes: Scriptura Sacra in 2 tom. Theologici: Petri Annati Apparatus ad theologiam, Gabrielis Antoine Theologia dogmatica in 6 tom., Melchioris Cane de Locis theologicis, Dominici Schram Compendium theologiae in 3 tom., Ludovici Csapodi De religione revelata in tom. 2, Antoine Theologia moralis, Anacleti Reiffenstúhl Theologia moralis, Felicis Potestatis Theologia moralis, Lambertini Cardinalis Casus conscientiae. Canonistae: Anacleti Reiffenstúhl

⁶⁶ Mittis János (†1815). PFEIFFER, 1987. 727.

Jus canonicum in 3 tom., Viti Pichler Jus canonicum in 1 tom., Manuale Martini Navarri, ejusdem Consilia ex canonibus, Concilium Tridentinum. Concionatores: Spicilegium Martini Biró, Promptuarium morale Stapletonii in dominicas et festa in 5 tom., Claudii Episcopi Sermones dominicales, Paenitentiales et miscellanae, Kravogl Institutiones catecheticae ad normam catechismi Romani per Dominicas digestae in 5 tom., Sermones adventuales Brettonean in 3 tom., [351] Caroli de la Rue Sermones in 4 tom., Reichardt Sermones panegyrici in 2 tom. Ascetici: Sancti Augustini Libri confessionum, Sancti Francisci Salesii Bibliotheca, Exercitia spiritualia.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit. Est provisus protocollo domestico parochiali, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis, omnibus diebus festis et dominicis, quibus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na a lecto sacro nomine stipendii cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod singulis festis et dominicis ex facultate a defuncto praedecessore nostro concessa geminare hactenus solebat. Dehinc autem cessantibus prioribus rationibus, sacrum geminare eidem integrum non erit. Festa et jejunia imminetia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quorum matrimoniali copulationi antequam assistat, praevis e Christiana doctrina examinat. Sermonem sacrum ad populum quibusvis festis et dominicis diebus inomisse dicit, et juventutem in fidei rudimentis horis pomeridianis catechizat, tum vespertas vel lytanias servat.

Sacramenta petentibus solerter ministrat, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, paenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decentia et cultus significatione praelato lumine intra fidelium venerabile comitantium preces ad infirmos defert. Lampas quoque coram Sanctissimo in ecclesia continuo ardet.

De proventu parochi

Proventum annum percipit in fixo a communitate [352] aeris parati flor. 100. De frumento mixto 60 metr. Pos., lignorum focalium orgias 24, singuli praeterea coloni obligantur 10 ova et 2 pullos praestare. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione seu puerperae, sive neonuptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1 den. 50, a sepultura adultorum flor. 1, juniorum den. 50, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui extranei sunt, nec quidquam annue praeter hanc pendunt.

Agrum unicum tenet capacem 5. circiter metr. Pos., situm inter hortos domales vulgo Hof-Stellen in vicinitate veteris domus parochialis, Joannis item Kungl, Michaelis Steiner et Georgii Michel, colonorum Város-Leódiensis cultivatio illius incumbit parochianis.

Prata duo possidet: unum versus limites territorii Szent-Gaáliensis in vicinitate prati Jacobi Kungl, Michaelis Veisz et Stephani Schneider, capax proferendi 8 circiter mediocres currus faeni. Alterum in contiguitate praedii Farkas-Győp, juxta officinam vitrariam Germanicam appellari solitam in vicinitate territorii Jákóiensis et prati communitalis Város-Lódiensis, vulgo Weite Wiesen capax procreandi 4 currus faeni. Illud ex incumbente obligatione defalcant parochiani, faenum colligunt et convehunt. Istud autem filialistae Jákoienses ex bene placito suo, et reflexione fatigiorum parochialium hactenus falcarunt et faenum collegerunt. Ad haec 16^{mam} ab inclyto dominio terrestri accipit.

In qualitate perpetuae foundationis habet absolvendas missas sequentes: 1mo pro excellentissimo domino episcopo Martino Biró singuli mensis primo die non impedito, stipendium annuum consistit in censu summae capitalis flor. 100 una cum dote ecclesiae, ut superius memoratus fuit, elocatae: 2do pro domino Francisco Bernardo Hollan qualibet feria 2da [353] dominicam novilunarem proxime sequente perinde lectum sacrum erga stipendium annuum 6 flor., e summa capitali 100 flor. apud caetum sutorum Város-Lódiensium erga legale censum exposita resultantium. 3^{io} Pro Francisco Adler singulo mense sacrum unum, hujus quoque fundatio consistit in interusurio relictæ summae 100 flor., quae pecunia tota Paulo Schmit incolae Város-Lódiensi, erga legale censum mutuata est. 4^{io} Pro Bernardo Vitinger quolibet mense 2 lecta sacra, stipendium annuum efficit flor. 12, interusurium videlicet relictæ summae capitalis flor. 200 apud sequentes Város-Lódienses incolas elocatae, et quidem: apud Franciscum Riegelsperger flor. 50, Martinum Rettig flor. 30, Adamum Friz flor. 25, Joannem Harl flor. 20, Michaellem Eisenbeiszter flor. 16, Philippum Kungl flor. 15, Joannem Bill flor. 12, Michaellem Müller flor. 12, Franciscum Már flor. 10, Casparum Már flor. 5, Josephum Haan flor. 5. 5^{io} Pro defuncta Elisabetha Minkin unum cantatum et tria lecta sacra mense Maio absolvenda pecunia fundationalis flor. 50 efficiens elocata est erga legale interusurium hujati caetui fabrorum, ex cujus annuo censu stipendium competens obtingit. 6^{io} Pro defuncto Michaelle Gasteiger duo cantata sacra annis singulis mense Martio persolvenda, stipendium consistit in censu annuo summae capitalis flor. 47 apud viduam Annam Fegerin Város-Lódiensem elocatae. 7mo pro defuncto Carolo Eisenbeiszter quolibet anno mense Octobri cantatum 1 et lectum 1 erga stipendium consistens in interusurio annuo summae capitalis flor. 30 apud Simonem Veisz incolam Város-Lódiensem elocatae. Quoad omnes recensitas foundationes menti fundatorum exacte satisfit.

Praeter memoratas has foundationes existit alia adhuc pro stabiliter servando capellano fundatio a [354] defuncta Kerscheriana facta, consistens in flor. 1500, quae pecunia pro legali interusurio data est domino Beniczky incltyti comitatus Weszprimiensis tabulae judicariae assessori. Ex obveniente annuo hujus fundationalis summae interusurio accipit capellanus in sortem annui sui stipendii erga tamen obligationem singulis dominicis et festis de praecepto sacrum lectum in ecclesia parochiali pro fundatrice defuncta persolvendi flor. 70. Residui 20 flor. distribuuntur ex ejusdem fundatricis mente hoc modo, ut videlicet flor. 10 applicentur pro cereis ad ecclesiae necessitatem procurandis, flor. 6 cedant ludimagistro locali pro pulsu et praeoratione, flor. demum 4 pro munusculis catecheticis comparandis impendantur. Hac etiam in parte voluntati et intentioni fundatoris debite satisfit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Antonius Huffgart, annorum circiter 34, elementares dumtaxat scholas absolvit. Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet. Pro exigentia muneris sui doctrinam sufficientem habet, debite fungitur officio suo tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, maxime a sobrietate et pacis studio commendabilis.

Annuam obventionem lecticalem percipit in aere parato a singulo pari per cruc. 8. De frumento mixto 30 metr. Pos. Pro pulsu campanarum contra imminentes tempestates flor. 4, ab instructione puerorum singillative pro quolibet semestri den. 25, et unum currum lignorum focalium. Si qui autem adeo pauperes judicio parochi adinventi fuerint, ut stipendium hoc annuum persolvere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione docere [355] obligabitur. Titulo stolaris obventionis habet a baptisinate den. 5, a copulatione matrimoniali cruc. 17, a comitiva funeris infantum cruc. 9, adultorum cruc. 17. Pro pulsu organi sub sacro de requiem cruc. 17.

Agrum tenet unicum prope montem calvariae, capacem 2 metr. Pos. in vicinitate viduae Margaretha Gestanerin et Michaelis Steiner. Habet insuper versus officinam Bohemicam duo exigua fagopyreta capacia 1 metr. Pos., unum ex his est in vicinitate prati communitalis, Michaelis item Tensch et Annae Mariae Fegerin, alterum in vicinitate perinde prati communitalis, Michaelis Krug et Viti Kromer.

Prata 2 possidet: unum prope pratum (ut vocant) Vámosiense, quod vix aliquando falcari potest, in vicinitate prati Joannis Rippel et circumjacentis sylvae, capax est proferendi unum circiter currum. Alterum capax proferendi

unum currum bonum faeni, in vicinitate Antonii Osvald, Francisci Riegel-sperger et Joannis Edel. Cultivatio ipsi ludimagistro incumbit.

Domus parochialis e solidis materialibus structa et in statu bono posita continet cubacula 5, cameram 1, culinam 1 et cellarium 1, quod per copiam aquae intus scaturientis conservando vino ineptum est. Hujus aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio privative incumbit parochianis. Domus scholaris partim e solidis, partim vero ligneis materialibus aedificata, et in statu bono constituta provisa est 2 cubiculis et 1 camera. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Város-Lődiensi titulo filialium adnexa est possessio una et duae officinae vitariae in diverticulo Farkas-Győp nominato existentes.

Prima filialis est possessio Jákó distans a matre semialtera hora. Habetur in eadem ecclesia formam potius vilis alicujus, et ruinae proximae domus referens, quam [356] ecclesiae, in statu adeo desolato posita, ut sine gravi periculo oppressionis fidelium frequentari non potuerit. Hinc etiam per nos ob eam causam occlusa, et ne deinceps in eadem divina peragantur, interdicta est.

Dotem defixam nullam habuit, annum autem proventum percepit ex elemosyna marsupiali proveniente, et interusurio annuae summae capitalis flor. 70 apud loci communitatem erga legalem censum elocatae.

Sacra suppellectili provisa erat sequente: calice 1 cum 1 patena, monstrantia 1, ciborio 1, casulis 3 cum requisitis appertinentiis, alba 1, humeralibus 2, corporalibus 5, purificatoriis 9, campanis 2, quarum una 3 cent., altera 1 cent. appendunt. Sacrae hujus suppellectilis ut authenticum inventarium a districtuali vice-archidiacono et loci parrocho conficiatur per nos ordinatum exstitit, prout etiam interea quoque eadem in loco apto munde et integre conservetur, commissum.

De parochi obligatione et proventu

Antequam haec ecclesia filialis occluderetur, singulis festis et dominicis divina per parochum vel capellanum peragebantur, quae obligatio dum conveniens aedificium pro domo Dei, ejusque cultu praeparatum fuerit, rursus reassumetur. Nunc unice ad infirmos, dum vocatur, parochus tenetur solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annuum proventum fixum percipit vigore contractus cum parochianis per praedecessorem initi in aere parato flor. 120. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1 cruc. 30, a sepultura adultorum flor. 1, juniorum den. 50.

De scholae rectore

Scholae rector est Iosephus Augensman, annorum 28, Catholicus, fidei professionem deposuit. Rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est. Officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam iuventutis instructione, ac pulsu campanarum in [357] quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum exemplarium est, nec in vini potu excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Proventum annuum fixum percipit in aere parato flor. 22. De frumento 30 metr. Pos. siliginis, lignorum focalium currus aliquot absque determinato numero. Ab instructione pueri singuli per unum semestre den. 25. Circa pauperiores autem gratis instruendos observabit regulam in matre praescriptam. Titulo stolaris obventionis a baptismo den. 5, a matrimoniali copulatione cruc. 17, a sepultura infantis cruc. 6, ab adulti cruc. 9.

Agrum unicum tenet capacem 1 1/2 metr. Pos. in vicinitate Friderici Fodi et Petri Fodi. Pratum perinde unum, capax proferendi unum mediocrem currum faeni in vicinitate Conradi Scherer, Thomae Mundirsch, Michaelis Pauser et Stephani Papp. Cultivatio ipsi ludimagistro incumbit.

Domus scholaris e solidis materialibus structa et in statu bono posita continet 2 cubacula. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est officina vitraria Bohemica⁶⁷ distans a matre 5 quadrantibus horae.

Tertia est officina vitraria Germanica⁶⁸ distans una hora. In neutra datur ecclesia, nec campana.

De obligatione et proventu parochi

Nullam aliam in his filialibus parochus habet obligationem, quam ut ad infirmos, quandocumque vocatur, solerter excurrat, eos necessariis sacramentis provideat, et si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam parochum pa-

⁶⁷ A mai Csehbánya.

⁶⁸ A mai Némethbánya.

stotali suo munere, tam in his, quam etiam praecedente filialibus ac matre, rite functum fuisse e publico suorum parochianorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Annuam lecticalem obventionem aequaliter in utraque percipit a pari singulo flor. 1, titulo stolae ordinariae a baptisate cruc. 17, ab introductione quavis cruc. 7, a [358] copulatione matrimoniali flor. 1 den. 50, a sepultura adulti flor. 1, a sepultura infantis cruc. 30.

De scholae rectore

Idem scholae rector ad utramque hanc filialem deservit, qui in matre residet. Annuam in aere parato lecticalem obventionem in officina solum Bohemica, stolarem autem in utraque eodem modo percipit, quemadmodum in matre.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae confessionis capaces 1034, incapaces 415.

In filiali possessione Jákó capaces confessionis 2066, incapaces 806.

In filiali officina Bohemica capaces confessionis 175, incapaces 66.

In filiali officina Germanica capaces confessionis 166, incapaces 66.

Omnes sunt tam in matre, quam etiam filialibus Catholicae religionis.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis recte instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit. Nullus a fide Catholica apostata, et cum intra ambitum hujus parochiae nulli resideant acatholici, neque ad fidem Catholicam conversus ullus reperitur. Si nihilominus deinceps se occasio offerret, ut extranei, vel peregrine transeuntes in hac parochia fidei professionem deponerent, observandum eorum erit: ut 2 vel 3 in qualitate testium depositioni fidei praesentes constituentur, eorundemque nomina perinde, ac conversorum matriculae parochiali cum designatione aetatis et loci originis diligenter inserantur.

Unica confraternitas virorum aequae ac mulierum [359] perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti existit in hac parochia sub cura et directione parochi.

Nullum autem datur hospitale pauperum, nec probatae religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habentur in hac parochia obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam locus opportunus pro inhumatione defunctorum in filialibus, in matre autem justo angustior, quam ut infodiendis defunctorum cadaveribus sufficiat. Dabit proinde operam parochus cointelligenter se habendo cum districtuali vice-archidiacono et dominali homine, ut de loco magis idoneo et ampliori excindendo provideatur. Vespilones designati nulli reperiuntur, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, sed mutuo sibi invicem fideles hoc officium praestant charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Kiss-Lódiensis die 7ma mensis Maii 1779no peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Kiss-Lódiensis actu erigitur impensis episcopi visitantis e solidis materialibus proxime ad integritatem deducenda et honori Sancti Josephi dicanda. Vetus autem ecclesia, quae adhuc pro persolvendis divinis officiis deservit, erecta fuit per parochianos anno 1750 est etiam benedicta et honori Sancti Vendelini confessoris dicata. Habentur in ea duo altaria, lapidibus portatilibus bonis et inviolatis, tribusque mappis ac antipendio instructa. [360]

Dotem haec ecclesia posterius ab excellentissimo domino Martino Biró episcopo Weszprimiensi in 200 flor. defixam accepit, quae summa erga legale interusurium elocata est apud sequentes: et quidem apud communitatem Kiss-Lódiensem 150 flor., apud Philippum Reiff flor. 10, Josephum Fábján flor. 11, Georgium Mayzer flor. 9, Georgium Staerhoffer flor. 20.

Proventum annum percipit partim ex elemosyna marsupiali, piisque fidelium oblatis proveniente, partim vero e diversis paenalitatibus et interusurio summae capitalis flor. 55 den. 30 apud sequentes possessionis Kiss-Lód incolas erga legalem censum elocatae, signanter apud Adamum Hauptmon flor. 12 den. 50, Joannem seniore Kungl flor. 10 den. 80, Jacobum Technistein flor. 12, Michaellem Müller flor. 9, Conradum Flichner flor. 5. Administratio proventus ecclesiae deinceps fiet per curatorem, seu syndicum ecclesiae, qui annis singulis coram dominali officiali, locique nonnullis senioribus juratis rationes reddet parocho.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices 2 cum totidem patenis, quorum unus argenteus est, alter cupreus, uterque deauratus. Ciborium 1, cupreum deauratum, monstrantiam deauratam 1, cupream, pacificale aereum 1, pixidem cupream 1 pro deportando sacro viatico ad infirmos, duas praeterea pixides, stanneam 1 et plumbeam 1 pro conservandis sacris liquoribus, casulas 6 cum omnibus requisitis appertinentiis, pluviale 1, albas 3, humeralia 4, cingulos 2, corporalia 6, purificatoria 18, mappas abstersorias 6, urceolos 4, quae omnia una cum ipsa ecclesia pro domus Dei decore munde et integre conservantur.

Ad haec reperire est vexilla 4, organum 1, quatuor mutationum, sedes sufficientes, cathedram 1, [361] thuribulum aereum 1 cum navicula, umbellam 1, tintinabula 2, missalia 4, crucifixos ligneos 3, unum majorem in processionibus praeferri solitum, duos minores, lampadem unam majorem, minores 2, campanas 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 15, altera libr. 35.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente, et sub bona clausura, quo et sacri liquores reconduntur temporibusque praescriptis renovantur, prout Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione singula altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in locum siccum ac decentem pro conservatione reponuntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris in hac parochia est episcopus Weszprimiensis, qui jure patronatus gaudet, jusque praesentationis exercet, et patroni officium in omnibus rite adimplet.

Nullum privatum oratorium, nec capella publica intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De paracho, ejusque obligatione

Parochus est Adamus Moger,⁶⁹ annorum 52, linguas callet Hungaricam et mediocriter Germanicam, utraque deservit. Studia theologica absolvit partim Jaurini, partim vero Weszprimii in seminario Sanctae Annae, canonicè investitus et installatus est. Curam animarum exercet in annum 27^{mum}.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam spectant, sunt sequentes: Scriptura Sacra Latina, Hungarica et Germanica, Jacobi Tyrini Commentarius in Scripturam Sacram, Franczoya Theologia moralis, Horo-

⁶⁹ Móger Ádám (+1784). PFEIFFER, 1987. 728.

logium principium, Theologia moralis p. Buzembaum, Gusztinyi Údvósség mannája, Conciones Petri Pázmán, Innocentii Deseritii de Initiis Hungarorum in 2 tom., [362] Rácziveli Peregrinatio Jerosolymitana, Acta visitationis canonicae Martini Biró, Theologia moralis p. Gabrielis Antonie, Rosti, de Ritibus et moribus Hebraeorum, Telemachus, Examen ecclesiasticum, Felicis Potestatis Theologia moralis in 3 tom., Grill Conciones Germanicae Dominicales et festivales in 2 tom., Amort Dictionarium casuum in 2 tom., Anacleti Reiffenstuhli Theologia Moralis, Compendium theologiae moralis p. Natalis Alexandri in 2 tom., Samuelis Vajda Krisztus élete in 3 tom., Praxis fori spiritualis Kloss, Vinter Concionator Dominicalis et festivalis, Melchioris Cani de Locis theologicis, Claus Spicilegium in 4 tom., Stephani Kaprainai Diplomatica Hungariae, Speculum exemplorum, Henrici Venedien Conciones Germanicae, Tutlot Thesaurus doctrinae Christianae, Illés Andrae Conciones dominicales, Illés Stephani Sertum Sanctorum, Currus Israel, Francisci Setelény Agricultura spiritualis tom. 4^{tus}, Examen ab angelis, Perczel de Fundamento juris divini, Dissertatio Benedicti Cetto, Phraseologia Francisci Vagner, Manuale controversiarum Martini Beccani, Institutiones juris ecclesiastici Dominici Schram in 3 tom., ejusdem Compendium theologiae moralis, Concilium Tridentinum, Pajerhommer Promptuarium concionatorium, Buffer Conciones dominicales et festivales in 8 tom., Joannis Thaulery Conciones dominicales et festivales, Democritus ridens, Bellisarius, Gyelasy, Thesaurus benedictionum, Girard Conciones in 4 tom., Pedagogus Christianus, Beer Conciones Latinae in 3 tom., Muratorius, Sotter Conciones Germanicae Dominicales et festivales, Thomae Tamburini de Confessione, Tobiae Lohner Instructio practica confessor., Acta Sanctorum Hungariae, Casus conscientiae Benedicti 14^{ti}, Dictionarium Párizpápai, Francisci Heffner Conciones dominicales et festivales, Martini Biró Conciones, Kellerhauz [363] Conciones dominicales et festivales in 2 tom., Martini Vigant Tribunal confessoriorum, Josephi Flavii de Bello Judaico, Thomas a Kempis, Tribulatio mundi, Michaelis Szegedy Manuale parochi, Georgii Borsányi [!] Veritas declarata, opuscula Marcantii.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum accurate inserit, prout et protocolum domesticum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales diligenter inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate autem a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na. Sermonem quoque sacrum iisdem diebus ad populum dicit, et juventutem in fidei rudimentis hora 2da pomeridiana catechizat, vespertas vel lytanasias post modum cum populo servat, a lecto sacro stipendii nomine cruc.

24, a cantato flor. 1 accipit, quod geminare non solet. Festa et jejunia proxime imminetia populo annunciat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter promulgat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat.

Sacramenta petentibus ministrat diligenter, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, poenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum etiam viaticum cum omni decetia et cultus significatione ad infirmos defert, et dum circumstantiae temporum ac occurrentium casum patiuntur. Superpelliceo indutus praelato lumine inter pias fidelium venerabile comitantium preces defert. Lampas coram venerabili in ecclesia diebus dumtaxat dominicis et festis sub officio divino ardere solet.

De proventu parochi

Proventum annuum fixum accipit in aere parato [364] flor. 60, de frumento 40 metr. Pos. siliginis, lignorum focalium orgias 24, ab omni item pari hominum unum pullum et 5 ova, titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, neonuptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1 et den. 50, a sepultura confessionis capacium flor. 1, incapacium den. 50, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui praeter hanc nihil annue praestant parochi.

Agros tenet sequentes: 1mo in diverticulo Kerék Falu supra pratum communitalis unum capacem 12 metr. Pos. in vicinitate Laurentii Stajerhoffer et Michaelis Albert. 2do Versus possessionem Város-Lőd in diverticulo Becsharasztya unum capacem 6 metr. Pos. in vicinitate Joannis Albert. 3^{io} Pro fagopyro inter Hortos post-domales unum capacem 1 1/2 metr. Pos. in vicinitate Andreae Prosperger et Nicolai Ádám. 4to Pro alia calcatura: post hortos post-domales versus possessionem Polyány unum capacem 18 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Balássa et ludirectoris localis. 5to In diverticulo Pápai Utban unum capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Mathiae Puchvalt. Omnes cultivantur per parochianos.

Prata 3 possidet: 1um post molam communitalis capax proferendi 6 currus faeni, in vicinitate ejusdem molae et Georgii Prongstetner ludimagistri item et Georgii Flichner. 2^{dum} Penes Bodon kut prope pratum communitalis, capax proferendi unum circiter currum faeni, undique circumsaepum est, partim decurrente fluvio, partim autem fossatis arte constructis. 3^{tium} In fine possessionis juxta diverticulum vulgo Csapásban capax proferendi medium currum faeni in vicinitate Andreae Prosperger. Duo haec posteriora suis impensis curat [365] parochus, primo loco vero recensitum falcat communitas, faenum colligit et convehit. Ad haec ab inclyto dominio terrestri habet 16^{mam} ex omni specie frugum dominali decimae obnoxiarum.

In qualitate perpetuae foundationis habet absolvenda perpetua sacra 1mo pro defuncto excellentissimo domino Martino Biró episcopo olim Weszprimiensi singuli mensis die primo non impedito unum lectum sacrum a stipendio 50 den., summa fundationalis consistit in capitali 100 flor. erga legalem censum apud sequentes elocatorum: apud Georgium Puchvalt flor. 47, Conradum Hachhausz flor. 20, Sebastianum Komer flor. 15, Franciscum Leucz flor. 14, Georgium Koller flor. 4. 2do Pro defuncta domina Elisabetha Farkas singulo mense tria lecta sacra erga stipendium singillative 50 den. Summa fundationalis consistit in capitali 300^{orum} flor. erga legale interusurium apud successores domini defuncti Alexandri Bek, utpote dominum Ladislaum Hevenyessy, dominum Josephum Stoss et dominum Paulum Stoss elocatorum. Menti fundatorum in utraque fundacione exacte satisfit.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Adamus Angerman, annorum 49, classem nullam absolvit in studiis Catholicus, fidei professionem deposuit. Rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est eo modo, qui ruralibus ludirectoribus communis est. Pro muneris sui exigentia doctrinam sufficientem habet. Officio suo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam obventionem percipit in aere parato flor. 21. De frumento 30 metr. Pos. siliginis, pro pulsu contra tempestates a singulo hospite insemnaturam habente manipulum 1, ab instructione pueri singuli [366] pro uno semestri den. 20, si qui autem adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ullius mercedis desumptione obligabitur. Lignorum focalium currum 1, ab omni hospite jugalibus pecoribus proviso accipit. Titulo autem stolaris competentiae pro comitiva funeris seniorum cruc. 17, juniorum den. 15, a baptisinate et introductione puerperae insimul den. 5, ab introductione neonuptae den. 5, a copulatione matrimoniali cruc. 17.

Agros tenet sequentes: 1mo in fine possessionis versus Város-Lőd post hortos domales unum capacem 4 metr. Pos., in vicinitate Joannis Vizmek et Joannis Pintér. 2do In diverticulo Polányi utban dicto unum capacem 14 metr. Pos., in vicinitate agrorum parochialium et Michaelis Karl. 3^{tio} Penes viam Rendekiensem unum capacem 8 metr. Pos., in vicinitate Joannis Seibert et viae Rendekiensis. 4to Penes eandem viam Rendekiensem unum capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Karl et viae Rendekiensis. Omnium cultivatio incumbit soli ludimagistro.

Prata duo possidet: unum post molam communitalis capax proferendi medium circiter currum faeni in vicinitate Adami Orgner et prati parochialis. Alterum penes eandem molam ex altera parte in vicinitate decurrentis fluvii Torna, capax procreandi duos curriculos faeni. Utriusque defalcatio et faeni collectio incumbit ipsi ludimagistro convectio autem communitali.

Domus parochialis e solidis materialibus structa, et in statu tollerabili posita continet cubilia 4, cameram et culinam 1, cellarium 1. Ejusdem aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio ad parochianos privative.

Domus scholaris e crudis et ligneis materialibus aedificata, et in statu commodo constituta provisa est cubiculis 2 et culina 1. Hujus aedificatio, [367] conservatio et reparatio incumbit communitali.

De filialibus

Matri huic ecclesiae Kiss-Lődiensi titulo filialium adnexae sunt possessiones 3 et unum praedium.

Prima filialis est possessio Püspök-Rendek distans a matre una circiter hora. Habetur in hac filiali ecclesia anno 1758 e crudis partim, partim autem ligneis materialibus per loci incolas aedificata et honori Sancti Martini dicata, provisa altari uno, quod lapide portatili bono et integro, tribusque mappis ac antependio instructum est.

Praeter hanc ecclesiam, quae admodum angusta est et hodie cras ruinae obnoxia, aedificatur alia e solidis materialibus impensis episcopi visitantis propediem ad integritatem deducenda.

Dotem ecclesia haec vetus defixam nullam habet. Annuum vero proventum percipit ex elemosyna marsupiali, piisque fidelium oblatis ac paeanalitatibus proveniente, annuo item interusurio summae capitalis flor. 129 den. 60 apud sequentes possessionis Rendek incolas erga legalem censum elocatae, et quidem apud Michaellem Szulaczky flor. 2, Franciscum Kéry flor. 16, Stephanum Moger flor. 20, Josephum Herczeg Lanionem flor. 11, Mathiam Fux flor. 4 den. 50, Henricum Felker flor. 4, Joannem Csaplak flor. 4, Josephum Ringauff flor. 7, Antonium Bek flor. 12, Josephum Bek flor. 15, Fridericum Velczenpak flor. 7 den. 60, Franciscum Lencz flor. 2 den. 50, Adamum Fix flor. 15, Joannem Kaufmon flor. 6, Joannem Váli ludimagistrum flor. 3. Actu in aere parato numerat flor. 25 den. 86. Administratio proventus hujus ecclesiae tractatur per curatorem ecclesiae, qui omnem redditum in cistam duplici sera munitam colligit, et evolutis singulis annis paracho rationes reddit, deinceps in praesentia officialis dominalis et loci seniorum aliquot juratorum.

Sacram supellectilem habet sequentem: calicem 1 [368] cupreum inauratum cum una patena, pixidem 1 argenteam deauratam pro deferendo sacro viatico ad infirmos, casulas 2 cum requisitis appertinentiis, corporalia 3, purificatoria 6, mappulas 3, albas 2, cingulum 1, missale 1, urceolos 2, organum 3 mutationum, campanam 1 circiter 35 libr. appendentem.

De obligatione et proventu parochi

In hac filiali parochus divina peragere obligatur singulis festis et dominicis, quandocumque praeterea ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos defungi contingat, sepelire.

Annuum proventum percipit in aere parato flor. 66 obtingentis hujus summae dimidiam dumtaxat partem solvit haec filialis eo tempore, dum parochus curato capellano, qui obligationi persolvendorum divinorum respondere debet, careat. De frumento a singulo pari $\frac{1}{2}$ metr. Pos. siliginis. Lignorum focalium 8 orgias, investio tamen ipsius parochi incumbit curae. Stola eadem praestatur, quae in matre.

Agros 3 tenet: 1^{mum} in diverticulo Kúlsó Mező capacem 7 metr. Pos. in vicinitate ludirectoris et Michaelis Németh. 2^{dum} In diverticulo Pápai Ut capacem 7 metr. Pos. in vicinitate ludirectoris et Antonii Peck. 3^{tium} In diverticulo Gyepesý oldal capacem 4 metr. Pos. in vicinitate Joannis Part et ludirectoris. Cultivatio incumbit communitati.

Pratum unicum possidet in praedio Udvari et diverticulo Polány-alla capax proferendi 6 currus faeni in vicinitate pratorum dominalium ab una et agrorum perinde dominalium ab altera parte. Falcatur per communitatem, faenum ab iisdem colligitur, et ad matrem possessionem devehitur.

De scholae rectore

Scholae rector est Joannes Vály, annorum 39, [369] absolutus principista. Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet. Habet pro muneris sui exigentia sufficientem doctrinam. Officio suo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione ac pulsu campanae in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, neque alteri alicui vitio deditus est.

Annuam lecticalem obventionem percipit a pari singulo den. 30, de frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. siliginis vel tritici, ligna focalia pro exigentia domesticae necessitatis. Ab instructione puerorum eodem modo, quemadmodum in matre, ita etiam praescriptum respectu pauperiorum gratis instituendorum observabitur, ac comitiva funeris seniorum cruc. 17, juniorum den. 15, ab in-

troductione puerperae vel neonuptae 1 polturam, a matrimoniali copulatione cruc. 17.

Agros 4 tenet in duas calcaturas divisos: 1um in diverticulo Kúlső-Mező capacem 7 metr. Pos. in vicinitate Stephani Rigó et agri parochialis. 2um juxta fluvium, ut vulgo nominant: Bocsátrul jóvő forrás viz hosszában capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Georgii et Adami Vajda et decurrentis fluvii. 3^{tum} in diverticulo Pápai-Utban capacem 8 metr. Pos. in vicinitate Michaelis Németh et agri parochialis et Antonii Peck. Praeter hos agros habet pro inseminandis canabibus jugerum 1 capax 1 1/2 metr. Pos. post hortos domales juxta ecclesiam noviter aedificatam in vicinitate Jacobi Tribl et Michaelis Takács. Omnes recensiti agri cultivantur per communitatem.

Pratum unicum possidet capax proferendi 4 currus faeni in vicinitate Joannis Vajda et Josephi Gecz. Falcatur per communitatem, faenum colligitur et convehitur per eandem.

Domus scholaris e crudis et ligneis materialibus structa, ac in statu comodo posita constat 2 cubilibus et una [370] culina. Illius aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Secunda filialis est possessio Gyepes distans a matre semialtera hora. Habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus structa anno 1759. Impensis defuncti domini Alexandri Bek, potioris illius loci terrestres domini, dicata honori Assumptionis Beatae Mariae Virginis. In qua existit altare unum lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum.

Dotem defixam in flor. 500 relictam habet a domina Elisabetha Farkas. Pecunia haec erga legalem censum 6 pro cento elocata est defunctae testatricis, et defuncti domini Alexandri Bek successoribus, domino videlicet Ladislao Hevenyessy. Dominis item Josepho et Paulo Stoss.

Annuum proventum partim ex interusurio nunc memoratae summae percipit, partim vero ex alterius adhuc summae capitalis flor. 15 apud Joannem Konkoly incolam Kiss-Lódiensem erga legalem censum elocatae. Acta numerat in aere parato flor. 4 den. 20. Administratio proventuum eodem modo et hic tractanda erit, quemadmodum in matre.

Sacra hujus ecclesiae supellex sequens est: calix 1 cupreus inauratus cum 1 patena, monstrantia 1, ciborium cupreum inauratum 1, casulae 2 cum requisitis appertinentiis, albae 2, amictus 2, cingulus 1, corporalia 3, purificatoria 6, urceoli 2, vexillum 1, missale 1, thuribulum 1 cum 1 navicula, campana 1 appendens 25 libr.

De obligatione et proventu parochi

Diebus nonnisi feriatis in hac filiali parochus divina celebrat, idque juxta beneplacitum suum, nec alia ipsi incumbit obligatio, quam ut ad infirmos, quandocumque vocatur, diligenter excurrat, eosdem sacramentis necessariis tempestive provideat, et si quos diem supremum obire contigerit, sepeliat.

Annuam obventionem lecticalem percipit aeris parati [371] den. 50 a singulo pari et stolam in matre usitatam.

De scholae rectore

Ludirector est Sebastianus Paltvech, qui officium quoque campanatoris sustinet, annorum 30, Catholicus, fidei professionem deposuit, ritus Catholicos et caeremonias callet. Pro exigentia muneris sui doctrinam habet sufficientem. Officio suo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibusvis temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam obventionem habet a pari singulo aeris parati den. 20. De frumento $\frac{1}{4}$ metr. Pos. ex siligine, ab omni item hospite jugalibus pecoribus proviso currum 1 lignorum focalium. Pro pulsu contra tempestates imminentes a quolibet hospite unum manipulum siliginis. Ab instructione puerorum singillative a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii (quo tempore proles institui solent) den. 20, qui perinde regulam respectu pauperiorum gratis instituendorum in matre praescriptam observabit. A comitiva funeris cruc. 7, ab introductione unam polturam.

Domus scholaris e crudis et ligneis materialibus structa et in statu commodo posita constat cubiculis 2 et 1 culina. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Tertia filialis est possessio Ajka distans a matre semialtera hora. Nulla habetur in hac filiali ecclesia, nec campana.

Quarta filialis est praedium Bodi distans a matre 1 $\frac{1}{2}$ hora, perinde ecclesia et campana destituta.

De parochi obligatione et proventu

Eadem est in utraque hac filiali obligatio parochi, ut videlicet solerter ad infirmos, quandocumque vocatur, provideat, iisdem sacramenta necessaria

tempestive ministret, et [372] si quos decedere contigerit, sepeliat, prout etiam parochum muneri suo pastoralis sibi incumbenti debite satisfecisse, e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit. Proventum stolarem dumtaxat percipit.

De scholae rectore

Nullus in his filialibus particularis scholae rector residet, sed ludirector Rende-kiensis pro exigentia functionis deservit, qui annuam obventionem stolarem accipit.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 749, incapaces 233, acatholici 15.

In filiali Rende-ki Catholici confessionis capaces 339, incapaces 134, acatholici 85.

In filiali Gyepes Catholici confessionis capaces 169, incapaces 72, acatholici 3.

In filiali Ajka Catholici confessionis capaces 46, incapaces 16, Helveticae confessionis 92.

In filiali praedio Bódi Catholici confessionis capaces 20, incapaces 4, acatholici 6.

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens, rosarium sub sacro voce clara alio praeorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis satis bene instructus est.

Gravioribus et publicis criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam fragilitate vel malitia deliquisse comperiantur, ad eos coer-cendos dominalem vel magistratualem auctoritatem interpellat. Praecepto confessionis Paschalis omnes satisfaciunt. Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem, abjurata haeresi zelo moderni parochi conversi repe-riuntur sequentes: Joannes Szekeres, Stephanus Németh, Juditha Vaj-da, Michael Szulácsky, Susanna Varga, Elisabetha Vörös, Catharina Nagy, [373] Elisabetha Nagy, Margaretha Ticzal, Petrus Fabricius, Juditha Sza-bó et Joannes Pluszker. Omnes hi cum designatione aetatis, loci originis matriculae parochiali inserti habentur. Deinceps illud quoque observandum habebit parochus occasione conversionis aliquorum (si qui fuerint) ad fidem Catholicam, ut in depositione fidei professionis in qualitate testium 2 vel 3 praesentes constituentur, quorum nomina perinde eidem matriculae paro-chiali inserenda erunt.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti in hac parochia reperitur sub cura et directione parochi. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica et adjurata ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Existit etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus, sed intra septa ecclesiae positus et admodum angustus. Hinc dabit operam parochus cointelligenter se habendo cum dominalibus officialibus, ut de capaci caemeterio exciscendo provideatur. Vespilones designati nulli habentur, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, at mutuo sibi invicem praestant fideles hoc officium charitatis. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Halimbensis die 7ma mensis Maii 1779no peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Halimbensis e solidis [374] materialibus structa, benedicta et honori Assumptionis Beatae Mariae Virginis dicata, erecta fuit olim a domina Rébényiana. Habetur in eadem altare unicum, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum est.

Dotem nullam habet. Proventum annum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim vero ex interusurio summae capitalis flor. 100 den. 50 apud sequentes erga legalem censum elocatae, et quidem apud modernum parochum loci reverendissimus Michaellem Adorján flor. 40, Michaellem Farakas flor. 10, Joannem Fazokas flor. 10, Antonium Sándor flor. 3, Michaellem Fodor flor. 10, Paulum Foltinkó flor. 5, Joannem Vajai flor. 7, Stephanum Mohos flor. 3, Stephanum Fülöp flor. 10, Stephanum Moró flor. 4, Franciscum Nagy flor. 5, Fridericum Pinter flor. 3 den. 50. Actu in aere parato numerat flor. 27 den. 8. Agrum unicum tenet in territorio possessionis filialis Csekut capacem 3 metr. Pos. in diverticulo Ajkai-Utnál in vicinitate Michaelis Tollner et Michaelis Suloth. Administratio proventus fit per juratum ecclesiae parentem, qui annis singulis rationes reddit parochi, deinceps coram potioribus dominis compossessoribus aut eorum officialibus et loci aliquot senioribus juratis.

Sacram suppellectilem sequentem habet: calicem 1 in cuppa argenteum et in reliqua parte aereum inauratum, monstrantiam 1 aeream inauratam, casulas 4 cum requisitis appertinentiis, albas 3, rochetum 1, superpelliceum 1, cingulum 1, purificatoria 4, corporalia 4, quae omnia pro decore domus Dei munde et integre cum ipsa ecclesia asservantur.

Reperiuntur praeterea cruces aerae 2, vexilla, cathedra, urceoli, sedes, confessionale, baldachinum 1, campanae 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 30, altera libr. 60.

Fons quidem baptismalis non existit, sacri nihilominus liquores in loco decore, et sub bona clausura servantur [375] et tempore praescripto renovantur. Ita Venerabile quoque Sacramentum intra singulas binas hebdomadas noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificio intra quoslibet 8 dies praeparantur, et in loco sicco ac decore conservantur.

De dominis terrestribus et patronis

Plures sunt in hac parochia domini terrestres, praecipui eorum domina Sophia Sixty, dominus Casparus Csúzy, domini Franciscus et Emericus Vajda, dominus Josephus Horváth et dominus Paulus Karácsonyi. Nec in communi, nec singillatim jure patronatus gaudent, aut jus praesentationis exercent.

Nulla capella publica, nec oratorium privatum in hac parochia reperitur.

De parcho, ejusque obligatione

Parochus est Michael Adorján,⁷⁰ annorum 34, callet linguas Hungaricam et Germanicam, tam in matre, quam etiam filialibus utraque deservit. Studia theologica Tyrnavie in seminario generali absolvit, canonice investitus et installatus est. Curam animarum exercet annis 11.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam personam pertinent, sequentes sunt: Apparatus Biblicus p. Lamy, Homiliae Sancti Joannis Chrysostomi libri 6 de Sacerdotio, Acta et scripta Sancti Theophili, Epistolae Sancti Hieronimi, Sancti Augustini Confessio et Meditationes, Epistolae Sancti Cypriani, Sancti Augustini de Gratia Christi tom. 2, Epistolae Sancti Leonis et Sermones, Opera omnia Sancti Salviani, Philothea Sancti Salesii, Pastor bonus Joannis Obstreia, p. Segneri Instructio parochi, Manuale parochi et Confessarii p. Herczig, Thomas a Kempis, Archiepiscopi Strigoniensis in 2 tom., p. Iváncsics Logica et Metaphysica, Concilium Tridentinum, Theologia moralis p. Antonie, Tractatus theologici p. Prileczky de Sacramentis, p.

⁷⁰ Adorján Mihály (†1803). PFEIFFER, 1987. 229.

Schmidt de Divina gratia, p. Redlhamer de Virtutibus theologicis, p. Prileczky de Deo uno et trino, Ludovici Csapody de Incarnatione, p. Muszka de Legibus, Conciones p. Molnár, Conciones dominicales [376] et festivales, Germanicae Doner, Dominicales et festivales p. Hunolt in 6 tom., Conciones Martini Biró, Officium Rákóczianum, Compendium controversiarum Pierstl, Synopsis geographica globi terraquei.

Ad parochiam pertinent: Biblia Sacra, Theologia moralis p. Sbogar et Flores Biblici. Deest in hac parochia Catechismus Romanus, Curatori animarum summopere necessarius, quem sibi procurare quamprimum studebit parochus.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inserit. Prout et domesticum protocollum, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales accurate inscribit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus festis et dominicis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na. Diebus iisdem ad populum quoque sermonem sacrum inomisse dicit, ac juventutem in fidei rudimentis 3ta hora pomeridiana catechizat et lytanas cum populo servat. Festa et jejunia proxime imminetia e cathedra promulgat, desponsosque juxta exigentiam sacrae synodi Tridentinae ter denunciat, quos antequam matrimonialiter copulet, praevis e doctrina Christiana examinat. A lecto sacro stipendii nomine cruc. 24, a cantato flor. 1 accipit, quod una die geminare non solet.

In sacramentorum administratione diligens est, nec quisquam ob ejus negligentiam absque baptismo, paenitentia vel extrema unctione decessisse observatus fuit. Sacrum quoque viaticum cum omni decencia, et cultus significatione praeunte ludirectore, aut aliquo alio cum pulsu tintinabuli ad infirmos defert. Deinceps autem ad excitandam tanto majorem in fidelibus devotionem, saltem intra ambitum matris possessionis, dum circumstantiae temporum et occurrentium casuum patiuntur, superpelliceo indutus deferet.

Lampas ob pauperiorem [377] ecclesiae penum coram venerabili in ecclesia non ardet.

De proventu parochi

Annuum lecticalem proventum percipit a pari singulo in aere parato cruc. 17, de frumento 1 metr. Pos. siliginis. Inquilini autem praestant dimidium de frumento, ab omni praeterea hospite jugalibus pecoribus proviso curum 1 lignorum focalium. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17,

ab introductione puerperae cruc. 7, neonuptae totidem. A copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura adultorum den. 50, infantum den. 25, nomine liberae stolae duplum ordinariae ab iis exigit, qui extranei sunt, vel nihil aliud praeter stolam praestant annue.

Agros tenet 2: 1um in diverticulo Cseres capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Joannis Kiss-Vajai et Josephi Inhoff. Alterum in diverticulo Magya[1]-hegy capacem 5 metr. Pos. in vicinitate Francisci Nagy, Pauli Kőrmendi et Joannis Patyi. Cultivantur ambo per parochianos incolas matris possessionis.

Pratum quidem nullum habet, sed hujus loco quotannis praestat communitas faeni 4 currus duorum jugalium pecorum.

Nullas missas votivas in qualitate perpetuae alicujus foundationis tenet. Habet autem absque omni particulari onere in sortem melioris subsistentiae foundationem 50 flor., qui apud reverendum Michaellem Adorján nunc parochum Palotensem sine omni censu haerent, quamprimum ab eodem refundendi, et erga legalem censum in loco securo elocandi.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Martinus Csurgai, annorum 25, absolutus grammatista, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tum in cantu, cum etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum alias bonorum, et in potu vini non excedit, sed nonnunquam durioris cervicis est. [378] Emendandus erit per parochum hac etiam in parte, et ad debitum paritionis officium reducendus, si vero sapere nollet, ab officio amovendus.

Obventionem annuam lecticalem percipit a quolibet pari in aere parato cruc. 7, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos. siliginis, ab inquilinis unum dumtaxat quadrantem. Pro pulsu campanarum a quolibet hospite unum, et ab inquilino medium panem. Ab instructione pueri singuli angariatim den. 25, si qui vero adeo pauperes reperti, et judicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annum hujusmodi stipendium pendere nequeant, eos gratis absque ulius mercedis desumptione docere obligabitur. Titulo proventus stolaris a baptismo den. 5, a copulatione matrimoniali cruc. 7, a comitiva funeris omnium sine discrimine cruc. 7. Pro cantu sub sacro de requiem den. 25, ex oblatis tempore coledae $\frac{1}{3}$ partem accipit. Ad praestanda insuper ligna focalia quilibet hospes cum uno jugali pecore concurrere tenetur.

Agros duos possidet: 1um in diverticulo Cseres capacem 3 metr. Pos. in vicinitate Joannis Mohoss et parochialis agri.

2um in diverticulo Padragi Utnál capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Joannis Fazokas et Josephi Illés, uterque cultivatur per communitatem.

Pratum nullum habet, sed hujus loco praestat communitas annis singulis currum 1 faeni cum 2 jugalibus pecoribus.

Domus parochialis e ligneis materialibus structa, et ruinae proxima est cubiculis 3, camera 1 et culina 1. Ejusdem aedificatio pertinet ad dominos compossessores cum concursu parochianorum in operis manualibus et curculibus, conservatio autem et reparatio incumbit parochianis privative.

Domus scholaris ex iisdem materialibus aedificata, et in simili constituta statu continet cubile 1 et culinam unam. Hujus aedificatio, conservatio et [379] reparatio spectat ad communitatem loci.

De filialibus

Prima filialis est possessio Szőcz distans a matre media circiter hora. Habetur in eadem ecclesia e solidis materialibus erecta anno 1763. Impensis et labore loci communitatis, dicata honori Sancti Floriani martyris, altari uno provisa, quod lapide portatili bono et inviolato, tribusque mappis ac antipendio instructum est.

Dotem defixam nullam habet. Annuum proventum percipit unice ex elemosyna marsupiali proveniente: agri ad jura hujus ecclesiae duo pertinent: 1^{mus} est in diverticulo Dobosi Utnál capax 2 metr. Pos. in vicinitate Pauli Plajváicz et Caspari Veingartner. 2^{dus} In diverticulo Magya-hegy capax 2 metr. Pos. in vicinitate Mathiae Skudt.

Uterque cultivatur per communitatem. Administratio redditus ecclesiae a proportionem tractanda erit methodo in matre ecclesia praescripta.

Sacra ecclesiae hujus supellex est sequens: calix aereus inauratus 1 cum 1 patena, ciborium aereum inauratum 1, monstrantia aerea inaurata 1, casulae 3 cum requisitis appertinentiis, albae 2, cingulus 1, humeralia 2, superpelliceum 1, vexilla, cathedra, sedes sufficientes, baldachinum, campanae duae, quarum una appendit libr. 70, minor libr. 40.

De parochi obligatione et proventu

Praeter ordinariam obligationem vi muneris pastoralis sibi incumbentem obligatur parochus in hac filiali ecclesia divina peragere recurrente qualibet dominica tertia.

Annuum proventum lecticalem percipit a quolibet pari hospitem in aere parato den. 50, de frumento 1 metr. Pos. siliginis, a singulo inquilino aeris parati cruc. 22, de frumento ½ metr. Pos. omnis praeterea hospes jugalibus pecoribus provisus concurrat ad praestanda ligna focalia uno jugali pecore, vel in [380] hujus redemptionem solvit den. 10. Stola eadem est, quae in matre.

Agros duos possidet: 1um In diverticulo Dobosi utnál capacem 4 metr. Pos. in vicinitate opilionis Szőciensis et Caspari Veingartner. 2um in diverticulo Nyirádi utnál capacem perinde 4 metr. Pos. in vicinitate Pauli Krepinger et Georgii Albrech. Cultivatio incumbit communitati.

Pratum nullum habet, hujus autem in locum praestant quotannis 2 currus faeni duorum jugalium pecorum.

De scholae rectore

Scholae rector est Michael Graf, annorum 42, elementares unice scholas frequentavit, Catholicus, fidei professionem deposuit. Rituum Catholicorum et caeremoniarum gnarus est, pro muneris sui exigentia doctrinam sufficientem habet. Officio suo debite satisfacit tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Annuam obventionem percipit in aere parato a singulo pari hospitum et inquilinorum den. 25, de frumento a quolibet pari hospitum $\frac{1}{2}$ metr. Pos. siliginis, a pari autem inquilinorum $\frac{1}{4}$, omnis praeterea hospes jugalibus pecoribus instructus concurret ad convehenda ligna focalia uno pecore jugali. Pro pulsu campanarum singulus hospes dat manipulum unum et in promontorio 2 medias musti, ab instructione cujusvis pueri angariatim den. 25. Regulam autem circa pauperiores gratis instruendos in matre praescriptam observabit. Titulo stolaris competentiae a baptismo den. 5, a copulatione matrimoniali cruc. 7, a comitiva funeris cruc. 7, a cantu sub sacro de requiem cruc. 7. Ad haec ex oblatis tempore coledae $\frac{1}{3}$ partem accipit.

Agros duos tenet: 1um in diverticulo Dobai Utnál [381] capacem 2 metr. Pos. in vicinitate opilionis dominalis et Caspari Veingartner. 2um In diverticulo Magya-hegy capacem 2 metr. Pos. in vicinitate subulci communitatis et Antonii Albrecht. Cultivatio incumbit communitati.

Pratum quidem nullum habet, sed hujus loco singulis annis excinditur ludirectori frustum unum capax procreandi 2 currus faeni e prato communitatis. Falcatio et collectio faeni incumbit ipsi ludirectori, convectio autem communitati.

Domus scholaris e solidis materialibus structa, et in statu bono constituta provisa est cubiculo uno et una camera. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem.

Secunda filialis est possessio Padrag distans a matre media circiter hora. Existit in hac filiali possessione ecclesia e solidis materialibus olim (ut traditio communis fert) a sanctimonialibus conventus de Valle Weszprimiensi erecta,

subinde per terrestre dominium anno videlicet 1749no renovata, dicata honori Sancti Michaelis archangeli.

Dotem nullam, prout nec proventum ullum percipit. Sacra autem supellectili provisa est sequente: calicibus 2 cum totidem patenis, monstrantia 1, ciborio 1, omnibus aereis et inauratis, casulis 3 cum requisitis appertinentiis, albis 2, superpelliceis 2, cingulis 3, cathedra, sedibus, vexillis, baldachino, campanis 2, quarum una appendit libr. 35, altera libr. 22.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali ecclesia occasione dumtaxat patrocinii ecclesiae divina per parochum peraguntur, obligatur autem ad infirmos, dum vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annuum proventum unice stolarem percipit. Deinceps igitur, cum filialis haec possessio nihil aliud praestet, [382] liberam stolam seu ordinariae habebit duplam.

De scholae rectore 2025

Ludirector est Josephus Mrász, annorum 46, absolutus grammatista. Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos et caeremonias callet, officio suo competentem doctrinam habet, quo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, pulsuque campanarum in omnibus circumstantiis ipsi incumbente. Morum optimorum est, nec in potu vini excedit, nec in alio aliquo vitio particulariter notatur.

Annue percipit in aere parato a singulo pari cruc. 7. De frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos. siliginis. Pro pulsu campanarum et instructione puerorum juxta arbitrium dominii terrestralis mercedem accipit indeterminate. Pro comitiva funeris cruc. 7, a copulatione matrimoniali cruc. 7.

Agros 2 possidet: 1um in diverticulo Szilos capacem $1 \frac{1}{2}$ metr. Pos. in vicinitate ludirectoris Helveticae confessioni addictorum et Pauli Mórocz. 2um In diverticulo Alsó-Mező capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Georgii Szi-gehy et Michaelis Szűcs. Cultivatio incumbit incolis Catholicis hujus loci.

Pratum unicum tenet in diverticulo Győr capax proferendi currum unum faeni in vicinitate prati communitatis et frumentarii dominalis. Falcatur per eosdem Catholicos incolas.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in bono statu constituta provisa est 2 cubiculis et 1 camera. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

Tertia filialis est possessio Csekut distans a matre $\frac{1}{2}$ circiter hora. Nulla existit in hac [383] possessione ecclesia, campana vero unica 70 libr. appendens.

De parochi obligatione et proventu

Cum nulla in hac filiali possessione existat ecclesia: nec alia parochi incumbit obligatio, quam ut ad infirmos, quandocumque vocatur, solerter excurrat, iisdem sacramenta necessaria tempestive ministret, et si quos decedere contigerit, sepeliat.

Proventum annuum lecticalem et stolarem eodem modo percipit, quemadmodum in matre.

Agros 2 tenet: 1^{mum} in diverticulo Hoszu nyires, capacem 3 metr. Pos. in vicinitate agri communitalis et Emerici Sipos. 2^{dum} in diverticulo Hamu ház capacem 2 metr. Pos. in vicinitate Andreae Tausz et Thomae Hémer. Cultivatio incumbit communitati.

Pratum quidem nullam habet, sed hujus loco quotannis accipit a communitate duos currus faeni, singulum a duobus jugalibus pecoribus.

De scholae rectore 2025

Idem scholae rector ad hanc quoque filialem deservit, qui in matre residet. Annuam obventionem stolarem eo modo habebit, sicut in matre.

Quarta filialis est praedium Remecse distans a matre media circiter hora. Nec ecclesia, nec campana datur.

De parochi obligatione et proventu

Eadem est parochi in hac filiali obligatio, quae in superiore. Tam hic, quam etiam in reliquis filialibus ac matre, parochum munere pastoralis sibi incumbente diligenter functum fuisse e publico parochianorum suorum testimonio superinde perhibito compertum fuit.

Proventum unice stolarem habet: a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae cruc. 7, neonuptae totidem. A sepultura adultorum cruc. 30, juniorum cruc. 15. [384]

De scholae rectore

Idem scholae rector ad hanc quoque filialem pro occurrente functionis alicujus necessitate deservit, qui in matre habetur, eandem etiam competentiam stolarem habet.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae Catholicae confessionis capaces 327, incapaces 107, Augustanae confessioni addicti 13.

In filiali Szőcz Catholici omnes, confessionis capaces 179, incapaces 97.

In filiali Padrag Catholici confessionis capaces 221, incapaces 65, Helveticae confessionis 226.

In filiali Csekut Catholici confessionis capaces 150, incapaces 84, Augustanae confessionis 295.

In filiali praedio Remece confessionis capaces 3, incapaces 2.

Populus hic satis devotus est, et in ecclesia diebus potissimum festis et dominicis frequens. Rosarium clara voce alio praecorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate concinit. In fidei rudimentis sufficienter instructus est.

Gravioribus et publicis criminibus obnoxius non est, praeceptoque confessionis Paschalis satisfacit.

Nullus a fide Catholica apostata, ad eandem autem zelo moderni parochi conversi reperiuntur sequentes: Elisabetha Magyarósy, Paulus Kriszár, Joannes Szarka, Michael Spandl, Susanna Gáspár et Joannes Fazokas. Omnes hi cum designatione nominis et loci originis matriculae parochiali inserti habentur.

Deinceps et illud observandum veniet occasione ea, qua nonnulli fidem Catholicam amplecterentur, ut in depositione fidei professionis duo vel tres in qualitate testium adhibeantur, quorum nomina perinde [385] parochiali matriculae inserenda erunt.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti reperitur in hac parochia sub cura et directione parochi constituta. Nullum vero hospitale pauperum, neque probatae alicujus religionis ordo.

De obstetricibus et vespilonius

Dantur in hac parochia obstetrices Catholicae et adjuratae, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructae. Existit etiam pro inhumatione defunctorum locus opportunus et benedictus extra septa pos-

sessionum et ecclesiarum positus. Vespilones autem designati, quibus ex officio incumberet mortuorum cadavera inhumare, nulli reperiuntur, sed mutuo sibi invicem hoc officium charitatis fideles ipsi praestant. Caeterum haec etc.

CANONICA VISITATIO

Ecclesiae et parochiae Vörös-Tóiensis die 8va mensis Maii 1779no
peracta.

De statu ecclesiae

Mater ecclesia Vörös-Tóiensis e solidis materialibus aedificata per ipsos parochianos, dicata honori Omnium Sanctorum, non est consecrata, sed solum benedicta. Habentur in ea altaria 2, quae lapidibus portatilibus bonis et integris, tribusque mappis ac antependiis instructa sunt.

Dotem nullam habet, annum proventum percipit ex elemosyna marsupiali et interusurio summae capitalis flor. 69 den. 75 erga legalem censum apud incolas loci sequentes elocatae, et quidem apud Bernardum Pangert flor. 9, Mathiam Plum flor. 16, Josephum Nürnperger flor. 6 den. 50, Josephum Ehrenhoffer flor. 4 den. 80, Michaellem Schönvalt flor. 2, Vendelinum Pangert flor. 24 den. 45, Catharinam Volff flor. 7. Actu in aere parato numerat flor. 93. [386]

Debitis passivis nullis oneratur. Administratio proventus ecclesiae fit per ejusdem curatorem, qui annis singulis evolutis coram senioribus loci juratis (deinceps et officiali dominali) rationes reddit parocho.

Sacra ecclesiae hujus supellex sequens est: calices 2 cum totidem patenulis, ciborium 1, monstrantia 1, pixis 1, omnia cuprea et deaurata, casulae 5 cum requisitis appertinentiis, albae 5, amictus 5, corporalia 10, purificatoria 20, urceoli 2, quae omnia una cum ecclesia munde et integre conservantur.

Reperiuntur praeterea vexilla, sedes, cathedra, organum 5 mutationum, missale 1, cruces 2, campanae 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 50, altera libr. 45.

Existit etiam fons baptismalis in loco decente et sub bona clausura, quo et sacri liquores reconduntur, temporibusque praescriptis renovantur. Prout Venerabile quoque Sacramentum tam pro adoratione publica, quam etiam sacra fidelium communione qualibet altera hebdomada noviter conficitur, recentesque hostiae pro missae sacrificiis intra quoslibet 8 dies praeparantur et in loco sicco ac conveniente reconduntur.

De dominis terrestribus et patronis

Dominus terrestris est illustrissimus dominus comes Carolus Zichy de Vázson-keő. Gaudet jure patronatus et jus praesentationis quoque exercet, sed officium patroni non adimplet.

Nulla capella publica, nec oratorium privatum intra ambitum hujus parochiae reperitur.

De parocho, ejusque obligatione

Parochus est Antonius Taan,⁷¹ annorum 39, callet linguas Hungaricam et Germanicam, utraque lingua deservit. Studia theologica Weszprimii in seminario Sanctae Annae absolvit, canonice investitus et [387] installatus est. Curam animarum exercet 13 annis.

Libri, quibus provisos est, et ad propriam suam personam spectant, sequentes sunt: Scriptura Sacra Hungarico idiomate, p. Calini Conciones quadragesimales, Josephi Innocentii Deseritii de Initiis Hungarorum, Opus canonicae visitationis Martini Biró episcopi Weszprimiensis, Conciones Laselve, Claus Spicilegium concionatorium, Ginter Currus Israel, p. Deza Conciones, p. Landovics Conciones, Dictionarium, Synonyma controversiae p. Beccani, Doctrina Christi ecclesiae Beüvelet opusculum, Concilium Tridentinum, Catechismus Romanus, Compendium juris canonici p. Pichler, Theologia p. Habert, Theologia moralis p. Antoine, p. Buffer Conciones dominicales et festivales.

Habet etiam matriculam parochialem, cui nomina baptisatorum, copulatorum et defunctorum diligenter inscribit. Prout et domesticum protocollum parochiale, cui benignas regias resolutiones, constitutiones item episcopales et vicariales accurate inserit.

Sacrum missae sacrificium quotidie, nisi legitime impediatur, celebrat, offert illud Deo pro suis parochianis omnibus dominicis et festis, quibus diebus divina inchoat hyeme quidem a festo Sancti Michaelis ad festum Sancti Georgii hora 10ma, aestate vero a festo Sancti Georgii ad festum Sancti Michaelis hora 9na, iisdem diebus sermonem quoque sacrum ad populum dicit inomisse, et juventutem in fidei rudimentis hora secunda pomeridiana catechizat, tum vespertas vel lytanasias cum populo servat. Festa et jejunia imminetia fidelibus suis annunciat, desponsosque juxta exigentiam Sacrae Synodi Tridentinae ter promulgat, quos, antequam matrimonialiter copulet, praevis e Christiana doctrina examinat. A lecto sacro stipendii nomine cruc.

⁷¹ Taán (Tán) Antal (†1807). PFEIFFER, 1987. 1005.

24, a cantato flor. 1 accipit, quod hactenus qualibet dominica tertia [389]⁷² cum facultate ordinarii geminare solitus est, quae binatio missae sacrificii occasione canonicae hujus nostrae visitationis pro futuro sublata est, eo filialistis binationem sacri exposcentibus declarato, quod si hi in suis quoque ecclesiis divina peragi voluerint, ad ejusmodi subsistentiam parochi sui concurrant, ut is capellanum, cui haec obligatio incumbat, servare possit.

Sacrum quoque viaticum cum omni decentia, et cultus significatione dum circumstantiae temporum ac occurrentium casuum patiuntur, praelato lumine superpelliceo indutus cum pulsu tintinabuli ad infirmos defert. Lampas vero coram venerabili in ecclesia majoribus solum solemnitatibus sub divino officio ardere solet.

De proventu parochi

Proventum annuum fixum percipit in aere parato flor. 40, de frumento 20 metr. Pos., titulo stolae ordinariae a baptisate cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1. den. 50, a sepultura adultorum cruc. 30, minorum cruc. 17, nomine liberae stolae duplum ordinariae exigit ab iis, qui nihil aliud praestant paracho annue. Lignorum focalium 20 orgias a communitate accipit.

Agros tenet 6 in continuo positos capaces 12 metr. Pos. in vicinitate domus parochialis. Cultivatio incumbit soli paracho, conservatio autem sepimentorum, quibus agri hi cincti sunt, pertinet ad communitatem.

Prata 4 possidet capacia insimul proferendi currus faeni: 1^{mum} est in vicinitate Antonii Leitolt et cauleti. 2^{dum} in vicinitate prati dominalis. 3^{tium} in vicinitate Joannis Volff et Adalberti Schumacher. Pro defalcandis his pratis praestat [390] communitas 6 falcatores, reliqua pars autem laboris sumptibus propriis parochi perficitur.

Nulla pia legata, nec missas votivas habet in qualitate perpetuae alicujus foundationis.

De scholae rectore, ejus obligatione et proventu

Scholae rector est Joannes Huffkartt, annorum 40, elementares dumtaxat scholas absolvit. Catholicus, fidei professionem deposuit. Rituum et caeremoniarum gnarus est. Pro muneris sui exigentia doctrinam habet sufficientem, officio suo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis in-

⁷² Az oldalak számozása során a készítő a 387. o. után kihagyva a 388. oldalszámot a 389-es számmal folytatta a következő oldalt.

structione ac pulsu campanarum occasione quarumlibet circumstantiarum ipsi incumbente. Morum bonorum est, in potu vini excedere, nec alio aliquo vitio notari observatus est.

Obventionem annuam fixam percipit in aere parato 15. flor., de frumento 30 metr. Pos., ab instructione pueri singuli angariatim den. 15, si qui autem adeo pauperes reperti, et iudicio parochi pro talibus adinventi fuerint, ut annuum ejusmodi stipendium persolvere nequeant, illos gratis, absque ullius mercedis desumptione docere obligabitur. A baptisate den. 5, a comitiva funeris adultorum den. 20, parvulorum den. 15, a schaeda promulgationis cruc. 7.

Agrum unicum tenet capacem 1 $\frac{1}{2}$ metr. Pos. prope caemeterium in vicinitate Michaelis Veinhart. Pratum perinde unicum possidet capax proferendi 2 currus faeni in vicinitate Adalberti Schumacher et prati communitatis. Cultivatio utriusque, ludirectori incumbit.

Domus parochialis e solidis materialibus aedificata et in statu bono constituta provisa est 2 cubiculis, camera 1 et culina 1. Hujus aedificatio pertinet ad inclytum dominium terrestre cum concursu parochianorum in operis manualibus et currulibus, conservatio autem et reparatio spectat ad communitatem. [391]

Domus scholaris e ligneis materialibus structa, et in statu mediocri posita constat 1 cubili et camera 1. Illius aedificatio, conservatio et reparatio incumbit communitati.

De filialibus

Matri hui Vörös-Tóienfi titulo filialium adnexae sunt duae possessiones.

Prima filialis est possessio Barnag distans a matre uno quadrante horae. Datur in hac filiali ecclesia anno 1730 ab ipsa communitate erecta, dicata honori Sancti Martini episopi.

Dotem nullam habet. Annuum proventum percipit partim ex elemosyna marsupiali, partim vero ex interusurio summae capitalis flor. 306 erga legalem censum censum apud sequentes loci hujus incolas elocatae: etquidem apud Josephum Pader flor. 40, Adamum Henn flor. 24, Joannem Schürschliet flor. 7, Adamum Strauch flor. 20, Michaellem Leopolt flor. 40, Josephum Pader flor. 66, Adamum Strauch flor. 18, Michaellem Leopolt flor. 10, Michaellem Schaitermaul flor. 33, Bernardum Miller flor. 20, Petrum Henn flor. 10, Josephum Gáiszber flor. 14, Joannem Limberger flor. 4. Actu in aere parato numerat flor. 347 den. 10. Administratio proventus ecclesiae deinceps fiat per certum ecclesiae curatorem, qui singulis annis evolutis juxta praescriptum in matre, rationes reddat parochi.

Sacram suppellectilem habet sequentem: calices 3, quorum unus argenteus est, reliqui cuprei, omnes deaurati cum totidem patenulis, ciborium 1, monstrantiam 1, pixidem 1 pro sacris liquoribus, casulas 6 cum requisitis apertinentiis, albas 4, amictus 4, cingulos 2, pluviale 1, corporalia 10, purificatoria 10, missale 1, cruces 2, ureolos, organum, cathedram, vexilla, sedes, campanas 2, quarum una appendit cent. 1 et libr. 30, altera libr. 40. [392]

De parochia, ejusque obligatione et proventu

Hactenus obligabatur, donec indultum habuit, missam uno die geminandi, omni altero die dominico vel festo divina in hac filiali peragere, nunc autem tertio dumtaxat dominico vel festo die, quandocumque praeterea ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contigerit, sepelire.

Annuus parochi proventus fixus consistit in flor. 40 et 20 metr. Pos. frumenti. Stola eodem modo penditur, sicut in matre.

De scholae rectore

Scholae rector est Nicolaus Gulden, annorum 28, Catholicus, fidei professionem deposuit. Ritus Catholicos callet, pro officii sui exigentia doctrinam habet sufficientem. Bene fungitur munere suo tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanarum in omnibus circumstantiis ipsi incumbente. Morum bonorum est, in nullo vitio excedere notatur.

Annum proventum habet fixum aere parato 18 flor., de frumento 36 metr. Pos., stolaris obventio eodem modo est, quemadmodum in matre, tantundem etiam accipit ab instructione puerorum, qui perinde regulam circa pauperiores gratis docendos in matre praescriptam observabit.

Agrum unum tenet capacem 2 metr. Pos. prope caemeterium in vicinitate Martini Auerpack. Pratum peprinde unum capax proferendi 2 currus faeni in sylvis existens in vicinitate custodum pecuariorum loci. Cultivatio ipsi ludimagistro incumbit.

Domus scholaris e solidis materialibus aedificata, et in statu mediocri posita continet cubile 1 et cameram 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio pertinet ad communitatem. [393]

Secunda filialis est possessio Vászoly distans a matre una hora. Datur in hac filiali ecclesia anno 1753 per communitatem loci absque ulla dote erecta benedicta et honori Sancti Jacobi dicata.

Annuum proventum percipit ex elemosyna marsupiali, et interusurio summae capitalis flor. 319 erga legalem censum apud sequentes elocatae, et quidem apud reverendum dominum parochum Nagy-Vázsonyiensem flor. 90 apud communitatem Vázsonyiensem flor. 100, Stephanum et Martinum Tóth flor. 9 den. 40, Georgium Lakatos flor. 7 den. 42, Michaellem Becsy flor. 22 den. 29, Georgium Kéry flor. 11 den. 50, Stephanum Beke flor. 18 den. 60, Georgium Antal flor. 40, Conradum Sővény flor. 10, Casparum Bognár flor. 10. Actu in aere parato numerat flor. 824 den. 39. Administratio proventus ecclesiae tractanda erit eum in modum, quemadmodum in matre notatum fuit.

Sacra supellectili sequente provisa est: calice 1 cum una patenula, casula 1 cum requisitis appertinentiis, alba 1, superpelliceo 1, corporalibus 3, purificatoriis 5, urceolis 2, missali 1, cathedra, sedibus et campana 1 libr. 60 appendente.

De parochi obligatione et proventu

In hac filiali parochus divina peragere omni tertio die dominico antea obligabatur, donec binatio sacri eidem indulta fuisset. Dehinc autem alternatio cum superiore filiali locum habebit, quandocumque praeterea ad infirmos vocatur, solerter excurrere, eosdem necessariis sacramentis providere, et si quos decedere contingat, sepelire tenetur, prout etiam in omnibus hactenus satisfactum fuit.

Proventum annuum fixum percipit flor. 12 et 24 metr. Pos. frumenti. Titulo stolae ordinariae a baptismo cruc. 17, ab introductione puerperae vel neonuptae [394] cruc. 7, a copulatione matrimoniali flor. 1, a sepultura adultorum cruc. 30, minorum cruc. 17.

De scholae rectore

Scholae rector est Michael Kereky, annorum 38, Catholicus, fidei professionem deposuit, rituum Catholicorum gnarus est, pro muneris sui exigentia competente doctrina instructus. Officio suo bene fungitur tam in cantu, quam etiam juventutis instructione, ac pulsu campanae, qui in quibuslibet temporum circumstantiis ipsi incumbit. Morum bonorum est, nec in potu vini excedit, nec alteri alicui vitio deditus est.

Obventionem lecticalem annuam habet a singulo pari per den. 25, de frumento $\frac{1}{2}$ metr. Pos. Stolaris competentiae in omnibus eodem modo desumitur sicut in matre, non secus et pro instructione puerorum, circa quam et hic ludirector observabit regulam in matre praescriptam.

Agros tenet 4. Tres ex iis ad orientem, quartus ad occidentem situatur, sunt universim capaces 5. metr. Pos. 1^{mus} Habet vicinos Georgium Varga et Georgium Horváth. 2^{dus} Georgium Kéry et Georgium Lakatos. 3^{tus} Michaellem Rádóczi et Franciscum Kovács. 4^{tus} Conradum Sővén et Franciscum Kovács.

Pratum unum, capax proferendi 2 currus faeni.

Domus scholaris e ligneis materialibus aedificata, et in statu mediocri posita constat cubili 1 et camera 1. Ejusdem aedificatio, conservatio et reparatio spectat ad communitatem loci.

De parochianis et horum obligatione

In matre numerantur animae omnes Catholicae confessionis capaces 222, incapaces 127.

In filiali Barnag confessionis capaces 324, incapaces 97, aequae omnes Catholici.

In filiali Vászoly Catholici confessionis capaces 180, incapaces 94, Helveticae confessioni addicti 97. [395]

Populus hic devotus est, et in ecclesia frequens. Rosarium sub sacro clara voce alio praecorante orat, piasque cantilenas praesertim de Sanctissima Trinitate publice concinit. In fidei rudimentis bene instructus est.

Publicis et gravioribus criminibus obnoxius non est, et si qui etiam nonnunquam fragilitate vel malitia deliquisse comperiantur, ad eos coercendos, operam suam impendit, et magistratualem vel dominalem auctoritatem interpellat parochus. Praecepto confessionis Paschalis omnes satisfaciunt, nec ullus a fide Catholica apostata reperitur, prout etiam zelo moderni parochi (cum is recenter advenerit) abjurata haeresi conversi nulli inveniuntur. Si nihilominus deinceps aliqui fidem Catholicam profiterentur, observabit parochus, ut in depositione fidei professionis duo vel tres praesentes constituentur in qualitate testium, quorum nomina perinde ac conversorum matriculae parochiali diligenter inserantur.

Unica confraternitas perpetuae adorationis Sanctissimi Sacramenti in hac parochia existit sub cura et directione parochi. Nullum autem hospitale pauperum, nec probatae alicujus religionis ordo residet.

De obstetricibus et vespilonibus

Habetur in hac parochia obstetrix Catholica et adjurata, ad rite valideque baptisandum pro necessitatis casu sufficienter instructa. Datur etiam pro defunctorum inhumatione locus opportunus et benedictus extra septa possessionum positus. Non secus et pro vespilonibus certa individua designata

inveniuntur, quibus ex officio incumbit mortuorum cadavera inhumare. Caeterum haec [etc.].

*

Et statuta illa, et constitutiones episcopales, quas sub dato dierum 6^{ae} 8^{bris} et 1^{ae} X^{mbris} anni 1777 ad omnes diaecesis nostrae Weszprimiensis parochos et animarum curatores prout et ludirectores circulariter dimisimus, hic quoque pro renovatis et confirmatis declaramus. Eorumque in omnibus suis punctis et articulis accurratam observantiam firmiter praecipimus et mandamus. In reliquo autem [396] paternam nostram benedictionem vobis peramanter impertimur. Extra datum in curia nostra episcopali Weszprimii die 30^a 9^{mbris} 1779.

Quae omnia ut cedant ad immensam Dei gloriam et sanctae matris ecclesiae incrementum, supremum numen intensis precibus oramus, ac una pro maiori fidei firmitate, opus hoc visitationis nostrae canonicae manu propria subscribimus et sigillo nostro munimus. Weszprimii die 20^a mensis Novembris anno 1779.

Josephus Bajzath, episcopus Weszprimiensis manu propria

[a püspök vörös viaszpecsétje]

[397]

EXTRACTUS

locorum in comitatu et archidiaconatu Weszprimiensi situatorum, in quibus ministri Helveticae vel Asugustanae confessioni addictorum occasione caninocae visitationis per Josephum Bajzáth episcopum Weszprimiensem etc. etc. Anno 1779 mense Majo peractae cum exercitio religionis reperti sunt.

In districtu Palotensis

Sub parochia Vörös-Berény

In matre Ladislaus Biró

In filiali Sz.-Király-Szabadgya Stephanus Tuba

Sub parochia Kenese in matre Paulus Arvai

Sub parochia Sió-Fok

In filiali Fok-Szabadi Joannes Százi

In filiali Maros Josephus Hoke

Sub parochia Mező-Komárom

In matre Paulus Klubecz

In filiali Enyingh Daniel Denczedi

In filiali Hidvégh Andreas Kallai

Sub parochia Lepsény Samuel Sixai

In filiali Kajár Adamus Kálmán

In filiali Mező-Sz-György Joannes Markus

Sub parochia Degh in Alsó-Bolhás Petrus Szalai

Sub parochia Peremartony

In filiali Berhida Andreas Megyeresy

In filiali Pap-kezi Joannes Nitrai

Sub parochia Eöskü Godesridus Mezibroczy Augustanae confessionis

In filiali Szent-Istvánd Emericus Nagy

In filiali Villonya Simeon Vali

Sub parochia Palota Joannes Körtvelesy Helveticae et Samuel Horváth Augustanae

In filiali Inota Petrus Ros

Sub parochia Eösi
In filiali Ladány Joannes Sixaim

In districtu Cseznekiensi

Sub parochia Esztergál Daniel Málik Augustanae

Sub parochia Oszlop:
In filiali Sz-Király Michael Baukus Helveticae
In filiali Cseznek Josephus Toth
In filiali Csetin Samuel Horváth
In filiali Dudar Josephus Szokoli [398]

Sub parochia Szombathely Andreas Magdó Augustanae
In filiali Réde Joannes Komáromi

Sub parochia Teszer
In filiali Tamási Joannes Perlcsi

In districtu Papensi

Sub parochia Vanyola
In filiali Lovász-Patona Adamus Kiss

Sub parochia Ugod
In filiali Adász-Tevel Andreas Szathmáry
In filiali Bödöge Sigismundus Kiss Augustanae

Sub parochia Kovácsi Tapolczafő Joannes Kun
In filiali Két-Tornyu-Lak Ladislaus Kapolcsi

Sub parochia Nyárad
In filiali Mihalyháza Stephanus Csaba
In filiali Dereske Joannes Filep
In filiali Dabron Samuel Vásonyi
In filiali Mező-Lak n. n.⁷³

⁷³ Azaz nem tudták megmondani, ki volt az illető.

Sub parochia Marczal-teő

In filiali Malomsok Joannes Dubovaj Augustanae

In filiali Görsön Stephanus Györi

In filiali Acsád Stephanus Szokolai

Sub parochia Vaszar

In filiali Takácsi Franciscus Török

Sub parochia Külső-Vath

In filiali Gergeli Adamus Németh Augustanae

In filiali Nagy-Pirith Sigismundus Gondol

Adorjánháza Paulus Ujkely

Sub parochia Nagy-Szöllös

In filiali Vecse Georgius Erhard

In filiali Kerta Paulus Doczi

Sub parochia Noszlop Stephanus Vas

In districtu Weszprimiensi 2025

Sub parochia Hagymáskér

In filiali Rátót Adamus Almási

In filiali Kadárta Franciscus Sári

Sub parochia Kiss-Löd

In filiali Ajka Adamus Lakos Augustanae [399]

Sub parochia Halimba

In filiali Padrág Alexander Komáromi

Sub parochia Nagy-vázsony Franciscus Czuporos Helveticae

Ibidem Joannes Szabó Augustanae confessionis

In filiali Menczel Blasius Tamos.

Sub parochia Vámos Franciscum Pados

Sub parochia Szent-Gal Franciscus Poczán

Sub parochia Vörös-Tó Joannes Burgyán

Ex his ministri Helveticae confessionis sunt numero 50

Augustanae vero confessionis numero 9, universim numero 59.

TELEPÜLÉS- ÉS SZEMÉLYNÉVMUTATÓ

A kötet mutatójában a közreadott forrásszövegben előforduló fontosabb település- és személynévek kaptak helyet. A mutató magyar nyelvű, a forrásokban szereplő tulajdonneveket magyar változatban közöljük.

A településnevek esetében törekedtünk azok azonosítására, napjainkban használatos alakjuk és közigazgatási besorolásuk megadására.⁷⁴ Zárójelben így minden esetben közöltük, ha a 18. századi település ma valamely más település része, megváltozott a neve, vagy elnéptelenedve melyik település határában található. A plébániák esetében kurzívan jelöltük a rájuk vonatkozó egyházlátogatási jegyzőkönyv kötetbeli oldalszámát. A mutató egyéb földrajz neveket (dűlők, hegyek, patakok stb.) nem tartalmaz.

A személynévek esetében az egyházi személyek és iskolamesterek esetében kizárólagosságra törekedtünk, a kegyurak esetében a néven nevezettek és az intézmények kerültek mutatónkba. Előbbieket kurzívtól *par.*, a tanítókat *schm.* rövidítéssel jelöltük. A plébánia javadalmi földjeinek határosait és szomszédosait ellenben nem tüntettük fel, ahogyan azok haszonbérelőit, illetve a plébánia kihelyezett vagyonának használatát, a plébániai könyvtárak köteteinek szerzőit sem. Szintén nem kerültek feltüntetésre a katolikus hitre tért személyek nevei, a templomok és kápolnák patrocíniumai, valamint az egyes egyesületek és a ferences provinciák nevei. Az előnévvel rendelkező nemesi családok elsősorban családneveik szerint kerültek a mutatóba.

A, Á

Acs-Teszer (ma Ácsteszer) 156., 158.
 Acsád lásd Nagyacsád
 Acsády Ádám veszprémi püspök 83.
 Adász-Tevel (ma Adásztevel) 292–293., 371.
 Adorján Mihály *par.* 354.
 Adorjánháza 218., 372.
 Ajka 351–352., 372.
 Ajkarendek 347–348., 352.
 Akka (ma Aka) 134., 139.
 Aláson lásd Nagyalásony
 Albericus ciszeri szerzetes 324.
 Almád lásd Balatonalmádi
 Almási Ádám ref. lelkész 372.

Alsó-Bolhás (Szilasbolhás, ma Mezőszilas része) 370.
 Alsó-Iszkász (ma Iszkász része) 178., 180.
 Amadé Tádé, várkonyi 220–221.
 Angerman Ádám *schm.* 347.
 Antal János *schm.* 248.
 Ányos Ferenc, fajszi 139., 142.
 Apácatorna 268–269.
 Arvai Pál ref. lelkész 370.
 Aucheli József *schm.* 264.
 Augensman József *schm.* 341.

⁷⁴ Ennek alapjául a levéltár egyházlátogatási jegyzőkönyveinek segédlete szolgált: VARGA Tibor László: *Egyházlátogatási jegyzőkönyvek – Visitationes canonicae*. Veszprém, 2010. (A Veszprémi Érseki és Főkapitányi Levéltár Segédletei 1.)

B

Bajzáth József veszprémi püspök 13., 25., 369–370.
 Bakonybánk 154., 158.
 Bakonycsernye 138–139.
 Bakonygyepes 350., 352.
 Bakonygyirót 22., 106–115.
 Bakonyjákó 338., 340., 342.
 Bakonykoppány 325–326.
 Bakonynána 127., 129.
 Bakonyoszlop 22., 143–150., 371.
 Bakonypölöske 248–249.
 Bakonyság 102–103., 105.
 Bakonyszentiván 102., 105.
 Bakonyszentkirály 147–149., 371.
 Bakonyszentlászló 110., 114.
 Bakonszombathely 22., 151–158., 371.
 Bakonszűcs 22., 115–121.
 Bakonytamási 104–105.
 Balási János *par.* 26.
 Balatonalmádi 35.
 Balatonfőkajár 64–65., 370.
 Balatonfűzfő 35.
 Balatonkenese 22., 36–39., 370.
 Balogh László *schm.* 280.
 Bánd 311.
 Bánk lásd Bakonybánk
 Banta (ma Bánta, Öskü része) 79–80., 84–85.
 Barbaj János *schm.* 92.
 Bárdosy Antal *par.* 303.
 Barkoczi István *par.* 70.
 Barnag 365., 368.
 Bartha József *schm.* 176.
 Basay László *par.* 172.
 Batthyány család 58.
 - Fülöp 50., 56.
 - József esztergomi érsek 50.
 Baukus Mihály ref. lelkész 371.
 Béb 288., 293.
 Békás 238., 241.
 Beker Pál ciszterci szerzetes *par.* 126.

Belső-Vath (ma Külsővat része) 213., 215., 219.
 Bellovics István 318.
 Beniczky család 339.
 Berénd lásd Tósokberénd
 Berhida 22., 73–74., 370.
 Biricz József *par.* 253.
 Biró László ref. lelkész 370.
 Bissits Imre *schm.* 30., 97.
 Bodi (Bódé, ma Ajka része) 351–352.
 Bogárd lásd Sárbogárd
 Bogdán (ma Noszlop része) 248–249.
 Boronaki család 74.
 Borsodi család 255.
 Borsós István *par.* 90.
 Borsos-Győr (ma Pápa része) 236–237., 241., 255.
 Borszörcsök 197., 274–275., 277.
 Borzavár 148–150.
 Bosok (Balatonbozsok, ma Enying része) 63–65.
 Bóth Ferenc *schm.* 55.
 Bödöge lásd Homokbödöge
 Bruczky József *schm.* 298.
 Buffleur Gáspár jezsuita rendfőnök 32.
 Burgyán János ref. lelkész 372.

C, Cz

Castilior család 305.
 Cedron Antal *schm.* 132.
 Conaider Dávid *par.* 124.
 Cziner József *schm.* 164.
 Czuporos Ferenc ref. lelkész 372.

Cs

Csaba István ref. lelkész 371.
 Csatka 133., 139.
 Csehbánya 341–342.
 Csekut (Csékút, ma Ajka része) 360–361.
 Csemniczky József *schm.* 79.
 Csepelly (ma Nagyvázsony része) 298.

Csernye lásd Bakonycsernye
 Csesznek 143., 147., 149., 371.
 Csetény (Csetin) 149–150., 371.
 Csima Antal *par.* 37.
 Csót 287., 293.
 Csota (Csótapuszta, ma Kolontár része) 196–197.
 Csögle 218., 245.
 Csöz lásd Kiscsöz
 Csurgai Márton *schm.* 356.
 Csuzy Gáspár 354.

D

Dabron (ma Dabrony) 235., 239–241., 371.
 Dáka 237–238., 241., 239.
 Dancs György *par.* 296., 367.
 Dedio Mihály *schm.* 310.
 Dégh (ma Dég) 22., 49., 66–69., 370.
 Denczedi Dániel ref. lelkész 370.
 Dereske lásd Pápadereske
 Devecser 22., 191–198., 275., 332.
 Devecsery János *schm.* 305.
 Doba 186., 189.
 Doczi Pál ref. lelkész 372.
 Dubovaj János ev. lelkész 372.
 Dudar 149–150., 371.

E, É

Eger-allya (ma Egeralja) 218.
 egri püspök lásd Esterházy Károly
 Enyingh (ma Enying) 56., 59., 370.
 Eöskeü lásd Öskü
 Eöry lásd Öry
 Eösy lásd Ósi
 Eplén (ma Eplény) 124., 129.
 Erdödy Terézia, Zichy Imréné 83.
 Erhard György ref. lelkész 372.
 Esegvár (ma Bánd része) 305–307.
 Esterházy Anna 112.
 - Ferenc 106., 143., 191., 232.
 - Gábor 110., 151–152.

- Imre nyitrai püspök 107., 151., 155.
 - János 112., 144.
 - Károly egri püspök 99–100., 116., 191., 195., 199., 203., 232–233., 242–243., 250., 252., 283–284., 318.

Esztergál (Esztergály) lásd Nagyesztergár

esztergomi érsek lásd Batthyány József

- kanonok lásd Szentillonay József
 Etsi (Ecsimajor, ma Dég része) 68.
 evangélikus lelkészek lásd Dubovaj

János, Horváth Sámuel, Kiss Zsigmond, Lakos Ádám, Magdó András, Málik Dániel, Meziroczy Godesridus, Németh Ádám, Szabó János

F

Fabri István *schm.* 156.
 Fáisz lásd Veszprémfajsz
 fajszi Ányos lásd Ányos Ferenc, fajszi Fakó Pál *schm.* 53.
 Falu-Hídvég (ma Szabadhídvég része) 54–56., 59–60.
 farádi Vörös lásd Vörös Sándor, farádi Farkas Antal *par.* 210., 265.
 Farkas-Győp (ma Farkasgyepű) 338., 340.
 Faust Márton *par.* 124.
 Fehérvár lásd Székesfehérvár
 Fehérvary Pál 214.
 Fekete (ma Feketepuszt, ma Dég része) 56., 68.
 - József *par.* 244.
 Fenyőfő 119–120.
 Festetics Károly 164.
 - Lajos 66–67.
 Filep János ref. lelkész 371.
 Fok-Szabadi (ma Balatonszabadi) 45., 47–48., 370.

Földi Ferenc *schm.* 196.

Fölső-Iszkáz (ma Iszkáz része) 22.,
172–181.

Franke Péter ciszterci szerzetes *par.*
122.

Fux János *schm.* 195.

G

Gál István *schm.* 239.

Ganna 23.

Gecse (Getse) 167., 171.

Gergeli (Gergöli) lásd Marcalgergelyi

Gfeller Lőrinc *schm.* 127.

Gic 114.

Girisics János *schm.* 44.

Gombás (ma Szentgál része) 305–306.

Gondol Zsigmond ref. lelkész 372.

Gögös család 268.

Göncz István *schm.* 112.

Görg Ambrus *schm.* 112.

Görsön lásd Nemesgörzsöny

Graczingér György *schm.* 288.

Graf Mihály *schm.* 358.

Groll Adolf győri püspök 109.

Gulden Miklós *schm.* 366.

Gusalyi István *schm.* 86.

Gy

Gyepes lásd Bakonygyepes

Gyimóth lásd Nagygyimót

Gyiróth lásd Bakonygyirót

Gyöngyösi Ferenc *schm.*

Győri István ref. lelkész 372.

győri jezsuiták 32., 36.

- püspök lásd Groll Adolf, Zichy Ferenc

- szeminárium 78., 100., 107., 116.,
145., 152., 160., 182., 192., 199.,
210., 234., 244., 253., 259., 279.,
284., 344.

Gyulaírástót (ma Veszprém része) 29.,
31–32., 372.

H

Hagymáskér (ma Hajmáskér) 22.,
25–32., 372.

Hajas István *par.* 83., 85.

Hajmás pusztá 149.

Halbich János *schm.* 316.

Halimba 23., 353–362., 372.

Hármas Bolhás (Szilasbalhás, ma Me-
zőszilas része) 68.

Harray János *schm.* 274.

Hathalom (Bakonytamási része) 114.

Hatós István *par.* 33.

Hauszer András *schm.* 169.

Herend 305–306.

Herner Benedek *schm.* 128.

Hidegkut (Hideg-Kut, ma Hidegkút)
23., 317–322.

Hoke József ref. lelkész 370.

Holecz István *par.* 116.

Homokbödöge 291., 293., 371.

Horváth Ferenc *schm.* 223.

- György *schm.* 292.

- István *schm.* 68.

- János *par.* 182.

- János *schm.* (Pápateszér) 101.

- János *schm.* (Románd) 110.

- János *schm.* (Zirc) 125.

- József 354.

- Sámuel ev. lelkész (Várpalota) 370.

- Sámuel ref. lelkész (Csetény) 371.

Hubenai Ignác *schm.* 286.

Huffgart Antal *schm.* 339.

Huffkartt János *schm.* 364.

Huszár Zsófia 74.

I

Ihászi 282.

Illés István *schm.* 189.

Inota (ma Várpalota része) 87–89.,
370.

Iszkáz (lásd Alsó-, Felső- és Közép-
Iszkáz)

J

Jákó lásd Bakonyjákó
 Jankovics László 63.
 Janteleki János *par.* 40.
 Jásd 137., 139.
 jezsuita rendfőnök lásd Buffleur Gáspár
 Juracsenics Ferenc *schm.* 104.

K

Kádárta (ma Veszprém része) 31., 372.
 Kajár lásd Balatonfőkajár
 Káldi család 209.
 Kallai András *ref. lelkész* 370.
 Kálmán Ádám *ref. lelkész* 370.
 - Péter *schm.* 58.
 Kamberer János *par.* 131.
 Kanisay Ferenc *schm.* 202.
 Kapitár István *par.* 50.
 Kapolcsi László *ref. lelkész* 371.
 Kapuváry Antal *par.* 71.
 Karácson (Karácsonyi) Pál 268., 354.
 Karakószöcsök 262., 265., 269.
 Karner Ádám *schm.* 332.
 kassai szeminárium 303.
 Katona Imre *par.* 41.
 Kenese lásd Balatonkenese
 Kerek-Teleki (ma Kerékteleki) 157–158.
 Kereky Mihály *schm.* 367.
 Kerta 181., 188–189., 372.
 Két-Tornyu-Lak (ma Kéttornyúlak, Pápa része) 207., 371.
 Király János *schm.* 267.
 Király-hegyi László *par.* 160.
 Királyszentistván 80., 370.
 Kiss Ádám *ref. lelkész* 371.
 - József *schm.* 204.
 - Zsigmond *ev. lelkész* 371.
 Kiscsősz 175., 180.
 Kiss-Berseny (ma Kisberzsény) 262., 266., 269.

Kiss-Dém (ma Bakonyság része) 104–105.
 Kiss-Esztergál (ma Nagyesztergály része) 142.
 Kiss-Jenő lásd Somlójenő
 Kiss-Kovácsi (ma Berhida része) 75.
 Kiss-Löd (ma Kislöd) 23., 343–353., 372.
 Kiss-Pirit (ma Kispirit) 218.
 Kiss-szöllös (ma Kisszölös) 176., 180., 183.
 Klinzer János *schm.* 206.
 Klubecz Pál *ref. lelkész* 370.
 Knesics Miklós *schm.* 166.
 Kober Lipót *schm.* 109.
 Kobor Mátyás *schm.* 134.
 Koller Ignác veszprémi püspök 140.
 Kolontár 195., 197.
 Komáromi János *ref. lelkész* 371.
 - Sándor *ref. lelkész* 372.
 Komlosi György *schm.* 245.
 Koppán lásd Bakonykoppány
 Koromla (Csatka része) 149.
 Kovács György *schm.* 185.
 - László *schm.* 33.
 Kovácsi lásd Pápakovácsi
 Kovácsik Pál *schm.* 330.
 Körtvelesi János *ref. lelkész* 370.
 Kövecses István *schm.* 268.
 Közép-Izkász (ma Iszkáz része) 179–180.
 knini püspök lásd Stehenics János
 Kreskó József *schm.* 235.
 Kun János *ref. lelkész* 371.
 Kunkel Mihály *schm.* 146.
 Kúp (ma Kup) 203., 207–208.
 Külső-Vath (ma Külsővat) 22., 208–220., 372.
 Künkösd (ma Küngös) 75.
 Kűszöghi Ágoston *schm.* 105.

L

Lábós György *schm.* 46.
 Ladány (ma Nádasdladány) 93., 371.
 Ladislaides Sámuel *par.* 192.
 Lakos Ádám ev. lelkész 372.
 László ciszterci szerzetes *par.* 328.
 Laurencsics László *schm.* 174.
 Leány-falva (ma Nagyvázsony része)
 300–301.
 Leczháza 225.
 Lencses József *schm.* 217.
 Lendvai József *schm.* 155.
 Lenthly István 45.
 Lepsény 22., 57., 60–65., 370.
 Lezsán Márton *schm.* 118.
 Liebig János *schm.* 141.
 Lipánsky Ferenc *schm.* 136.
 Litér 31.
 Lovas (ma Somlóvásárhely része) 274.
 Lovász-Patona (ma Lovászpátóna)
 165., 171., 371.
 Lőrinte (ma Kolontár része) 196–197.

M

Magdó András ev. lelkész 371.
 Magyar Királyi Helytartótanács 33.
 Magyarosy József *schm.* 156.
 Magyarpolány 23., 327–335.
 Malakovszky Arzén ferences szerzetes
 177.
 Málík Dániel ev. lelkész 371.
 Malomsok 224–225., 372.
 Mára (ma Balatonfűzfő része) 35.
 Marcalgergelyi 216., 219., 372.
 Marczalteő (ma Marcaltő) 22., 220–
 226., 372.
 Márkó 23., 307–312.
 Markus János ref. lelkész 370.
 Maros (Siómaros, ma Balatonszabadi
 része) 47., 370.
 Marton István *schm.* 247.

Matschünszky János *schm.* 326.
 Mazár András *par.* 78.
 Medvi József *schm.* 266.
 Menczel (Mencsely, ma Mencshely)
 300–301., 372.
 Megyeresy András ref. lelkész 370.
 Merse (ma Mersevát) 212., 216., 219.
 Mesteri lásd Márkó
 Mezibroczy *Godesridus* ev. lelkész
 370.
 Mező-Komárom (ma Mezőkomárom)
 22., 48–60., 370.
 Mező-Lak (ma Mezőlak) 238., 241.,
 371.
 Mező-Szent-György (ma Mezőszen-
 györgy) 64., 65., 370.
 Mihályháza 238., 241., 371.
 Mind-Szent 331–332.
 Miske lásd Pusztamiske
 Mittis János *par.* 336.
 Moger Ádám *par.* 344.
 Molnár István *schm.* 213.
 Mrász József *schm.* 259.

N

Nádasdy család 252.
 - Ferenc 60–61., 127.
 Nagy Antal *par.* 152.
 - Imre ref. lelkész 370.
 - István *par.* 272.
 - István *schm.* 186.
 - János *schm.* 290.
 Nagycsád 225., 372.
 Nagyalásny 240–241.
 Nagy-Borós János *schm.* 38.
 Nagy-Dém (ma Nagydém) 104–105.
 Nagyesztergár 22., 139–143., 371.
 Nagy-Ganna (ma Ganna része) 23.,
 226–232.
 Nagygyimót 289–290., 293.
 Nagy-Pécsől (ma Pécsely része)
 300–301.

Nagy-Pirith (ma Nagypirit) 218., 372.
nagyszombati szeminárium 25., 83.,

141., 173., 272., 354.

Nagy-Szöllős lásd Somlósztől

Nagy-Tevel (ma Nagytevel) 23.,

322–327.

Nagy-Vázsony (ma Nagyvázsony)

295–302., 372.

Nána lásd Bakonyháza

Németh Ádám ev. lelkész 372.

Nemesgörzsöny 224–225., 372.

Nemes-Pécsöl (ma Pécsely része)

300–301.

Nemes-Szalok (ma Nemesszalók)

217–219.

Nemesvámos 23., 312–317., 320.,

339., 372.

Németbánya 341–342.

Nesselrode Ferenc székesfehérvári
prépost 95.

Neyhoff (ma Pápa része) 255–256.

Nitrai János ref. lelkész 370.

Norap (ma Nóráp) 205., 207–208.

Noszlop 23., 242–249., 372.

Ny

Nyarád, Nyárad (ma Nyárad) 23.,

232–242., 371.

Nyeszkenye (ma Kerékteleki része)

157–158.

nyitrai püspök lásd Esterházy Imre

Nyüger lásd Pápanyógér

O

Olaszfalu 124., 129.

Olaszfalu pusztája 285–286.

Oó-malomsok lásd Malomsok

Orosz Pál 45.

Oroszi 247., 249.

Orsetti Péter *par.* 309.

Oszlop lásd Bakonyoszló

Ozora 49.

Ö, Ó

Óry István *par.* 279.

Ósi 22., 89–94., 371.

Öskü 22., 76–81., 370.

P

Padányi Biró Márton veszprémi püs-
pök 25., 28., 89., 91–92., 121., 159.,

163., 167., 334., 338., 343., 347.

Pader György *schm.* 320.

Pados Ferenc ref. lelkész 372.

Padrag (ma Padragkút, ma Ajka része)

298., 358., 361., 372.

Palota lásd Várpalota

Paltvech Sebestyén *schm.* 351.

Pangell Mihály *schm.* 93.

Pap Károly ciszterci szerzetes *par.* 122.

Pápa 23., 99., 250–257.

Pápadereske 235–236., 241., 371.

pápai ferencesek 106., 198., 249–251.,

257., 270., 277., 282.

- irgalmask 251., 257.

- pálosok 126., 133., 239., 251., 257.

Pápakovácsi 22., 198–208., 371.

Pápanyógér (ma Ványola része) 168.,

171.

Paparényi Péter *schm.* 62.

Pápasalamon 246., 249.

Pápateszér 22., 99–106., 371.

Papkeszi 75., 370.

Patona lásd Lovászpátona

Pécsely lásd Nagy- és Nemes-Pécsöl

Pere (ma Olaszfalva része) 142.

Peremarton (ma Berhida része) 22.,

69–76., 370.

Perlcsi János ref. lelkész 371.

Pét (ma Várpalota része) 87–88.

Pickocz (ma Pápa része) 255.

Poczán Ferenc ref. lelkész 372.

Podár 240–241.

Polyán lásd Magyarpolány

Ponyvád (ma Malomsok része) 225

Por-Szalok (ma Nemesszalók része)
217–219.

Porva (Párva) 126., 129., 148.

Poosch János *schm* 120.

pozsonyi ferencesek 61.

- klarisszák 172., 272.

Pölöske lásd Bakonypölöske

Pöstenyi Mihály *par.* 51.

Prunner Mátyás *par.* 221., 313.

Puchola Ádám *schm.* 153.

Pulla (ma Pula) 296., 298–299., 301.

Puskási László *schm.* 73.

Pusztamiske 196–198.

Püspök-Rendek lásd Ajkarendek

R

Radiskovics Domokos *par.* 96.

Rátoth lásd Gyulaírástól

Rébényi család 353.

Réde 153., 155., 158., 371.

református lelkészek lásd Almási

Ádám, Arvai Pál, Baukus Mi-

hály, Biró László, Burgyán János,

Czuporos Ferenc, Csaba István,

Denczedi Dániel, Doczi Pál, Erhard

György, Filep János, Gondol Zsig-

mond, Györi István, Hoke József,

Horváth Sámuel, Kallai András,

Kálmán Ádám, Kapolcsi László,

Kiss Ádám, Klubecz Pál, Komá-

romi János, Komáromi Sándor,

Körtvelesi János, Kun János,

Markus János, Megyeres András,

Nagy Imre, Nitrai János, Pados

Ferenc, Perlczi János, Poczán Fe-

renc, Ros Péter, Sári Ferenc, Sixai

Sámuel, Sixaim János, Szalai Péter,

Szathmáry András, Százi János,

Szokolai István, Szokoli József,

Tamos Balázs, Toth József, Török

Ferenc, Tuba István, Ujkely Pál,

Vali Simon, Vas István, Vásoni
Sámuel

Remecse (ma Halimba része) 360–
361.

Rendek lásd Ajkarendek

Rics János *schm.* 325.

római szeminárium 71.

Románd 109., 114.

Ros Péter ref. lelkész 370.

Rostási (ma Papkeszi része) 75–76.

Rudtovics Pál *schm.* 137.

S

Ság lásd Bakonyság

Saitl János *par.* 107.

Salamon lásd Pápasalamon

Sándor Mihály *schm.* 148.

Sárbogárd 52–53., 68.

Sári (ma Sárpuszta, Papkeszi része)
75–76.

Sári Ferenc ref. lelkész 372.

Schovalm János *schm.* 123.

Séllyei Nagy Ignác székesfehérvári
püspök 96.

Sikátor 112., 114.

Simon György *par.* 234.

- József *schm.* 177.

- Pál *schm.* 187.

simontornyai ferencesek 67.

Sió-Fók (ma Siófok) 22., 40–48., 370.

Sixai Sámuel ref. lelkész 370.

Sixaim János ref. lelkész 371.

Sixty Zsófia 354.

Smideg család 93.

Soól (ma Sólly) 28., 31.

Somlójenő 262–263., 269.

Somlószőlős 22., 181–190., 265., 372.

Somlósárhely 23., 197., 264.,
270–277.

Somlóvecse 183–184., 186., 190., 372.

Soós Ferenc *schm.* 287.

Spanicz Ignác *par.* 100.
 Stampff Mátyás *schm.* 103.
 Stehenics János knini püspök 157.
 Suúr (ma Súr) 22., 130–139.
 Svarczfisser Adalbert ferences szerze-
 tes *par.* 61.

Sz

Szabó Ferenc *schm.* 194.
 - György *schm.* 138.
 - István *schm.* 168.
 - János ev. lelkész 372.
 - János *par.* 145.
 Szakács Pál *par.* 284.
 Szalai Péter ref. lelkész 370.
 Szalmavár (ma Vanyola része) 170–
 171.
 Szapár (ma Szápár) 136., 139.
 Szarvas Ferenc *schm.* 276.
 Szathmáry András ref. lelkész 371.
 Széchényi Katalin 295.
 Százi János ref. lelkész 370.
 székesfehérvári püspök lásd Séllyei
 Nagy Ignác
 - prépost lásd Nesselrode Ferenc
 Szent-Gaál (ma Szentgál) 23., 302–
 307., 372.
 Szentillonay József esztergomi kano-
 nok 251., 256.
 Szent-István lásd Királyszentistván
 Szent-Iván lásd Bakonyszentiván
 Szent-Király lásd Bakonyszentkirály
 Szent-Király-Szabadgya (ma Szentki-
 rályszabadja) 35., 370.
 Szent-László lásd Bakonyszentlászló
 Szép Ferenc *schm.* 214.
 Szokolai István ref. lelkész 372.
 Szokoli József ref. lelkész 371.
 Szolga-Györ (ma Kerékteleki része)
 157–158.
 Szombathely lásd Bakonyszombathely
 szombathelyi szeminárium 160.

Szócz (ma Szóc) 357., 361.
 Szummer János *schm.* 300.
 Szücs lásd Bakonyszücs

T

Takácsi 281–282., 372.
 Tamási lásd Bakonytamási
 Tamos Balázs ref. lelkész 372.
 Taan Antal *par.* 363.
 Tapolczafő (ma Tapolcafő, Pápa része
 207.)
 Teés (ma Tés) 22., 55–58.
 Tejfalusi György veszprémi kanonok
 45.
 Teleki lásd Kerékteleki
 Teszer lásd Pápateszer
 Tima (ma Mihályháza része) 240–241.
 Timár Ádám *schm.* 255.
 Tiszta-Víz (ma Mezőkomárom terüle-
 tén) 58–59.
 Togniola Henrik ciszterci szerzetes
par. 122.
 Torna lásd Apácatorna
 Torna-Pinkocz lásd Veszprémpinkóc
 Tóosók lásd Tósokberénd
 Tósokberénd (ma Ajka része) 330–
 333.
 Toth József ref. lelkész 371.
 Toth-Vázsony (ma Tótvázsony)
 321–322.
 Töreki (ma Siófok része) 43.
 Török Ferenc ref. lelkész 372.
 Tuba István ref. lelkész 370.
 Tüske-Var (ma Tüskevár) 23., 257–
 270.
 Tyrnavia (SK) lásd Nagyszombat

U

udinei (I) szeminárium 309.
 Ugod 23., 283–293., 371.
 Ujkely Pál ref. lelkész 372.
 Uy malomsok lásd Malomsok

V

Vajda Ferenc 354.
 - Imre 354.
 Vali Simon ref. lelkész 370.
 Vály János *schm.* 349.
 vallásalap 32–33., 37.
 Vámos lásd Nemesvámos
 Vanyola (Vanyala) 22., 159–171., 371.
 Vargyai István *par.* 199.
 várkonyi Amadé lásd Amadé Tádé,
 várkonyi
 Város-Hídvég (ma Szabadhídvég)
 49., 54–55., 59., 370.
 Város-Löd (ma Városlöd) 23., 334–
 343., 346.
 Várpalota 22., 81–89., 370.
 Vas István ref. lelkész 372.
 Vásárhely lásd Somlóvásárhely
 Vásonkeő lásd Zichy
 Vásoni Sámuel ref. lelkész 371.
 Vaszar 23., 278–283., 372.
 Vászoly 366., 368.
 Veber Illés ferences szerzetes *par.* 140.
 Vecse lásd Somlóvecse
 Veiss Antal *par.* 259.
 Veszprém 14., 21., 369.
 Veszprémfajsz 315–316.
 veszprémi egyházmegye 13.
 - ferencesek 62., 141.
 - helynök lásd Pöstyéni (Pöstenyi)
 Mihály
 - kanonok lásd Tejfalusi György
 - nagyprépost lásd Lenthly István,
 Orosz Pál

- püspök lásd Acsády Ádám, Bajzáth
 József, Koller Ignác, Padányi Biró
 Márton
 - székeskáptalan 29., 40–41., 69–70.,
 89., 308.
 - szeminárium 41., 50., 90., 131., 221.,
 296., 313., 318., 336., 344., 363.
 Veszprémpinkóc 269.
 veszprémvölgyi apácák 312., 358.
 Vid 184., 190.
 Vilonya 80., 370.
 Vinár 214., 217., 219.
 vitraria Bohemica lásd Csehbánya
 - Germanica lásd Németbánya
 Vörös Imre *schm.* 114.
 - István 283.
 - Sándor, farádi 182.
 Vörösberény (ma Balatonalmádi ré-
 sze) 22., 32–36, 370.
 Vörös-To (ma Vöröstó) 23., 362–369.,
 372.
 Z
 Zichy Ferenc győri püspök 246.,
 257–258.
 - Imre 83.
 - István, vásonkeői 77., 83., 86.
 - János 82.
 - Károly 182., 296., 363.
 - Miklós, vásonkeői 81–83., 131.
 Zircz (ma Zirc) 22., 121–130.
 zirci ciszterciek 31., 121., 126., 322–
 323., 325., 327–328., 331.
 Zivolicz József *schm.* 261.

SUMMARY

Immense change took place in 1777 in the life of the Veszprém diocese (*diocesis Wesprimiensis*; covering a significant territory of Transdanubia). It was in this year when the episcopacies of the region were reorganised: the dioceses of Székesfehérvár and Szombathely were erected, whereby the territory of the Veszprém diocese was remarkably reduced. All this necessitated on the one hand the general state of the episcopacy to be reassessed and, on the other hand, a certain degree of internal restructuring. This made bishop József Bajzáth personally lead an ecclesiastical visit to the whole Veszprém diocese in 1778–1779.

This richness of data in the source provides exceptional opportunities for investigating different historical issues, such as ecclesiastical, cultural, art, educational, demesne and local historical ones. By doing so, the text of the visit provides a thorough overview of conditions, facilities and demesnes of temples, chapels, parishes and school houses, pious societies as well as describes the persons of patrons, school masters, priests, bell ringers and midwives, the number of the local population and the distribution of denomination within the settlements. Thus, the canonical visit provides a comprehensive survey of the life of the Veszprém diocese in the period of the flourishing baroque reorganisation and development after the Ottoman conquest.

The authentic Latin text of the visit is preserved in three leather-bound folios in the Veszprém Archdiocesan Archive. These volumes respectively contain the surveys of the three counties of the episcopacy: Somogy, Veszprém and Zala fill one book each. Our main purpose is to publish the whole source county by county. In 2020 the text of Zala county was published together with a detailed preface introducing the institution and history of the canonical visits. The present edition is the second one in the row, providing the text of the visit in the archdeaconry of Veszprém, ie. Veszprém county during the spring of 1779, including the decanal districts of Csesznek, Palota, Pápa and Veszprém. These consist of altogether 46 parishes and their *filiales*.

A VESZPRÉMI EGYHÁZMEGYE MÚLTJÁBÓL CÍMŰ SOROZATBAN MEGJELENT KÖTETEK

1. LUKCSICS Pál – PFEIFFER János: *A veszprémi püspöki vár a katolikus restauráció korában*. Veszprém, 1933.
2. PEHM József: *Padányi Biró Márton veszprémi püspök élete és kora*. Zalaegerszeg, 1934.
3. BEDY Vince: *A felsőörsi prépostság története*. Veszprém, 1934.
4. HORVÁTH Konstantin: *Az Egyházi Értekezések és Tudósítások (Az első magyar kat. teol. folyóirat) története 1820–1824. Verseyhy Ferenc és Horváth János levelezése 1812–1822*. Veszprém, 1937.
5. MOLNÁR Ernő: *A nagyjenő-tüskevári páloskolostor*. Veszprém, 1936.
6. AGGHÁZY Mária: *A zirci apátság templomépítkezései a XVIII. században*. Veszprém, 1937.
7. MESZLÉNYI Antal: *Gróf Zichy Domonkos veszprémi püspök (1842–1849) egyházlátogatása 1845–1846-ban*. Veszprém, 1941.
8. HERMANN Egyed – EBERHARDT Béla: *A veszprémi egyházmegye papságának könyvkultúrája és könyvállománya a XIX. század elején*. Veszprém, 1942.
9. PFEIFFER János: *A veszprémi káptalan újkori statutumai (1667–1780)*. Veszprém, 1943.
10. PFEIFFER János: *A veszprémi egyházmegye legrégibb egyházlátogatásai (1554–1760)*. Veszprém, 1947.
11. HERMANN Egyed: *Kurbély György veszprémi püspök (1755–1821)*. Veszprém, 1947.
12. HOSS József: *A kaposvári plébánia története*. Veszprém, 1948.
13. PETRÁK Mihály: *Acsády Ádám veszprémi püspöksége (1725–1744)*. Veszprém, 1949.
14. TAKÁCS Lajos: *Ranolder János veszprémi püspök élete és munkássága (1806–1875)*. Veszprém, 1987.
15. BOZSÓKY Pál Gerő: *Segesdi krónika*. Veszprém, 1993.
16. KÖRMENDY József: *Gr. Volkra Ottó Ker. János veszprémi püspök élete és munkássága (1665–1720)*. Veszprém, 1995.
17. KÖRMENDY József – RAJCSI Pál: *Rott Nándor veszprémi püspök bérmálási feljegyzései (1921–1938)*. Veszprém, 2000.
18. GUTHEIL Jenő: *Veszprém város okmánytára (1002–1523)*. Veszprém, 2007.
19. M. TÓTH Antal: *A veszprémi székesegyház XVIII–XIX. századi zenéje*. Veszprém, 2007.
20. Érszegi Géza – SOLYOSI László: *Veszprém város okmánytára. Pótkötet*. Veszprém, 2008.
21. HUCHTHAUSEN Lajos: *Bilingézések. Történetek a veszprémi egyházmegye XX. századi életéből*. Balatonkiliti–Veszprém, 1995–2009.

22. HERMANN István – KARLINSZKY Balázs (szerk.): *Megyetörténet. Egyház- és igazgatástörténeti tanulmányok a veszprémi püspökség 1009. évi adománylevele tiszteletére.* Veszprém, 2010.
23. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *Aedes jubilat. Tanulmányok a veszprémi székesegyház 1910. évi újraszentelésének tiszteletére.* Veszprém, 2011.
24. KÁLMÁN Dániel – MIHALIK Béla Vilmos – ZARNÓCZKI Áron (közzéteszik): *A veszprémi káptalan 1727. és 1755. évi urbáriumai.* Veszprém, 2012.
25. DRESKA Gábor – KARLINSZKY Balázs (szerk.): *Monumenta ecclesiae Vesprimiensis 1437–1464. A Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár középkori oklevelei.* Veszprém, 2014.
26. KARLINSZKY Balázs (szerk.): *Szerzetesrendek a veszprémi egyházmegyében. A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán 2014. augusztus 27–28-án rendezett konferencia előadásai.* Veszprém, 2015.
27. VARGA Tibor László (szerk.): *Folytonos fegyverropogás közepette. Források a veszprémi egyházmegye második világháborús veszteségeiről I.* Veszprém, 2015.
28. HERMANN István: *A veszprémi egyházmegye igazgatása a 18. században (1700–1777).* Veszprém, 2015.
29. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *„Nehéz időkben dönteni kell.” A veszprémi püspökség a második világháború idején. A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán 2015. augusztus 26-án rendezett konferencia előadásai.* Veszprém, 2016.
30. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *„Rendületlenül a romok között.” A veszprémi egyházmegye 1945 és 1972 között. A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán 2016. augusztus 24–25-én rendezett konferencia előadásai.* Veszprém, 2017.
31. VARGA Tibor László (szerk.): *„Püspök urat is őrizetbe veszem.” Források a veszprémi egyházmegye második világháborús veszteségeiről II.* Veszprém, 2018.
32. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *Folyamatosság és változás. Egyházszerkezet és hitélet a veszprémi püspökség területén a 16–17. században. A Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskolán 2017. augusztus 30–31-én rendezett konferencia előadásai.* Veszprém, 2018.
33. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *Erőgyűjtés és újrakezdés. A veszprémi egyházmegye története a 17. században. A veszprémi Szaléziánumban 2018. szeptember 6-án rendezett konferencia előadásai.* Veszprém, 2019.
34. DRESKA Gábor (szerk.): *Monumenta ecclesiae Vesprimiensis 1465–1479. A Veszprémi Főegyházmegyei Levéltár középkori oklevelei.* Veszprém, 2019.
35. KANÁSZ Viktor (szerk.): *A veszprémi egyházmegye egyházlátogatási jegyzőkönyvei 1778–1779. I. Zala megye.* Veszprém, 2020.
36. KARLINSZKY Balázs – VARGA Tibor László (szerk.): *Rott Nándor és kora. A katolikus egyház 1918–1919-ben és a veszprémi püspökség a két világháború között. A veszprémi Szaléziánumban 2019. március 21-én és augusztus 29-én rendezett konferenciák előadásai.* Veszprém, 2020.